

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 22. marraskuuta 2023
(OR. en)

15833/23
ADD 1

Toimielinten välinen asia:
2023/0428(NLE)

ECOFIN 1254
FIN 1214
UEM 403

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 747 final
Asia:	LIITE asiakirjaan NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 29 lokakuuta 2021 annetun täytäntöönpanopäätöksen muuttamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan ohessa asiakohdassa mainittu komission ehdotukseen (COM(2023) 747 final) perustuvan neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liite.

LIITTEESSÄ

1. 1 JAKSO: ELPYMIS- JA PALAUTUMISSUUNNITELMAN MUKAISET UUDISTUKSET JA INVESTOINNIT

1.1. UUDISTUSTEN JA INVESTOINTIEN KUVAUS

A. OSATEKIJÄ 1: VESIHUOLTO

Komponentin tavoitteena on varmistaa kestävä vedensaanti ihmisten, ympäristön ja talouden turvallista tulevaisuutta varten. Osa-alueella pyritään erityisesti 1) parantaa julkisten vesi- ja sanitaatiopalvelujen saatavuutta erityisesti maaseutualueilla Euroopan unionin lainsäädännön vaatimusten mukaisesti ja saattaa ne kaikkien yhteiskuntaryhmien saataville; 2) parantaa olemassa olevien kertymien turvallisuutta; 3) vahvistettava kansallisen vesihallinnon (ANAR) hallinnollisia valmiuksia ja reagointivalmiuksia hätätilanteissa, jotka liittyvät erityisesti vesihuoltoinfrastruktuuriin; Parantaa säävaroitusten ja varoitusjärjestelmien ennusteiden tarkkuutta äärimmäisten sääilmiöiden aiheuttamien kuolemien ja loukkaantumisten vähentämiseksi.

Osa koostuu kahdesta uudistuksesta ja seitsemästä investoinnista.

Osa-alueeseen sisältyvien toimenpiteiden odotetaan vastaavan joihinkin haasteisiin, jotka tuodaan esiin maakohtaisessa suosituksessa investointien keskittämisestä vihreään ja digitaaliseen siirtymään, erityisesti ympäristöinfrastruktuuriin (maakohtainen suositus 4, 2019 ja maakohtainen suositus 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

A.1. KUVAUS LAINAMUOTOISELLA TUELLA RAHOITETTAVISTA UUDISTUKSISTA JA INVESTOINNEISTA

Uudistus 1. Vesi- ja jätevesialan kestävä hoidon sääntelykehyksen vahvistaminen ja EU:n direktiivien mukaisten laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen

Uudistuksen tavoitteena on parantaa alueellisten vesi- ja jätevesiinfrastruktuurien ylläpitäjien valmiuksia sekä parantaa niiden ja paikallisviranomaisten/yhteisöjen välisten kehitysyhdistysten (IDA) sekä vesi- ja jätevesiinfrastruktuurien omistajien välisen yhteistyön laatua ja tehokkuutta. Tämän saavuttamiseksi lainsäädäntöä ja sääntelyä on muutettava seuraavasti:

1) Vesi- ja viemärointilakiin nro 241/2006 tehtävät muutokset on tehtävä seuraavasti:

- Alueellisen vesi- ja viemäritoiminnan harjoittajan tariffistrategian hyväksyminen kuntien välisten kehitysyhdistysten (IDAs) yleiskokouksessa paikallisilta hallinnollisilta yksiköiltä saadun erityisvaltuutuksen perusteella. Tämän muutoksen myötä tariffistrategian hyväksymiseen tarvittavaa aikaa on lyhennettävä merkittävästi, mikä mahdollistaa vesi- ja jätevesipalvelujen infrastruktuurin laajentamisen.
- Velvoittaa paikalliset julkishallinnon viranomaiset pitämään kirjaa luonnollisista henkilöistä ja oikeushenkilöistä, jotka eivät päästä jätevesiä julkiseen viemäriverkkoon, ja toimittamaan luettelo tällaisista henkilöistä vuosittain kansalliselle ympäristövirastolle.
- Velvoittaa käyttäjät liittymään olemassa oleviin julkisiin viemärijärjestelmiin, jos heillä ei ole asianmukaista yksilöllistä keräys- ja käsittelyjärjestelmää.

- Sallia tarvittaessa ainoastaan vesihuollon järjestäminen sillä edellytyksellä, että jätevesi kerätään erillisillä keräys- ja käsittelyjärjestelmillä, joilla varmistetaan sama ympäristönsuojelun taso kuin keskitetyillä keräys- ja käsittelyjärjestelmillä.
- Varmistettava riittävien yksittäisten järjestelmien poikkeuksellinen luonne siten, että näissä järjestelmissä käsitellään tilanteita, joissa keskitetyt järjestelmät eivät ole teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia.
- Kieltää käsittelemättömän jäteveden päästäminen suoraan ympäristöön asianmukaisista yksittäisistä järjestelmistä.
- Laaditaan kriteerit asianmukaisten yksittäisten järjestelmien hyväksymistä, rakentamista, rekisteröintiä/kirjaamista, käyttöä ja ylläpitoa varten.

Edellä mainitun uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2021 mennessä.

Laki, jolla hyväksytään kansallinen ohjelma ”Ensimmäinen liittäminen veteen ja sanitaatioon” ja jolla tuetaan pienituloisia perheitä ja yksinhuoltajaväestöä (joiden keskimääräiset kuukausittaiset nettotulot ovat alle taatun kansallisen vähimmäispalkan) maksamaan vesi- ja viemärintijärjestelmään liittymisestä aiheutuvat kustannukset. Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2022 mennessä.

3) Ympäristörahaston hallinnon ja ensimmäiseen vesi- ja sanitaatio-ohjelmaan osallistuvien paikallisviranomaisten välisten täytäntöönpanosopimusten allekirjoittaminen. Sopimukset on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022.

Uudistus. 2 Kansallisen vesihallinnon (ANAR) nykyisen taloudellisen mekanismin uudelleenmuotoilu kansallisen vesienhoitojärjestelmän nykyaikaistamisen ja ylläpidon sekä vesipolitiikan puitedirektiivin ja tulvadirektiivin asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi

Uudistuksen tavoitteena on varmistaa kansallisen vesienhoitojärjestelmän nykyaikaistaminen ja ylläpito sekä direktiivin 2000/60/EY (vesipuitedirektiivi) ja direktiivin 2007/60/EY (tulvadirektiivi) asianmukainen täytäntöönpano sekä mahdollisimman tehokas kustannusten hallinta ANAR-tasolla.

Tämän saavuttamiseksi otetaan käyttöön uusi taloudellinen mekanismi, jonka avulla ANAR pystyy vastaamaan parhaalla mahdollisella tavalla kuluttajien tarpeisiin, muun muassa parantamalla tehtävien ja henkilöstörakenteen välistä yhteyttä, toteuttamalla Romanian 11 vesistöaluetta varten tarvittavat tutkimukset, jotka kattavat: kestävän vesihuollon ja -käytön taloudellinen merkitys; vesitarpeiden ja vesistöalueen/alueen tasolla kerätyn veden määrän kehityssuuntaukset; ja iii) keskipitkän ja pitkän aikavälin makrotaloudelliset indikaattorit ja optimaalinen kustannusten kattamismekanismi ANAR:n vesivarojen käyttäjille tarjoamien vesimäärien osalta ekologisia virtauksia koskevien vaatimusten mukaisesti.

Näiden tutkimusten perusteella vesilakiin nro 107/1996 tehdään lainsäädännöllisiä muutoksia Romanian vesivaroja koskevan uuden taloudellisen mekanismin sääntelemiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2024.

Uudistukseen 1 liittyy kolme investointia: investoinnit 1, 2 ja 3.

Investointi 1. Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi

Investoinnin tavoitteena on laajentaa veden ja jäteveden keräysjärjestelmien kattavuutta kunnissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle EU:n direktiivien noudattamisen nopeuttamista koskevassa suunnitelmassa.

Investoinnin tuloksena on rakennettava ja otettava käyttöön yhteensä 1282 kilometriä vedenjakeluverkkoja ja vähintään 2003 kilometriä viemäriverkkoa taajamissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000 (l.e), jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa, joka koskee EU:n direktiivien noudattamista ja uudistuksen 1 yhteydessä hyväksyttyyn lakiin nro 241/2006 tehtyjä muutoksia.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 2. Jätevesien kerääminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000 ja jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat luonnollisiin suojelualueisiin

Investoinnin tavoitteena on rakentaa yksittäisiä järjestelmiä tai muita asianmukaisia (yhteisiä) järjestelmiä jäteveden keruuta varten taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000.

Investoinnin tuloksena on rakennettava ja otettava käyttöön vähintään 12900 yksittäistä tai muuta soveltuvaa järjestelmää ja yhteensä vähintään 320 kilometriä jätevesiverkkoa. Investointi voidaan aloittaa vasta sen jälkeen, kun asianmukaisia yksittäisiä järjestelmiä koskevat lainsäädäntömuutokset (uudistus 1) on hyväksytty ja ensimmäinen vesi- ja viemäriverkkoon liittämistä koskeva kansallinen ohjelma on tullut voimaan (uudistus 1), ja sen on oltava uudistuksen 1 yhteydessä hyväksyttyjen lakiin nro 241/2006 tehtyjen muutosten mukainen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 3. Tuetaan pienituloisen väestön liittämistä olemassa oleviin vesi- ja viemäriverkkoihin

Investoinnin tavoitteena on tukea pienituloisia perheitä ja yksinhuoltajaväestöä (joiden keskimääräinen kuukausittainen nettokäteistulo on pienempi kuin taattu kansallinen vähimmäispalkka perheenjäsentä kohti), jotta voidaan kattaa julkiseen vesihuolto- ja sanitaatiojärjestelmään liittymisestä aiheutuvat kustannukset.

Investoinnin tuloksena vesi- ja viemäriverkkoon on liitettävä vähintään 70851 uutta kotitaloutta uudistuksen 1 mukaisesti hyväksytyn kansallisen ohjelman ”Ensimmäinen liittäminen veteen ja sanitaatioon” kautta. Paikallisviranomaisten on toteutettava investointi suunnitelluista rakennusjärjestelmistä vastaavien julkisten vesi- ja viemäritoiminnan harjoittajien kautta. Investoinnilla on rahoitettava hankintaviranomaisille lainsäädännön mukaisesti aiheutuneita ja perusteltuja kustannuksia ylittämättä 2371 euron määrää verkkoon liitettyä kotitaloutta kohti.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 4. Sopeutuminen ilmastomuutokseen automatisoinnin ja olemassa olevien kertymien varastointilaitteiden automatisoinnin ja digitalisoinnin avulla, jotta varmistetaan ekologinen virtaaminen ja lisätään väestön vedensaannin varmuutta ja vähennetään tulvariskiä

Investointi koostuu kahdesta alainvestoinnista: 1) nykyisten puolustuslinjojen kunnostaminen tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti; ja 2) olemassa olevien romahtamisvaarassa olevien keskittymien kunnostaminen.

Ensimmäisen alainvestoinnin tavoitteena on nykyisten tulvasuojelulinjojen kunnostaminen. Tämän alainvestoinnin tuloksena vähintään 408 kilometriä tulvantorjuntalinjoja on kunnostettava tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti.

Kunnostustöissä on asetettava alueet etusijalle ennaltaehkäisy- ja suojelusuunnitelmien ja tulvien lieventämisen perusteella, ja niihin on kuuluttava pato-jokien alueilta peräisin olevasta paikallisesta materiaalista ja sen jälkeen nurmipeitteistä.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Toisen alainvestoinnin tavoitteena on korjata ja kunnostaa vahingoittuneita patoja ja tulvia estäviä poldereja olemassa olevilla tulvantorjuntalinjoilla, jotta voidaan ennallistaa ja säilyttää niiden kyky ehkäistä tulvia. Alainvestointi toteutetaan hyväksymällä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023 hankesuunnitelmat 13 olemassa olevan padon kunnostamiseksi, joille ei ole toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja tulvariskien vähentämiseksi. Näiden hankesuunnitelmien perusteella on kunnostettava 13 olemassa olevaa patoa, joiden osalta tarkistetuissa toteutettavuustutkimuksissa todettiin, että tulvariskien vähentämiseksi ei ole toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja. Kunnostaminen on toteutettava toteutettavuustutkimuksissa ja hankesuunnitelmissa vahvistettujen vaatimusten mukaisesti, ja siinä on noudatettava täysin direktiivin 2011/92/EU (YVA-direktiivi) mukaisen kattavan ja kumulatiivisen ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksia ja ehtoja sekä direktiivin 2000/60/EY (vesipuitedirektiivi) ja direktiivin 92/43/ETY (luontotyyppidirektiivi) mukaisen asianmukaisen arvioinnin yhteydessä tehtyjä arviointeja, mukaan lukien vaadittujen lieventämistoimenpiteiden toteuttaminen. Vesipuitedirektiivin vaatimusten mukainen asianomaisten vesimuodostumien hyvä ekologinen tila/potentiaali on saavutettava, ja siitä on esitettävä uusimmat asiaa tukevat tiedot, ja tilan heikkenemistä on vältettävä. Tulvantorjuntapolderien osalta tämän investoinnin tuloksena on kunnostettava tai asennettava uudelleen 13 tulvantorjuntapolderia olemassa olevilla tulvantorjuntalinjoilla.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Investointi 5. Vesipiirien hallintojen asianmukainen rahoitus tulvien seurantaan, ehkäisyyn ja hätätilanteisiin vastaamiseen

Investoinnin tavoitteena on varustaa ANAR/altaan hallinnot tarvittavilla laitteilla ja laitteilla äärimmäisten sääilmiöiden vaikutusten lieventämiseksi.

Investoinnin tuloksena 11 vesipiirin hallinnossa on oltava koneet, joiden avulla ne voivat päästä maastoon ja puuttua niihin, amfibitaaliseen pääsyyn ja liikkuvien hiekkasäkkien/pakeiden kuljetukseen vaikeasti saavutettavilla alueilla; droonit, jotka on varustettu LIDAR-/Flir-/valokuva-antureilla; räjähteiden geoelektromagneettiset/geotutkateknologiat sekä laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri, jota edellä mainitut laitteet keräävät tietojen analysointia ja tallentamista varten, jotta voidaan tukea ja parantaa tulvien ehkäisyä ja reagointia hätätilanteisiin.

Tämän toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimenpiteet. Ostettavien ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen, sellaisina kuin ne on määritelty asetuksen (EU) 2019/631 3 artiklan 1 kohdan h alakohdassa, on oltava alle 50 g CO₂/km.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2024.

Investointi 6. Vesirekisterin käyttöönotto

Investoinnin tavoitteena on varmistaa pienten vesistöjen nopea rajaaminen käyttämällä tekniikoita, joilla tulkitaan ja käsitellään maailmanlaajuisesti ja Euroopan tasolla saatavilla olevaa puoliautomaattista satelliittitietoa noin 70 prosentille maarekisterivesiväylien pituudesta, hydrologis-morfologisten aktiivisten alueiden (erotus/sedimenttius) määrittäminen puoliautomaattisilla menetelmillä vesipuiterektiivin täytäntöönpanon tukemiseksi sekä vesistöjen pitkittäisinfrastruktuurien kriittiset kohdat (dams, rannikon laitteet) tulvadirektiivin täytäntöönpanon priorisoimiseksi.

Vesirekisteri on kehitettävä ja otettava käyttöön i) hankkimalla kansallisella tasolla digitaalinen maastomalli (DTM)/digitaalinen pintamalli (DSM), joka perustuu satelliittitietoihin, jotka on asetettava kaikkien valtion viranomaisten saataville; ohjelmistojen kehittäminen jokien pohjan muuntamisen (erosion sedimentaatioprosessi), soranpoiston tarkkailun ja maan liukumispotentialin määrittämiseksi pato- ja järvien muodostamalla alueella; III) DTM/DSM-ortotoon ja satelliittikuviin perustuvien pienten jokien pohjavesien puoliautomaattinen digitointi ja rajaaminen.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivänä joulukuuta 2025.

Investointi 7. Kansallisen integroidun sääjärjestelmän (SIMIN) kansallisen seurantaverkoston laajentaminen

Investoinnin tavoitteena on parantaa kykyä ennustaa vakavia sääilmiöitä (nykyisin valjastus) ja siten vähentää tai ehkäistä niiden haitallisia vaikutuksia. Tämä saavutetaan laajentamalla kansallisen integroidun sääjärjestelmän (SIMIN) mukaista kansallista havaintoverkostoa, johon kuuluvat automaattiset ja autonomiset pintasääasemat ja agrometeorologiset asemat.

Investoinnin tuloksena hankitaan ja otetaan käyttöön 300 automaattista ja autonomista pintasääasemaa ja 100 agrometeorologista asemaa 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä. Lisäksi tieto- ja viestintätekniikka muiden sääasemien integroimiseksi integroituu kansalliseen sääjärjestelmään (SIMIN) on saatettava toimintavalmiiksi 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

A.2 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
1	Uudistus 1. Vesi- ja jätevesialan kestävä hoidon sääntelykehyksen vahvistaminen ja EU:n direktiivien mukaisten laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen	Välitavoite	Vesi- ja viemärintila kiin nro 241/2006 tehtyjen muutosten voimaantulo	Lain voimaantulon osoittava lain säännös				Q4	2021	Vesi- ja viemärintilakiin nro 241/2006 tehtyjen muutosten voimaantulo: - Mahdollistetaan alueellisen vesi- ja viemäritoiminnan harjoittajan tariffistrategian hyväksyminen kuntien välisten kehitysyhdistysten (IDAs) yleiskokouksessa paikallisilta hallintoyksiköiltä saadun erityisvaltuutuksen perusteella. Tämän muutoksen myötä tariffistrategian hyväksymiseen tarvittavaa aikaa on lyhennettävä merkittävästi, mikä mahdollistaa vesi- ja jätevesipalvelujen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										infrastruktuurin laajentamisen. - Velvoittaa paikalliset julkishallinnon viranomaiset pitämään kirjaa luonnollisista henkilöistä ja oikeushenkilöistä, jotka eivät päästä jätevesiä julkiseen viemäriverkkoon, ja toimittamaan luettelo tällaisista henkilöistä vuosittain kansalliselle ympäristövirastolle. - Velvoittaa käyttäjät liittymään olemassa oleviin julkisiin viemärijärjestelmiin, jos heillä ei ole asianmukaista yksilöllistä keräys- ja käsittelyjärjestelmää. - Sallia tarvittaessa ainoastaan vesihuollon

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										järjestäminen sillä edellytyksellä, että jätevesi kerätään erillisillä keräys- ja käsittelyjärjestelmillä, joilla varmistetaan sama ympäristönsuojelun taso kuin keskitetyillä keräys- ja käsittelyjärjestelmillä. - Varmistaa riittävien yksittäisten järjestelmien poikkeuksellisen luonteen, joka koskee vain tilanteita, joissa keskitetyt järjestelmät eivät ole teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia. - Kieltää käsittelemättömän jäteveden päästäminen suoraan ympäristöön asianmukaisista

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoitte/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										yksittäisistä järjestelmistä. - Laaditaan kriteerit asianmukaisten yksittäisten järjestelmien hyväksymistä, rakentamista, rekisteröintiä/kirjaamista, käyttöä ja ylläpitoa varten.
2	Uudistus 1. Vesi- ja jätevesialan kestävän hoidon sääntelykehyksen vahvistaminen ja EU:n direktiivien mukaisten laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen	Välitavoitte	Sen lain voimaantulo, jolla hyväksytään kansallinen ohjelma ”Ensimmäinen yhteys veteen ja sanitaatioon”	Lakiin sisältyvä säännös, joka koskee ensimmäistä yhteyttä veteen ja sanitaatioon - ohjelmaa koskevan lain voimaantuloa				Q1	2022	Laki, jolla hyväksytään kansallinen ohjelma ”Ensimmäinen yhteys veteen ja sanitaatioon”, jolla tuetaan pienituloisia perheitä ja yksinhuoltajaväestöä (joiden keskimääräinen kuukausittainen nettokäteistulo on alle taatun kansallisen vähimmäispalkan) maksamaan vesi- ja viemärintijärjestelmään

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										liittymisestä aiheutuvat kustannukset. Paikallisviranomaisten on määritettävä pienituloiset kotitaloudet. Tämän jälkeen ensimmäisestä yhteysohjelmasta rahoitetaan ympäristörahaston hallinnon kautta paikallisviranomaisten palkkaamien yksilöityjen perheiden yhteistyöt.
3	Uudistus 1. Vesi- ja jätevesialan kestävän hoidon sääntelykehyksen vahvistaminen ja EU:n direktiivien mukaisten laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen	Välitavoite	Ensimmäisen vesi- ja sanitaatio-ohjelmaan osallistuvien paikallisviranomaisten kanssa allekirjoitetut täytäntöönpanosopimukset	Ensimmäisen vesi- ja sanitaatio-ohjelmaan osallistuvien paikallisviranomaisten kanssa allekirjoitetut täytäntöönpanosopimukset				Q4	2022	Ympäristörahaston hallinto allekirjoittaa täytäntöönpanosopimukset ensimmäiseen vesi- ja sanitaatio-ohjelmaan osallistuvien paikallisviranomaisten kanssa.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
4	Uudistus 2. ANAR:n nykyisen taloudellisen mekanismin uudelleenjärjestely, jolla varmistetaan kansallisen vesienhoitojärjestelmän nykyaikaistaminen ja ylläpito sekä vesipolitiikan puitedirektiivin ja tulvadirektiivin asianmukainen täytäntöönpano	Välitavoite	Vesilain nro 107/1996 muuttamisesta annetun lain voimaantulo	Lain säännös vesilain nro 107/1996 muuttamista koskevan säädöksen voimaantulosta				KOLMAS VUOSIN ELJÄNNES	2024	Tehtyjen tutkimusten perusteella hyväksytään vesilakiin nro 107/1996 tehdyt lainsäädäntömuutokset, jotka tulevat voimaan Romanian vesivaroja koskevan uuden taloudellisen mekanismin sääntelemiseksi. Uudella mekanismilla parannetaan ANARin (Romanian vesihallinto) säännellyn vesitulojärjestelmän ja kullekin vedenkäyttäjäloukalle aiheutuvien kustannusten välistä korrelaatiota, jolle ANAR toimittaa tarvittavat vesimäärät ekologisten virtaamien vaatimusten mukaisesti.
5	Investointi 1. Vesi- ja	Kohde	Rakennetut ja toiminnassa		Kilometri (km)	0	319	KOLMAS	2024	Vähintään 319 kilometriä vedenjakeluverkkoja on

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	viemärijärjestelmien laajentaminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi		olevat vedenjakeluvierokset					VUOSIN ELJÄNNES		rakennettava ja saatettava toimintavalmiiksi taajamissa sijaitsevilla taajamissa, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa, joka koskee EU:n direktiivien noudattamista ja lain nro 241/2006 muutoksia, jotka on esitetty välitavoitteen 1 kohdassa.
6	Investointi 1. Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	Kohde	Rakennetut ja toiminnassa olevat vedenjakeluvierokset		Kilometrit (km)	319	1 282	Q2	2026	Yhteensä 1282 kilometriä vedenjakeluverkkoja rakennetaan ja otetaan käyttöön taajamissa, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa, joka koskee EU:n direktiivien noudattamista ja lain nro 241/2006 muutoksia, jotka on esitetty välitavoitteen 1 kohdassa.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
7	Investointi 1. Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	Kohde	Rakennetut ja toiminnassa olevat viemäriverkot		Kilometrit (km)	0	239	KOLMAS VUOSIN ELJÄNNES	2024	Vähintään 239 kilometriä viemärintiverkkoa on rakennettava ja otettava käyttöön taajamissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000 (l.e), jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi ja välitavoite 1:ssä esitettyjen lakiin nro 241/2006 tehtyjen muutosten mukaisesti.
8	Investointi 1. Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa	Kohde	Taajamissa rakennetut ja toiminnassa olevat viemärintiverkot, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n		Kilometrit (km)	239	2 003	Q2	2026	Vähintään 2003 kilometriä viemäriverkkoa on rakennettava ja otettava käyttöön taajamissa, joiden asukasvastineluku (l.e) on yli 2000 asukasvastinelukua (l.e), jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	EU:n direktiivien noudattamiseksi		direktiivien noudattamiseksi.							noudattamiseksi ja laissa nro 241/2006 esitettyjen muutosten mukaisesti.
9	Investointi 2. Jätevesien kerääminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000 ja jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin	Kohde	Yksittäiset tai muut tarkoituksen mukaiset järjestelmät, jotka on rakennettu ja joita käytetään taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000		Määrä	0	1 000	Q4	2023	Taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000, on rakennettava vähintään 1000 yksittäistä tai muuta asianmukaista järjestelmää, jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin.
10	Investointi 2. Jätevesien kerääminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000 ja jotka estävät vesimuodostumien	Kohde	Yksittäiset tai muut tarkoituksen mukaiset järjestelmät, jotka on rakennettu ja joita		Määrä	1 000	12 900	Q2	2026	Taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000, on rakennettava ja otettava käyttöön vähintään 12900 yksittäistä tai muuta asianmukaista järjestelmää, jotka estävät vesimuodostumien hyvän

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	n hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin		käytetään taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000.							tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat luonnonalueisiin suojelualueisiin.
11	Investointi 2. Jätevesien kerääminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000 ja jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat luonnonalueisiin suojelualueisiin	Kohde	Rakennettu ja toimiva viemäriverkosto taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000.		Kilometrit (km)	0	80	Q2	2024	Vähintään 80 kilometriä viemäriverkkoa taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000, on rakennettava ja oltava toiminnassa, ja sen on oltava välitavoitteessa 1 esitettyjen lakiin nro 241/2006 tehtyjen muutosten mukainen.
12	Investointi 2. Jätevesien kerääminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000 ja	Kohde	Rakennetut ja toiminnassa olevat viemäriverkot taajamissa, joiden		Kilometrit (km)	80	320	Q2	2026	Taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000, on rakennettava ja käytettävä viemäriverkostoa yhteensä vähintään 320 kilometriä,

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin		asukasvastine luku on alle 2000							ja niiden on oltava välitavoitteessa 1 esitettyjen lakiin nro 241/2006 tehtyjen muutosten mukaisia.
13	Investointi 3. Tuetaan pienituloisen väestön liittämistä olemassa oleviin vesi- ja viemäriverkkoihin	Kohde	Vesi- ja viemäriverkkoihin yhteydessä olevat kotitaloudet kansallisen ohjelman ”Ensimmäinen liittäminen veteen ja sanitaatioon” kautta		Määrä	0	70 851	Q2	2026	Vesi- ja viemäriverkkoon on liitettävä vähintään 70851 uutta kotitaloutta kansallisen ohjelman ”Ensimmäinen yhteys veteen ja sanitaatioon” kautta.
14	Investointi 4.1 Nykyisten puolustuslinjojen kunnostaminen tulvadirektiivin ja	Kohde	Kunnostettu tulvasuojelulinjat tulvadirektiivin ja		Kilometrit (km)	0	79	Q4	2024	Vähintään 79 kilometriä tulvantorjuntalinjoja on kunnostettava tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti		tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti							koskevan kansallisen strategian mukaisesti. Kunnostustyöt on asetettava etusijalle tulvien ehkäisy- ja suojelusuunnitelmien perusteella, ja niiden on koostuttava pato-jokien alueilta louhitusta paikallisesta materiaalista ja sen jälkeen nurmipeitteistä.
15	Sijoittaminen. 4.1. Nykyisten puolustuslinjojen kunnostaminen tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti	Kohde	Kunnostettu tulvasuojelulinjat tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti		Kilometrit (km)	79	408	Q1	2026	Tulvantorjuntalinjoja on kunnostettava yhteensä vähintään 408 kilometriä tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti. Kunnostustyöt on asetettava etusijalle tulvien ehkäisy- ja suojelusuunnitelmien perusteella, ja niiden on koostuttava pato-jokien

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										alueilta louhitusta paikallisesta materiaalista ja sen jälkeen nurmipeitteistä.
16	Investointi 4.2. Sellaisten olemassa olevien keskittymien kunnostaminen, jotka edellyttävät hätätoimia turvallisen toiminnan varmistamiseksi	Välitavoite	Hankesuunnitelmiin hyväksymisen hallituksen päätöksellä/ministerin asetuksella tapauksen mukaan	Hallituksen päätöksen/ministerin määräyksen hyväksyminen tapauksen mukaan				Q2	2023	Hankesuunnitelmat 13 olemassa olevan padon kunnostamiseksi, joille ei ole olemassa toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja tulvariskin vähentämiseksi, hyväksytään tapauksen mukaan hallituksen päätöksellä tai ministerin asetuksella (investoinnin suuruudesta riippuen). Toteutettavuustutkimuksien on sisällyttävä erityisesti arviointi ja vertailu patojen kunnostamisen vaihtoehtojen hyödyistä ja vaikutuksista tulvariskien ehkäisemiseksi, mukaan lukien patojen mahdollinen poistaminen ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										korvaaminen luontopohjaisilla ratkaisulla. Tässä hyöty- ja vaikutusanalyysissä on arvioitava sekä eri vaihtoehtoista pitkällä aikavälillä odotettavissa olevia hyötyjä tulvariskien ehkäisemiseksi ja ottaen erityisesti huomioon tulevia tulvariskejä koskevat ennusteet ja ympäristövaikutukset. Hankkeen tavoitteena on varmistaa patojen turvallinen käyttö, vähentää tulvariskiä sekä suojella vesistöjä ja biologista monimuotoisuutta toimenpiteillä, joilla varmistetaan kalojen vaellus, ekologinen virtaaminen ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										vesimuodostumien rehevöitymisen estäminen. Sen on oltava kansallisen tulvariskien hallintastrategian ja sovellettavien tulvariskien hallintasuunnitelmien mukainen direktiivin 2007/60/EY (tulvadirektiivi) mukaisesti. Kaikki toimenpiteet, jotka on yksilöity ympäristövaikutusten arvioinnissa, direktiivin 2000/60/EY (vesipuitelidirektiivi) mukaisessa arvioinnissa ja direktiivin 92/43/ETY (luontotyyppidirektiivi) mukaisessa asianmukaisessa arvioinnissa, jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tekniisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01) noudatetaan, on sisällytettävä hankkeen suunnitteluun, ja niitä on noudatettava tiukasti infrastruktuurin rakennus-, nykyaikaistamis-, käyttö- ja käytöstäpoistovaiheissa, myös toteuttamalla vaaditut lieventämistoimenpiteet. Asianomaisten vesimuodostumien ekologisen tilan huononemista on vältettävä, eikä toimenpide saa estää asianomaisten vesimuodostumien ekologisen tilan tai potentiaalin parantamista. Jos vettä otetaan, asiaankuuluvan viranomaisen on

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										myönnettävä asiaankuuluva lupa, jossa täsmennetään olosuhteet, joilla vältetään huononeminen ja varmistetaan, että asianomaisten vesimuodostumien ekologinen tila pysyy hyvässä vesipuitteiden direktiivin vaatimusten mukaisesti ja että tästä on osoituksena uusimmat asiaa tukevat tiedot. Vedenottoa on vältettävä, jos kyseisten vesimuodostumien (pinta- tai pohjavesien) tila on (ilmastonmuutoksen voimistumisen yhteydessä) heikompia kuin hyvä tai mahdollisesti hyvä tila.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
17	Investointi 4.2. Sellaisten olemassa olevien keskittymien kunnostaminen, jotka edellyttävät hätätoimia turvallisen toiminnan varmistamiseksi	Kohde	Olemassa olevat padot kunnostetut		Määrä	0	13	Q1	2026	13 olemassa olevaa patoa, joiden osalta tarkistetuissa toteutettavuustutkimuksissa todettiin, että tulvariskien vähentämiseksi ei ole toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja, on kunnostettava välitavoitteen 16 vaatimusten mukaisesti ja noudattaen kaikilta osin tuloksia ja ehtoja, jotka on asetettu kattavassa ja kumulatiivisessa ympäristövaikutusten arvioinnissa, joka on saatettava päätökseen direktiivin 2011/92/EU (YVA-direktiivi) mukaisesti, sekä direktiivin 2000/60/EY (vesipuitelidirektiivi) ja direktiivin 92/43/ETY (luontotyyppidirektiivi) mukaisen asianmukaisen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										arvioinnin yhteydessä tehtyjä asiaankuuluvia arviointeja, mukaan lukien tarvittavien lieventämistoimenpiteiden toteuttaminen. Niiden patojen osalta, joiden poistaminen ja korvaaminen luontopohjaisilla ratkaisuilla on määritetty parhaaksi vaihtoehdoksi toteutettavuustutkimusten tulosten perusteella, on tehtävä lisätutkimuksia purkamisvaihtoehtojen arvioimiseksi. Vesipuitedirektiivin vaatimusten mukainen asianomaisten vesimuodostumien hyvä ekologinen tila/potentiaali on saavutettava, ja siitä on esitettävä uusimmat asiaa tukevat tiedot, ja tilan

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										heikkenemistä on vältettävä.
18	Investointi 5. Vesipiirien hallintojen asianmukainen rahoitus tulvien seurantaan, ehkäisyyn ja hätätilanteisiin vastaamiseen	Kohde	Vesipiirihallinnot, joissa on koneet karkeaa pääsyä ja väliintuloa varten, amfibitaaliseen pääsyyn ja kuljetukseen vaikeasti saavutettavilla alueilla, LIDAR-/Flir-/valokuva-antureilla varustetut droonit, patojen runkojen geoelektroresistiset/georadar-		Määrä	0	11	Q4	2024	11 Vesialuehallinnossa on oltava seuraavat varusteet: —koneet maastoon pääsyä ja siihen puuttumista varten, amfibitaaliseen pääsyyn ja liikkuvien hiekkasäkkien/pakeiden kuljetukseen vaikeasti saavutettavilla alueilla. ”Ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) noudattamisen varmistamiseksi hankittavien ajoneuvojen asetuksen (EU) 2019/631 3 artiklan 1 kohdan h alakohdassa määriteltyjen hiilidioksidipäästöjen on oltava alle 50 g CO2/km; —ilma-alukset, jotka on varustettu LIDAR-/Flir-/valokuva-antureilla,

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			teknologiat sekä laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktura							—sydän runkojen geoelektroresistiivinen/geotutkatekniikka; —edellä mainittujen laitteiden keräämät laitteistot ja ohjelmistoinfrastruktura tietojen analysointia ja tallentamista varten, jotta voidaan tukea ja parantaa tulvien ehkäisyä ja reagoimista hätätilanteisiin.
19	Investointi 6. Vesirekisterin käyttöönotto	Välitavoite	Kehitetty ja toiminnassa oleva vesirekisteri	Vesirekisteri toiminnassa				Q4	2025	Vesirekisteriä kehittävä ja ottavat käyttöön —digitaalisen maastomallin (DTM)/digitaalisen pintamallin (DSM) hankkiminen kansallisella tasolla kaikkien valtion viranomaisten saataville asetettavien satelliittitietojen perusteella;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ohjelmistojen kehittäminen jokien pohjan muuntamisen (erosion sedimentaatioprosessi), soranpoiston tarkkailun ja maan liukumispotentiaalin määrittämiseksi patojärvien alueilla; — DTM/DSM-ortokuvaan ja satelliittikuviin perustuva puoliautomaattinen digitointi ja rajaaminen.
20	Investointi 7. Kansallisen integroidun sääjärjestelmän (SIMIN) kansallisen seurantaverkoston laajentaminen	Kohde	Ostetut ja toiminnassa olevat sääasemat		Määrä	0	400	Q4	2025	Autonomisten pintaautomaattisten sääasemien verkkoa laajennetaan hankkimalla ja ottamalla käyttöön 300 automaattista ja autonomista pintasääasemaa ja 100 agrometeorologista asemaa.
21	Investointi 7. Kansallisen	Välitavoite	Operatiivinen tieto- ja	Kansallinen sääjärjestelmä				Q2	2026	Tieto- ja viestintätekniikka uusien sääasemien

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoitte/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	integroidun sääjärjestelmän (SIMIN) kansallisen seurantaverkoston laajentaminen		viestintätekniikka muiden sää- ja agrometeorologisten asemien integroimiseksi integroituun kansalliseen sääjärjestelmään (SIMIN)	(SIMIN), joka on yhdistetty muiden asemien toimintaan						integroimiseksi integroituun kansalliseen sääjärjestelmään (SIMIN) on saatettava toimintavalmiiksi.

B. OSATEKIJÄ 2: METSIEN JA BIOLOGISEN MONIMUOTOISUUDEN SUOJELU

Komponentin tavoitteena on yhdenmukaistaa kansalliset metsänhoitokäytännöt biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja ympäristön suojelua koskevien käytäntöjen kanssa sekä varmistaa siirtyminen ilmastoneutraaliin Eurooppaan luomalla uusia metsäalueita ja ennallistamalla huonontuneita elinympäristöjä.

Osa koostuu kahdesta uudistuksesta ja viidestä investoinnista.

Osa-alueeseen sisältyvien toimenpiteiden odotetaan vastaavan joihinkin haasteisiin, jotka tuodaan esiin maakohtaisessa suosituksessa investointien keskittämistä vihreään ja digitaaliseen siirtymään, erityisesti ympäristöinfrastruktuuriin (maakohtainen suositus 4, 2019 ja maakohtainen suositus 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

B.1 Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Metsänhoidon ja metsähallintojärjestelmien uudistaminen kehittämällä uusi kansallinen metsästrategia ja sitä seuraava lainsäädäntö

Uudistuksen tavoitteena on varmistaa selkeä ja vankka strateginen ja sääntelykehys ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista tukevien kestävien metsäpolitiikkojen täytäntöönpanolle.

Uudistus koostuu seuraavista toimista:

- (1) Riippumattoman tutkimuksen loppuun saattaminen hallinnon institutionaalisista ja sääntelyyn liittyvistä heikkouksista ja nykyisen metsälainsäädännön säännösten täytäntöönpanosta (30. kesäkuuta 2022 mennessä);
- (2) Kansallisen metsästrategian 2020–2030 hyväksyminen edellä 1 kohdassa tarkoitetun arvioinnin suositusten perusteella (30 päivään syyskuuta 2022 mennessä);
- (3) Hyväksytään ja tulevat voimaan muutetut ministeriön asetukset, joissa vahvistetaan 2 kohdan mukaisesti hyväksytyn kansallisen metsästrategian 2020–2030 mukaiset metsitystä ja uudelleen metsittämistä koskevat sitovat säännöt (viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2022);
- (4) Sellaisten säädösten hyväksyminen ja voimaantulo, joilla muutetaan ja täydennetään voimassa olevaa metsälainsäädäntöä oikeudellisen kehyksen virtaviivaistamiseksi, laittomien hakkuiden torjumiseksi ja metsänhoidon parantamiseksi (30. kesäkuuta 2023 mennessä).

Uudistusta tuetaan kahdella investoinnilla: investoinnit 1 ja 2.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2023 mennessä.

Investointi 1. Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, kaupunkimetsät mukaan luettuina

Investoinnin tavoitteena on luoda uusia metsiä ja metsäkasvillisuutta omaavia alueita alueille, jotka ovat alttiita ilmastonmuutokselle, kartoittamalla ja arvioimalla maata, rahoittamalla metsitystä, viljelemällä metsitystä, lisäämällä metsäkasvillisuutta viestintäväylien varrella ja taajamissa (kaupunkimetsät, myös pienmetsät) kuntien ympärillä ja viljelykasveilla viljeltyjen peltöjen välillä sekä muilla suojametsien luokilla.

Tämän investoinnin tuloksena metsitetään tai metsitetään uudelleen yhteensä 26760 hehtaaria uusia alueita ja luodaan yhteensä 3 150 000 m² uusia kaupunkimetsien^{alueita} uudistuksen 1 mukaisesti hyväksytyssä kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen oikeudellisten vaatimusten mukaisesti.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 2. Metsänviljelyaineiston nykyaikaisen tuotantokapasiteetin kehittäminen

Investoinnin tavoitteena on kehittää riittävä lisääntymistuotantokapasiteetti (puulajit ja ekotyypit), joka soveltuu Romanian tuleviin ilmasto-olosuhteisiin.

Investoinnin tuloksena on otettava käyttöön vähintään 90 uutta tai kunnostettua puuta taimitarhoa uudistuksen 1 mukaisesti hyväksytyssä kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen oikeudellisten vaatimusten mukaisesti.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2024.

B.2 Seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Seuraavat kohdat. N. M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
22	Uudistus 1. Metsänhoidon ja metsähallintojärjestelmien uudistaminen kehittämällä uusi kansallinen metsästrategia ja sitä seuraava lainsäädäntö	Välitavoite	Kansallisen metsästrategian 2020–2030 hyväksyminen	Kansallisen metsästrategian 2020–2030 hyväksyminen				KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2022	Hyväksytään kansallinen metsästrategia 2020–2030. Strategiassa vahvistetaan riippumattomien tutkimusten suositusten perusteella metsittämistä ja uudelleen metsittämistä koskevat sitovat säännöt seuraavasti: a. Vaatimukset, joiden mukaan lajien ja ekotyyppien on oltava ilmastonmuutoksen kestäviä ja joilla ei ole kielteisiä vaikutuksia biologiseen monimuotoisuuteen. Strategialla vastataan tarpeeseen saada ajantasaiset ohjeet puiden istutuksesta Romaniassa ja luodaan suojatoimia erityisesti haitallisten vieraslajien käytön tai levittämisen estämiseksi. b. Vaatimukset, jotka koskevat sellaisen lisäysaineiston tuotantoa, joka kohdistuu Romanian tuleviin ennustettuihin

Seur aavat kohd at. NU M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoi te/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteide n osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväks i		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenp ide	Perustaso	Pääm äärä	Neljänn es	Vuosi	
										ilmasto-olosuhteisiin sopiviin puulajeihin ja ekotyyppeihin yksityisen sektorin myötävaikutuksella, sekä toimenpiteet, joilla estetään kaupallisten taimitarhaen perustaminen lyhytkiertoista tai monokulttuuria varten. C. Metsittämisvaatimukset, joilla edistetään myönteisesti luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä, vesihuoltoa ja maaperän suojelua koskevia tavoitteita kieltämällä metsittäminen tai uudelleenmetsittäminen luonnonarvoltaan merkittävällä maatalousmaalla, ruohikkoalueilla tai kosteikoilla, elinympäristöjen ennallistamista lukuun ottamatta. D. Vaatimukset ennaltaehkäiseville toimenpiteille, joilla lisätään maaperän luonnollista imeytymiskykyä, on

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										sisällytettävä metsänhoitotoimiin, ja erityiset ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevat vaatimukset sen varmistamiseksi, että metsänhoito perustuu lajien seurantaan. e. Kaupunkimetsitystä koskevat vaatimukset on täytettävä maisematason lähestymistavalla, joka osaltaan vahvistaa yhteyksiä luonnonalueisiin tai osittain luonnontilaisiin alueisiin (kuten metsiin tai maatalousalueisiin), keskittyen elinympäristöjen yhdistämiseen vihreään infrastruktuuriin ja ekologiisiin käytäviin. F. Vaatimukset metsitys- ja uudelleenmetsityshankkeille, jotka on toteutettava alueilla, jotka ovat alttiita ilmastoriskeille, erityisesti kuivuudelle ja tulville, ja tarvittaessa metsittämistä tai uudelleenmetsittämishankkeille

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										vähentävät tästä aiheutuvia riskejä. g. Strategiassa on asetettava kestävyyskriteerit energiakäyttöön tarkoitetulle metsäbiomassalle. H. Strategiaan on sisällyttävä erityisiä toimia laittoman puunkorjuun torjumiseksi, kuten SUMAL-ohjelman täysimääräinen täytäntöönpano, mukaan lukien hakkuiden seuranta kaukokartoituksen avulla, seuraamusjärjestelmän vahvistaminen ja tarvittaessa muut toimenpiteet. I. Strategiaan on sisällyttävä myös konkreettisia toimenpiteitä metsäluontotyyppien ja -lajien suojelemiseksi ja erityisesti metsäalan normien yhdenmukaistamiseksi biologista monimuotoisuutta koskevien näkökohtien kanssa.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
23	Uudistus 1. Metsänhoidon ja metsähallintojärjestelmien uudistaminen kehittämällä uusi kansallinen metsästrategia ja sitä seuraava lainsäädäntö	Välitavoite	Kansallisessa metsästrategiasa 2020–2030 tarkoitettujen metsitystä ja uudelleen metsittämistä koskevien sitovien sääntöjen vahvistamisesta annettujen muutettujen ministeriön asetusten voimaantulo	Ministeriön asetusten säännös muutosten voimaantulosta				KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2022	Seuraavien ministerien asetusten voimaantulo kansallisessa metsästrategiasa 2020–2030 vahvistettujen metsitystä ja uudelleenmetsitystä koskevien sitovien sääntöjen mukaisesti: a. Määräys nro 766/2018 metsänhoitosuunnitelmien laatimisesta ja muuttamisesta, mukaan lukien metsämaan maankäyttöä koskevat säännökset, sekä vuotuisten tuulihedelmien korjuukiintiöiden hyväksymistä koskevan menetelmän laatimisesta ja muuttamisesta. b. Määräys N:o 1648/2000 metsien elvyttämistä ja huonontuneen maan metsittämistä koskevien teknisten sääntöjen hyväksymisestä

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										c. Määräys nro 1649/2000 näyttelyosastojen hoitoa ja hallinnointia koskevien teknisten normien hyväksymisestä d. Määräys nro 1650/2000 käsittelyjen valintaa ja soveltamista koskevien teknisten normien hyväksymisestä e. Määräys nro 1653/2000, joka koskee regenerointien vuosittaista valvontaa koskevien teknisten normien hyväksymistä f. Määräys nro 1672/2000 metsänhoidon teknisten normien hyväksymisestä
24	Uudistus 1. Metsänhoidon ja metsähallintojärjestelmien	Välitavoite	Voimassa olevaa metsälainsäädäntöä muuttavien ja täydentävien	Lain säännös, jossa ilmoitetaan säädösten voimaantulo				Q2	2023	Seuraavien säädösten voimaantulo, joilla pyritään virtaviivaistamaan oikeudellista kehystä, torjumaan laittomia

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	n uudistaminen kehittämällä uusi kansallinen metsästrategia ja sitä seuraava lainsäädäntö		säädösten voimaantulo							hakkuita ja parantamaan metsänhoitoa: I) Uusi metsälaki, jolla muutetaan rikosoikeudellista seuraamusjärjestelmää; II) Poikkeusasetus nro 85/2006 metsäkasvillisuudelle metsissä ja niiden ulkopuolella aiheutuvien vahinkojen arviointimenetelmistä; III) Metsärikoksista määrättävistä seuraamuksista annettu laki nro 171/2010, jossa vahvistetaan laittomien hakkuiden ja muiden metsärikosten aiheuttamien ympäristövahinkojen ja taloudellisten vahinkojen laskentamenetelmät, IV) Muut hallituksen päätökset laittoman puunkorjuun torjumiseksi ja metsänhoidon parantamiseksi: Muutokset hallituksen päätökseen nro 743/2015, hallituksen päätös nro 1076/2009, hallituksen päätös nro

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										229/2009, hallituksen päätös nro 497/2020;
25	Investointi 1. Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, kaupunkimetsät mukaan luettuina	Kohde	Metsitetyn tai uudelleen metsitetyn maan uudet alueet		ha	0	6 000	Q4	2023	Metsitetyn tai uudelleen metsitetyn maan uudet alueet (vähintään 6000 hehtaaria) kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen oikeudellisten vaatimusten mukaisesti: a. Ainoastaan sellaisia lajeja ja ekotyyppejä, jotka kestävät ilmastonmuutoksen tulevia ennustettuja vaikutuksia, saa käyttää, eikä niillä saa olla haitallisia vaikutuksia biologiseen monimuotoisuuteen. Muiden kuin kotoperäisten lajien käyttö on sallittua vain, jos osoitetaan, että niiden käyttö johtaa suotuisiin ja asianmukaisiin ekosysteemiosuhteisiin (kuten ilmastoon, maaperään, kasvillisuusalueisiin ja palonkestävyyteen) ja että kotoperäiset lajit eivät enää

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										soveltu tuleviin mallinnettuihin ilmasto-olosuhteisiin ja pedo-hydrologisiin olosuhteisiin. b. Ainoastaan puulajeja ja ekotyyppejä, jotka soveltuvat Romanian tuleviin ennustettuihin ilmasto-olosuhteisiin; C. Metsittämisellä on edistettävä biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä, vesienhoitoa ja maaperän suojelua koskevia tavoitteita. Metsitys ei saa tapahtua luonnonarvoltaan merkittävällä maatalousmaalla, ruohikkoalueilla tai kosteikoilla, ellei intervention tavoitteena ole elinympäristöjen ennallistaminen. D. Metsitys- tai uudelleenmetsittämissuunnitelmat on toteutettava alueilla, jotka ovat alttiita ilmastoriskeille, erityisesti kuivuudelle ja tulville.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										e. Metsittämisen ja uudelleenmetsittämishankkeista on tehtävä ympäristövaikutusten arviointimenettely, jos siitä päätetään ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä; metsitys- ja uudelleenmetsittämistoimien kannalta merkityksellisistä metsänhoitosuunnitelmista on tehtävä täydellinen strateginen ympäristöarviointimenettely, jäljempänä 'ympäristöraportti', erityisesti jos ne vaikuttavat suojeltuihin luontotyypeihin ja/tai lajeihin.
26	Investointi 1. Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, kaupunkimet sät mukaan luettuina	Kohde	Metsitetyn tai uudelleen metsitetyn maan uudet alueet		ha	6 000	26 760	Q2	2026	Metsitetyn tai uudelleen metsitetyn maan uudet alueet (yhteensä 26760 hehtaaria) kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen lakisääteisten vaatimusten ja tavoitteen 25 vaatimusten mukaisesti.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
27	Investointi 1. Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, kaupunkimetsät mukaan luettuina	Kohde	Uusia kaupunkimetsien alueita on luotu.		M ²	0	500 000	Q4	2023	Uudet kaupunkimetsäalueet (vähintään 500000 ^m ²) kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen oikeudellisten vaatimusten mukaisesti: a. Ainoastaan sellaisia lajeja ja ekotyyppejä, jotka kestävät ilmastonmuutoksen tulevia ennustettuja vaikutuksia, saa käyttää, eikä niillä saa olla haitallisia vaikutuksia biologiseen monimuotoisuuteen. Muiden kuin kotoperäisten lajien käyttö on sallittua vain, jos osoitetaan, että ne johtavat suotuisiin ja asianmukaisiin ekosysteemiolosuhteisiin (kuten ilmastoon, maaperään, kasvillisuusalueisiin ja palonkestävyyteen) ja että kotoperäiset lajit eivät enää sovellu tuleviin mallinnettuihin ilmasto-olosuhteisiin ja pedo-hydrologisiin olosuhteisiin.

Seur aavat kohd at. NU M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										b. Käytetään ainoastaan lajeja ja ekotyyppejä, jotka soveltuvat Romanian tuleviin ennustettuihin ilmasto-olosuhteisiin; C. Kaupunkimetsitys on toteutettava soveltamalla maisematason lähestymistapaa, jolla vahvistetaan yhteyksiä luonnon- tai osittain luonnontilaisiin alueisiin (kuten metsiin tai maatalousalueisiin), keskittyen elinympäristöjen yhdistämiseen vihreän infrastruktuurin ja ekologisten käytävien avulla. Lajien ja ekotyyppien valinnassa on otettava huomioon niiden rooli ilman puhdistamisessa ja muiden ekosysteemipalvelujen tarjoamisessa kaupunkialueille. D. Metsittämisellä on edistettävä biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä, vesienhoitoa ja maaperän suojelua koskevia tavoitteita.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Metsitys ei saa tapahtua luonnonarvoltaan merkittävällä maatalousmaalla, ruohikkoalueilla tai kosteikoilla, ellei intervention tavoitteena ole elinympäristöjen ennallistaminen. e. Metsitys- tai uudelleenmetsittämishankkeet on toteutettava alueilla, jotka ovat alttiita ilmastoriskeille, erityisesti kuivuudelle ja tulville.
28	Investointi 1. Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, kaupunkimetsät mukaan luettuina	Kohde	Uusia kaupunkimetsiä on luotu		M ²	500 000	3 150 000	Q2	2026	Uudet kaupunkimetsät (yhteensä 3150000m ²) metsästrategiassa vahvistettujen oikeudellisten vaatimusten ja tavoitteen 25 vaatimusten mukaisesti.
29	Investointi 2. Metsänviljelyn yläneiston nykyaikaisen	Kohde	Toiminnassa olevat uudet tai kunnostetut puiden		Määrä	0	90	KOLMAS VUOSI	2024	Uudet ja kunnostetut taimitarhot, jotka ovat toiminnassa (vähintään 90) kansallisessa metsästrategiassa vahvistettujen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	tuotantokapasiteetin kehittäminen		taimitarhot (sijoitetut tai kunnostetut)					NELJÄN NES		oikeudellisten vaatimusten mukaisesti. Lisäaineiston tuotanto kohdistuu puulajeihin ja ekotyyppeihin, jotka soveltuvat Romanian tuleviin ennustettuihin ilmasto-olosuhteisiin.

B.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

R e-lomake 2. Suojelualueiden hoitojärjestelmän uudistaminen biologista monimuotoisuutta koskevan EU:n strategian johdonmukaisen ja tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi

Uudistuksen tavoitteena on panna täytäntöön nykyinen luonnonsuojelualueiden nimeämistä koskeva kehys erityisesti ottamalla käyttöön mekanismi, jolla yhdistetään biologista monimuotoisuutta edistäviä eri aloja koskeva lainsäädäntö. Näitä aloja ovat koulutus, maa- ja metsätalous, metsästys, matkailu, alueellinen organisointi, liikenne ja energia.

Tämä saavutetaan hyväksymällä ja saattamalla voimaan kaksi säädöstä:

Säädös, jolla perustetaan toimielinten välinen komitea analysoimaan biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä sekä laatimaan ja edistämään ehdotuksia oikeudellisen kehysten muuttamiseksi tai täydentämiseksi lajien ja luontotyyppien suojelun tason levinneisyyttä ja dynamiikkaa koskevien ajantasaisten tietojen perusteella (30. kesäkuuta 2022 mennessä);

Säädös, jolla muutetaan biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä sen varmistamiseksi, että asianomaisilla eri aloilla voimassa oleva oikeudellinen kehys ei vaikuta tai rajoita luonnonsuojelualueiden hoitosuunnitelmien suojelutoimenpiteiden täytäntöönpanoa (30. kesäkuuta 2025 mennessä). Säädös perustuu 1 kohdan mukaisesti perustetun komitean ehdotuksiin.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2025 mennessä.

Investointi 3. Hyväksytyjen hoitosuunnitelmien päivittäminen ja mahdollisten maa- ja meriluontotyyppien tiukkaa suojelua tarvitsevien alueiden määrittäminen vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian täytäntöönpanemiseksi

Investointi koostuu kahdesta alainvestoinnista.

Ensimmäisen alainvestoinnin (investointi 3.1) tavoitteena on saattaa hyväksytyt hoitosuunnitelmat ajan tasalle. Toisen alainvestoinnin (investointi 3.2) tavoitteena on määrittää mahdolliset alat, joilla tarvitaan tiukkaa suojelua vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian mukaisesti.

Kun on kyse olemassa olevien hoitosuunnitelmien päivittämisestä investoinnin tuloksena, vähintään 250 luonnonsuojelualueiden hoitosuunnitelmaa on tarkistettava ja saatettava ajan tasalle EU:n lainsäädännön mukaisesti 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Tämän aliinvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Tiukasti suojeltujen alueiden osalta annetaan kaksi säädöstä, jotka tulevat voimaan: 1) säädös sellaisten tiukasti suojeltujen alueiden nimeämisestä, jotka on yksilöity Natura 2000 -suojelualueilla, joilla on voimassa oleva hoitosuunnitelma tai joihin kuuluvat aarniometsät ja vanhat metsät (31 päivään joulukuuta 2023 mennessä); ja 2) säädös sellaisten tiukasti suojeltujen alueiden nimeämisestä, jotka on yksilöity Natura 2000 -suojelualueilla, joilla ei ole olemassa olevia hoitosuunnitelmia, ja muilla alueilla (31. joulukuuta 2025 mennessä).

Tämän aliinvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 4. Yhdennetyt investoinnit elinympäristöjen ekologiseen jälleenrakentamiseen ja niittyihin sekä vesi- ja vedestä riippuvaisiin alueisiin liittyvien lajien suojeluun

Investointi koostuu viidestä alainvestoinnista.

Ensimmäisen alainvestoinnin (investointi 4.1) tavoitteena on palauttaa vesistöjen yhteenliitettävyys poistamalla vesistöjen esteitä ja siten edistää vedestä riippuvaisten vesiluontotyyppien ja -lajien sivusuuntaisten yhteyksien palauttamista suojelluilla luonnonalueilla sovellettavien hoitosuunnitelmien mukaisesti. Tämän aliinvestoinnin tuloksena on ennallistettava 1700 hehtaarin rantaluontotyyppien yhteenliitettävyys.

Tämän aliinvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Toisella alainvestoinnilla (investointi 4.2) pyritään elvyttämään niittyluontotyyppisiä suojelluilla luonnonalueilla. Näiden aliinvestointien tuloksena vähintään 2800 hehtaaria niittyjen elinympäristöjä on ennallistettava ekologisesti.

Tämän aliinvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Kolmannella osainvestoinnilla (investointi 4.3) pyritään vähentämään Tonavan suiston järvien rehevöitymistä ja säilyttämään niiden biologinen monimuotoisuus. Tämän alainvestoinnin piiriin kuuluvia toimia ovat vedenkorkeuden sääntely kahdessa järvessä, järvien rajojen optimaalisen profiilin suunnittelu ja saavuttaminen, värinpoisto, rantojen yhdistäminen, kunnossapitotyöt, puuston ja puiden kaataminen alueen kasvillisuuden ja puiden elvyttämiseksi, veden kiertoa peittävän ja sedimentoitumista aiheuttavan puun ja rantojen poistaminen, lajien ja luontotyyppien seuranta alueella sekä pienimuotoiset valumistyöt optimaalisen veden kierron varmistamiseksi. Tämän alainvestoinnin tuloksena vähintään 100 hehtaaria järviolueita on hyötynyt vesikasvien poistamisesta päivitetyn toteutettavuustutkimuksen (kesäkuu 2021) perusteella.

Tämän investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Neljännän alainvestoinnin (Investment 4.4) tavoitteena on kehittää Tonavan alajuoksulle (1 500 km) luonnonvaraisten sammojen seurantajärjestelmä yhdessä tekoällyn kanssa salametsästyksen torjumiseksi. Tämän alainvestoinnin tuloksena on otettava käyttöön luonnonvaraisia sammeja koskevien tietojen seuranta-, viestintä- ja siirtoverkosto. On odotettavissa, että tämä edelleeninvestointi ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty kuvaus toimenpiteistä ja lieventävistä toimenpiteistä ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Ostettavien ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen, sellaisina kuin ne on määritelty asetuksen (EU) 2019/631 3 artiklan 1 kohdan h alakohdassa, on oltava alle 50 g CO₂/km. Hankittavien mittausveneiden on vastattava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Tämän aliinvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

Viidennen alainvestoinnin (investointi 4.5) tavoitteena on nykyaikaistaa Tonavan suistoalueen yleisön pääsyä ja vierailijoiden infrastruktuuria luontotyypeihin ja lajeihin kohdistuvan paineen vähentämiseksi. Tämän alainvestoinnin tuloksena on rakennettava 10 vierailukeskusta, joiden tarkoituksena on vähentää matkailun elinympäristöihin kohdistuvaa painetta ohjaamalla ja seuraamalla matkailijavirtoja kymmenen vierailukeskuksen verkostoon, jossa on 40 havaintopistettä, jotka on varustettu asianmukaisesti kaikkien vierailijaryhmien tarpeisiin. Vierailukeskusten rakentamisessa on käytettävä ympäristöystävällisiä teknologioita, ekosysteemeihin perustuvia lähestymistapoja ja materiaaleja perinteisellä tavalla Tonavan suistoalueen yhteisöarkkitehtuuriin.

Tämän aliinvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 5. Integroidut tulvariskien lieventämisjärjestelmät metsävesistöalueilla

Investoinnin tavoitteena on vähentää tulvariskiä, jotta voidaan suojella ihmisiä, infrastruktuuria ja sosioekonomisia tavoitteita riskialueilla sekä suojella ympäristöä ja biologista monimuotoisuutta asiaankuuluvilla ympäristötoimenpiteillä, erityisesti niillä, jotka liittyvät kalojen vaelluksen varmistamiseen ja ekologisen virtauksen varmistamiseen.

Investointi on toteutettava kahdessa vaiheessa:

1) tulvantorjuntatöiden nykyaikaistamista koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen, johon sisältyvät: vähintään kuuden vahingoittuneen lietteenpidätysrakenteen palauttaminen pitkittäisluontaisien mittareiden asentamiseksi (tarvittaessa kalatikkaat ja ekologinen virtaus); rakennetaan vähintään 30 uutta tulvarakennetta, mukaan lukien kalatikkaat ja ekologinen virtaama, joiden korkeus on enintään 5 metriä; vähintään neljän hehtaarin maan ennallistaminen metsittämällä, rikkakasvien avulla tai rakentamalla aitauksia; ja iv) vähintään 30 kilometrin pituisen torrent-alustan kunnostaminen. Tämän vaiheen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

2) tulvantorjuntaan liittyvien nykyaikaistamistöiden loppuun saattaminen edellä 1 kohdassa hyväksytyn hankesuunnitelman perusteella. Tämän vaiheen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Kaikki toimenpiteet, jotka direktiivin 2000/60/EY (vesipuitelidirektiivi) mukaisen arvioinnin yhteydessä on yksilöity tarpeellisiksi sen varmistamiseksi, että noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -ohjeita (2021/C58/01), on sisällytettävä hankesuunnitteluun, ja niitä on noudatettava tiukasti kaikissa rakentamisen, nykyaikaistamisen, käytön ja käytöstäpoiston vaiheissa. Asianomaisten vesimuodostumien ekologisen tilan huononemista on vältettävä, eikä toimenpide saa estää asianomaisten vesimuodostumien ekologisen tilan tai potentiaalin parantamista.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

B.4 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljäs	Vuosi	
30	Uudistus 2. Luonnonsuojelua lueiden hoitojärjestelmän uudistaminen biologista monimuotoisuutta koskevan EU:n strategian johdonmukaisella ja tehokkaalla täytäntöönpanolla	Välitavoite	Säädös, jolla perustetaan toimielinten välinen komitea, joka analysoi biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä, tulee voimaan	Säädöksen voimaantulon osoittava lain säännös				Q2	2022	Säädös, jolla perustetaan toimielinten välinen komitea analysoimaan oikeudellista kehystä, jota sovelletaan biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin eli koulutukseen, maatalouteen, metsätalouteen, metsästykseseen, matkailuun, aluesuunnitteluun, liikenteeseen ja energiaan. Komiteaa johtaa ympäristö-, vesi- ja metsäministeriö, ja siihen kuuluvat vastuuministeriöt ja alaosastot, jotka vastaavat asianomaisista aloista: koulutus, maatalous, metsätalous, metsästys, matkailu, alueellinen organisointi, liikenne ja energia.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Komitea laatii ehdotuksia oikeudellisen kehyksen tarkistamiseksi ottaen huomioon ajantasaiset tiedot lajien ja luontotyyppien suojelun tason levinneisyydestä ja dynamiikasta.
31	Uudistus 2. Luonnonsuojelualueiden hoitojärjestelmän uudistaminen biologista monimuotoisuutta koskevan EU:n strategian johdonmukaisella ja tehokkaalla täytäntöönpanolla	Välitavoite	Luonnon monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavan oikeudellisen kehyksen muuttamisesta annetun säädöksen voimaantulo	Säädöksen voimaantulon osoittava lain säännös				Q2	2025	Sen säädöksen voimaantulo, jolla muutetaan biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä. Näiden lainsäädäntömuutosten tavoitteena on varmistaa, että asianomaisilla eri aloilla voimassa oleva oikeudellinen kehys ei vaikuta luonnonsuojelualueiden hoitosuunnitelmiin sisältyvien suojelutoimenpiteiden

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										täytäntöönpanoon tai rajoitaksita. Säädös perustuu valiokunnan ehdotuksiin, jotka perustuvat ajantasaisiin tietoihin lajien ja luontotyyppien suojelutason levinneisyydestä ja dynamiikasta.
32	Investointi 3.1 Hyväksytyjen hoitosuunnitelmi en päivittäminen	Kohde	Luonnonsuojelualueet, joilla on päivitetyt hoitosuunnitelmat, ovat tulleet voimaan		Määrä	0	100	Q1	2025	Luonnonsuojelualueet (vähintään 100), joilla on päivitetyt hoitosuunnitelmat, tulevat voimaan. Etusijalle asetetaan alueet, joihin infrastruktuurihankkeet mahdollisesti vaikuttavat ja joiden osalta Romania on asiaa koskevan EU:n lainsäädännön nojalla sitoutunut keräämään lisää seurantatietoja luontotyyppien ja lajien, myös muuttavien lintulajien, erityisten suojelutavoitteiden määrittämiseksi.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
33	Sijoittaminen. 3.1 Hyväksytyjen hoitosuunnitelmien päivittäminen	Kohde	Luonnonsuojelualueet, joilla on päivitetty hoitosuunnitelmat, ovat tulleet voimaan		Määrä	100	250	Q2	2026	Vähintään 250 luonnonsuojelualuetta, joilla on päivitetty hoitosuunnitelma, on tullut voimaan. Etusijalle asetetaan alueet, joihin infrastruktuurihankkeet mahdollisesti vaikuttavat ja joiden osalta Romania on asiaa koskevan EU:n lainsäädännön nojalla sitoutunut keräämään lisää seurantatietoja luontotyyppien ja lajien, myös muuttavien lintulajien, erityisten suojelutavoitteiden määrittelemiseksi.
34	Investointi 3.2 Mahdollisten maa- ja meriluontotyyppien tiukan suojelun tarpeessa olevien alueiden	Välitavoite	Säädöksen voimaantulo tiukasti suojeltujen alueiden nimeämisestä (jotka on yksilöity	Lain säännös, jossa ilmoitetaan säädöksen voimaantulo				Q4	2023	Tiukasti suojeltujen alueiden nimeämisestä koskevan säädöksen voimaantulo. Säädöksen on perustuttava sellaisiin analyyseihin/tutkimuksiin ja kartoitukseen, jotka koskevat sellaisten alueiden

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	määrittäminen vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian täytäntöönpanemiseksi		Natura 2000 -suojelualueilla, joilla on olemassa olevat hoitosuunnitelmat, tai luonnontilaiset ja vanhat metsät mukaan luettuina)							rajaamista, joihin ei puututa (täysin suojeltu) ja jotka ovat tarpeen vuoteen 2030 ulottuvaan EU:n biodiversiteettistrategiaan perustuvan säädöshdotuksen perustelemiseksi. Säädöksessä nimitään tiukasti suojellut alueet, jotka on yksilöity Natura 2000 -suojelualueilla, joilla on jo käytössä oleva hoitosuunnitelma, tai luonnontilaiset ja vanhat metsät mukaan luettuina.
35	Investointi 3.2. Maa- ja meriluontotyyppien tiukan suojelun mahdollisten alueiden määrittäminen vuoteen 2030	Välitavoite	Säädöksen voimaantulo tiukasti suojeltujen alueiden nimeämisestä (jotka on yksilöity Natura 2000 -	Lain säännös, jossa ilmoitetaan säädöksen voimaantulo				Q4	2025	Tiukasti suojeltujen alueiden nimeämistä koskevan säädöksen voimaantulo. Säädöksen on perustuttava sellaisiin analyyseihin/tutkimuksiin ja kartoitukseen, jotka koskevat sellaisten alueiden rajaamista, joihin ei puututa

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian täytäntöönpanemiseksi		suojelualueilla, joilla ei ole olemassa olevia hoitosuunnitelmia, ja muilla alueilla)							(täysin suojeltu) ja jotka ovat tarpeen vuoteen 2030 ulottuvaan EU:n biodiversiteettistrategiaan perustuvan säädöshdotuksen perustelemiseksi. Sääöksessä nimetään tiukasti suojellut alueet, jotka on yksilöity Natura 2000 -suojelualueilla, joilla ei ole olemassa olevia hoitosuunnitelmia, ja muilla alueilla.
36	Investointi 4.1. Vesiväylien esteiden poistaminen, jotta voidaan helpottaa riippuvaisten luontotyyppien ja lajien kytkeytyneisyyden palauttamista	Kohde	Rantaluontotyyppit, joiden yhteenliitettävyyden on ennallistettu		ha	0	1 700	Q2	2026	Rantaluontotyyppit, joiden yhteydet on ennallistettu (vähintään 1 700 ha)

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
37	Investointi 4.2 Nurmiluontotyyppien jälleenrakentaminen suojelluilla luonnonalueilla	Kohde	Ekologisesti ennallistettujen nurmiluontotyyppien		ha	0	2 800	Q2	2026	Ekologisesti ennallistettujen nurmiluontotyyppien (vähintään 2 800 ha).
38	Investointi 4.3 Tonavan suiston järvien värin poistaminen rehevöitymisen vähentämiseksi ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi	Kohde	Järvialueet, jotka ovat hyötynneet vesikasvien poistamisesta		ha	0	100	Q2	2026	Järven alueet (vähintään 100 hehtaaria), jotka ovat hyötynneet vesikasvien poistamisesta päivitetyn toteutettavuustutkimuksen (kesäkuu 2021) perusteella.
39	Investointi 4.4 Tonavan alajuoksulla sijaitsevien luonnonvaraisten sampien seurantarjestelmän käyttöönotto	Välitavoite	Luonnonvaraisien sampien koskevien tietojen seuranta-, viestintä- ja siirtoverkko toiminnassa	Verkko on toiminnassa				KOLMAS VUOSI NELJÄN NES	2025	Luonnonvaraisia sampeja koskevien tietojen seuranta-, viestintä- ja siirtoverkko toiminnassa. Toimenpiteillä on kehitettävä luonnonvaraisten sampien seurantarjestelmä Ala-Tonavan (1 500 km) varrelle yhdessä tekoälyn kanssa

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										salametsästyksen torjumiseksi. ”Ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) noudattamisen varmistamiseksi hankittavien ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen, sellaisina kuin ne on määritelty asetuksen (EU) 2019/631 3 artiklan 1 kohdan h alakohdassa, on oltava alle 50 g CO ₂ /km. Hankittavien mittausveneid on vastattava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.
40	Investointi 4.5. Tonavan suistoalueen julkisten käyttömahdollisuuksien ja	Kohde	Vierailevat keskuksissa, jotka on rakennettu helpottamaan matkailun		Määrä	0	10	Q2	2026	Kymmenen vierailukeskusta on rakennettu, ja niiden tarkoituksena on vähentää matkailun elinympäristöihin kohdistuvaa painetta ohjaamalla ja seuraamalla

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	vierailuinfrastruktuurin uudelleenjärjestely, jotta voidaan vähentää elinympäristöihin ja lajeihin kohdistuvaa matkailupainetta		elinympäristöihin kohdistuvaa painetta							matkailijavirtoja kymmenen vierailukeskuksen verkostoon, jossa on 40 havaintopistettä, jotka on varustettu asianmukaisesti ja varustettu kaikkien vierailijaryhmien tarpeisiin. Paikat valitaan parhaillaan tarkistettavana olevan Tonavan suistoalueen varauksen hoitosuunnitelman perusteiden mukaisesti. Vierailukeskusten rakentamisessa on käytettävä ympäristöystävällisiä teknologioita, ekosysteemeihin perustuvia lähestymistapoja ja materiaaleja perinteisellä tavalla Tonavan suistoalueen yhteisöarkkitehtuuriin.
41	Investointi 5. Integroidut tulvariskien lieventämisjärjestelmä	Välitavoite	Hankesuunnitelman hyväksyminen	Hankesuunnitelman hyväksyminen				Q1	2023	Tulvantorjuntaan liittyvien nykyaikaistamistöiden hankesuunnitelma

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	telmät metsävesistöalueilla									hyväksytään. Siihen on sisällyttävä: - Vähintään kuuden vahingoittuneen tulvanpidätysrakenteen kunnostaminen pitkäikäisyyssuuntaisten mittareiden asentamiseksi (kalatikkaat tarvittaessa ja ekologinen virtaama); - Rakennetaan vähintään 30 uutta tulvarakennetta, mukaan lukien kalatikkaat ja ekologinen virtaama, joiden korkeus on enintään 5 metriä; - Vähintään 4 hehtaaria maata, joka on ennallistettu uudelleenmetsittämisen, rikkakasvien tai aidan rakentamisen avulla; - kunnostettu vähintään 30 km torrent-alustaa. Kaikki toimenpiteet, jotka direktiivin 2000/60/EY (vesipuitedirektiivi)

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										mukaisen arvioinnin yhteydessä on yksilöity tarpeelliseksi sen varmistamiseksi, että noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -ohjeita (2021/C58/01), on sisällytettävä hankesuunnitteluun, ja niitä on noudatettava tiukasti rakennus-, nykyaikaistamis-, käyttö- ja käytöstäpoistovaiheissa. Asianomaisten vesimuodostumien ekologisen tilan huononemista on vältettävä, eikä toimenpide saa estää asianomaisten vesimuodostumien ekologisen tilan tai potentiaalisen parantamista.
42	Investointi 5. Integroidut tulvariskien	Välitavoite	Tulvantorjuntaan liittyvien nykyaikaistam	Tulvantorjuntatöiden nykyaikaistami				Q2	2026	Tulvasuojelun nykyaikaistamishanke on saatettava päätökseen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	lieventämisjärjestelmät metsävesistöalueilla		istöiden loppuun saattaminen	sen loppuun saattaminen						välitavoitteessa 41 esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

C. OSATEKIJÄ 3: JÄTEHUOLTO

Komponentin tavoitteena on nopeuttaa Romanian jätehuoltojärjestelmien laajentamista ja nykyaikaistamista keskittyen erilliskeräykseen, jätteen syntymisen ehkäisemiseen, vähentämiseen, uudelleenkäyttöön ja hyödyntämiseen sovellettavan EU:n lainsäädännön noudattamiseksi ja kiertotalouteen siirtymiseksi.

Osa koostuu yhdestä uudistuksesta ja kolmesta investoinnista.

Osa-alueeseen sisältyvien toimenpiteiden odotetaan vastaavan joihinkin haasteisiin, jotka tuodaan esiin maakohtaisessa suosituksessa investointien keskittämistä vihreään ja digitaaliseen siirtymään, erityisesti ympäristöinfrastruktuuriin (maakohtaiset suositukset 2019 ja 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

C.1 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Jätehuoltohallinnon parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi

Uudistuksen tavoitteena on luoda strateginen ja oikeudellinen kehys kiertotalouteen siirtymiselle hyväksymällä kansallinen kiertotalousstrategia ja toimintasuunnitelma sekä muuttamalla tiettyjä jätehuoltoon liittyviä säädöksiä.

Uudistuksen täytäntöönpano koostuu seuraavista vaiheista:

- (1) Hyväksytään kansallinen kiertotalousstrategia, jolla luodaan puitteet Romanian talouden muuttamiselle kiertotaloustoimiksi, joka kattaa tuotteiden koko elinkaaren (31. syyskuuta 2022 mennessä);
- (2) Niiden säädösten voimaantulo, jotka ovat tarpeen yhtenäisen jätehuollon toteuttamiseksi kansallisen jätehuoltosuunnitelman mukaisesti, erityisesti lainsäädäntö, joka koskee jätteiden käsittelyä, kuntien sanitaatiopalveluja, sanitaatiopalvelujen tariffien vahvistamista ja pakkausten laajennettua tuottajan vastuuta (31 päivään syyskuuta 2022 mennessä);
- (3) Hyväksytään kansallista kiertotalousstrategiaa koskeva toimintasuunnitelma, jossa määritellään strategian keskeiset täytäntöönpanovaiheet (edellä 1 kohdassa mainitut), asiasta vastaavat viranomaiset ja toimien sitova aikataulu (31. syyskuuta 2023 mennessä). Kaikki viranomaisille strategian ja toimintasuunnitelman mukaisesti vuoden 2023 kolmannelta neljännekseltä vuoden 2026 ensimmäiseen neljännekseen osoitetut toimet on saatettava päätökseen 30 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Uudistuksen tuloksena Romanian jätehuoltojärjestelmän valvontaa ja seurantaa sekä ympäristölaatuparametreja on parannettava ja erilliskeräyksen tasoa lisättävä. 4,5 prosenttiyksikön osuus kansallisesta kierrätystä ja uudelleenkäyttöön valmistelua koskevasta 50 prosentin tavoitteesta vuoteen 2025 mennessä on saavutettava 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistukseen 1 liittyy kolme investointia: investoinnit 1, 2 ja 3.

Investointi 1. Yhdennettyjen yhdyskuntajätehuoltojärjestelmien kehittäminen, nykyaikaistaminen ja loppuun saattaminen läänitasolla tai kaupunki-/kuntatasolla

Investoinnin tavoitteena on kehittää ja nykyaikaistaa integroituja jätehuoltojärjestelmiä ja -infrastruktuuria väestön jätehuoltoa varten läänien tai kaupunkien/kuntien tasolla.

Investoinnilla on edistettävä yhdyskuntajätteen valmistelua, uudelleenkäyttöä ja kierrätystä koskevien uusien tavoitteiden saavuttamista jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta annetun direktiivin (EU) 2018/851 mukaisesti. Investointien on perustuttava kansalliseen jätehuoltosuunnitelmaan, läänin jätehuoltosuunnitelmiin ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelmaan, ja niillä on edistettävä kiertotalouspaketin kierrätystavoitteiden saavuttamista.

Tämän investoinnin toteuttamiseen on sisällyttävä:

perustetaan vapaaehtoisia jätteenkeräyskeskuksia kotitalousjätteen erilliskeräyksen varmistamiseksi useiden jätevirtojen osalta (I.1.a), minkä seurauksena 565 vapaaehtoista keräyskeskusta on oltava toiminnassa 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

(b) digitoitujen ekosaarten perustaminen jätteiden erilliskeräystä varten paikallisella tasolla, pääasiassa kerrostaloalueilla (I.1.b), minkä seurauksena on otettava käyttöön 13752 digitoitua ekosaaria jätteen erilliskeräystä varten 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

(C) erilliskeräykseen tarkoitettujen taajamien integroidut keskuksat (I.1.c), joiden tuloksena integroitujen jätteenkeräyskeskusten on oltava toiminnassa 14 taajamassa 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

jätteenkierrätyslaitosten rakentaminen kiertotalouspaketin (I.1.d) kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi, minkä seurauksena on otettava käyttöön 26 jätteenkierrätyslaitosta 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä kansallisen kiertotalousstrategian kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi.

Edellä mainittujen (a-d) investointien on tapauksen mukaan oltava kansallisen jätehuoltosuunnitelman, läänin jätehuoltosuunnitelmien ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman määräysten mukaisia.

Tämän toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimenpiteet. Erityisesti tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 2. Lannan ja muun kompostoituvan maatalousjätteen käsittelyn infrastruktuurin kehittäminen

Investoinnin tavoitteena on kehittää lannan keräys- ja hyödyntämisjärjestelmiä.

Investointi koostuu ensisijaisesti lannan talteenottoa, kompostointiasemia ja kompostinhoitolaitteita koskevien integroitujen yhteisten järjestelmien perustamisesta suurille maatilayhteisöille, biokaasujärjestelmistä ja maatalouskompostin hallintalaitteiden hankinnasta. Ehdotetuilla investoinneilla pyritään nykyaikaistamaan infrastruktuuria, vähentämään ammoniakki- ja metaanipäästöjä ja vähentämään nitraattien aiheuttamaa pilaantumista.

Investoinnin tuloksena on perustettava ja otettava käyttöön 254 integroitua järjestelmää kompostoituvan maatalousjätteen keräystä varten 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Tämän toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimenpiteet. Erityisesti tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Investoinnin on oltava kansallisen jätehuoltosuunnitelman mukainen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 3. Julkisten seuranta-, valvonta- ja institutionaalisten valmiuksien kehittäminen jätehuoltoa ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä varten

Investoinnin tavoitteena on antaa asianomaisille viranomaisille valmiudet jätehuollon seuranta-, valvonta- ja raportointitoimiin.

Investointi toteutetaan kahden toimintalinjan kautta:

(1) 43 Kansallisen ympäristökaartin kreivikunnan komissaarien varustaminen digitaalisilla laitteilla (tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmä, kuorma-autojen skannausjärjestelmät, dashcam- ja vartalossa käytetyt videokamerat, miehittämättömät ilma-alukset) jätehuoltoon liittyviä seuranta- ja valvontatoimia varten (31. joulukuuta 2024 mennessä). Tämän seurauksena National Environmental Guard Commissioners tekee 400 tarkastuskäyntiä käyttäen uutta digitaalista laitteistoa 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

(2) 384 ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteen hankinta ja käyttöönotto kansalliselle ympäristönsuojeluvirastolle, jotta voidaan varmistaa ympäristön epäpuhtauspitoisuuksia koskevien tietojen keruu, siirto, varastointi ja raportointi (30. kesäkuuta 2025 mennessä).

Tämän toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimenpiteet. Erityisesti tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

C.2 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
43	Uudistus 1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotaloutteen siirtymisen nopeuttamiseksi	Välitavoite	Kansallisen kiertotalousstrategian hyväksyminen	Kansallisen kiertotalousstrategian hyväksyminen hallituksen päätöksellä				KOLMAS VUOSIN ELJÄNNES	2022	Hyväksytään kansallinen kiertotalousstrategia, joka perustuu käynnissä olevan teknisen tuen välinettä koskevan hankkeen suosituksiin. Strategiassa on vahvistettava tuotteiden koko elinkaarta koskevat säännöt ja määriteltävä seuraavat keskeiset osatekijät: - sääntelyyn, rahoitukseen ja tiedonhallintaan liittyvät menetelmät ja välineet kiertotalouden aloitteiden tukemiseksi; - soveltamisalaan kuuluvien alojen yksilöinti; - tarkistetaan jätteitä koskevia ympäristöön liittyviä ja taloudellisia kannustimia, jotta kierrätys olisi kätevämpää kuin kaatopaikalle sijoittamisesta ja polttamisesta;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										- ohjeet varainhoito- ja hallinnointimenetelmien/välineiden käytöstä asianomaisilla aloilla; - hallintokehitys sidosryhmien (viranomaiset, tiedeyhteisö, yksityinen sektori, voittoa tavoittelematon sektori ja kansalaiset) välistä yhteistyötä varten. Kansallisen kiertotalousstrategian on edistettävä tehokkaasti jätteiden kierrätystä koskevien EU:n tavoitteiden saavuttamista erityisesti yhdyskuntajätteen kierrätyksen ja kaatopaikalle sijoittamisen korkean määrän vähentämisen osalta.
44	Uudistus 1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotaloutteen siirtymisen nopeuttamiseksi	Välitavoite	Kansallista kiertotalousstrategiaa koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen	Kansallista kiertotalousstrategiaa koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen Romanian hallituksen päätöksellä				KOLMAS VUOSIN ELJÄNNES	2023	Toimintasuunnitelmassa määritellään välitavoitteen 43 mukaisesti hyväksytyn strategian keskeiset täytäntöönpanovaiheet, asiasta vastaavat viranomaiset ja yksilöityjen toimien sitova aikataulu, joka perustuu teknisen tuen välineen hankkeen yhteydessä laadittaviin asiantuntijasuosituksiin.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										Suunnitelmaan on sisällyttävä asianmukainen täytäntöönpanon seuranta järjestelmä ja korjaavat välineet suunniteltujen keskeisten toimien toteuttamisen varmistamiseksi.
45	Uudistus 1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	Välitavoite	Viranomaisille osoitettujen kansallisen kiertotalousstrategian ja toimintasuunnitelman toimien täytäntöönpano	Viranomaisille osoitettujen kansallisen kiertotalousstrategian ja toimintasuunnitelman toimien täytäntöönpano				Q1	2026	Kaikkien kansallisessa kiertotalousstrategiassa ja toimintasuunnitelmassa esitettyjen ja viranomaisille osoitettujen toimien täytäntöönpanon loppuun saattaminen vuoden 2023 kolmannelta neljännekseltä vuoden 2026 ensimmäiseen neljännekseen.
46	Uudistus 1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	Välitavoite	Yhtenäisen jätehuollon toteuttamiseksi tarvittavien säädösten voimaantulo kansallisen jätehuoltosuunnitelman	Jätehuoltokäytäntöä koskevien säädösten voimaantulon osoittava lain säännös				KOLMAS VUOSIN ELJÄNN ES	2022	Niiden säädösten voimaantulo, jotka ovat tarpeen vaatimustenmukaisen jätehuollon vakiinnuttamiseksi Romaniassa, erityisesti kansalliseen jätehuoltosuunnitelmaan sisältyvien yhdyskuntajätehuollon hallintatoimenpiteiden avulla, jotta voidaan saavuttaa EU:n

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
			nitelman mukaisesti							jätepuitedirektiivin jätehuoltotavoitteet. Seuraavat säädökset tulevat voimaan: 1. Jätejärjestelmää koskeva asetus, joka säännellään laajennettua tuottajan vastuuta jätepuitedirektiivin mukaisesti. Asetuksella otetaan myös käyttöön ankaria seuraamuksia laittoman kaatopaikalle sijoittamisen, jätteiden sijoittamisen ja ulkoilman polttamisen estämiseksi. 2. Asetus lain 101/2006 muuttamisesta (saniteettilaki). 3. Yhteisön yleishyödyllisistä palveluista vastaavan kansallisen sääntelyviranomaisen (ANRSC) asetuksen 109/2007 muutos sanitaatiotariffimenetelmistä. Asetuksessa (nro 2) ja muutetussa ANRSC:n määräyksessä (nro 3) säädetään - taloudellisten välineiden (maksaminen, kaatopaikkavero ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										laajennettu tuottajan vastuu) täysimääräinen käyttöönotto - yhteisön yleishyödyllisten palvelujen kansallisen sääntelyviranomaisen rooli yhdyskuntajätteen hinnoittelupolitiikan kansallisena sääntelyviranomaisena; - yhteisöjen välisten kehitysyhdistysten taloudellinen vastuu integroituja jätehuoltojärjestelmiä koskevien hankkeiden osalta.
47	Uudistus 1 Jätehuollon hallinnoinnin parantaminen kiertotaloutteen siirtymisen nopeuttamiseksi	Kohde	Osuus (4,5 prosenttia) kansalliseen kierrätystä ja uudelleenkäyttöön valmistelua koskevaan 50 prosentin tavoitteeseen vuoteen 2025 mennessä	Osuus (4,5 prosenttia) kansalliseen kierrätystä ja uudelleenkäyttöön valmistelua koskevaan 50 prosentin tavoitteeseen		45,5	50	Q2	2026	Kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman investoinnit yhdyskuntajätteen huoltoon edistävät 4,5 prosenttiyksikköä vuoteen 2025 mennessä saavutettavaan yhdyskuntajätteen kansalliseen 50 prosentin kierrätystä ja uudelleenkäyttöön valmistelua koskevaan tavoitteeseen (sellaisena kuin se on määritelty jätepuitedirektiivissä (2008/98/EY, sellaisena kuin se on muutettuna

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										direktiivillä (EU) 2018/851) ja säännöistä ja laskentamenetelmistä direktiivin 2008/98/EY 11 artiklan 2 kohdassa asetettujen tavoitteiden noudattamisen todentamiseksi 18 päivänä marraskuuta 2011 annetussa komission päätöksessä 2011/753/EU). Rahoitusosuus lasketaan kansallisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tuetusta infrastruktuurista peräisin olevan yhdyskuntajätteen määrän perusteella, joka kierrätetään vuonna 2025. Rahoitusosuus lasketaan suhteessa vuodelle 2025 asetettuun kansalliseen kierrätystä ja uudelleenkäyttöön valmistelua koskevaan 50 prosentin tavoitteeseen.
48	Investoinnit 1.a Vapaaehtoisten keräyskeskusten perustaminen	Kohde	Vapaaehtoiset keräyskeskukset on perustettu ja toiminnassa		Määrä	0	250	KOLMAS VUOSIN ELJÄNNES	2024	Vähintään 250 vapaaehtoista keräyskeskusta on perustettu ja toiminnassa kansallisen jätehuoltosuunnitelman/maan jätehuoltosuunnitelmien ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelmien mukaisesti.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										Vapaaehtoisten keräyskeskusten on palveltava enintään 50000 asukkaan yhteisöjä. Keskusten on varmistettava sellaisten kotitalousjätteiden erilliskeräys, joita ei voida kerätä ovelta ovelle -järjestelmässä, kierrätettävän jätteen ja biojätteen, jota ei voida kerätä yksittäisiin jäteastioihin, sekä erityisten jätevirtojen (kivijäte, sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, käytetyt akut, vaaralliset jätteet, rakennus- ja purkujätteet) erilliskeräys. Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa.
49	Investoinnit 1.a Vapaaehtoisten keräyskeskust	Kohde	Vapaaehtoiset keräyskeskukset on perustettu ja toiminnassa		Määrä	250	565	Q2	2026	565 vapaaehtoista keräyskeskusta on perustettu ja toiminnassa kansallisen jätehuoltosuunnitelman ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	en perustaminen									Vapaaehtoisten keräyskeskusten on palveltava enintään 50000 asukkaan yhteisöjä. Keskusten on varmistettava sellaisten kotitalousjätteiden erilliskeräys, joita ei voida kerätä ovelta ovelle - järjestelmässä, kierrätettävän jätteen ja biojätteen, jota ei voida kerätä yksittäisiin jäteastioihin, sekä erityisten jätevirtojen (kivijäte, sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, käytetyt akut, vaaralliset jätteet, rakennus- ja purkujätteet) erilliskeräys.
50	Investointi 1.b digitoitujen ekosaarten rakentaminen jätteiden erilliskeräystä varten paikallistasolla	Kohde	Digitoidut ekosaarit jätteiden erilliskeräystä varten, perustettu ja toiminnassa		Määrä	0	7 000	Q4	2024	Vähintään 7000 digitoitua ekosaaria jätteen erilliskeräystä varten on perustettu ja toiminnassa kansallisen jätehuoltosuunnitelman/maakohtaisten jätehuoltosuunnitelmien ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Digitoituja ekosaarekkeitä on käytettävä paikkakuntien sisäpuolella sijaitsevien kerrostaloalueiden palvelemiseen.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										Etusijalle asetetaan yhteisöt, joilla on suurimmat tarpeet suhteessa läänin jätehuoltosuunnitelmiin/kansalliseen jätehuoltosuunnitelmaan ja jotka täydentävät koheesiopolitiikan investointeja seuraavien kriteerien perusteella: - jätteen tuotantokapasiteetti suhteessa paikkakunnan kokoon (luokat I, II kunnat ja kaupungit); - jätteen erilliskeräyksen nykyinen taso on alhainen; - olemassa olevien jätteenkäsittelylaitosten saatavuus. Digitoitujen ekosaarten on varmistettava kotitalousjätteen erilliskeräys pääasiassa lohkoalueilla seuraavien erikseen kerättyjen jätevirtojen osalta: paperi- ja kartonkijäte, muovi-, metalli-, lasi-, bio- ja jäännösjäte. Kunkin ekosaarin on palveltava vähintään 200 asukasta.
51	Investointi 1.b digitoitujen ekosaarten	Kohde	Digitoidut ekosaarit jätteiden		Määrä	7 000	13 752	Q2	2026	13752 digitoitua ekosaaria jätteiden erilliskeräystä varten on perustettu ja toiminnassa kansallisen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	rakentaminen jätteiden erilliskeräystä varten paikallistasolla		erilliskeräystä varten, perustettu ja toiminnassa							jätehuoltosuunnitelman/maan jätehuoltosuunnitelmien ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Digitoituja ekosaarekkeitä on käytettävä paikkakuntien sisäpuolella sijaitsevien kerrostaloalueiden palvelemiseen. Etusijalle asetetaan yhteisöt, joilla on suurimmat tarpeet suhteessa läänin jätehuoltosuunnitelmiin/kansalliseen jätehuoltosuunnitelmaan ja jotka täydentävät koheesiopolitiikan investointeja seuraavien kriteerien perusteella: - jätteen tuotantokapasiteetti suhteessa paikkakunnan kokoon (luokat I, II kunnat ja kaupungit); - jätteen erilliskeräyksen nykyinen taso on alhainen; - olemassa olevien jätteenkäsittelylaitosten saatavuus. Digitoitujen ekologisten saarten on varmistettava kotitalousjätteen erilliskeräys pääasiassa lohkoalueilla

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										seuraavien erikseen kerättyjen jätevirtojen osalta: paperi- ja kartonkijäte, muovi-, metalli-, lasi-, bio- ja jäännösjäte. Kunkin ekosaarin on palveltava vähintään 200 asukasta.
52	Investointi 1.c Taajamien integroidut erilliskeräyskeskukset	Kohde	Taajamissa perustetut ja toiminnassa olevat integroidut jätteenkeräyskeskukset		Määrä	0	6	Q4	2024	Vähintään kuusi integroitua jätteenkeräyskeskusta, jotka on perustettu ja jotka toimivat taajamissa kansallisen jätehuoltosuunnitelman/maakohtaisten jätehuoltosuunnitelmien ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Sijaintipaikkojen on varmistettava, että ne kattavat eniten asutut alueet seuraavasti: - Bukarest (Pohjoispuoli) ja siihen liittyvä Ilfovin alue; - Bukarest (etelä) ja siihen liittyvä Ilfovin alue; - Constanta; - Galati ja Braila; - Iasi; - Craiova; - Ploiesti;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										- Timisoara; - Cluj-Napoca; - Sibiu; - Brasov; - Baia Mare; - Targu Mures; - Buzau. Keskusten on varmistettava sellaisten kotitalousjätteiden erilliskeräys, joita ei voida kerätä ovelta ovelle - järjestelmässä, kierrätettävän jätteen ja biojätteen, jota ei voida kerätä yksittäisiin jäteastioihin, sekä erityiset jätevirrat – kookas jäte, sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, käytetyt akut, vaarallinen jäte, rakennusjäte ja purkujäte. Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
53	Investointi 1.c Taajamien integroidut erilliskeräyskeskukset	Kohde	Taajamissa perustetut ja toiminnassa olevat integroidut jätteenkeräyskeskukset		Määrä	6	14	Q2	2026	Taajamiin on perustettava vähintään kahdeksan uutta integroitua jätteenkeräyskeskusta, jotka ovat toiminnassa kansallisen jätehuoltosuunnitelman/maakohtaisten jätehuoltosuunnitelmien ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Sijaintipaikkojen on varmistettava, että ne kattavat eniten asutut alueet seuraavasti: - Bukarest (Pohjoispuoli) ja siihen liittyvä Ilfovin alue; - Bukarest (etelä) ja siihen liittyvä Ilfovin alue; - Constanta; - Galati ja Braila; - Iasi; - Craiova; - Ploiesti; - Timisoara; - Cluj-Napoca; - Sibiu; - Brasov; - Baia Mare;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Targu Mures; - Buzau. Keskusten on varmistettava sellaisten kotitalousjätteiden erilliskeräys, joita ei voida kerätä ovelta ovelle - järjestelmässä, kierrätettävän jätteen ja biojätteen, jota ei voida kerätä yksittäisiin jäteastioihin, sekä erityiset jätevirrat – kookas jäte, sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, käytetyt akut, vaarallinen jäte, rakennusjäte ja purkujäte.
54	Investointi 1.d Jätteenkierrätyslaitosten rakentaminen kiertotalouspaketin kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi	Kohde	Rakennetut ja toiminnassa olevat jätteenkierrätyslaitokset		Määrä	0	26	Q2	2026	26 jätteen kierrätyslaitosta on rakennettava ja otettava käyttöön kansallisen kiertotalousstrategian kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi ja kansallisen jätehuoltosuunnitelman/maakohtaisten jätehuoltosuunnitelmien ja Bukarestin kunnan jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Tukea annetaan yksityisille talouden toimijoille, jotka investoivat erilliskerätyn jätteen kierrätyslaitoksiin, jotta voidaan

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										vähentää jätteen ympäristö- ja väestövaikutuksia, vähentää resurssien kulutusta kestävän talouskehityksen edistämiseksi kaikilla alueilla ja saavuttaa kiertotalouspaketin kierrätystavoitteet. Etusijalle on asetettava huipputason hankkeet, jotka digitalisoidaan toiminta-, seuranta- ja interventiosuunnittelun avulla ja joilla vähennetään teknologian kulutusta, teknologian kuljetusta ja ylläpitoa. Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa.
55	Investointi 2 Lannan ja muun kompostoituvana	Kohde	Integroidut järjestelmät kompostoituvan maatalousjätteen		Määrä	0	254	Q2	2026	On perustettava ja otettava käyttöön vähintään 254 integroitua järjestelmää kompostoituvan maatalousjätteen keräämiseksi kansallisen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	maatalousjätteen käsittelyn infrastruktuuriin kehittäminen		en keräystä varten, perustettu ja toimiva.							jätehuoltosuunnitelman mukaisesti seuraavasti: - 150 Yhteisölliset integroidut järjestelmät (yhteisöalusta, yksittäiset alustat pienille ja keskisuurille viljelijöille ja räätälöidyt kompostinhallintalaitteet); - 94 Yhteisöille tarkoitettua integroidut järjestelmät, joissa on olemassa yhteinen alusta (yksittäiset alustat pienille ja keskisuurille viljelijöille ja räätälöidyt kompostinhallintalaitteet); - 5 Kompostointijärjestelmät yhteisöille, joilla on suuria tiloja (kompostointiasema ja kompostinhallintalaitteet); - 5 Biokaasujärjestelmät yhteisöille, joissa on erittäin suuria tiloja (sähkökapasiteetti vähintään 300 kilowattia ja lämpökapasiteetti vähintään 300 kilowattia). Näiden laitosten on oltava ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (C(2023) 6454

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										final) mukaisia, koska ne täyttävät 29–31 artiklassa vahvistetut kestävyyskriteerit ja kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskevat kriteerit sekä uusiutuvaa energiaa koskevan direktiivin (EU) 2018/2001 (REDII) 26 artiklassa vahvistetut elintarvike- ja rehupohjaisia biopolttoaineita koskevat säännöt sekä niihin liittyvät täytäntöönpanosäädökset ja delegoidut säädökset. Suuret maatilat ja viljelijäyhteisöt (kunnat ja kaupungit) on valittava ottaen huomioon paras myönteinen ympäristövaikutus verrattuna investointien julkisiin kustannuksiin. Ohjeissa määritellään selkeästi valintaperusteet, mukaan lukien seuraavat: - eläinten lukumäärä, jotta voidaan osoittaa todellinen (ei historiallinen) saastumisen lähde; - nitraattipitoisuus ja -suuntaus maanalaisissa vesissä;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- asianmukaisen rakennustyömaan saatavuus; - myönteinen kustannus-hyötyanalyysi; investointien pitkän aikavälin kestävyys osoittaminen, mukaan lukien kiertotalousmallit (keskittyen biokaasuasemiin); - rahoitusvarojen saatavuus yhteisrahoitusta ja investointien jatkotoimintaa varten; - myönteiset julkiset kuulemiset, joilla osoitetaan ympäristöinvestointien yhteiskunnallinen hyväksyttävyys. Pienten ja keskisuurten viljelijöiden, jotka hyötyvät pienistä alustoista, on asuttava yhteisöissä, joissa lannankäsittelyalustat ovat toiminnallisia tai uusia lantoja, ja heidän on oltava kyseisissä yhteisöissä kasvatettujen eläinten omistajia. Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, tämän

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa.
56	Investointi 3.a Kansallisen ympäristönsuojeluston seuranta- ja valvontalaitteet	Kohde	Valtakunnallisen ympäristökaartin kreivikuntakomissaari, jossa on digitaaliset laitteet jätehuollon seuranta- ja valvontatoimien varten		Määrä	0	43	Q4	2024	Jätehuollon seuranta- ja valvontatoimista vastaavan ympäristöviraston 43 komissaarin laitteiden käyttöönotto, jotta voidaan parantaa jätteiden jäljitettävyyttä, lisätä näkyvyyttä jätteiden todellisilla siirtoreiteillä ja siten vähentää laittomien jätteiden siirtojen määrää. Ostetaan seuraavat laitteet: - 1 integroitu tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmä, joka palvelee 43 komissaaria; - 8 kuorma-auton skannausjärjestelmää; - 271 dash-kampikameraa; - 16 miehittämätöntä ilma-alusta; - 8 hyötyajoneuvoa, jotka on varustettu radioyhteydellä valvontalaitteiden kuljetusta varten; - 709 kulunutta vartaloa.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, tämän toimenpiteen mukaisesti ostettujen ajoneuvojen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa.
57	Investointi 3.a Kansallisen ympäristönsuojeluston seuranta- ja valvontalaitteet	Kohde	400 tarkastuskäyntiä, joissa käytetään seuranta- ja valvontalaitteita		Määrä	0	400	Q4	2025	400 valvontakäyntiä, jotka National Environmental Guard Commissioners teki välitavoitteen 56 puitteissa hankitun digitaalisen laitteiston avulla seuranta- ja valvontatoimia varten.
58	Investointi 3.b Ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteet kansallisen ympäristönsuojeluviraston käyttöön	Kohde	ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melunseurantalaitteiden käyttöönotto		Määrä	0	384	Q2	2025	Ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteet on hankittava ja saatettava toimintavalmiiksi. Laitteessa on varmistettava epäpuhtauspitoisuuksia koskevien tietojen kerääminen, välittäminen ja varastointi sekä mahdollistettava ympäristön epäpuhtauksien pitoisuuksia koskevien tietojen ilmoittaminen.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										Ilmanlaadun seurantalaitteita saa ostaa vasta sen jälkeen, kun kansallinen lennonjohtoohjelma on hyväksytty (osa kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman kestäväää liikennettä koskevaa osiota ja arvioitu hyväksyttäväksi kesäkuussa 2022) ohjelmassa esitettyjen tarpeiden perusteella.

D. NELJÄS OSATEKIJÄ: KESTÄVÄ LIIKENNE

Tällä elpymis- ja palautumissuunnitelman osa-alueella vastataan useisiin kestäväan liikenteeseen liittyviin haasteisiin älykkään, turvallisen ja osallistavan liikkuvuuden edistämiseksi Romaniassa. Sitä olisi tarkasteltava yhdessä osa-alueen 10 ”Paikallisrahasto” kanssa, joka sisältää täydentäviä toimenpiteitä kestäväan liikkuvuuden edistämiseksi kaupunkialueilla.

Tämän komponentin tavoitteena on parantaa Romanian liikennealan kestävyttä tukemalla sen vihreää ja digitaalista siirtymää. Investointeja tukeviin uudistuksiin kuuluvat sääntelymuutokset, joilla kannustetaan päästöttömään tieliikenteeseen, parannetaan valtion omistamien yritysten hallintoa liikennealalla, parannetaan liikenneturvallisuutta, edistetään puhdasta julkista liikennettä ja edistetään liikennemuutosiirtymää rautateille ja sisävesille.

Uudistuksilla ja investoinneilla on edistettävä Romanian vuosina 2019 ja 2020 annettujen maakohtaisten suositusten noudattamista. Suositukset koskevat tarvetta I) ”valmiiden julkisten investointihankkeiden aikaistaminen ja yksityisten investointien edistäminen talouden elpymisen edistämiseksi” ja ”investointien keskittäminen vihreään ja digitaaliseen siirtymään, erityisesti kestäväan liikenteeseen” (maakohtainen suositus 3, 2020) ja ”ottaen huomioon alueelliset erot” (maakohtainen suositus 4, 2019); II) ”parannetaan suurten hankkeiden valmistelua ja priorisointia ja nopeutetaan niiden täytäntöönpanoa (maakohtainen suositus 4, 2019).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet. Tieinfrastruktuuri-investoinneissa keskitytään TEN-T-ydinverkkoon, ne edistävät taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta, ja niihin liittyy merkittäviä uudistuksia tieliikenteen hiilestä irtautumiseksi, vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin kehittämiseksi, liikenneturvallisuuden parantamiseksi sekä puhtaan julkisen liikenteen ja liikennemuutosiirtymän edistämiseksi.

D.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus

Uudistuksella pyritään tukemaan siirtymistä kestäväan ja älykkääseen liikkuvuuteen kehittämällä ja parantamalla Romanian liikennejärjestelmän strategista, oikeudellista ja toiminnallista kehystä. Ehdotettu uudistus liittyy kestäväan kaupunkiliikennettä koskeviin toimenpiteisiin, jotka sisältyvät osa-alueeseen ”Paikallinen rahasto”, jotta varmistetaan täydentävyys ja synergia paikallistasolla toteutettujen toimenpiteiden kanssa.

Uudistus koskee muun muassa seuraavia seikkoja:

1.1 Siten hiilestä irtautuminen ”saastuttaja maksaa” -periaatteen mukaisesti

Lainsäädäntöpaketilla pannaan täytäntöön uusi verotusjärjestelmä saastuttaja maksaa -periaatteen ja muiden ympäristöverotuksen periaatteiden mukaisesti. Pakettiin on sisällyttävä i) matkaperusteiset maksut raskailta tavaraliikenteen ajoneuvoilta (kuorma-autoilta ja muuntotyypisiltä kuorma-autoilta) ja ii) kannustinjärjestelmät ajoneuvokannan uudistamiseksi (erityisesti pienet autot/rannikot/linja-autot) romutusjärjestelmien avulla sekä verotoimenpiteet saastuttavimpien henkilöajoneuvojen omistamiseksi. Uusi maksujärjestelmä on pantava täytäntöön syrjimättömällä tavalla.

Liikenne- ja infrastruktuuriministeriö tekee analyysin, jossa määritellään tarkemmin maksujen taso erityisesti raskaan liikenteen osalta sähkö- ja hybridiajoneuvoille, myös kevyille ajoneuvoille, tarkoitettujen maksujen asteittaisen käyttöönoton ajoitus, tietullijärjestelmään sisällytettävät ajoneuvoluokat, henkilöajoneuvojen aiheuttaman pilaantumisen taso, tieluokat ja integroidun kansallisen tieverkon kattavuus Romaniassa. Saadut lisätulot olisi käytettävä tieverkon ylläpitoon ja uusiin investointeihin kestävään liikenteeseen.

Uudistuksella pyritään myös ylittämään puhtaita julkisia ajoneuvoja koskevassa EU:n direktiivissä asetetut ympäristöä säästävien julkisten ajoneuvojen hankintojen vähimmäistavoitteet vähintään kolmella prosenttiyksiköllä.

Lainsäädäntöpaketti sisältää toimenpiteitä, joilla kannustetaan yksityishenkilöitä, yksityisiä yrityksiä ja julkisia laitoksia käyttämään päästöttömiä ajoneuvoja ja ajoneuvokannan uusimisohjelmia, mikä lisää Romaniassa rekisteröityjen päästöttömien ajoneuvojen määrää vähintään 100 prosentilla vuoden 2020 alkuperäiseen arvoon verrattuna ja 250000 saastuttavan ajoneuvon (EURO 3) romuttamista 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Tärkeä liikenteen kestävyyttä edistävä tekijä, erityisesti kun on kyse ilmansaasteiden vähentämisestä kaupunkialueilla ja kansallisella tasolla, on kansallinen ilmansuojeluohjelma, joka olisi pitänyt toimittaa komissiolle huhtikuuhun 2019 mennessä direktiivin (EU) 2016/2284 mukaisesti ja joka Romanian viranomaisten mukaan hyväksyttäisiin 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä¹.

Romanian parlamentin hyväksymä lainsäädäntöpaketti tulee voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024 ja maksujärjestelmän täysimääräinen käyttöönotto viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

1.2 Vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuri

Tämän uudistuksen tavoitteena on kehittää maantieajoneuvojen vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria, erityisesti on asennettava lisää sähkölatauspisteitä siten, että saavutetaan vähintään 22415 latauspistettä 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Elpymis- ja palautumistukivälineestä tuettava investointi koostuu vähintään 7683 sähkölatauspisteen rahoittamisesta. Niistä 6600 pistettä ovat korkeatehoisia latauspisteitä (jotka mahdollistavat sähkönsiirron sähköajoneuvoon, jonka teho on yli 22 kW) ja 1083 pistettä normaaliteholatauspisteitä (jotka mahdollistavat sähkönsiirron sähköajoneuvoon, jonka teho on enintään 22 kW, lukuun ottamatta laitteita, joiden teho on enintään 3,7 kW).

Julkisen esteettömyyden osalta paikallisrahaston komponenttiin sisältyvien 5600 sähkölatauspisteen on oltava yleisön saatavilla direktiivin 2014/94/EU 2 artiklan 7 kohdan mukaisesti ja 2083 pistettä (83 pistettä paikallisrahastosta ja 2000 pistettä perusparannusaaltoa koskevassa osiossa) on oltava puolijulkisia/yksityisiä latauspisteitä.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

1.3 Tieturvallisuus

Uudistus koostuu kansallisesta tieliikenneturvallisuusstrategiasta, joka sisältää seuraavat uudet toimenpiteet:

1. Turvallisuustarkastus: liikenneturvallisuuden määrittämistä koskeva tekninen arviointi on optimoitava; moottoriajoneuvoja koskevan teknisen asiantuntemuksen toteuttaminen ja

¹ Romania ei ole vielä täyttänyt tätä oikeudellista velvoitetta, ja rikkomus on käynnissä. Kansallisen ilmansuojeluohjelman toimittamispäivän tunnustaminen suunnitelman yhteydessä ei tarkoita, että komissio hyväksyisi sen. Tämä ei vaikuta meneillään olevaan rikkomiseen, joka koskee kansallisen ilmansuojeluohjelman toimittamista jättämistä.

kehittäminen; perustetaan tutkimus- ja asiantuntijalaboratorioita, jotka kattavat ajoneuvojen seuranta-, tarkastus- ja testausmenetelmät koko niiden käyttöiän ajan;

2. Tieturvallisuusominaisuuksia koskevien tietokantojen kehittäminen katsastusasemilla ja ajoneuvojen korjausyksiköissä; tiedonkeruumenetelmän ja ensisijaisen tietopohjan kehittäminen keskeisten liikenneturvallisuusindikaattorien analysointia varten;

3. Tiukempien nopeusrajoitusten käyttöönotto vaarallisilla osuuksilla ja rikkomuksista määrättävien seuraamusten täytäntöönpanon tehostaminen;

4. Strategia kansallisten teiden ja moottoriteiden verkon mustien paikkojen (hotspots) poistamiseksi. Yksilöidyt 267 mustaa paikkaa (hotspot) on poistettava vuoteen 2030 mennessä, ja niistä 129:tä tuetaan suunnitelmassa 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus pannaan täytäntöön johdetun oikeuden ja siihen liittyvien täytäntöönpanotoimenpiteiden voimaantulon avulla. Nämä toimenpiteet täydentävät kaupunkialueiden liikenneturvallisuustoimenpiteitä, jotka sisältyvät paikallisrahaston osa-alueeseen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

1.4 Älykkäitä liikennejärjestelmiä koskeva strategia ja lainsäädäntöpaketti

Uudistuksen tavoitteena on kehittää älykäs liikennejärjestelmä, jolla parannetaan liikenteen tehokkuutta ja turvallisuutta liikennetietojen digitalisoinnin avulla.

Uudistus toteutetaan laatimalla älykkäitä liikennejärjestelmiä koskeva strategia-asiakirja, jonka Romanian hallitus hyväksyy. ITS-strategiaa on kehitettävä yhdessä intermodaalisten liikennepolitiikkojen kanssa, jotta voidaan palvella multimodaalisten solmukohtien tehokkaan toiminnan tarpeita.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

1.5 Rautatieinfrastruktuurin kehittäminen ja rautatieliikenteen hallinta

Uudistuksen tavoitteena on parantaa Romanian rautateiden tehokkuutta ja kilpailukykyä.

Strategiaan sisältyvät nykyaikaistamis- ja kehitystavoitteet, jotka ovat tarpeen ihmisten ja tavaroiden nykyisten ja tulevien liikkuvuustarpeiden täyttämiseksi, sekä yksilöidyt vaatimukset rautatieliikenteen kilpailukyvyn parantamiseksi. Samaan aikaan suunnitellaan toimia rautatieinfrastruktuurin toiminnan nykyaikaistamiseksi, jotta voidaan parantaa rautatieliikenteen suorituskykyä ja tehostaa sen toimintaa rautatieliikenteen kustannusten rajoittamiseksi.

Uudistukseen sisältyy vuoden 2020 lopussa hyväksytty rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategia vuosiksi 2021–2025. Tähän sisältyvät kaikki kunnossapito-, korjaus- ja uusimistyöt, jotka ovat tarpeen olemassa olevan infrastruktuurin kunnostamiseksi ja sen ylläpitämiseksi sellaisten suorituskykyparametrien avulla, jotka ovat tarpeen kilpailukykyisen rautatieliikenteen tukemiseksi kansallisella tasolla.

Toimenpiteen on sisällettävä vuosien 2020–2030 investointiohjelma, jossa asetetaan etusijalle rautatieinvestoinnit TEN-T-verkon ja Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmän (ERTMS) täytäntöönpanoon ja jossa on mekanismi, joka sisältää selkeät indikaattorit ja kriteerit rautatieinfrastruktuuri-investointien priorisointia varten, sekä institutionaaliset järjestelyt, jotka ovat tarpeen tämän mekanismin täytäntöönpanemiseksi ja investointihankkeiden valmistelemiseksi.

Toimenpide sisältää myös ERTMS:n käyttöönottoa vuosina 2025–2030 koskevan strategian ja toimintasuunnitelman, mukaan lukien seuraavat: selkeät toimenpiteet ERTMS:n käyttöönottamiseksi ja sertifiomiseksi TEN-T-ydinverkossa keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä (horisontaalinen tavoite 2030); vastuulliset toimijat; ennakoarvot talousarviosta; hallinnolliset valmiudet kansallisella

tasolla, jotta asiasta vastaavat elimet voivat hallinnoida täysimääräisesti sertifiointiprosessia kaikilla rakennusvaiheissa tarkastelluilla aloilla, jotta voidaan varmistaa täysimittainen käyttöönotto.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

1.6 Merenkulkustrategia ja integrointi muihin liikennemuotoihin

Uudistuksen tavoitteena on kehittää Romanian vesiliikennettä (sisävesiväyliä ja satamia) edelleen kestävää ja älykästä liikkuvuutta koskevan EU:n strategian mukaisesti.

Toimenpiteeseen kuuluu merenkulkustrategian hyväksyminen ja muiden liikennemuotojen kanssa integroitujen alan kehittämiseen tähtävien interventiotöiden suunnittelu sekä strategian täytäntöönpanoa koskevan toimintasuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen.

Romanian sisävesi- ja meriväylien nykytilanteesta ja Romanian satamien nykytilanteesta infrastruktuurin osalta on tehtävä analyysi, jossa keskitytään siihen, miten alusten ja satamien ympäristönsuojelun tasoa voidaan parantaa, ottaen huomioon EU:n laajuiset vaatimukset, kuten vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annettu direktiivi 2014/94/EU. Strategiassa olisi harkittava toimenpiteitä kaikkien satamatoimintojen viherryttämiseksi (päästöt, melu, saasteet). Tonavan navigointikelpoisuuden edistämiseksi kestäväällä tavalla on kehitettävä lähestymistapa, jossa yhdistyvät kestävä infrastruktuuri, vaihtoehtoiset polttoaineet ja digitalisaatio, ottaen samalla huomioon Tonavan ympäristön herkkyys. Tehdään ehdotuksia vesiliikenteen infrastruktuurin hallinnointia koskevan oikeudellisen ja institutionaalisen kehyksen muuttamiseksi siten, että tavoitteena on vesiliikenteen yhdistäminen muihin liikennemuotoihin, satamien (meri- ja sisämaaliikenne) ympäristövaikutusten vähentäminen, intermodaalisten satamien kehittämistä koskevien suunnitelmien laatiminen ja Tonavan tavaraliikenteen lisääminen 15 prosentilla vuoteen 2026 mennessä kestäväällä tavalla.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2023 mennessä.

Investointi 1. Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen

Investoinnin tavoitteena on ”uudistaa” rautateitä (mukaan lukien rautateiden korvaaminen, ratapölkkyt, alustat, sähköistäminen, siltojen ja siltojen yhdistäminen/rakentaminen, ERTMS-taso 2) TEN-T-standardien mukaisesti ja ”uudistaa” (rautateiden korvaaminen, murtokivi, jolloin rata saadaan rakentamaan nopeuteen) ja sähköistetään tietyt rautatieosuudet. Lisäksi suunnitteilla on 11 pikavoittoa koskevaa investointia rautateiden nopeusrajoitusten poistamiseksi, junan nopeuden lisäämiseksi ja rautateiden turvallisuuden parantamiseksi. Nopeita voittoja koskevia hankkeita toteutetaan rautatieliikenteen elinkelpoisuuden varmistamiseksi TEN-T-käytävillä niiden parantamiseen asti. Investoinnin on tuotettava yhteensä 315 kilometriä parannettuja ratoja, joiden kapasiteetti kasvaa 30 prosenttia, ja ERTMS 2 on asennettava; 2 426 km (2 163 km:n yksiraiteinen pikaraidehanke + 263 km:n uusiminen) uusituista rautateistä, joiden nopeus on 15 prosenttia suurempi (keskinopeus on vähintään 100 km/h).

Investointiin sisältyy myös 17 sähköistä keskittämishanketta, jotka toteutetaan kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman avulla. Hankkeiden alueellinen jakautuminen on Romaniassa tasapainoinen ja ne edustavat todellisia rautatieosuuksia, jotka tuottavat TEN-T-käytäviä. Sähköisellä keskittämishankkeella ratkaistaan 111 rautatieaseman kapasiteettiongelmia yhteensä yli 973 kilometrin pituisilla rautatieasemilla. Tämän seurauksena liikennemäärien arvioidaan kasvavan 10–15 prosenttia. Lisäksi ehdotetuilla sähköisillä keskittämishankkeilla on poistettava tasoristeyksiltä tieliikenteen pullonkaulat lyhentämällä merkittävästi odotusaikoja.

Tämän toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja

palautumissuunnitelmassa esitetty toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimenpiteet. Hankkeissa on erityisesti noudatettava kaikilta osin tuloksia ja ehtoja, jotka on asetettu direktiivin 2011/92/EU mukaisesti toteutettavassa ympäristövaikutusten arvioinnissa sekä direktiivin 2000/60/EY ja neuvoston direktiivin 92/43/ETY yhteydessä tehtävissä asiaankuuluvissa arvioinneissa, mukaan lukien vaadittujen lieventävien toimenpiteiden toteuttaminen. Tällä varmistetaan, että investointi ei vaikuta merkittävästi tai peruuttamattomasti vesimuodostumiin eikä aiheuta merkittäviä kielteisiä vaikutuksia suojeltuihin luontotyyppeihin ja lajeihin.

Investointien toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä, ja 50 prosenttia töistä on saatava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä.

Investointi 2. Rautateiden liikkuva kalusto

Tämän uuteen päästöttömään ja parannettuun rautateiden liikkuvaan kalustoon tehtävien investointien tavoitteena on parantaa rautateiden julkisten henkilöliikennepalvelujen laatua ja siten lisätä tämän tyyppisen kestävä liikenteen käyttöä liikennemuotosiirtymän kautta tapahtuvassa maantieliikenteessä.

Uusi rautateiden liikkuva kalusto on asetettava maksutta rautateiden henkilöliikenteen harjoittajien saataville julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten nojalla, jotka on tehty täysin asetuksen (EY) N:o 1370/2007 mukaisesti.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

D.2 Seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
59	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Tieliikenteen hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti	Välitavoite	Raskaiden hyötyajoneuvojen (kuorma-autojen) uuden matkaperusteisen maksujärjestelmän täytäntöönpanoa koskevan lainsäädännön voimaantulo ja saastuttavimpien henkilöajoneuvojen (autot/bussit) korkeampi omistusvero saastuttaja maksaa -periaatteen ja ympäristöverotuksen periaatteen pohjalta	Lainsäädännön voimaantulon osoittava säännös				Q2	2023	Lainsäädäntöpaketti, jolla otetaan käyttöön uusi matkaperusteinen maksujärjestelmä raskaille hyötyajoneuvoille (kuorma-autoille) ja saastuttavimmille henkilöajoneuvoille (autoille/busseille/rannikoille) korkeampia omistajuusveroja saastuttaja maksaa -periaatteen ja ympäristöverotuksen periaatteen pohjalta. Ajoneuvojen uuteen latausjärjestelmään on sisällyttävä - matkaperusteisten maksujen erityinen taso ja selkeät kriteerit raskaiden hyötyajoneuvojen perimiselle ”saastuttaja maksaa” -periaatteen mukaisesti; - kannustimet puhtaille/vähäpäästöisille ajoneuvoille ja liikennemuodoille; - pelotejärjestelmä saastuttavimpien ajoneuvojen käytölle muun muassa

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										verotuksellisten/taloudellisten toimenpiteiden avulla yksityisten henkilöajoneuvojen omistajuusverojen avulla; - tulojen käyttäminen teiden kunnossapidon ja kestävään liikenteeseen tehtävien uusien investointien tukemiseen; - 10 prosenttia maantieliikenteestä (matkustajat ja tavarat) siirretään rautateille vuosina 2020–2026; - aikataulu maksujärjestelmän täysimääräiselle käyttöönotolle vuoden 2026 toiseen neljännekkseen mennessä.
60	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Tieliikenteen hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -	Välitavoite	Puhtaiden ajoneuvojen käytön lisäämistä ja ajoneuvokannan uusimisohjelmia koskevan lainsäädännön voimaantulo kotimaisilta	Lainsäädäntöön sisältyvä säännös puhtaiden ajoneuvojen käytön lisäämiseksi ja ajoneuvokannan uusimisohjelmien voimaantulosta				Q2	2024	Lainsäädäntöön on sisällyttävä taloudellisia ja verotuksellisia kannustimia, joilla - lisättävä päästöttömien ajoneuvojen määrää vähintään 100 prosentilla vuoteen 2025 mennessä verrattuna vuoden 2020 alkuperäiseen arvoon; - romuttaa vähintään 250000 saastuttavaa ajoneuvoa (EURO 3 tai

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	periaatteen mukaisesti		käyttäjiltä, yksityisiltä yrityksiltä ja julkisilta laitoksilta							vähemmän) vuoden 2022 ja toisen neljänneksen välisenä aikana.
61	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Tieliikenteen hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti	Kohde	Julkisyhteisöjen hankkimat uudet puhtaat ajoneuvot, jotka ylittävät puhtaita ajoneuvoja koskevassa direktiivissä säädetyt kynnysarvot vähintään 3 prosenttia		Osuus (%)	0	3	Q4	2025	Tavoite koskee puhtaiden ajoneuvojen prosenttiosuutta julkisten laitosten ostamien ajoneuvojen kokonaismäärästä. Tavoitteena on ylittää puhtaiden ajoneuvojen osuutta koskevien hankintojen vähimmäistavoitteet vähintään kolmella prosenttiyksiköllä puhtaita ajoneuvoja koskevassa direktiivissä (direktiivin 2009/33/EY muuttamisesta 20 päivänä kesäkuuta 2019 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1161) vahvistetusta ajoneuvojen kokonaismäärästä ajoneuvoluokittain vuosina 2021–2025. Selkeyden vuoksi tämä tarkoittaisi, että tavoitteeksi asetetaan vähintään 21,7 prosenttia kevyille hyötyajoneuvoille, 9 prosenttia

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										raskaille hyötyajoneuvoille ja 27 prosenttia linja-autoille, kun otetaan huomioon, että puhtaita ajoneuvoja koskevassa direktiivissä Romanianle asetetut hankintojen vähimmäistavoitteet ovat seuraavat: 18,7 prosenttia kevyille hyötyajoneuvoille, 6 prosenttia raskaille hyötyajoneuvoille ja 24 prosenttia linja-autoille.
62	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Tieliikenteen hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti	Kohde	Romutettut saastuttavat moottoriajoneuvot (EURO 3 tai sitä seuraavat)		Määrä	0	250 000	Q2	2026	Vuoden 2022 ja vuoden 2026 puolivälin välisenä aikana on romutettava vähintään 250000 yli 15-vuotiasta saastuttavaa ajoneuvoa (joiden päästönormi on Euro 3 tai sitä alhaisempi).
63	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja	Kohde	Päästöttömien ajoneuvojen määrän lisääminen		Määrä	0	29 500	Q1	2026	Tavoitteella tarkoitetaan päästöttömien ajoneuvojen (sähkö ja vety, sellaisina kuin ne on määritelty vaihtoehtoisten polttoaineiden

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	liikenneturvallisuus / Tieliikenteen hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti									infrastruktuuria koskevassa direktiivissä 2014/94/EU) määrän kasvua (M1-henkilöautot, N1 – kevyet hyötyajoneuvot). N2 ja N3 – UN/ECE-standardeihin perustuvat raskaat hyötyajoneuvot), jotka on rekisteröity Romaniassa vuoden 2020 lopun ja vuoden 2025 lopun välisenä aikana. Kansallinen tilastolaitos toimittaa vuoden 2025 loppua koskevat viralliset tiedot vuoden 2026 ensimmäisen neljänneksen loppuun mennessä Euroopan vaihtoehtoisten polttoaineiden seurantakeskukselle seurantaa varten.
64	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus /vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuri	Kohde	Kansallisella tasolla asennetut sähkölatauspisteet		Määrä	1 836	22 415	Q2	2026	Päästöttömien maantieajoneuvojen sähkölatauspisteitä koskeva kansallinen tavoite koostuu seuraavista: a. 1836 jo olemassa olevaa latauspistettä b. Kansallisten teiden/moottoriteiden verkkoon on vuoteen 2030 mennessä asennettava 2896

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										suurteholatauspistettä (joista 264:ää sähkölatauspistettä ehdotetaan elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettujen moottoritieverkon kehittämishankkeiden kautta) sähköajoneuvojen latausasemien asentamista TEN-T-verkkoon koskevan C.N.A.I.R.-strategian mukaisesti. c. Kehitysministeriön paikallisrahastosta rahoittama 5683 latauspistettä (5600 suurteholatauspistettä ja 83 normaalitehoista latauspistettä) jaoteltuna seuraavasti: - latauspisteet läänin asuinkunnissa: 1 697; - latauspisteet muissa kunnissa: 796; - latauspisteet kaupungeissa: 679; - latauspisteet maaseutualueilla: 2 428. d. 2000 latauspistettä, jotka rahoitetaan kehitysministeriön

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										”perusparannusaalto”-komponentista (1000 suurtehopistettä ja 1000 normaalitehopistettä); e. vähintään 10000 muuta korkeatehoista ja normaalitehoista latauspistettä, jotka rahoitetaan kansallisista lähteistä, muusta EU:n rahoituksesta (koheesiopolitiikka mukaan luettuna) ja/tai yksityisistä lähteistä (myös toimitilujen kautta). Latauspisteiden on sijaittava alueilla, jotka on vahvistettu yleisissä kaupunkisuunnitelmissa/kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmissa asuinalueiksi/seka-alueiksi, palvelualueiksi, kaupallisiksi alueiksi tai liikennealueiksi (mahdollisimman lähellä asukkaita – matkustustarpeiden rajoittamiseksi). Nämä latauspisteet on myös sijoitettava multimodaalisiin pisteisiin, jotta työmatkalaisia kannustetaan käyttämään julkista liikennettä.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Latauspisteet on asennettava 85–95 prosenttia yleisölle avoimilla/puolijulkisilla alueilla; 5–15 prosenttia yksityisrakennuksissa.
65	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Liikenneturvallisuus	Välitavoite	Kansallisen tieliikenneturvallisuusstrategian hyväksyminen	Strategian hyväksyminen hallituksen päätöksellä (sekundaarilainsäädäntö) ja sen täytäntöönpanon aloittaminen				Q2	2022	Kansallisessa tieliikenneturvallisuusstrategiassa 2021–2030 pannaan täytäntöön EU:n tieliikenneturvallisuuspolitiikan kehityksessä 2021–2030 ja nollavisiossa vahvistetut EU:n säännöt ja suuntaviivat, joiden tavoitteena on vähentää liikennekuolemien määrä lähelle nollaa vuoteen 2050 mennessä. Välitavoitteena Romania noudattaa EU:n tavoitetta vähentää uhrien (kuolemien ja vakavien loukkaantuneiden) määrää 50 prosentilla vuoden 2019 perustasosta vuoteen 2030. Strategiaa on käsiteltävä yhdennetyllä ja monialaisella tavalla kaikille liikenneturvallisuuteen osallistuvilla toimijoille, ja siihen on sisällyttävä

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- sääntöjen noudattamista koskevien sääntöjen täytäntöönpano, ankarammat seuraamukset lain rikkomisesta; - nopeusrajoitusten alentaminen tietyillä alueilla tai tietyillä teillä onnettomuuksia koskevien tietojen/riskianalyysin ja EU:n tason parhaiden käytäntöjen perusteella, nopeudenhallintajärjestelmän ja pakollisten turvaominaisuuksien käyttöönotto, liikennesääntöjen tarkistaminen, mukaan lukien loukkaantumiselle alttiiden käyttäjien priorisointi, - mustien/kuumien paikkojen vähentäminen sekä kaupunkiympäristössä että kaupunkien välillä, mukaan lukien erityinen investointisuunnitelma mustien/kuumien paikkojen määrän vähentämiseksi 129:llä vuoden 2026 toisella neljänneksellä verrattuna vuoden

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										2021 alkuperäiseen 267 mustaan pisteeseen; - poistetaan asteittain vanhat/puutteiset ajoneuvot kansallisesta rekisteristä, lisätään turvallisuustarkastuksia ja -tarkastuksia; - koulutus, tiedotuskampanjat; - lainsäädäntöjärjestelmän yhdentäminen ja älykkäiden liikennejärjestelmien uudistaminen. Romanian hallitus hyväksyy älykkäitä liikennejärjestelmiä (ITS) koskevan strategisen asiakirjan. ITS-strategiaa on kehitettävä yhdessä intermodaalisten liikennepolitiikkojen kanssa, jotta voidaan palvella multimodaalisten solmukohtien tehokkaan toiminnan tarpeita. Liikenneturvallisuusstrategian täytäntöönpanon ja keskeisten suorituskäytännöindikaattoreiden seurannasta vastaava yksikkö on

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										määriteltävä selkeästi ja otettava käyttöön.
66	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Liikenneturvallisuus	Välitavoite	Liikenneturvallisuuden voimaantulo – uuden voimaantulon lainsäädäntö – tieliikenneerikkomusten valvontaa, täytäntöönpanoa ja seuraamuksia koskeva lainsäädäntö	Liikenneturvallisuuslainsäädännön osoittava lainsäädännön säännös				Q4	2022	Tehdään seuraavat tieliikenneturvallisuutta edistävät lainsäädäntömuutokset: - sääntöjen noudattamista koskevien sääntöjen täytäntöönpano, ankarammat seuraamukset lainrikkomisesta; - liikenneerikkomusten valvonta automaattisten laitteiden avulla (videokamerat, anturit); - nopeusrajoitusten alentaminen tietyillä alueilla tai tietyillä teillä onnettomuuksia koskevien tietojen/riskianalyysin ja EU:n tason parhaiden käytäntöjen perusteella, nopeudenhallintajärjestelmän ja pakollisten turvaominaisuuksien käyttöönotto, liikennesääntöjen tarkistaminen, mukaan lukien loukkaantumiselle alttiiden käyttäjien priorisointi;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- poistetaan asteittain vanhat/puutteiset ajoneuvot kansallisesta rekisteristä, lisätään turvallisuustarkastuksia ja -tarkastuksia. Liikenneturvallisuutta koskevan yleistavoitteen tavoitteena on vähentää liikenneonnettomuuksissa kuolonuhrien määrää 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä vuoteen 2019 verrattuna EU:n tieliikenneturvallisuuspolitiikan puitteiden 2021–2030 mukaisesti.
67	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/tieturvallisuus	Kohde	Asennetut ja toimivat laitteet, joilla parannetaan nopeuden valvontaa ja liikenneturvallisuus sääntöjen noudattamista		Määrä	0	1 800	Q4	2024	On asennettava 1000 nopeudenvalvontajärjestelmää, 300 liikkuvaa tutkaa ja 500 kameroita, jotka toimivat. Nopeudenvalvontajärjestelmät ovat liikenneturvallisuusinfrastruktuuria, joka koostuu ajoneuvon nopeudenrajoittimien rakenteesta. Tiepoliisi käyttää liikkuvia tutkareita riippuen aloista, joilla nopeusrikkomukset on kirjattu eniten, ja kameroita käytetään

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tieliikenneerikkomusten automaattisena tallentamisena. Ne on sijoitettava ensisijaisesti 267 mustan pisteen/kuuman pisteen joukkoon.
68	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Liikenneturvallisuus	Kohde	Liikenneonnettomuuksien uhrien (vakavasti loukkaantuneiden ja kuolleiden) määrän vähentäminen 25 prosentilla vuoden 2019 perustasoon verrattuna		Osuus (%)	100	75	Q1	2026	Tavoitteena on vähentää liikenneturvallisuus uudistuksen, kattavan toimintasuunnitelman ja Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tuettujen tieliikenneonnettomuuksien uhrien (vakavasti loukkaantuneiden ja kuolleiden) määrää vähintään 25 prosenttia vuonna 2025 verrattuna vuoden 2019 perustasoon. Kansallinen tilastolaitos raportoi vuoden 2025 loppua koskevat viralliset tiedot vuoden 2026 ensimmäisen neljänneksen loppuun mennessä.
69	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus /	Välitavoite	Rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategian 2021–2025 hyväksyminen ja	Rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategian hyväksyminen				Q4	2021	Hyväksytyssä strategiassa ja toimintasuunnitelmassa on yksilöitävä asiasta vastaavat viranomaiset/toimijat, täytäntöönpanon määräajat,

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	Rautatieinfrastruktuurin kehittäminen ja rautatieliikenteen hallinta		toimintasuunnitelman soveltaminen	hallituksen päätöksellä nro 985/2020 (sekundaarilainsäädäntö), toimintasuunnitelman hyväksyminen ja täytäntöönpanon aloittaminen						määrärahat ja indikaattorit. Samaan aikaan liikenne- ja infrastruktuuriministeri määrittelee yhdessä C.N.C.F.R. SA:n kanssa mekanismin, jossa on selkeät indikaattorit ja kriteerit rautatieinfrastruktuuri-investointien priorisointia varten, sekä institutionaaliset järjestelyt, jotka ovat tarpeen tämän mekanismin täytäntöönpanemiseksi ja investointihankkeiden valmistelemiseksi. Hyväksytään rautatieinfrastruktuurin kehittämistä koskeva toimintasuunnitelma vuosiksi 2021–2025, johon sisältyy - järjestelmä, jossa on indikaattorit investointien priorisointia varten; - hankkeen valmistelusta vastaava rakenne; - toimenpiteet rautateiden tavaraliikenteen lisäämiseksi vähintään 25 prosentilla vuonna 2026 vuoteen 2020 verrattuna;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- kohdennetut toimenpiteet, joilla saavutetaan tavoite rautateiden matkustajien määrän lisäämisestä keskimäärin 25 prosentilla vuoden 2021 perustasaan verrattuna; - toimenpiteet äskettäin hankitun liikkuvan kaluston käytön lisäämiseksi; - toimenpiteet matkustajien siirtämiseksi linja-autoista tai pienoisbusseista rautateille bussireiteillä. Liikenne- ja infrastruktuuriministeriö hyväksyy myös liikenneinfrastruktuurin kehittämistä koskevan investointiohjelman vuosiksi 2020–2030, jossa asetetaan etusijalle rautatieinvestoinnit ja ERTMS:n käyttöönotto elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti ja päivitetään näin rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategiaa kaikkien käytettävissä olevien rahoituslähteiden perusteella.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
70	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Rautatieinfrastruktuurin kehittäminen ja rautatieliikenteen hallinta	Välitavoite	Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmän (ERTMS) kansallisen toimintasuunnitelman julkaiseminen ja täytäntöönpano	Toimintasuunnitelman hyväksyminen ja täytäntöönpano				Q4	2025	Välitavoite liittyy uuden ERTMS-toimintasuunnitelman täytäntöönpanoon vuoteen 2025 mennessä. Toimintasuunnitelmaan on sisällyttävä - Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) ydinverkon ERTMS:n käyttöönoton ja sertifiointin selkeät vaiheet keskipitkällä aikavälillä (2025) ja pitkällä aikavälillä (horisontti 2030); - vastuulliset toimijat; - talousarviota koskevat arviot; - kansallisia hallinnollisia valmiuksia koskevat toimenpiteet ilmoitettujen laitosten osalta, jotta ERTMS-sertifiointiprosessia voidaan hallinnoida täysimääräisesti kaikilla suunnitelluilla aloilla niiden rakennusaikataulun aikana, jotta varmistetaan täysimääräinen käyttöönotto.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
71	Uudistus 1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus / Merenkulustrategia	Välitavoite	Merenkulustrategian hyväksyminen	Hallitus hyväksyy merenkulustrategian				Q2	2023	Merenkulustrategian kehittäminen ja hyväksyminen. Merenkulustrategian täytäntöönpanoa koskevan toimintasuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen. Alusinvestointien painopistealoja koskevan oppaan laatiminen ja hyväksyminen. Merenkulustrategiaan on sisällyttävä analyysi Romanian vesiväylien (sekä sisävesi- että meriväylien) nykytilanteesta ja Romanian satamien tilanteesta infrastruktuurin osalta; Romanian merenkulkualan hankkeiden analysointi; analyysi vuosien 2027, 2030, 2035 ja 2050 tulevista suuntauksista ja skenaarioista; Analyysissä on keskityttävä siihen, miten alusten ja satamien ympäristönsuojelun tasoa voidaan parantaa ottaen huomioon EU:n tason vaatimukset, kuten vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										annettu direktiivi 2014/94/EU; vaikka olisi kiinnitettävä huomiota vihreiden polttoaineiden toimittamiseen aluksille (erityisesti maasähkönjakelun kautta), strategiassa on harkittava toimenpiteitä kaikkien satamatoimintojen (päästöt, melu, saasteet) viherryttämiseksi. Tonavan navigointikelpoisuuden edistämiseksi kestävällä tavalla tarvitaan lähestymistapaa, jossa yhdistyvät kestävä infrastruktuuri, vaihtoehtoiset polttoaineet ja digitalisaatio samalla kun otetaan huomioon Tonavan ympäristöherkkyys. Laivaliikenteen infrastruktuurin hallinnointia koskevan oikeudellisen ja institutionaalisen kehyksen muuttamiseksi tehdään ehdotuksia siten, että tavoitteena on vesiliikenteen integroiminen muihin liikennemuotoihin, intermodaalisatamien kehittämissuunnitelmien laatiminen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										ja Tonavan tavaraliikenteen lisääminen 15 prosentilla vuoden 2022 lopun ja vuoden 2026 lopun välillä kestäväällä tavalla.
72	Investointi 1. Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	Välitavoite	Sopimusten allekirjoittaminen 50 prosentille rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistamisen, parantamiseen ja uudistamiseen liittyvistä töistä	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Tavoite koskee sopimusten tekemistä voittaneiden yritysten kanssa, jotka vastaavat 50:tä prosenttia rautateiden rakennus- ja valvontatöistä, seuraavasti: - Rautateiden nykyaikaistaminen, sähköistäminen, ERTMS-osuudella Arad-Timișoara – Caransebe; - Rautateiden parantaminen, sähköistäminen, ERTMS-osuudella Cluj-Napoca – Episcopia Bihor. Uudistusinvestoinnit kattavat seuraavat budjettikohdat: • Bukarest – Pitești – kattava TEN-T-verkko; • Reșița – Voiteni – linkki TEN-T-ydinkäytävään.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										Investointiin on sisällyttävä myös sarja ”Quick Wins” -hankkeita, joilla poistetaan nopeusrajoitukset ja -rajoitukset seuraavilta jaksoilta: • Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; • Pitești – Slatina – Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad, Vaslui – Iași. Tarjouskilpailu on toteutettava direktiivin L98/2016 ja sen myöhempien muutosten mukaisesti, joilla asiaa koskeva EU:n direktiivi 2014/24/EU saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Hankintasopimusten tekemisessä on noudatettava avoimia tarjouskilpailuja ja asiaankuuluvien lupien hyväksymistä sekä ympäristövaikutusten arviointia (mukaan lukien vesipolitiikan puitedirektiivin nojalla tarvittavat arvioinnit) ja asianmukaisia arviointeja (osa luontotyyppidirektiiviä), jotka on annettu ja sisällytetty investointien suunnitteluun, ja varmistettava, että noudatetaan teknisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01).
73	Investointi 1. Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	Välitavoite	Sopimusten allekirjoittaminen 100-prosenttisesti rautatieinfrastruktuurin nyykaikaistamiseen, parantamiseen ja uudistamiseen liittyvistä töistä	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2023	Tavoite koskee seuraavien sopimusten allekirjoittamista voittaneiden yritysten kanssa: - Rautateiden nyykaikaistaminen, sähköistäminen, ERTMS-osuudella Arad-Timişoara – Caransebe; - Rautateiden parantaminen, sähköistäminen, ERTMS-osuudella Cluj-Napoca – Episcopia Bihor.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Uudistusinvestoinnit kattavat seuraavat budjettikohdat: • Bukarest – Pitești – kattava TEN-T-verkko; • Reșița – Voiteni – linkki TEN-T-ydinkäytävään. Investointiin on sisällyttävä myös ”Quick Wins” -hankkeita, joilla poistetaan nopeusrajoitukset ja -rajoitukset seuraavilta jaksoilta: • Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; • Pitești – Slatina – Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad, Vaslui – Iași.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Tarjouskilpailu on toteutettava direktiivin L98/2016 ja sen myöhempien muutosten mukaisesti, joilla asiaa koskeva EU:n direktiivi 2014/24/EU saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä. Hankintasopimusten tekemisessä on noudatettava avoimia tarjouskilpailuja ja asiaankuuluvien lupien hyväksymistä sekä ympäristövaikutusten arviointia (mukaan lukien vesipolitiikan puitedirektiivin nojalla tarvittavat arvioinnit) ja asianmukaisia arviointeja (osa luontotyyppidirektiiviä), jotka on annettu ja sisällytetty investointien suunnitteluun, ja varmistettava, että noudatetaan teknisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01).
74	Investointi 1. Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	Kohde	Rakennustöiden loppuun saattaminen vähintään 50 prosentille		Osuus (%)	0	50	Q4	2024	Tavoitteella tarkoitetaan sitä, että 50 prosenttia rautateiden infrastruktuuri-investoinneista saadaan päätökseen, mitattuna prosentteina päätökseen saatetuista töistä (jotka on

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			kaikista rautatieinfrastruktuuri-investoinneista.							varmennettu valvontakertomuksessa) seuraavien osalta: - Nykyaikaistaminen, sähköistäminen, ERTMS-järjestelmä Arad-Timișoara-Karansebe-osuudella; - Parantaminen, sähköistäminen, ERTMS-osuudella Cluj-Napoca – Episcopia Bihor. Uudistusinvestointien on katettava seuraavat budjettikohdat: • Bukarest – Pitești – kattava TEN-T-verkko; • Reșița – Voiteni – linkki TEN-T-ydinkäytävään. Investointiin on sisällyttävä myös ”Quick Wins” -hankkeita, joilla poistetaan rajoituksia ja nopeusrajoituksia seuraavilta osuuksilta: • Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										• Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica; • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; • Pitești – Slatina – Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad, Vaslui – Iași.
75	Investointi 1. Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	Kohde	Uuden/parannetun operatiivisen rautatieinfrastruktuurin kilometrit		Kilometrit (km)	0	2 741	Q2	2026	Tavoitteena on muun muassa - 315 kilometriä parannettuja ratoja, joiden kapasiteetti kasvaa 30 prosenttia, ja asennettu ERTMS-taso 2; - 2 426 km (nopeiden voittojen ratojen kokonaispituus 2 163 km + Bukarestin ja Piteștin välisen osuuden 198 km uudistaminen + Reșita-Voiteni-osuuden 65 km uusiminen) uusituilla rautateilla 15 prosenttia suuremmalla nopeudella (keskinopeus vähintään 100 km/h). Tavoitteella tarkoitetaan sellaisten uusien ja parannettujen rautateiden

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kilometrimäärää, jotka on täydennettävä hankintaviranomaisen hyväksymisilmoituksella ja jotka ovat toiminnassa TEN-T-standardien ja YTE:ien mukaisesti: - Nykyaikaistaminen, sähköistäminen, ERTMS-osuudella Arad-Timișoara – Caransebe; - Parantaminen, sähköistäminen, ERTMS Cluj-Episcopia Bihor - osuudella. - Edellä mainittujen kahden hankkeen osalta työt käsittävät koko ERTMS-järjestelmän radan varustuksena ja Euroopan rautateiden yhteentoimivuuden edellyttämän sertifiointin, joka on saatava päätökseen samaan aikaan kuin itse investointi. Investointien peruskorjausprosessi kattaa seuraavat osa-alueet: • Bukarest – Pitești – kattava TEN-T-verkko;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										• Reșița – Voiteni – linkki TEN-T-ydinkäytävään. Investointiin on sisällyttävä ”Quick Wins” -hankkeita, joilla poistetaan nopeusrajoitukset ja -rajoitukset seuraavilta osilta: • Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica; • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; • Pitești – Slatina – Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad, Vaslui – Iași. Direktiivin 2011/92/EU mukaisen ympäristövaikutusten arvioinnin mukaisten lupamenettelyjen noudattamisesta on esitettävä näyttöä,

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										jotta varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen. Vesipuitteiden direktiivin 2000/60/EY vaatimusten mukainen asianomaisten vesimuodostumien hyvä ekologinen tila/potentiaali on saavutettava/ytettävä ja osoitettava uusimmilla asiaankuuluvilla asiaa koskevilla tiedoilla. ERTMS:n radanvarsijärjestelmä olisi sertifioitava Euroopan yhteentoimivuuden varmistamiseksi.
76	Investointi Rautateiden liikkuva kalusto	2. Välitavoite	Sopimusten allekirjoittaminen avointen tarjouskilpailujen ja tarjouskilpailujen perusteella.	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2023	Välitavoite liittyy liikenne- ja infrastruktuuriministeriön ja voittaneiden yritysten välisiin liikkuvan kaluston toimittamista koskeviin sopimuksiin: 20 EMU (Electric Multiple Units – RE-IR – Electric Interregio – kaukojunat, joissa on 6 yksikköä), 12 H-EMU (vetysähköiset moniyksiköt, joissa on 3+ 1 yksikköä), uudistettu päästötön liikkuva kalusto: 55 veturia ja 139 vaunua, 16 uutta neliakselista sähköveturia, joissa on

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ERTMS/eurooppalainen junanvalvontajärjestelmä (ETCS), ja 20 dieselkäyttöisen hydraulisen vaihtoveturin muuntaminen ladattaviin sähköisiin vetureita) avointen tarjouskilpailujen perusteella.
77	Investointi Rautateiden liikkuva kalusto	2.	Kohde	Käytössä oleva uusi sähkökäyttöinen liikkuva kalusto	Määrä	0	262	Q2	2026	Seuraavien käyttöönotto: - 20 EMU (Electric Multiple Units – RE-IR – Electric Interregio – kaukojunat, joissa on 6 yksikköä) ja 12 H-EMU (vetysähköiset moniyksiköt, joissa on 3+ 1 yksikköä) - 55 nykyaikaistettua sähköistä veturia, joiden nopeus on 160 km/h, ja enintään 16 vaunua vetäviä junia; - 16 uutta sähköveturia, joissa on neljä akselia ja joissa on ERTMS-järjestelmä, joka pystyy saavuttamaan 160 km/h:n nopeuden ja vetämään enintään 16 vaunua; - 20 vaihtoveturia, jotka on parannettu dieselistä sähkövoimaan ja pistorasiaan;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- 139 uudistettua (30 makuuvaunua, makuuvaunua, ravintola- ja keksivaunua ja 109 luokkavaunua InterCity-, InterRegio- ja Regio-junia varten). Investoinnin tehokkuuden maksimoimiseksi kaikkea uutta liikkuvaa kalustoa on käytettävä TEN-T-verkossa ensisijaisesti parannetuilla radoilla.

D.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 2. Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on parantaa liikenneinvestointien ja -palvelujen laatua parantamalla liikennealalla toimivien valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää ja suorituskkyä, erityisesti teistä, rautateistä ja metrosta vastaavien yritysten osalta.

Huhtikuussa 2021 voimaan tulleella lainsäädännöllä perustettiin uusi yksikkö C.N.I.R. S.A. (National Company for Road Infrastructure) hallinnoimaan tiealan investointeja. Sen tehtävänä on varmistaa hankkeiden toteuttaminen teknisten ja taloudellisten asiakirjojen vaiheesta, tarjouskilpailumenettelyistä ja tehokkaasta rakentamisesta vastaanottoon. Tämän odotetaan mahdollistavan tietyn yksikön (C.N.I.R.) keskittymisen uusien tieinvestointien tehokkaaseen hallinnointiin ja priorisointiin, kun taas toisen yksikön (C.N.A.I.R.) on keskityttävä olemassa olevan tieverkon hallinnointiin ja ylläpitoon. On voimassa kolmen vuoden siirtymäkausi, jonka aikana C.N.A.I.R. (kansallinen tieinfrastruktuurilaitos) ja C.N.I.R. toteuttavat samanaikaisesti investointihankkeita, kunnes C.N.I.R.

Liikennealan valtionyhtiöiden hallituksen jäsenten valintaa ja nimittämistä on parannettava avoimilla ja kilpailuun perustuvilla menettelyillä, ja palkkioiden on oltava keskeisten tulosindikaattoreiden mukaisia.

OECD:n (Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö) standardien mukaisen taloudellisen ja toiminnallisen suorituskyyvyn riippumattoman arvioinnin perusteella on pantava täytäntöön suosituksia C.N.A.I.R.:n, C.N.I.R.:n, C.F.R.:n, Călătorin ja Metrorexin suorituskyyvyn parantamiseksi. Riippumattoman arvioinnin suorittamiseksi liikenne- ja infrastruktuuriministeriön on tehtävä sopimus tai valittava kilpailuun perustuvalla julkisella hankinnalla kansainvälinen rahoituslaitos tai kansainvälinen tilintarkastusyhtiö, joka on tunnustettu valtion omistamien yritysten suorituskyyvyn ja pätevyyden perusteella. Tämän riippumattoman arvioinnin suositukset on pantava täytäntöön 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

Uudistuksella varmistetaan naisten tasapuolinen edustus kaikissa uudistusprosesseissa ja sen täytäntöönpanoon liittyvissä organisaatorakenteissa. Sillä pyritään myös parantamaan naisten edustusta tämän uudistuksen kohteena olevien yritysten päätöksentekoaasemissa.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2023 mennessä.

Investointi 3. Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus

Investoinnin tavoitteena on parantaa tieinfrastruktuurin laatua ja tehokkuutta TEN-T-verkon tietyillä osuuksilla sekä edistää taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta erityisesti vähemmän kehittyneillä ja syrjäisillä alueilla.

Uudet moottoritiet on rakennettava yhteensä 429 kilometrin pituisiksi seuraavasti:

- A7 – Ploiești-Pașcani (319 km);
- A8 – Târgu-Mureș-Miercurea Nirajului ja Leghin-Târgu Neamț (Moța) (59 km);
- A1 – Marginea-Holdea (9 km)
- A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului (42 km).

Kaikki moottoritiealat on rakennettava TEN-T-standardien mukaisesti, niiden on oltava asianmukaisen arvioinnin ympäristövaikutusten arviointia koskevien vaatimusten, lausuntojen ja ehtojen mukaisia ja sisällytettävä niihin (osa luontotyyppidirektiiviä) ja sisällytettävä niihin uusia

tekniisiä määräyksiä pilaantumisen rajoittamiseksi, turvallisuuden parantamiseksi ja liikenteen tehokkuuden edistämiseksi.

Uusien moottoriteiden rakentamisessa on oltava seuraavat ominaisuudet: pakolliset tekniset standardit TEN-T-vaatimusten mukaisesti, sähkölatausasemien rakentaminen, turvallisten pysäköintialueiden rakentaminen, liikenteen tehokkuuden ja turvallisuuden parantamiseen tähtäävien digitalisaatioratkaisujen käyttöönotto, metsäverhojen asentaminen ja työt liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

On odotettavissa, että tämä toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty kuvaus toimenpiteestä ja lieventävistä toimenpiteistä teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Kaikki moottoritieosuudet on rakennettava TEN-T-standardien mukaisesti, niiden on oltava ympäristövaikutusten arvioinnin vaatimusten mukaisia, sisällytettävä asianmukainen arviointi (osa luontotyyppidirektiiviä) suunnitteluun ja sisällytettävä uusia tekniisiä ominaisuuksia saastumisen rajoittamiseksi ja liikenteen digitalisoimiseksi (metsäverhot, äänenvaimennuspaneelit, sähkölatausasemat, älykäs liikennejärjestelmä, liikenneturvallisuus). ”Ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen varmistetaan seuraavilla liitännäistoimenpiteillä:

- tieinvestointien kytkeminen vähintään 22415 sähkölatauspisteen asentamiseen, kuten tämän komponentin uudistuksessa 1, osa-alueen 10 investoinneissa 1 ja 2 (paikallisrahasto) ja osa-alueen 5 investoinnissa 1 (”perusparannusaalto”) esitetään;
- Tämän osa-alueen uudistus 1, jolla otetaan käyttöön raskaiden tavarankuljetusajoneuvojen (kuorma-autojen ja muiden kuorma-autojen) matkaperusteiset maksut; paikalliset verotustoimenpiteet, jotka koskevat saastuttavimpien henkilöajoneuvojen omistajuutta; ja iii) Romaniassa rekisteröityjen päästöttömien sähköajoneuvojen määrä kasvoi 29500:lla vuosina 2020–2025;
- Tämän osa-alueen uudistus 1, joka tarjoaa taloudellisia ja verotuksellisia kannustimia päästöttömien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen määrän lisäämiseksi ja vähintään 250000 saastuttavan ajoneuvon romuttamiseksi (Euro 3 tai sitä seuraavat);
- Tämän osa-alueen uudistus 1, joka kattaa rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategian ja merenkulkustrategian sekä integroinnin muihin liikennemuotoihin, joilla tuetaan siirtymistä maanteiltä rautateille ja/tai sisävesille;
- Osa-alueen 10 (paikallisrahasto) uudistus 4, johon sisältyy toimenpiteitä, joilla edistetään julkisen liikenteen ajoneuvokannan uudistamista puhtailla ajoneuvoilla, parannetaan liikenneturvallisuutta ja varmistetaan kansalliset vähimmäislaatumormit kaupunki- ja maaseutualueilla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 4. Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa

Investoinnin tavoitteena on laajentaa Bukarestin kunnan maanalaista liikenneverkkoa 6,6 kilometrillä ja rakentaa 8,8 kilometriä maanalaista liikenneverkkoa Cluj-Napocaan. Hankkeilla on edistettävä puhtaan julkisen liikenteen käytön lisäämistä ja vähennettävä siten ilman pilaantumista, päästöjä ja ruuhkia näillä kaupunkialueilla. Investoinnin on sisällytettävä liikuntarajoitteisille henkilöille tarkoitettut palvelut, ja sen on oltava näkövammaisten henkilöiden saavutettavissa.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

D.4 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
78	R2. Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	Välitavoite	Romanian valtioiden ja valtioiden kansallisen yhtiön (C.N.A.I.R.) uudelleenjärjestelystä ja National Investment Company S.A.:n (C.N.A.I.R.) perustamisesta annetun poikkeusasetuksen nro 55/2016 hyväksymisestä annetun lain nro 50/2021 voimaantulo	Lain säännös, jossa ilmoitetaan lain nro 50/2021 voimaantulo				Q2	2021	C.N.A.I.R.:n uudistusta koskevan lainsäädännön voimaantulo ja uuden Tieinvestointihankkeen hallinnointiyhtiön perustaminen. Parlamentti hyväksyi lain, joka tuli voimaan huhtikuussa 2021. Lainsäädännön (ensisijainen ja toissijainen) ohella koko sääntelypaketti (ohjeet, hallituksen päätökset, johtoryhmien kanssa allekirjoitetut hallintosopimukset) sisältää - Selkeät tulosindikaattorit, jotka vastaavat hallintoneuvostojen toimeksiantoja ja keskeisiä tulosindikaattoreita, seuraamuksia ja kannustimia, jos vaatimuksia ei noudateta, jotta voidaan arvioida molempien yritysten taloudellista tulosta (tulot, kannattavuus, valtion talousarvion osallistuminen) ja tarjotun palvelun suorituskykyä (esim. käyttäytyvyyskyselyyn avulla);

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Ohjaus- ja ohjausjärjestelmää koskevat standardit Euroopan unionin neuvoston kehyksen mukaisesti (avoimella, kilpailuun perustuvalla ja läpinäkyvällä menettelyllä valitut ammatilliset johtokunnat). Primaarioikeutta ja johdettua oikeutta on muutettava, jotta yhtiön toiminta tehostuisi ja C.N.A.I.R:n toimivalta ja institutionaaliset mekanismit voidaan suunnata uudelleen. Erityisesti C.N.A.I.R:n on säilytettävä nykyiset teiden kunnossapitoon liittyvät tehtävät ja olemassa olevat investoinnit sekä suur- että pienhankkeiden tasolla. Sovelletaan kolmen vuoden siirtymäkautta, jonka aikana C.N.A.I.R. ja C.N.I.R. toteuttavat investointihankkeita rinnakkain siihen saakka, kunnes C.N.I.R. on täysin toimintakykyinen ja kaikkien suurten investointihankkeiden on oltava C.N.I.R:n hallinnassa.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
79	R2. Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	Välitavoite	C.N.A.I.R:n, C.N.I.R:n, C.F.R:n, Metrorexin, C.F.R. Călătorin hallituksen jäsenten valinta ja nimittäminen.	Yleissidosryhmäkokouksen vahvistamat toimeksiannot				Q4	2022	Liikennealan valtion omistamien yritysten (C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., Metrorex, C.F.R. Călători) johtokunnan jäsenet valitaan ja nimitetään - avoimella ja kilpailuun perustuvalla menettelyllä, - toimikausi on neljä vuotta sen varmistamiseksi, että keskipitkän ja pitkän aikavälin tehokkuussuunnitelmat pannaan täytäntöön; - hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot, jotka perustuvat tulosindikaattoreihin, jotka liittyvät kunkin yrityksen pitkän aikavälin taloudelliseen kestävyYTEEN (kunkin yrityksen profiilin kannalta merkityksellinen keskeinen tulosindikaattori) ja kunkin yrityksen tarjoaman palvelun suorituskykyyn (esim. asiakastytytyväisyyskyselyn perusteella); - hyvän hallintotavan periaatteiden mukaisesti valtion omistamia

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										yrityksiä koskevan uudistuksen mukaisesti, jolla muutetaan lakia 111/2016.
80	R2. Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	Välitavoite	Tärkeimpien suositusten täytäntöönpano C.N.A.I.R:n, C.N.I.R:n, C.F.R. Călătorin ja Metrorexin taloudellisen ja operatiivisen suorituskyvyn parantamiseksi	Tärkeimmät suositukset on pantu täytäntöön				Q2	2023	Arvioinnin tärkeimmät suositukset pannaan täytäntöön sen jälkeen, kun C.N.A.I.R., C.F.R., C.F.R., C.F.R. Călători ja Metrorex on saanut päätökseen riippumattoman arvioinnin C.N.A.I.R., C.F.R., Călătorin ja Metrorexin taloudellisesta ja toiminnallisesta suorituskyvystä. Riippumattoma arviointia varten liikenne- ja infrastruktuuriministeriö valitsee tarjouskilpailumenettelyllä kansainvälisen rahoituslaitoksen tai kansainvälisen tilintarkastusyrityksen, joka tunnustetaan sen pätevyyden ja asiantuntemuksen perusteella valtion omistamien yritysten toiminnan tuloksellisuudessa. C.N.A.I.R:n, C.F.R. Călătorin ja Metrorexin taloudellisesta ja operatiivisesta suorituskyvystä on tehtävä riippumaton arviointi OECD:n

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										standardien mukaisesti. Arvioinnin tärkeimmät suositukset on pantava täytäntöön.
81	R2. Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	Kohde	Rautateiden parempi suorituskyky junien täsmällisyyden osalta		Osuus (%)	0	20	Q4	2025	Tavoitteena on virallisten julkaistujen tilastojen perusteella vähintään 20 prosentin vähennys niiden junien prosenttiosuudessa, jotka ovat myöhässä yli 30 minuuttia vuosien 2020–2025 perustasosta. Vuoden 2021 loppuun mennessä on tehtävä analyysi viivästyneiden junien määrän perustason määrittämiseksi.
82	I3. Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus	Välitavoite	Sopimukset, jotka koskevat 100:aa prosenttia urakoista, avoimien tarjouskilpailujen ja saatujen lupien perusteella, sekä ympäristövaikutusten arviointia ja asianmukaista arviointia (osa	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2023	Välitavoite liittyy sopimusten allekirjoittamiseen Euroopan laajuisen liikenneverkon A1, A3, A7 ja A8 moottoritieosuuksien rakentamisesta ja valvonnasta: • A7 – Ploiesti-Pascani; • A8 – Târgu-Miercurea Nirajului ja Leghin-Târgu Neamț (Moțca); • A1 – Marginea-Holdea; • A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului. ”Ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) noudattamiseksi kaikki moottoritieosuudet on

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			luontodirektiiviä) koskevista lausunnoista, jotka on annettu ja sisällytetty investointien suunnitteluun							rakennettava TEN-T-standardien mukaisesti, niiden on oltava ympäristövaikutusten arviointia koskevien vaatimusten mukaisia ja sisällytettävä suunnitteluun asianmukainen arviointi (osa luontotyyppidirektiiviä) ja niihin on sisällytettävä uusia teknisiä ominaisuuksia saastumisen rajoittamiseksi ja liikenteen digitalisoimiseksi (metsäverhot, äänenvaimennuspaneelit, sähkölatausasemat, älykäs liikennejärjestelmä, liikenneturvallisuus) asiaa koskevien säännösten mukaisesti. Tarjouskilpailumenettelyn on oltava avoin ja kilpailuun perustuva, ja se toteutetaan lain 98/2016 ja sen myöhempien muutosten mukaisesti, joilla asiaa koskeva EU:n direktiivi 2014/24/EU saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä.
83	I3. Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-	Kohde	Uusien teiden rakentaminen, 50 %		Osuus (%)	0	50	Q4	2024	Tavoitteena on, että vähintään 50 prosenttia TEN-T-verkossa sijaitsevan tieinfrastruktuurin

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus		valmistuneista töistä							rakennustöistä (jotka on varmennettu valvontakertomuksessa): • A7 – Ploiești-Pașcani (319 km); • A8 – Târgu-Mureș-Miercurea Nirajului ja Leghin-Tg. Neamț (Moțca) (59 km); • A1 – Marginea-Holdea (9 km) • A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului (42 km). Moottoritiet on rakennettava teknisten eritelmien mukaisesti, mukaan lukien kaikki YVA-tulokset, asianmukainen arviointi (osa luontodirektiiviä) koskevista lausunnoista ja edellytyksistä, ja niiden on oltava ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset.
84	I3. Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus	Kohde	Valmistuneiden uusien teiden rakentaminen (TEN-T-standardien mukaisesti)		Kilometrit (km)	910	1 339	Q2	2026	Tavoite koskee TEN-T-verkossa rakennetun ja käyttöön otetun tieinfrastruktuurin kilometrimäärää (yhteensä 429 kilometriä): • A7 – Ploiești-Pașcani (319 km);

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										- A8 – Târgu-Mureș-Miercurea Nirajului ja Leghin – Târgu Neamț (Moțca) (59 km); - A1 – Margeinea-Holdea (9 km); - A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului (42 km). Moottoritien 910 kilometrin perustaso on kansallisen tilastolaitoksen tietojen mukaan valmistuneiden ja toiminnassa olleiden kilometrien määrä vuoden 2020 lopussa. Sähkölatauspisteiden määrä uuteen tieinfrastruktuuriin rakennetuissa tiloissa: 264 (keskimäärin viisi latauspistettä/asema 52 latausasemalla). Älykäs liikennejärjestelmä (ITS): 429 kilometriä moottoriteitä, jotka on varustettu uusilla älykkäillä liikennejärjestelmillä asiaa koskevien asetusten mukaisesti. Metsäverhot: 625 hehtaaria tiettyjä puita, jotka on kuvattu tämän

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										toimenpiteen osalta tehdyssä ”ei merkittävää haittaa” -arvioinnissa. Moottoriteiden varrella sijaitsevat turvalliset ja turvalliset pysäköintipaikat: 18. Moottoritiet on rakennettava teknisten eritelmien mukaisesti, mukaan lukien kaikki YVA-tulokset, asianmukainen arviointi (osa luontotyyppidirektiiviä) ja ehdot, jotta noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -ohjeita (2021/C58/01).
85	I3. Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus	Kohde	Liikenneturvallisuusmustat/kuumat paikat poistettu		Määrä	0	129	Q2	2026	Nykyisiä 267 mustaa/kuumaa liikenneturvallisuuspistettä vähennetään 129:llä vuonna 2021. Toimenpiteitä liikenneturvallisuuden 129 mustan/kuuman pisteen poistamiseksi ovat muun muassa seuraavat: - tieseinien sijainti rullilla, betonilla tai kaapelilla (käyttäen kestäviä materiaaleja kiertotalouden mukaisesti) tietyypistä riippuen, jotta voidaan parantaa liikenneturvallisuutta alueilla,

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										joilla liikenneonnettomuuksien riski on suuri; - toimenpiteet, joilla lievennetään tiealueella olevien jäykkien esineiden kanssa tapahtuvien törmäysten seurauksia paikantamalla onnettomuuksien havaitsemis- ja seurantajärjestelmällä varustetut iskuvaimentimet; - sellaisten järjestelmien hankinta, joilla suojellaan työntekijöitä, jotka toteuttavat hätätoimenpiteitä moottoritieinfrastruktuuriin ja kansainväliselle liikenteelle avoimilla kansallisilla teillä, tyyppi ”Truck Mounted attenuator” - Liikenneturvallisuuskampanja, joka kohdistuu loukkaantumiselle alttiisiin tienkäyttäjiin; - parannetaan liikenneturvallisuutta yöllä ilmoittamalla vaarallisista tieosuuksista vihreillä energiavalonlähteillä; - liikenteen ohjaaminen yöllä reitittämällä pylväitä,

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										valopainikkeita, mukaan lukien opasteet, jotka on tarkoitettu tienkäyttäjien suojeluun luonnonvaraisilta eläimiltä; - parannetaan liikenneturvallisuutta valaisemalla vaarallisia aloja ja optimoimalla nykyisten valaistusjärjestelmien kulutus varustamalla ne kaukohallintajärjestelmällä; - ajoradat liikenneturvallisuuden parantamiseksi ja liikenneuhkien poistamiseksi, jalankulkijoiden jalankulkureittien kehittäminen; - pilottihanke: tieturvallisuuden korkean tason varmistaminen moottoritieosuudella, joka mahdollistaa autonomisten ajoneuvojen liikkumisen. Romanian poliisi tunnistaa liikenneturvallisuuden mustat paikat/kuumat paikat, ja sen on myös todistettava niiden poistaminen C.N.A.I.R:n tekemän työn tuloksena.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
86	I4. Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	Välitavoite	Sopimusten allekirjoittaminen 50 prosentille urakoista avointen tarjouskilpailujen ja saatujen lupien perusteella.	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Cluj-Napocan liikenne-/kaupunki-Hallin ministeriön ja voittaneiden yritysten väliset sopimukset allekirjoitetaan avoimen ja tarjouskilpailun perusteella, jotta voidaan hankkia 50 prosenttia Bukarestin ja Cluj-Napocan uusien metrolinjojen rakennustöistä seuraavasti: • M6 Bukarest: osuus 1. toukokuuta – Tokio (6 asemaa), pituus 6,6 km; • M1 Cluj-Napoca: Ara Moșilor (Teilor) – Sf. Maria (Câmpului) (7 asemaa), pituus 8,8 km. Investointiin sisältyvät seuraavat työt: rakenteelliset vastustustyöt, asemat, asemien väliset työt, tunnelit, gallerit, muut rakennelmat. Tarjouskilpailu on toteutettava direktiivin L98/2016 ja sen myöhempien muutosten mukaisesti, joilla asiaa koskeva EU:n direktiivi 2014/24/EU saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Tarjouksen teknisiin eritelmiin on tarvittaessa sisällytettävä kaikki ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset ja ehdot.
87	I4. Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	Välitavoite	Sopimusten allekirjoittaminen 100 prosentille urakoista avointen tarjouskilpailujen ja saatujen lupien perusteella.	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2023	Cluj-Napocan liikenneministeriön ja voittaneiden yritysten väliset sopimukset allekirjoitetaan avoimen tarjouskilpailun perusteella uusien metrolinjojen osalta, jotka koskevat 100 prosentin urakoita, mukaan lukien rakennevastustyöt, asemat, väliasemat, tunnelit, galleriat ja muut rakennelmat: • M6 Bukarest: osuus 1. toukokuuta – Tokio (6 asemaa), pituus 6,6 km; • M1 Cluj-Napoca: Ara Moșilor (Teilor) – Sf. Maria (Câmpului) (7 asemaa), pituus 8,8 km. Investointiin sisältyvät seuraavat työt: rakennevastustyöt; asemat, väliasemat, tunnelit, galleriat, muut rakennelmat. Tarjouskilpailu on toteutettava direktiivin L98/2016 ja sen myöhempien muutosten mukaisesti,

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										joilla asiaa koskeva EU:n direktiivi 2014/24/EU saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tarjouksen teknisiin eritelmiin on tarvittaessa sisällytettävä kaikki ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset ja ehdot.
88	I4. Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	Kohde	50 % metrolinjojen investoinneista Bukarestissa ja Cluj-Napocassa		Osuus (%)	0	50	Q4	2024	Bukarestin ja Cluj-Napocan uusien metrolinjojen töiden (jotka on varmennettu valvontaraportilla) valmistuminen vähintään 50 prosenttia seuraavasti: • M6 Bukarest: 1.5. – Tokio; • M1 Cluj-Napoca: Ara Moșilor (Teilor) – Sf. Maria (Câmpului).
89	I4. Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	Kohde	Uusien metrolinjojen kilometrit Bukarestissa ja Cluj-Napocassa valmiina		Kilometrit (km)	0	15,4	Q2	2026	Bukarestissa ja Cluj-Napocassa sijaitsevien uusien metrolinjojen päärakenteen (rakenteelliset kestävyystyöasemat, asemien väliset työt, tunnelit, galleriat, muut rakennelmat) valmistuminen yhteensä 15,4 km:n pituisella kokonaispituudella seuraavasti: • M6 Bukarest: osuus 1. toukokuuta – Tokio (6 asemaa), pituus 6,6 km;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										M1: Cluj-Napoca – 1 jakso: Ara Moșilor (Teilor) – Sf. Maria (Câmpului) (7 asemaa), pituus 8,8 km.

E. OSA-ALUE 5: RAKENNUSTEN PERUSPARANNUSAALTO

Romania arvioi kansallisessa pitkän aikavälin peruskorjausstrategiassaan, että rakennusten perusparannuksiin on investoitava 12,8 miljardia euroa, jotta energian loppukulutus vähenisi 0,83 Mtoe:lla vuonna 2030 perusskenaarioon verrattuna.

Komponentin tavoitteena on nopeuttaa ja parantaa energiaperuskorjausten laatua sekä julkisella että yksityisellä sektorilla ja vastata samalla kulttuuriperinnön suojeluun liittyvään haasteeseen. Tähän osa-alueeseen kuuluvilla uudistuksilla ja investoinneilla pyritään vähentämään primäärienergian kulutusta ja energian loppukulutusta kansallisessa pitkän aikavälin peruskorjausstrategiassa vuodelle 2030 asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Näissä investoinneissa ja uudistuksissa on otettava huomioon Romanian kahden viime vuoden aikana antamat maakohtaiset suositukset ”investointeihin liittyvän talouspolitiikan keskittämisestä vähähiilisyyteen ja energiatehokkuuteen” (maakohtainen suositus 4, 2019) ja ”keskittymään vihreään [...] siirtymään liittyviin investointeihin, erityisesti puhtaaseen ja tehokkaaseen energian tuotantoon ja käyttöön” (maakohtainen suositus 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

E.1. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja vihreään ja selviytymiskykyiseen rakennukseen siirtymisessä

Uudistuksella yksinkertaistetaan rakennusten perusparannustoimia koskevaa lainsäädäntö- ja sääntelykehystä vihreän siirtymän nopeuttamiseksi. Uudistus kattaa seuraavat osauudistukset:

- R1.a. Kodifikaatio lainsäädännöstä, jolla tuetaan ympäristöystävällisiin rakennuksiin siirtymistä koskevien investointien toteuttamista. Kaavoitusta, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskevassa säännöstössä yhdistetään, yksinkertaistetaan ja kodifoidaan yhteen säädökseen vähintään kymmenen aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskevaa säädöstä. Käytännösääntöjen hyväksyminen ja voimaantulo sisältyvät osa-alueen 10 paikallisrahaston uudistukseen 5 viimeistään 31. maaliskuuta 2023. Uudistuksen tavoitteena on lyhentää vähintään 50 prosentilla asianomaisten tahojen rakennuslupien myöntämiseen kuluvaa aikaa vuoteen 2020 verrattuna 270 päivästä 135 päivään koko rakennuslupien myöntämisprosessin osalta. Säännöstöön sisällytetään myös Euroopan vihreän kehityksen ohjelman keskeiset periaatteet, kuten resurssitehokkuuden, luontopohjaisten ratkaisujen, biodiversiteettikäytävien ja kiertotalouden edistäminen. Se edistää myös lupamenettelyjen digitalisointia. Osauudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.
- R1.b. Lainsäädäntö- ja sääntelykehysten optimointi vihreisiin rakennuksiin siirtymiseen liittyvien investointien toteuttamisen tukemiseksi. Lainsäädäntökehysten osalta on muutettava asuinrakennusten energiatehokkuuden parantamista koskevasta monivuotisesta kansallisesta ohjelmasta annettua hallituksen poikkeusasetusta nro 18/2009 siten, että energiaperuskorjausten tavoitetaso nostetaan vähintään 30 prosenttiin primäärienergian säästöihin asuinrakennuksissa 60 prosenttiin saakka. Uuden teknisen sääntelykehysten on sisällettävä seuraavat hyväksytyt ja toimivat suuntaviivat: Lähes nollaenergiarakennuksia koskevat suuntaviivat, ohjeet rakennustietomallinnuksen (BIM) täytäntöönpanon helpottamiseksi sekä menetelmä, joka koskee ei-invasiivista lähestymistapaa historiallisten rakennusten energia- ja resurssitehokkuuteen. Uuden sääntelykehysten tarkoituksena on antaa ohjeita lähes

nollaenergiarakennuksia koskevien vaatimusten teknisestä täytäntöönpanosta, jotta voidaan tukea lähes nollaenergiarakennuksia koskevien vaatimusten täytäntöönpanon seurannasta vastaavia keskushallinnon viranomaisia. sekä laatia standardeja, joilla saavutetaan energia- ja resurssitehokkuuden säästöjä historiallisille rakennuksille vaikuttamatta niiden arkkitehtoniseen ja historialliseen arvoon. Osauudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Uudistus 2. Strateginen, lainsäädännöllinen ja menettelyllinen kehys rakennuskannan maanjäristyskestävyyden tukemiseksi

Uudistus kattaa seuraavat osauudistukset:

- R2.a. Kansallisen seismisen riskien vähentämisstrategian hyväksyminen. Strategiaan on sisällyttävä toimintasuunnitelma, jossa on erityistavoitteita maanjäristysriskin vähentämiseksi lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä (2030, 2040 ja 2050) erityyppisten haavoittuvien rakennusten osalta, mukaan lukien yleisen tietoisuuden lisääminen ja seismisen hallinnan institutionaalisten valmiuksien vahvistaminen. Uudistuksella on varmistettava yhdenmukainen ja johdonmukainen lähestymistapa energiaperuskorjausten ja maanjäristysten peruskorjausten suunnittelun välillä ja lyhennettävä useasta vuodesta useisiin kuukausiin rakennuskannan tukitoimien priorisointiin tarvittavaa aikaa. Uudistus toteutetaan siten, että hallitus hyväksyy strategian, ja se on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.
- R2.b. Olemassa olevien rakennusten maanjäristysriskin vähentämistä koskevan lainsäädäntökehityksen optimointi. Alauudistuksen tavoitteena on parantaa olemassa olevan rakennuskannan jälkiasennusohjelmaa, jossa ei aiemmin sovellettu yhdenmukaisesti lähestymistapaa maanjäristys- ja energiaperuskorjauksiin. Osauudistuksen on muutettava ohjelma monivuotiseksi ohjelmaksi, sen on sisällytettävä tukikelpoisten kustannusten luetteloon energiatehokkuuden parantamiseksi tarvittavat työt, laajennettava se koskemaan julkisia rakennuksia eikä ainoastaan yksityisiä rakennuksia, sekä sisällytettävä seisminen riskiluokka RSII hyväksyttäviin perusteisiin. Uudistus on pantava täytäntöön rakennusten seismisen riskien vähentämistä koskevan uuden lain tullessa voimaan, ja sen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Investointi 1. Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi

Investoinnin tavoitteena on lisätä usean perheen rakennusten ja julkisten rakennusten energiaperuskorjausastetta Romaniassa. Koska Romania on yksi Euroopan maista, joihin maanjäristysriski vaikuttaa eniten, energiaperuskorjaus on tarvittaessa toteutettava samanaikaisesti maanjäristyskorjauksen kanssa kustannustehokkaan lähestymistavan ja investoinnin pitkäaikaisen vaikutuksen varmistamiseksi. Töissä on myös kunnioitettava rakennuksen esteettisyyttä ja arkkitehtonista laatua ottaen huomioon mahdolliset kulttuuriseen suojeluun liittyvät vaatimukset, kun kyseessä ovat kulttuuriperintöön kuuluvat rakennukset. Investoinnilla on myös parannettava rakennusten esteettömyyttä luomalla tiloja ja mukauttamalla rakennuksia vammaisten ja ikääntyvän väestön tarpeisiin.

Investointi on toteutettava kahden toimintalinjan mukaisesti:

- Toimintalinja 1 – Investoinnit usean perheen asuinrakennuksiin vihreää ja kestäväää siirtymää varten

Usean perheen asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroitua perusparannuksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskeva kansallinen tukijärjestelmä on perustettava 31 päivään maaliskuuta 2022 mennessä. Investoinnin tavoitteena on saavuttaa vähintään 0,11 miljoonan tonnin kokonaissäästöt hiilidioksidipäästöissä ja primäärienergian kokonaissäästöt

vähintään 0,11 Mtep. Järjestelmässä on määrättävä, että kaikkien peruskorjausten odotetaan saavuttavan keskimäärin vähintään 30 prosenttia primäärienergian kysynnän säästöistä. Jos peruskorjataan laajamittaisesti rakennuksia, joissa on enemmän kuin 10 pysäköintipaikkaa, kunkin pysäköintipaikan kaapelointi-infrastruktuurilla on varmistettava mahdollisuus asentaa sähköajoneuvojen latauspisteitä ja jokaista viittä pysäköintipaikkaa kohden on asennettava yksi latauspiste.

Kehitys-, rakennusurakka- ja hallintoministeriö vastaa paikallisille viranomaisille suunnattujen ehdotuspyyntöjen julkaisemisesta, kun taas hankintasopimusten tekemisestä vastaavat paikallisviranomaiset. Yksi ehdotuspyyntö koskee sekä asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavia perusparannuksia että maanjäristysten vakauttamista, ja se on kohdennettava alueille, joilla maanjäristysriski on suurin. Ehdotuspyynnön erittely edellyttää, että etusijalle asetetaan köyhyys- ja syrjäytymisvaarassa olevat yhteisöt. Erillinen ehdotuspyyntö koskee ainoastaan kohtuullisia energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia, ja se on kohdennettava köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa oleville yhteisöille. Kolmas ehdotuspyyntö koskee kohtuullisia (90 prosenttia) ja pitkälle meneviä (10 prosenttia) energiaperuskorjauksia, ja se osoitetaan kaikille paikallisille hallintoyksiköille, myös Bukarestin kuudelle sektorille, rakennusten lukumäärän ja maakunnan väestömäärän mukaan. Jos varoja ei ole tehty ensimmäisen kierroksen jälkeen, jäljelle jäävä rahoitus annetaan samoin ehdoin kaikkien paikallisten hallintoyksiköiden käyttöön saapumisjärjestyksessä.

Seismiseen riskiluokkaan I tai II (RSI ja RsII) luokitellut usean perheen asuinrakennukset jätetään energiatehokkuutta koskevien toimien rahoituksen ulkopuolelle.

Tämän toimintalinjan mukaisten investointien toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

- Toimintalinja 2 – Investoinnit julkisiin rakennuksiin vihreää ja kestävää siirtymää varten

Julkisten rakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroitua perusparannuksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskeva kansallinen tukijärjestelmä on perustettava 31 päivään maaliskuuta 2022 mennessä. Investoinnin tavoitteena on saavuttaa vähintään 0,059 miljoonan tonnin kokonaissäästöt hiilidioksidipäästöissä ja primäärienergian kokonaissäästöt vähintään 0,0168 Mtep. Järjestelmässä on määrättävä, että kaikkien peruskorjausten odotetaan saavuttavan keskimäärin vähintään 30 prosenttia primäärienergian kysynnän säästöistä. Jos peruskorjataan laajamittaisesti rakennuksia, joissa on enemmän kuin 10 pysäköintipaikkaa, on varmistettava, että vähintään yksi sähköajoneuvojen latauspiste tai sisäänrakennettu infrastruktuuri on asennettu.

Kehitys-, julkisten töiden ja hallinnon ministeriö valvoo toteutusta, ja työt suoritetaan joko kansallisen investointiyhtiön kautta tai suoraan asianomaisten keskusneuvostojen, lääninvaltuustojen, kreivikuntien ja muiden kuntien toimesta, mukaan lukien Bukarestin kuusi sektoria. Ministeriö vastaa ehdotuspyyntöjen julkaisemisesta viranomaisille. Ehdotuspyynnöt on mahdollisuuksien mukaan yhdistettävä suuriin keskitettyihin hankintapaketteihin, ja on kehitettävä vakiomuotoisia tarjouspyyntöasiakirjoja, joihin sisältyy suoritusindikaattoreita ja erityisvaatimuksia sekä teknisiä ja taloudellisia arviointimenettelyjä.

Paikallisille hallintoyksiköille, jotka sijaitsevat alueilla, joilla maanjäristysriski on suurin, järjestetään integroitua hankkeita (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskeva ehdotuspyyntö. Erillinen hankepyyntö koskee kohtalaisia (80 prosenttia) ja pitkälle meneviä (20 prosenttia) energiaperuskorjauksia. Jos varoja ei ole tehty ensimmäisen kierroksen jälkeen, jäljelle jäävä rahoitus annetaan samoin ehdoin kaikkien paikallisten hallintoyksiköiden käyttöön saapumisjärjestyksessä.

RSI- ja RsII-seismisten riskien luokkiin luokitellut julkiset rakennukset jätetään pelkästään energiatehokkuutta koskevien toimien rahoituksen ulkopuolelle.

Tämän toimintalinjan mukaisten investointien toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Investointi 2. Kansallisen kiinteistörekisterin täytäntöönpano

Investoinnin tavoitteena on luoda kansallinen rakennuskantatietokanta, josta käyvät ilmi keskeiset tiedot, kuten rakennustyyppi, sen energiankulutus ja maanjäristysriski. Tietokanta auttaa kehittämään toimintapoliittisia analyyseja ja ohjelmien laadintaa ja arviointia, määrittämään eri ohjelmien kohteena olevat rakennukset, tunnistamaan heikko/korkea suorituskyky, priorisoimaan investointeja ja seuraamaan yleistä edistymistä.

Investoinnilla perustetaan kansallinen kiinteistörekisteri, joka on olemassa olevaa julkista ja yksityistä rakennuskantaa koskeva tietojärjestelmä. Rekisterin on oltava georeferenssi, linkitetty ja yhteentoimiva kaupunkialueiden tietopankkien kanssa paikallisella tasolla ja muiden kansallisten rekisterijärjestelmien kanssa. Ensimmäisessä pilottivaiheessa rekisterissä on oltava osio, jossa on tiedot kaikista elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti kunnostetuista rakennuksista. Tämän on mahdollistettava kyseisten rakennusten energiankulutuksen seuranta.

Rakennusten energiapassin on oltava osa kalastuspäiväkirjoja, ja sen on sisällettävä kaikki energiaan liittyviä toimia koskevat tiedot digitaalisessa muodossa. Kalastuspäiväkirjat ovat osa kansallista rakennusrekisteriä yhdenmukaisesti järjestelmänä.

Kansallisen kiinteistörekisterin on oltava saatavilla verkossa pilottijaoston kanssa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.

Investointi 3. Parannetaan ammattilaisten ja työntekijöiden ammatillisia valmiuksia peruskorjauksessa kehittämällä rakennusalan energiatehokkuutta koskevaa koulutusta

Investoinnin tavoitteena on täydentää rakennusten perusparannukseen tehtäviä investointeja vahvistamalla rakennusalan ammattilaisten ja työvoiman taitoja ja valmiuksia, mikä ei tällä hetkellä riitä tarvittavien kunnianhimoisten energiaperuskorjausten toteuttamiseen.

Koulutusohjelmien on koostuttava lyhyistä elinikäisen oppimisen ohjelmien kursseista, joilla parannetaan vihreitä työpaikkoja omaavien ammattilaisten ja työvoiman taitoja rakennusten energiaperuskorjauksen yhteydessä ja jotka on määrä toteuttaa eri alueilla yhdenmukaisesti Romanian alueella. Koulutuskeskusten, yliopistojen ja asiaankuuluvien laitosten välisiä kumppanuuksia on kehitettävä. Koulutusjaksojen on oltava moduuleja, ja niihin on sisällyttävä sekä teoreettisia että käytännön kursseja. Investoinnin on katettava vammaisten osallistuminen erikoistumis- ja koulutuskursseihin/ohjelmiin.

Investoinnin tavoitteena on kehittää kymmenen rakennusten energiatehokkuuden sertifiointijärjestelmää, jotka on tarkoitettu asiantuntijoille ja rakennusalan työntekijöiden pätevyyksille ja jotka kattavat yhteensä vähintään 8000 henkilöä.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 4. Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen

Tämän investoinnin tavoitteena on vastata historiallisten rakennusten, kuten historiallisten monumenttien ja suojelluilla alueilla sijaitsevien rakennusten, energiaperuskorjauksiin ja resurssitehokkuuteen liittyviin haasteisiin noudattamalla tieteidenvälistä ja yhdenmukaisesti lähestymistapaa, jolla pannaan täytäntöön kestävyys- ja kiertotalouden periaatteet historiallisten muistomerkkien suojelua koskevan kansallisen strategian mukaisesti. Investoinnilla on edistettävä historiallisten rakennusten peruskorjauksista peräisin olevan materiaalin keräämistä, korjaamista ja uudelleenkäyttöä ja siten edistettävä sekä kulttuuriperinnön säilyttämistä että ilmasto- ja energia- ja resurssitehokkuustavoitteita EU:n perusparannusaaltostrategian mukaisesti.

Investoinnin on i) kehitettävä ja testattava uusia materiaaleja ja teknologisia ratkaisuja energia- ja resurssitehokkuustoimia varten historiallisissa rakennuksissa; kehittää ammatillisia taitoja historiallisten rakennusten energia- ja resurssitehokkuutta koskevissa toimissa; perustaa pilottikeskus historiallisten rakennusten purkutöistä peräisin olevien historiallisten rakennusmateriaalien keräämistä ja uudelleenkäyttöä varten; varmistaa historiallisten rakennusten säännöllisen kunnossapidon.

Historiallisten rakennusmateriaalien keräämiseen ja uudelleenkäyttöön tarkoitetun kansallisen kulttuuriperintölaitoksen on oltava toiminnassa 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä, ja on kehitettävä kaksi sertifiointijärjestelmää, jotka koskevat historiallisten rakennusten energia- ja resurssitehokkuuteen liittyviä toimia ja jotka kattavat yhteensä vähintään 200 henkilöä 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

E.2 Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
90	Uudistus 1. Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja vihreään ja selviytymiskykyiseen rakennukseen siirtymisessä	Välitavoite	Asuinrakennusten energiatehokkuuden parantamista koskevaa monivuotista kansallista ohjelmaa koskevaan nykyiseen lainsäädäntökehykseen tehtyjen muutosten voimaantulo (hallituksen poikkeusasetus N:o 18/2009)	Lain säännös, jossa ilmoitetaan hallituksen poikkeusasetukseen nro 18/2009 tehtyjen muutosten voimaantulo				Q4	2022	Asuinrakennusten energiatehokkuuden parantamista koskevaan monivuotiseen kansalliseen ohjelmaan tehtävillä muutoksilla on nostettava energiaperuskorjausten tavoitetaso vähintään 30 prosenttiin primäärienergian säästöihin asuinrakennusten osalta enintään 60 prosenttiin vahvistamalla ajantasainen luettelo kohtuullisiin tai pitkälle meneviin perusparannuksiin liittyvistä menoista, jotka ovat tukikelpoisia, ja nostamalla ohjelman mukaisesti esitettyjen hankkeiden suorituskäytännön indikaattoreiden tavoitetasoa.

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
91	Uudistus 1. Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja vihreään ja selviytymiskykyiseen rakennukseen siirtymisessä	Välitavoite	Vihreään ja digitaaliseen rakennukseen siirtymistä varten tehtäviä investointeja koskeva tekninen sääntelykehys on toiminnassa	Julkaiseminen virallisessa lehdessä				Q4	2022	Teknisen sääntelykehysten on sisällettävä seuraavat hyväksytyt ja toimivat suuntaviivat: 1. Lähes nollaenergiarakennusta koskevissa suuntaviivoissa annetaan ohjeita lähes nollaenergiarakennuksia koskevien vaatimusten teknisestä täytäntöönpanosta, jotta voidaan tukea lähes nollaenergiarakennuksia koskevien vaatimusten täytäntöönpanon seurannasta vastaavia keskushallinnon viranomaisia. Ohjeisiin on sisällyttävä asiaankuuluvat indikaattorit ja niiden keruu- ja seurantamekanismit. 2.”Aiempien rakennusten

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										energiatohokkuutta koskevan ei-invasiivisen lähestymistavan menetelmässä” vahvistetaan standardit, joilla saavutetaan energia- ja resurssitohokkuuden säästöjä historiallisissa rakennuksissa vaikuttamatta niiden arkkitehtoniseen ja historialliseen arvoon.
92	Uudistus 1. Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja vihreään ja selviytymiskykyiseen rakennukseen siirtymisessä	Kohde	Rakennuslupien myöntämisaajan lyhentäminen		Osuus (%)	0	50	Q2	2025	Lyhennetään vähintään 50 prosenttia asianomaisten tahojen rakennuslupien myöntämiseen tarvittavasta ajasta vuoteen 2020 verrattuna 270 päivästä 135 päivään koko rakennuslupien myöntämisprosessin osalta.

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
93	Uudistus 2. Strateginen, lainsäädännöllinen ja menettelyllinen kehys rakennuskannan maanjäristyskestävyyden tukemiseksi	Välitavoite	Maanjäristysriskin vähentämistä koskevan kansallisen strategian hyväksyminen ja täytäntöönpano olemassa olevaan rakennuskantaa ja jälkiasennuksia varten.	Hallitus hyväksyy kansallisen maanjäristysriskien vähentämisstrategian.				Q4	2022	Strategiassa on määriteltävä kriteerit investointien priorisoimiseksi olemassa olevan rakennuskannan seismisen riskin vähentämiseksi rakennusten ja yhteisöjen seismisen riskin tason ja riskinvähentämistoimien hyötyjen perusteella. Nopean visuaalisen arviointimenetelmän käyttöönotto seismisen riskinarvioinnin toista tasoa varten auttaa lyhentämään aikaa, joka tarvitaan rakennuskannan tukitoimien priorisoinnin saattamiseen tehokkaasti päätökseen haavoittuvuustietojen perusteella useasta vuodesta useisiin kuukausiin.

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Siinä otetaan huomioon pitkän aikavälin peruskorjausstrategiassa ehdotetut toimenpiteet laatimalla pakollinen yhdenmukainen toimintaopas.
94	Uudistus 2. Strateginen, lainsäädännöllinen ja menettelyllinen kehys rakennuskannan maanjäristyskestävyyden tukemiseksi	Välitavoite	Rakennusten seismisen riskin vähentämistä koskevan uuden lain voimaantulo	Lain säännös rakennusten maanjäristysriskin vähentämisestä annetun uuden lain voimaantulosta				Q4	2022	Uusi laki rakennusten maanjäristysriskin vähentämisestä tulee voimaan. Laki kattaa seuraavat toimet: - sisällytetään monivuotinen lähestymistapa nykyisen rakennuskannan jälkiasennuksiin - sisällyttää tukikelpoiseen luetteloon; kustannukset erilaisista tukikelpoisista rakennuksista, jotka ovat tarpeen energiatehokkuuden parantamiseksi; - ulotetaan ohjelma julkisiin rakennuksiin

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										yhdessä usean perheen asuinrakennusten kanssa; - RsII-seisminen luokka lisätään tukikelpoisiksi perusteiksi RsI-seisminen luokan ohella.
95	Investointi 1. Perusparannus saattorahaston perustaminen nykyisen rakennuskanan energiatehokkuuden parantamiseksi tähtäävien töiden rahoittamiseksi	Välitavoitte	Kansallisen tukijärjestelmän perustamisesta usean perheen asuinrakennusten energiatehokkuutta ja energiatehokkuutta koskeville perusparannuksille ja integroiduille perusparannuksille (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus)	Rahoitusjärjestelmän perustamista koskevan ministeriön päätöksen julkaiseminen				Q1	2022	Järjestelmästä rahoitetaan vähintään 3,2 miljoonan neliömetrin asuinrakennusten energiaperuskorjaus. Ohjelmasta rahoitetaan seuraavantyyppisiä hankkeita: - integroidut hankkeet (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus); - energiaperuskorjaushankkeet. Rahoitusjärjestelmällä on varmistettava, että vähintään 90 prosenttia kokonaismäärärahoista käytetään energiatehokkuustöihin

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ja enintään 10 prosenttia määrärahoista käytetään maanjärjestyksiin ja muihin täydentäviin töihin (kuten paloturvallisuuteen ja saavutettavuuteen). Koko järjestelmässä on varmistettava, että kaikissa sopimuksissa saavutetaan asiaankuuluva energiatehokkuusvaatimus, jonka mukaan energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen ennen peruskorjausta (lukuun ottamatta rakennusta, jonka tila on kulttuuriesine), jonka on saavutettava vähintään 30 prosenttia (kohtalainen peruskorjaus) ja 60 prosenttia (pitkälle

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										menevä peruskorjaus) primäärienergian kysynnän säästöistä peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna ja noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01).
96	Investointi 1. Perusparannus saattorahastoon perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseksi tähtäävien töiden rahoittamiseksi	Välitavoite	Kansallisen tukijärjestelmän perustaminen julkisten rakennusten energiatehokkuutta parantaville perusparannuksille ja integroiduille perusparannuksille (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus)	Järjestelmän perustamista koskevan määräyksen julkaiseminen				Q1	2022	Järjestelmästä rahoitetaan vähintään 1,8 miljoonan neliömetrin julkisten rakennusten energiapuuskorjaus. Järjestelmässä on varmistettava seuraavanlaiset hankkeet: - integroidut hankkeet (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) - energiapuuskorjaushankkeet. Rahoitusjärjestelmällä on varmistettava, että vähintään 90 prosenttia

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kokonaismäärärahoista käytetään energiatehokkuustöihin ja enintään 10 prosenttia määrärahoista käytetään maanjärjestyksiin ja muihin täydentäviin töihin (kuten paloturvallisuuteen ja saavutettavuuteen). Koko järjestelmässä on varmistettava, että kaikissa sopimuksissa on saavutettava asiaankuuluva energiatehokkuusvaatimus, jonka mukaan energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen ennen peruskorjausta (lukuun ottamatta rakennusta, jonka tila on kulttuurisine), jonka on saavutettava vähintään 30 prosenttia

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										(kohtalainen peruskorjaus) ja 60 prosenttia (pitkälle menevä peruskorjaus) primäärienergian kysynnän säästöistä peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna ja noudatetaan teknisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01).
97	Investointi 1. Perusparannus saattorahaston perustaminen nykyisen rakennuksen energiatehokkuuden parantamiseksi tähtäävien töiden rahoittamiseksi	Välitavoite	Ehdotuspyynnöt, jotka koskevat asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroitua perusparannusta (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus)	Ehdotuspyynnön eritelmien julkaiseminen				Q2	2022	Kehityksestä, julkisista töistä ja hallinnosta vastaava ministeriö julkaisee seuraavat kolme ehdotuspyyntöä, jotka koskevat asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroitua perusparannusta (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus): - ehdotuspyyntö, joka koskee integroitua

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										hankkeita, joissa maanjäristysvakautustoimet toteutetaan yhdennetyllä tavalla energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien toimien kanssa. Ehdotuspyyntö on osoitettava paikallisille hallinnollisille yksiköille, jotka sijaitsevat alueilla, joilla maanjäristyssuunnittelun maakiihtyvyyden huippuarvo a(g) on seismisen suunnittelukoodin P100–1 Romanian alueen vyöhykekartan mukaan vähintään 0,2 g, kun IMR = 225 vuotta. Ehdotuspyynnön erittely edellyttää, että etusijalle asetetaan köyhyys- ja

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										syрjäytymisvaarassa olevat yhteisöt. - ehdotuspyyntö, joka koskee köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa oleville yhteisöille suunnattuja energiatehokkuutta parantavia perusparannushankkeita, joiden määrärahat ovat vähintään 20 prosenttia energiatehokkuutta koskevaan toimintalinjaan 1 osoitetuista määrärahoista. - ehdotuspyyntö alueellisiin energiatehokkuutta parantaviin perusparannushankkeisiin, jotka ovat avoinna kaikille paikallisille hallintoyksiköille, mukaan lukien

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Bukarestin kuusi sektoria piirikuntaa kohti usean perheen asuinrakennusten lukumäärän ja läänin väestön mukaan. Rakennuksia, jotka on luokiteltu seismisiin riskiluokkiin RsI ja RsII, ei oteta huomioon toisessa ja kolmannessa ehdotuspyynnössä tehtyjen energiatehokkuussopimusten osalta. Kaikissa kolmessa ehdotuspyynnössä on oltava valintaperusteet, joissa määrätään, että kaikissa sopimuksissa on ilmoitettava kunkin rakennuksen osalta vähintään 50 prosentin energiatehokkuusvaatimus lämmityksen energiankulutuksen vähentämisestä vähintään 50 prosentilla

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										verrattuna lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen ennen peruskorjausta (lukuun ottamatta rakennusta, jonka tila on kulttuurisine), jolla on saavutettava vähintään 30 prosentin primäärienergian säästöt verrattuna peruskorjausta edeltävään tilaan (kohtalainen peruskorjaus). Kolmannessa ehdotuspyynnössä edellytetään, että 10 prosenttia talousarviosta käytetään hankkeisiin, joilla saavutetaan vähintään 60 prosentin primäärienergian säästöt (pitkälle menevä peruskorjaus) kunnostamista edeltävään tilaan verrattuna.

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Investointi ei koske kaasukattiloiden korvaamista. Jos varoja ei ole tehty ensimmäisen kierroksen jälkeen, jäljelle jäävät varat on asetettava samoin ehdoin kaikkien paikallisten hallintoyksiköiden käyttöön saapumisjärjestyksessä.
98	Investointi 1. Perusparannus saattorahastoon perustaminen nykyisen rakennuskauden energiatehokkuuden parantamiseksi tähtäävien töiden rahoittamiseksi	Välitavoite	Ehdotuspyyntö, joka koskee energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroitua perusparannusta (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) (julkiset rakennukset)	Ehdotuspyynnön eritelmien julkaiseminen				Q2	2022	Kehitys-, julkisten töiden ja hallinnon ministeriön julkaisemat ehdotuspyynnöt, jotka koskevat julkisten rakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroitua perusparannusta (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) vihreää ja kestäväää siirtymää varten:

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- ehdotuspyyntö, joka koskee integroituja hankkeita, joissa maanjärjestysvakautustoimet toteutetaan yhdennetyllä tavalla energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien toimien kanssa. Ehdotuspyyntö on osoitettava paikallisille hallinnollisille yksiköille, jotka sijaitsevat alueilla, joilla maanjärjestys suunnittelun maakiihtyvyyden huippuarvo a(g) on seismisen suunnittelun koodin P100–1 Romanian alueen vyöhykekartan mukaan vähintään 0,2 g, kun IMR = 225 vuotta. - kehoitetaan toteuttamaan maltillisia (80 prosenttia) ja

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										pitkälle meneviä (20 prosenttia) energiaperuskorjaushankkeita, jotka on suunnattu keskusviranomaisille, lääninvaltuustoille, maakuntien paikkakunnille ja muille kunnille, mukaan lukien Bukarestin kuusi sektoria. RsI- ja RsII-seismisten riskien luokkiin luokitellut rakennukset jätetään toisessa ehdotuspyynnössä tehtyjen sopimusten ulkopuolelle. Näihin kahteen ehdotuspyyntöön on sisällyttävä valintaperusteet, joissa määrätään, että kaikissa sopimuksissa on ilmoitettava kunkin rakennuksen osalta

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										vähintään 50 prosentin energiatehokkuusvaatimus lämmityksen energiankulutuksen vähentämisestä vähintään 50 prosentilla verrattuna lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen ennen peruskorjausta (lukuun ottamatta rakennusta, jonka tila on kulttuuriesine), jolla on saavutettava vähintään 30 prosentin primäärienergian säästöt (kohtalainen peruskorjaus) verrattuna peruskorjausta edeltävään tilaan. Toisessa ehdotuspyynnössä edellytetään, että 20 prosenttia talousarviosta käytetään hankkeisiin, joilla saavutetaan vähintään 60 prosentin primäärienergian säästöt

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(pitkälle menevä peruskorjaus) peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Investoinnit eivät saa kattaa kaasukattiloiden korvaamista. Jos varoja ei ole tehty ensimmäisen kierroksen jälkeen, jäljellä olevat varat annetaan samoin ehdoin kaikkien kuntien käyttöön ”ensin tullutta palvelullaan ensin” -periaatteen mukaisesti.
99	Investointi 1. Perusparannus saalitorahastoon perustaminen nykyisen rakennustilan energiatehokkuuden parantamiseksi	Välitavoite	Asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroitua perusparannusta (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskevien	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Sopimukset energiatehokkuutta parantavista perusparannuksista ja integroiduista perusparannuksista (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus), jotka liittyvät siirtymiseen vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	n tähtäävien töiden rahoittamiseksi		sopimusten allekirjoittaminen							rakennuksiin (asuinrakennukset), on tehtävä välitavoitteiden 95 ja 97 ehtojen mukaisesti.
100	Investointi 1. Perusparannus saaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseksi tähtäävien töiden rahoittamiseksi	Välitavoite	Julkisten rakennusten energiatehokkuutta parantavia perusparannuksia ja integroituja perusparannuksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Sopimukset, jotka koskevat siirtymistä vihreisiin ja häiriönsietokykyisiin rakennuksiin (julkiset rakennukset), energiatehokkuutta parantavia perusparannuksia ja integroituja perusparannuksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus), on allekirjoitettava välitavoitteiden 96 ja 98 ehtojen mukaisesti.
101	Investointi 1. Perusparannus saaltorahaston perustaminen	Kohde	Usean perheen asuinrakennusten energiaperuskorjaus valmistunut		Lukumäärä (m ²)	0	2 050 865	Q4	2025	Asuinrakennusten energiaperuskorjaus välitavoitteiden 95 ja 97 ehtojen mukaisesti

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi									
103	Investointi 1. Perusparannus saaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	Kohde	Usean perheen asuinrakennusten energiaperuskorjaus valmistunut		Lukumäärä (m ²)	2 050 865	3 204 478	Q2	2026	Asuinrakennusten energiaperuskorjaus välitavoitteiden 95 ja 97 ehtojen mukaisesti
104	Investointi 1. Perusparannus saaltorahasto	Kohde	Julkisten rakennusten energiaperuskorjaus		Lukumäärä (m ²)	0	1 204 553	Q4	2025	Julkisten rakennusten energiaperuskorjaus

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	n perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseksi tähtäävien töiden rahoittamiseksi		jausten valmistuminen							välitavoitteiden 96 ja 98 ehtojen mukaisesti
106	Investointi 1. Perusparannus saattorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseksi tähtäävien töiden rahoittamiseksi	Kohde	Julkisten rakennusten energiaperuskorjausten valmistuminen		Lukumäärä (m ²)	1 204 553	1 797 841	Q2	2026	Julkisten rakennusten energiaperuskorjaus välitavoitteiden 96 ja 98 ehtojen mukaisesti

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
107	Investointi 2. Kansallisen kiinteistörekisterin täytäntöönpano	Välitavoite	Perustettu ja toiminnassa olevakansallinen digitaalinen rakennusrekisteri.	Kansallinen digitaalinen rakennusrekisteri on saatavilla verkossa, ja siinä on pilottiosio, joka sisältää tiedot kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman avulla peruskorjatuista rakennuksista.				Q4	2024	Rekisterin tietojärjestelmässä on oltava paikkatietoperusteinen tietokanta julkisista ja yksityisistä rakennuksista, joka täydentää INSPIREN paikkatietoportaalia ja joka on yhdistetty ja yhteentoimiva paikallisen tason kaupunkitietokannan ja muiden kansallisten rekisterijärjestelmien kanssa. Rakennusten energiapassin on oltava osa kalastuspäiväkirjoja, ja sen on sisällettävä kaikki energiaan liittyviä toimia koskevat tiedot digitaalisessa muodossa. Kalastuspäiväkirjat ovat osa kansallista rakennusrekisteriä yhdenmukaisena järjestelmänä.

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Rekisterin tarkoituksena on seurata energiaperuskorjauksia koskevia tietoja (energiansäästöt, päästöjen vähentäminen) sekä maanjäritysherkkyyttä ja muita rakennuksen ominaisuuksia koskevia tietoja.
108	Investointi 3. Parannetaan peruskorjausalan ammattilaisten ja työntekijöiden ammatillisia valmiuksia kehittämällä energiatehokkuusrakentamista koskevaa koulutusta	Kohde	Rakennusten energiatehokkuuden sertifiointijärjestelmien perustaminen		Määrä	0	10	Q1	2023	Rakennusalan työntekijöille ja asiantuntijoille on perustettava vähintään 10 sertifiointijärjestelmää. Todistuksia annetaan koulutusohjelmissä elinikäisen oppimisen ohjelmien lyhyinä kursseina, jotka toteutetaan eri alueilla yhdenmukaisesti Romanian alueella. Koulutuksella on pyrittävä parantamaan ammattilaisten ja työntekijöiden taitoja

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										rakennusten energiaperuskorjausten yhteydessä.
109	Investointi 3. Parannetaan peruskorjausalan ammattilaisten ja työntekijöiden ammatillisia valmiuksia kehittämällä energiatehokkuusrakentamista koskevaa koulutusta	Kohde	Vähintään 8000 asiantuntijaa ja työntekijää, joilla on sertifiointi energiatehokkuuteen liittyvän koulutuksen suorittamisesta		Määrä	0	8 000	Q4	2023	Vähintään 8000 rakennusalan asiantuntijan ja työntekijän on saatava lyhytaikainen todistus energiatehokkuuteen liittyvän koulutuksen suorittamisesta.
110	Investointi 4. Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	Välitavoite	Käytössä on laboratorio, joka testaa uusia materiaaleja ja teknologisia ratkaisuja historiallisia rakennuksia varten.	Laboratorio on toiminnassa				Q4	2024	Laboratorion organisaatorakenteen ja hallintomenettelyjen on oltava käytössä, jotta testit voidaan suorittaa tieteellisten menetelmien mukaisesti. Testin tuloksia on käytettävä sellaisten menetelmien

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
										teknisten menettelyjen kehittämiseen, joilla pyritään parantamaan historiallisten rakennusten energiatehokkuutta käyttämällä tekniikoita ja uusia materiaaleja alueen, rakennusperinteiden ja fyysisten ominaisuuksien mukaan.
111	Investointi 4. Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	Välitavoite	Historiallisten rakennusmateriaalien keruuta ja uudelleenkäyttöä varten on kansallisen kulttuuriperintöinstituutin puitteissa toimiva pilottikeskus.	Saatu toimintalupa				Q4	2024	Pilottikeskuksessa on oltava infrastruktuuri historiallisten materiaalien purkamista, erilliskeräystä ja lajittelua varten sekä välineet, joita tarvitaan historiallisten rakennusten peruskorjauksista ja purkutöistä peräisin olevien materiaalien korjaamiseen. Korjatut materiaalit on käytettävä uudelleen tulevissa historiallisissa rakennuksissa

Sitä seuraavat numerot.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										koskevilla töissä, mukaan lukien tästä komponentista rahoitettavat rakennukset. Keskusten kehittäminen perustuu kiertotalouteen ja on resurssitehokkuuden periaatteiden mukaista.
112	Investointi 4. Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	Kohde	Vähintään 200 ammattilaista, joilla on todistus historiallisten rakennusten tukitoimia ja energiatehokkuutta koskevan koulutuksen loppuun saattamisesta.		Määrä	0	200	Q4	2025	Vähintään 200 ammattilaisen on saatava todistus energiatehokkuuteen liittyvän koulutuksen suorittamisesta historiallisten rakennusten alalla.

F. OSA-ALUE 6: ENERGIA

Energia-ala on Romanian suurin kasvihuonekaasupäästöjen lähde (66 %). Romania arvioi kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassaan noin 22,6 miljardin euron investointitarpeet energia- ja ilmastosuunnitelman 2030 poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi vuosina 2021–2030.

Komponentin tavoitteena on vastata Romanian energia-alan suurimpiin haasteisiin, jotka liittyvät hiilestä irtautumiseen ja ilman pilaantumiseen. Sillä pyritään erityisesti nopeuttamaan energia-alan hiilestä irtautumista luopumalla asteittain ruskohiili- ja hiilivoimalaitoksista vuoteen 2032 mennessä ja helpottamalla uusiutuvien energialähteiden ja vaihtoehtoisten energialähteiden, kuten vihreän vedyn, käyttöönottoa. Sen tavoitteena on myös lisätä sähköverkon joustavuutta, digitalisoida energia-ala ja vähentää teollisuuden energiaintensiteettiä. Komponentilla pyritään myös parantamaan energia-alan valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää.

Näissä investoinneissa ja uudistuksissa on otettava huomioon Romanian kahden viime vuoden aikana antamat maakohtaiset suositukset ”investointeihin liittyvän talouspolitiikan keskittämisestä vähähiilisyyteen ja energiatehokkuuteen” (maakohtainen suositus 4, 2019) ja ”keskitettävä investoinnit vihreään [...] siirtymään, erityisesti puhtaaseen ja tehokkaaseen energian ja ympäristöinfrastruktuurin tuotantoon ja käyttöön, myös hiilialueilla” (maakohtainen suositus 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

F.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistus, kivihiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten

Uudistuksen tavoitteena on energia-alan hiilestä irtautuminen keskittyen sähköntuotantoon. Uudistus kattaa kaksi keskeistä toimenpidettä: kivihiilestä luopuminen ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvan sähköntuotannon lisääminen.

Uudistuksen ensimmäisen osatekijän tavoitteena on luopua asteittain hiili- ja ruskohiilivoimaloista vuoteen 2032 mennessä. Hiilestä irtautumista koskeva laki ja siihen liittyvä sekundaarilainsäädäntö, jossa vahvistetaan asennetun kivi- ja ruskohiilen kokonaiskapasiteetin käytöstäpoistoaikataulu, tulevat voimaan 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä. Kivihiilen ja ruskohiilen asennetun sähköntuotantokapasiteetin kumulatiivinen 3 780 MW poistetaan käytöstä 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Toisella uudistuksella pyritään helpottamaan ja nopeuttamaan uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa Romanian energialähteiden yhdistelmässä. Sen lisäksi, että unionin lainsäädäntö saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, uudella energialailla on otetaan käyttöön hinnanerosopimukset, jotka ovat tärkein tukimekanismi investoinneille uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon; II) sallitaan sähkönhankintasopimusten suorat neuvottelut kaikille energiantuottajille; yksinkertaistetaan uusiutuviin energialähteisiin tehtäviä investointeja koskevia lupa- ja lupamenettelyjä asettamalla lyhyemmät ja pakolliset hallinnolliset vastausajat ja ottamalla käyttöön vastuunennettelyt tarpeettomia viivästyksiä varten; otetaan käyttöön erityinen tukikehys avomerellä tuotettavaan uusiutuvaan energiaan tehtäville investoinneille tällä hetkellä vajaahyödynnetyillä alueilla; ja v) kysyntäpuolen reagoinnin toteuttaminen tasehallintamarkkinoilla

kulutuksen vähentämiseksi huipputunteina ja teollisuuskuluttajien energiamarkkinoille osallistumisen lisäämiseksi.

Uusi energialaki tulee voimaan viimeistään 30. kesäkuuta 2023. Näiden toimien tuloksena on otettava käyttöön vähintään 3 000 MW:n lisäkapasiteetti uusiutuvaa energiaa (tuuli- ja aurinkoenergiaa) ja liitettävä se verkkoon 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 2. Energia-alan valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen

Uudistuksessa keskitytään parantamaan valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää keskittyen energia-alaan. Uudistuksella on erityisesti parannettava energia-alan valtionyhtiöiden johto- ja/tai valvontaelinten jäsenten valinnan ja nimittämisen avoimuutta ja kilpailukykyä. Näiden johtokuntien toimikausi on neljä vuotta, ja palkitsemisjärjestelmän on perustuttava rahoitus- ja palvelusuorituksiin liittyviin määrällisiin ja laadullisiin tavoitteisiin.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä. Uudistuksella on myös saatettava päätökseen Hidroelectrican vähintään 15 prosentin osakkeiden luettelointi 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

Uudistus 3. Vihreä varainhoito

Romania ei tällä hetkellä käytä vihreää budjettikäytäntöä. Uudistuksen tavoitteena on mahdollistaa vihreiden talousarviomenojen seuranta ja finanssipolitiikan ympäristö- ja ilmastovaikutusten arviointi. Tässä uudistuksessa valtiovarainministeriö kehittää ja soveltaa menetelmää, jolla arvioidaan yksittäisten budjettikohtien vaikutusta ympäristötavoitteisiin kestävää toimintaa koskevan EU:n luokitusjärjestelmän ja ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Uudistuksella lisätään paikallisviranomaisten valmiuksia panna täytäntöön vihreitä talousarviokäytäntöjä.

Menetelmä on hyväksyttävä, julkaistava ja pantava täytäntöön viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2023.

F.2 Seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
113	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistus, kivihiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehiksellä uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten	Kohde	Hiilivoiman tuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä		Megawatti (MW)	0	1 695	Q4	2021	Hiilikäyttöinen sähköntuotantokapasiteetti on poistettu käytöstä 1 695 MW.
114	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistus, kivihiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki	Välitavoite	Hiilestä irtautumista koskevan lain voimaantulo, jolla otetaan käyttöön kivihiilen/ruuskuhiilen	Säädöksen voimaantulon osoittava lain säännös				Q2	2022	Vuoden 2022 toiseen neljännekseen mennessä tulee voimaan hiilestä irtautumista koskeva laki (ja mikä tahansa sekundaarilainsäädäntö), jonka aikataulu on enintään 2032 seuraavien osalta:

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	lainsäädäntö- ja sääntelykehikse lle uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten		käytöstä poistamista koskeva aikataulu							- Asennetun kivihiilen/ruskohiilen kokonaistuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä (4 590 MW). - Suljettavien kaivosten kunnostamiseen liittyvät toimenpiteet (esim. maaperän pelastaminen louhituilla alueilla, kuten pintamaa ja kasvillisuuden palauttaminen, jätevarastot, sulkemisen jälkeinen maankäyttö maanmuodostusta varten). - Toimenpiteet ammattitaidon parantamiseksi (ammattillinen uudelleen koulutus ja uudelleen koulutus) ja muut toimenpiteet, joilla on sosioekonomisia vaikutuksia asianomaisiin yhteisöihin.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
115	Uudistus 1. Sähkötalouden uudistus, kivihiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehiksellä uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten	Kohde	Ruskohiilellä toimivan sähköntuotannon okapasiteetin poistaminen käytöstä		Megawatti (MW)	1 695	2 355	Q4	2022	Kivihiilen ja ruskohiilellä toimivan asennetun sähköntuotannon kumulatiivinen 2 355 MW on suljettava, josta on poistettava käytöstä 2 025 MW ja pysäytettävä 330 MW. Pysäytetty kapasiteetti poistetaan käytöstä vuoteen 2025 mennessä, ja se otetaan käyttöön ja sitä pyydetään tuottamaan ainoastaan hiilestä irtautumista koskevan lain 4 §:ssä säädettyissä erityisolosuhteissa ja noudattaen täysimääräisesti asiaa koskevaa EU:n lainsäädäntöä, mukaan lukien valtioneuvoston päätökset.
116	Uudistus 1. Sähkötalouden uudistus, kivihiilen korvaaminen	Välitavoite	Uuden energialain voimaantulo	Energialain voimaantulon osoittava lain säännös				Q2	2023	Uuden energialain (ja mahdollisesti vaaditun sekundaarilainsäädännön) voimaantulo, jossa

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	energiälähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehiksellä uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten									Panee täytäntöön hinnanerosopimukset; - Tehdä uusiutuvan energian hankintasopimuksia; - Yksinkertaistetaan uusiutuviin energialähteisiin tehtäviä investointeja koskevia lupa- ja lupamenettelyjä, lyhyet ja sitovat hallinnolliset vastausajat ja vastuumenettelyt tarpeettomia viivästyksiä varten, vähennetään tarvittavia asiakirjoja ja menettelyjä, otetaan käyttöön uusi erityinen kehys merellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa käyttäviä laitoksia varten; - toteutetaan kysyntäpuolen reagointi tasehallintamarkkinoilla.
117	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistus,	Välitavoite	Uusiutuvia energialähteitä koskevien	Kaikkien sopimusten				Q4	2023	Sopimusten allekirjoittaminen ensimmäisen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	kivihiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehiksellä uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten		hinnanerosopimusten allekirjoittaminen	allekirjoittaminen						tarjouskierroksen jälkeen hinnanerosopimusten jakamisesta uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön (vähintään 1 500 MW asennettua kapasiteettia) edistämiseksi muista EU:n rahastoista rahoitettavien ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti.
118	Uudistus 1. Sähkömarkkinoiden uudistus, kivihiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehiksellä uusiutuvan sähkön tuotantoon	Välitavoite	Uusiutuvia energialähteitä koskevien hinnanerosopimusten allekirjoittaminen	Kaikkien hankintasopimusten allekirjoittaminen				Q2	2025	Sopimusten allekirjoittaminen toisen tarjouskilpailukierroksen jälkeen hinnanerosopimusten jakamisesta uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön (vähintään 2 000 MW asennetun lisäkapasiteetin) edistämiseksi muista EU:n rahastoista rahoitettavien ”ei merkittävää haittaa” -

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	tehtäviä yksityisiä investointeja varten									periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti.
119	Uudistus 1. Sähkemarkkinoiden uudistus, kivihiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten	Kohde	Ruskohiilen tuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä		Megawatti (MW)	2 025	3 780	Q4	2025	Kivihiilen ja ruskohiilen asennetun sähköntuotannon kumulatiivinen 3 780 MW:n sähköntuotantokapasiteetti on poistettu käytöstä ja korvattu osittain 1 300 MW:lla tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottaen, joustavalla ja tehokkaalla kaasukäyttöisellä sähköntuotannolla tai kaasulla toimivalla sähkön ja lämmön yhteistuotannolla, jonka ansiosta uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen käyttö voidaan rahoittaa muista EU:n rahastoista.
120	Uudistus 1. Sähkemarkkinoiden uudistus,	Kohde	Uusiutuvan energian lisäkapasiteetti		Megawatti (MW)	4 408	7 408	Q2	2026	Käyttöön on otettu ja liitetty verkkoon vähintään 3 000 MW:n

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	kivihiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehiksellä uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten									lisäkapasiteetti (tuuli- ja aurinkoenergia) verrattuna olemassa olevaan asennettuun kapasiteettiin (tuuli- ja aurinkoenergia), joka rahoitetaan osittain muista EU:n rahastoista.
121	Uudistus 2. Energia-alan valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	Välitavoite	Energia-alan valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	Hallintoneuvoston valinta ja nimittäminen on saatettu päätökseen				Q4	2022	Kaikkien energiaministeriön (esim. Hidroelectrica, Romgaz, Nuclearelectrica) vastuualueeseen kuuluvien kansallisten valtionyhtiöiden (esim. Hidroelectrica, Romgaz, Nuclearelectrica) johtaja/tai valvontaelinten jäsenten valinta ja nimittäminen noudattaen avointa ja kilpailullista

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										menettelyä, jonka toimikausi on neljä vuotta, sekä yrityksen taloudellisiin tavoitteisiin (kuten tuloihin ja tuottoon, valtion talousarvioon osallistumiseen) ja palvelusuorituksiin (esimerkiksi riippumattoman elimen tekemään edustavaan asiakastytyväisyysskyselyyn) perustuvaa palkitsemisjärjestelmää.
122	Uudistus 2. Energia-alan valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	Välitavoite	Hidroelectrican vähintään 15 prosentin osakkeiden listaaminen päätökseen	Alkuperäisen julkisen ostotarjouksen loppuun saattaminen				Q2	2023	Listalleottoesitteen julkaisemisen jälkeen vähintään 15 prosentin osuudella Hidroelectricasta on käytävä kauppaa pörssissä ensimmäisen julkisen tarjouksen jälkeen.
123	Uudistus 3. Vihreä varainhoito	Välitavoite	Vihreän talousarvion suunnittelun viimeistely ja soveltaminen	Vihreän talousarvion suunnittelun kehittäminen ja soveltaminen				KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2023	Valtiovarainministeriö viimeistelee ja soveltaa menetelmää, jolla arvioidaan yksittäisten budjettikohtien vaikutusta ympäristötavoitteisiin

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
				soveltamisen aloittaminen						kestävää toimintaa koskevan EU:n luokitusjärjestelmän ja ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisesti (2021/C58/01). Menetelmät hyväksytään, julkaistaan ja niitä aletaan soveltaa, ja niiden avulla on voitava seurata vihreän talousarvion menoja ja arvioida finanssipolitiikan ympäristö- ja ilmastovaikutuksia.

F.3. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 4. Suotuisan lainsäädäntö- ja sääntelykehityksen kehittäminen tuleville teknologioille, erityisesti vety- ja varastointiratkaisuille

Uudistuksen tavoitteena on muuttaa nykyistä lainsäädäntö- ja sääntelykehystä ottamalla käyttöön toimenpiteitä, joilla tuetaan ja helpotetaan uusiutuvan vedyn käyttöönottoa keskittyen liikenne- ja energia-alaan (kaasu- ja sähköalaan). Uudistuksessa on erityisesti laadittava kansallinen vetystrategia ja strategiaa koskeva toimintasuunnitelma, joissa vahvistetaan aikataulu strategian toimenpiteiden täytäntöönpanolle. Uudistuksella on poistettava uusiutuvan vetyteknologian kehittämisen lainsäädännölliset ja hallinnolliset esteet ja edistettävä uusiutuvan vedyn tuotantoa, varastointia, kuljetusta ja käyttöä koskevien tulevien kansallisten ja eurooppalaisten tavoitteiden saavuttamista vuoteen 2030 mennessä.

Vetykäyttöiset laitteet (kuten kattilat) ja laitteet ovat sääntelyn nojalla pakollisia 1 päivästä tammikuuta 2026 alkaen kaikissa uusissa laitoksissa.

Romania on elpymis- ja palautumisasetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti pyytänyt välineen kautta teknistä tukea teknisen avun antamiseksi kansallisen vetystrategian kehittämiseksi, mukaan lukien sellaisten politiikkojen määrittely, joilla ohjataan, koordinoidaan ja saadaan liikkeelle julkisia ja yksityisiä investointeja vedyn (uusiutuvien kaasujen) tuotannon, varastoinnin, kuljetuksen ja kulutuksen/käytön aloilla, mukaan lukien tämän alan edistämiseksi tarvittavan lainsäädäntökehityksen tarkistaminen. Kansalliseen vetystrategiaan ja asiaa koskevaan toimintasuunnitelmaan perustuvat lainsäädäntö- ja sääntelykehityksen muutokset on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

Uudistus 5. Talouden energiasiteiden vähentäminen kehittämällä kestävä mekanismi teollisuuden energiatehokkuuden parantamiseksi

Uudistuksen tavoitteena on helpottaa investointeja teollisuuden energiatehokkuuteen ja parantaa teollisuuden häiriönsietokykyä.

Uudistuksessa poistaa energiatehokkuutta koskevien sopimusten esteet; ottaa käyttöön energiatehokkuuden markkinavalvontaa sen varmistamiseksi, että tuotteet ovat ekologisen suunnittelun vaatimusten mukaisia, iii) parantaa pk-yritysten tietoisuutta energiatehokkuustoimenpiteistä, -ohjelmista ja -hyödyistä; luotava seurantajärjestelmä energiakatselmusten suositusten täytäntöönpanoa varten päästökauppajärjestelmään kuuluvilla aloilla; otetaan käyttöön uusia standardeja vihreille rahoitusvälineille.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Uudistus 6. Lämmitys- ja jäähdytysalan kilpailukyvyyn ja hiilestä irtautumisen lisääminen

Uudistuksen tavoitteena on edistää lämmitys- ja jäähdytysalan hiilestä irtautumista.

Uudistuksessa selkeytetään keskus- ja paikallisviranomaisien välistä vastuukehystä lämmitys- ja jäähdytysalan hallinnoinnissa ja laajennetaan omistajaohjauslain soveltaminen kaukolämmön toimittajiin; varmistetaan biomassan kestävyys ja jäljitettävyyys, jotta estetään bioenergian käytön kielteiset vaikutukset biologiseen monimuotoisuuteen ja metsiin ja monipuolistetaan energialähteiden yhdistelmää lämmityksessä ja jäähdytyksessä metsäbiomassan ulkopuolella; huoneistot ja niiden vuokralaisjärjestöt voivat tuottaa ja myydä ylimääräistä aurinko- ja mahdollisesti tuulienergiaa joustavammissa muodoissa luomalla nettomittausjärjestelmiä, yksinkertaistamalla liittymismenettelyjä ja ottamalla käyttöön kannustimia.

Uudistuksen toteutus on määrä saatava päätökseen 31. joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 2: Vihreän vedyn tuotantokapasiteetti sähkön varastointiin ja/tai teollisuuden hiilestä irtautumiseen

Tämän investoinnin tavoitteena on edistää vihreän vedyn käyttöönottoa vetyä koskevan EU:n strategian mukaisesti asentamalla elektrolyysilaitteistoihin vähintään 60 MW:n vedyn tuotantokapasiteettia, joka tuottaa vähintään 10000 tonnia vetyä uusiutuvista lähteistä.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Investointi 3: Joustavan ja erittäin tehokkaan kaasukäyttöisen sähkön ja lämmöntuotannon kehittäminen kaukolämmityksessä syvän hiilestä irtautumisen saavuttamiseksi

Investoinnin tavoitteena on auttaa vastaamaan Romanian haasteisiin siirryttäessä hiilestä ja ruskohiilestä. Investoinnilla on erityisesti varmistettava lämmön tarjonta kuluttajille hiilivoiman ja lämmöntuotannon asteittaisen lopettamisen yhteydessä.

Investoinnin on johdettava vähintään 300 MWe:n sähköntuotantokapasiteetin asentamiseen tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavalle, joustavalle ja erittäin tehokkaalle kaasukäyttöiselle sähkön ja lämmön yhteistuotannolle, joka mahdollistaa uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen käytön.

Tämän toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimenpiteet. Tämä varmistetaan seuraavilla liitännäistoimenpiteillä:

- Osa-alueen 6 uudistus 4 yhdessä osa-alueen 6 investoinnin 2 kanssa sisältää uskottavia suunnitelmia uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen käytön lisäämiseksi hyväksymällä ja panemalla täytäntöön kansallinen vetystrategia ja toimintasuunnitelma sekä ottamalla käyttöön uusiutuvan vedyn tuotantokapasiteettia; ja
- Osa-alueen 6 uudistus johtaa kivi- ja ruskohiilen voimalaitosten sekä lämmöntuotantolaitosten sulkemiseen, mikä on huomattavasti hiili-intensiivisempää kuin tämän investoinnin yhteydessä erittäin tehokas kaasukäyttöinen sähkön ja lämmön yhteistuotanto. Kivi- ja ruskohiilikapasiteetin kumulatiivinen määrä, joka on 3 780 MW, on suljettava 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä, ja kapasiteetti on huomattavasti suurempi kuin tämän investoinnin yhteydessä asennettava 300 MW:n yhdistetty lämpö- ja teho ja 1 300 MW:n kaasukäyttöinen kapasiteetti, joka on tarkoitus asentaa korvaavaksi; ja
- Osa-alueen 6 uudistus 1 johtaa siihen, että vuoteen 2026 mennessä otetaan käyttöön vähintään 3000 megawattia uusiutuvien energialähteiden lisäkapasiteettia, mikä osoittaa, että Romaniassa on uskottava kehityskulku lisätä uusiutuvien energialähteiden osuuttaan kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa vuodeksi 2030 asetetun uusiutuvaa energiaa koskevan tavoitteen saavuttamiseksi. Koska Romania aikoo nostaa tätä tavoitetta, uusiutuvia energialähteitä koskevien hinnanerosopimusten tekemiseksi käynnistetään 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä toinen huutokauppakierros, joka osoittaa uskottavan kehityspolun uusiutuvien energialähteiden osuuden kasvattamiseksi korkeamman tavoitteen saavuttamiseksi; ja
- Osa-alueen 6 uudistukseen 1 sisältyy konkreettisia uudistuksia ja investointeja uusiutuvien energialähteiden osuuden lisäämiseksi, kuten hinnanerosopimusten täytäntöönpano, uusiutuvan energian ostosopimusten tekeminen, uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien lupa- ja lupamenettelyjen yksinkertaistaminen, lyhyet ja sitovat hallinnolliset vastausajat ja vastuunennettelyt tarpeettomien viivästysten varalta, tarvittavien asiakirjojen ja

menettelyjen vähentäminen sekä uuden erityisen kehyksen käyttöönotto merellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa käyttäviä laitoksia varten.

Lisäksi kansallinen ilmansuojeluohjelma, joka olisi pitänyt toimittaa komissiolle huhtikuuhun 2019 mennessä direktiiviin (EU) 2016/2284 perustavana EU:n oikeudellisena vaatimuksena, on hyväksyttävä 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä (ks. kestävän liikenteen osa-alueen uudistuksen 1 alaviite 1).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien apulaitteet) tuotanto- ja/tai kokoamis- ja/tai kierrätysketju sekä uusi sähkön varastointikapasiteetti

Investoinnin tavoitteena on lisätä sähköverkon joustavuutta ja edistää uusiutuvien energialähteiden tuotantokapasiteetin lisäämistä.

Investoinnilla on kolme alainvestointia:

- Akkujen arvoketjuun (valmistus, kokoonpano ja kierrätys) tehtävän ensimmäisen alainvestoinnin on saavutettava vähintään 2 GW:n vuotuinen kokonaistuotanto- ja kokoonpanokapasiteetti 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä sellaisen hankepyynnön perusteella, jossa on valintaperusteet, joilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen (2021/C58/01). Näillä perusteilla on erityisesti jätettävä tämän toimenpiteen mukaisen tuen 2 ulkopuolelle kaatopaikkoihin, jätteenpolttolaitoksiin³ ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvä toiminta sekä raaka-aineiden louhintaan liittyvä toiminta.
- Aurinkosähkökennojen ja -paneelien arvoketjuun tehtävän toisen alainvestoinnin (valmistus, kokoonpano ja kierrätys) on saavutettava aurinkosähkökennojen ja -paneelien vuotuinen kokonaiskapasiteetti vähintään 200 MW 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä sellaisen hankepyynnön perusteella, jossa on valintakriteerit, joilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen (2021/C58/01). Näillä perusteilla on erityisesti jätettävä tämän toimenpiteen mukaisen tuen 4 ulkopuolelle kaatopaikkoihin, jätteenpolttolaitoksiin⁵ ja

² Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

³ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

⁴ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

⁵ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen

mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvä toiminta sekä raaka-aineiden louhintaan liittyvä toiminta.

- Kolmannen alainvestoinnin tavoitteena on asentaa 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä vähintään 240 MW:n (tai 480 MWh:n) kokonaisvarastointikapasiteetti sellaisen hankepyynnön perusteella, jossa on valintaperusteet, joilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen (2021/C58/01).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 5. Energiatohokkuuden varmistaminen teollisuudessa.

Investoinnin tavoitteena on lisätä teollisuuden energiatohokkuutta, kuten vähentää energiankulutusta, kehittää järjestelmiä energiankulutuksen mittaamiseksi ja lisätä itse tuotetun energian ja lämmön kulutusta.

Investoinnilla on saavutettava vähintään 30 hankkeen suoriin ja epäsuoriin kasvihuonekaasupäästöihin verrattuna vähintään 30 prosentin vähennys ennakkopäästöihin verrattuna, ja sitä on seurattava tietoteknisellä alustalla, jolla keskitetään ja analysoidaan kansallista energiankulutusta.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevaa teknistä ohjetta (2021/C58/01), tulevien hankepyyntöjen tehtävnmäärittäykseen sisältyviin tukikelpoisuusperusteisiin ei lueta seuraavia toimia: fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot, mukaan lukien käyttö loppupäässä⁶; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toimet, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja⁷; jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin⁸ ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toimet⁹; ja iv) toiminnot, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle. Tehtävnmäärittäyksessä on lisäksi edellytettävä, että ainoastaan asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia toimintoja voidaan valita.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

⁶ Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteesta annettujen teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

⁷ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavina päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

⁸ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatohokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

⁹ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatohokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

F.4 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
126	Uudistus 4. Suotuisan lainsäädäntö- ja sääntelykehiksen kehittäminen tuleville teknologioille, erityisesti vety- ja varastointiratkaisuille	Välitavoite	Kansallisen vetystrategian täytäntöönpanon liittyvien lainsäädäntökehiksen muutosten voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi lainsäädäntökehiksen muutosten voimaantulo				Q1	2023	Kansalliseen vetystrategiaan ja asiaa koskevaan toimintasuunnitelmaan perustuvien sääntelykehiksen muutosten voimaantulo. Muutoksilla on poistettava uusiutuvan vetyteknologian kehittämisen lainsäädännölliset ja hallinnolliset esteet ja pantava täytäntöön toimenpiteitä, joita tarvitaan uusiutuvan vedyn koko arvoketjun kehittämiseksi, mukaan lukien vetyvalmiiden laitteiden ja laitteiden pakollinen käyttö loppukäyttäjille 1 päivään tammikuuta 2026 mennessä.
127	Uudistus 5. Talouden energiantensiteetin vähentäminen kehittämällä kestävä	Välitavoite	Alan energiatehokkuuteen tehtävien investointeja helpottavia toimenpiteitä	Säädöksen voimaantulon osoittava lain säännös				Q4	2022	Lainsäädäntökehys, jolla otetaan käyttöön toimenpiteitä, joilla helpotetaan investointeja energiatehokkuuteen teollisuudessa, tulee voimaan.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	mekanismi teollisuuden energiatehokkuuden parantamiseksi.		koskevan lainsäädäntökehysten voimaantulo							Uudistuksessa poistaa energiatehokkuutta koskevien sopimusten esteet; ottaa käyttöön markkinavalvonnan ja energiatehokkuusnormien soveltamisen, jotta varmistetaan, että tuotteet ovat ekologisen suunnittelun vaatimusten mukaisia, iii) parannetaan pk-yritysten tietoisuutta energiatehokkuudesta; luotava seurantajärjestelmä energiakatselmusten suositusten täytäntöönpanoa varten päästökauppajärjestelmään kuuluvilla aloilla; otetaan käyttöön uusia standardeja vihreille rahoitusvälineille.
128	Uudistus 6. Lämmitys- ja jäähdytysalan kilpailukyvyyn ja hiilestä irtautumisen lisääminen	Välitavoite	Lämmitys- ja jäähdytysalan hiilestä irtautumista koskevien toimenpiteiden käyttöönottoa	Säädöksen voimaantulon osoittava lainsäädännös				Q4	2023	Sen lainsäädäntökehysten voimaantulo, jolla otetaan käyttöön toimenpiteitä lämmitys- ja jäähdytysalan hiilestä irtautumiseksi. Uudistuksessa selkeytetään keskus- ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			koskevan lainsäädäntökehysten voimaantulo							paikallisviranomaisten välistä vastuukehystä lämmitys- ja jäähdytysalan hallinnoinnissa ja laajennetaan hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan lain soveltaminen kaukolämmön tarjoajiin; tarkastelemaan kehystä uudelleen, jotta varmistetaan biomassan kestävyys ja jäljitettävyys ja estetään bioenergian käytön kielteiset vaikutukset biologiseen monimuotoisuuteen ja metsiin; monipuolistaa lämmityksen ja jäähdytyksen energialähteiden yhdistelmää pois metsäbiomassasta; lisätään tuottajakuluttajien roolia uusiutuvan energian tuotannossa, mukaan lukien määrälliset korvaukset.
129	Vihreän vedyn tuotantokapasiteetti sähkön varastointiin ja teollisuuden	Välitavoite	Uusien elektrolyysilaitteiden kapasiteetin vähintään	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2022	Uusien vähintään 60 MW H ₂ -elektrolyysilaitteistojen rakentamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen siten, että odotettavissa oleva

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	hiilestä irtautumiseen		60 MW:n rakentamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen							uusiutuvan vedyn tuotantomäärä on vähintään 10000 tonnia.
131	Investointi 2. n Vihreän vedyn tuotantokapasiteetti sähkön varastointiin ja teollisuuden hiilestä irtautumiseen	Kohde	Vihreän vedyn tuotanto		Megawattit (MW _{H2})	0	60	Q4	2025	Käytössä on oltava vähintään 60 _{MW} H ₂ -elektrolyysilaitteistoa, jonka odotettu tuotantomäärä on vähintään 10000 tonnia uusiutuvaa vetyä.
133	Investointi 3. Joustavan ja erittäin tehokkaan kaasukäyttöisen sähkön ja lämmön yhteistuotannon kehittäminen kaukolämmityksessä syvän hiilestä irtautumisen saavuttamiseksi	Välitavoite	Tehokasta kaasun yhteistuotantoa ja kaukolämpöä koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2022	Direktiivissä 2010/31/EU määritellyn tehokkaan kaasun yhteistuotannon rakentamista tai jälkiasentamista kaukolämmitykseen koskevien sopimusten allekirjoittaminen. Valintaperusteilla on varmistettava, että noudatetaan teknisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01), erityisesti liitteessä III vahvistettuja edellytyksiä. Investoinneilla

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										on korvattava vähintään sama kapasiteetti huomattavasti hiili-intensiivisemmissä voimalaitoksissa ja/tai lämmöntuotantolaitoksissa (kuten kivihiilellä, ruskohiilellä tai öljyllä), mikä johtaa kasvihuonekaasupäästöjen vähenemiseen.
134	Investointi 3. Joustavan ja erittäin tehokkaan kaasukäyttöisen sähkön ja lämmön yhteistuotannon kehittäminen kaukolämmityksessä syvän hiilestä irtautumisen saavuttamiseksi	Kohde	Tehokkaat yhteistuotantolaitokset ja kaukolämpö		Megawattia (MWe)	0	300	Q2	2026	Erittäin tehokkaan yhdistetyn lämmön ja sähkön käyttöönotto kaukolämmityksessä noudattaen teknisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01) ja erityisesti liitteessä III vahvistettuja edellytyksiä välitavoitteen 133 mukaisesti.
135	Investointi 4. Akkujen, kennojen ja	Välitavoitte	Akun ja aurinkosähkön arvoketjuihin	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2024	Akun arvoketjuun ja aurinkosähkönkennoihin ja -paneeleihin (tuotanto,

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	aurinkosähköpaneeleiden (mukaan lukien lisälaitteet) tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätysketju ja uusi sähköön varastointikapasiteetti		tehtäviä investointeja koskevien sopimusten allekirjoittaminen							kokoonpano – kierrätys) tehtäviä investointeja koskevien sopimusten allekirjoittaminen. Valintaperusteilla on varmistettava, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan, erityisesti soveltamalla jätehuollon ja raaka-aineiden louhinnan poikkeuksia.
136	Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneeleiden (mukaan lukien lisälaitteet) tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätysketju ja uusi sähköön varastointikapasiteetti	Välitavoitte	Akkuvarastojen tukijärjestelmään kuuluvien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2024	Vähintään 240 MW:n akkuvarastokapasiteetin kehittämistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen. Valintaperusteilla on varmistettava, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan, erityisesti soveltamalla jätehuollon ja raaka-aineiden louhinnan poikkeuksia.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
137	Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien lisälaitteet) tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätysketju ja uusi sähkön varastointikapasiteetti	Kohde	Akkujen tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätyslaitokset, jotka on otettu käyttöön		Gigawattia (GW)	0	2	Q2	2026	Akkujen valmistus- ja kokoonpanokapasiteettilaitosten käyttöönotto, joiden kokonaiskapasiteetti on vähintään 2 GW vuodessa.
138	Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien lisälaitteet) tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätysketju ja uusi sähkön	Kohde	Aurinkosähkökennojen ja -paneelien kapasiteetti		Megawattia (MW)	0	200	Q2	2026	Aurinkosähkökennojen ja -paneelien tuotanto, jonka kokonaiskapasiteetti on vähintään 200 MW vuodessa.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	varastointikapasiteetti									
139	Investointi 4. Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien lisälaitteet) tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätysketju ja uusi sähkön varastointikapasiteetti	Kohde	Asennettu sähkönvarastointikapasiteetti		Megawattia (MW)	0	240	Q2	2026	Vähintään 240 MW:n sähkönvarastointikapasiteetin käyttöönotto ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisesti teknisissä ohjeissa (2021/C58/01) ja välitavoitteessa 136 vahvistettujen ”ei merkittävää haittaa” -ehtojen mukaisesti.
140	Investointi 5. Energiatehokkuuden varmistaminen teollisuudessa	Välitavoite	Teollisuuden energiatehokkuusinvestointeja koskevan tarjouskilpailun avaaminen	Tarjouserittelyn julkaiseminen				Q2	2022	Käynnistetään ehdotuspyyntö teollisuuden energiatehokkuushankkeiden valitsemiseksi. Valintaperusteissa on edellytettävä, että — epäsuorien ja suorien kasvihuonekaasupäästöjen vähintään 30 prosentin vähennys verrattuna ennakkopäästöihin, joita

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										seurataan tietoteknisellä alustalla, jolla keskitetään ja analysoidaan kansallista energiankulutusta; — ”ei merkittävää haittaa” - ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen käyttämällä poissulkemisluekkoa ja vaatimusta asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamisesta.
141	Investointi 5. Energiatohokkuuden varmistaminen teollisuudessa	Kohde	Päätökseen saatetut energiatohokkuushankkeet		Määrä	0	30	Q4	2025	Saatetaan päätökseen vähintään 30 teollisuuden energiatohokkuushanketta, joilla pyritään vähentämään epäsuoria ja suoria kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 30 prosenttia verrattuna ennakkopäästöihin, joita on seurattava tietoteknisellä alustalla kansallisen energiankulutuksen keskittämiseksi ja analysoimiseksi ja välitavoitteessa 140

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										esitettyjen ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) noudattamista koskevien edellytysten mukaisesti.

G. OSA-ALUE 7: DIGITALISAATIO

Tällä elpymis- ja palautumissuunnitelman osalla puututaan julkishallintoon liittyviin digitalisaatiohaasteisiin, kuten hajanaisuuteen, yhteentoimivuuteen, joka on merkittävä este loppukäyttäjakeskeisten digitaalisten palvelujen kehittämiselle, byrokraattisiin esteisiin verkon rakentamiseen tarvittavien rakennuslupien saamiselle, heikot perus- ja edistyneet digitaaliset taidot sekä kyberriskeille altistuminen. Tätä taustaa vasten tämän komponentin tavoitteena on vastata kaikkiin näihin haasteisiin ja saada aikaan johdonmukainen ja integroitu digitaalinen infrastruktuuri, joka hyödyttää kansalaisia ja yrityksiä. Samalla tarjotaan tarvittavat välineet (kuten yhteenliitettävyyden, osaamisen kehittäminen tai kyberturvallisuus) digitaaliseen talouteen ja yhteiskuntaan siirtymistä varten. Komponentti sisältää erityisesti uudistuksia, jotka ovat tarpeen valtiollisen pilvipalvelun perustamiseksi ja yhteentoimivuuden varmistamiseksi, yhteyksien parantamiseksi, julkisten ja yksityisten toimijoiden suojelun ja kyberturvallisuuden parantamiseksi sekä julkisen sektorin digitaalisten taitojen lisäämiseksi. Uudistusten taustalla olevat investoinnit vaihtelevat hallituksen pilvipalvelujen kehittämisestä terveydenhuollon, oikeuslaitoksen, ympäristön, työllisyyden ja sosiaalisen suojelun digitalisointiin, julkisiin hankintoihin, valtiosta riippumattomiin järjestöihin, valkoisten alueiden yhteenliitettävyyteen, kyberturvallisuuden varmistamiseen eri rakenteissa sekä kyberturvallisuuden ja virkamiesten ja koko väestön osaamisen lisäämiseen. Yksi keskeinen investointi liittyy sähköisen henkilökortin käyttöönottoon Romanian kansalaisille.

Osa koostuu neljästä uudistuksesta ja 19 investoinnista.

Näillä investoinneilla ja uudistuksilla edistetään Romanian kahden viime vuoden aikana antamien maakohtaisten suositusten noudattamista: ”Taitojen, myös digitaalisten taitojen, parantaminen” (maakohtainen suositus 3, 2019) sekä ”osaamisen ja digitaalisen oppimisen vahvistaminen” ja ”keskittää investoinnit vihreään ja digitaaliseen siirtymään, [...], digitaalipalvelujen infrastruktuuriin” (maakohtaiset suositukset 2 ja 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

G.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Yhtenäisen kehyksen kehittäminen valtion pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi

Uudistuksen tavoitteena on nykyaikaistaa julkishallintoa ottamalla käyttöön kehittyntä teknologiaa ja keskittymällä kansalaisten ja yritysten tarpeisiin samalla kun varmistetaan datavetoisen politiikan kehittämisen edellytykset ja lisätään olemassa olevien digitaaliteknologioiden yhteentoimivuutta. Uudistuksella tuetaan lisäksi julkisten digitaalisten palvelujen integroidun arkkitehtuurin kehittämistä.

Uudistuksen täytäntöönpano koostuu kahdesta toimintalinjasta. Ensinnäkin tietojärjestelmien yhteentoimivuutta koskevan lain voimaantulon odotetaan antavan yksityiskohtaiset tiedot yhdenmukaisista standardeista ja säännöistä, joita julkisyhteisöt soveltavat sovellusten kehittämiseen turvallisessa ja kestävässä ympäristössä, samalla kun ne ovat eurooppalaisten yhteentoimivuusperiaatteiden mukaisia. Toiseksi hallituksen pilvipalvelulain voimaantulon odotetaan vahvistavan pilvi-infrastruktuurin, -teknologioiden ja -palvelujen suunnitteluun, täytäntöönpanoon, kehittämiseen ja hallinnointiin liittyvät vastualueet ja tehtävät. Kyberturvallisuutta on tarjottava sekä pilvipalvelujen ulkoiselle että sisäiselle suojelulle

soveltaen edistyksellisimpiä ja taloudellisesti tehokkaimpia saatavilla olevia kyberturvallisuusratkaisuja.

Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelman kaikkien digitalisaatioon liittyvien toimenpiteiden seuranta ja täytäntöönpano varten on tarkoitus perustaa asiantuntijoiden muodostama väliaikainen työryhmä.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

Uudistus 2. Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteenliitettävyystavoihteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottamiseksi

Uudistuksen tavoitteena on nopeuttaa 5G-verkkojen kansallista käyttöönottoa turvallisuusmääräysten mukaisesti ja tarjota laajakaistan kattavuus valkoisille alueille (pienet maaseutukunnat, eristyksissä olevat paikkakunnat, epäsuotuisat asutut alueet), kaventaa maaseudun ja kaupunkien välistä digitaalista kuilua, keventää hallinnollista taakkaa ja virtaviivaistaa menettelyjä ja maksuja sekä luoda edellytykset digitaalisten palvelujen ja internetyhteyksien yhtäläiselle saatavuudelle.

Uudistukseen sisältyy useita toimia:

- Romanian etenemissuunnitelman täytäntöönpano soveltamalla yhteenliitettävyyden välineistöä 10. Romanian odotetaan panevan täytäntöön 12 välineistöön sisältyvistä 39 suosituksesta EU:n tasolla.
- 5G-verkon turvallisuutta koskevan lain voimaantulo, jossa säädetään, että viestintäpalvelujen tarjoajat voivat käyttää 5G-verkkojen teknologioita, laitteita ja ohjelmistoja ainoastaan sellaisten valmistajien valmistajilta, joille on etukäteen myönnetty lupa pääministerin päätöksellä korkeimman puolustusneuvoston lausunnon perusteella. Jokaisen 5G-laitteiden ja -ohjelmistojen valmistajan on haettava tätä lupaa, joka toimitetaan viestintäministeriölle.
- Niin kutsuttujen ”5G-toimilupien” myöntäminen (huutokauppa 700 MHz:n, 1 500 MHz:n ja 3,4–3,8 GHz:n taajuusalueilla). Pitkäaikaisia toimilupia suunnitellaan eurooppalaisen sähköisen viestinnän säännösten kriteerien mukaisesti, jotta voidaan tehokkaasti edistää 5G:tä, edistää kilpailua ja loppukäyttäjien oikeuksia.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä.

Uudistus 3. Kriittisen arvon infrastruktuuria omistavien julkisten ja yksityisten toimijoiden kyberturvallisuuden varmistaminen

Uudistuksen tavoitteena on jatkaa prosessia, jolla vahvistetaan kriittisen infrastruktuurin omistavien julkisten ja yksityisten toimijoiden häiriönsietokykyä kyberriskejä vastaan.

Tämän uudistuksen täytäntöönpanolla luodaan oikeudellinen ja institutionaalinen kehys kyberturvallisuuden ja kyberpuolustuksen, yhteistyömekanismien ja instituutioiden vastuualueiden organisoinnille ja toteuttamiselle näillä aloilla viimeistelemällä ja saattamalla voimaan puolustus- ja kyberturvallisuuslaki. Lisäksi kansallinen kyberturvallisuuskeskus koordinoi kansallisen kyberturvallisuusstrategian 2021–2026 valmistelua. Strategiaan sisältyy säännöksiä kyberturvallisuuden sääntely- ja institutionaalisen kehysten säännöllisistä arvioinneista ja päivityksistä, joilla pyritään vahvistamaan julkisen, yksityisen ja akateemisen sektorin kumppanuutta, jotta voidaan parantaa koko yhteiskunnan kyberuhkien sietokykyä, kehittää valmiuksia vastata kyberhyökkäyksiin ja järjestelmien, verkkojen ja palvelujen häiriönsietokykyä sekä vahvistaa Romanian roolia kyberturvallisuusarkkitehtuurissa kansainvälisellä tasolla.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

¹⁰ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=75185

Uudistus 4. Julkisten palvelujen ja digitaalisen koulutuksen digitaalisten taitojen lisääminen kansalaisten koko elämän ajan

Uudistuksen tavoitteena on tukea talouden digitalisointia ja siirtymistä teollisuuteen 4.0 ja mukauttaa työmarkkinat alan viimeisimpään kehitykseen.

Uudistus pannaan täytäntöön ammattiluokitussäännösten muutoksen tullessa voimaan, mukaan lukien uusia digitaalisia ammatteja koskeva määritelmä, joka vastaa muita EU-maita. Tehdään analyysi ja kuullaan yliopistoja ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä.

Investointi 1. Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto

Investoinnin tavoitteena on ottaa käyttöön valtion pilvipalveluinfrastruktuuri, jossa käytetään turvallisia ja energiatehokkaita teknologioita julkisen datan turvallisen, yhteentoimivan ja standardoidun luonteen varmistamiseksi.

Tämän investoinnin toteuttamiseen on sisällyttävä: tason IV datakeskusten rakentaminen suunnitellusti kahta pääasiallista datakeskusta varten ja tason III suunnitteluvaiheessa toissijaisia keskuksia varten, ii) erityisen viestintä- ja tietotekniikkainfrastruktuurin tarjoaminen, iii) tukiinfrastruktuurin (sähkö, fyysiset turvatoimet) kehittäminen ja laajentaminen, iv) skaalautuvan ja korkean käytettävyyden IT- ja C-infrastruktuurin käyttöönotto kussakin datakeskuksessa. Datakeskusten on noudatettava datakeskusten energiatehokkuutta koskevia eurooppalaisia käytäntösääntöjä.¹¹

Tämän investoinnin toteuttamista tuetaan ulkopuolisen konsultin tekemällä arvioinnilla, jonka odotetaan tarjoavan strategiset ja teknologiset vaihtoehdot sekä lainsäädäntö- ja sääntelypaketin, jossa määritetään hallituksen pilvipalvelujen toteutuminen, mahdollisuudet siviili- ja teknologiainfrastruktuurien rakentamiseen, toimittamiseen, asentamiseen ja käyttöön suunnitelmassa asetettujen määräaikojen mukaisesti, valtion viranomaisten tällä hetkellä tarjoamien julkisten digitaalisten sovellusten/palvelujen kartoitus, tuotanto- ja/tai toteutusvaiheessa toteutettavien prosessien ja menettelyjen suunnittelu sekä kartoitettujen sovellusten pilvipalvelujen kehittäminen/siirtosuunnitelma.

Vähintään 30 julkista laitosta on liitettävä verkkoon ja käytettävä hallituksen pilvipalveluja.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

¹¹ Saatavilla osoitteessa <https://e3p.jrc.ec.europa.eu/publications/2021-best-practice-guidelines-eu-code-conduct-data-centre-energy-efficiency>

Investointi 2. Pilvipalvelujen kehittäminen ja muuttoliike

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa julkisissa laitoksissa käytettäviä teknologioita niin, että niistä tulee valmiita pilvipalveluihin, samalla kun kehitetään uusia pilvipalveluihin perustuvia sovelluksia siirtymistä varten.

Tämän investoinnin toteuttamisen odotetaan johtavan pilvipalveluihin soveltuvien/virtualisoitujen sovellusten vähimmäismäärään siirtymiseen pilvipalveluissa. Tämä perustuu analyysiin, jonka ulkopuolinen konsultti kehittää tukeakseen hallitusta valtion pilvipalvelujen käyttöönotossa. On odotettavissa, että vähintään 30 valtion pilviluonteista digitaalipalvelusovellusta siirretään alusta-a-palveluun (PaaS) tai Infrastruktuuri-as-a-Service (IaaS).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 3. Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen

Tämän investoinnin tavoitteena on lyhentää terveydenhuollon tarjoajien, kansallisen sairausvakuutuslaitoksen ja sairausvakuutuslaitoksen työntekijöiden työaikaa ja varmistaa samalla sairausvakuutusalan tietoteknisen alustan (PIA) kyberturvallisuus. Keskus-, alue- ja paikallisviranomaisten valmiuksia hallinnoida terveystietoja digitaalisesti vahvistetaan edelleen, ja etälääketieteen ratkaisujen käyttöönottoa on nopeutettava.

Investoinnilla pyritään myös edistämään terveydenhuollon yksiköiden integrointia digitaalisen infrastruktuurin avulla, helpottamaan terveysministeriön ja muiden sidosryhmien (kuten kansanterveysosastojen) pääsyä tietoihin, vähentämään hajanaisuutta ja parantamaan terveystietojen laatua.

Investoinnilla pyritään myös parantamaan maaseutualueiden, pienten kaupunkialueiden ja heikossa asemassa olevien ryhmien mahdollisuuksia erityiskuulemiseen ja lyhentämään odotusaikaa etälääketieteen avulla. Etälääketiede koskee myös tiedon ja koulutuksen saatavuuden parantamista suunnittelemattomien raskauksien ja perhesuunnittelun ehkäisemiseksi.

Investoinnin toteutusvaiheessa on noudatettava useita vaiheita. Ensinnäkin on tehtävä tarvearviointi nykyistä PIA:ta varten sekä kartoitettava käytettävissä oleva infrastruktuuri ja olemassa olevat puutteet. Toiseksi PIA on muunnettava ohjelmistoratkaisulla modulaarisesta ja hajanaisesta järjestelmästä yhteentoimivaksi ja käyttäjäystävälliseksi järjestelmäksi, jossa on optimoitu tietovirrat, terveydenhuollon tarjoajien tavoitteiden, toimien ja suorituskykyindikaattoreiden sähköinen seuranta ja uudet toiminnot (kuten lääketieteellisten asiakirjojen digitalisointi). PIA:n roolia laajennetaan kansallisen sairausvakuutuslaitoksen ulkopuolelle kehittämällä lisämoduuleja kaikille kansallisen tason terveyspolitiikkaan osallistuville laitoksille modulaarisia sairausrekistereitä sekä etälääketieteen ja potilasseurannan rajapintaa varten. Potilaiden ja lääkäreiden välistä sekä lääkäreiden välistä viestintää on tarkoitettu tukea keskittyen erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin tai alueisiin. Investointia on tuettava koulutuksella ja laitteiden hankinnalla. Lisäksi on kehitettävä uusia tietokonemoduuleja ja -sovelluksia sekä uusia digitaalisia rekisteröinti- ja hallintojärjestelmiä, jotka perustuvat yhteentoimiviin ja keskitettyihin tietoihin. Etälääketiedejärjestelmä on suunniteltava siten, että maaseutualueilla ja pienillä kaupunkialueilla asuvilla potilailla on reaaliaikainen ja synkroninen pääsy erikoistuneisiin kuulemisiin.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2025.

Investointi 4. Oikeuslaitoksen digitalisointi

Investoinnin tavoitteena on tukea Romanian oikeusjärjestelmän valmistelua ja siirtymistä keskitettyyn sähköiseen asianhallintajärjestelmään. Romania kehittää jo muita EU:n rahastoja, ECRIS-järjestelmää (sähköistä asianhallintajärjestelmää), ja elpymis- ja palautumissuunnitelma täydentää tähän liittyviä toimia.

Investointi koostuu seuraavista toiminnoista:

- tekninen siirtymä paikallisista keskuspalvelimiin – sen on optimoitava teknisten resurssien (keskuspalvelimet, datakeskukset, virtualisointipalvelimet) hallinta ja käyttö.
- parannetaan ja viimeistellään etätöitä ja asiakirjojen digitalisointia koskevaa teknistä infrastruktuuria oikeusjärjestelmän häiriönsietokyvyn parantamiseksi.
- kyberturvallisuusvalmiuksien parantaminen (laitteiden ja koulutuksen tarjoaminen) sekä keskus- että paikallistasolla (erityisesti tuomioistuimille mutta myös syyttäjänvirastoille).
- otetaan käyttöön uusi järjestelmä, joka mahdollistaa turvallisen videoneuvottelun tuomareiden osallistumiselle verkkotoimintaan korkeimman oikeuden tasolla.
- tuetaan ECRIS V -järjestelmän viimeistelyä, joka on keskeinen osa Romanian oikeuslaitoksen digitalisaatiota. Järjestelmän kehittäminen, osa siihen liittyvien ohjelmistojen hankinnasta ja tukilaitteista sekä käyttäjien koulutus rahoitetaan toimenpideohjelmasta ”Hallinnolliset valmiudet”. Elpymis- ja palautumissuunnitelman puitteissa rahoitetaan täydentäviä toimenpiteitä (kuten tukilaitteiden osan hankinta osana virtualisointihanketta, joka helpottaa siirtymistä ECRIS IV:stä ECRIS V -järjestelmään, oikeuslaitosta varten perustettava tietokeskus, joka myös isännöi ECRIS V -järjestelmää, sekä tietokoneiden ja muiden laitteiden hankintaa loppukäyttäjille).

Tämä investointi tukee oikeuslaitoksen kehittämisstrategiaa vuosiksi 2022–2025. Strategiaan on sisällyttävä erityistoimenpiteitä, joilla varmistetaan asianosaisen ja kaikkien asiasta kiinnostuneiden tahojen digitaalinen vuorovaikutus oikeuslaitoksen kanssa, sähköinen allekirjoitus ja sähköinen leima, sähköisen asiakirja-aineiston parempien tiedonsiirtojen saatavuus (joka on osapuolille mahdollisuus tutustua oikeusasiakirjoihin sähköisesti), tuomioistuinten välisen strategian laatiminen fyysisen arkiston digitoimista varten (välitavoite 421).

Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 5. Digitalisaatio ympäristöalalla

Investoinnin tavoitteena on ottaa käyttöön yhdenmukainen tietojärjestelmä, jolla tuetaan kestävästä kehityksestä, parannetaan infrastruktuuria ja ympäristön laatua, suojellaan luontoa ja säilytetään luonnon monimuotoisuus.

Investointi koostuu kahdesta päätoimesta:

- tarvittavan infrastruktuurin kehittäminen metsien koskemattomuuden valvontaa, valvontaa ja varmistamista sekä puun kuljetusta varten. Järjestelmä on toteutettava kahdessa vaiheessa (tietojärjestelmän asentaminen ja konfigurointi sekä luottamuksellisuutta koskevien turvallisuusratkaisujen toteuttaminen, koulutus, tutkinta- ja hälytysalustan käyttöönotto). Järjestelmä on integroitava SUMAL 2.0 -järjestelmään (Romanian puutavaran jäljitysjärjestelmä), ja siinä seurataan oikeudellisia velvoitteita, jotka liittyvät puunkorjaukseen ja -jalostukseen, oikea-aikaiseen metsien elvyttämiseen, metsien terveyteen ja metsien

elinympäristöjen suojelun tasoon (kuten metsäpeitteen häviämiseen ja metsäpeitteen voittoon). Kansallisen eTerra3-järjestelmän (maanomistustietokanta) tarjoama metsämaarekisteri on sisällytettävä SUMAL 2.0 -järjestelmään sovellusrajapinnan (API) kautta, jotta saadaan täydelliset tiedot omistus- ja hallintooikeuksista. Järjestelmässä on oltava kolme pääkomponenttia: satelliittikuvien vertailu (automaattinen ja pyynnöstä) metsäkaton muutosten havaitsemiseksi; puutavaran kuljetuksen seuranta käyttäen keinotekoisia videovalvontakameroita; digitaalinen metsämalli, joka on saatu LDAR-skannalla ilmalla ja maanpäällisellä skannauksella (korkea tiheys – yli 30 pistettä/sqm). Järjestelmän datakeskusten on noudatettava datakeskusten energiatehokkuutta koskevia eurooppalaisia käytännesääntöjä.

- the digitalisation of 32 environmental public services (such as transmission of data and information necessary for the calculation and reporting of emission inventories, Natura 2000 reporting, nature Conservation - service on derogations and by-catches of strictly protected species, the management of the national register of zoo gardens, public aquariums and rehabilitation centres, ecosystem management service, the management plans of protected natural areas, the management of the register of authorisations issued by the county environmental agencies for the activities of harvesting / capturing and / or commercialization of the species of wild flora and fauna carried out by individuals and legal entities, the management of notification and authorization procedures in the field of GMMs (genetically modified micro-organisms) and GMOs (genetically modified organisms), public service notifications SEVESO - service for accident / incident notifications sent by economic operators, as well as classification notifications within the meaning of Directive 2012/18/ EU (SEVESO III), with interoperability with IGSU, EMAS registration service - manages organizations that adhere to a community eco-management and audit scheme, EPRTR application for reporting purposes of the economic operators, Service for Industrial Emissions, Service for issuing permits, agreements, authorizations and integrated environmental permits integrated with the document management system, Soil-Underground public service (management of data on potentially contaminated, contaminated and remedy sites), laboratory analysis public service in the field of waste, noise, radioactivity, waste generation and management reporting services, reporting services on the generation and management of waste packaging, end-of-life vehicle reporting service, service on the approval / rejection of cross border waste shipments, service for the registration of producers of batteries and accumulators, service for the registration of manufacturers of electrical and electronic equipment and for reporting data on the generation and management of electrical and electronic equipment waste, chemical reporting service in accordance with art. 36 of Regulation 1907/2006 - REACH and art. 46 and 49 of Regulation 1272/2008 – CLP, safety reports for high level sites, major accident prevention policy for low level sites, emergency plan, domino effect between installations, according to the implementation of the EU SEVESO III Directive, service to request the ecological label for legal entities, service for presenting the cases of environmental damage registered in Romania, monitoring emissions from medium combustion plants, public greenhouse gas emission permit service, registration service for economic operators that are not subject to environmental authorization in order to meet the requirements established by EU Directive 2008/98, service for issuing approvals and evaluation reports (for biocidal products, plant protection products and fertilisers), data reporting service for selective waste collection in public institutions).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 6. Työllisyyden ja sosiaalisen suojelun digitalisointi

Investoinnin tavoitteena on lisätä useiden työvoimaan ja sosiaaliturvaan liittyvien palvelujen digitalisaatiota, jota tuetaan laitteiden hankinnalla ja henkilöstön koulutuksella.

Investointi koostuu useista toimista:

- ANOFM:n (kansallinen työvoimatoimisto) tarjoamien palvelujen digitalisointi (kuten asiakirjojen toimittaminen sähköisesti edunsaajien rekisteröintiä ja etuuksien myöntämistä varten, mahdollisuus rekisteröityä ja osallistua verkkokoulutukseen, ammatillisen pätevyyden arviointi, verkossa järjestettävät neuvontatilaisuudet) ja tietotekniikkainfrastruktuurin parantaminen.
- työsuhteisiin ja työturvallisuuteen ja työterveyteen liittyvään valvontatoimintaan keskittyvän alueellisen työsuojeluviranomaisen (ITM) digitalisointi (tietotekninen järjestelmä, sähköiset allekirjoitukset, ilmoitusmenettelyn yksinkertaistaminen). Lisäksi REGES-ONLINE-hankkeen tavoitteena on digitalisoida alueellisten työsuojeluviranomaisten suhde työnantajiin, mikä helpottaa työntekijöitä ja heidän työsuopimuksiaan koskevien tietojen toimittamista.
- sosiaaliturvaetuuksien digitalisointi, jota hallinnoi kansallinen maksu- ja sosiaalitarkastusvirasto (ANPIS) (mukaan lukien toiminnalliset tietojärjestelmät, jotka palvelevat vähimmäisosallisuustulon saajia). ANPIS-järjestelmässä on tarkoitus kehittää välineitä asiakirja- ja tiedonhallintaa varten, reaaliaikaiset viestintäkanavat kansalaisten kanssa, digitalisaatio- ja käsittelyvälineet varmistuen samalla tietojen turvallisuus. Lisäksi synergiassa elpymis- ja palautumissuunnitelman osa-alueeseen 13 (sosiaaliset uudistukset) sisältyvän uudistuksen kanssa on odotettavissa, että digitaalinen alusta otetaan käyttöön vähimmäistoimeentulon täytäntöönpanoa varten.
- digitaalisia taitoja koskeva koulutus ANOFM:n, ANPISin ja ITM:n työntekijöille.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 7. Sähköisten lomakkeiden käyttöönotto julkisten hankintojen alalla

Tämän investoinnin tavoitteena on ottaa käyttöön julkisia hankintoja koskevien ilmoitusten julkaisemisessa käytettävät sähköiset vakiolomakkeet, joilla virtaviivaistetaan julkisia hankintoja koskevia käytäntöjä kansallisella ja Euroopan tasolla vakiolomakkeiden vahvistamisesta julkisiin hankintoihin liittyvien ilmoitusten julkaisemista varten ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1986 kumoamisesta annetun täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/1780 mukaisesti.

Investointiin on sisällyttävä analyysi oikeudellisista vaatimuksista EU:n tasolla ja vertailu edellisiin lomakkeisiin, ja siinä on noudatettava järjestelmiä, koodiluetteloita, liiketoiminta- ja validointisääntöjä ja merkintöjä, arvioitava pyydettyä järjestelmän integrointia, mukautettava sähköisiä lomakkeita sekä määriteltävä ja pantava täytäntöön sähköisten lomakkeiden, sähköisten lomakkeiden ja ilmoitusten malli. Lisäksi sähköiset lomakkeet on integroitava muihin välineisiin ja palveluihin (kuten kansallisen julkisten hankintojen järjestelmän yritystiedustelujärjestelmään), ja käyttäjille on tarjottava koulutusta.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023.

Investointi 8. Sähköinen henkilökortti ja digitaalinen allekirjoitus

Investoinnin tavoitteena on tukea Romanian kansalaisten siirtymistä sähköiseen henkilökorttiin (sähköinen henkilökortti) ja sen käyttöönottoa. Investointi on avainasemassa julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden ja kansalaisten välisen digitaalisen vuorovaikutuksen helpottamisessa.

Investointi koostuu seuraavista:

- 5 miljoonan sähköisen henkilökortin toimittaminen kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon aikana. Sähköiseen henkilökorttiin on tallennettava kaksi digitaalista varmennetta: I) joka mahdollistaa todentamisen julkishallinnon verkkopalvelujen käyttämiseksi, jota voidaan käyttää sähköisen henkilökortin myöntämishetkestä alkaen, ja ii) valinnaisen, hyväksytyjen varmennepalvelujen tarjoajien myöntämän hyväksytyn sähköisen allekirjoituksen, joka on kansalaisten saatavilla;
- kehitetään ja toteutetaan 11 julkista verkkopalvelua, joiden kehittyneisyystaso on 3 ja jotka ovat saatavilla sähköisen henkilökortin avulla. Näihin julkisiin verkkopalveluihin on sisällyttävä seuraavat osat: IT & C-infrastruktuuri sähköisen henkilökortin avulla tarjottavien palvelujen kehittämistä, toimittamista ja jatkuvuuden parantamista varten, virtualisointiratkaisut infrastruktuurin saatavuuden parantamiseksi sähköisten palvelujen saatavuuden varmistamiseksi sekä nykyisen vara- ja katastrofipalautusjärjestelmän laajentaminen modulaarisin ratkaisuin;
- turvallisuusriskejä (myös kyberriskejä) koskevan ennakkovaroitusjärjestelmän kehittäminen;
- toteutetaan tiedotuskampanja, jolla edistetään sähköisen henkilökortin ja siihen liittyvien sähköisten julkisten palvelujen laajaa käyttöä.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 9. Kansalaisjärjestöjen digitalisointi

Investoinnin tavoitteena on tukea kansalaisjärjestöjen digitalisaatiota ja parantaa työntekijöiden digitaalista lukutaitoa.

Investointi koostuu hankepyynnöstä, ja siitä myönnetään kansalaisjärjestöille 200 avustusta (enintään 70000 euroa enintään 30 kuukauden täytäntöönpanokaudella) investointeihin, jotka liittyvät digitaaliseen infrastruktuuriin, henkilöstön ja vapaaehtoisten digitaalisiin taitoihin, asiakassuhteiden hallinta-alustojen kehittämiseen ja laitteiden hankintaan. Lisäksi tämän investoinnin puitteissa perustetaan kansalaisjärjestöjen digitalisaation resurssikeskus. Keskus tukee tietotekniikkapalvelujen ja avoimen lähdekoodin ohjelmistoratkaisujen kehittämistä ja teknistä apua digitalisaatiostrategioiden täytäntöönpanossa, keskittämällä olemassa olevat digitaaliset resurssit avoimeen digitaaliseen kirjakauppaan, joka helpottaa saatavuutta, apua, verkko-oppimista ja -koulutusta, käytäntöyhteisöjä ja räätälöityä tukea digitalisaatioprosesseissa.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2025.

Investointi 10. Julkishallinnon digitalisaatio

Investoinnin tavoitteena on parantaa virkamieskuntaa vähentämällä byrokratiaa ja parantamalla julkisten palvelujen laatua hyvin koulutetun ja ammattimaisen virkamieskunnan avulla. Tämä investointi liittyy osa-alueeseen 14 (Hyvä hallintotapa).

Investointi koostuu kahden yhteentoimivan järjestelmän käyttöönotosta:

- e-ANFP – julkishallinnon hallintofoorumin (keskus-, alue- ja paikallistason) kehittäminen ja laajentaminen kaikkiin uraprosesseihin (palvelukseenotto, arviointi, ylennykset, poistuminen julkisesta järjestelmästä standardoidun osaamiskehyksen ja toimenkuvausten perusteella) ja yhteydet yhteistyölaitoksiin.

- SIMRU (Integrated Human Resources Management System) – sisäisen hallintofoorumin kehittäminen viranomaisille henkilöstöprosesseja varten (henkilöstötietojen hallinta, organisaatiohallinto, ajanhallinta, tavoitteiden asettaminen ja raportointi).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Investointi 11. Otetaan käyttöön järjestelmä, jolla tuetaan viestintäpalvelujen käyttöä erityyppisten välineiden avulla ja jossa keskitytään valkoisiin alueisiin

Investoinnin tavoitteena on tarjota erittäin nopeita internetyhteyksiä alueille, joilla markkinat eivät pysty yksin tarjoamaan näitä palveluja (kylät, myös epäsuotuisassa asemassa olevat alueet). Vähimmäisnopeuden on oltava vähintään 100 Mbit/s parannettavissa, ja verkkojen on oltava FTTB/H ja/tai 5G.

Investointi koostuu kahdesta ensisijaisesta osasta: I) ehdoton prioriteetti, joka kohdistuu täysin valkoisiin maaseutukuntiin, joilla ei ole kiinteitä verkkoja mutta joilla on piilevää kysyntää tai sosioekonomisia tekijöitä, ja ii) ensisijainen tavoite kiinteille verkoille, joissa nopeuksia on parannettava ja markkinat eivät pysty vastaamaan näihin tarpeisiin. Investoinnilla rahoitetaan passiivista infrastruktuuria ja aktiivisia verkkoelementtejä, runkoliityntä- ja liityntäsegmenttejä, uusien verkkojen perustamista tai olemassa olevien verkkojen parantamista.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Investointi 12. Kansallisen turvallisuuden kannalta kriittisen arvon omaavien julkisten ja yksityisten tietotekniikka- ja C-infrastruktuurien kyberturvallisuuden varmistaminen älykkäitä teknologioita käyttäen

Investoinnin tavoitteena on vahvistaa kyberint-keskuksen valmiuksia ja varmistaa vähintään 101 laitoksen ja sellaisen toimijan infrastruktuurien turvallisuus, joilla on kriittisiä tieto- ja viestintätekniisiä infrastruktuureja kansallisella tasolla (ministeriöt, virastot, energiantoimittajat/jakelijat, terveys, liikenne, vesihuolto).

Investointi koostuu useista toimintalinjoista:

- Kyberturvallisuusratkaisujen, -laitteiden ja -koulutuksen tarjoaminen valituille toimijoille sen perusteella, missä määrin ne ovat alttiita kyberhyökkäyksille, kyberhyökkäyksen mahdollinen vaikutus tarjottuihin palveluihin, sen todennäköisyys, että ne kohdistetaan merkittäviin kyberhyökkäyksiin, kansalliseen/alueelliseen kattavuuteen ja toimijoiden tarjoamien palvelujen vastaanottajien määrään.
- Kehitetään kansallisen Cyberint-keskuksen valmiuksia ottamalla käyttöön turvallisuusfoorumi ja kanavoimalla tietoja eri luottamustasojen verkostojen välistä tiedonsiirtoa varten ja lisäämällä keskuksen tutkintavalmiuksia.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Investointi 13 Turvallisuusjärjestelmien kehittäminen valtiollisten taajuuksien suojaamiseksi

Investoinnin tavoitteena on turvata langaton viestintä keskus- ja paikallishallinnon laitoksissa ja viranomaisissa. Investoinnilla pyritään erityisesti ottamaan käyttöön langattoman haavoittuvuuden ehkäisymekanismia viestintäjärjestelmissä, kehittämään langattomia haavoittuvuuden havaitsemisratkaisuja viestintäjärjestelmissä ja luomaan yhtenäinen langattoman haavoittuvuuden hallintajärjestelmä viestintäjärjestelmiin.

Investointi toteutetaan luomalla uusi kansallisella tasolla jaettujen antureiden verkosto, joka sijoitetaan erityisiin vastaanottoaikoisiin, jotta voidaan automaattisesti havaita ja varoittaa valtion radiotaajuuksien häiriöistä.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2026.

Investointi 14. Romanian viranomaisille tarjottavien internetpalvelujen tarjoajan infrastruktuuripalvelujen häiriönsietokyvyn ja kyberturvallisuuden parantaminen

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa Internet-palveluntarjoajan infrastruktuurin häiriönsietokykyä viranomaisten kannalta varmistaen samalla niiden kyberturvallisuus.

Investointi koostuu gigabittiverkon päivittämisestä ja laajentamisesta julkishallintoa varten, kyberturvallisuusvalmiuksien parantamisesta ja Internet-palveluntarjoajan palvelujen (DNS, web, sähköposti, isännöinti) turvaamisesta. Jokainen Romanian lääni on liitettävä kansalliseen Internet-jakeluverkkoon.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2024.

Investointi 15. Uusien kyberturvallisuustaitojen luominen yhteiskunnalle ja taloudelle

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea sekä opiskelijoiden että julkisten ja yksityisten toimijoiden kyberturvallisuustaitojen kehittämistä.

Investointi koostuu kahdesta päätoimesta:

- toteutetaan kyberturvallisuuskoulutusta 5000 opettajalle (yliopistoa edeltävällä ja yliopistotasolla), jotka siirtävät uudet tietonsa opiskelijoille eri puolilla Romaniaa. Tällä investoinnin osalla lisätään tietoisuutta kyberturvallisuudesta ja edistetään pitkäaikaista vaikutusta talouteen ja yhteiskuntaan.
- laaditaan välineistö 1000 toimijan kyberturvallisuuden kehitystason nostamiseksi alustavan arvioinnin perusteella, jossa keskitytään kohderyhmän operatiivisiin, teknologiaan ja taitoihin.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 16. Pitkälle vietyjen digitaalisten taitojen koulutusohjelma virkamiehille

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä virkamiesten pitkälle vietyä digitaalista osaamista ja tukea julkisten palvelujen digitalisointia parantamalla pätevän työvoiman saatavuutta sisäisissä tieto- ja viestintäteknisissä toimissa.

Investointi koostuu pitkälle vietyä digitaalista osaamista koskevasta koulutuksesta (tietokannan hallinta, järjestelmähallinto, liiketoiminta-analyysi, data-analyysi, ohjelmointi) 32500 virkamiehelle (joista 2500 ylemmän uraluokan virkamiestä). Koulutustarpeiden analyysi on tehtävä etukäteen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 17 Rahoitusjärjestelmät, joilla kirjastoista tulee digitaalisten taitojen keskuksia

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa sellaisten yhteisöjen ja syrjäytyneiden ryhmien digitaalisia perustaitoja, joilla on rajalliset mahdollisuudet saada digitaalista koulutusta. Investoinnit koostuvat 105 kirjaston muuntamisesta digitaaltaitojen kehittämiskeskuksiksi, joita tuetaan lisävaroilla 1030 kirjastolle niiden tietoteknisten laitteiden muuttamiseksi/päivittämiseksi. Tämän investoinnin yhteydessä odotetaan, että 100000 heikommassa asemassa olevien yhteisöjen kansalaiselle kehitetään perustaitoja, kuten digitaalista lukutaitoa, viestintää, medialukutaitoa, digitaalisen sisällön luojaa, digitaalista turvallisuutta ja digitaalista yrittäjyyskoulutusta.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

G.2 Seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mitta-yksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
142	Uudistus 1. Yhtenäisen kehityksen kehittäminen valtion pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittämiseksi	Välitavoite	Digitalisaatiota koskevien uudistusten ja investointien täytäntöönpanoa ja seurantaa käsittelevä työryhmä, joka on perustettu ja toimiva	Työryhmän perustamisesta annetun ministeriön päätöksen voimaantulo				Q4	2021	Otetaan käyttöön väliaikainen digitaalisen muutoksen työryhmä, joka ottaa elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanokaudella palvelukseen 17 pitkälle erikoistunutta sopimussuhteista virkaa digitaaliteknologian alalla ja projektinhallinnan asiantuntijoita. Yksikön päätehtävät ovat seuraavat: - kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman alakohtaisten osien kehittäminen ja täytäntöönpano; - seurata digitalisaatioon liittyvien uudistusten ja investointien täytäntöönpanoa kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa keskittyen keskeisiin hankkeisiin ja ehdottaa kriittisiä osa-alueita

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										koskevia välittömiä korjaavia toimenpiteitä tiiviissä yhteistyössä muiden asianomaisten instituutioiden kanssa; - kehitetään hankkeiden tuloksellisuuden hallintajärjestelmiä digitaalisen pilarin erityistavoitteiden kattamiseksi; - sääntely- ja metodologisen kehyksen sekä toiminnallisten, toiminnallisten ja taloudellisten menettelyjen kehittäminen ja sääntely sen toimialalla; - välineiden kehittäminen digitaaliaan liittyvien politiikkojen täytäntöönpanoa varten; - hankkeen hallinnointi ja raportointi kaikista vaiheista kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa digitaalisiin toimenpiteisiin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi; - muiden sellaisten ominaisuuksien täyttyminen, jotka ovat tarpeen digitaaliseen toimintaan liittyvien kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien uudistusten ja investointien toteuttamiseksi. Työryhmää koordinoi johtaja, joka on digitalisaatiosta vastaavan ministerin alaisuudessa.
143	Uudistus 1. Yhtenäisen kehityksen kehittäminen valtion pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittämiseksi	Välitavoite	Valtion pilvipalveluarkkitehtuurin vaihtoehtojen valmistunut analyysi	Tuotosraportti sekä arviointi ja annetut suositukset				Q1	2022	Analyysissä on esitettävä: - strategiset ja teknologiset vaihtoehdot sekä lainsäädäntö- ja sääntelypaketti, jolla määritetään hallituksen pilvipalvelujen aikaansaaminen, mukaan lukien yhteentoimivuussäännöt ja hallituksen tiedonhallintamalli;

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- siviili- ja teknologiainfrastruktuurien rakennus-, toimitus-, asennus- ja käyttömahdollisuudet suunnitelmassa vahvistettujen määräaikojen mukaisesti; - valtion viranomaisten tällä hetkellä tarjoamien julkisten digitaalisten sovellusten/palvelujen kartoitus, tuotanto- ja/tai täytäntöönpanovaiheessa käyttöön otettujen prosessien ja menettelyjen suunnittelu; - kartoitettujen sovellusten pilvipalvelujen kehittämis-/siirtosuunnitelma.
144	Uudistus 1. Yhtenäisen kehyksen kehittäminen valtion pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin	Välitavoite	Valtionhallinnon pilvipalvelujen hallinnointia koskevan lain voimaantulo	Pilvipalvelujen hallintoa koskevan lain voimaantulon osoittava lainsäädännös				Q2	2022	Uudella lailla luodaan yleiset puitteet sellaisen pilvipalveluinfrastruktuurin kehittämiselle ja hallinnoinnille, joka koostuu tieto-, viestintä- ja kyberturvallisuusresursseista ja -palveluista, jotka julkinen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	määrittelemiseksi									sektori jakaa eurooppalaisen pilvipalvelustrategian mukaisesti ja kansallisten yhteentoimivuusperiaatteiden mukaisesti.
145	Uudistus 1. Yhtenäisen kehyksen kehittäminen valtion pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	Välitavoite	Yhteentoimivuuslain voimaantulo	Yhteentoimivuukslain voimaantulon osoittava lain säännös				Q2	2022	Uudessa laissa - yhdenmukaistetaan eurooppalaisten yhteentoimivuusperiaatteiden kanssa ¹² ; - otetaan käyttöön kehys/hallinto, jolla tuetaan asianmukaisten standardien ja sääntöjen valintaa julkisen sektorin sovellusten ja palvelujen kehittämiseksi turvallisessa ja kestävässä ympäristössä; - toteuttaa tietojen siirtäminen ja integrointi nykyisiin tietorakenteisiin varmistaen samalla yhteentoimivuuden; - varmistettava, että toimintojen toteuttaminen edellyttää kansallisten

¹² https://ec.europa.eu/isa2/sites/default/files/eif_brochure_final.pdf

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tunnistus- ja valtuutusinfrastruktuurien yhdenmukaistamista EU:n jäsenvaltioiden kanssa kansainvälisessä järjestelmässä sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla annetussa asetuksessa (EU) 2014/910 vahvistettujen EU:n sääntöjen mukaisesti; - otetaan huomioon yhteisestä digitaalisesta palveluväylästä annettuun asetukseen (EU) 2018/1724 sisältyvä yhden kerran periaate.
146	Uudistus 2. Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteenliitettävyydestä tavoitteisiin ja yksityisten investointien	Välitavoite	5G-verkon turvallisuutta koskevan lain voimaantulo	5G-turvallisuuslain voimaantulon osoittava lain säännös				Q2	2021	5G-verkon turvallisuutta koskevan lain voimaantulo. Tärkeimmät säännökset koskevat viestintäpalvelujen tarjoajia, jotka voivat käyttää 5G-verkkojen teknologioita, laitteita ja ohjelmistoja ainoastaan sellaisten

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottamiseksi									valmistajien valmistajilta, joille on etukäteen myönnetty lupa pääministerin päätöksellä korkeimman puolustusneuvoston lausunnon perusteella. Jokaisen 5G-laitteiden ja -ohjelmistojen valmistajan on haettava tätä lupaa, joka toimitetaan viestintäministeriölle.
147	Uudistus 2. Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteenliitettävyydestä tavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottamiseksi	Välitavoite	5G-toimilupien myöntämistä koskevan tarjouskilpailun julkaiseminen	Tarjouspyyntö julkaistaan ANCOMin verkkosivustolla.				Q2	2022	Kilpailuun perustuvan valintamenettelyn (huutokauppa) julkaiseminen ja järjestäminen niin kutsuttujen 5G-toimilupien myöntämiseksi 700 MHz:n, 1 500 MHz:n ja 3,4–3,8 GHz:n taajuusalueilla. Pitkäaikaisia toimilupia suunnitellaan eurooppalaisen sähköisen viestinnän säännösten kriteerien mukaisesti, jotta voidaan tehokkaasti edistää 5G:tä, edistää kilpailua ja loppukäyttäjien oikeuksia. Huutokauppa-menettely perustuu kokemuksiin, joita on

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										saatu aiemmista taajuushuutokaupoista Romaniassa (2012 ja 2015) ja vastaavista viimeaikaisista menettelyistä EU:ssa, ja siihen on sisällyttävä kilpailun suoja-toimia, markkinoiden muovaamismekanismia ja toimilupiin liittyviä ehtoja, jotka kaikki soveltuvat Romanian markkinoiden erityispiirteisiin ja dynamiikkaan.
148	Uudistus 2. Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteenliitettävyydestä tavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen	Välitavoite	EU:n yhteenliitettävyyden välineistön suositukset on pantu täytäntöön					KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2022	Romanian etenemissuunnitelman täytäntöönpano yhteenliitettävyyttä koskevan välineistön soveltamiseksi 13 on sidosryhmien yhteinen hanke. Asianomaisten ministeriöiden parhailaan analysoitavana olevan etenemissuunnitelmaluonnoksen mukaisesti Romanian on pantava täytäntöön seuraavat

¹³ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=75185

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	käyttöönottamiseksi									kaksitoista suositusta 39 suosituksesta: 24 – Asianmukaisten rahaintojen edistäminen 25 – Yhdenmukaistettujen 5G-kaistojen oikea-aikainen saatavuus 28 – Yksittäinen valtuutusjärjestelmä 24,25–27,5 GHz:n taajuusalueelle 31 – Toistuvien taajuusmaksujen rakenne käyttöönoton kannustamiseksi 38 – Koordinoitu ja kohdennettu viestintä 5G:n täytäntöönpanosta tiedottamista ja koulutusta varten 39 – Tiedotetaan yleisölle siitä, täyttävätkö radioasemat sovellettavat sähkömagneettisten kenttien turvalliset raja-arvot. Kaikkien näiden suositusten odotetaan valmistuvan vuoteen 2021 mennessä. 2 – Annetaan sähköisen viestinnän verkkojen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										käyttöönottoa koskevat mallisäännöt 3 – Toimittaa tiedotusmateriaalia ja työpajoja kunnille ja muille toimivaltaisille viranomaisille 11 – Varmistetaan eri lähteistä peräisin olevien tietojen saatavuus ja lisätään suunniteltujen rakennusteknisten töiden avoimuutta 26 – Kansallisten taajuussuunnitelmien säännöllinen tarkistaminen 32 – Rahoitustuen käyttäminen täydentävänä investointikannustimena 35 – Euroopan posti- ja telehallintojen konferenssin (CEPT)/sähköisen viestinnän komitean (ECC) kehittämien yhdenmukaistettujen teknisten ehtojen käyttö, jos yhteiset taajuusalueet katsotaan tarpeellisiksi

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Kaikki saadaan valmiiksi vuonna 2022.
149	Uudistus 2. Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteenliitettävyydestä tavoitteisiin ja yksityisten investointien edistämiseen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottamiseksi	Välitavoite	Radiotaajuuksien käyttöoikeuksien myöntäminen	Siirretyt käyttöoikeudet				KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2022	5G-radiotaajuuksiluvat myönnetään välitavoitteen 147 kilpailullisen valintamenettelyn/huutokaupan tulosten perusteella.
150	Uudistus 3. Kriittisen arvona infrastruktuuria omistavien julkisten ja yksityisten toimijoiden kyberturvallisuuden varmistaminen	Välitavoite	Kansallisen kyberturvallisuusstrategian 2021–2026 hyväksyminen	Hallitus hyväksyy kansallisen kyberturvallisuusstrategian 2021–2026				Q4	2021	Hyväksytään kansallinen kyberturvallisuusstrategia 2021–2026, joka sisältää säännöksiä seuraavista: - kyberturvallisuuden sääntelykehyksen ja institutionaalisen kehyksen säännölliset arvioinnit ja päivitykset, - julkisen, yksityisen ja akateemisen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kumppanuuden vahvistaminen koko yhteiskunnan kyberuhkien sietokyvyn parantamiseksi, - kyberhyökkäyksiin reagoimista ja järjestelmien, verkkojen ja palvelujen häiriönsietokykyä koskevien valmiuksien kehittäminen - vahvistetaan Romanian roolia kyberturvallisuusarkkitehtuurissa kansainvälisellä tasolla.
151	Uudistus 3. Kriittisen arvon infrastruktuuria omistavien julkisten ja yksityisten toimijoiden kyberturvallisuuden varmistaminen	Välitavoite	Romanian puolustusta ja kyberturvallisuutta koskevan lain voimaantulo	Romanian puolustus-, kyber- ja turvallisuuslain voimaantulon osoittava lain säännös				Q4	2022	Romanian puolustus- ja kyberturvallisuuslaissa vahvistetaan oikeudellinen ja institutionaalinen kehys kyberturvallisuuden ja kyberpuolustuksen, yhteistyömekanismien ja instituutioiden reagoitotoimien järjestämiselle ja toteuttamiselle kyseisillä aloilla.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
152	Uudistus 4. Julkisia palveluja ja digitaalista koulutusta koskevien digitaalisten taitojen lisääminen kansalaisten koko elämän ajan	Välitavoite	Työministerin ja tilastolaitoksen johtajan ministerin asetus uusien digitaalisten ammattien määrittelemisestä ammattiluokituksessa (COR) tulee voimaan	Työministerin ja tilastolaitoksen johtajan määräykseen sisältyvä säännös, jossa ilmoitetaan AK:n uusia digitaalisia ammatteja koskevan muutoksen voimaantuloa.				KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2022	Työministerin ja kansallisen tilastolaitoksen johtajan ministerin määräyksessä määritellään Romanian ammattiluokituksen (COR) tasolla uudet digitaaliset ammatit, jotka vastaavat digitalisaation hyviä käytäntöjä omaavissa Euroopan unionin maissa. On tehtävä diagnoositutkimus tai -analyysi, jotta voidaan ennustaa seuraavia viittä vuotta koskevat työvoimatarpeet talouden digitalisaation ja teollisuus 4.0:een siirtymisen yhteydessä, mukaan lukien suositukset uusien digitaalisten ammattien määrittelemiseksi ammattien virallisessa luokituksessa.
153	Investointi 1. Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto	Välitavoite	Investoinnin toteuttamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen	Sopimuksen allekirjoittaminen				Q2	2022	Julkisen pilvipalveluinfrastruktuurin toteuttamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen. Tarjouskilpailusta ja tämän investoinnin toteuttamisesta

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			n tarjouspyynnön perusteella							vastaavat erityisteleviestintäpalvelut ja Romanian digitalisaatioviranomainen. Hallituksen pilvipalvelujen toteuttamiseen on sisällyttävä vähintään seuraavat vaiheet: - tason IV rakentaminen suunnitteludatakeskusten avulla kahta pääkeskusta varten ja tason III rakenteellisesti toissijaisia keskuksia varten; - erityisten viestintäinfrastruktuurien ja tietotekniikan tarjoaminen (optiset kuitukaapelit ja suurtehoiset viestintälaitteet); - sähkönjakeluverkon kehittäminen/laajentaminen kutakin datakeskusta varten, jotta voidaan varmistaa sähkön päällekkäisyys ja kysyntä; - luodaan skaalautuva ja tarpeeton ilmastointiinfrastruktuuri,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										joka on energiatehokas kullekin datakeskukselle; - inertin kaasupalonhavaitsemis- ja sammutusjärjestelmän asentaminen kunkin datakeskuksen koko infrastruktuurin suojaamiseksi; - fyysisen turvajärjestelmän (pääsynvalvonta, videovalvonta, murtojen torjunta) käyttöönotto kehitetyn infrastruktuurin osalta; - infrastruktuurin seuranta- ja hallintaverkon toteuttaminen toteutuneessa laitoksessa; - skaalautuvan ja korkean käytettävissä olevan tieto- ja viestintäinfrastruktuurin (käsittelylaitteet, tallennus, viestintä, virtualisointiohjelmistot) toteuttaminen kussakin datakeskuksessa;

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- kyberturvallisuutta varten tarvittavien lisenssien ja erityislaitteiden hankinta. - Tietoturvasta huolehtii valtion pilvipalveluinfrakstruktuurin hallinnoija.
154	Investointi 1. Hallituksen pilvipalveluinfrakstruktuurin käyttöönotto	Kohde	Julkiset laitokset, jotka ovat yhteydessä valtion pilvipalvelujen kautta		Määrä	0	30	Q4	2024	Vähintään 30 julkista laitosta, jotka ovat yhteydessä hallituksen pilvipalveluihin ja käyttävät niitä täysimääräisesti välitavoitteen 153 säännösten mukaisesti. Julkisten laitosten on vaihdettava tietoja keskenään hallituksen pilvipalveluinfrakstruktuurin kautta.
155	Investointi 1. Hallituksen pilvipalveluinfrakstruktuurin käyttöönotto	Kohde	Tason III ja tason IV datakeskukset, jotka on suunniteltu, infrakstruktuuri ja teknologia pilvipalveluja varten		Määrä	0	4	Q4	2025	Kaksi tason III ja kaksi tason IV datakeskusta, jotka on suunniteltu, laitteistot ja ohjelmistopilvi (infrakstruktuuri-as-a-Service – IaaS/Platform-as-Service – PaaS/Software-as-a Service – SaaS) toimivat välitavoitteen 153 säännösten mukaisesti.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Datakeskusten on noudatettava datakeskusten energiatehokkuutta koskevia eurooppalaisia käytäntöjä.
156	Investointi 2. Pilvipalvelujen kehittäminen ja muuttoliike	Kohde	Valtiolliset digitaalipalvelusovellukset, jotka on siirretty infrastruktuuriin palveluna – IaaS/Platform-as-a-Service – PaaS/		Määrä	0	5	Q2	2025	Valtion pilvipalveluiden digitaalisten palvelusovellusten määrä PaaSissa ja olemassa olevien pilvipalveluiden/virtualisoidujen IaaS-palvelusovellusten määrä välitavoitteen 143 mukaisesti kehitetyn analyysin perusteella. Sovellukset/palvelut on kehitettävä viranomaisille tai laitoksille, jotta ne voivat tarjota niille kuuluvia julkisia palveluja, joten niitä ei käytetä taloudelliseen toimintaan.
157	Investointi 2. Pilvipalvelujen kehittäminen ja muuttoliike	Kohde	Valtiolliset digitaalipalvelusovellukset, jotka on siirretty infrastruktuuriin palveluna – IaaS/Platform-		Määrä	5	30	Q2	2026	Valtion pilvipalveluiden digitaalisten palvelusovellusten määrä PaaSissa ja olemassa olevien pilvipalveluiden/virtualisoidujen IaaS-palvelusovellusten määrä välitavoitteen 143 mukaisesti

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			as-a-Service – PaaS							kehitetyn analyysin perusteella. Sovellukset/palvelut on kehitettävä viranomaisille tai laitoksille, jotta ne voivat tarjota niille kuuluvia julkisia palveluja, joten niitä ei käytetä taloudelliseen toimintaan.
158	Investointi 3. Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	Kohde	Digitalisoidut kansanterveyslaitokset		Määrä	0	60	Q2	2023	Vähintään 60 kansanterveyslaitosta on digitalisoitava. Terveystieteiden alalla vastuullisia laitoksia ovat muun muassa seuraavat: kansanterveysosastot, kansanterveyslaitokset, kansallinen lääkevirasto, kansallinen kansanterveys- ja hallintokoulu ja terveysministeriö. Digitointiprosessiin on sisällyttävä 1. Investoinnit tietotekniikkajärjestelmiin ja digitaaliseen infrastruktuuriin (tietotekniset laitteet, lisenssit, tietotekniikkaohjelmistot, viestintäjärjestelmät)

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										seuraaville toimielimille: Terveysministeriö, aluetason kansanterveysviranomaiset (terveystilastot, terveyshallinto (terveyden suunnittelu) ja päätöksenteon tuki (vireilläolon tarkastelu, kansalliset terveydenhuoltotilit, henkilöstöhallinto, henkilöstöhallinto – rekisteri, päätöksentekotuki); Maakunnalliset ambulanssipalvelut (mukaan lukien Bukarest – Ilfov Ambulance Service), kansanterveyslaitos, kansallinen urheilulääketieteellinen laitos, kansallinen verensiirtohematologian ”Prof. Dr. CT Nicolau”, kansallinen elinsiirtovirasto, erityistilanteiden keskusvarasto, vapaaehtoisten hematopoieettisten Stem Cell Donors -luovuttajien kansallinen rekisteri,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden kansallinen virasto, rikostekniset laitokset, kansallinen mielenterveys- ja huumevalvontakeskus (National Center for Mental Health and Anti-Drug Control Bukarest, National School of Public Health, Management and Training, Health Bucharest). Tartuntatautien seurantajärjestelmä, terveystilastot, päätöksenteon tuki, kantasolusiirtorekisterit). 2. Tekninen apu digitaalisten terveysratkaisujen kehittämiseksi ja integroimiseksi terveydenhuoltojärjestelmään. 3. Henkilöstön kouluttaminen, jotta he oppivat käyttämään tietoteknisiä sovelluksia. Koulutusta on tuettava kansallisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta 2970 työntekijälle.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Etusijalle on asetettava syrjäisten tai köyhien alueiden terveydenhuollon tarjoajat.
159	Investointi Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	3. Välitavoite	Etälääketieteen järjestelmä käytössä					Q4	2024	Etälääketieteen järjestelmän on oltava monenlaisten asiaankuuluvien terveydenhuollon tarjoajien käytettävissä, ja sitä on voitava ottaa laajasti käyttöön kaikkialla maassa keskittyen maaseutualueisiin ja pieniin kaupunkialueisiin. Maaseutualueet ja pienet kaupunkialueet, joilla etälääketietejärjestelmä on otettava käyttöön, on valittava useiden tekijöiden perusteella, muun muassa seuraavien seikkojen perusteella: - terveydenhuollon nykyinen saatavuus (mitattuna yleislääkäreiden tai perhelääkäreiden/väestön määrällä) asettamalla etusijalle alat, joilla terveydenhuollon saatavuus on heikompi.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- vähemmän kehittyneet alueet (EU:n luokituksen mukaan BKT/pääoma) asettamalla etusijalle Bukarestin ja Ilfovin läänin ulkopuoliset alueet. Järjestelmän on varmistettava sekä reaaliaikainen etäkuuleminen videoneuvottelujen avulla että suora tiedonsiirto tai asynkroninen yhteys. Etälääketieteen järjestelmän käyttöönotolla on varmistettava, että elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon viimeisenä vuonna (Q3/2025-Q2/2026) järjestetään vähintään 200000 etälääketieteen konsultointia.
160	Investointi 3. Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	Välitavoite	Uusi PIA (sairausvakuutuksen tietotekninen alusta) on toiminassa	PIA (sairausvakuutuksen tietotekninen alusta toiminassa)				Q2	2025	Uuden PIA:n (sairausvakuutuksen tietotekninen alusta) odotetaan - varmistaa käyttäjäystävällinen ja esteetön ympäristö käyttäjille, myös vammaisille;

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- parantaa yhteenliitettävyyttä ja yhteentoimivuutta; - mahdollistetaan uudet toiminnot (esim. lääketieteellisten asiakirjojen digitalisointi); - optimoidaan tietovirrat, yleisten tavoitteiden, erityistavoitteiden, toimintojen ja tulosindikaattoreiden sähköinen seuranta kansallisen vakuutuslaitoksen/terveydenhuollon tarjoajan tasolla. Alustalla on seuraavat ominaisuudet: Integroidun integroidun tietotekniikkajärjestelmän (SIUI), kansallisen sairaanhoitokorttijärjestelmän (CEAS) ja kansallisen sähköisen lääkemääräysjärjestelmän (SIPE) päivitys. Päivityksen tarkoituksena on korvata palvelimet, kirjoittaa

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										sovellukset uudelleen nykyaikaiseen valmiiseen pilvipalveluteknologiaan ja korvata muita tietotekniikka- ja viestintälaitteita. SIUI sisältää Online Validation Modules of Services Produles for Settlement on Equivider (sotilassairaalat, erikoislääkärit, perhelääkärit, apteekit, lääkinnällisten laitteiden tarjoajat).
161	Investointi 3. Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	Kohde	200:n kansanterveyslaitoksen digitalisointi		Määrä	0	200	Q2	2025	200:n kansanterveyslaitoksen on käytettävä - Kansanterveysyksiköiden tietotekniikkajärjestelmät ja digitaalinen infrastruktuuri. Sairaaloiden tietojärjestelmiin kuuluvat potilastietojen hallinta, sisäänpääsy ja päättäminen, apteekki, varastohallinta, tilojen hallinta, diagnoosiin liittyvien ryhmien ryhmä ja DRG-koodaustuki, terveystilastot, taloushallinto,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kustannuslaskenta, laadunhallinta, palkka- ja henkilöstöhallinto, rahoitusviraston rahoituskertomukset, päätöksenteon tuki ja ambulatiiviset tietojärjestelmät; - Etälääketieteen ja liikkuvien potilasseurantajärjestelmien vahvistaminen. Sairaaloiden tietojärjestelmien olisi oltava yhteentoimivia etälääketieteen järjestelmien (seurantamoduuli ja sairaaloiden erikoislääkärien konsultointimoduuli) kanssa, ja sairaaloiden ambulaattoreiden asiantuntijoiden olisi voitava järjestää etäkonsultaatioita ja myös seurata avopotilaita ja kroonisia potilaita kotihoidon tarjoajien tai

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										perhelääkäreiden tai yleislääkäreiden tuella. - Tekninen apu digitaalisten terveysratkaisujen kehittämiseksi ja integroimiseksi terveydenhuoltojärjestelmään. - Henkilöstön kouluttaminen, jotta he oppivat käyttämään tietoteknisiä sovelluksia. Koulutusta tuetaan elpymis- ja palautumistukivälineestä 3000 lääkärille.
162	Investointi 3. Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	Kohde	Uuteen PIA-alustaan liitetyt terveydenhuollon tarjoajat		Määrä	0	25 000	KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2025	Uuteen PIA-alustaan on liitettävä 25000 terveydenhuollon tarjoajaa (sairaala, avohoito, ambulanssit, laboratorio, perhelääkärit, apteekit, lääkinnällisten laitteiden tarjoajat, kotihoito).
163	Investointi 4. Oikeuslaitoksen digitalisointi	Välitavoite	Käyttöön otettujen liiketoimintasuojien	Kansallinen (keskitetty) sähköinen tiedosto (e-tiedosto)				Q2	2023	Jotta voidaan vähentää olemassa olevan asianhallintajärjestelmän (sähköinen tuomioistuinrekisteritietojärjes

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			virtualisointi ja keskittäminen	operatiivinen ja oikeudellinen asianhallinta virtuaalisesti pienemmässä paikassa						telmä, versio ECRIS IV) operatiivista riskiä ja ottaa käyttöön nykyaikainen vaihtoehto asian käsittelylle sähköisessä muodossa, jäljempänä 'sähköinen asiakirja-aineisto', tällä investoinnilla on - käytetään "virtualisointia" palvelimien määrän vähentämiseksi noin 270 paikasta 60 paikkaan (ei täydellistä keskittämistä, koska ECRIS IV -järjestelmässä on rajoitettu lyhyen ja vanhan teknologian tiedonsiirtoa); - "keskittää" sähköisen asiakirja-aineiston neljä olemassa olevaa laajennusta yhteen kansalliseen sähköiseen tiedostoon, jonka kautta asianosaiset voivat helposti ja turvallisesti tutustua oikeudenkäyntiasiakirjoihin.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Keskeisenä strategisena tavoitteena on myös nopeuttaa ja varmistaa helppo siirtyminen ECRIS-järjestelmän seuraavaan versioon (ECRIS V). Kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotetun ”virtualisoinnin ja keskittämisen” konkreettisenä tavoitteena on parantaa oikeuslaitoksen tietotekniikkainfrastruktuuria seuraavasti: - lisätään WAN-verkon tiedonsiirtokapasiteettia (kaistanleveyden lisääminen), jota tarvitaan sähköisen asianhallintajärjestelmän moitteettomaan toimintaan keskitetyssä konfiguraatiossa; - varmistetaan riittävät käsittely- ja tallennusvalmiudet tuomioistuinten ja muutoksenhakutuomioistui-

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										nten tasolla, jotta voidaan keskittää oikeudelliset sovellukset ja varmistaa tietoteknisten resurssien tehokas hallinnointi tuomioistuimissa; - parannetaan suurelle yleisölle tarjottavien palvelujen turvallisuutta ja saatavuutta ottamalla käyttöön kansallinen sähköinen tiedosto (e-tiedosto).
164	Investointi 4. Oikeuslaitoksen digitalisointi	Välitavoite	ECRIS V:n (sähköinen asiakirjarekisteri- ja tietojärjestelmä) käyttöönotto saatettu päätökseen	ECRIS V - järjestelmä toimii ja toimii				Q4	2025	Keskeinen osa oikeuslaitoksen digitalisaatiota on uuden asianhallintajärjestelmän (ECRIS V) käyttöönotto. Järjestelmän on mahdollistettava yhtäältä asianosaisen ja kaikkien asiasta kiinnostuneiden tahojen digitaalinen vuorovaikutus oikeuslaitoksen kanssa ja toisaalta parempi ja laajempi digitaalinen vuorovaikutus toimielinten välillä oikeusjärjestelmän tasolla sekä niiden ja muiden

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										siihen liittyvien instituutioiden välillä.
165	Investointi 4. Oikeuslaitoksen digitalisointi	Välitavoite	Oikeusalan keskusviranomaiset digitalisoitu	Oikeusallalla toimivien keskusviranomaisten WAN-verkon tiedonsiirtokapasiteetti kasvoi				Q2	2026	Sähköisen hallinnon parantamiseksi ja digitaalisen muutoksen nopeuttamiseksi oikeusallalla keskusoikeuden alan viranomaiset hyötyvät seuraavista teknisistä parannuksista, joita ovat muun muassa: - LAN- ja WAN-viestintä. Tämä mahdollistaa paremmat videoneuvottelut covid-19-pandemian aikana hyväksytyn viimeisimmän lainsäädännön mukaisesti; - Tietoturvalaitteet ja -ratkaisut kybersuojelua varten; - IT-päätteet/syrjäiset - päivitetään ja lisätään videoneuvottelujärjestelmien määrää 400:sta 600:aan; - erikoislaitteet – monitahoinen oikeudellinen tutkinta, kuten ääni- ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										videovalvonta, ja erityislaitteet kriittisiä prosesseja varten (digitaaliset mikroskoopit rikosteknistä asiantuntemusta varten).
166	Investointi 4. Oikeuslaitoksen digitalisointi	Välitavoite	Datakeskus toiminnassa	Datakeskus on perustettu ja toiminnassa				Q2	2026	Oikeusministeriön, valtiovarainministeriön ja sen alaisten laitosten käyttöön otetaan uusi datakeskus, joka on yhteentoimiva kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti kehitetyn hallituksen pilvipalvelun kanssa. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
167	Investointi 5. Digitalisaatio ympäristöalalla	Välitavoite	Paremmat valmiudet valvoa, valvoa ja	Laittoman puunkorjuun torjuntajärjest				Q4	2024	Laittoman puunkorjuun torjuntajärjestelmä on perustettava ja sen on oltava

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			seurata metsiä integroidun tietojärjestelmän avulla	elmä on perustettu ja toimiva						toiminnassa. Se on integroitava SUMAL 2.0 -järjestelmään (Romanian puutavaran jäljitysjärjestelmä), ja siinä seurataan oikeudellisia velvoitteita, jotka liittyvät puunkorjuuseen, oikea-aikaiseen metsien elvyttämiseen, metsien terveyteen ja metsien elinympäristöjen suojelun tasoon (kuten metsäpeitteen häviämiseen ja metsäpeitteen voittoon). Kansallisen eTerra3-järjestelmän (maanomistustietokanta) tarjoama metsämaarekisteri on sisällytettävä SUMAL 2.0 -järjestelmään sovellusrajapinnan (API) kautta, jotta saadaan täydelliset tiedot omistus- ja hallintooikeuksista. Järjestelmässä on oltava kolme pääkomponenttia: satelliittikuvien vertailu (automaattinen ja pyynnöstä)

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										metsäkaton muutosten havaitsemiseksi; puutavaran kuljetuksen seuranta käyttäen keinotekoisia videovalvontakameroita; digitaalinen metsämalli, joka on saatu LDAR-skannalla ilmalla ja maanpäällisellä skannauksella (korkea tiheys – yli 30 pistettä/sqm). Järjestelmän datakeskusten on noudatettava datakeskusten energiatehokkuutta koskevia eurooppalaisia käytäntöjä.
168	Investointi 5. Digitalisaatio ympäristöalalla	Kohde	Digitalisoidut julkiset ympäristöpalvelut		Määrä	0	32	Q2	2026	Vähintään 32 ympäristöön liittyvää julkista palvelua on digitalisoitava ja toteutettava verkossa siten, että niihin sisältyvät - Päästöinventaariorito koskevien tietojen toimittaminen. - Natura 2000 -raportointi- ja luonnonsuojelupalvelut - Ympäristörekisterien hallinnointi, ilmoitus- ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										lupamenettelyt sekä luvat, joilla pyritään virtaviivaistamaan kansalaisten ja yritysten jätehuoltopalveluja.
169	Investointi Työllisyyden sosiaalisen suojelun digitalisointi	6. Välitavoite	REGES-verkkojärjestelmän käyttöönotto	REGES-verkkojärjestelmä toimii				Q4	2024	REGES-ONLINE-tietojärjestelmä on pantava täytäntöön ja sen on oltava yhteentoimiva, jotta viranomaisilla ja laitoksilla on pääsy tietojen rekisteröintiin sovellusrajapinnan (API) tasolla. REGES-ONLINE-hankkeen tavoitteena on digitalisoida alueellisten työsuojeluviranomaisten suhde työnantajiin ja helpottaa työntekijöitä ja heidän työsopimuksiaan koskevien tietojen toimittamista.
170	Investointi Työllisyyden sosiaalisen suojelun digitalisointi	6. Kohde	Digitaalisten palvelujen toteuttaminen työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla		Määrä	0	3	Q4	2025	Sähköisen hallinnon digitaalisten palvelujen käyttöönotto työn ja sosiaalisen suojelun alalla: - Julkisten työvoimapalvelujen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(ANOFM) tarjoamien palvelujen digitalisointi, jotta työmarkkinoiden uusiin tarpeisiin voidaan vastata tehokkaasti optimoimalla toimintoja kansalaisten hyödyksi ja kouluttamalla digitaalisia taitoja tiettyjen toimintojen hallinnoimiseksi (kuten asiakirjojen toimittaminen sähköisesti edunsaajien rekisteröintiä ja etuuksien myöntämistä varten, mahdollisuus rekisteröityä ja osallistua verkkokoulutukseen ja ammatillisen pätevyyden arviointi, verkossa järjestettävät neuvontatilaisuudet) ja parantaa tietotekniikkainfrastruktuuria. - valvontatoimien digitalisointi työmarkkinasuhteiden sekä

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										työturvallisuuden ja terveyden alalla. - sosiaalityrvaetuuksien digitalisointi, jota hallinnoi kansallinen maksu- ja sosiaalityrvaetustavirasto (ANPIS) (mukaan lukien toiminnalliset tietojärjestelmät, jotka palvelevat vähimmäisosallisuustulon saajia). Digitaalisen alustan käyttöönnotto vähimmäistoimeentulon (VMI) täytäntöönpanoa varten mahdollistaa muun muassa; - o kaikkien MII:n täytäntöönpanoon liittyvien toimien toteuttaminen intuitiivisella/käyttäjystävällisellä tavalla käyttäen moduuleja, jotka mahdollistavat tapauskohtaisen hallinnoinnin,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										aktivointitoimenpiteet mukaan luettuina yhteentoimivuus muiden asiaankuuluvien tietokantojen kanssa, esimerkiksi valtiovarainministeriön, työministeriön, opetusministeriön ja julkisten työvoimapalvelujen tietokantojen kanssa.
171	Investointi Työllisyyden ja sosiaalisen suojelun digitalisointi	6. Kohde	Digitaalisia taitoja koskevaan koulutukseen osallistuvien työntekijöiden lukumäärä		Määrä	0	4 777	Q2	2026	Digitaalisia taitoja koskevaan koulutukseen osallistuvien työntekijöiden lukumäärä: - Kansallinen työvoimatoimisto: 1200 työntekijää - Kansallinen maksu- ja sosiaaliturvavirasto: 1595 työntekijää. - Työsuojelutarkastus ja alueelliset työsuojeluviranomaiset: 1982 työntekijää
172	Investointi Sähköisten lomakkeiden	7. Välitavoite	Sähköisten kansallisten lomakkeiden	Sähköiset vakiolomakkeet operatiivisia				Q2	2023	Investoinnilla on varmistettava täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/1780 (sähköiset

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
	käyttöönotto julkisissa hankinnoissa		käyttöönotto julkisissa hankintamenettelyissä EU:n lainsäädännön mukaisesti	hankintamenettelyjä varten						lomakkeet) täytäntöönpano Romanian julkisten hankintojen palvelussa SEAP. Sähköisten lomakkeiden käyttöönoton ei odoteta vaikuttavan loppukäyttäjään, koska muutokset on tehtävä taustavaiheessa. Investoinnilla pyritään varmistamaan tietojen kopiointi ja kotelointi erityisesti direktiivin tasolla esiintyviin uusiin teknisiin vaatimuksiin.
173	Investointi 8. Sähköinen henkilökortti ja digitaalinen allekirjoitus	Kohde	Kansalaiset, joille on myönnetty sähköinen henkilökortti		Määrä	0	5 000 000	Q2	2026	Henkilökortin on oltava asiakirjojen turvallisuutta koskevien Euroopan komission vaatimusten mukainen asetuksessa (EU) N:o 1157/2019 vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti. Sähköiseen henkilökorttiin on tallennettava kaksi digitaalista varmennetta: - pakollinen kehittynyt sähköinen allekirjoitus, joka on rekisteröity kaikkiin Romaniassa voimassa oleviin sähköisiin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										henkilökortteihin ja jota voidaan käyttää sähköisen henkilökortin myöntämisen jälkeen. - valinnainen varmenne hyväksytylle sähköiselle allekirjoitukselle, jonka myöntävät hyväksytyt varmennepalvelujen tarjoajat (kotimaiset/muut kuin kotimaiset), joka on voimassa myös kolmansien osapuolten palveluja varten ja joka on voimassa Romaniassa ja EU:ssa ja joka on kansalaisten saatavilla.
174	Investointi 8. Sähköinen henkilökortti ja digitaalinen allekirjoitus	Välitavoite	Sähköisen henkilökortin käyttöönottoa koskevat tukitoimenpiteet pantu täytäntöön	Julkiset verkkopalvelut, kehitetty varhaisvaroitusjärjestelmä, toteutettu tiedotuskampanja				Q2	2026	11 julkista verkkopalvelua, joiden kehittyneisyysaste on vähintään ”3”, on oltava saatavilla sähköisen henkilökortin avulla. Näihin julkisiin verkkopalveluihin on sisällyttävä seuraavat osat: IT & C-infrastruktuuri sähköisen henkilökortin avulla tarjottavien palvelujen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kehittämistä, toimittamista ja jatkuvuuden parantamista varten, virtualisointiratkaisut infrastruktuurin saatavuuden parantamiseksi sähköisten palvelujen saatavuuden varmistamiseksi sekä nykyisen vara- ja katastrofipalautusjärjestelmän laajentaminen modulaarisin ratkaisuin. Turvallisuusriskejä (myös kyberriskejä) koskevan varhaisvaroitusjärjestelmän kehittäminen on saatettava päätökseen. Sähköisen henkilökortin ja siihen liittyvien sähköisten julkisten palvelujen laajaan käyttöön kannustavan tiedotuskampanjan toteuttaminen on saatettava päätökseen.
175	Investointi 9. Kansalaisjärjestöjen digitalisointi	Kohde	Kansalaisjärjestöjen digitalisaatiota		Määrä	0	200	Q4	2024	Kansalaisjärjestöjen digitalisaation ja digitalisaation alalla

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			koskevat loppuun saatetut hankkeet							onnistuneesti päätökseen saatetut hankkeet. Valituilla hankkeilla tuetaan kansalaisjärjestöjä niiden toiminnan digitalisoimisessa investoimalla digitaaliseen infrastruktuuriin, lisäämällä henkilöstön ja vapaaehtoisten digitaalista osaamista etäpalvelujen tarjoamisessa edunsaajille sekä kehittämällä alustoja ja CRM-ratkaisuja (asiakassuhteiden hallinta). Valintamenettely on perustuttava seuraaviin kriteereihin: hankkeen merkityksellisyys digitalisaation ja johdonmukaisuuden kannalta; hankkeen menetelmät ja toteutettavuus; kestävyys; ehdotettu talousarvio: arvioidut kustannukset ovat taloudellisia ja perusteltuja ja vastaavat digitalisaatioon ehdotettuja toimia. Hakijalla ja ehdotetulla hankeryhmällä on kokemusta, asiantuntemusta,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										motivaatiota ja valmiuksia hankkeen toteuttamiseen. Tuki on enintään 70000 euroa hanketta kohti enintään 30 kuukauden täytäntöönpanokaudella.
176	Investointi 9. Kansalaisjärjestöjen digitalisointi	Välitavoite	Kansalaisjärjestöjen digitaalisen muutoksen resurssikeskus	Resurssikeskus on perustettu ja toiminnassa				Q2	2025	Kansalaisjärjestöjen digitalisoinnin resurssikeskus tarjoaa - tietotekniikkapalvelujen ja avoimen lähdekoodin ohjelmistoratkaisujen kehittäminen ja tekninen apu digitalisaatiostrategioiden täytäntöönpanossa - nykyisten digitaalisten resurssien keskittäminen avoimeen digitaaliseen kirjakauppaan - helpomman pääsyn mahdollistaminen apu, verkko-opiskelu ja koulutus - käytäntöyhteisöt räätälöity tuki digitalisaation prosesseille.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
177	Investointi 10. Julkishallinnon digitalisaatio	Välitavoite	Perustetaan ja otetaan käyttöön interaktiivisia ja yhteistyöalustoja standardoitua henkilöstöhallintoa varten keskushallinnossa.	Toiminnalliset alustat				Q4	2025	Yhteistyöfoorumien on katettava kaikki prosessit perehdyttämisestä arviointiin, edistämiseen ja julkisesta järjestelmästä poistumiseen osaamiskehysten mallin ja standardoitujen työnkuvausten pohjalta.
178	Investointi 11. Otetaan käyttöön järjestelmä, jolla tuetaan viestintäpalvelujen käyttöä erityyppisten välineiden avulla ja jossa keskitytään valkoisiin alueisiin	Kohde	Kylät valkoisilla alueilla, joilla on yhteys erittäin nopeaan internetiin		Määrä	0	945	Q4	2025	945 valkoisten alueiden kylää on liitettävä erittäin nopeisiin internetyhteyspalveluihin tietyssä sijaintipaikassa, jossa markkinat eivät voi tarjota palveluja. Kylät asetetaan etusijalle seuraavasti: —ehdoton etusija maaseutu- tai syrjäseuduilla sijaitseville kunnille, joilla ei ole kiinteitä verkkoja. — etusijalle asetetaan maaseutualueet ja syrjäiset paikkakunnat, joilla ei ole kiinteitä verkkoja. Vähimmäisnopeuden on oltava vähintään 100 Mbit/s parannettavissa, ja verkkojen on oltava FTTB/H ja/tai 5G.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
179	Investointi 12. Kansallisen turvallisuuden kannalta ratkaisevan tärkeiden julkisten ja yksityisten ITC-infrastruktuurien kyberturvallisuuden varmistaminen älykkäitä teknologioita käyttäen	Kohde	Yhteisöt, joilla on suojattu IT & C-infrastruktuuri		Määrä	0	101	KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2025	Sellaisen 101 julkisen ja yksityisen tahon infrastruktuurin turvaaminen, joilla on kansallisen turvallisuuden kannalta kriittisesti arvokkaita tieto- ja viestintätekniisiä infrastruktuureja: valtionhallinnon yksiköt energia-alalla (kuten kaasun tai sähkön toimittajat/jakelijat), vesihuolto ja viemärointi, keskeiset palvelut, terveydenhuolto ja liikenne (kuten lentoasemat, satamat). Näistä 59 toimijaa kuuluu kansalliseen kyberturvallisuusjärjestelmään, jotta voidaan parantaa turvallisuustasoa lisäämällä siihen uusia teknologioita ja ratkaisuja, ja 42 on edunsaajia jäljempänä esitettyjen kriteerien mukaisesti. Lisäksi yhdeksän niistä 101 yhteisöstä, joilla on OT-infrastruktuureja, hyötyvät teollisen valvonnan kyberturvallisuusratkaisuista.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Infrastruktuurit valitsee - ottaen huomioon todennäköisyys joutua APT:n (Advanced Persistent Threat) kyberhyökkäysten kohteeksi, - käyttäjien lukumäärä ja vaikutus, joka tällaisella hyökkäyksellä olisi infrastruktuuriin ja epäsuorasti taloudelliseen ja sosiaaliseen ympäristöön. Jokaisesta uudesta toimijasta on tehtävä paikanmääritys, jossa tarkastellaan kattavasti tietotekniikka- ja/tai OT-verkkojen kyberturvallisuustarpeita. - ylläpidettävien OT-verkkojen monimutkaisuus, - kyberhyökkäyksille alttiuden aste (esim. teollisuusjärjestelmien/osajärjestelmien kauko-ohjaus), - kyseisten yhteisöjen tarjoamien palvelujen edunsaajien lukumäärä.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										101 yhteisön osalta on otettava käyttöön ainakin seuraavat osatekijät: - kehittynyt haavoittuvuuden havaitsemisjärjestelmä tietojärjestelmissä ja viestintälaitteissa (ohjelmistot ja laitteistoratkaisut); - yhdenmety järjestelmä verkko- ja tietojärjestelmiin (ohjelmistoratkaisut ja laitteistot) kohdistuvien kyberhyökkäysten tunnistamiseksi; - kyberhäiriöiden automaattisen analysoinnin ja käsittelyn kompleksinen turvallisuusfoorumi (ohjelmistot ja laitteistoratkaisut).
180	Investointi 12. Kansallisen turvallisuuden kannalta ratkaisevan tärkeiden julkisten ja	Välitavoite	Kansalliset kyberkeskukset vahvistuivat	Lisäkapasiteetti				Q4	2025	Kansallisen kyberkeskuksen rakenteen on kehitettävä valmiuksia tieto- ja viestintätekniikan IT- ja OT-infrastruktuurien integroituun kyberturvallisuussuojaan.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	yksityisten ITC-infrastruktuurien kyberturvallisuuden varmistaminen älykkäitä teknologioita käyttäen									Lisäksi keskus hyötyy seuraavista: - Sellaisen teknisen infrastruktuurin kehittäminen kyberturvallisuuspoikkeamien tunnistamiseksi, seuraamiseksi, hallitsemiseksi ja niihin reagoimiseksi, jonka tarkoituksena on suojella kansallisen turvallisuuden kannalta kriittisiä tieto- ja viestintätekniisiä infrastruktuureja, jotka eivät tai eivät enää hyödy kansallisen edun mukaisten tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurien suojaamista kyberavaruudesta aiheutuvilta uhkilta koskevan kansallisen järjestelmän tarjoamasta suojasta, jolla on täydentävä rooli. - Uuden teknologian kansallisen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kyberturvallisuusriskien arviointi- ja hallintafoorumin perustaminen. - Sellaisen radioviestinnän turvallisuutta koskevan infrastruktuurin käyttöönotto, jolla parannetaan kansalaisille digitaalisia palveluja tarjoavien viranomaisten suojaa ja parannetaan viestintäpalvelujen saatavuutta. - turvallisuuden ja tietojen kanavoinnin foorumi eri luottamustasojen verkkojen välistä siirtoa varten; - Lisätään kansallisen koordinoitikeskuksen (ohjelmistot ja laitteistoratkaisut) tutkintavalmiuksia. Lisäksi on otettava käyttöön kansallinen ohjelma talouden toimijoiden ja toimivaltaisten viranomaisten valmistelemiseksi kyber- ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										hybridikriisitalanteisiin järjestämällä harjoituksia ja laadittava kriisinhallintasuunnitelmia.
181	Investointi 13 Turvallisuusjärjestelmien kehittäminen valtiollisten taajuuksien suojaamiseksi	Kohde	Kansallisella tasolla toimivat vastaanottopaikat		Määrä	0	65	Q1	2026	Kansallisella tasolla toimivat vastaanottopaikat: STS:n (Special Telecommunications Service) on kehitettävä uusi kansallisella tasolla jaettujen antureiden verkko, joka sijoitetaan erityisiin vastaanottopaikkoihin ja jonka avulla voidaan automaattisesti havaita ja varoittaa valtion radiotaajuuden häiriöistä. Valtiollisten taajuuksien saatavuus on varmistettava ja valtiollisten radiopalvelujen jatkuvuus on tarjottava kansalaisille ja julkisyhteisöille G2G/G2B/G2C-mallin mukaisesti.
182	Investointi 14. Romanian viranomaisille tarjottavien internetpalvelujen	Kohde	Keskuskeskukset, jotka mahdollistavat keskitettyjen ja paikallisten		Määrä	0	41	Q4	2024	Jokaiselle Romanian 41 maakunnalle osoitetaan yksi keskus. Niiden suurikapasiteettisten turvallisten keskusten määrä,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	n tarjoajan infrastruktuuripalvelujen häiriönsietokyvyn ja kyberturvallisuuden parantaminen		yleisen edun kannalta merkittävien laitosten ja yhteisöjen pääsyn Internet-palveluntarjoajien palveluihin							jotka on liitetty kansalliseen Internetin jakeluverkkoon, jossa on useita ensimmäisen tason palveluntarjoajia ja niihin liittyviä turvallisuusmekanismeja, joilla varmistetaan keskus- ja paikallisviranomaisten pääsy internetiin ja internetiin liittyviin palveluihin. Tarjottavat turvallisuuspalvelut: - Antidossuoja (käyttökielto) 10 Gbit/s:n kerrannaisilla - Liitännäiset tietotekniikan kriisiryhmän (CERT) palvelut (turvallisuusyleisöt, turvallisuustapahtumien seuranta koko verkossa, reagointi turvallisuushäiriöihin) - Asiaan liittyvät turvallisuusoperaatiokeskusten palvelut (ilmoitus- ja eskalointimekanismit edunsaajille)

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Maineeseen ja haitalliseen oleskeluun perustuvat vihamielisen liikenteen maine- ja suodatusmekanismit edunsaajille tarjottavien DNS-palvelujen tasolla - Tarjottujen palvelujen testiympäristöanalyysi.
183	Investointi 15. Uusien kyberturvallisuus taitojen luominen yhteiskunnalle ja taloudelle	Kohde	Kyberturvallisuus koulutukseen osallistuvat kouluttajat		Määrä	0	5 000	Q2	2026	On saatu päätökseen kyberturvallisuuden kouluttajien koulutus, jota sovelletaan talouden ja yhteiskunnan ensisijaisilla aloilla ja joka koskee erityisesti tutkinnon suorittaneita ja opiskelijoita (verkkokursseja varten maksutta yritysten ja julkishallinnon käyttöön annettavat välineet, tietosuojan tiukempi valvonta ja uusien teknologioiden käytön ja ympäristön turvallisuus).
184	Investointi 15. Uusien kyberturvallisuus taitojen luominen	Kohde	Tahot, jotka saavat hallituksen välineistöä ja		Määrä	0	1 000	Q2	2026	Tällä investoinnilla on seuraavat tavoitteet: - Kehitetään kansallinen ohjelma kybertaitotarpeiden

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	yhteiskunnalle ja taloudelle		palveluja kyberturvallisuuden kypsyystason nostamiseksi							ja niiden talouden ja yhteiskunnan painopistealoihin kohdistuvien vaikutusten analysointia, arviointia ja dokumentointia varten. - Arvioidaan, dokumentoidaan ja seurataan kyberturvallisuuden kypsyysastetta (operatiivinen, teknologinen, osaaminen) 1000 keskeiselle talouden ja julkishallinnon toimijalle (mukaan lukien yritykset, pk-yritykset, koulut, sairaalat sekä keskus- ja paikallishallinnon elimet). Luodaan ja toteutetaan ”hallitusvälineistö ja -palvelut”, joilla parannetaan yksilöityjen 1000 keskeisen toimijan kyberturvallisuuden kypsyysastetta. Keskeiset toimijat valitaan seuraavien kahden kriteerin perusteella:

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- toimijat, jotka on valittu edustajiksi verkko- ja tietoturvadirektiivissä määritellyillä aloilla ja verkko- ja tietoturvadirektiivin saattamisessa osaksi Romanian lainsäädäntöä (laki 362/2018) - toimijat, jotka on valittu Romanian kansallisen kyberturvallisuuden toimivaltaisen viranomaisen (CERT-RO) jo tekemän kyberturvallisuuden kehitystason arvioinnin perusteella, joka perustuu kyselyyn, johon on sisällyttävä kehitystason itsearviointi.
185	Investointi 16. Pitkälle vietyjen digitaalisten taitojen koulutusohjelma virkamiehille	Kohde	Digitaalisesti koulutetut virkamiehet		Määrä	0	32 500	Q2	2026	30000 virkamiestä, jotka on koulutettu hankkimaan pitkälle vietyjä digitaalisia taitoja (esim. tietokannan hallinnoija (SQL, MySQL); järjestelmävastaava; yritysanalyttikot; data-analyttikko; ohjelmoijat eri

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										foorumeilla) ja 2500 virkamiestä ylemmissä uraluokissa, joilla on johtamiskoulutusta ja kykyjen hallintaa.
186	Investointi 17 Rahoitusjärjestelmät, joilla kirjastoista tulee digitaalisten taitojen keskuksia	Kohde	Digitaalisiin keskuksiin muunnetut kirjastot		Määrä	0	1 135	Q4	2025	Vähintään 1135 kirjastoa on digitalisoitava seuraavasti: - 105 kirjastoa, mukaan lukien viisi läänin keskuskirjastoa ja 100 maaseutu- tai kunnallista kirjastoa, on kunnostettava ja varustettava tietokoneilla ja teknisillä välineillä. Peruskorjaus on tehtävä noudattaen teknisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01). - 1030 kirjaston on käytettävä uusia tai parannettuja tietoteknisiä laitteita.
187	Investointi 17 Rahoitusjärjestelmät, joilla kirjastoista tulee digitaalisten	Kohde	Kansalaiset, jotka ovat saaneet digitaalisten taitojen		Määrä	0	100 000	Q2	2026	Muita heikommassa asemassa olevien yhteisöjen kansalaiset, jotka ovat saaneet koulutusta digitaalisten perustaitojen kehittämiseksi digitaalisiin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	taitojen keskuksia		kehittämistä koskevaa koulutusta							keskuksiin muunnetuissa kirjastoissa. Digitaalisia perustaitoja ovat digitaalinen lukutaito, viestintä, medialukutaito, digitaalisen sisällön luoja, digitaalinen turvallisuus ja digitaalinen yrittäjäyyskoulutus.

G.3. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Investointi 18 Digitalisaatio ja robotiikan prosessin automatisointi julkishallinnossa

Investoinnin tavoitteena on tukea digitalisaatiota, lisätä tuottavuutta ja häiriönsietokykyä, vähentää virheitä ja käsittelyaikaa (kansalaiset) pyytää julkishallintoa ottamalla käyttöön robotiikan prosessin automaattioratkaisuja (työläiden, toistuvien ja sääntöihin perustuvien tehtävien automatisointi).

Investointi koostuu kehittyneiden teknologioiden käyttöönotosta, liiketoimintaprosessien uudelleensuunnittelusta ja julkisen sektorin päätöksentekoprosessien parantamisesta. Konsultin on ensin analysoitava julkisten laitosten nykyisiä työnkulkuja ja ehdotettava sopivia RPA-teknologisia ratkaisuja. Seuraavaksi käynnistetään ehdotuspyyntö laitoksille, jotka haluavat hyötyä RPA-ratkaisuista.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Investointi 19 Järjestelmät työntekijöiden osaamisen parantamiseksi/uudelleenkouluttamiseksi yrityksissä

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea pienten ja keskisuurten yritysten digitalisaatiota parantamalla niiden työntekijöiden digitaalisia taitoja.

Investointi toteutetaan useassa vaiheessa. Aluksi on laadittava opetussuunnitelma työvoiman taitojen parantamiseksi. Painopiste on kehittyvissä teknologioissa (kuten esineiden internet, massadata, koneoppiminen, tekoäly, robotiikkaprosessien automaatio, lohkoketju). Toisessa vaiheessa konsultin on tuettava hallintoa koulutuksen rakenteen laatimisessa, minkä jälkeen järjestetään kursseja pk-yritysten työntekijöille, jotka ovat hakeneet osallistua ohjelmaan.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

G.4 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännnes	Vuosi	
188	Investointi 18 Digitalisaatio ja robotiikan prosessin automatisointi julkishallinnossa	Kohde	Robotiprosessien automaatio (RPA) ja tekoälyn edistämisen julkishallinnossa		Määrä	0	18	Q4	2025	Investoinnilla toteutetaan ratkaisuja, joilla tuetaan robotiikan prosessin automatisointia ja tekoälyä 18:lle keskushallinnon julkiselle laitokselle.
189	Investointi 19 Järjestelmät työntekijöiden osaamisen parantamiseksi /uudelleen kouluttamiseksi yrityksissä	Välitavoite	Digitaalitojen tukemista koskevan ehdotuksen	Ehdotuspyynnön julkaiseminen				Q1	2022	Pyydetään avustuksia pk-yritysten tukemiseksi digitaalisten taitojen, kuten digitaalisten välineiden ja laitteiden, koulutuksessa, digitaalisten taitojen, myös pilvipalveluihin liittyvien taitojen, ja teollisuus 4.0:lle ominaisten teknologioiden kehittämisessä.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			käynnistäminen							
190	Investointi 19 Järjestelmät työntekijöiden osaamisen parantamiseksi /uudelleenkouluttamiseksi yrityksissä	Kohde	Pk-yritykset saavat rahoitusta henkilöstönsä kouluttamiseen digitaalisissa taidoissa		Määrä	0	2 000	Q4	2025	Niiden pk-yritysten lukumäärä, jotka on rahoitettu tukemaan niiden työntekijöitä osallistumaan digitaalisia taitoja koskevaan koulutukseen välitavoitteen 189 mukaisesti.

H. OSA-ALUE 8: VERO- JA ELÄKEUUDISTUKSET

Tähän komponenttiin sisältyy uudistuksia ja investointeja, joilla vastataan verohallinnon, verojärjestelmän, julkisen talouden kehityksen, eläkejärjestelmän ja yrityksille annettavan julkisen tuen keskeisiin haasteisiin:

- i. Verohallinnon uudistaminen ja verokehityksen tarkistaminen verojärjestelmän vahvistamiseksi ja verohallinnon keräämien tulojen lisäämiseksi vähintään 3 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen (2,5 prosenttiyksikköä verohallinnon uudistuksesta ja 0,5 prosenttiyksikköä verokehityksen uudelleentarkastelusta) ja alv-vajeen pienentämiseksi vähintään 5 prosenttiyksikköä vuoteen 2019 verrattuna.
- ii. Julkisen eläkejärjestelmän uudistaminen uudella lainsäädäntökehityksellä, jolla varmistetaan julkisen talouden kestävyys väestön ikääntyessä, korjataan eriarvoisuutta, varmistetaan järjestelmän kestävyys ja ennustettavuus ja noudatetaan maksuperiaatetta eläkeoikeuksien saajiin nähden. Sen tavoitteena on myös eläkejärjestelmän nykyaikaistaminen digitaalisten sovellusten ja palvelujen avulla. Julkisen eläkeuudistuksen tavoitteena on ottaa huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset (maakohtaiset suositukset 2.2 ja 2.3, 2019) ja erityisesti varmistaa julkisen talouden kestävyys, eläkeiän tasaaminen ja toisen eläkepilarin rahoitusvakuus.
- iii. Julkisten menojen tehostaminen lisäämällä talousarviomenettelyn avoimuutta, parantamalla talousarvioohjelmien seuranta- ja raportointijärjestelmää, asettamalla etusijalle suuret investointihankkeet, suorittamalla menojen uudelleenarviointeja kaikilla julkisilla sektoreilla ja vahvistamalla finanssipoliittisen neuvoston roolia. Talousarviomenettelyjen digitalisoinnin odotetaan tukevan näitä tavoitteita.
- iv. Parannetaan institutionaalisia valmiuksia ennustaa eläkemenoja käyttämällä monimutkaisia taloudellisia mallintamisvälineitä. Uudistuksen päätavoitteena on kehittää valmiuksia arvioida eläkejärjestelmän rakenneuudistusten vaikutuksia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä parantamalla huomattavasti ennusteiden tarkkuutta ja arvioimalla siten vaikutuksia eläkejärjestelmän kestävyYTEEN.
- v. Lisätään yritysten (erityisesti pk-yritysten) kilpailukykyä, innovointikapasiteettia, tuottavuutta ja kansainvälistymistä tarjoamalla vaihtoehtoisia rahoituslähteitä perustamalla ja ottamalla käyttöön kansallinen kehityspankki.

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

H.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla

Tällä uudistuksella vastataan ANAF:n kiireelliseen nykyaikaistamiseen ja digitalisointiin, jotta veronkantoa voidaan tehostaa. Tavoitteena on kasvattaa tuloja suhteessa BKT:hen (2,5 prosenttiyksikköä vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä verrattuna vuoteen 2019) ja pienentää alv-vajetta (viisi prosenttiyksikköä vuoden 2026 toiseen neljännekseen mennessä verrattuna vuoteen 2019). Uudistuksen tavoitteena on luoda menettely- ja tukikehys yhdenmetyt riskienhallinnan täytäntöönpanolle ja käytölle verohallinnon tasolla kaikissa hallinnon toiminnoissa, jotta voidaan perustaa järjestelmä, jonka avulla verohallinnon toimintaa voidaan tunnistaa, suunnitella, arvioida ja mukauttaa tunnistettujen (jatkuvasti päivitettyjen) veroriskien mukaisesti.

Uudistus koostuu erityisesti seuraavista osista:

- oikeushenkilöiden pakollista merkitsemistä erillisyyhtiöön (Virtual Private Space) koskevan oikeudellisen kehyksen voimaantulo. Tällä lailla muutetaan veromenettelylakia ja otetaan käyttöön oikeushenkilöiden velvoite rekisteröityä erillisyyhtiöön.
- ANAF:n puheenjohtajan määräyksellä verovelvollisten luokitteluun sovellettavat riskikriteerit määrittelevän oikeudellisen kehyksen voimaantulo. Tämä on ensimmäinen askel kohti yhdenmukaisen veroriskien hallintajärjestelmän täysimääräistä käyttöönottoa ja kehittämistä muun muassa ottamalla käyttöön keskitetty riskianalyysi ja keskitetty sähköinen riskirekisteri. Riskikriteerit on määriteltävä seuraavien verosäännösten noudattamatta jättämisen riskien pääluokkien mukaan: verotukselliseen rekisteröintiin, ilmoitusten toimittamiseen, ilmoitusten tasoon ja maksamiseen liittyvät riskit ja kansainvälisten standardien huomioon ottaminen. Uudet riskikriteerit otetaan huomioon riskiperusteisessa verohallinnon järjestelmässä, jossa verohallinnon toimenpiteet ja tarkastukset mukautetaan kunkin verovelvollisten ryhmän veroriskiin.
- verotarkastuselinten toimintaa koskevan muutetun oikeudellisen kehyksen voimaantulo. Tavoitteena on vahvistaa verovalvontarakenteiden valmiuksia ja tehokkuutta, jotta voidaan ehkäistä kansallisia ja rajatylittäviä veropetoksia ja veronkiertoa tunnistamalla merkittävät veroriskit varhaisessa vaiheessa ja kohdennetusti. Osa oikeudellisen kehyksen muutoksista toteutettiin vuonna 2020. Siinä vahvistetaan veroviranomaisten (verotarkastuselimet, petostentorjuntaviranomaiset ja henkilökohtaisen verotilanteen tarkastamisesta vastaavat elimet) valtuudet suorittaa asiakirjatarkastuksia. ANAF aikoo analysoida valvontarakenteiden toiminnan institutionaalisia ja oikeudellisia puutteita. Verotarkastuselinten oikeudellisen kehyksen tarkistaminen on saatettava päätökseen ottaen huomioon tämän analyysin päätelmät ja tulokset. Uudistuksella vahvistetaan myös yhteistyötä työsuojeluviranomaisten sekä muiden sosiaali- ja työsuojelualan instituutioiden kanssa harmaan/mustan työn verovilpin ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi.

Uudistuksen on myös johdettava siihen, että ANAF-järjestelmään liitetään vähintään 600000 kassakonetta, asiakirjatarkastusten osuus kasvaa paikan päällä tehtäviin tarkastuksiin verrattuna ja verotarkastusten määrä kasvaa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä, ja sitä tuetaan kolmella investoinnilla.

Uudistus 2. Tullijärjestelmän nykyaikaistaminen ja sähköisen tullin käyttöönotto

Uudistuksella parannetaan tullihallinnon toimintaa edistämällä muutoksia nykyiseen oikeudelliseen kehykseen, muuttamalla toimivaltaa ja sisäisiä menettelyjä ja investoimalla laitteisiin, joita tarvitaan valvontatoimiin kansallisella alueella ja EU:n ulkorajoilla.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa tullihallinnon hallinnollisia ja toiminnallisia valmiuksia ja ohjata tulliselvitystoimintaa kohti täysin sähköistä ympäristöä. Talouden toimijoiden ja tulliviranomaisten sekä jäsenvaltioiden tulliviranomaisten välinen tietojenvaihto on toteutettava yksinomaan sähköisiä tietojenkäsittely- ja levitystekniikoita käyttäen.

Erityisesti on toteutettava seuraavat toimet:

- tullihallinnon toimintavalmiuteen saattaminen,
- tullin tietotekniikkajärjestelmien kehittäminen unionin tullikoodeksin vaatimusten mukaisesti;
- tulliselvityksen keskittäminen sähköiseen ympäristöön ja byrokraattisten esteiden vähentäminen;
- tullimuodollisuuksien yksinkertaistaminen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä, ja sitä tuetaan yhdellä investoinnilla.

Uudistus 3. Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen

Uudistus pannaan täytäntöön siten, että voimaan tulee muutettu sääntelykehys, jolla

- monivuotisen talousarvionsuunnittelun varmistaminen,
- tehostaa julkisten investointien priorisointia,
- ottamaan käyttöön järjestelmälliset menojen uudelleenarvioinnit, jotka on sovitettu yhteen talousarviokeskustelun ja myöhemmissä talousarvioissa tehtyjen havaintojen selkeään täytäntöönpanosuunnitelman kanssa ja joista tehdään riippumattomat jälkiarvioinnit.

Uudistuksen yhtenä tavoitteena on parantaa talousarvion ohjelmointimekanismia ja nykyaikaistaa tietojärjestelmää kansallisen talousarvion kehittämiseksi ja hallinnoimiseksi hyödyntämällä laajasti talousarviomenoja parhaiten vastaavaa dataa ja tietoa politiikan ja ohjelmien tasolla (talousarviomenettelyjen analysointi, kertomusten laatimiseen kuluvan ajan yksinkertaistaminen ja kertomusten laatimismuoto), mikä vaikuttaa seuraaviin:

- talousarviomenettelyn avoimuuden lisääminen julkaisemalla analyyskejä ja raportteja, jotka yksinkertaistavat tiettyjen ohjelmien menoprosessia;
- talousarvioohjelmien seuranta- ja raportointijärjestelmän parantaminen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä, ja sitä tuetaan yhdellä investoinnilla.

Uudistus 4. Verokehysten uudelleentarkastelu

Verojärjestelmän uudelleentarkastelun pitäisi antaa Romanian mahdollisuus parantaa kilpailukykyä ja samalla tukea julkisen talouden kestävyttä ja ympäristötavoitteita. Sen pitäisi myös luoda oikeudenmukaisempi, tehokkaampi, yksinkertaisempi ja avoimempi verojärjestelmä, jolla voidaan paremmin tukea taloutta ja helpottaa veronmaksajien sääntöjen noudattamista.

Suunnitelmaan sisältyvässä verojärjestelmän kattavassa uudelleentarkastelussa on yksilöitävä vääristymät ja alat, joilla asiaa koskevaa verolainsäädäntöä olisi mukautettava, erityisesti yhteisöveron, tuloveron ja sosiaaliturvamaksujen sekä kiinteistöverotuksen osalta, jotta voidaan vaikuttaa päätöksiin liiallisten verokannustimien asteittaisesta poistamisesta. Verokehysten uudelleentarkastelulla pyritään myös laajentamaan vihreää verotusta, myös kestävän liikenteen ja energian komponentteihin liittyvänä liitännäistoimenpiteenä.

Tätä uudistusta toteutettaessa Romanian verolainsäädäntöä on analysoitava perusteellisesti riippumattoman laitoksen tarjoaman teknisen avun avulla erityisesti luonnollisten henkilöiden ansiotuloista kannettavien verojen ja sosiaaliturvamaksujen, yhtiöveron (mukaan lukien erityisjärjestelmät, joihin voidaan soveltaa poikkeuksia), kiinteistöverojen (jotka ovat paikallisia veroja) ja ympäristöverojen alalla. Tämän järjestelmällisen analyysin jälkeen pannaan täytäntöön siihen perustuvat suositukset sen varmistamiseksi, että verojärjestelmä edistää paremmin kestävästä talouskasvusta.

Erityisesti kiinteistöverojen osalta uudistuksessa on käsiteltävä mahdollista arbitraasointia kiinteistötuloja saaviin luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin sovellettavien kahden verojärjestelmän välillä ja määritettävä automaattisesti paikallisen veron alaisten kiinteistöjen verotusarvo ja lopetettava käytäntö, jossa käytetään markkina-arvoon liittymätöntä veroperustetta.

Uudistuksen erityistavoitteet ovat seuraavat:

- parantaa verotulojen rakennetta;

- lisättävä verotuloja suhteessa BKT:hen 0,5 prosenttiyksikköä vuoteen 2025 mennessä vuoteen 2019 verrattuna;
- poistetaan verojärjestelmän vääristymät ja porsaanreiät, joiden avulla veronmaksajat voivat minimoida verot (järjestelmän oikeudenmukaisuuden), erityisesti tuloveron ja sosiaaliturvamaksujen osalta;
- yksinkertaistetaan verosääntöjä, jotta helpotetaan sääntöjen noudattamista ja hallintoa sekä poistetaan etuuskohdeltuun oikeuttavat vapautukset ja kohtelut;
- tehostaa verojärjestelmää ja jakaa verorasitus oikeudenmukaisemmin;
- muutettava kiinteistöverotusta muun muassa kannustamalla paikallisviranomaisia myöntämään päästöoikeuksia maksutta keskitetysti määritellyillä vaihteluväleillä ja arvioimalla veropohja mahdollisimman lähellä kiinteistön markkina-arvoa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2025 mennessä, ja sitä tuetaan yhdellä investoinnilla.

Uudistus 5. Kansallisen kehityspankin perustaminen ja käyttöönotto

Uudistuksen tavoitteena on saattaa kansallinen kehityspankki (BND) toimintavalmiuteen, jotta voidaan puuttua suoraan rahoitusmarkkinoiden toimintapuutteisiin tarjoamalla rahoitusta sellaisten tukikelpoisten edunsaajien hankkeille, joilla on korkea riskiprofiili mutta joilla on hyvät mahdollisuudet luoda lisäarvoa ja työpaikkoja ja joille yksityinen sektori ei juurikaan halua saada rahoitusta. Uudistus on jatkoa rakenneuudistusten tukiohjelmasta rahoitetulle hankkeelle.

Kansallinen kehityspankki perustetaan 100-prosenttisesti valtion omistamaksi luottolaitokseksi, joka toimii Romanian keskuspankin valvonnassa ja sovellettavan paikallisen ja EU:n lainsäädännön mukaisesti. Kansallisen kehityspankin osakepääoma on 3 miljardia Romanian leuta (n. 600 miljoonaa euroa).

BND:n käyttöönotto käsittää myös tietoteknisen järjestelmän hankinnan, ohjelmistolisenssien ja laitteistojen sekä tietotekniikkapalvelujen hankinnan.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, kansallisen kehityspankin investointi- ja lainanantostrategiassa on

- vaatia InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevien komission teknisten ohjeiden soveltamista; ja
- sulkee pois seuraavan luettelon toiminnoista ja omaisuuseristä poissulkemisluettelon avulla: fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö loppupäässä;¹⁴ II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja;¹⁵ jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät

¹⁴ Lukuun ottamatta maakaasua käyttäviä sähkön- ja/tai lämmöntuotantohankkeita sekä niihin liittyvää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -asiakirjan (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

¹⁵ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavina päästöoikeuksien varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluvilla toiminnoilla komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

toiminnot¹⁶ ja omaisuus¹⁷; ja iv) toiminnot ja omaisuuserät, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa vahinkoa ympäristölle; ja

- vaatia kansallista kehityspankkia tarkistamaan, että asiaa koskevaa EU:n ja kansallista ympäristölainsäädäntöä noudatetaan kaikissa liiketoimissa, mukaan lukien ne, jotka on vapautettu kestävyysarvioinnista; ja
- vaatia, että pääomatuen ja yleishyödyllisen yritysrahoituksen edunsaajat, jotka saavat edellisen tilikauden aikana yli 50 prosenttia tuloistaan poissulkemislueeteloon sisältyvistä toiminnoista ja/tai omaisuuseristä, hyväksyvät ja julkaisevat vihreää siirtymää koskevat suunnitelmat.

Uudistus perustuu investointeihin, ja sen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus

Uudistukseen sisältyy julkista eläkejärjestelmää koskevan uuden lain hyväksyminen teknisen avun avulla, jolla on tarkoitus korvata laki 127/2019. Uuden lainsäädännön on sisällettävä julkiset eläkemenot (mukaan lukien kaikki olemassa olevat julkiset eläkejärjestelmät) keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä (2024–2070) tasolla, jolla varmistetaan eläkejärjestelmän julkisen talouden kestävyys. Lakiin on sisällytettävä automaattinen jarrumekanismi tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Uudessa lainsäädännössä

- otetaan käyttöön uusi laskentakaava uusille eläkkeille ja maksettaville eläkkeille. Kaavan parametrit on valittava julkisen talouden kestävyysvarmistamista koskevan tavoitteen mukaisesti. Lisäksi niissä ei sallita eläketason tilapäisiä korotuksia, ellei niihin liity toimenpiteitä, joilla kompensoidaan verovaikutuksia;
- otetaan käyttöön uusi eläkkeiden indeksintäytäntö ja mekanismi, jolla torjutaan eläkkeiden tilapäisiä korotuksia (eli korotuksia, jotka ylittävät lakisääteiset indeksintäytäntöt);
- vähennetään merkittävästi mahdollisuuksia varhaiseläkkeelle siirtymiseen, otetaan käyttöön kannustimia työelämän pidentämiseksi ja nostetaan vapaaehtoisesti tavanomaista eläkeikää 70 vuoteen elinajanodotteen nousun mukaisesti sekä tasoitetaan miesten ja naisten lakisääteinen eläkeikä 65 vuoteen 2035 mennessä;
- ottamaan käyttöön kannustimia eläkkeelle siirtymisen lykkäämiseksi;
- tarkistetaan erityiseläkkeitä, jotta ne olisivat maksuperusteisen periaatteen mukaisia;
- vahvistaa järjestelmän maksuosuusperiaatetta;
- parantaa vähimmäiseläkkeiden ja alempien eläkkeiden riittävyyttä erityisesti köyhyysrajan alapuolella olevien osalta;
- varmistetaan eläkejärjestelmän toisen pilarin taloudellinen elinkelpoisuus korottamalla maksuja tähän eläkepilariin.

¹⁶ Tätä poikkeusta ei sovelleta toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätyskelvottoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa oleviin laitoksiin, jos toimien tarkoituksena on lisätä energiatehokkuutta, ottaa talteen savukaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottaa talteen materiaaleja polttotuhkasta edellyttäen, että tällaiset toimet eivät lisää laitosten jätteenkäsittelykapasiteettia tai pidennä laitosten käyttöikää; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

¹⁷ Tätä poikkeusta ei sovelleta olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa toteutettaviin toimiin, joiden tarkoituksena on lisätä energiatehokkuutta tai tehdä jälkiasennuksia erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostoimiseksi ja biojätteen anaerobiseksi mädättämiseksi, edellyttäen, että tällaiset toimet eivät lisää laitosten jätteenkäsittelykapasiteettia tai pidennä laitosten käyttöikää; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

Hallitus pyytää teknistä apua lakiesityksen valmistelemiseksi, ja siitä on kuultava myös työmarkkinaosapuolia. Osana lainvalmistelua on tehtävä ennakoarviointi uuden eläkejärjestelmän vaikutuksista erityisesti julkisen talouden kestävyys, ja se otetaan huomioon uudistusprosessissa.

Teknisen avun tarjoajan on myös tehtävä jälkikäteisen analyysi hyväksytystä lainsäädännöstä, ja sen jälkeen kun hallitus on hyväksynyt uudistuksen, on laadittava perus-/viiteennusteet eläkemenosta (osuutena BKT:stä) ja järjestelmän julkisen talouden kestävydestä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä (2024–2070). Nämä analyysit ja ennusteet on julkistettava.

Kaikkiin lakimuutoksiin, jotka lisäävät uudistuksen kustannuksia ja johtavat poikkeamiseen edellä mainituista viiteennusteista, on liitettävä korvaavia toimenpiteitä eläkemenojen pitämiseksi hallituksen hyväksymän uudistuksen jälkeen vahvistetun viiteuran mukaisina. Eläkkeiden uudelleenlaskennan on oltava uuden oikeudellisen kehyksen mukaista ja sisällettävä julkiset eläkemenot tasolla, jolla varmistetaan eläkejärjestelmän julkisen talouden kestävyys.

Erityiseläkkeitä analysoidaan myös sellaisten konkreettisten ratkaisujen löytämiseksi, joilla pyritään virtaviivaistamaan erityiseläkkeitä ja korjaamaan näiden eläkeluokkien ja julkisen eläkejärjestelmän edunsaajien välinen epätasa-arvo maksuperusteisen näkökohdan kannalta, ottaen huomioon myös perustuslakituomioistuimen oikeuskäytäntö.

Teknistä apua suunnitellaan (julkisella tarjouskilpailulla) eläkeuudistuksen ennakoanalyysin laatimiseksi, uudistuksen lainsäädännön laatimiseksi sekä jälkianalyysin ja vaikutustenarvioinnin laatimiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

Investointi 1. Helpotetaan veronmaksajien sääntöjen noudattamista kehittämällä digitaalisia palveluja

Investoinnin tavoitteet ovat seuraavat:

- vähennetään henkilökohtaista vuorovaikutusta veronmaksajien kanssa digitaalisten palvelujen laajenemisen ja verovelvollisille veroyksiköiden tiloissa tarjottavien palvelujen vuoksi ensisijaisena asiana itsepalvelujärjestelmässä; veronmaksajien digitaalisen osallisuuden varmistaminen;
- nykyisten etäpalvelujen (sähköisten tai puhelimien) kehittäminen uusien toimintojen avulla ja/tai uusien palvelujen luominen;
- lomakkeiden yksinkertaistaminen, niiden sähköinen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja esitetyt lomakkeiden käyttöönotto/raportointivelvoitteiden poistaminen mahdollisuuksien mukaan;
- parannetaan viestintää veronmaksajien kanssa ja otetaan käyttöön verovelvollisille tarjottavia palveluja koskeva neuvontamekanismi, joka mahdollistaa tiettyjen verovelvollisten osallistumisen uusien palvelujen luomisesta lähtien, jotta verovelvollisten tarpeet, odotukset, mahdollisuudet ja taidot ovat tiedossa jo suunnittelu- ja suunnitteluvaiheessa.

Investointi koostuu seuraavista toimista:

- tietojärjestelmän uudelleensuunnittelu ja optimointi – VIES_RO (arvonlisäverotietojen vaihtojärjestelmä)
- yhden luukun järjestelmän (OSS_RO) käyttöönotto yhteisön sisäisten, kansallisten ja erityisten tullivaatimusten mukaisesti;
- puhelinpalvelukeskusten kehittäminen;
- nykyisten etäpalvelujen (sähköisten tai puhelimien) kehittäminen uusien toimintojen avulla ja/tai uusien palvelujen luominen;

- verovelvollisten kanssa tapahtuvan vuorovaikutuksen mahdollistavien järjestelyjen toteuttaminen veroyksiköiden tiloissa;
- toteutetaan joukko ratkaisuja veronmaksajien/asiakkaiden tuntemuksen lisäämiseksi;
- perustetaan verkkohuutokauppapaikka merkittävän kiinteän omaisuuden ja liikkuvan omaisuuden arvon määrittämiseksi.

Teknisen avun palveluista on tarkoitus tehdä sopimuksia hankkeiden yhteydessä toteutettavien hankinta-asiakirjojen valmistelemiseksi ja viimeistelemiseksi sekä niiden toteuttamiseksi.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2024.

Investointi 2. Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdenmukainen riskinhallinta

Investoinnin tavoitteet ovat seuraavat:

- saatetaan yhdenmukainen veroriskien hallintajärjestelmä täysin toimintakykyiseksi ja kehitetään sitä muun muassa ottamalla käyttöön keskitetty riskianalyysi ja -rekisteri;
- verosäännösten noudattamista jättämisen ja verovajeiden tunnistaminen ja vähentäminen käyttämällä järkevästi dataa ja tietoja sellaisten alueiden tunnistamiseksi, joilla julkisen talouden riski on suuri (myös pimeän tai liian vähän ilmoitetun työn alalla);
- vapaaehtoisten sääntöjen noudattamista koskevien ohjelmien käyttöönotto;
- riskiperusteisen lähestymistavan omaksuminen, mukaan lukien verotuksen optimointijärjestelmien kohtelu, suurten veronmaksajien hallinnossa;
- verovalvontarakenteiden institutionaalisten valmiuksien vahvistaminen, jotta voidaan ehkäistä kansallisia ja rajatylittäviä veropetoksia ja veronkiertoa tunnistamalla varhaisessa vaiheessa ja kohdennetusti merkittävät veroriskit;
- henkilöstöresurssien uudelleenorganisointi liiketoimintaprosessien asteittaisen digitalisoinnin yhteydessä.

Investoinnin odotetaan parantavan verosäännösten noudattamista ja varmistavan kilpailukykyisen markkinaympäristön vähentämällä veronkiertoa ja veropetoksia sekä suunniteltujen talousarvioletulojen saavuttamiseen tehostamalla veronkantoa.

Investointi koostuu seuraavista toimista:

- veronmaksajien hallinnointijärjestelmän keskittäminen
- alustan käyttöönotto datan ja tiedon hyödyntämistä varten;
- sähköisen laskutuksen järjestelmän täytäntöönpano;
- sähköisen verotusmerkintäjärjestelmän käyttöönotto;
- kansainvälisessä tietojenvaihdossa käytettävän alustan parantaminen ja laajentaminen;
- valtionkassan tietojärjestelmän (TREZOR) keskittäminen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Investointi 3. Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tiedotushaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla

Investoinnin tavoitteet ovat seuraavat:

- rahoituskeskuksen perustaminen, jotta voidaan kerätä, hallinnoida ja asettaa kaikkien sidosryhmien saataville luotettavia, validoituja ja ajantasaisia taloudellisia tai julkisia varoja koskevia tietoja;
- tietojärjestelmien yhteentoimivuuden varmistaminen sekä valtiovarainministeriön (MF) että kansallisen verohallintoviraston (ANAF) tasolla ja muiden instituutioiden järjestelmien kanssa;
- sovellusten standardointi ja yhdenmukainen tiedonhallinta;
- kyberturvallisuuden hallinta ja datan häiriönsietokyky, mukaan lukien datan reaaliaikainen jakaminen turvallisesti ja täsmällisten/päivitettävien tietojen kanssa;
- kansallisen rahoitustietokeskuksen (NCFI) nykyaikaistaminen ja mukauttaminen uusiin vaatimuksiin, sisäinen digitaalinen muutos, mukaan lukien sisäisen työnkulun dematerialisointi MF/ANAF-tasolla, joustavuuden varmistaminen tuntien ja työpaikkojen osalta, osaamistason, myös työntekijöiden digitaalisten taitojen, lisääminen;
- koko valtiovarainministeriön/ANAF-tietojärjestelmän nykyaikaistaminen teknologisella päivityksellä, joka toteutetaan siirtämällä laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuria uuteen teknologiaan, lisäämällä hallinnossa käytettävien tietoteknisten laitteiden määrää, kytkemällä ne automatisoituihin prosesseihin ja kehittämällä tarvittavaa tukiinfrastruktuuria, jolla tuetaan jatkuvaa teknologista kehitystä valtiovarainministeriön datakeskusten tasolla.

Investointi koostuu seuraavista toimista:

- tietotekniikkajärjestelmän laitteisto- ja viestintäinfrastruktuurin parantaminen;
- valtiovarainministeriön tietojärjestelmän kyberturvallisuuden vahvistaminen;
- taustalla olevan fyysisen infrastruktuurin (sähköenergia, ilmastointi, hälytys- ja palonsammutus, fyysinen turvallisuus, hallinto ja valvonta) toteuttaminen/parannus pääasiallisessa olemassa olevassa datakeskuksessa
- sisäinen digitalisaatio, mukaan lukien kansallisen rahoitustietokeskuksen (NCFI) nykyaikaistaminen, mukaan lukien julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuus- ja käyttöoikeushankkeiden seurannan ja niihin liittyvien veroriskien hallinnan digitalisointi sekä valtion julkinen ja yksityinen kulttuuriperintötietojärjestelmä Patrim.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023.

Investointi 4. Sähköisen tullin käyttöönotto

Tullijärjestelmän nykyaikaistamiseksi ja sähköisen tullin toteuttamiseksi hallituksen on investoitava

- tulliviranomaisen toimintavalmiuteen saattamisesta.
- rajatullitoimipaikkojen varustaminen skannereilla.
- TAXUD-pääosaston perustama ohjelmistolaitteistoinfrastruktuuri, jolla lisätään sovellusten käsittely- ja tallennuskapasiteettia.
- virtualisoidun infrastruktuurin päivittäminen ja lisensointi sekä virtualisointialustan käyttöönotto, johon sisältyy hallinto ja automaatio.
- yhdennetyn tullitietojärjestelmän tietoteknisen infrastruktuurin turvallisuusratkaisusta, mukaan lukien tukipalvelut, lisenssit ja tilaukset
- yhdennetyn tullitietojärjestelmän osien toimintaa varten tarvittavia tietokantoja koskevista luvista
- ratkaisusta yhdennetyn tullitietojärjestelmän käyttöjärjestelmien käyttäjien keskitettyä hallinnointia, työasemia ja päivityspalveluja varten

- arvoltaan vähäisiä lähetyksiä koskevaa tulli-ilmoitusta koskevan tietojärjestelmän täytäntöönpanosta sen jälkeen, kun sähköisen kaupankäynnin alv-paketin täytäntöönpanoa koskevat uudet säännökset tulivat voimaan 1. heinäkuuta 2021. Tavoitteena on helpottaa rajatylittävää kauppaa ja torjua alv-petoksia.
- ICS2-järjestelmästä – vaiheet 1, 2 ja 3
- NCTS_RO-ohjelman vaiheen 5 ja AES_RO täytäntöönpanosta
- EMCS_RO-järjestelmän mukauttamisesta EMCS-vaiheeseen 4
- kansallisen tuontijärjestelmän uudistamisesta unionin tullikoodeksin puitteissa
- yhdenmukaisesta käyttäjähallinnosta ja digitaalisesta allekirjoituksesta UUM & DS
- tullivalvonnan ja -tarkastusten seurantajärjestelmästä
- vapaa-alueella harjoitettavan toiminnan lupa- ja hallinnointihakemuksesta
- kansallisten päätösten hallinnointia koskevasta hakemuksesta (valtuutukset)

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Investointi 5. Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen

Investoinnin tavoitteena on arvioida, päivittää ja nykyaikaistaa tietojärjestelmää (BUGET_NG) kansallisen talousarvion kehittämiseksi ja hallinnoimiseksi hyödyntämällä laajasti tietoja, jotka parhaiten kuvastavat talousarviomenoja. Investoinnilla on lyhennettävä raporttien laatimiseen kuluvaa aikaa ja optimoitava raporttien muoto. Tämä lisää myös talousarviomenettelyn avoimuutta julkaisemalla analyysejä ja raportteja, joilla yksinkertaistetaan tiettyjen ohjelmien menoprosessia. Investoinnilla on myös parannettava talousarvioohjelmien seuranta- ja raportointijärjestelmää.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 6. Taloudellisen mallintamisen väline (eläkeuudistusten vaihtoehtojen simulointivälineistö), jolla parannetaan institutionaalisia valmiuksia ennustaa eläkemenoja

Investoinnin tavoitteena on kehittää valmiuksia arvioida eläkejärjestelmän rakenneuudistusten vaikutuksia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä parantamalla merkittävästi tehtyjä ennusteita ja analysoimalla eläkejärjestelmän kestävyyttä. Investoinnilla pyritään erityisesti optimoimaan mallin toiminta, kehittämään ja parantamaan sen käyttövalmiuksia, analysoimaan saavutettuja tuloksia ja valmistelemaan Euroopan komissiolle toimitettuja tietoja. Tämän toimenpiteen täytäntöönpano edellyttää, että valtiovarainministeriö laajentaa tiimiään käyttäen mallia yhdestä kahdeksaan asiantuntijaan (jo olemassa oleva henkilöstö) ja teknistä apua mallin päivittämiseen tai kehittämiseen, henkilöstön kouluttamiseen välineen käyttöön ja tiedonsiirron parantamiseen Euroopan komissiolle ja Eurostatille.

Investointiin sisältyy Maailmanpankin antama tekninen apu, jonka tarkoituksena on

- päivitetään/kehitetään eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointityökalupakkimallia Romanian eläkejärjestelmän ominaispiirteiden mukaisesti.
- mukautetaan mallia niin, että saadaan Euroopan komission säännöllisesti pyytämien, Aging Report- ja Accrued-to-Date Liability (ADL) laskelmien kanssa yhteensopivia tuloksia.
- Koulutustilaisuuksien/työpajojen vastaanottaminen
- Eläkejärjestelmien uudistusten ennakkovaikutusten toteuttaminen/tulkinta
- Laaditaan analyyttisiä raportteja, mukaan lukien ehdotuksia eläkejärjestelmän kestävyysparantamiseksi.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 7. Tekninen tuki verotuskehyksen tarkistamista varten

Kiinteistöveroperiaatteiden tarkistamisen yhtenä tavoitteena on paikallisen veron alaisten kiinteistöjen automaattinen arviointi verotusta varten. Tämä toimenpide toteutetaan konsulttipalvelun tuella (tekninen apu, jota tarvitaan tietoteknistä välinettä kehittävän konsulttiyrityksen toimeksiannon laatimiseksi) luomalla tietojärjestelmä kiinteän omaisuuden arvonmäärityksen automatisoimiseksi veropohjan määrittämiseksi käyttäen muiden laitosten järjestelmissä (esim. maa- ja kiinteistörekisterivirasto, paikallisviranomaiset) saatavilla olevia tietoja sekä julkista tietoa (esim. kiinteistöilmoitukset, arvonmäärityksen ammattilaisten käyttämät luettelot, tilastotiedot).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Investointi 8. Kansallisen kehityspankin toimintavalmiuteen saattaminen

Tähän liittyvän uudistuksen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää investointeja ohjelmistojen (lisenssien) ja laitteistojen (kannettavat tietokoneet) hankintaan, tietotekniikkapalveluihin henkilöstölle, jonka määräksi alun perin arvioitiin noin 165 henkilöä, sekä kansallisen kehityspankin henkilöstön kouluttamista toimintojen toteuttamiseen sekä pankin toiminnan ja tuloksellisuuden arviointiin osallistuvan valtiovarainministeriön henkilöstön kouluttamista.

Kansallisen kehityspankin henkilöstön koulutuksella pyritään parantamaan henkilöstön tietoja, ammatillisia taitoja ja teknistä osaamista kolmen seuraavan luokan uuden rahoitustuotteen täytäntöönpanoa varten: velka, takaus ja pääoma. Konsultin on ehdotettava tuotteiden rakennetta/suunnittelua, sopimusluonnoksia edunsaajien kanssa, yksilöitävä kohteena olevat edunsaajat, jakelukanavat, menettelyt, toimintalinjat, viestintäsuunnitelma ja suuntaviivat uusia tuotteita varten. Ministeriön henkilöstö on koulutettava kehittämään tarvittavat taidot kehityspankin toiminnan analysoimiseksi, seuraamiseksi ja arvioimiseksi.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.

Investointi 9. Eläkeasiakirjojen arviointiprosessin tukeminen

Investoinnin tavoitteena on tukea tällä hetkellä eri arkistoissa ja eri muodoissa olevien noin viiden miljoonan eläketiedoston digitalisointia yhteen tietokantaan. Digitaalisia tiedostoja käytetään nykyisten eläketiedostojen arviointiin ja joidenkin eläkkeiden uudelleenlaskentaan uuden lainsäädännön perusteella. Uutta tietokantaa käytetään myös digitaalisten palvelujen tarjoamiseen kansalaisille, yrityksille ja valtion laitoksille sekä asiaankuuluvien politiikkojen arviointiin.

Investointia tuetaan hankkimalla tietoteknisiä ja muita laitteita ja palkkaamalla tilapäistä henkilöstöä enintään 18 kuukauden ajaksi tietojen keruuta ja käsittelyä varten.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 10. Toiminnan tehokkuus ja kehittyneet sähköiset palvelut eläkejärjestelmän digitalisoinnin avulla

Investoinnin tavoitteena on perustaa ja parantaa kansallisen eläkelaitoksen eli kansaneläkelaitoksen (National House for Public Pensions, CNPP) sähköisiä järjestelmiä ja alustoja. Näiden järjestelmien on mahdollistettava viranomaisen sisäinen digitalisointi ja yksilöllisten julkisten palvelujen tarjoaminen ulkoisille toimijoille (kansalaisille, laitoksille, viranomaisille) digitaalisen identiteetin ja etäyhteyden pohjalta. Järjestelmän on myös tuettava hallituksen päätöksentekoa ottamalla käyttöön monimutkaisia järjestelmiä ja ratkaisuja historiatietojen analysointia varten ja varmistettava yhteentoimivuus ja kyberturvallisuus. Tämän investoinnin on myös mahdollistettava CNPP:n henkilöstön digitaalisten taitojen parantaminen.

Investointi toteutetaan toteuttamalla julkisia hankintamenettelyjä, jotka koskevat Horisontti-, Diafix- ja Domino-järjestelmien uudelleenkirjoitus- ja uudelleenlisensointipalveluja koskevien sopimusten

tekemistä, jotta voidaan tukea lainsäädäntöuudistuksia, asiakaslaitteistoinfrastruktuurin (PC, monitoiminnallinen verkko), viestintä- ja turvallisuuskomponentteja alueellisissa eläkerahastoissa (CTP) ja keskustasolla sekä CNPP:n virtuaalisten yksityisten tilojen kehittämistä kaikille kansalaisille.

Yhteentoimivuuden varmistamiseksi investointiin on sisällyttävä nykyaikaisten ja turvallisten mekanismien kehittäminen tietojärjestelmien yhteenliittämiseksi rekisteriteknologioiden, yhteentoimivuuskeskittymän ja palvelupohjaisen tiedonvaihtoarkkitehtuurin avulla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2024.

H.2 Seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
191	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	Välitavoite	Oikeushenkilöiden pakollista merkitsemistä erillisyhtiöön (Virtual Private Space) koskevan oikeudellisen kehyksen voimaantulo	Lain säännös, jonka mukaan oikeushenkilöiden pakollinen merkitseminen erillisyhtiöön tulee voimaan				Q1	2022	Oikeudellisen kehyksen voimaantulo, jotta virtuaaliseen yksityiseen tilaan (SPV) rekisteröityminen on pakollista kaikille verovelvollisille oikeushenkilöille. Tällä lailla muutetaan veromenettelylakia ja otetaan käyttöön oikeushenkilöiden velvollisuus rekisteröityä erillisyhtiöön.
192	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	Kohde	Muut oikeushenkilöt, jotka ovat rekisteröityneet erillisyhtiöön		Määrä	509 679	1 009 679	Q4	2022	Erillisyhtiöön ilmoittautui lisäksi vähintään 500000 oikeushenkilöä, kun vastaava luku huhtikuun 2021 alussa oli 509679. Näiden 500000 ylimääräisen veronmaksajan kanssa erillisyhtiön on katettava 90 prosenttia suurten verovelvollisten kokonaismäärästä (uuden määritelmän mukaan, joka on saatavilla heti, kun asiaa

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										koskevan oikeudellisen kehyksen muutos on hyväksytty), ja niiden osuus suuren verovelvollisen veropohjasta on vähintään 90 prosenttia. Tässä vaiheessa noin 1500000 oikeussubjektista noin 400000 on joko maksukyvyttömyysmenettelyssä tai työmarkkinoiden ulkopuolella. Toimenpiteen tavoitteena on siis lähes kaikki rekisteröidyt oikeushenkilöt käyttää erillisyhtiötä. Erillisyhtiöön kirjautuneiden uusien verovelvollisten lukumäärää seurataan erityisraporteilla, jotka perustuvat kansallisen rahoitustietokeskuksen tietokannoista tekemiin kyselyihin.
193	Uudistus 1. Kansallisen verohallintovira	Välitavoite	Verovelvollisten luokitteluun	Riskikriteerit määrittelevän ANAF:n				Q4	2022	Riskikriteerit on määriteltävä verosäännösten noudattamatta jättämisen riskien

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	ston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla		sovellettavat riskikriteerit määrittelevän sovellettavan oikeudellisen kehityksen voimaantulo. Oikeudellinen kehys hyväksytään ANAF:n puheenjohtajan määräyksellä.	puheenjohtajan järjestyksen voimaantulo						pääluokkien mukaan: verorekisteröintiin liittyvät riskit; ilmoitusten toimittaminen; ilmoituksen taso; maksu. Näitä määritelmiä on käytettävä veroriskiluokkiin perustuvassa verohallinnon järjestelmässä, jossa verohallinnon toimenpiteet ja tarkastukset mukautetaan kunkin verovelvollisten ryhmän veroriskiin. Riskiperusteissa on otettava huomioon seuraavat kansainväliset standardit: — OECD ISO 31000:2018 KOM – Verohallintojen vaatimustenmukaisuusriskien hallintaopas 2010 Vapaakauppasopimusta koskevat ohjeet vaatimusten noudattamiseen liittyvien riskien käsittelystrategioiden tehokkuuden arvioimiseksi
194	Uudistus 1. Kansallisen	Välitavoite	Verotarkastusviranomais	Lain säännös, josta ilmenee				Q4	2022	Uudella lailla perustetaan tai tarkistetaan

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla		en toimintaa koskevan muutetun oikeudellisen kehyksen voimaantulo	verotarkastusviranomaisten toiminnan laajuuteen vaikuttavan oikeudellisen kehyksen voimaantulo						veroviranomaisten valtuuksia verotarkastuselimille, petostentorjunnasta vastaaville tarkastuselimille ja henkilökohtaisen verotuksen tilanteen tarkastamisesta vastaaville elimille. Tavoitteena on vahvistaa verovalvontarakenteiden institutionaalisia valmiuksia ja ehkäistä kansallisia ja rajatylittäviä veropetoksia ja veronkiertoa tunnistamalla merkittävät veroriskit varhaisessa vaiheessa ja kohdennetusti. ANAF tarkastelee valvontarakenteiden toteuttamien toimien institutionaalisia ja oikeudellisia puitteita. Verotarkastuselinten oikeudellisen kehyksen tarkistaminen on saatettava päätökseen ottaen huomioon analyysin päätelmät ja tulokset.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
195	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	Välitavoite	Verohallinnosta ja työsuojelutarkastuksista vastaavan kansallisen viraston yhteisen toimintasuunnitelman käyttöönotto/hyväksyntä harmaan/mustan työn kiertämisen estämiseksi ja rajoittamiseksi	Hyväksytään verohallinnosta ja työsuojelutarkastuksesta vastaavan kansallisen viraston yhteisen toimintasuunnitelman toimista, joita on toteutettava harmaan/mustan työn kiertämisen estämiseksi ja rajoittamiseksi				Q1	2022	Työsuojelutarkastuksen kanssa tehdyn yhteistyöpöytäkirjan jälkeen on laadittava yhteinen toimintasuunnitelma, johon otetaan mukaan talouden toimijat, joilla on suuri veroriski ja riski myös ilmoitetun tai ilmoittamattoman työn käytön näkökulmasta. Se on eriteltävä kausittaisten toimintojen mukaan, jos mainittujen riskien esiintymisen tiedetään olevan suuri. Asianomaisten rakenteiden (verotuksen petostentorjunnan pääosasto ja työsuojelutarkastus) johdon on säännöllisin väliajoin analysoitava saavutettuja tuloksia sekä mahdollisuuksia ja näkymiä suunnitelman päivittämiseksi saatujen tulosten perusteella.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
196	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	Kohde	Verohallinnon keräämien tulojen osuuden kasvattaminen vähintään 2,5 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen		Prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen		2,5	Q4	2025	Verotulojen osuus kasvaa vähintään 2,5 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuoden 2019 tasoon verrattuna
197	Uudistus 1. Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	Kohde	Alv-vajeen pienentäminen 5 prosenttiyksikköä		Prosentti osuus		5	Q2	2026	Alv-vaje pienenee 5 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden 2019 tasoon.
198	Uudistus 2. Tullijärjestelmän nykyaikaistaminen ja sähköisen tullin käyttöönotto	Välitavoite	Tullihallinnon toiminnan parantamiseksi voimassa olevaan oikeudelliseen kehykseen tehtyjen	Lakiin sisältyvä säännös, jonka mukaan voimassa olevaan oikeudelliseen kehykseen tehtyt				Q4	2025	Uudistuksen tavoitteena on parantaa tullihallinnon hallinnollisia ja toiminnallisia valmiuksia ja ohjata tulliselvitystoimintaa kohti täysin sähköistä ympäristöä. Uudistuksella toteutetaan myös sähköinen tullijärjestelmä sen jälkeen,

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			muutosten voimaantulo	muutokset tulevat voimaan tullihallinnon toiminnan parantamiseksi						kun asiaankuuluvat tietojärjestelmät on otettu käyttöön. Erityisesti on toteutettava seuraavat toimet: - tullin tietotekniikkajärjestelmien kehittäminen unionin tullikoodeksin vaatimusten mukaisesti; - tulliselvityksen keskittäminen sähköiseen ympäristöön ja byrokraattisten esteiden vähentäminen; - tullimuodollisuuksien yksinkertaistaminen.
199	Uudistus 3. Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen	Välitavoite	Muutetun sääntelykehyksen voimaantulo merkittävien julkisten investointihankkeiden monivuotisen talousarvion suunnittelun	Lakiin sisältyvä säännös muutosten voimaantulosta merkittävien julkisten investointihankkeiden monivuotisen talousarvion				Q4	2022	Uudella sääntelykehyksellä muutetaan — Julkisesta taloudesta annettu laki nro 500/2002, sellaisena kuin se on muutettuna, jossa vahvistetaan perusteet ja edellytykset monivuotisten merkittävien julkisten investointihankkeiden, erityisesti merkittävien

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			varmistamiseksi ja finanssipoliittisen neuvoston tekemien menoarvioiden jälkiarvioinnin tekemiseksi	nnittelun varmistamiseksi						investointihankkeiden menojen, talousarviolle niiden loppuun saattamiseen asti. Tiettyjen finanssipoliittisten ja talousarviotoimenpiteiden hyväksymisestä kansainvälisten elinten kanssa sovittujen sitoumusten täyttämiseksi sekä tiettyjen säästöjen muuttamisesta ja täydentämisestä annettu hallituksen poikkeusasetus nro 88/2013, sellaisena kuin se on muutettuna, jolla saatetaan ajan tasalle merkittävien, uusien ja käynnissä olevien julkisten investointihankkeiden priorisoinnin taustalla olevat periaatteet rahoituksen kohtuuhintaisuuden ja kestävyys sekä taloudellisten ja sosiaalisten perustelujen osalta; merkittävien julkisten investointien priorisointiprosessin ajoitus

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										on saatettava ajan tasalle, jotta se voidaan yhdistää talousarvion vuotuisen ja monivuotisen talousarvion valmistelun ajoitukseen; johtaville tulojen ja menojen hyväksyjille, jotka eivät noudata merkittävien investointien priorisoinnin ajoitusta ja sääntöjä, otetaan käyttöön ehtoja/seuraamuksia; — Valtioneuvoston päätös nro 225/2014 julkisten investointihankkeiden priorisointia koskevien menettelysääntöjen hyväksymisestä, sellaisena kuin se on muutettuna, jolla muutetaan merkittäviin uusiin ja käynnissä oleviin julkisiin investointihankkeisiin sovellettavia ensisijaisuusperusteita ja sen jälkeen siten, että budjetointi suunnataan ensisijaisesti suurten investointihankkeiden

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										loppuun saattamiseen täytäntöönpanon pitkälle edeneissä vaiheissa.
200	Uudistus 3. Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen	Välitavoite	Talousarvio-ohjelmien laatimis-, seuranta- ja raportointimenetelmien hyväksymistä koskevan hallituksen päätöksen voimaantulo	Valtioneuvoston päätöksessä oleva säännös talousarvio-ohjelmien laatimis-, seuranta- ja raportointimenetelmien hyväksymisestä annetun säädöksen voimaantulosta				Q2	2022	Valtioneuvoston päätöksellä talousarvio-ohjelmien laatimisen, seurannan ja raportoinnin varmistaminen parannetaan tulosperusteista talousarviosuunnittelua ja lisätään tulossuuntautuneisuutta, — määritellään selkeästi tavoitteet, päämäärät, toimien tulokset, politiikkojen ja indikaattorien vaikutukset, joiden avulla voidaan rahoittaa tiukkoja ennakkokeskusteluja julkisista politiikoista sekä avoin ja perusteltu arvio siitä, miten budjetoiduilla ohjelmilla on saavutettu julkisen politiikan tavoitteet ja päämäärät. Hallituksen päätös liittyy talousarvion_NG-hakemuksen tarkistamiseen.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
201	Uudistus 3. Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen	Välitavoite	Menojen uudelleentarkastelun loppuun saattaminen terveydenhuollon ja koulutuksen aloilla	Koulutus- ja terveysmenoja koskevan analyysin julkaiseminen				Q2	2023	Terveys- ja koulutusalojen menojen arviointi toteutetaan kolmessa päävaiheessa: 1. Hallituksen muistio, jossa esitetään terveys- ja koulutusmenojen uudelleentarkastelu 2. Aihekohtaisten työryhmien perustaminen valtiovarainministeriön, terveysministeriön, kansallisen sairausvakuutuslaitoksen ja opetusministeriön edustajien kanssa 3. Tietojen kerääminen, analyysien viimeistely ja tulosten esittäminen.
202	Uudistus 3. Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen	Välitavoite	Monivuotisen strategian ja aikataulun hyväksymisen menojen järjestelmällistä uudelleentarkastelua varten	Hallituksen hyväksymä ja julkaistu muistio				Q2	2023	Valtiovarainministeriö laatii hallituksen hyväksyttäväksi muistion, jossa määritellään alat, ohjelmat ja toimet, joiden osalta menoja arvioidaan tulevaisuudessa, toteutusaikataulu, vastuussa olevat instituutiot ja työryhmien perustaminen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			kaikilla aloilla							kullekin tarkasteltavalle alalle.
203	Uudistus 3. Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen	Välitavoite	Vuoden 2024 talousarviolausunto sisältää menojen uudelleenarviointien suositukset (terveys ja koulutus).	Talousarvioesitys sisältää terveys- ja koulutusalan menoanalyysin tulokset.				Q4	2023	Vuoden 2024 talousarvioesityksessä otetaan huomioon terveys- ja koulutusmenojen uudelleentarkasteluista johtuvat toimenpiteet ja ehdotukset.
204	Uudistus 3. Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen	Välitavoite	Finanssipoliittisen neuvoston tehtäväksi annetaan säännöllinen vaikutustenarviointi menojen uudelleentarkastelusta ja täytäntöönpanon toteutuksen laadinnasta	Lakiin sisältyvä säännös, jossa ilmoitetaan riippumattoman laitoksen toimeksiannon voimaantulo				Q2	2024	Laissa annetaan finanssipoliittiselle neuvostolle valtuudet antaa lausunto menoanalyysin tuloksista alkaen vuoden 2024 talousarviosta ja raportoida sen jälkeen vuosittain. Tämä säännöllinen uudelleentarkastelu perustuu finanssipoliittisen neuvoston toimeksiantoon, joka on määrä toteuttaa yhdessä verolakiin tehtävien muutosten kanssa (välitavoite 199).

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			annetun lain voimaantulo							
205	Uudistus 4. Verokehysten uudelleentarkastelu	Välitavoite	Romanian verojärjestelmän analyysi, jonka tavoitteena on antaa suosituksia sen varmistamiseksi, että verojärjestelmä edistää ja ylläpitää kestävää talouskasvua	Valmistunut analyysi, raportin julkaiseminen yhdessä analyysin ja suositusten kanssa, jotka teknistä apua antavat riippumattomat instituutiot ovat hyväksyneet tai jotka on laadittu yhdessä niiden kanssa	EI OLE	EI OLE		Q4	2022	Valtiovarainministeriö tekee teknisen avun sekä neuvontaja konsultointipalvelujen tuella analyysin siitä, miten Romanian verojärjestelmän/verolainsäädännön rakennetta voidaan parantaa sen varmistamiseksi, että verojärjestelmä edistää ja ylläpitää kestävää talouskasvua. Painopisteenä on — verokannustimien ja tuloverotuksen porsaanreikien asteittainen poistaminen (mukaan lukien erityisjärjestelmät, joihin poikkeuksia voidaan soveltaa) — sosiaaliturvamaksuista ja kiinteistöveroista (eli paikallisveroista) ja — verotuksen painopisteen siirtäminen kohti ympäristöveroja ottaen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										huomioon jakaumavaikutukset. Valtiovarainministeriö julkaisee analyysin ja suositukset.
206	Uudistus 4. Verokehysten uudelleentarkastelu	Välitavoite	Verolakiin tehtyjen muutosten voimaantulo, joilla pienennetään asteittain mikroyritysten erityisverojärjestelmän soveltamisalaa	Lain säännös, jossa ilmoitetaan verolakiin tehtyjen muutosten voimaantulo				Q4	2022	Uudella lailla muutetaan verolakia mikroyritysten erityisen verojärjestelmän soveltamisalan asteittaiseksi pienentämiseksi. Erityissäännösten vähentäminen alkaa vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä ja päättyy vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä.
207	Uudistus 4. Verokehysten uudelleentarkastelu	Välitavoite	Voimaantulo päivä verolakiin (laki nro 227/2015) tehdyt muutokset muiden	Lakiin sisältyvä säännös verokannustimien vähentämistä ja/tai poistamista sekä vihreän				Q1	2023	Uudella lailla muutetaan verolakia panemalla täytäntöön verojärjestelmän uudelleentarkastelun suositukset (ks. välitavoite 205), jotta varmistetaan, että verojärjestelmä edistää ja ylläpitää kestäväää talouskasvua. Nämä

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			verokannustimien vähentämiseksi ja/tai poistamiseksi tavoitteena yksinkertaistaa verojärjestelmää ja tehdä siitä tehokkaampi, avoimempi ja oikeudenmukaisempi vuoteen 2024 mennessä. —Vihreän verotuksen laajentamista koskeva lainsäädäntö	verotuksen laajentamista koskevan lainsäädäntökehityksen voimaantulosta						muutokset toteutetaan vaiheittain tammikuuhun 2024 mennessä.
208	Uudistus 4. Verokehyksen uudelleentarkastelu	Välitavoite	Verolakiin (laki nr.227/2015) tehtyjen	Lakiin sisältyvä säännös, joka osoittaa				Q1	2025	Uudella lailla muutetaan verolakia rakennusalaalla työskentelevän henkilöstön verokannustimien

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			muutosten voimaantulo, jolla vähennetään asteittain rakennusallalla työskentelevän henkilöstön verokannustimia	lainsäädäntökehysten voimaantulon ja vähentää asteittain rakennusalan henkilöstön verokannustimia						asteittaiseksi vähentämiseksi. Rakennusallalla työskentelevän henkilöstön verokannustimien asteittainen alentaminen alkaa vuonna 2025 ja se on saatettava päätökseen vuoden 2028 loppuun mennessä.
209	Uudistus 5. Kansallisen kehityspankin perustaminen ja käyttöönotto	Välitavoite	Kansallisen kehityspankin toimintavalmiuteen saattaminen	Kansallisen kehityspankin rekisteröinti kaupparekisteriin				Q4	2024	Kansallinen kehityspankki rekisteröidään kaupparekisteriin ja vapautetaan 26 päivänä kesäkuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU soveltamisesta. Sen on oltava täysin toimintakykyinen, ja siinä on oltava koulutettua henkilöstöä (joka kattaa kriittiset toiminnot rintamatoimistossa, taustatoimistossa ja tukitoiminnot), joka pystyy tarjoamaan ensimmäiset

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										rahoitusvälineet alan parhaiden käytäntöjen mukaisesti. Vastaperustetun pankin on kurottava umpeen rahoitusvaje, varmistettava tukikelpoisten edunsaajien rahoituksen saannin parantaminen ja tarjottava asiantuntemusta uusien tuotteiden kehittämistä varten. Kansallisen kehityspankin investointi- ja lainanantostrategialla on varmistettava, että tämän toimenpiteen nojalla tuettuja transaktioita koskevia ”ei merkittävää haittaa” -ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan kestävyysarvioinnin, poissulkemislue- ttelon ja asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista koskevan vaatimuksen avulla.
210	Uudistus 5. Kansallisen kehityspankin	Välitavoite	EU:n varojen täytäntöönpanoa koskevan	Euroopan unionin saamien EU-				Q2	2026	Pilariarvioinnin loppuun saattaminen riippumattomalla ulkoisella tarkastuksella asiaa

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	perustaminen ja käyttöönotto		kansallisen kehityspankin pilarin arvioinnin loppuun saattaminen	varojen täytäntöönpanon koskevan kansallisen kehityspankin pilarin arvioinnin loppuun saattaminen						koskevan toimeksiannon perusteella (17. huhtikuuta 2019 annettu komission päätös C(2019)2882). Tällainen arviointi on vaihe prosessissa, jonka ansiosta kansallisesta kehityspankista voi tulla unionin varojen toteutuskumppani EU:n varainhoitoasetuksen 154 artiklan nojalla.
211	Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	Välitavoite	Hankintaan liittyvä tekninen apu, jonka antaa hankintayksikkö, joka on valittava julkisia hankintoja koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti	Sopimus allekirjoitettu				Q4	2021	Teknistä apua koskevan sopimuksen allekirjoittaminen valitun tahon kanssa, jotta voidaan laatia analyysi ja ehdotuksia eläkejärjestelmän – yleisen järjestelmän ja erityisjärjestelmien – uudistamiseksi kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa luvattujen periaatteiden mukaisesti. Uudessa lainsäädännössä

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- otetaan käyttöön uusi laskentakaava uusille eläkkeille ja maksettaville eläkkeille. Kaavan parametrit on valittava huolellisesti sen tavoitteen mukaisesti, joka koskee julkisten kokonaisbruttoeläkemenojen osuutta suhteessa BKT:hen (9,4 prosenttia suhteessa BKT:hen pitkällä aikavälillä eli vuosina 2022–2070). Niissä ei myöskään sallita eläketason tilapäisiä korotuksia; - otetaan käyttöön uusi eläkkeiden indeksointisääntö, joka vastaa eläkemenoja prosenttiosuutena BKT:stä ja mekanismit ad hoc -indeksoinnin estämiseksi; - vähennetään merkittävästi mahdollisuuksia varhaiseläkkeelle siirtymiseen, otetaan

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										käyttöön kannustimia työelämän pidentämiseksi ja nostetaan vapaaehtoisesti tavanomaista eläkeikää 70 vuoteen elinajanodotteen nousun mukaisesti sekä tasoitetaan miesten ja naisten lakisääteinen eläkeikä 65 vuoteen 2035 mennessä; - ottamaan käyttöön kannustimia eläkkeelle siirtymisen lykkäämiseksi; - tarkistetaan erityiseläkkeitä, jotta ne olisivat maksuperusteisen periaatteen mukaisia; - vahvistaa järjestelmän maksuosuusperiaatetta; - parantaa vähimmäiseläkkeiden ja alempien eläkkeiden riittävyyttä erityisesti köyhyysrajan alapuolella olevien osalta; - varmistetaan eläkejärjestelmän toisen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										pilarin taloudellinen elinkelpoisuus korottamalla maksuja tähän eläkepilariin. Tekninen apu sisältää vaikutustenarvioinnin ehdotetuista uudistusvaihtoehtoista (pitkän aikavälin ennusteet). Teknisen avun tarjoajan on tuettava eläkeuudistuksen laatimista.
212	Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	Välitavoite	Tulee voimaan ministerin määräys, jolla perustetaan seurantakomitea, jonka tehtävänä on tarkastella uudelleen eläkejärjestelmää ja eläkejärjestelmään liittyviä	Yhteisen ministeriön päätöksen säännös, josta käy ilmi ministeriön yhteisen päätöksen voimaantulo				Q4	2021	Seurantakomitea perustetaan yhteisellä ministeriön asetuksella (valtiovarainministeriö sekä työ- ja sosiaaliturvaministeriö), ja se koostuu työ- ja sosiaaliturvaministeriön, julkisten eläkkeiden kansallisen talon ja valtiovarainministeriön asiantuntijoista. Myös finanssipoliittisen neuvoston asiantuntijoita kutsutaan mukaan. Se tekee tiivistä

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			poliittisia toimia teknisen avun tarjoajan tuella							yhteistyötä teknisen avun tarjoajan kanssa.
213	Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	Välitavoite	Säätelykehiksen muutosten voimaantulo pilarin 2 eläkkeiden kestävyysvarmistamiseksi	Säätelykehiksen säännös, josta käy ilmi lainsäädännön voimaantulo				Q1	2022	Uudella lainsäädäntökehyksellä —Varmistetaan toisen pilarin julkisen talouden kestävyys korottamalla rahoitusosuuksia julkisen talouden strategian määräysten mukaisesti; Yksityisen eläkejärjestelmän toiminnan digitalisointi Toisen pilarin eläkesijoitusten monipuolistaminen. Toisen pilarin eläkesijoitusten osalta hallituksen on tutkittava mahdollisuutta tehdä yksityisesti hoidettujen eläkerahastojen sijoituksiin sovellettavasta säätelyjärjestelmästä joustavampi vähentämällä määrällisiä sijoitusrajoituksia ja vähentämällä riskejä koskevia

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										talousarviorajoituksia, joita sovelletaan yksityisesti hoidettuihin eläkerahastoihin; Säilytetään eläkkeiden hoitajien riippumattomuus niiden päättäessä sijoitusstrategiastaan — Sännellään yksityisten eläkerahastojen sijoitusjärjestelmän tulevia mukautuksia, joilla edistetään joustavaa järjestelmää, joka kannustaa eläkkeiden hoitajia hajauttamaan sijoitussalkkujaan oikeudenmukaisen riskikorjatun tuoton saavuttamiseksi. — Parannetaan yritysten pääsyä pääomamarkkinoille, helpotetaan uusien liikkeeseenlaskijoiden listautumista ja hyödynnetään enemmän yksityisiä rahoituslähteitä, eläkerahastojen varat mukaan luettuina. Tämä parantaisi

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										eläkkeiden hoitajien investointiekosysteemiä ja lisäksi mahdollisuuksia eläkerahastojen sijoitussalkkujen asianmukaiseen monipuolistamiseen.
214	Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	Välitavoite	Uuden eläkejärjestelmää koskevan lain, jolla korvataan lain nro 127/2019 säännökset, voimaantulo	Eläkejärjestelmää koskevan lain voimaantulon osoittava lain säännös				Q1	2023	Uudella eläkeläillä on varmistettava eläkejärjestelmän julkisen talouden kestävyys sekä oikeudenmukaisuus, maksuperusteisen periaatteen noudattaminen, vähäisten/vähimmäiseläkkeiden riittävyys ja lain nro 127/2019 säännösten korvaaminen (mukaan lukien 25 vuoden kiinteää maksukautta koskevat säännökset). Kaikkiin lainmuutoksiin, jotka johtaisivat poikkeamiseen hallituksen uudistuksen hyväksymisen jälkeen laadituista viiteennusteista, on liitettävä

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										korvaavia toimenpiteitä eläkemenojen (osuutena BKT:stä) pitämiseksi viiteuran mukaisina. Uudistukseen on sisällyttävä teknisen avun (välitavoite 211) pohjalta ainakin seuraavat osatekijät: 1) Otetaan käyttöön uusi laskentakaava uusille eläkkeille ja maksettaville eläkkeille. Kaavan parametrit on valittava siten, että varmistetaan eläkemenojen kehityksen ja yleisesti eläkejärjestelmän julkisen talouden kestävyys keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä (vuoteen 2070 asti). Niissä ei myöskään sallita eläketasojen tapauskohtaista korottamista. Yksityiskohtaisen kaavan on lähtökohtaisesti

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										poistettava korjausindeksi, sen on perustuttava kunkin edunsaajan maksuperusteisen periaatteen mukaisesti saavuttamien pisteiden määrään ja sovellettava eläkkeiden indeksointimekanismia, joka ei enää salli tapauskohtaisia korotuksia. Eläkkeiden laskentakaavan on oltava seuraava: - määritetään nykyisten ja tulevien eläkkeensaajien osalta joukko pisteitä, jotka perustuvat järjestelmään työelämän aikana maksettuihin maksuihin;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Vahvistaa 65 vuoden lakisääteisen eläkeiän sekä miehille että naisille 1 päivästä tammikuuta 2035 alkaen; - Vahvistetaan vähimmäismaksukausi 15 vuodeksi sekä naisille että miehille; - Vahvistetaan sekä naisille että miehille 35 vuotta täyttä rahoitusosuutta koskeva ajanjakso vuoteen 2030 mennessä; - Vahvistaa, että vähimmäismaksukautta, koko eläkemaksukautta ja lakisääteistä eläkeikää muutetaan elinajanodotteen kehityksen perusteella Romaniassa;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Uudistuksen tullessa voimaan alkuperäinen viitearvo on enintään 81 leuta. Siirtymäkauden aikana eläkkeensaajien, joille uusi kaava johtaisi teoreettisesti pienempään eläkkeeseen (suhteessa uudistuksen voimaantuloa välittömästi edeltävään aikaan), eläke-etuudet jäädytetään (nimellisarvoina) siihen saakka, kunnes uudistuksen jälkeinen teoreettinen eläke-etuus saavuttaa (indeksointisääntöjen avulla) jäädytetyn

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										nimelliseläkkeen määrää vastaavan määrän. 2) Lailla tarkistetaan eläkkeiden indeksointisääntöjä. Erityisesti: - Lakiin on sisällyttävä eläkkeiden indeksointimekanismi, joka ei salli tapauskohtaisia korotuksia; - Indeksointiaste on yhtä suuri kuin inflaatio lisättynä 50 prosentilla reaalipalkkojen noususta vuonna t-1. Siinä on oltava korkki ja lattia; - Indeksointiaste ei saa olla alhaisempi kuin inflaatio (lattiataso); - Jos säännön mukainen indeksointiaste on

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										sekä inflaation että eläkejärjestelmän kokonaistulojen kasvuvauhdin yläpuolella, indeksointiaste rajataan jälkimmäiseen (yläraja); - Finanssipoliittinen neuvosto laatii vuosittain kesäkuussa kertomuksen, jossa todetaan, onko indeksointisääntöjä sovellettu täysimääräisesti. Jos indeksointisäännöistä poiketaan, kertomuksessa on esitettävä määrällinen vaikutus julkiseen talouteen. Kertomus julkistetaan; - Jos kertomuksessa havaitaan poikkeamia lakisääteisistä

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										indeksointisäännöistä, hallitus on lain nojalla velvollinen hyväksymään tasapainottavia toimenpiteitä (muuttujan muutokset tai maksujen korotukset), joilla neutraloidaan eläkkeiden tapauskohtaisen korotuksen vaikutus julkiseen talouteen nettonykyarvona. Sosiaaliturvamaksuja korotetaan oletusarvoisesti, jotta voidaan kompensoida eläkkeiden tapauskohtaisen korotuksen (eli indeksointisääntöjä pidemmälle menevän korotuksen) vaikutusta julkiseen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										talouteen nykyarvona ilmaistuna. 3) Laissa säädetään naisten lakisääteisen eläkeiän asteittaisesta lähentämisestä miesten eläkeikään (tällä hetkellä 65 vuotta). Tämä lähentyminen alkaa vuonna 2024, etenee lineaarisesti ja saadaan päätökseen vuoteen 2035 mennessä. 4) Laki sisältää kannustimia työskennellä pidempään, lakisääteiseen eläkeikään asti ja sen jälkeen ja enintään 70 vuotta. Erityisesti: lisäpisteitä myönnetään kunakin vuonna, jos maksukausi on yli 25 vuotta: 0,50 pistettä kunakin vuonna 25 vuoden aikana; 0,75 pistettä kunakin vuonna

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										30 vuoden aikana; yksi piste jokaista 35 vuotta kohti. 5) Laissa tarkastellaan uudelleen ”erityisissä” tai ”erityisissä” työoloissa työskentelystä johtuvan varhennetun eläkkeelle siirtymisen edellytyksiä: - Erityisissä olosuhteissa harjoitettavan toiminnan tavanomaisen eläkeiän enimmäisalennus on alennettava kymmeneen vuoteen ja erityisissä olosuhteissa tapahtuvan toiminnan tavanomaisen eläkeiän enimmäisalennus seitsemään vuoteen. - Erityisissä työoloissa tehtyjen työvuosien perusteella

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										myönnettävien etuuspalkkioiden määräksi vahvistetaan 0,25 ja 0,50 pistettä kultakin erityisissä työoloissa täyttyneeltä vuodelta. - Luetteloa yksiköistä, joiden toiminta mahdollistaa erityisolosuhteiden aseman, olisi pienennettävä yli puolella. 6) Järjestelmän julkisen talouden kestävyyttä on tuettava myös lainsäädäntöön sisältyvällä ”jarrumekanismilla”. Erityisesti: - Tässä mekanismissa on säädettävä eläkemenojen säännöllisestä (kolmen vuoden

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										välein) tehtävästä finanssipoliittisen neuvoston suorittamasta eläkemenojen ja -tasapainon kehityksestä ja ennusteista, jotka perustuvat ikääntymistä käsittelevän työryhmän ennusteisiin. Työministeriö ja valtiovarainministeriö toimittavat kaikki tarvittavat tiedot hyvissä ajoin. Uudelleentarkastelu on julkistettava. - Jos uudelleentarkastelussa havaitaan poikkeamia suhteessa teknisen avun tarjoajan määrittämään ”viiteuraan”, kun

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										hallitus hyväksyy uudistuksen, hallitus on velvollinen hyväksymään toimenpiteitä (muuttujan muutokset), joilla eläkemenot (osuutena BKT:stä) saadaan takaisin reiteilleen. Sosiaaliturvamaksuja korotetaan oletusarvoisesti, jotta voidaan tasoittaa nettonykyarvona ilmaistua vaikutusta julkiseen talouteen eläkemenojen viiteuralta poikkeamisesta. - Ensimmäinen uudelleentarkastelu tehdään vuonna 2027. 7) Uudistuksessa on otettava käyttöön säännöksiä, joilla varmistetaan, että järjestelmän keskeisiä

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										parametreja mukautetaan määrääjain elinajanodotteen muutosten huomioon ottamiseksi. Erityisesti: - Vähimmäismaksukausi, täysimääräisen eläkkeen maksukausi, lakisääteinen eläkeikä ja kaikki muut ajanjaksoon liittyvät muuttujat kehittyvät elinajanodotteen (eläkkeellä) havaitun muutoksen murto-osalla (50 prosenttiyksikköä). - Kun AWG:n uudet ennusteet tulevat saataville, finanssipoliittinen neuvosto laatii joka kolmas vuosi raportin, jossa tarkastellaan, onko eläkejärjestelmän parametreja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										mukautettu lain mukaisesti ja onko elinajanodotteessa eläkehetkellä tapahtunut muutoksia. Tämä kertomus on julkistettava. - Jos raportissa havaitaan poikkeamia säännöstä, hallitus on lain nojalla velvollinen mukauttamaan järjestelmäparametreja. - Ensimmäinen uudelleentarkastelu tehdään vuonna 2027. 8) Lailla parannetaan vähimmäiseläkkeiden ja alempien eläkkeiden riittävyyttä erityisesti köyhyysrajan alapuolella olevien osalta; 9) Lailla on varmistettava eläkejärjestelmän toisen pilarin taloudellinen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										elinkelpoisuus korottamalla tähän eläkepilariin suoritettavia maksuja. 10) Pakettiin voi sisältyä erillisiä lakeja, jotka koskevat yleistä järjestelmää ja erityiseläkkeitä.
215	Uudistus 6. Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	Välitavoite	Erityiseläkkeisiin liittyvien menojen vähentämistä koskevan lainsäädäntökehysten voimaantulo	Lain säännös, joka osoittaa erityiseläkkeistä aiheutuvien menojen vähentämistä koskevan lainsäädäntökehysten voimaantulon				Q4	2022	Uudessa lainsäädäntökehyksessä tarkistetaan erityiseläkkeitä ja saatetaan ne maksuperusteisen periaatteen mukaisiksi. - Uusia erityiseläkkeiden luokkia ei luoda, ja nykyisiä luokkia on virtaviivaistettava. - Juoksevat erityiseläkkeet lasketaan maksuperusteisen periaatteen, ammatillisen palvelusajan ja saatujen tulojen prosenttiosuuden mukauttamisen perusteella.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Vähimmäismaksukauden on oltava sama kuin julkisessa eläkerahastossa. - Perustuslakituomioistuimen ratkaisujen suoja koskee ainoastaan rauhantuomareiden eläkkeitä, ei muiden ryhmien eläkkeitä, ja siinä on viitattava ainoastaan tuomioistuimen perusteluissa nimenomaisesti mainittuihin rajoihin. Erityiseläke ei saa olla suurempi kuin maksukauden aikana saadut tulot.
216	Investointi 1. Helpotetaan veronmaksajien sääntöjen noudattamista kehittämällä digitaalisia palveluja	Välitavoite	Digitaaliset palvelut ja kriittiset sähköiset järjestelmät ovat toiminnassa	Digitaaliset palvelut ja sähköiset järjestelmät ovat toiminnassa				Q4	2023	Seuraavat digitaaliset palvelut ja sähköiset järjestelmät on perustettava/laajennettava ja otettava käyttöön: - Virtuaalinen yksityinen avaruus, joka parantaa verohallinnon ja veronmaksajien välistä

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										digitaalista vuorovaikutusta (luomalla mahdollisuuksia suorittaa maksuja erillisyhtiön/ghiseul.ro:n kautta, luomalla mahdollisuus viestiä veronmaksajien kanssa videovuorovaikutuksesta, kehittämällä erillisyhtiön olemassa olevaa yhteyslomaketta ja laajentamalla erillisyhtiössä saatavilla olevaa verkkoohjelmointipalvelua. - Puhelinpalvelukeskuksen on oltava täysin toimintakykyinen tarjoamaan sähköisiä palveluja ja puhelinpalveluja veronmaksajille. Sen on tarjottava sähköposti-, tekstiviesti- ja chat-toimintoja käyttöliittymän kautta sekä sisään- ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ulospäin suuntautuvaa puheenkäsittelyä, jossa on integroidut puhelintoiminnot käyttöliittymän kautta; puhelujen automaattinen reititys kykyjen mukaan; työskentele jonojen kanssa. - Keskitetty asiointipiste (OSS), jolla parannetaan palvelujen tarjontaa ja vähennetään veronmaksajien liiketoimintakustannuksia, vähennetään yritysten hallinnollista taakkaa yksinkertaistamalla alv-ilmoitus- ja B2C-maksumenettelyä, helpotetaan rajatylittävää kauppaa ja torjutaan alv-petoksia. Se helpottaa yritysten kannalta tiettyjen tavaroiden ja palvelujen B2C-luokkien

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										arvonlisäveron sähköistä ilmoittamista ja maksamista. - Arvonlisäverotietojen vaihtojärjestelmä – mukautetaan viimeisimpiin kansallisiin ja yhteisön sisäisiin lainsäädäntömuutoksiin veronmaksajien hallinnollisen taakan vähentämiseksi.
217	Investointi 1. Helpotetaan veronmaksajien sääntöjen noudattamista kehittämällä digitaalisia palveluja	Kohde	Verkossa saatavilla olevat palvelut yhtiöveron maksajille		Osuus (%)	45	60	Q4	2024	60 prosenttia kaikista vuoden 2024 lopussa saatavilla olevista yritysverovelvollisille tarjottavista palveluista on oltava saatavilla verkossa kansallisen verohallintoviraston verkkosivuston tai erillisyyhtiön kautta. Vuodesta 2021 alkaen vain 45 prosenttia näistä palveluista on ollut saatavilla verkossa.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ANAF tarjoaa verovelvollisille 65 palvelua sekä sähköisesti että veroyksiköiden toimistossa. Käytettävissä oleviin palveluihin on sisällyttävä toiminnot, jotka mahdollistavat vuorovaikutuksen verovelvollisten kanssa veroyksiköiden tiloissa, sekä ratkaisut veronmaksajien/asiakkaiden tuntemiseksi.
218	Investointi 1. Helpotetaan veronmaksajien sääntöjen noudattamista kehittämällä digitaalisia palveluja	Välitavoite	Arvoltaan merkittävien (omaisuustyyppin mukaan) arvoltaan merkittävien kiinteistöjen ja liikuteltavien kiinteistöjen huutokauppoja varten	Verkkoalusta toiminnassa				Q2	2024	On otettava käyttöön verkkoalusta, jolla järjestetään huutokauppoja valtion omistaman omaisuuden ja täytäntöönpanon yhteydessä takavarikoidun omaisuuden myymiseksi. Jos Romanian viranomaiset päättävät myydä kiinteistöomaisuutta, liikkuvaa omaisuutta sekä

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			perustettu verkkoalusta							harvinaisia ja arvokkaita esineitä, kuten jalometalleja, taide-esineitä, autoja, lentokoneita ja veneitä, omaisuutta on tarjottava myytäväksi uudessa huutokauppapaikassa (käyttäen kansallisen rahoitustietokeskuksen (NCFI) tietokannoista saatuja tietoja ja kansallisen verohallintoviraston toimittamia tietoja).
219	Investointi 2. ja Vero-verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdenmukainen riskinhallinta	Kohde	Henkilöstön koulutus riskinhallinta järjestelmästä		Määrä	0	40	Q2	2023	Valtiovarainministeriön riskienhallinta-alalla työskentelevää 40 työntekijää on koulutettava riskinhallintajärjestelmään.
220	Investointi 2. ja Vero-verohallinnon prosessien	Kohde	Verohallinnon kansallisen toimiston tietojärjestelmä		Määrä	0	15 0000	Q4	2021	Vähintään 150000 kassakonetta, jotka on liitetty verohallinnon kansalliseen sähköiseen järjestelmään.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdenmukainen riskinhallinta		määrän liitettyjen kassakoneiden lukumäärä							Kassakoneiden täydellisessä liittämisessä on puututtava erityisesti kaupan alan petoksiin. Näiden investointien on osaltaan pienennettävä alv-vajetta.
221	Investointi 2. Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdenmukainen riskinhallinta	Kohde	Verohallinnon kansallisen toimiston tietojärjestelmään liitettyjen kassakoneiden lukumäärä		Määrä	150 000	600 000	Q4	2022	Vähintään 600 000 kassakonetta on liitettävä verohallinnon kansalliseen sähköiseen järjestelmään. Kassakoneiden täydellisessä liittämisessä on puututtava erityisesti kaupan alan petoksiin. Tämän investoinnin on osaltaan pienennettävä alv-vajetta.
222	Investointi 2. Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdenmukainen riskinhallinta	Kohde	Verohallinnon suorittamista kokonaistarkastuksista raportoitujen asiakirjatarkastusten osuus – 30 %		Osuus (%)	0	30	Q4	2022	Asiakirjatarkastusten osuus tehtyjen tarkastusten kokonaismäärästä kasvaa 30 prosenttiin vuoden 2022 neljanteen neljänneksen mennessä (nykyisestä nollassa). Tämä tavoite on osa uudistusta, jolla tarkastustoimia siirretään fyysisistä valvontarakenteista

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										digitaalisiin valvontarakenteisiin. Seuraavat toimenpiteet on toteutettava: - vahvistetaan veroviranomaisten valtuudet suorittaa asiakirjatarkastuksia verotarkastuselinten, petostentorjuntaelinten ja henkilökohtaisten verotustilanteiden tarkastamisesta vastaavien elinten toimesta. - asiakirjatarkastuksessa käytettävien lomakkeiden ja asiakirjojen malli ja sisältö on hyväksytty.
223	Investointi 2. Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön	Kohde	Verohallinnon suorittamista kokonaistarkastuksista raportoitujen asiakirjatarkastusten osuus – 60 %		Osuus (%)	30	60	Q4	2025	Asiakirjatarkastusten osuus kaikista suoritetuista tarkastuksista kasvaa 60 prosenttiin vuoden 2025 neljanteen neljänneksen mennessä. Tämä tavoite on osa uudistusta, jolla tarkastustoimia siirretään

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	yhdennetty riskinhallinta									fyysisistä valvontarakenteista digitaalisiin valvontarakenteisiin. Seuraavat toimenpiteet on toteutettava: - vahvistetaan veroviranomaisten valtuudet suorittaa asiakirjatarkastuksia verotarkastuselinten, petostentorjuntaelinten ja henkilökohtaisten verotustilanteiden tarkastamisesta vastaavien elinten toimesta. - asiakirjatarkastuksessa käytettävien lomakkeiden ja asiakirjojen malli ja sisältö on hyväksytty.
224	Investointi 2. Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön	Kohde	Tarkastusten määrän lisääminen 10 prosentilla		Määrä	25 000	27 500	Q4	2025	Lisätään verotarkastusten määrää 10 prosenttia verrattuna tarkastusten tosiasialliseen määrään vuoden 2025 viimeiseen neljännekseseen asti.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	yhdennetty riskinhallinta									
225	Investointi 2. Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdennetty riskinhallinta	Välitavoite	Täysin toimiva sähköinen riskirekisteri	Sähköinen riskirekisteri, joka sisältää riskikriteerit, indikaattorit ja profiilit; ensimmäinen ilmoitus kuiva-ajon jälkeen tai toiminnan aloittamisen jälkeen				Q4	2025	Sähköisen riskirekisterin käyttöönotto: - täysin toimiva ja kehitetty yhdennetty veroriskien hallintajärjestelmä, joka sisältää keskitetyn riskianalyysin; - verosäännösten noudattamatta jättämisen ja verovajeiden tunnistaminen ja vähentäminen käyttämällä dataa ja tietoja suuren veroriskin alueiden tunnistamiseksi (myös pimeään tai liian vähän ilmoitetun työn alalla); - sääntöjen noudattamista koskevien ohjelmien käyttöönotto; - käytetään riskiperusteista lähestymistapaa, mukaan lukien verotuksen optimointijärjestelmien kohtelu, suurten

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										veronmaksajien hallinnossa; - verovalvontarakenteiden institutionaalisten valmiuksien vahvistaminen, jotta voidaan ehkäistä kansallisia ja rajatylittäviä veropetoksia ja veronkiertoa tunnistamalla varhaisessa vaiheessa ja kohdennetusti merkittävät veroriskit; - henkilöresurssien uudelleenkohdentaminen liiketoimintaprosessien asteittaisen digitalisoinnin yhteydessä.
226	Investointi 2. Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdenmukainen riskinhallinta	Välitavoite	Massadatan/analytiikka-alustan perustaminen ja toiminta	Ratkaisun käyttöönotto – massadata-alusta ja ensimmäisen raportin antaminen				Q4	2025	Massadata-alustankäyttöönotto suurten tietomäärien analysoimiseksi tarkasti ja oikea-aikaisesti standardoinnin, yhteentoimivuuden, turvallisuuden, yksityisyyden suojan sekä infrastruktuurin kehittämiseen ja jo saatavilla olevien tietoaisteistojen integrointiin tarvittavan

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										asiantuntemuksen ja rahoituksen varmistamiseksi. Alustan on oltava Täydellinen – kaikki asiaankuuluvat tietolähteet (sisäiset ja ulkoiset tiedot mukaan luettuina) Validoitu – tietojen eheys: Tiedot ovat täydellisiä ja johdonmukaisia Analysoitu – tiedot voidaan ”ottaa käyttöön” ja antaa tietoa (taustatietoa); Prosessit ovat toistuvia. Tulokset – linkitetyt tiedot tuloksellisuustietojen saamiseksi.
226a	Investointi 2. Vero-verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdennetty riskinhallinta	Välitavoite	Verohallinnon järjestelmien käyttöönotto	Verohallinnon järjestelmät ovat toiminnassa				Q4	2025	Seuraavien järjestelmien on oltava toiminnassa: — sähköinen laskutusjärjestelmä; — verovelvollisten hallinnointijärjestelmä; valtionkassan keskitetty tietojärjestelmä (TREZOR); ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										— laajennettu ja parannettu foorumi, jota käytetään kansainvälisessä tietojenvaihdossa (AEOI).
227	Investointi 3. Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tiedotushaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla	Välitavoite	Laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuurin sekä sähköisten palvelujen tarjoamista tukevan infrastruktuurin nykyaikaistaminen veronmaksajien	Uudistettu laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri ja uudistettu tukiinfrastruktuuri				Q2	2023	Laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja tukiinfrastruktuuri sähköisten palvelujen tarjoamiseksi veronmaksajille. Seuraavia kysymyksiä on käsiteltävä: valtiovarainministeriön/verohallinnon kansallisen viraston laitteisto-ohjelmistoinfrastruktuurin toiminnan ja päivittämisen ylläpitäminen ja uuden teknologian käyttöönotto; datakeskusten tukiinfrastruktuurin toiminnan ylläpitäminen ja parantaminen (sähkönjakelu; ilmastointi; hälytys ja palontorjunta; fyysinen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										turvallisuus; hallinto ja seuranta); valtiovarainministeriön tietotekniikkatoiminnon parantaminen; tietojen reaaliaikainen vastaanottaminen ja toimittaminen; —tietojen hallinta ja optimaalisen tiedonkulun varmistaminen tietokantojen kestävä kehittäminen varmistaminen tietojärjestelmien yhteentoimivuuden varmistamiseksi tietoteknisten prosessien hallinnointi asiaankuuluvien kansainvälisten standardien noudattamisen varmistamiseksi (avoimuuden, mittauksen ja jäljitettävyyden osalta) — valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston sisäinen digitalisaatio.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
228	Investointi 3. Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tiedotushaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla	Välitavoite	Valtiovarainministeriön ja ANAF-tietokonejärjestelmän kyberturvallisuuden parantaminen	Kyberturvallisuusjärjestelmätoiminnassa				Q2	2023	Valtionvarainministeriön/kansallisen verohallinnon tietojärjestelmän turvallisuutta internetverkon osalta on vahvistettava. Tässä mielessä katsotaan verkkosovelluspalomuurin komponenttien, sovellusten toimituksen ohjaimen, turvallisuuskeskuksen, verkkohavaitsemisen ja reagoinnin, palomuurilaitteiden – OSI LAYER 3 – hankinta IPS IDS-palvelujen kanssa, nykyisen aktiivisen hakemiston infrastruktuurin päivittäminen käyttäjien keskitettyä hallinnointia varten sekä laitteistot ja ohjelmistot käytettyjen sovellusten turvallisuuspäivityksiä varten. Seuraavia kysymyksiä on käsiteltävä: tietoteknisten alustojen kyberturvallisuuden ja häiriönsietokyvyn hallinta;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tietosuojan ja tietoturvan hallinta;
229	Investointi 3. Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tiedotushaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla	Kohde	80 % tietotekniikka- ja ohjelmistoinfrastruktuurista on enintään 4 vuotta vanha		Osuus (%)	30,67	80	Q2	2023	Laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja tukiinfrastruktuuri sähköisten palvelujen tarjoamiseksi veronmaksajille. Infrastruktuurin parantaminen on otettava huomioon julkisen sektorin käyttöomaisuusluettelossa, jossa ohjelmistot ja laitteistot rekisteröidään käyttöomaisuudeksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
230	Investointi 4. Sähköisen tullin käyttöönotto	Kohde	Parannettu laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri		Osuus (%)	0	100	Q4	2022	Parannettu laitteisto-ohjelmistoinfrastruktuuri. Nämä hankkeet koskevat tietotekniikkainfrastruktuuria laitteisto- ja ohjelmistoinvestointeina, jotka tarjoavat tarvittavan tuen tullin tietotekniikkajärjestelmän

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										yleiselle toiminnalle. Näin ollen tätä tavoitetta käytetään määrittäessä (pehmeän ja kovan) infrastruktuurin parannusten astetta, ja siihen sisältyy investointeja seuraaviin: ohjelmoitava verkkoratkaisu, VMware-ohjelmistokoodien päivitykset ja lisenssit, joihin sisältyy tuki/tilaus, infrastruktuurin turvallisuusratkaisut Tulli-integroidun tietojärjestelmän tietotekniikka, mukaan lukien tukipalvelut, lisenssit ja tilaukset, Oracle Database Enterprise Edition Licenses, joita tarvitaan tullin yhdenmätyn tietojärjestelmän komponenttien toimintaan, keskitettyä käyttäjähallintaa koskeva ratkaisu, työasemat ja yhdenmätyn tullitietojärjestelmän järjestelmien käyttöpalvelut.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
231	Investointi 4. Sähköisen tullin käyttöönotto	Välitavoite	Tullialan uusia tietojärjestelmiä koskevan sopimuksen tekeminen	Sopimus allekirjoitettu				Q4	2023	Tullin uusien tietotekniikkajärjestelmien kehittämistä koskevien palvelujen hankinta: 1. Tulli-ilmoitusta koskevan tietoteknisen järjestelmän käyttöönotto arvoltaan vähäisten lähetysten osalta 2. Yhdenmukaistaminen ICS2-järjestelmän (Import Control System) kanssa – vaihe 1, kansallisen riskianalyysijärjestelmän RMF-(Risk management framework) RO:n ja Euroopan laajuisen ICS2-järjestelmän yhteenliittäminen täydellisen turvallisuus- ja turvariskianalyysin tekemiseksi postitoiminnan harjoittajien ja pikarahtiliikenteen harjoittajien ilmateitse kuljettamista tavaroista.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										3. Valmisteveron alaisten tuotteiden tietojenvaihtojärjestelmän (EMCS_RO) mukauttaminen EMCS-järjestelmän (valmisteveron alaisten tuotteiden tietojenvaihtojärjestelmä) vaiheeseen 4 ja EMCS-järjestelmän (valmisteveron alaisten tuotteiden tietojenvaihtojärjestelmä) vaiheeseen 4 4. Kansallisen yhteisen passitusjärjestelmän (NCTS_RO) vaiheen 5 ja AES_RO täytäntöönpano 5. Kansallisen tuontijärjestelmän nykyaikaistaminen unionin tullikoodeksin puitteissa, kansallisen tuontijärjestelmän nykyaikaistaminen ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										epäsuorasti asiaan liittyvien hakemusten päivittäminen. 6. Investoinnit UUM & DS:n yhdenmukaiseen käyttäjähallintaan ja digitaaliseen allekirjoitukseen eli yhdenmukaisen käyttäjähallinta- ja digitaalisen allekirjoitusjärjestelmän (UUM & DS) kehittämiseen ja toteuttamiseen 7. Yhdenmukaistaminen ICS2-järjestelmän kanssa – vaihe 2 ja mukauttaminen ICS2-järjestelmään – vaihe 3 8. Tullivalvonta- ja tarkastustoimien seuranta järjestelmä 9. Lupahakemus ja toiminnan hallinnointi vapaa-alueella

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										10. Kansallisten päätösten hallinnointia koskeva hakemus (luvat).
232	Investointi 4. Sähköisen tullin käyttöönotto	Kohde	Tullin tietotekniset järjestelmät otettu käyttöön		Määrä	0	9	Q4	2025	Yhdeksän ostettua tietojärjestelmää ovat toimintavalmiita ja toimivia.
233	Investointi 4. Sähköisen tullin käyttöönotto	Kohde	Tulliselvitystoimien prosenttiosuus, talouden toimijoiden ja tulliviranomisten välinen tietojenvaihto, jäsenvaltioiden tulliviranomisten välinen sähköinen tietojenvaihto		Osuus (%)	80	100	Q4	2024	Nykyinen tulliselvitystoiminta, talouden toimijoiden ja tulliviranomisten välinen tietojenvaihto sekä jäsenvaltioiden tulliviranomisten välinen sähköinen tietojenvaihto ovat 80 prosenttia. Investoinnin osuus nostetaan 100 prosenttiin. Tulliviranomaisen toimintavalmiuteen saattaminen ja tullihallinnon yhtenäisen organisatorisen ja toiminnallisen kehityksen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										täytäntöönpano sen kaikkien rakenteiden yhdenmukaisen koordinoimiseksi, jotta voidaan lisätä tullin ja veropetosten torjunnan tehokkuutta ja toimintavalmiuksia; Valtiovarainministeriön kansallisen verohallinnon tietojärjestelmän nykyaikaistaminen tullialalla siten, että otetaan huomioon tietotekniseen infrastruktuuriin liittyvät kysymykset sekä niitä täydentävät järjestelmät, jotka ovat tarpeen järjestelmien moitteettoman toiminnan kannalta, ja yksinkertaistetut tullimenettelyt.
234	Investointi 5. Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen	Välitavoite	IT-sovelluksen BUDGET_NG päivitys	Budget_NG-sovellus päivitetty				Q4	2023	Kansallisen talousarvion kehittämistä ja hallinnointia koskevan tietojärjestelmän päivittäminen ja nykyaikaistaminen seuraavia tarkoituksia varten:

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										hallinnoi talousarviomenoja parhaiten kuvaavia tietoja politiikan ja ohjelmien tasolla (talousarviomenettelyjen analysointi, kertomusten laatimiseen kuluva ajan yksinkertaistaminen ja kertomusten laatimismuoto), Talousarviomenettelyn avoimuuden lisääminen julkaisemalla analyyskejä ja raportteja tiettyjen ohjelmien menoprosessin yksinkertaistamiseksi. — talousarvioohjelmien seuranta- ja raportointijärjestelmän parantaminen.
235	Investointi 6. Taloudellisen mallintamisen väline (eläkeuudistusten vaihtoehtojen simulointivälineistö), jolla parannetaan	Välitavoite	Käytössä oleva taloudellisen mallintamisen väline (eläkeuudistusten vaihtoehtojen simulointityö	Käytössä oleva taloudellisen mallintamisen väline (eläkeuudistusten vaihtoehtojen simulointityökalupakkimalli)				Q4	2023	Taloudellisen mallintamisen välineen (eläkeuudistusten simulaatiotyökalupakkimalli) on oltava toiminnassa, jotta voidaan parantaa valmiuksia arvioida (ennakko)eläkeuudistusten vaikutuksia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	institutionaalisia valmiuksia ennustaa eläkemenoja		kalupakkimalli)							parantamalla merkittävästi laadittuja ennusteita ja analysoimalla eläkejärjestelmän kestävyyttä. Teknisen avun saaminen eläkeuudistusta koskevien vaihtoehtojen simulointityökalupakkimallin kehittämiseksi ja sen käytettävyyden parantamiseksi (mukaan lukien ryhmän laajentaminen) edistää merkittävästi eläkeennusteiden ja kestävyysanalyysien parantamista.
236	Investointi 6. Taloudellisen mallintamisen väline (eläkeuudistustensa vaihtoehtojen simulointivälineistö), jolla parannetaan institutionaalisia valmiuksia	Kohde	Ryhmän laajentaminen yhdestä kahdeksaan asiantuntijaa ja keskipitkän ja pitkän aikavälin eläkeuudistuksen	Koulutettu henkilöstö		1	8	Q4	2023	Lisätään asiaankuuluvaa asiantuntemusta eläkeuudistuksesta valtiovarainministeriössä kouluttamalla asiasta vastaavaa henkilöstöä käyttämään uutta välineistöä. Tavoitteena on nostaa tiimiin enintään kahdeksan asiantuntijaa (jo olemassa olevaa henkilöstöä, jonka ei

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	ennustaa eläkemenoja		valmiuksien parantaminen tarjoamalla kahdeksalle henkilölle koulutusta, jonka avulla he voivat käyttää eläkeuudistuksen vaihtoehtoja koskevaa työkalupakki mallia							tarvitse palkata uusia asiantuntijoita) eläkeuudistuksia varten, ja se sisältyy kansalliseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan. Tässä vaiheessa valtiovarainministeriön nykyiset mallintamisvalmiudet ovat hyvin rajalliset, sillä sillä on vain yksi erityisasiantuntija, joka työskentelee eläkeuudistusta koskevan simululution Toolkit -mallin (AWG:n edustaja) kanssa ja joka ei ole osallistunut mihinkään tätä aihetta käsittelevään ammatilliseen koulutukseen. Kun valtiovarainministeriön asiantuntijat ovat saaneet koulutuksen, he ovat täysin vastuussa tästä välineestä, jotta he voivat nopeasti arvioida uudistusten vaikutuksia.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
237	Investointi 7. Tekninen tuki verotuskehityksen tarkistamista varten	Välitavoite	Tietotekniikkajärjestelmä, joka mahdollistaa automaattisen kiinteistön arvonmääritysmallin käyttöönoton	IT-järjestelmä toiminnassa				Q4	2025	Tietotekniikkajärjestelmä kehitti ja toimii kiinteistöveron alaisen kiinteistöjen arvioimiseksi. Näitä arvoja on käytettävä määrittäessä kiinteistöverotuksen veropohjaa, jos tämä menetelmä on käytettävissä (esimerkiksi käytettävissä on riittävästi liiketoimia automaattista arvostusmallia varten).
238	Investointi 8. Kansallisen kehityspankin toimintavalmiuteen saattaminen	Välitavoite	Ohjelmistojen (lisenssien) ja laitteistojen (kannettavat tietokoneet) hankinta, henkilöstön tietotekniikka palvelut, kansallisen kehityspankin henkilöstön ja	Ostosopimukset allekirjoitettu				Q4	2024	Seuraavien hankintasopimusten tekeminen: - ohjelmistot (lisenssit) ja laitteistot (kannettavat tietokoneet), - Henkilöstölle tarkoitettujen tietotekniikkapalvelujen määräksi arvioitiin alun perin noin 165 henkilöä, - kansallisen kehityspankin henkilöstön ja pankin toiminnan arviointiin

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			valtiovarainministeriön henkilöstön koulutus							osallistuvan valtiovarainministeriön henkilöstön koulutuspalvelu.
239	Investointi 9. Eläkeasiakirjojen arviointiprosessin tukeminen	Välitavoitteet	Kaikki uudelleenlasketut eläketiedostot	Kaikki uudelleenlasketut eläketiedostot				Q4	2023	Kaikki eläkeasiakirjat, jotka on laskettu uudelleen 1.4.2023 voimaan tulleen uuden eläkelain perusteella (Milestone 214) Hallituksen on lähetettävä kaikille kansalaisille postitse päätös uudelleenlaskennan tuloksesta tavoitteen päättymispäivään mennessä. Väliaikaisen toimihenkilön palvelukseen otetaan 18 kuukautta tämän uudistuksen täytäntöönpanon tukemiseksi. Eläkkeiden uudelleenlaskentaan/arviointiin osallistuvalla henkilöstöllä maksetaan palkkaa julkisista varoista maksettavan henkilöstön palkoista annetun lain nro nr.153/2017, sellaisena kuin se on

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										muutettuna – Liite VIII – Alueellisten yksiköiden henkilöstön palkat, säännösten mukaisesti.
240	Investointi 10. Toiminnan tehokkuus ja kehittyneet sähköiset palvelut eläkejärjestelmän digitalisoinnin avulla	Välitavoite	Valtion eläkelaitoksen tietotekniikkajärjestelmä toimii	Operatiivinen tietojärjestelmä				Q4	2024	Tietojärjestelmän käyttöönotto valtion eläkevirastossa (CNPP) Uusi tietotekniikkajärjestelmä koostuu osista, joiden on toimittava integroidusti ja keskitetysti seuraavasti: - Portaali – Julkisten henkilöiden kanssa toteutettava viestintäkomponentti, joka tarjoaa nykyiset sähköiset palvelut sekä uudet toiminnot; - Eläkkeitä ja muita sosiaaliturvaoikeuksia koskevat sähköiset palvelut; - Sähköinen tiedoksianto käsittelylippuja koskevan hakemuksen täyttämiseksi

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ja sähköiset palvelut veronmaksajien tietuealueella - Sähköiset palvelut työtapaturmien ja ammattitautien alalla - e-Talon-sovellus - joka luo automaattisesti kuukausittaisen eläkekupongin sähköisessä ja painetussa muodossa kaikille aktiivisille eläkeläisille.

I. OSA-ALUE 9: YRITYSTEN TUKEMINEN, TUTKIMUS, KEHITTÄMINEN JA INNOVOINTI

Tähän komponenttiin sisältyy uudistuksia ja investointeja, joilla vahvistetaan liiketoimintaympäristöä Romaniassa, tutkimus-, kehitys- ja innovointiala mukaan lukien.

Tämän osa-alueen tavoitteena on tukea yrityksiä Romaniassa, erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä sekä tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimintaa harjoittavia julkisia organisaatioita. Investointeja tukeviin uudistuksiin sisältyy sääntelymuutoksia, joilla vähennetään yritysten hallinnollista taakkaa yksinkertaistamalla lainsäädäntöä, käynnistys- ja maastapoistumismenettelyjä ja hankkimalla lupia. Uudistuksilla puututaan myös epäselvään hallintoon, tutkimuskehitys- ja innovointijärjestelmän hajanaisuuteen ja tehokkuuteen ja edistetään sen yhteistyötä yksityisen sektorin kanssa. Investoinnit liittyvät digitaalisen alustan luomiseen yksinkertaistettujen julkisten palvelujen tarjoamiseksi yrityksille, mukaan lukien lisenssien hankkiminen sekä rahoituksen saanti pienille ja keskisuurille yrityksille sekä yrityksille rahoitusvälineiden ja avustusten kautta. Täydentävien investointien on liityttävä tutkimusosaamiskeskusten ja kansainvälisesti arvostettujen tutkijoiden johtamien tutkimushankkeiden rahoittamiseen.

Uudistuksilla ja investoinneilla on edistettävä Romanian vuosina 2019 ja 2020 toimitetun maakohtaisen suosituksen noudattamista, joka koskee tarvetta parantaa päätöksentekoprosessin laatua ja ennustettavuutta (maakohtainen suositus 5, 2019); ja aikaistaa talouden kilpailukykyä edistäviä kehittyneitä julkisia investointihankkeita, kuten tutkimus- ja kehitystoiminnan tukemista ja paikallisten palveluntarjoajien integroitumista EU:n strategiaan arvoketjuihin (maakohtainen suositus 3, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

I.1. Kuvaus lainoihin liittyvistä uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta

Uudistuksen tavoitteena on keventää yritysten toimintaympäristön hallinnollista taakkaa yksinkertaistamalla ja lisäämällä yritysten sääntelymenettelyjen avoimuutta.

Uudistus pannaan täytäntöön saattamalla voimaan kolme lainsäädäntöaloite-/muutosten ryhmää: ensinnäkin tulee voimaan lainsäädäntömuutoksia, joilla yksinkertaistetaan, yksinkertaistetaan ja digitalisoidaan liiketoimintaan liittyviä sääntelyvaatimuksia, erityisesti yrityksen perustamista, markkinoilta poistumista/yrityksen sulkemista sekä yritysten työmarkkinavelvoitteiden raportointia koskevia sääntelyvaatimuksia; toiseksi *pk-yritystestiin liittyvien lainsäädännöllisten muutosten voimaantulo* (pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevien lainsäädäntöehdotusten taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristövaikutusten ennakoarvointi); kolmanneksi on tullut voimaan laki, jolla pannaan täytäntöön yhtenäinen teollisuuden lupajärjestelmä, jolla pannaan tehokkaasti täytäntöön muun muassa tietäntyyppisten toimilupien hiljainen hyväksyntä (hiljainen hyväksyntä) sen jälkeen, kun ne on rekisteröity sähköiseen alustaan, yhden kerran periaate, jonka mukaan yrityksiä voidaan vaatia toimittamaan samat tiedot tai asiakirjat julkisille laitoksille vain kerran, sekä tarvittavien lainsäädäntömuutosten hyväksyminen sähköisen keskitetyn asiointipisteen täysimääräiseksi toteuttamiseksi, mukaan lukien sen pääpiirteiden määrittely.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä. Lainsäädännölliset muutokset, joilla pyritään virtaviivaistamaan, yksinkertaistamaan ja täysin digitalisoimaan liiketoimintaan liittyviä menettelyjä, sekä ”yhteinen teollisuuslupa” tulevat voimaan viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2022 ja 31 päivänä joulukuuta 2022.

Investointi 1 – Lainsäädännön avoimuutta, byrokratian vähentämistä ja menettelyjen yksinkertaistamista koskevat digitaaliset foorumit yritysten kannalta.

Investoinnin tavoitteena on tarjota täysi digitaalinen käyttömahdollisuus ja mahdollisuus harjoittaa liiketoimintaa koskeviin erityisiin sääntelyvaatimuksiin liittyvää toimintaa.

Investoinnin on koostuttava julkisten digitaalisten alustojen perustamisesta ja täysin toimivuudesta julkisten palvelujen tarjoamiseksi yrityksille. Digitaalisten alustojen on liityttävä keskitetyn palvelupisteen käyttöönottoon lisenssejä/lupia/todistuksia varten ja liiketoimintaympäristön kilpailukyvyyn parantamiseen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2025.

Investointi 2 – Yksityisen sektorin rahoitusvälineet

Alainvestointi 2.1: Selviytymiskykyä edistävä salkkutakuu

Tämän alainvestoinnin tavoitteena on puuttua romanialaisten yritysten rahoituksen saantiin liittyviin taloudellisiin esteisiin, joita ovat rahoituskustannusten kasvu, vakuuksien puute ja luottokanavien heikentyminen. Alainvestointien kohteena ovat erityisesti romanialaisten yritysten likviditeetti- ja maksukyvyttömyysaasteet, jotka johtuvat niiden tulojen merkittävästä ja väliaikaisesta vähenemisestä covid-19-kriisin vuoksi. Tässä yhteydessä väline on suunniteltava siten, että sillä parannetaan rahoituksen saantia ja elvytetään suljettuja lainakanavia covid-19-kriisin aikana ja sen jälkeen tukemalla yritysten investointeja tai käyttöpääomatarpeita. Edelleeninvestointi toteutetaan portfoliotakuuna, jonka Euroopan investointirahasto, jäljempänä 'EIR', toteuttaa InvestEU-ohjelmaan osoitettavana rahoitusosuutena.

Sen varmistamiseksi, että alainvestointi on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen (2021/C58/01), Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisessä rahoitusosuussopimuksessa edellytetään InvestEU-rahaston kestävyysarvointia koskevien komission teknisten ohjeiden soveltamista. Lisäksi Euroopan komission ja EIR:n välisessä takaussopimuksessa suljetaan tukikelpoisuuden ulkopuolelle seuraava luettelo toimista ja omaisuuseristä: (I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä, ja 18 ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja.¹⁹

Edelleeninvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024, kun InvestEU-investointikomitea hyväksyy rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä.

Alainvestointi 2.2: Ilmastotoimiin liittyvä portfoliotakaus

Tämän alainvestoinnin tavoitteena on tarjota rahoitusta ja investointeja pk-yrityksille (enintään 249 työntekijää), yrityksille, joissa on enintään 500 työntekijää, ja yksityishenkilöille käyttöpääoman, luottojärjestelyjen, investointilainojen tai leasing-sopimusten avulla, joilla pyritään investoimaan ja rahoittamaan energiatehokkuuden parantamista yrityksissä sekä asuin- ja rakennusosalalla. Välineen tarkoituksena on vastata Romanian nykyisiin haasteisiin energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian aloilla tehtävien investointien tukemisessa. Edelleeninvestointi toteutetaan portfoliotakuuna, jonka Euroopan investointirahasto, jäljempänä 'EIR', toteuttaa InvestEU-ohjelmaan osoitettavana

¹⁸ Lukuun ottamatta maakaasua käyttäviä sähkön- ja/tai lämmöntuotantohankkeita sekä niihin liittyvää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -asiakirjan (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

¹⁹ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavina päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

rahoitusosuutena. Välineen erityistavoitteiden ja energiatehokkuustavoitteiden sekä rakenteen ja tukikelpoisuuskriteerien on oltava täysin yhdenmukaiset ja vastaavat parhaillaan kehitteillä olevan InvestEU-ohjelman EU-osasto-välineen tavoitteita.

Sen varmistamiseksi, että alainvestointi on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen (2021/C58/01), Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisessä rahoitusosuussopimuksessa on edellytettävä InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevien komission teknisten ohjeiden soveltamista. Lisäksi Euroopan komission ja EIR:n välisessä takaussopimuksessa suljetaan tukikelpoisuuden ulkopuolelle seuraava luettelo toimista ja omaisuuseristä: (I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä, ja 20 ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja.²¹

Edelleeninvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024, kun InvestEU-investointikomitea hyväksyy rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä.

Alainvestoinnit 2.3 pk-yrityksille ja mid-cap-yrityksille: Elvytyspääomarahasto

Tämän alainvestoinnin tavoitteena on tarjota pääomatukea pk-yrityksille, midcap-yrityksille, mukaan lukien startup-yritykset, varhaisessa ja edistyneessä kasvuvaiheessa oleville yrityksille sekä uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen keskittyville infrastruktuurihankkeille. Tuki myönnetään riskipääoma- ja infrastruktuurirahastojen kautta osana Euroopan investointirahaston, jäljempänä ’EIR’, hallinnoimaa riskipääomarahastoa.

Sen varmistamiseksi, että edelleeninvestointi on ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, Romanian hallituksen ja EIR:n välinen rahoitussopimus ja rahoitusvälineen myöhempi investointipolitiikka

- vaatia InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevien komission teknisten ohjeiden soveltamista; ja
- jättää tukikelpoisuuden ulkopuolelle seuraavan luettelon toiminnoista ja omaisuuseristä: fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä 22 ; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja 23 ; jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin

²⁰ Lukuun ottamatta maakaasua käyttäviä sähkön- ja/tai lämmöntuotantohankkeita sekä niihin liittyvää siirto- ja jakeluinfrastuktuuria, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -asiakirjan (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

²¹ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

²² Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastuktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteesta annettujen teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

²³ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toiminnot 24 ja omaisuus 25 ; ja iv) toiminnot ja omaisuuserät, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa vahinkoa ympäristölle; ja

- vaatia yrityksiä, jotka ovat saaneet edellisen tilikauden aikana yli 50 prosenttia tuloistaan poissulkemislueuvelon kattamista toiminnoista ja/tai omaisuuseristä, hyväksymään ja julkaisemaan vihreää siirtymää koskevat suunnitelmat; ja
- vaatia, että EIR tarkastaa tuensaajan asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamisen kaikkien transaktioiden osalta, mukaan lukien ne, jotka on vapautettu kestävyysarvioinnista.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Alatoimenpide 2.4: Digitalisaatioon, ilmastotoimiin ja muihin kiinnostuksen kohteisiin liittyvä rahasto

Alainvestoinnin tavoitteena on tarjota tukea suuria yrityksiä (joissa on yli 500 työntekijää ja/tai vuosiliikevaihto yli 50 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma on yli 43 miljoonaa euroa), julkisyhteisöille ja erillisyhtiöille vähähiilistä taloutta edistävillä investoinneilla sekä investoimalla digitalisaatioon ja käyttöomaisuuteen rahasto-rahaston kautta. Tämä kannustaa kohdeyrityksiä lisäämään investointeja, joilla edistetään ilmastotavoitteita ja digitaalisia tavoitteita, ja kannustetaan yrityksiä kasvuun ja laajentumiseen, mikä puolestaan luo uusia työllistymismahdollisuuksia ja tukee laajempaa talouden elpymistä. Tuki myönnetään rahasto-osuusrahastona, jonka hallinnointi annetaan Euroopan investointipankin, jäljempänä 'EIP', tehtäväksi.

Sen varmistamiseksi, että edelleeninvestointi on "ei merkittävää haittaa" -ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, Romanian hallituksen ja EIP:n välisessä rahoitussopimuksessa ja rahoitusvälineen myöhemmässä investointipolitiikassa on

- vaatia InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevien komission teknisten ohjeiden soveltamista; ja
- jättää tukikelpoisuuden ulkopuolelle seuraavan luettelon toiminnoista ja omaisuuseristä: fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä 26 ; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja 27 ; jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin

²⁴ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

²⁵ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

²⁶ Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät "ei merkittävää haittaa" -periaatteesta annettujen teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

²⁷ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on

biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toiminnot 28 ja omaisuus 29 ; ja iv) toiminnot ja omaisuuserät, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa vahinkoa ympäristölle; ja

- vaatia EIP:tä varmistamaan, että tuensaaja noudattaa asiaa koskevaa EU:n ja kansallista ympäristölainsäädäntöä kaikkien toimien osalta, mukaan lukien ne, jotka on vapautettu kestävyysarvioinnista.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Alainvestointi 2.5: Energiatehokkuusinvestoinnit asuin- ja rakennusalaalla

Rahoitusväline on Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) toteuttama portfoliotakuu.

Tämän alainvestoinnin tavoitteena on tarjota rahoitusta ja investointeja energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan asuin- ja rakennusalaalla. Alainvestointi toteutetaan portfoliotakuuna, jonka Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki, jäljempänä 'EBRD', toteuttaa InvestEU-ohjelmaan osallistumisena.

Sen varmistamiseksi, että alainvestointi on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen (2021/C58/01), Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisessä rahoitusosuussopimuksessa on edellytettävä InvestEU-rahaston kestävyysarviointia koskevien komission teknisten ohjeiden soveltamista. Lisäksi Euroopan komission ja EBRD:n välisessä takaussopimuksessa suljetaan tukikelpoisuuden ulkopuolelle seuraava luettelo toimista ja omaisuuseristä: (I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä, ja 30 ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja.³¹

Edelleeninvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024, kun InvestEU-investointikomitea hyväksyy rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä.

Investointi 3. Yksityisen sektorin tukiohjelmat

Alainvestointi 1 – Pk-yritysten digitalisointia koskeva tukiohjelma

vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

²⁸ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitokohtaisesti.

²⁹ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitokohtaisesti.

³⁰ Lukuun ottamatta maakaasua käyttäviä sähkön- ja/tai lämmöntuotantohankkeita sekä niihin liittyvää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -asiakirjan (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

³¹ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

Tämän alainvestoinnin tavoitteena on tukea pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) digitalisaatiota, joka voisi edistää kilpailukykyä, mahdollistaa näiden yritysten innovoinnin ja helpottaa uusia työskentelymalleja. Tällä alainvestoinnilla on vastattava yhteen pk-yritysten keskeisistä haasteista: paine mukauttaa liiketoimintamallejaan digitaalisiin realiteetteihin.

Alainvestointi koostuu kahdesta välineestä: avustusjärjestelmä, jolla tuetaan yrittäjiä kehittämään kehittyntä digitaaliteknologiaa (kuten tekoälyä, dataa ja pilvipalveluja, lohkoketjuja, suurteholaskentaa ja kvanttilaskentaa, esineiden internetiä ja kyberturvallisuutta) ja ii) enintään 100000 euron avustusjärjestelmä yritystä kohti digitaaliteknologiaa ottavien pk-yritysten tukemiseksi (kuten tieto- ja viestintäteknikan laitteistojen hankinta, ohjelmistosovellusten/lisenssien kehittäminen ja/tai mukauttaminen, mukaan lukien robotiikan prosessien automaatoratkaisut, lohkoketjuteknologian hankinta, tekoälyjärjestelmien hankinta, koneoppiminen, laajennettu todellisuus, virtuaalitodellisuus, esittelysivuston hankinta, pilvipalvelu- ja esineiden internetpalvelujen hankinta, tietotekniikkalaitteita käyttävän henkilöstön koulutus, neuvonta/analyysi pk-yritysten tarvitsemien teknisten ratkaisujen löytämiseksi). Kaikkien investointien on täytettävä seuraavien asetuksen (EU) 2021/241 liitteessä VII esitettyjen tukitoimialojen valintakriteerit: 021quater (130 miljoonaa euroa), 021 miljoonaa euroa (20 miljoonan euron määräraha), 010 (315 miljoonan euron määräraha), 012 (35 miljoonan euron määräraha). Täytäntöönpanon osalta investointi- ja Eurooppa-hankkeiden ministeriö käynnistää hanke-ehdotuspyyntöjä koskevat suuntaviivat ja siirtää hankkeiden seurannan hallinnoijalle delegoidun säädöksen perusteella. Ministeriö varmistaa, että hallinto- ja valvontajärjestelmä pannaan täytäntöön hallinnoijan tasolla, ja se voi tarvittaessa toteuttaa korjaavia toimia, myös tekemällä otantatarkastuksia pk-yritysten tasolla, kun taas hallinnoijan on seurattava hankkeen täytäntöönpanon edistymistä ja raportoitava siitä säännöllisesti kaikkien ehtojen mukaisesti.

Jotta voidaan varmistaa, että ”ei merkittävää haittaa” -ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan, hakijoiden on esitettävä toiminnastaan mahdollisesti aiheutuvat ympäristöriskit ja menetelmät näiden riskien lieventämiseksi. Riippumattoman tarkastajan on varmistettava, että noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -ohjeita (2021/C58/01) investointikauden lopussa.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Alainvestointi 2 – Vähämerkityksinen tukijärjestelmä, jolla autetaan romanialaisia yrityksiä listautumaan pörssiin

Tämän edelleeninvestoinnin tavoitteena on tukea yrityksiä rahoituksen saannin lisäämisessä erityisvälineillä eli laskemalla liikkeeseen uusia osakkeita.

Alainvestoinnin on koostuttava *de minimis* -ohjelman rahoittamisesta yrityksille, joiden sääntömääräinen kotipaikka on Romaniassa ja jotka haluavat laskea liikkeeseen osakkeita, jotka on asetettu listalle Bukarestin arvopaperipörssin ehtojen mukaisesti ensin tullutta palveluaan ensin -periaatteella. Kun otetaan huomioon Romaniassa toimivien talouden toimijoiden nykyinen rakenne sekä talouden dynaamisimmat segmentit, pk-yritysten luokkaan kuuluvien yritysten sekä sellaisten yritysten, jotka toimivat aloilla, joilla kasvu on suurta ja joilla on huomattavia rahoitustarpeita, kuten tietotekniikka ja energia, odotetaan olevan tämän investoinnin pääasiallisia edunsaajia.

Sen varmistamiseksi, että edelleeninvestointi on ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, yritysten, jotka ovat saaneet edellisen tilikauden aikana yli 50 prosenttia tuloistaan poissulkemisluektion kattamista toiminnoista ja/tai omaisuuseristä, on hyväksyttävä ja julkaistava vihreän siirtymän suunnitelmat. Seuraava luettelo toiminnoista ja omaisuuseristä on jätettävä pois: fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun

loppupäässä³²; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja³³; jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toiminnot³⁴ ja omaisuus³⁵; ja iv) toiminnot ja omaisuuserät, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa vahinkoa ympäristölle.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

Investointi 4. Rajatylittävät ja useita maita kattavat hankkeet – matalatehoprosessorit ja puolijohdesirut

Investoinnin tavoitteena on tukea mikroelektronikka-alan kehittämistä Romaniassa, vastata yhteen EU:n tason haasteista ja tukea digitaalista siirtymää.

Investointi koostuu toimista, joiden tarkoituksena on jäsentää ja kehittää taitoja mikroelektronisten komponenttien ja järjestelmien suunnittelua, valmistusta ja soveltamista varten johdonmukaisessa kansallisessa ekosysteemissä; teollis- ja tekijänoikeuksien turvaaminen ja kehittyneiden teknologioiden käytön nopeuttaminen kansantalouden keskeisillä aloilla, kuten autoteollisuudessa, terveydenhuollossa tai täsmäviljelyssä, avaruudessa, puolustuksessa ja ilmailussa; koordinointi Euroopan tason valmiuksien ja tarpeiden kanssa muun muassa siten, että vähintään kymmenen kansallisen ekosysteemin jäsentä osallistuu tai yhdistyy useita maita kattavaan hankkeeseen, joka on tarkoitus toteuttaa pääasiassa Euroopan yhteistä etua koskevana tärkeänä hankkeena (IPCEI). Tässä yhteydessä vähintään kolmen romanialaisen konsortion yhteisön odotetaan vastaavan keskeisten digitaalitekniologioiden yhteisyrityksen (KDT-yhteisyrittäminen) hankepyyntöihin.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Uudistus 2. Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen

Uudistuksen tavoitteena on selkeyttää ja virtaviivaistaa tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmän hallinnointia Romaniassa.

Uudistus toteutetaan ottamalla käyttöön tutkimus- ja innovointiministeriön alainen politiikan tukijärjestelyn uudistusyksikkö, jonka tehtävänä on panna täytäntöön ja seurata toimintapolitiikan tukijärjestelyn suosituksia, jotka on muunnettu kansallisen tutkimus-, kehitys- ja innovointiekosysteemin uudistuksiksi. Yksikkö on toiminnassa vuosina 2021–2026, ja se suunnittelee uudelleen koordinoitusti asianomaisten viranomaisten kanssa Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmän arkkitehtuurin ja toimintojen kanssa investointien laadun

³² Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteesta annettujen teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

³³ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavien päästöoikeuksien varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluvilla toimintoilla komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

³⁴ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

³⁵ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

parantamiseksi. Tällä uudistuksella valmistellaan sellaisen pysyvän järjestelmän voimaantuloa, jolla varmistetaan tutkimus-, kehitys- ja innovointipolitiikan yhdenmukainen suunnittelu, täytäntöönpano, seuranta ja arviointi kaikissa ministeriöissä ja virastoissa elpymis- ja palautumistukivälineen aikataulun jälkeen. Uudistuksella perustetaan myös yksi elin, joka huolehtii ministeriöiden välisestä koordinoinnista hallitustasolla myös yksityisen sektorin organisaatioiden kanssa tehtävän koordinoinnin pohjalta.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Toimintapolitiikan tukijärjestelyn uudistusyksiköllä on oltava selkeä toimeksianto, ja sen on oltava toimintavalmis 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä.

Uudistus 3. Tutkijanuran uudistaminen

Uudistuksen tavoitteena on lisätä tutkijanuran houkuttelevuutta ja parantaa tutkijoiden suorituskykyä.

Uudistus toteutetaan tekemällä lainsäädännöllisiä muutoksia, joissa esitetään yksityiskohtaisesti tieteellisen tutkimuksen keskeiset suorituskykyindikaattorit ja -toimenpiteet, joiden mukaisesti tutkijat saavat rahoitusta ja apurahoja. Nämä eritelmät on sovitettava yhtä lailla yhteen eurooppalaisten parhaiden käytäntöjen kanssa, mukaan lukien ylentäminen tutkijan uralla ansioihin perustuvien periaatteiden pohjalta, rekrytointi läpinäkyviin, avoimiin ja kilpailullisiin menettelyihin sekä eettisiin ja rehellisyyteen liittyviin hyviin käytäntöihin tieteellisessä tutkimuksessa. Uuteen lainsäädäntöön sisältyy myös taloudellisia ja muita kannustimia koskeva kehys, jolla kannustetaan panemaan täytäntöön eurooppalainen tutkijoiden peruskirja ja romanialaisten tutkimuslaitosten tutkijoiden työhönottoa koskeva säännöstö.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Uudistus 4. Tehostettu yhteistyö yritysten ja tutkimuksen välillä

Uudistuksen tavoitteena on lisätä yritysten sekä julkisten tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden välistä yhteistyötä ja luoda suotuisa ympäristö alan julkisille ja yksityisille investoinneille.

Uudistus pannaan täytäntöön tekemällä lainsäädäntömuutoksia, joilla yksinkertaistetaan ja digitalisoidaan tutkimushankkeita koskevia sopimuksia, rahoitusta, seuranta ja arviointia. Lisäksi niiden on varmistettava, että merkittävien ja ei-arkaluonteisten julkisrahoitteisten hankkeiden tuotokset ovat avoimesti saatavilla ja että kansainvälisesti tunnustetut tutkijat arvioivat niitä ennen hankintaviranomaisen hyväksyntää ja hankkeiden koko elinkaaren ajan. Muutoksilla on lisäksi varmistettava vakaat ja ennakoitavat tutkimusrahoituslähteet paikallisella ja kansallisella tasolla sekä niiden keskittäminen keskitettyyn sähköiseen yhteyspisteeseen. Tutkimus-, innovointi- ja digitalisaatioministeriö panee lainsäädännön muutokset täytäntöön yhdessä asiaankuuluvien viranomaisten kanssa, mukaan lukien opetusministeriön ja sen alaisten virastojen edustajat, valtiovarainministeriö ja talousministeriö, ja ottaa huomioon Horisontti Eurooppa -puiteohjelman vuosien 2021–2022 tukivälineen suositukset.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 5. Tuki Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden integroinnille eurooppalaiseen tutkimusalueeseen

Uudistuksen tavoitteena on lisätä romanialaisten julkisten tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden suorituskkyä ja vakiinnuttamista sekä niiden integroitumista eurooppalaiseen tutkimusalueeseen.

Uudistus pannaan täytäntöön siten, että voimaan tulee lainsäädäntöä, jolla kannustetaan, helpotetaan ja säännellään tutkimuslaitosten vapaaehtoista ja toiminnallista yhdentymistä ja sulautumista. Lainsäädäntökehityksessä on otettava huomioon vuosien 2021–2022 Horisontti Eurooppa -puiteohjelman toimintapolitiikan tukijärjestelyn suositukset, ja siinä on täsmennettävä vähintään säännöllinen ulkoinen arviointi kaikkien Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden suorituskyvystä ja niiden kyvystä tuoda lisäarvoa kansainväliselle tiedeyhteisölle ja luoda sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia. Säännöllisessä arvioinnissa yksilöidään tutkimuslaitosten väliset synergiat ja mahdolliset sulautumiset, ja mahdollisuus saada tutkimusorganisaatioille taloudellista ja muuta tukea riippuu näiden säännöllisten arviointien tuloksista.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Investointi 5. Osaamiskeskusten perustaminen ja käyttöönotto

Investoinnin tavoitteena on puuttua tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden temaattiseen hajanaisuuteen tukemalla Horisontti Eurooppa -puiteohjelman missioiden toteuttamista kansallisella tasolla.

Investoinnin tavoitteena on perustaa viisi osaamiskeskusta, jotka jatkavat tutkimustoimintaa Romanian ja Euroopan strategisten tutkimusprioriteettien mukaisesti. Keskukset perustetaan kilpailuun perustuvan ehdotuspyynnön perusteella julkisten ja yksityisten tutkimuslaitosten yhteenliittymiksi, joihin kuuluu pienten ja keskisuurten yritysten osallistuminen ja kumppanien osallistuminen konsortioihin, jotka toteuttavat yhdessä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman vastaavan tehtävän strategista tutkimus- ja innovointiohjelmaa ja edistävät korkeakoulujen ja yritysten välistä yhteistyötä yhteiskunnallisesti merkityksellisillä tutkimusaloilla. Hankkeilla edistetään sellaisten ratkaisujen aikaansaamista, joilla parannetaan kansalaisten elämää, vastataan paikallisiin tarpeisiin ja lisätään tutkimustulosten vaikutusta yhteisön tasolla. Viidessä osaamiskeskuksessa käytetään myös resursseja yhteisten tutkimuslaitteiden ja -infrastruktuurien päivittämiseen ja tutkimustulosten levittämiseen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Investointi 6. Horisontti Eurooppa -ohjelman mentorointiohjelmien kehittäminen

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä Horisontti Eurooppa -ohjelman hakemusten onnistumisastetta.

Investoinnilla myönnetään 500 arvosteliä tutkijoille, jotka ovat hakeneet Horisontti Eurooppa -ohjelmaa ja jotka ovat läpäisseet tukikelpoisuusvaiheen. Arvostelien tarkoituksena on tukea hakijoita hanke-ehdotuksen kirjoittamisessa, henkilöstövaihdossa organisaatioissa, jotka ovat kärjessä Horisontti-hankkeiden hankkimisessa tai Horisontti 2020 -ohjelman onnistuneiden ehdotusten kirjoittamisessa, osallistumisessa välitystapahtumiin ja ydinfysiikan äärimmäisen kevyen infrastruktuurin (Extreme Light Infrastructure – Nuclear Physics) käyttöön.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -ohjelman teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, seuraaviin toimiin ja omaisuuseriin liittyvät hankkeet ja tutkimus jätetään tukikelpoisuuden ulkopuolelle: fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan

lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä³⁶; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja 37 ; jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toiminnot³⁸ ja omaisuus³⁹; ja iv) toiminnot ja omaisuuserät, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa vahinkoa ympäristölle.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 7. Vahvistetaan huippuosaamista ja tuetaan Romanian osallistumista Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kumppanuuksiin ja missioihin

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä Horisontti Eurooppa -ohjelman hakemusten onnistumisastetta. Investoinnilla myönnetään täydentävää rahoitusta tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeisiin eurooppalaisten kumppanuuksien ja EU:n missioiden puitteissa siten, että etusijalle asetetaan vihreät tai digitaaliset hankkeet. Suunnitelmissa on I) yhteisrahoitetaan tutkimushankkeita, joita suositellaan rahoitettavaksi eurooppalaisissa kumppanuuksissa ja EU:n missioissa. Kullekin eurooppalaiseen kumppanuukseen ja EU:n missioihin osallistuvalla romanialaisella kumppanilla myönnetään 300000 euron enimmäisbudjetti ehdotuspyyntöä koskevien sääntöjen mukaisesti. Eurooppalaiseen kumppanuukseen ja EU:n missioihin osallistuvien romanialaisten osallistujien kanssa on allekirjoitettava vähintään 35 sopimusta. täydentävät hankkeet, joiden tarkoituksena on lisätä jo rahoitettujen (käynnissä tai äskettäin päätökseen saatettujen) Horisontti Eurooppa- ja Horisontti 2020 -hankkeiden vaikutusta. Enintään 10 täydentävää tutkimushanketta rahoitetaan enintään 1000000 eurolla hanketta kohden; III) henkilöresurssien kehittämishankkeet synergiassa kansallisten ohjelmien/POCIDIFin kanssa. Enintään kymmenelle hankkeelle myönnetään rahoitusta enintään 500000 euroa hanketta kohden.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, seuraaviin toimiin ja omaisuuseriin liittyvä tutkimus jätetään tukikelpoisuuden ulkopuolelle: fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä⁴⁰; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja⁴¹;

³⁶ Lukuun ottamatta hankkeita, jotka liittyvät sähkön ja/tai lämmön tuotantoon, sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -asiakirjan (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

³⁷ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavien päästöoikeuksien päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

³⁸ Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin, jotka liittyvät yksinomaan kierrätyskeltottoman vaarallisen jätteen käsittelyyn tarkoitettuihin laitoksiin, eikä olemassa oleviin laitoksiin, jos tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen pakokaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaaleja polttotuhkasta edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät lisää laitosten jätteenkäsittelykapasiteettia tai pidennä laitosten käyttöikää; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

³⁹ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

⁴⁰ Lukuun ottamatta hankkeita, jotka liittyvät sähkön ja/tai lämmön tuotantoon, sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -asiakirjan (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

⁴¹ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on

jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toiminnot⁴² ja omaisuus⁴³; ja iv) toiminnot ja omaisuuserät, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa vahinkoa ympäristölle.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Investointi 8. Ohjelman kehittäminen pitkälle erikoistuneiden henkilöresurssien houkuttelemiseksi ulkomailta tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimintaan

Investoinnin tavoitteena on lisätä tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaation tutkimusvalmiuksia.

Investoinnilla myönnetään rahoitusta sadalle tutkimushankkeelle, joita johtavat kansainväliset huippututkijat, jotka on valittu tiettyjen laatukriteerien perusteella. Hakijat valitaan kilpailuun perustuen, ja heillä on oltava yhteyksiä Romaniassa sijaitseviin vastaanottaviin tutkimuslaitoksiin, ja heidän on myötävaikutettava isäntäorganisaation tutkimuskapasiteetin lisäämiseen. He ovat tohtorintutkinnon suorittaneita, jotka ovat tehneet tutkimusta Romanian ulkopuolella kolmen edellisen vuoden aikana. Niiden on voitava itsenäisesti houkutella tutkimusryhmilleen rahoitusta, koordinoita hankeavustuksia ja -varoja ja tehdä resurssien kohdentamista koskevia päätöksiä. Näin toimiessaan kansainvälisten tutkijoiden toimet hyödyttävät vastaanottavien tutkimuslaitosten toimintaa.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -ohjelman teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, seuraaviin toimiin ja omaisuuseriin liittyvät tutkimushankkeet jätetään tukikelpoisuuden ulkopuolelle: fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö tuotantoketjun loppupäässä⁴⁴; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja 45 ; jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin

vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

⁴² Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin, jotka liittyvät yksinomaan kierrätyskelvottoman vaarallisen jätteen käsittelyyn tarkoitettuihin laitoksiin, eikä olemassa oleviin laitoksiin, jos tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen pakokaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaaleja polttotuhkasta edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät lisää laitosten jätteenkäsittelykapasiteettia tai pidennä laitosten käyttöikää; tästä toimitetaan näyttöä laitokohtaisesti.

⁴³ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitokohtaisesti.

⁴⁴ Lukuun ottamatta hankkeita, jotka liittyvät sähkön ja/tai lämmön tuotantoon, sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -asiakirjan (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

⁴⁵ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toiminnot⁴⁶ ja omaisuus⁴⁷; ja iv) toiminnot ja omaisuuserät, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa vahinkoa ympäristölle.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 9 – Tuki Marie Skłodowska Curie -apurahan saaneille huippuosaamistodistusten haltijoille

Investoinnin tavoitteena on lisätä tutkijanuran kiinnostavuutta ja tukea vahvistettua tutkimusta tutkimushankkeen toteuttamisessa.

Investoinnin tarkoituksena on palkita vähintään 10 huippututkijaa, joille myönnetään Marie Skłodowska Curie -huippuosaamismerkki 31. joulukuuta 2023 mennessä.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -ohjelman teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, seuraaviin toimiin ja omaisuuseriin liittyvät tutkimushankkeet jätetään tukikelpoisuuden ulkopuolelle: fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja omaisuuserät, mukaan lukien käyttö loppupäässä; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja omaisuuserät, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja; jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toiminnot ja omaisuus; ja iv) toiminnot ja omaisuuserät, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa vahinkoa ympäristölle.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Investoinnit 10 – Kahdeksan alueellisen uraohjauskeskuksen kansallisen verkoston perustaminen ja taloudellinen tuki osana eurooppalaisen tutkimusalueen osaamisfoorumia

Investoinnin tavoitteena on edistää tutkijanuraa ja houkutella oppilaita ja opiskelijoita tutkimustoimintaa varten ja lisätä kansalaisten kiinnostusta tutkimukseen.

Investoinnin tarkoituksena on perustaa ja ottaa käyttöön kahdeksan tutkijanhoitajien perehdyttämiskeskusta, jotka tarjoavat uraohjausta tutkijoille, edistävät tutkijan ammattia ja luovat suoria synergioita investoinnin kanssa 4.4. Kahdeksan keskusta toimivat myös verkostona ja muodostavat yhden ainoan yhteyspisteen tutkijanuralle ja yhdistävät tutkijan uraohjaustoimet tiedettä koskevaan koulutusohjelmaan yhteiskunnan kanssa ja yhteiskuntaa varten sekä edistävät Romanian tutkimustuloksia ja lisäävät tietoisuutta tieteen hyödyistä yhteiskunnassa.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

⁴⁶ Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin, jotka liittyvät yksinomaan kierrätyskelvottoman vaarallisen jätteen käsittelyyn tarkoitettuihin laitoksiin, eikä olemassa oleviin laitoksiin, jos tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen pakokaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaaleja polttotuhkasta edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät lisää laitosten jätteenkäsittelykapasiteettia tai pidennä laitosten käyttöikää; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

⁴⁷ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

I.2 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
241	Uudistus 1. Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	Välitavoite	Liiketoimintaa n liittyvien menettelyjen virtaviivaistamiseksi, yksinkertaistamiseksi ja täydelliseksi digitalisoimiseksi tehtyjen lainsäädäntömuutosten voimaantulo	Lain säännös, jossa ilmoitetaan i) lain nro 31/1990 – yhtiöoikeus, ii) kaupparekisteriä koskeva laki nro 26/1990, joka on julkaistu uudelleen, iii) asetus nro 122/1990 ulkomaisten yritysten ja taloudellisten järjestöjen edustajien valtuuttamisesta ja toiminnasta Romaniassa ja iv) laki nro 53/2003 – työlaki				KOLMAS VUOSI NELJÄN NES	2022	Lainsäädäntömuutoksilla vähennetään liiketoimintaympäristön hallinnollista taakkaa yksinkertaistamalla yritysten lainsäädäntöä/käynnistys- ja irtautumismenettelyjä ja erityisesti seuraavia prosesseja: yrityksen perustaminen, poistuminen markkinoilta/liiketoiminnan sulkeminen; sujuvoitetaan, yksinkertaistetaan ja digitalisoidaan ulkomaisten edustustojen hyväksymis- ja toimintamenettelyjä Romaniassa; yritysten työmarkkinavelvoitteiden raportointi ja muu pakollinen raportointi Lainsäädännöllisiä muutoksia tehdään seuraaviin normatiivisiin säädöksiin: — Oikeusministeriön vireille panema yhtiöoikeus nro 31/1990; Kaupparekisteriä koskeva laki nro 26/1990, julkaistu uudelleen; — Asetus nro 122/1990 talous-, yrittäjä- ja matkailuministeriön

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										aloitteesta ulkomaisten yritysten ja taloudellisten järjestöjen edustajien valtuuttamisesta ja toiminnasta Romaniassa; — Työ- ja sosiaaliturvaministeriön vireille panema laki nro 53/2003 työlaista
242	Uudistus 1. Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistamin en yritysten kannalta	Välitavoite	Pk-yritystestien yksinkertaistamiseksi ja avoimuuden ja soveltamisen yksinkertaistamiseksi tehtyjen lainsäädäntömuutosten voimaantulo	Lain säännös pienien ja keskisuurten yritysten perustamisen ja kehittämisen edistämistä annetun lain nro 346/2004 voimaantulosta				KOLMAS VUOSI NELJÄN NES	2022	Lainsäädäntömuutokset liittyvät pk-yritystestien (pk-yrityksiin kohdistuvien lain säädäntöehdotusten taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristövaikutusten ennakoarviointi). Muutoksilla on varmistettava, että - Laajempaa ja edustavaa otosta pk-yrityksistä kuullaan - pk-yritystestien tulokset julkaistaan kunkin lain säädäntöehdotuksen osalta 30 päivän kuluessa. - pk-yritystestien tulokset on sisällytetty pk-yrityksiä koskevaan lain säädäntöehdotukseen/tarkistuksiin.
243	Uudistus 1. Lainsäädännön avoimuus,	Välitavoite	Yhtenäistä teollisuuslupaa	Lakiin sisältyvä säännös, jossa ilmoitetaan				Q4	2022	Yhtenäistä teollisuuslupaa koskevalla lailla on varmistettava, että

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta		koskevan lain voimaantulo	yhtenäisen teollisuuslisenssin voimaantulo						i. toimialaan liittyvien lupien saamiseksi tarvittavien menettelyjen uudelleenorganisointi, ii. nykyisten alakohtaisten lupien yhdistäminen yhteen yksinkertaistettuun menettelyyn, iii. hakumenettelyjen uudelleensuunnittelu, koordinointielimen ja ministeriöiden välisen työryhmän perustaminen näiden menettelyjen koordinoimiseksi, iv. kaksoisvalvonnan ja tarpeettomien lupien uusimista koskevien vaatimusten poistaminen, v. Lupatyyppejen luokitusjärjestelmän luominen niiden pääpiirteiden ja ominaisuuksien mukaan vi. vuoden 2003 lain muutos, jolla otetaan käyttöön ”hiljainen hyväksyntä” -politiikka – hallituksen poikkeusasetus nro 27/2003 – tavoitteena on hiljaisen

Seuraavaksi kohdan NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										hyväksynnän ajaminen (hiljainen hyväksyntä), joka tulee voimaan, kun sähköinen alusta rekisteröi toimituslupahakemuksen. Lupahakemus on myönnettävä automaattisesti, jos/kun hiljainen hyväksyntä on annettu; vii. Romanian lainsäädännössä on otettu käyttöön yhden kerran periaate, joka mahdollistaa sijoittajien oikeuden toimittaa samat tiedot tai asiakirjat julkisille laitoksille vain kerran; viii. Sähköisen keskitetyn asiointipisteen täysimääräisen täytäntöönpanon edellyttämien lainsäädäntömuutosten hyväksyminen, mukaan lukien sen pääpiirteiden määrittely.
244	Uudistus 1. Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen	Kohde	Liiketoimintaympäristöön liittyvien sääntelyvaatimusten täyttämiseen keskimäärin		Osuus (%)	0	50	Q4	2025	Lyhennetään aikaa 50 prosenttia seuraavien osalta: 1. yritysten markkinoiden perustaminen/markkinoista luopuminen,

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	en yritysten kannalta		kuluvan ajan lyhentäminen							2. luvan antaminen ulkomaisille edustustoille Romaniassa; tehdasteollisuus 3. Toimialaan liittyvien lisenssien/lupien hankkiminen Käytettävä perustaso: - 20 päivää – yrityksen perustaminen vuonna 2020 - 30 päivää – ulkomaisen edustajan lupa vuonna 2020 - keskimäärin 217 päivää – toimialaan liittyvien lisenssien/lupien saaminen vuonna 2020 (esimerkki: 147 päivää – rakennuslupien käsittely)
245	Uudistus 1 Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistamin en yritysten kannalta	Kohde	Pk-yrityksiin, joihin testiä sovellettiin, liittyvät säädökset/muu tokset		Osuus (%)	50 % [2020]	100 %	Q4	2025	100 prosenttia pk-yrityksiin liittyvistä säädöksistä/muutoksista, joihin testiä sovellettiin.
246	Investointi 1. Digitaaliset alustat	Välitavoite	Digitaalisten alustojen	Digitaaliset alustat on				Q2	2025	Perustetaan vähintään kaksi toimivaa julkista digitaalista alustaa, jotka on

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	lainsäädännön avoimuudesta, byrokratian vähentämisestä ja menettelyjen yksinkertaistamisesta yritysten kannalta.		perustaminen, jotka on liitetty hallituksen pilvipalveluun , ovat täysin toimintakykyisiä	perustettu ja toiminnassa						liitetty hallituksen pilvipalveluihin ja jotka ovat täysin toimintakykyisiä ja perustuvat nykyisiin asiaankuuluviin digitaalisiin tietokantoihin seuraavasti: keskitetyn palvelupisteen käyttöönotto lisenssejä/lupia/todistuksia varten — liiketoimintaympäristön kilpailukyvyyn edistäminen lainsäädännön avoimuuden, byrokratian vähentämisen ja menettelyjen yksinkertaistamisen varmistamiseksi.
247	Investoinnit 2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Säilinsietokyvyn salkkutakuu	Välitavoite	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen.	Sopimus allekirjoitettu				Q4	2021	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitus sopimuksen allekirjoittaminen, mukaan lukien . Tämän toimenpiteen puitteissa tuettujen transaktioiden osalta noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” teknisiä ohjeita (2021/C58/01) käyttämällä kestävyysarviointia ja poissulkemislueteloa. . Kriteerit sen varmistamiseksi, että rahoitusväline on rahoitusvälineisiin liittyvän 22. tammikuuta 2021

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										annetun komission ohjeasiakirjan (SWD(2021) 12 final) mukainen. Kun otetaan huomioon, että ehdotettu väline pannaan täytäntöön InvestEU-ohjelmaan (jäsenvaltio-osasto tai olemassa olevan tuotteen täydennys EU-osastossa), edellä mainitut a ja b alakohta on varmistettava soveltamalla InvestEU-säännöksiä ja valitun toteutuskumppanin lainanantopolitiikkaa ja poissulkemisperusteita. Muut poissulkemiset, jotka ovat tarpeen ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattamisen varmistamiseksi, on täsmennettävä Euroopan komission ja Euroopan investointirahaston (EIR) välisessä takuusopimuksessa. Rahoitusväline on muodoltaan portfoliotakaus, jonka EIR panee täytäntöön ja joka tarjoaa rahoitusta ja investointeja enintään 249 työntekijän pk-yrityksille, yrityksille, joissa on enintään 500 työntekijää, ja yksityishenkilöille, jäljempänä ’edunsaajat’, käyttöpääoman,

Seuraavaksi kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										luottojärjestelyjen, investointilainojen tai leasing-vuokrauksen kautta. Rahoitusvälineellä puututaan romanialaisiin yrityksiin rahoituksen saannissa tällä hetkellä kohdistuviin esteisiin, joita ovat rahoituskustannusten kasvu, vakuuksien puute ja luottokanavien heikentyminen. Väline kohdistuu erityisesti likviditeetti- ja maksukyvyttömyysaasteisiin, joita yritykset kohtaavat, koska ne eivät pysty täyttämään taloudellisia velvoitteitaan, jotka johtuvat niiden tulojen merkittävästä – tilapäisestä vähenemisestä covid-19-kriisin seurauksena. Tässä yhteydessä väline on suunniteltava siten, että sillä parannetaan rahoituksen saantia ja elvytetään suljettuja lainakanavia covid-19-kriisin aikana ja sen jälkeen tukemalla yritysten investointeja tai käyttöpääomatarpeita. Välineestä on tarkoitus tukea vähintään 1500 edunsaajaa.

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Välineen rakenteen on mahdollistettava yksityisten varojen vivuttaminen. Kaikki rahoitusvälineeseen saatavat tuotot, myös takaisinmaksut, sekä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytöstä saadut voitot, joista on vähennetty rahastonhoitajalle ja rahoituksen välittäjille maksettava korvaus, on käytettävä samoihin toimintapoliittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen.
248	Investoinnit 2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Säilinsietokyvyn salkkutakuu	Kohde	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus InvestEU-investointikomitean hyväksymälle välineelle osoitetuista kokonaismäärärahoista on vähintään 50 prosenttia.		Osuus (%)	0	50	Q2	2023	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on vähintään 50 prosenttia välineeseen kohdennettujen varojen kokonaismäärästä, InvestEU-investointikomitean hyväksymässä välitavoitteessa 247 täsmennettyjen vaatimusten mukaisesti.

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
249	Investoinnit 2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Säilinsietokyvyn salkkutakuu	Kohde	Rahoitus- tai investointitoi met, joiden määrä on 100 prosenttia InvestEU- investointikom itean hyväksymään välineeseen osoitetuista varoista.		Osuus (%)	50	100	Q2	2024	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia välineeseen osoitettujen varojen kokonaismäärästä InvestEU-investointikomitean hyväksymässä välitavoitteessa 247 esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
250	Investoinnit 2.2 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimisalkk utakuu	Välitavoite	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuuss opimuksen allekirjoittami nen.	Sopimus allekirjoitettu				Q4	2021	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusopimuksen allekirjoittaminen, mukaan lukien a. Valintaperusteet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattamiseksi tämän toimenpiteen nojalla tuettujen toimien kestävyysarvioinnin ja poissulkemislueuella. b. Perusteet sen varmistamiseksi, että rahoitusväline on rahoitusvälineisiin liittyvän 22. tammikuuta 2021 annetun

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										komission ohjeasiakirjan (SWD(2021) 12 final) mukainen. Kun otetaan huomioon, että ehdotettu väline pannaan täytäntöön InvestEU-ohjelmaan osoitettavana rahoitusosuutena (EU-osastoon kuuluvan olemassa olevan tuotteen mahdollinen täydennys), edellä mainittu a ja b alakohta on varmistettava soveltamalla InvestEUsäännöksiä ja valitun toteutuskumppanin lainanantopolitiikkaa ja poissulkemisperusteita. Muut poissulkemiset, jotka ovat tarpeen ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattamisen varmistamiseksi, on täsmennettävä Euroopan komission ja Euroopan investointirahaston (EIR) välisessä takuusopimuksessa. Rahoitusväline on muodoltaan portfoliotakaus, jonka EIR panee täytäntöön ja joka tarjoaa rahoitusta ja investointeja enintään 249 työntekijän pk-yrityksille, enintään 500

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										työntekijän yrityksille ja yksityishenkilöille, jäljempänä 'edunsaajat', käyttöpääoman, luottolimiittien, investointilainojen tai leasing-sopimusten muodossa, ja tarkoituksena on investoida ja rahoittaa energiatehokkuuden parantamista yrityksissä sekä asuin- ja rakennusallalla. On odotettavissa, että rahoitusvälineestä tuetaan vähintään 250:tä tuensajaa. Välineen tarkoituksena on vastata Romanian nykyisiin haasteisiin energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian aloilla tehtävien investointien tukemisessa. Välineen erityistavoitteiden ja energiatehokkuustavoitteiden sekä rakenteen ja tukikelpoisuusriteerien on oltava täysin yhdenmukaiset ja vastaavat parhaillaan kehitteillä olevan InvestEU-ohjelman EU-osasto- välineen tavoitteita. Välineen rakenteen on mahdollistettava yksityisten varojen vivuttaminen.

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Kaikki rahoitusvälineeseen saatavat tuotot, myös takaisinmaksut, sekä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytöstä saadut voitot, joista on vähennetty rahastonhoitajalle ja rahoituksen välittäjille maksettava korvaus, on käytettävä samoihin toimintapoliittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen.
251	Investoinnit 2.2 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimisalkkutakuu	Kohde	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on vähintään 50 prosenttia välineelle osoitettujen varojen kokonaismäärästä ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt.		Osuus (%)	0	50	Q2	2023	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus InvestEU-investointikomitean hyväksymässä välitavoitteessa 250 täsmennettyjen vaatimusten mukaisesti on vähintään 50 prosenttia välineeseen kohdennettujen varojen kokonaismäärästä
252	Investoinnit 2.2 Yksityisen	Kohde	Rahoitus- tai investointitoi		Osuus (%)	50	100	Q2	2024	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia välineeseen

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimisalkkutakuu		met, joiden määrä on 100 prosenttia välineelle osoitettujen varojen kokonaismäärästä ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt.							osoitettujen varojen kokonaismäärästä InvestEU-investointikomitean hyväksymässä välitavoitteessa 250 täsmennettyjen vaatimusten mukaisesti
253	Investoinnit 2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Elvytyspääomarahasto	Välitavoite	Euroopan investointirahaston ja Romanian hallituksen välisen rahoitussopimuksen allekirjoittamisen elpymisen riskipääomarahaston, jäljempänä 'rahasto',	Sopimus allekirjoitettu				Q4	2021	Euroopan investointirahaston ja Romanian hallituksen välisen rahoitussopimuksen allekirjoittaminen ja rahaston investointipolitiikan hyväksyminen. Viimeksi mainittu on: rahoitusvälineen hallintoelimet hyväksyvät ne; —noudattava rahoitusvälineitä koskevaa 22. tammikuuta 2021 annettua komission ohjeasiakirjaa (SWD(2021) 12 final); — sisällytettävä valintaperusteet, joilla varmistetaan, että tämän toimenpiteen puitteissa tuettuja transaktioita

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			perustamisesta ja rahaston investointipoliitiikan hyväksyminen.							koskevia ”ei merkittävää haittaa” -ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan kestävyysarvioinnin, poissulkemisluettelon sekä asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista koskevan vaatimuksen avulla; — sisällytetään vaatimus, jonka mukaan tuensaajien, jotka ovat saaneet edellisen tilikauden aikana yli 50 prosenttia tuloistaan poissulkemisluetteloön sisältyvistä toiminnoista tai varoista, on hyväksyttävä ja julkaistava vihreää siirtymää koskevat suunnitelmat. Rahastosta tarjotaan rahoitusvälineiden (oman pääoman) tukea pk-yrityksille, midcap-yrityksille, mukaan lukien startup-yritykset, varhaisessa ja edistyneessä kasvuvaiheessa oleville yrityksille sekä uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen keskittyville infrastruktuurihankkeille. Tuki myönnetään riskipääomarahastojen ja

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Pääm äärä	Neljänn es	Vuosi	
										infrastruktuurirahastojen kautta. Tuensaajien kohdennettu määrä on 100. Rahaston hallinnointi annetaan Euroopan investointirahaston (EIR) tehtäväksi. Perustetaan investointikomitea, joka vastaa rahastonhoitajan (EIR) ehdottamien toimien hyväksymisestä välittäjien kanssa markkinoiden tarpeiden perusteella avoimella ja markkinoiden vaatimusten mukaisella tavalla. EIR:n hallinnointipalkkioihin on sisällyttävä tulostekijä. Rahaston rakenteen on mahdollistettava yksityisten varojen vipuvaikutus. Rahastoon tai rahoitusvälineisiin mahdollisesti saatavat tuotot, myös takaisinmaksut, sekä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytöstä saadut voitot, joista on vähennetty rahastonhoitajalle ja rahoituksen välittäjille maksettava korvaus, on käytettävä samoihin

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										toimintapoliittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen.
254	Investoinnit 2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Elvytyspääomarahasto	Kohde	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus investointikomitean hyväksymästä rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä on 50 prosenttia.	Investointikomitea hyväksyy vähintään 50 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä.	Osuus (%)	0	50	Q4	2024	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 50 prosenttia investointikomitean hyväksymästä rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä välitavoitteessa 253 esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
255	Investoinnit 2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Elvytyspääomarahasto	Kohde	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia investointikomitean hyväksymästä rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä.	Investointikomitea hyväksyy 100 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä.	Osuus (%)	50	100	Q2	2026	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia investointikomitean välitavoitteessa 253 täsmennettyjen vaatimusten mukaisesti 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä hyväksymien kohteena olevien rahoitus- tai investointitoimien kokonaismäärästä.

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
256	Investoinnit 2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – digitalisaatioon, ilmastotoimiin ja muihin kiinnostuksen kohteisiin liittyvä rahasto	Välitavoite	Rahoitusvälineen, jäljempänä 'rahasto', perustaminen ja rahaston sijoituspolitiikan hyväksyminen.					Q1	2022	Euroopan investointipankin ja Romanian hallituksen välisen rahoitus sopimuksen allekirjoittaminen ja rahaston investointipolitiikan hyväksyminen. Viimeksi mainitun on: rahoitusvälineen hallintoelimet hyväksyvät ne; — noudattava rahoitusvälineitä koskevaa 22. tammikuuta 2021 annettua komission ohjeasiakirjaa (SWD(2021) 12 final); — sisällytettävä valintaperusteet, joilla varmistetaan, että tämän toimenpiteen nojalla tuettuja transaktioita koskevia ”ei merkittävää haittaa” -ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan kestävyysarvioinnin, poissulkemisluettelon ja asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista koskevan vaatimuksen avulla; — sisällytetään sitoumus investoida vähintään 33 prosenttia varoista ilmastosiirtymän tukemiseen ja 16 prosenttia varoista digitaalisen

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Pääm äärä	Neljänn es	Vuosi	
										siirtymän tukemiseen elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteissä VI ja VII esitetyn menetelmän mukaisesti. Rahastosta tarjotaan rahoitusvälineitä (velka)tukea vähintään 25 suurelle yritykselle (joissa on yli 500 työntekijää ja/tai vuotuinen liikevaihto yli 50 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma yli 43 miljoonaa euroa), julkisyhteisöille ja erillisyyhtiöille vähähiilistä taloutta edistävillä investoinneilla sekä digitalisaatioon ja käyttöomaisuuteen tehtävillä investoinneilla. Tavoitteena on kannustaa kohdeyrityksiä investoimaan enemmän ilmasto- ja digitaalisiin tavoitteisiin ja myös edistää yritysten kasvua ja laajentumista, mikä puolestaan luo uusia työllistymismahdollisuuksia ja tukee laajempaa talouden elpymistä. Ilmastoon liittyville tukitoimialoille elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteen VI mukaisesti kohdennettu määrä on 100

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Pääm äärä	Neljänn es	Vuosi	
										miljoonaa euroa. Digitalisaatioon liittyville tukitoimialoille elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteen VII mukaisesti osoitettu määrä on 50 miljoonaa euroa. Rahastoon voi sisältyä myös muita ilmastoon ja digitalisaatioon liittyviä menoja. Rahaston hallinnointi annetaan Euroopan investointipankin (EIP) tehtäväksi. Perustetaan investointikomitea, johon kuuluu riippumattomia asiantuntijoita ja joka vastaa lopullisten saajien (sijoittajien) hankkeiden avustuksiin liittyvien osien hyväksymisestä rahastonhoitajan (EIP) ehdotuksen mukaisesti markkinoiden tarpeiden perusteella ja avoimesti ja markkinoiden mukaisesti. Rahaston rakenteen on mahdollistettava yksityisten varojen vipuvaikutus. Rahastoon tai rahoitusvälineisiin mahdollisesti saatavat tuotot, myös takaisinmaksut, sekä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Pääm äärä	Neljänn es	Vuosi	
										käytöstä saadut voitot, joista on vähennetty rahastonhoitajalle ja rahoituksen välittäjille maksettava korvaus, on käytettävä samoihin toimintapoliittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen.
257	Investointi 2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – digitalisaatioon, ilmastotoimiin ja muihin kiinnostuksen kohteisiin liittyvä rahasto	Kohde	Vähintään 30 prosenttia tuen kohteena olevista edunsaajista.		Osuus (%)	0	30	Q4	2024	Vähintään 30 prosenttia kohteena olevista edunsaajista, jotka ovat saaneet tukea välitavoitteen 256 mukaisesti, investointipolitiikan ja välitavoitteen 256 vaatimusten mukaisesti.
258	Investointi 2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – digitalisaatioon, ilmastotoimiin ja muihin kiinnostuksen kohteisiin liittyvä rahasto	Kohde	100 prosenttia tuen kohteena olevista edunsaajista.		Osuus (%)	30	100	Q2	2026	100 prosenttia kohteena olevista edunsaajista, jotka ovat saaneet tukea välitavoitteen 256 mukaisesti välitavoitteessa 256 täsmennettyjen vaatimusten mukaisesti, 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
259	Investoinnit 2.5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuus investoinnit asuin- ja rakennusalailla	Välitavoite	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuus opimuksen allekirjoittami nen.					Q4	2021	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusopimuksen allekirjoittaminen, mukaan lukien a) Valintaperusteet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattamiseksi tämän toimenpiteen puitteissa toteutettujen tuettujen transaktioiden osalta kestävyysarvioinnin ja poissulkemislueuettelon avulla. b) Kriteerit sen varmistamiseksi, että rahoitusväline on rahoitusvälineisiin liittyvän 22. tammikuuta 2021 annetun komission ohjeasiakirjan (SWD(2021) 12 final) mukainen. c) Koska ehdotettu väline pannaan täytäntöön InvestEU-ohjelman rahoitusosuutena, edellä mainitut a ja b alakohta on varmistettava soveltamalla InvestEU- säännöksiä ja valitun

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Pääm äärä	Neljänn es	Vuosi	
										toteutuskumppanin lainantopolitiikkaa ja poissulkemisperusteita. Euroopan komission ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) välisessä takuusopimuksessa täsmennetään lisäpoikkeukset, jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että teknisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01) noudatetaan. Rahoitusväline toteutetaan Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) toteuttaman portfoliotakuun muodossa, ja sillä tarjotaan rahoitusta ja investointeja energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan asuin- ja rakennusalaalla pk-yrityksille (enintään 249 työntekijää), enintään 500 työntekijän yrityksille ja yksityishenkilöille, jäljempänä ’edunsaajat’. On odotettavissa, että välineestä tuetaan vähintään 100:aa tuensaajaa.

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Välineen rakenteen on mahdollistettava yksityisten varojen vivuttaminen. Kaikki rahoitusvälineeseen saatavat tuotot, myös takaisinmaksut, sekä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytöstä saadut voitot, joista on vähennetty rahastonhoitajalle ja rahoituksen välittäjille maksettava korvaus, on käytettävä samoihin toimintapoliittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen.
260	Investointi 2. 5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuus investoinnit asuin- ja rakennusallalla	Kohde	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus on vähintään 50 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä ja jotka InvestEU-investointikom		Osuus (%)	0	50	Q2	2023	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on vähintään 50 prosenttia kohteena olevien investointien kokonaismäärästä, InvestEU-investointikomitean hyväksymässä välitavoitteessa 259 täsmennettyjen vaatimusten mukaisesti

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			itea on hyväksynyt.							
261	Investointi 2. 5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuus investoinnit asuin- ja rakennusallalla	Kohde	Rahoitus- tai investointitoi met, joiden määrä on 100 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäär ästä ja jotka InvestEU- investointikom itea on hyväksynyt.		Osuus (%)	50	100	Q2	2024	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia kohteena olevien investointien kokonaismäärästä, InvestEU- investointikomitean hyväksymässä välitavoitteessa 259 täsmennettyjen vaatimusten mukaisesti
262	Investointi 3.1 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – Pk- yritysten digitalisointia koskeva tukiohjelma	Välitavoite	Järjestelmän hallinnoijan valinta	Valinnasta ilmoittaminen				Q1	2022	De minimis -järjestelmän täytäntöönpanosta vastaavan hallinnoijan valinta (ehdotuspyynnön käynnistäminen, hankintasopimusten arviointi ja hankkeiden seuranta). Hankkeiden valintaperusteilla on varmistettava, että - sitoumus investoida 100 prosenttia varoista digitaalisen siirtymän

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tukemiseen elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteen VII tukitoimikenttien 010, 012, 021 quater ja 021 quies mukaisesti. - ”ei merkittävää haittaa” - periaatteen noudattaminen (2021/C58/01). Rahoitussopimusta koskevaa hakemusta jätettäessä liiketoimintasuunnitelmassa on esitettävä mahdolliset ympäristöriskit ja keinot niiden käsittelemiseksi.
263	Investointi 3.1 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – Pk-yritysten digitalisointia koskeva tukiohjelma	Kohde	Allekirjoitettujen rahoitussopimusten lukumäärä		Määrä	0	5492	Q2	2024	Yritysten kanssa allekirjoitettujen rahoitussopimusten lukumäärä, joilla tuetaan digitaalisten teknologioiden/ratkaisujen, kuten tekoälyn, datan, pilvipalvelujen, alustojen ja lohkoketjun, käyttöönottoa ja liiketoimintaprosessien digitalisaatiota (esim. digitaaliteknologian käyttö liiketoimintaprosessien automatisoinnissa, datan käyttö dynaamisessa omaisuudenhallinnassa ja ennakoiva/ohjaava johtajuus,

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										paikallisten alustojen käyttö/kehittäminen tuotteiden/palvelujen myymiseksi, uusien digitaalisten palvelujen kehittäminen) välitavoitteessa 262 täsmennettyjen vaatimusten mukaisesti. Investointihankkeen päättyessä lähetetään riippumattoman tarkastajan laatima tekninen raportti, jossa vahvistetaan, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan.
264	Investointi 3.2 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – de minimis -ohjelma, jolla autetaan romanialaisia yrityksiä listautumaan pörssiin	Välitavoite	Järjestelmän hallinnoijan valinta	Valinnasta ilmoittaminen				KOLMAS VUOSI NELJÄNNEKSI	2022	De minimis -järjestelmän täytäntöönpanosta vastaavan järjestelmän hallinnoijan valinta (ehdotuspyynnön käynnistäminen, hankintasopimusten arviointi ja hankkeiden seuranta) Avustuksia myönnetään yrityksille, jotka ovat halukkaita laskemaan liikkeeseen osakkeita, jotka on esihyväksytty listalle Bukarestin arvopaperipörssin ehtojen mukaisesti ensin tullutta palveluaan ensin -periaatteella.

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Tavoitteena on valmistella Bukarestin pörssin listautumissääntöjä noudattavia yrityksiä onnistuneeseen pääomamarkkinarahoitukseen kaikilla käytettävissä olevilla markkinasegmenteillä. Sen varmistamiseksi, että noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” -ohjeita (2021/C58/01), yritysten, jotka ovat saaneet edellisen tilikauden aikana yli 50 prosenttia tuloistaan poissulkemislueetlooln sisältyvistä toiminnoista tai varoista, on hyväksyttävä ja julkaistava vihreää siirtymää koskevat suunnitelmat.
265	Investointi 3.2 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – de minimis -ohjelma romanialaisten yritysten auttamiseksi pörssiin listautumisessa	Kohde	Niiden allekirjoitettujen rahoitussopimusten lukumäärä, jotka mahdollistavat listautumisen Bukarestin pörssiin		Määrä	0	280	Q2	2025	Niiden rahoitussopimusten lukumäärä, jotka tuen hallinnoija on allekirjoittanut yritysten kanssa ja joiden on oltava mahdollista listautua Bukarestin pörssiin Do No Significant Harm Technical Guidance -ohjeiden (2021/C58/01) ja välitavoitteen 264 vaatimusten mukaisesti. Tämä tuki vaikuttaa suoraan yritysten motivaatioon päästä

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										pääomamarkkinoille ja edistää likviditeetin luomista markkinoille.
266	Investointi 4. Rajatylittävä liikenne ja useita maita hankkeet – Vähätehoprosessorit ja Puolijohde Puolijohdesirut	Välitavoite	Valtioneuvoston päätös, jolla osoitetaan tarvittava 500 miljoonan euron rahoitus, jolla tuetaan kansallisten voimavarojen laajentamista ensimmäiseen teolliseen kehittämiseen ja monikansallisten hankkeeseen osallistumista tai siihen liittymistä varten, tulee voimaan.	Voimaantulon osoittava lain säännös				Q2	2022	Valtioneuvoston päätöksellä vahvistetaan sääntelykehys, jossa vahvistetaan hankkeiden esittämiseen liittyvät menettelyt ja määräajat sekä mahdollisten tuensaajien tukikelpoisuusperusteet ja -vaatimukset sekä vahvistetaan 500 miljoonan euron määrärahat. Lisätiedot on annettava näiden hankkeiden osalta muiden osallistuvien jäsenvaltioiden antamien tietojen mukaisesti. Usean maan hanke matalatehoprosessorit ja puolijohdesirut on tarkoitus toteuttaa pääasiassa osallistumalla suunniteltuun Euroopan yhteistä etua koskevaan tärkeään hankkeeseen tai assosioitumalla siihen.

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
267	Investointi 4. Rajatyöllä liikenne ja useita maita hankkeet – Vähäteho- prosessorit ja Puolijohde Puolijohdesirut	Kohde	Hankkeeseen osallistumista tai siihen assosioitumista varten valitut yhteisöt		Määrä	0	10	Q4	2023	Vähintään kymmenen yhteisöä on valittava osallistumista tai assosioitumista varten pientehoproessoreja ja puolijohdesiruja koskevaan monikansalliseen hankkeeseen. Useita maita kattava hanke on tarkoitus toteuttaa pääasiassa osallistumalla suunniteltuun Euroopan yhteistä etua koskevaan tärkeään hankkeeseen tai assosioitumalla siihen.
268	Investointi 4. Rajatyöllä liikenne ja useita maita hankkeet – Vähäteho- prosessorit ja Puolijohde Puolijohdesirut	Kohde	Olellaisten digitaalitekno- logioiden yhteisyrityk- sen (KDT- yhteisyritys) hankepyyntöih- in osallistuvat yhteisliittymä t		Määrä	0	3	Q4	2022	Vähintään kolme yhteisliittymään kuuluvaa yhteisöä osallistuu olellaisten digitaalitekologioiden yhteisyrityksen (KDT-yhteisyritys) hankepyyntöihin. Pientehoproessoreja koskevan monikansallisen hankkeen osallistujat ja Puolijohdesirut edistävät monikansallisessa yhteydessä valmiuksien luomista alalla, jolla KDT-yhteisyritys käynnistää hanke- ehdotuspyynnöt. Näiden kahden

Seuraava t kohdat. N. M.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										mekanismin toimet täydentävät toisiaan.
269	Investointi 4. Rajatylittävä liikenne ja useita maita hankkeet – Vähätehoprosessorit ja Puolijohde Puolijohdesirut	Kohde	Valituille yhteisöille sidotut varat		Miljoonaa euroa	0	360	Q2	2024	Vähintään 360 miljoonaa euroa myönnytyistä varoista on sidottava allekirjoittamalla sopimukset valittujen yhteisöjen kanssa.
270	Uudistus 2. Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen	Välitavoite	Politiikan tukijärjestelyn (PSF) uudistusten täytäntöönpanosta vastaava yksikkö on perustettu ja toiminnassa	Normatiivisen säädöksen hyväksyminen käyttöönottopolitiikan tukijärjestelyn uudistusten täytäntöönpanosta vastaavalle yksikölle				Q4	2021	Toimintapolitiikan tukijärjestelyn väliaikaisen uudistusyksikön käyttöönotto, jonka tehtävänä on panna täytäntöön ja seurata toimintapolitiikan tukijärjestelyn suosituksia, jotka on muunnettu kansallisen tutkimus-, kehitys- ja innovointiekosysteemin uudistuksiksi. Uusi yksikkö suunnittelee politiikan tukijärjestelyn tuella koordinoitusti asianomaisten viranomaisten kanssa tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmän rakenteen ja toiminnot, jotta voidaan parantaa

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Pääm äärä	Neljänn es	Vuosi	
										tutkimus- ja innovointi-investointien laatua häiriönsietokykyisen ja suorituskäytännön järjestelmän luomiseksi. Tätä varten yksikön toimeksiannossa keskitytään muun muassa viiteen painopisteeseen: a) tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmän hallinnointi; b) julkisen tutkimuksen perusedellytykset sekä tutkimuksen ja innovoinnin henkilöresurssit; c) Tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden kansainvälistyminen; d) julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin alalla; e) rakennerahastojen vaikutus tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmään. Yksikkö on toiminnassa vuosina 2021–2026, ja siihen kuuluu 17 kokoaikaista työntekijää.

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
271	Uudistus 2. Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen	Kohde	Vuoden 2026 loppuun mennessä hyväksyttyjen toimintapolitiikan tukijärjestelyn suositusten osuus		Osuus (%)	0	80	Q2	2026	Romanian on pantava täytäntöön tulevassa toimintapolitiikan tukijärjestelyn vertaisarvioinnissa yksityiskohtaiset suositukset noudattaen jaksottamista ja priorisointia, jota ehdotetaan tavoitteen 270 nojalla perustetussa toimintapolitiikan tukijärjestelyssä.
272	Uudistus 2. Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen	Välitavoite	Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikan suunnittelua, täytäntöönpanoa, seuranta- ja arviointia koskevan pysyvän järjestelmän voimaantulo	Säädös, jossa ilmoitetaan tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikan suunnittelu-, täytäntöönpano-, seuranta- ja arviointijärjestelmän voimaantulosta				Q2	2026	Romania perustaa pysyvän järjestelmän, jolla varmistetaan tutkimus-, kehitys- ja innovointipolitiikan yhdenmukainen suunnittelu, täytäntöönpano, seuranta ja arviointi kaikissa ministeriöissä ja virastoissa elpymis- ja palautumistukivälineen aikataulun jälkeen toimintapolitiikan tukijärjestelyn vuosien 2021–2022 suositusten perusteella.
273	Uudistus 2. Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin	Välitavoite	Tulee voimaan hallituksen asetus, jolla perustetaan yksi elin, joka	Hallituksen asetuksen säännös, jossa ilmoitetaan yhden ainoan				Q2	2023	Sääntelymuutoksilla (eli hallituksen asetuksella N:o 57/2002) voidaan luoda uusi elin, jonka päätöksentekotehtävänä on tutkimus-, kehitys- ja innovointipolitiikka sekä

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	virtaviivaistaminen		kattaa nykyiset neuvostot, varmistaa ministeriöiden välisen koordinoinnin ja tavoittaa yksityisen sektorin.	elimen perustamista koskevan lainsäädännön voimaantulo						älykkääseen erikoistumiseen tähtäävät politiikat, ja joka toimii hallinnon tasolla asiasta vastaavien ministeriöiden kanssa. Tämä elin vastaa tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimien (tutkimusvetoinen innovointi ja yrittäjyys mukaan lukien) koordinoinnista kansallisella tasolla, ja se suunnitellaan vuosien 2021–2022 tutkimus-, kehitys- ja innovointipolitiikan tukijärjestelyn suositusten mukaisesti. Tämän elimen sihteeristöstä vastaa tutkimus-, innovointi- ja digitalisaatioministeriö.
274	Uudistus 3. Tutkijanuran uudistaminen	Välitavoite	Tutkijan uraa ja asemaa koskevan lainsäädännön voimaantulo	Lakiin sisältyvä säännös tutkijan uraa ja asemaa koskevan lainsäädännön voimaantulosta				Q4	2023	Muutetussa laissa 319/2003 määritellään (kansainvälisiin tutkimusstandardeihin perustuvat) keskeiset suorituskäytännöt, joita käytetään tutkijoiden suorituskäytännön arviointiin, ja muutetussa laissa 206/204 esitetään yksityiskohtaisesti vaatimukset, jotka koskevat ”tieteellisen tutkimuksen hyvää käytäytymistä” ja siten rahoituksen ja apurahojen saantia.

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Pääm äärä	Neljänn es	Vuosi	
										Uudella lainsäädännöllä pyritään yhdenmukaistamaan EU:n parhaiden käytäntöjen kanssa, mukaan lukien seuraavat: a) ylentäminen tutkijanuralla ansioihin perustuvien periaatteiden pohjalta, b) rekrytointi läpinäkyvissä, avoimissa ja kilpailuun perustuvissa menettelyissä c) tieteellisen tutkimuksen etiikkaa ja lahjomattomuutta koskevat hyvät käytännöt. Uuteen lainsäädäntöön sisältyy myös taloudellisia ja muita kannustimia, joilla kannustetaan panemaan täytäntöön eurooppalainen tutkijoiden peruskirja ja tutkimuslaitosten tutkijoiden työhönottoa koskeva säännöstö. Tämä toteutetaan erityisesti kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen kelpoisuusvaatimusten, organisaatioiden arviointiperusteiden, institutionaalisen rahoituksen ja välitavoitteiden 280 ja 283 yhteydessä.

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Näissä uusissa lainsäädäntömenettelyissä on otettava huomioon myös vuosien 2021–2022 Horisontti Eurooppa -puiteohjelman PSF-ohjelman suositukset.
275	Uudistus Tutkijanuran uudistaminen	3.	Kohde	Oppilaitokset, jotka ovat noudattaneet eurooppalaista tutkijoiden peruskirjaa ja tutkijoiden työhönottosää nnöstöä, käynnistivät toimintasuunni telmien suunnittelu-, täytäntöönpan o- ja arviointiproses sin.	Määrä	5	16	Q4	2025	Jo viiden olemassa olevan oppilaitoksen lisäksi yhdeksän muuta oppilaitosta, jotka ovat liittyneet eurooppalaiseen tutkijoiden peruskirjaan ja tutkijoiden työhönnoton säännöstöön, käynnistää toimintasuunnitelmien suunnittelu-, täytäntöönpano- ja arviointiprosessin, joka perustuu Euroopan komission ”Human Resources Strategy for Researchers” (HRS4R) -työkaluun, joka auttaa työnantajia ja rahoittajia panemaan täytäntöön peruskirjan ja säännösten periaatteet laitoksissaan. Syyskuuhun 2021 mennessä 16 romaniaalaista laitosta oli liittynyt eurooppalaiseen tutkijoiden peruskirjaan ja tutkijoiden työhönnoton säännöstöön, ja vain viisi oppilaitosta käynnisti toimintasuunnitelmien

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										suunnittelu-, täytäntöönpano- ja arviointiprosessin.
276	Uudistus Tehostetaan yritysten ja tutkimuksen välistä yhteistyötä	4. Välitavoite	Tutkimus-, kehitys- ja innovaatioinvestointien suotuisaa ympäristöä koskevien lainsäädäntömuutosten voimaantulo	Lakiin sisältyvä säännös, jossa ilmoitetaan tutkimus-, kehitys- ja innovointiinvestointien yksinkertaistamista koskevien muutosten voimaantulo				Q1	2024	Voimaan tulevat lainsäädäntömuutokset, joilla luodaan suotuisa ympäristö julkisille ja yksityisille investoinneille tutkimukseen, kehittämiseen ja innovointiin. Muutoksissa on - yksinkertaistetaan ja virtaviivaistetaan kansallista lainsäädäntöä, joka liittyy tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeiden ohjelmien hankintaan, rahoitukseen, seurantaan ja arviointiin - varmistaa, että kaikki tutkimus-, kehitys- ja innovointiohjelmien hankintaan, rahoitukseen, seurantaan ja arviointiin liittyvät menettelyt digitalisoidaan. - varmistetaan kaikkien julkisrahoitteisten hankkeiden tuotosten täydellinen julkaiseminen lukuun ottamatta turvallisuuteen ja puolustukseen liittyviä hankkeita.

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Pääm äärä	Neljänn es	Vuosi	
										- varmistettava, että kansainvälisesti tunnustetut tutkijat arvioivat kaikki yli 500000 euron arvoiset tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeet ennen kuin julkinen hankintaviranomainen hyväksyy ne, millä varmistetaan eturistiriitojen välttäminen. - varmistettava, että kansainvälisesti tunnustetut tutkijat arvioivat valittujen yli 500000 euron arvoisten tutkimushankkeiden suoritteet kriittisesti (osana hankkeiden ohjauskomiteaa) ennen kuin julkinen hankintaviranomainen hyväksyy ne, millä varmistetaan eturistiriitojen välttäminen. Tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeiden väliarviointia varten järjestetään julkisia kuulemisia. Arviointikatsaukset lähetetään hankeyhteenliittymälle Horisontti Eurooppa -ohjelman käytäntöjen mukaisesti.

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										- Uudella tutkimus-, innovointi- ja älykkään erikoistumisen strategialla varmistetaan yritysten laajempi osallistuminen julkisesti rahoitettuihin tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeisiin, jotta voidaan tukea Romanian yrityssektorin integroitumista strategisiin eurooppalaisiin arvoketjuihin asettamalla etusijalle pk-yritysten ja startup-yritysten osallistuminen näillä aloilla ja kuten Romanian yrittäjyysstrategiassa (jonka talousministeriö hyväksyy).
277	Uudistus 4. Tehostetaan yritysten ja tutkimuksen välistä yhteistyötä	Kohde	Julkisrahoitteista tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeista 40 prosentissa on mukana vähintään yksi liiketoimintayksikkö kumppanina	Tutkimus-, digitalisaatio- ja innovointiministeriön ja sen virastojen rahoittamien hankkeiden prosenttiosuus, joissa on vähintään yksi	Osuus (%)			Q2	2026	Julkisin varoin rahoitetuista tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeista 40 prosentissa on vähintään yksi liiketoimintayksikkö, mukaan lukien pk-yritykset ja startup-yritykset, kumppanina tutkimus-, digitalisaatio- ja innovointiministeriön ja sen virastojen rahoittamissa hankkeissa.

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
				yrityssektorin kumppani.						
278	Uudistus 5. Tuki Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden integroinnille eurooppalaiseen tutkimusalueeseen	Välitavoite	Lain voimaantulo kannustaa, helpottaa ja säätelee tutkimuslaitosten vapaaehtoista ja toiminnallista yhdentymistä ja sulautumista Romaniassa	Lain säännös, jossa ilmoitetaan lain voimaantulo tutkimuslaitosten vapaaehtoisen ja toiminnallisen yhdentymisen ja sulautumisen edistäminen, helpottaminen ja sääntely Romaniassa				Q4	2022	Laki tulee voimaan, jotta voidaan puuttua tutkimusjärjestelmän huomattavaan hajanaisuuteen Romaniassa. Näin kannustetaan, helpotetaan ja säännellään tutkimuslaitosten yhdentymistä. Lainsäädäntökehyksessä on otettava huomioon vuosien 2021–2022 Horisontti Eurooppa -puiteohjelman toimintapolitiikan tukijärjestelyn suositukset, ja siinä on täsmennettävä vähintään - Romanian kaikkien tutkimus- ja kehityslaitosten, myös yliopistotason tutkimus- ja kehityslaitosten, säännöllinen ulkoinen arviointi (eli viiden vuoden välein), joka perustuu tieteellistä huippuosaamista ja yhteiskunnallis-taloudellisia vaikutuksia edistäviin kansainvälisiin standardeihin, jotta voidaan puuttua tutkimus- ja kehitysjärjestelmän huomattavaan

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Pääm äärä	Neljänn es	Vuosi	
										hajanaisuuteen ja niiden integroimiseen eurooppalaiseen tutkimusalueeseen. Yksi arvioinnissa huomioon otettavista kriteereistä on se, missä määrin tutkimusorganisaatiot jakavat tutkimuslaitoksia. - mahdollisuus saada tutkimusorganisaatioille taloudellista ja muuta tukea, joka korreloi edellä mainitun määräaika-arvioinnin tulosten kanssa.
279	Uudistus 5. Tuki Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden integroinnille eurooppalaiseen tutkimusalueeseen	Kohde	Tutkimusinfrastruktuuria ja -laitteistoja käyttävien tutkimusorganisaatioiden prosenttiosuus		Osuus (%)	0	25 %	Q2	2026	25 prosentilla tutkimusorganisaatioista on oltava yhteinen tutkimusinfrastruktuuri ja -välineet. Romania raportoi vuosittain kaikkien (eurooppalaisessa tutkimusinfrastruktuurijärjestelmässä lueteltujen) tutkimusinfrastruktuurien ja -laitosten yhteiskäytöstä vastaavien tutkimusorganisaatioiden osuuden.
280	Investointi 5. Osaamiskeskusten perustaminen ja käyttöönotto	Välitavoite	Viiden osaamiskeskusten perustaminen	Perustetaan viisi osaamiskeskusta				Q4	2022	Tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden temaattisen hajanaisuuden torjumiseksi järjestetään kilpailuun

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Pääm äärä	Neljänn es	Vuosi	
										perustuva ehdotuspyyntö viiden monimutkaisen tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeen valitsemiseksi. Rahoitusjärjestelmää kutsutaan ”osaamiskeskukseksi”. Tutkimus-, digitalisaatio- ja innovointiministeriön järjestämän kilpailuun perustuvan, avoimen ja läpinäkyvän ehdotuspyynnön tuloksena esitettyjen hanke-ehdotusten perusteella perustetaan viisi osaamiskeskusta, yksi kutakin Horisontti-ohjelman missiota kohden. Tarkoituksena on toteuttaa Horisontti Eurooppa -puiteohjelman missiot kansallisella tasolla koordinoidusti ja puuttua aihekohtaiseen hajanaisuuteen. Osaamiskeskukset valitaan seuraavien seikkojen perusteella: - julkisten ja yksityisten tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden, myös pienten ja keskisuurten yritysten, yhteenliittymien ehdottamat monimutkaiset ja soveltuvat

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeet, jotka panevat yhdessä täytäntöön Horisontti Eurooppa -puiteohjelman vastaavan tehtävän strategisen tutkimus- ja innovointiohjelman ja tarjoavat tutkimus-, kehitys- ja innovointiratkaisuja paikallisyhteisöille. - Hankkeen tieteelliset ansiot, huippuosaamisen taso ja ehdotetun tutkimusohjelman johdonmukaisuus Horisontti Eurooppa -hankkeiden strategisen tutkimusohjelman kanssa ovat tärkeimmät arviointiperusteet rahoitettujen ehdotusten valinnassa – yksi kutakin Horisontti Eurooppa -puiteohjelman missiota varten. - Hankkeen hallinnollisia valmiuksia, kokemusta ja hallintasuunnitelman laatua arvioidaan myös kansainvälisten asiantuntijoiden kanssa tehtävän hankkeen arviointiprosessin aikana. Valintaprosessissa käytetään myös

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										konsortion jäsenten keskinäistä täydentävyyttä ja aiempaa kokemusta yhteistyöstä. - Tukikelpoisia toimia ovat tutkimus- ja innovointitoimet, päivitetty tutkimuslaitteistot, tiedonlevitystoimet ja tukitoimet (kunkin Romaniassa toteutettavan operaation toteuttamista koskevat tutkimukset) sekä teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvät kustannukset. - missioiden aihealueisiin liittyvien tutkimus-, kehitys- ja innovointiresurssien, myös laitteiden ja infrastruktuurien, kartoitus, jota hakijoiden on myös parannettava ja käytettävä yhteisesti. - Tukikelpoinen talousarvio, joka on enintään 5 miljoonaa euroa hanketta kohti ja jossa on vähintään viisi kumppania (5 julkista tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatiota + 5 yksityistä tutkimus-, kehitys- ja

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										innovointiorganisaatiota). Pk-yritysten enimmäisbudjetti on 200000 euroa ja julkiselle tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatiolle enintään 500000 euroa. Pk-yritykset yhteisrahoittavat tutkimus- ja innovointitoimia 25 prosentilla. - Yhteistyö eri hallintotasojen viranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan kanssa Horisontti Eurooppa -puiteohjelman missioihin liittyvien tutkimus-, kehitys- ja innovointiratkaisujen toteuttamiseksi. Näin ollen viranomaisten on osallistuttava kolmansina osapuolina olematta suoraan yhteydessä osaamiskeskuksen tutkimuskonsortioon, ja niiden on kuuluttava osaamiskeskusten tutkijan yksilöimien tuotteiden, palvelujen/ratkaisujen vastaanottajiin.

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Kunkin valitun osaamiskeskuksen on pyrittävä tukemaan vähintään kolmea Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kynnysarvon ylittävää hakemusta vuoteen 2026 mennessä.
281	Investointi 5. Osaamiskeskusten perustaminen ja käyttöönotto	Kohde	Osaamiskeskusten yksityisen sektorin tutkimus-, kehitys- ja innovointihankeista saamat määrärahat		Miljoonaa euroa	0	1,25	Q4	2025	Yksityiseltä sektorilta houkutellaan 1,25 miljoonaa euroa tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimien yhteisrahoitukseen osaamiskeskusten kautta (kunkin pk-yrityksen on investoitava 25 prosenttia saadusta talousarviosta osana omaa rahoitusosuuttaan); Myös suuret yritykset voivat osallistua osaamiskeskuksiin.
282	Investointi 6. Horisontti Eurooppa -ohjelman mentorointiohjelmien kehittäminen	Kohde	Horisontti Eurooppa -ohjelman mentorointiohjelman osana myönnetyt arvostelut		Määrä	0	500	Q2	2026	Tutkimus-, digitalisaatio- ja innovointiministeriö myöntää 500 arvostelua hakijoille, jotka jättävät hanke-ehdotuksen Horisontti Eurooppa -ohjelman hakupyynnöissä ja jotka ovat läpäisseet tukikelpoisuusvaiheen (ja ylitti yhden arviointiperusteen kynnysarvon 10000 euroa) seuraavien osalta: - hanke-ehdotusten laatiminen

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- henkilöstövaihto - osallistuminen välitystapahtumiin - erittäin kevyen infrastruktuurin käyttö – ydinfysiikka Jotta voidaan varmistaa, että ”ei merkittävää haittaa” -ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan, poissulkemisluekuvauksen toimien/resurssien liittyvä tutkimustoiminta ei ole tukikelpoista.
283	Investointi 7. Vahvistetaan huippuosaamista ja tuetaan Romanian osallistumista Horisontti Eurooppa puiteohjelman kumppanuuksiin ja missioihin	Kohde	Allekirjoitettujen tutkimusrahoitus sopimusten lukumäärä		Määrä	0	55	Q2	2024	Vähintään 55 tutkimusrahoitus sopimusta on allekirjoitettava seuraavasti: (i) vähintään 35 sopimusta, joilla yhteisrahoitetaan tutkimushankkeita, joita suositellaan rahoitettavaksi eurooppalaisissa kumppanuuksissa ja EU:n missioissa, ja kullekin romaniaalaiselle kumppanille on varattu enintään 300000 euroa; (ii) enintään 10 sopimusta, joilla rahoitetaan täydentäviä hankkeita, joiden tarkoituksena on lisätä jo rahoitettujen Horisontti

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Eurooppa- ja Horisontti 2020 -hankkeiden vaikutusta ja joiden enimmäisbudjetti hanketta kohden on 1000000 euroa; ja (iii) enintään 10 sopimusta, joilla rahoitetaan henkilöresurssien kehittämishankkeita synergiaa kansallisten ohjelmien/POCIDIFin kanssa. Hankekohtaiset määrärahat ovat enintään 500000 euroa. Kaikissa sopimuksissa myönnetään täydentävää rahoitusta tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeisiin, jotka liittyvät tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeisiin, joita suositeltiin rahoitettaviksi eurooppalaisissa kumppanuuksissa ja EU:n missioissa ja joita on arvioitu maailmanlaajuisesti Euroopan tasolla Horisontti 2020- ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelman sääntöjen perusteella siten, että etusijalle asetetaan vihreät tai digitaaliset. Tutkimuksen rahoitussopimukset allekirjoitetaan erikseen kunkin

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
										romaniaalaisen kumppanin kanssa, joka osallistuu EU:n kumppanuuksien yhteenliittymiin tai EU:n missioihin, jotta voidaan lisätä menestyksestä osallistumista tutkimus-, kehitys- ja innovointikumppanuuksiin Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa. Tukikelpoisia toimia, joita rahoitetaan kaikkien hanketyyppien osalta, ovat seuraavat: - Perustutkimus; - Teollinen tutkimus - Kokeellinen kehittäminen; - Toteutettavuustutkimukset; - Innovointitoimet; Jotta voidaan varmistaa, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan, ulkopuolelle jätetään tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimet, jotka liittyvät poissulkemislueeseen sisältyviin toimintoihin tai omaisuuseriin.
284	Investointi Ohjelman	8.	Kohde	Kansainvälisten tutkijoiden		0	100	Q4	2023	100:aa kansainvälisten huippututkijoiden johtamaa hanketta

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljänn es	Vuosi	
	kehittäminen pitkälle erikoistuneiden henkilöresurssien houkuttelemiseksi ulkomailta tutkimus-, kehitys- ja innovointitoiminta an		johtamat hankkeet							rahoitetaan rahoitusjärjestelmästä. Vuonna 2022 käynnistetään avoin julkinen hakumenettely, ja ehdokkaat valitaan useiden laatukriteerien perusteella. Valittujen tutkijoiden on lisättävä tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaation tutkimusvalmiuksia ja lisättävä isäntäorganisaation institutionaalista suorituskykyä. Tutkimushankkeiden valintaperusteisiin kuuluvat seuraavat: a) Romanian ulkopuolelle sijoittautunut tutkija, joka on tehnyt tutkimusta Romanian ulkopuolella vähintään kolmen viime vuoden ajan; b) tohtorintutkinto, joka on suoritettu vähintään kolme vuotta ennen tuen hakemispäivää c) hakijalla on todistettusti kyky houkutella itsenäisesti kilpailukykyistä rahoitusta koordinoivilta tutkimusryhmiltään, myös tohtorintutkinnon suorittaneilta

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Pääm äärä	Neljänn es	Vuosi	
										opiskelijoilta (erityisedellytykset huippututkijaksi on täsmennettävä tietopaketissa); d) koordinoi hankeavustusta ja -varoja ja tekee resurssien kohdentamista koskevat päätökset; Se julkaisee itsenäisesti kirjeenvaihtajan ensimmäisenä tekijänä ja/tai kirjoittajana; e) rakentaa ja valvoo ryhmän työtä, mukaan lukien tohtorintutkinnon suorittaneet hakijat ja tohtorintutkinnon suorittaneet tutkijat; f) jolla on pääsy muihin tutkimuskohteisiin ja -laitteisiin. Johtavan tutkijan on toimittava isäntälaitoksessa vähintään 75 prosenttia apurahan kattamasta ajanjaksosta ja oltava vastaanottavan oppilaitoksen palveluksessa hankkeen keston ajaksi.” Jotta voidaan varmistaa, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevia teknisiä ohjeita

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(2021/C58/01) noudatetaan, ulkopuolelle jätetään tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimet, jotka liittyvät poissulkemislueeseen sisältyviin toimiin tai omaisuuseriin.
285	Investointi 9. Marie Skłodowska Curie -apurahan saaneille huippuosaamistodistusten haltijoille myönnettävä tuki	Kohde	Huippuosaamismerkkin saajat Marie Skłodowska Curie		Määrä	0	10	Q4	2023	Vähintään 10 Marie Skłodowska Curie -osaamismerkkin saajaa erinomaisia henkilökohtaisia apurahoja varten saa avustuksen Horisontti 2020- ja Horisontti Eurooppa -tutkimushankkeiden toteuttamiseen. Koska hankkeet on jo arvioitu ja niille on myönnetty huippuosaamismerkki (joka on tukikelpoisuusperuste), avustukset valitaan ilmoittautumisjärjestyksessä avoimen ja läpinäkyvän kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella. Jotta voidaan varmistaa, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan, ulkopuolelle jätetään tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimet, jotka

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										liittyvät poissulkemislue- sisältyviin toimiin tai omaisuuseriin.
286	Investointi 10. Kahdeksan alueellisen uraohjauskeskuks en kansallisen verkoston perustaminen ja taloudellinen tuki osana eurooppalaisen tutkimusalueen osaamisfoorumia	Välitavoite	Julkisten yliopistojen verkosto, joka isännöi ja toimii 8 tutkijan uraohjauskesk usta	Hankintasopimu s julkisille yliopistoille, jotka ovat 8 kiinnostuneita isännöimään ja ottamaan käyttöön 8 tutkijan uraohjauskeskust a				Q2	2023	Tutkimus-, digitalisaatio- ja innovointiministeriö käynnistää tarjouskilpailun kahdeksan sellaisen julkisen yliopiston verkoston valitsemiseksi, jotka ovat kiinnostuneita isännöimään ja ottamaan käyttöön kahdeksan tutkijan uraohjauskeskusta. Keskukset vastaavat kaikkien Romanian alueiden tiedeyhteisön tarpeisiin (keskuksia isännöi yliopistot, mutta palveluja tarjotaan alueellisille yhteisöille). Tutkijanohjauksen alueellisilla keskuksilla on seuraavat tehtävät: - Antaa uraohjausta tutkijoille ja 90 prosenttia tällaisten palvelujen vastaanottajista on tyytyväinen saatuihin palveluihin; - pyritään edistämään kansallista tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmää muun muassa luomalla suoria synergioita investointien 4.4 ja kansainvälisten

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tutkijoiden rahoittamien ja johtamien 100 apurahan kanssa - työskennellä verkostona ja tulla yhdeksi ainoaksi tutkijanuran aloituspisteeksi. Tämä on väline tutkijan urauudistusten toteuttamiseksi (esim. niiden tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden lukumäärän seuranta, jotka ovat hyväksyneet tutkijoiden peruskirjan ja säännösten, ja auttaa organisaatioita, jotka haluavat käynnistää HRS4R-menettelyn). - Tehdään työtä sellaisen integroidun paketin parissa, jossa keskitytään suurelta osin tieteseen yhteiskunnan kanssa ja yhteiskuntaa varten (kahdeksan osatekijää keskitytään erilaisiin kohderyhmiin nuorista oppilaisiin, opiskelijoihin ja paikallisyhteisöihin), joka liittyy tutkijan urasuuntautumiseen. Samalla edistetään romanialaisia

Seuraava t kohd at. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tutkimustuloksia yhteiskunnassa, lisätään tietoisuutta tieteen hyödyistä ja houkutellaan nuoria tutkijanuralle.
287	Investointi 10. Kahdeksan alueellisen uraohjauskeskuksen kansallisen verkoston perustaminen ja taloudellinen tuki osana eurooppalaisen tutkimusalueen osaamisfoorumia	Kohde	Tutkijat, jotka ovat hyötynneet uraneuvontakeskusten palveluista		Määrä	0	450	Q2	2026	450 tutkijaa hyöttyy uraneuvontakeskusten palveluista. Tutkimus-, digitalisaatio- ja innovointiministeriö käynnistää tarjouskilpailun kahdeksan sellaisen julkisen yliopiston verkoston valitsemiseksi, jotka ovat kiinnostuneita isännöimään ja ottamaan käyttöön kahdeksan tutkijan uraohjauskeskusta.

J. OSA-ALUE 10: PAIKALLINEN RAHASTO

Tällä elpymis- ja palautumissuunnitelman osa-alueella vastataan haasteisiin, jotka liittyvät alueellisiin ja sosiaalisiin eroihin kaupunki- ja maaseutualueilla sekä kaupunkiliikenteeseen.

Tämän osa-alueen tavoitteena on tukea kaupunkien ja maaseudun muutosta käyttämällä vihreitä ja digitaalisia ratkaisuja. Investointeja tukeviin uudistuksiin sisältyy sääntelyyn liittyviä muutoksia, joilla tuetaan toiminnallisia kaupunki- ja maaseutualueita koskevaa lähestymistapaa toteuttamalla suurkaupunkialueita ja hallinnollisia yhteenliittymiä paikallisten julkisten sosiaalipalvelujen, koulutuksen, terveydenhuollon ja asumisen saatavuuden parantamiseksi ja aluesuunnittelun parantamiseksi. Osa-alueeseen sisältyy myös kestävästä kaupunkiliikennettä koskevia uudistuksia, ja sitä olisi tarkasteltava yhdessä kestävästä liikennettä koskevan osion kanssa. Näillä uudistuksilla tuetut investoinnit liittyvät asuntotilojen rakentamiseen haavoittuvassa asemassa oleville nuorille, terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille, julkisen liikenteen kaluston uudistamiseen, vihreään ja turvallisempaan liikenteeseen liittyvään infrastruktuuriin, paikallisten julkisten rakennusten nykyaikaistamiseen sekä aluesuunnittelu- ja kaupunkisuunnitteluasiakirjojen valmisteluun/päivittämiseen digitaalisessa muodossa.

Uudistuksilla ja investoinneilla on edistettävä Romanian vuosina 2019 ja 2020 annettujen maakohtaisten suositusten (maakohtaisten suositusten) noudattamista. Suositukset koskevat tarvetta I) ”keskitetään investoinnit vihreään ja digitaaliseen siirtymään, erityisesti kestävästä liikenteestä ja digitaalisten palvelujen infrastruktuuriin” (maakohtainen suositus 3, 2020) ja ”ottaen huomioon alueelliset erot” (maakohtainen suositus 4, 2019); II) ”tarjoamaan riittäviä tulonkorvausratkaisuja ja laajentamaan sosiaalisen suojelun toimenpiteitä ja keskeisten palvelujen saatavuutta kaikille” (maakohtainen suositus 2, 2020) ja ”lisäämään sosiaalipalvelujen kattavuutta ja laatua (maakohtainen suositus 3, 2019); III) ”julkishallinnon laadun ja tehokkuuden sekä päätöksenteon ennustettavuuden parantaminen” (maakohtainen suositus 4, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

J.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen

Uudistuksen tavoitteena on parantaa liikenneolosuhteita kaupunki- ja maaseutualueilla, vähentää liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä ja parantaa liikenneturvallisuutta kaupunkialueilla digitaalisten ja vihreiden liikennetarkaisujen avulla.

Uudistus pannaan täytäntöön saattamalla voimaan kestävästä kaupunkiliikennettä koskeva lainsäädäntö ja panemalla täytäntöön kestävästä kaupunkiliikenteen suunnitelmat valtiotasoa alemmalla tasolla. Lainsäädäntöön on sisällyttävä toimenpiteitä, joilla edistetään julkisen liikenteen ajoneuvokannan uudistamista puhtailla ajoneuvoilla, parannetaan liikenneturvallisuutta ja varmistetaan kansalliset vähimmäislaatusormit. Se velvoittaa kaupunkikunnat torjumaan ilmansaasteita kaupungin ja toiminnallisten alueiden tasolla hyväksymällä useita liikennepolitiikkoja, kuten vähäpäästöisten vyöhykkeiden perustaminen ja vaihtoehtoisten liikennemuotojen käytön kannustimet. Lisäksi siinä vahvistetaan suuntaviivat, joita kaupunkikuntien on noudatettava laatiessaan kestävästä kaupunkiliikenteen suunnitelmia, ja antaa kehitys-, paikallistyy- ja hallintoministeriön alaisen tilapäisen kansallisen elimen tehtäväksi antaa tarvittaessa tukea.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Sekä lainsäädännön että kestävä kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimista tukevan kansallisen elimen on oltava voimassa 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Investointi 1 Kestävä kaupunkiliikenne

Investoinnin tavoitteena on parantaa kestävien ja turvallisten liikkuvuusratkaisujen saatavuutta kaupunki- ja maaseutualueilla.

Investoinnilla on parannettava liikenneinfrastruktuuria ja varmistettava sen ympäristökestävyys uusilla päästöttömillä julkisen liikenteen ajoneuvoilla ja rakennettava 5600 lisälatauspistettä sähköajoneuvoille paikallis-/suurkaupunkitasolla. Investointien on myös koostuttava älykkäistä liikennejärjestelmistä ja muusta tieto- ja viestintäteknisestä infrastruktuurista, jotta voidaan parantaa liikenneturvallisuutta, vähentää matkustusaikoja ja liikenneruuhkia. Investoinneilla on edistettävä päästöttömillä ajoneuvoilla (autot, johdinautot, joissa käytetään päästötöntä moottoria tai akkua, raitiovaunuja) käyttävien matkojen osuutta 60 prosenttiin vuonna 2025 verrattuna 45,4 prosenttiin vuonna 2019. Vastaavasti kun investoinnit sähköajoneuvojen latauspisteisiin on toteutettu, Romanialla olisi yhteensä vähintään 22415 latauspistettä, jotka rahoitetaan eri lähteistä, kuten kansallisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta. Investointien on myös perustuttava pakolliseen yhdenmukaistamiseen kestävä kaupunkiliikenteen suunnitelman, yhdenmukaisen kestävä kehityksen/yleisen kaupunkisuunnitelman kanssa, joka on hyväksytty tai kehitteillä, ja varmistettava liikennepalvelujen kattavuus toiminnallisella ja kaupunkien lähialueella, julkisen liikenteen priorisointi ja edistäminen paikallisliikenteessä suunnittelemalla suosituimpia reittejä ja linja-autokaistoja yleisimmillä tai ruuhkaisilla väylillä ja tehtävä talouden toimijoiden kanssa julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus asetuksen (EY) N:o 1370/2007 säännösten mukaisesti.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

J.2 Seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljäs	Vuosi	
288	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	Välitavoite	Kestävää kaupunkiliikennettä koskevan lainsäädännön voimaantulo	Lain säännös kestävää kaupunkiliikennettä koskevan säädöksen voimaantulosta				Q4	2022	Kestävää kaupunkiliikennettä koskevaan lainsäädäntöön on sisällyttävä - toimenpiteet, joilla edistetään julkisen liikenteen ajoneuvokannan uudistamista puhtailla ajoneuvoilla ja varmistetaan kansalliset vähimmäislaatuvaatimukset ja pääsy julkiseen liikenteeseen; - kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämistä koskevan oppaan laatiminen kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategian C(2020) 789/2020 (komission tiedonanto) mukaisesti sekä kestävän kaupunkiliikenteen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										suunnitelmien arviointi ja laadun todentaminen - säännökset, joilla kaupunkikunnat velvoitetaan perustamaan vähäpäästöisiä vyöhykkeitä ja suosivia reittejä (mukaan lukien linja-autokaistat) puhtaalle julkiselle liikenteelle; - toimenpiteet liikenneturvallisuusriskien vähentämiseksi kaupunkitasolla ja toimenpiteet, joilla rajoitetaan yksityisautojen tilaa, sekä pysäköintipolitiikkojen täytäntöönpano ja seuranta paikallisella tasolla; - toimenpiteet, jotka mahdollistavat infrastruktuurin kehittämisen julkisen liikenteen, polkupyörien ja kävelyn turvallisen käytön edistämiseksi;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- toimenpiteet, joilla mahdollistetaan intermodaalisten solmukohtien käyttöönotto liikenteen helpottamiseksi toiminnallisella kaupunkialueella/suurkaupunkialueella. Lainsäädäntöä on kehitettävä seuraavien säännösten mukaisesti: - EU:n asetuksen (EY) N:o 1370/2007 ja Euroopan yleistä turvallisuutta koskevan asetuksen (2019/2144) säännökset, jotka tulevat voimaan 6. heinäkuuta 2022; - Romanian kaupunkipolitiikka, johon sisältyy säännöksiä väestötiheydestä (julkisten liikennepalvelujen tehokkuuden varmistaminen) ja liikennepalvelujen saatavuudesta

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljäs	Vuosi	
										(prosenttiosuus väestöstä, joka on alle 0,5 kilometrin päässä julkisesta liikennelinjasta, jonka enimmäistiheys on 20 minuuttia) - julkisen joukkoliikenteen palveluja koskevat vähimmäisvaatimukset on saavutettava muuttamalla/tarkoittamalla julkisista henkilöliikennepalveluista hallinnollisilla ja alueellisilla yksiköillä annettua lakia nro 92/2007; - liikenneturvallisuutta sekä alueellista ja kaupunkiliikennettä koskevat uudistukset, jotka on otettu käyttöön kestävän liikenteen osa-alueella (välitavoitteet 65–68).
289	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen	Välitavoite	Ministeriön päätös, jolla perustetaan rakenne	Ministeriön päätöksessä oleva säännös,				Q4	2022	Perustetaan kansallinen elin, joka toimii kehitys-, julkisten töiden ja hallinnon ministeriön valvonnassa ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	puitteiden luominen		teknisen avun antamiseksi kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimista varten annettavan teknisen avun voimaan.	josta käy ilmi, että kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimista varten annettavan teknisen avun rakenne						koordinoitusti asiasta vastaavien ministeriöiden, kuten liikenne- ja ympäristöministeriön, kanssa, ja sen tehtävänä on tukea kaupunkikestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimisessa sekä kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laadun arvioinnissa ja tarkistamisessa. Keskushallinnon on tuettava kaupunkikestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämisessä/päivittämisessä järjestämällä Romanian kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien optimointia käsittelevän kansallisen ryhmän säännöllisiä kokouksia, jotka järjestää kehitys-, julkisten töiden ja hallinnon ministeriö, joka kokoaa yhteen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										asiaankuuluvat toimijat (keskushallinnon, paikallishallinnon, tiedemaailman, yksityisen ympäristön ja kansalaisjärjestöjen edustajat). Kansallisen ryhmän sihteeristöstä huolehtii kehitys-, julkisten töiden ja hallinnon ministeriö.
290	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	Välitavoite	Kaikkien vuosina 2021–2026 päättyvien julkisia liikennepalveluja koskevien sopimusten allekirjoittaminen 40 maakunnan osalta	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2026	Kaikkien vuosina 2021–2026 päättyvien julkisia liikennepalveluja koskevien sopimusten allekirjoittaminen maakuntien virka-asuntojen tasolla järjestettyjen avointen tarjouskilpailumenettelyjen perusteella noudattaen julkisen joukkoliikenteen vähimmäisvaatimuksia kansallisella tasolla, joten vuoden 2026 toisella neljänneksellä kaikilla 40 maakunnan pääkaupungilla

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										on edelleen julkisia liikennesopimuksia.
291	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	Kohde	Ilman epäpuhtauspäästöjen vähentäminen		kt CO ₂ eq (perusvuosi 1990)	266 371	159 823	Q2	2026	Tavoitteessa on kvantifioitava ilman epäpuhtauksien vähentäminen kansallisessa ilmansuojeluohjelmassa suunnitellulla tavalla. Kansallisen ympäristönsuojeluviraston (NEPA) tasolla kasvihuonekaasupäästöjen kansallista inventaariota hallinnoidaan osana EU:n kasvihuonekaasupäästöjen seurantamekanismia. Käytettyjen kasvihuonekaasupäästöjen aiempaa tasoa koskeva parametri on tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöt. Ehdotettu kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoite on kansallinen tavoite päästöjen vähentämiseksi vuoteen 2030 mennessä ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kasvihuonekaasujen kokonaispäästöjen vähentämiseksi 40 prosentilla. Kansallisen liikenteen osuus kaikista kansallisista kasvihuonekaasupäästöistä on noin 17 prosenttia vuoden 2019 tasolla. Tavoite määritetään myös ympäristöministeriön kehittämän kaupunkien ilmanlaadun seurannan kiinteiden pisteiden verkoston perusteella.
292	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	Kohde	Kaupunkikunnissa tapahtuneiden liikenneonnettomuuksien seurauksena kuolleiden tai loukkaantuneiden		Osuus (%)	100 %	75 %	Q1	2026	Tavoitteena on määrittää määrällisesti toimenpiteet, joilla parannetaan liikenneturvallisuutta kaupunkiympäristössä. Tavoitteena on vähentää kaupunkikunnissa liikenneonnettomuuksissa kuolleiden tai loukkaantuneiden määrää 25 prosentilla vuonna 2025

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			eiden määrä vähenee 25 prosenttia viitevuoteen 2019 verrattuna							verrattuna perusskenaarioon vuonna 2019. Tavoite vastaa kansallisen tieliikenneturvallisuusstrategian päivitysluonnoksessa esitettyä tavoitetta, jonka mukaan tieliikenneonnettomuuksien seurauksena vakavasti loukkaantuneiden tai kuolleiden määrää vähennetään 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä.
293	Uudistus 1. Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	Kohde	20 %:n vuotuinen kokonaismatkustajamäärä julkisen paikallisliikenteen avulla vuonna 2026 vuoteen 2019 verrattuna		Julkista paikallisliikennettä käyttävien matkustajien lukumäärä	1 763 000 000	2 115 600	Q2	2026	Tavoite koskee julkisen paikallisliikenteen matkustajamäärien 20 prosentin kasvua vuonna 2025 vuoteen 2019 verrattuna. Se olisi seurausta paikalliseen julkiseen liikenteeseen tarkoitettujen ajoneuvojen määrän kasvusta yhdessä yksityisajoneuvojen käyttöä ehkäisevien toimenpiteiden kanssa.

Seuraavat kohdat. NUM	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
294	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Välitavoite	Julkisen liikenteen ajoneuvokannan uusimista koskevien sopimusten allekirjoittaminen (puhtaiden ajoneuvojen hankinta)	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Rahoitusjärjestelmässä on vahvistettava kriteerit ja edellytykset, jotka on täytettävä rahoituksen saajille, jotka valitaan avoimella ja läpinäkyvällä ehdotuspyynnöllä ja joihin on sisällyttävä muun muassa seuraavat eritelvät: - Investointien pakollinen mukauttaminen kestävä kaupunkiliikenteen suunnitelmaan, yhdenmukaisesti kestävä kehitys/yleiseen kaupunkisuunnitelmaan, joka on hyväksytty tai kehitteillä; - Liikkuvuuspalvelujen kattavuuden varmistaminen toiminnallisella ja kaupunkien lähialueella. Varmistetaan julkisen liikenteen priorisointi ja edistäminen paikallisliikenteessä

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljäs	Vuosi	
										suunnittelemalla suosivia reittejä ja linja-autokaistoja yleisimmillä tai ruuhkaisilla väylillä; - Joilla on julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus talouden toimijoiden kanssa asetuksen (EY) N:o 1370/2007 säännösten mukaisesti; - Ostettujen ajoneuvojen pakollinen luokittelu Euroopan yleistä turvallisuutta koskevan asetuksen (GSR) (2019/2144) säännösten mukaisesti. Asetus tulee voimaan 6. heinäkuuta 2022. - Yksinomaan päästöttömien ajoneuvojen rahoituskriteerit: linja-autot, johdinautot, joissa käytetään päästötöntä moottoria tai akkua, raitiovaunut ja minibussit.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Etusijalle asetetaan investoinnit, jotka toteutetaan toiminnallisilla kaupunkimaaseutualueilla.
296	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Kohde	Muut päästöttömät ajoneuvot (autot, johdinautot, joissa käytetään päästötöntä moottoria tai akkua, raitiovaunut ja minibussit) (ajoneuvojen lukumäärä)		Määrä	1 618	2 753	Q2	2026	Tavoitteella tarkoitetaan uusien päästöttömien ajoneuvojen määrää kaupunkialueilla (mukaan lukien pienoisbussit, jotka voitaisiin ostaa myös maaseutualueille): päästötöntä moottoria käyttävien linja-autojen, raitiovaunujen ja johdinautojen ja pienoisbussien lukumäärä – 1135 uutta puhdasta ajoneuvoa, joiden pakokaasupäästöt ovat nolla (200 linja-autoa. Sähkökäyttöiset linja-autot/vety 12–18 m, 515 Sähköbussia/vety 10 m, 50 kpl. Johdinautot 12–18 m, 320 sähkö-/vetybussia).

Seuraavat kohdat. NUM	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
297	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Kohde	Päästöttömiä ajoneuvoja (autot, päästötöntä moottoria tai akkua käyttävät johdinautot, raitiovaunut) käyttävien paikallisten julkisten liikennepalvelujen piiriin kuuluvien matkojen osuuden kasvu vuoteen 2019 verrattuna		Osuus (%)	45,4 % [2019]	60 %	Q2	2026	Tavoite koskee sellaisten matkojen prosenttiosuutta, joilla on päästötön julkinen liikenne paikallistasolla (60 prosenttia vuonna 2025 verrattuna 45,4 prosenttiin vuonna 2019).
298	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Välitavoite	ITS:n/muun tieto- ja viestintätekniikan	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Järjestelmässä on vahvistettava kriteerit ja edellytykset, jotka on täytettävä rahoituksen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljäs	Vuosi	
			infrastruktuurin tarjoamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen							saajille, jotka valitaan avoimella ja läpinäkyvällä ehdotuspyynnöllä, johon on sisällyttävä muun muassa seuraavat eritelvät: - Investointien pakollinen mukauttaminen kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaan/yhdenmukaiseen kehitykseen/yleiseen kaupunkisuunnitelmaan, joka on hyväksytty; - Liikkuvuuspalvelujen kattavuuden varmistaminen toiminnallisella ja kaupunkien lähialueella. Varmistetaan julkisen liikenteen priorisointi ja edistäminen paikallisliikenteessä suunnittelemalla suosivia reittejä ja linja-autokaistoja yleisimmillä tai ruuhkaisilla väylillä;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Seuraavat toimet ovat tukikelpoisia älykkäissä liikennejärjestelmissä (toiminta-alan 076 – Kaupunkiliikenteen digitalisointi) mukaisesti: - Älykäs liikenteen hallinta - Latausratkaisut - Integroidut älykkäät pysäköintiratkaisut - Liikenteenvalvontakeskukset - Nopeusmukautuksen varoitusjärjestelmät - Työalueen turvallisuusjärjestelmät - Yhteenliitetty liikennevalojärjestelmä - Matka-aikojen ja nopeuden seuranta - Liikkeessä olevat punnitusjärjestelmät - Hätäkulkuneuvojen käytön ensisijaisuussignaali - Dynaamiset viestimerkit

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Julkisen liikenteen matkasuunnittelija. - Integroidut matkustajatietojärjestelmät - Muuntotyypiset tieto- ja viestintätekniiset infrastruktuurit (kaupungeissa ja kunnissa) – Älykkäät kaupungit/älykkäät kylät -konsepti ovat myös tukikelpoisia teknologisen kehityksen yhteydessä (toiminta-alan 021 mukaisesti: pitkäle erikoistuneiden tukipalvelujen ja -palvelujen kehittäminen julkishallintoa ja yrityksiä varten), kuten: - Miehittämättömien ilma-alusten käyttö riskialueiden tai riskitilanteiden (vuoristoalueiden) tarkastamiseen.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Kaupungin reaaliaikainen tilanteenseurantakeskus - Viheralueiden älykkäät hallintajärjestelmät. - WiFi-järjestelmän laajentaminen julkisiin tiloihin. - Älykkäät kaupunkikalusteet. - Julkisten tilojen seuranta- ja turvallisuusjärjestelmä. - Kulttuuriperinnön tavoitteiden hyödyntäminen digitaalisen digitalisoinnin tai jälleenrakentamisen avulla - Keskitetty palvelupiste yrityksille. - Foorumi investointien houkuttelemiseksi. - Foorumi kansalaisten kanssa käytävää viestintää ja yhteisöaloitteiden muodostamista varten

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Paikallisyhteisöjen innovaatiokeskukset - Ammatillisen koulutuksen infrastruktuurin kehittäminen tai nykyaikaistaminen. - Koulutusjärjestelmän digitalisointi. - Suurkaupunkien paikkatietojärjestelmien tietokannat. - Avoimen datan alusta - Virtuaalinen virkamies. - Pilvipalvelut - Julkisen palvelun digitaalinen alusta. - Rekisteröinti- ja asiakirjojen myöntämisjärjestelmät - Kaupunkien tietokeskus ja kaupungin tilan reaaliaikainen seuranta. - Kaupunkisovellus (sovellus, jolla tiedotetaan kansalaisille ja tunnistetaan ongelmia paikallistasolla).

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Verojen maksaminen verkossa. - Online-suunnittelujärjestelmä – verkkosivusto, jonka kautta kansalaiset voidaan koodata verkossa jalkaväkimiinojen kautta. - Julkisen palvelun tietokioskit. - Verkkoalusta ja/tai mobiilisovellus energiankulutuksen kartoittamiseksi naapuritai kaupunkitasolla. - Älykäs sähköverkko, jota voidaan ottaa käyttöön kollektiivisten asuntojen eri alueilla (älykäs verkko). - Viheralueiden kastelujärjestelmien automatisointi - Älykäs sanitaatioinfrastruktuuri. - Teknisen ja kunnallisen infrastruktuurin tilan ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kulutuksen reaaliaikainen seuranta.
299	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Kohde	Hallinnolliset alueelliset yksiköt, joilla on kehittyneet/laajennetut järjestelmät – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköiset matkat/muut tieto- ja viestintätekniiset infrastruktuurit		Määrä	0	246	Q4	2024	Niiden hallinnollisten alueellisten yksiköiden lukumäärä, joiden järjestelmät ovat toiminnassa – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköinen lippu/muut tieto- ja viestintätekniiset infrastruktuurit välitavoitteen 298 vaatimusten mukaisesti.
300	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Kohde	Hallinnolliset alueelliset yksiköt, joiden järjestelmät ovat toiminnassa – älykkäät		Määrä	246	491	Q2	2026	Niiden hallinnollisten alueellisten yksiköiden lukumäärä, joiden järjestelmät ovat toiminnassa – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköinen lippu/muut tieto- ja viestintätekniiset

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			liikennejärjestelmät ja sähköiset matkat/muut tieto- ja viestintätekniiset infrastruktuurit)							infrastruktuurit välitavoitteen vaatimusten mukaisesti. 298
301	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Välitavoitte	Sähköajoneuvojen latauspisteiden rakentamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Järjestelmässä on vahvistettava kriteerit ja edellytykset, jotka on täytettävä rahoituksen saajille, jotka valitaan avoimella ja läpinäkyvällä ehdotuspyynnöllä, johon on sisällyttävä muun muassa seuraavat eritelmät: - Investointien pakollinen mukauttaminen kestävä kaupunkiliikenteen suunnitelmaan, yhdenmukaisesti kestävä kehitykseen/yleiseen kaupunkisuunnitelmaan, joka on hyväksytty tai kehitteillä;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Liikkuvuuspalvelujen kattavuuden varmistaminen toiminnallisella ja kaupunkien lähialueella. Varmistetaan julkisen liikenteen priorisointi ja edistäminen paikallisliikenteessä suunnittelemalla suosivia reittejä ja linja-autokaistoja yleisimmillä tai ruuhkaisilla väylillä; - Joilla on julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus talouden toimijoiden kanssa asetuksen (EY) N:o 1370/2007 säännösten mukaisesti. Vuoteen 2026 saakka läänin paikkakaupunkien (mukaan lukien kukin Bukarestin sektori) on varmistettava, että sähköajoneuvoille

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kehitetään vähintään 40 latauspistettä, jotka ovat julkisen/hallinnollisen alueellisen yksikön käytettävissä.
303	Investointi 1. Kestävä kaupunkiliikenne	Kohde	Sähköajoneuvojen latauspisteiden lisämäärä		Määrä	0	5 600	Q2	2026	Toiminnassa olevien sähköajoneuvojen latauspisteiden lukumäärä.

J.3. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 2: Toimintapoliittisen kehityksen luominen kaupunkialueiden kestävästä muutoksesta varten

Uudistuksen tavoitteena on antaa kaupunkialueilla asuville ihmisille, myös marginaali- ja syrjäseutuyhteisöille, paremmat mahdollisuudet käyttää laadukkaita palveluja, kuten liikkuvuutta, asumista ja muita paikallistasolla tarjottavia julkisia palveluja.

Uudistuksessa määritellään puitteet, joiden avulla kaupunkikeskukset ja kaupunkien lähialueet koordinoivat toimintaansa, jotta voidaan parantaa niiden valmiuksia tarjota laadukkaita ja integroitua palveluja ja parantaa kansalaistensa elintasoja. Uudistuksen kaksi pääpilaria ovat suurkaupunkialueita koskeva laki ja Romanian kaupunkipoliittinen kehys. Laissa määritellään toiminnalliset kaupunkialueet ja niiden pääasialliset vastuualueet (liikkuvuus, asuminen ja aluesuunnittelu). perustetaan elimiä, jotka ohjaavat ja koordinoivat poliittisia aloitteita ja investointeja toiminnallisella kaupunkitasolla; varmistaa rahoituskapasiteettinsa avoimilla ja ennakoitavilla budjettilähteillä; ja mahdollistaa tavaroiden ja palvelujen yhteishankinnat toiminnallisella kaupunkitasolla. Kehyksessä tuetaan toiminnallisten kaupunkialueiden perustamista ja määritellään tarkemmin yksinomainen vastuu paikallistasolla sekä keskustason kanssa jaetut vastuualueet.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Suurkaupunkialueita koskeva laki hyväksytään ja Romanian kaupunkipoliittinen kehys tulevat voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022 ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022.

Uudistus 3: Toimintapoliittisen kehityksen luominen maaseudun kestävästä muutoksesta varten: hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisille maaseutualueille

Uudistuksen tavoitteena on antaa maaseudulla asuville ihmisille, myös marginaali- ja syrjäseutuyhteisöille, paremmat mahdollisuudet käyttää laadukkaita palveluja, kuten liikkuvuutta, asumista ja muita paikallistasolla tarjottavia julkisia palveluja.

Uudistuksella pyritään yhdistämään politiikan ja palvelujen tarjonta maaseudun hallinnollisten yksiköiden välillä hyvinvoinnin lisäämiseksi harvaan asutuilla alueilla⁴⁸. Hallintolakiin tehtävillä muutoksilla on erityisesti mahdollistettava hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisille maaseutualueille, jotka ovat lähellä sijaitsevia maaseudun hallinnollisia yksiköitä, jotka ovat taloudellisesti ja sosiaalisesti integroituneita ja joilla on samanlaisia kehityshaasteita ja -mahdollisuuksia (kuten läheisyys yhteisiin luonnonvaroihin, altistuminen samoille rakenteellisille häiriöille). Tarkistuksissa määritellään lisäksi toimiva maaseutualueiden oikeudellinen järjestelmä ja vastuualueet. perustaa elimiä, jotka ohjaavat ja koordinoivat toimintapoliittisia aloitteita ja investointeja toiminnallisen maaseutualueen tasolla; varmistettava niiden rahoituskapasiteetti avoimilla ja ennakoitavilla budjettilähteillä; ja mahdollistetaan hallinnollisten yksiköiden tuottamien julkisten palvelujen täydellinen digitaalinen integrointi, mukaan lukien yhteishankintojen käyttö tavaroiden ja palvelujen toimittamiseksi toiminnallisen maaseutualueen tasolla.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Hallintolain muutokset, jotka mahdollistavat hallinnollisten yhteenliittymien perustamisen toiminnallisille maaseutualueille, tulevat voimaan 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Uudistus 4: Asuntojen laadun parantaminen

⁴⁸ Alueelliseksi hallinnolliseksi yksiköiksi määritellään ”maaseutu” asiakirjan ”Methodological manual on regional typologies – 2018 edition” (tunnetaan myös nimellä DEGURBA-menetelmä) tai OECD:n tehostetun pienten alueiden luokituksen (Fadic, M. ym.) mukaisesti. (2019), ”Classifying small (TL3) regions based on metropolitan population, low density and remoteness”, OECD Regional Development Working Papers, No. 2019/06, OECD Publishing, Pariisi, <https://doi.org/10.1787/b902cc00-en>.

Uudistuksen tavoitteena on vähentää heikossa asemassa olevien ryhmien ja ryhmien, erityisesti kaupunki- ja maaseutualueiden syrjäytyneissä yhteisöissä asuvien henkilöiden, vakavaa asuntopulaa.

Uudistus pannaan täytäntöön antamalla säädös, jolla varmistetaan kansallisen asuntostrategian ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman täytäntöönpano, muun muassa käyttämällä metropolialueiden ja hallinnollisten yhteenliittymien kaltaisia mekanismeja. Näihin asiakirjoihin on myös liitettävä kartoitus asuntotarpeista erityisesti syrjäytyneissä yhteisöissä ja ryhmissä, mukaan lukien epäviralliset asutusalueet kaupunki- ja maaseutualueilla. Uudistuksella varmistetaan täydentävyys ESR+:sta ja tulevasta koheesipolitiikasta rahoitettavien nykyisten tai tulevien integroitujen yhteisön keskusten investointien (eli koulutus-, sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelujen) kanssa, eikä se saa johtaa sosiaaliseen eriytymiseen.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Säädös, jolla varmistetaan kansallisen asuntostrategian ja -toimintasuunnitelman täytäntöönpano, hyväksytään ja se tulee voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022.

Uudistus 5: Suunnittelujärjestelmän kehittäminen – Aluesuunnittelua, kaupungismia ja rakentamista koskeva säännöstö

Uudistuksen tavoitteena on parantaa yleistä aluesuunnittelua yksinkertaistamalla ja digitalisoimalla aluesuunnitteluasiakirjoja ja -menettelyjä, lisäämällä aluesuunnitteluasiakirjojen saatavuutta ja avoimuutta sekä lisäämällä energiatehokkaiden ja kestävien ratkaisujen käyttöä rakentamisessa.

Uudistus pannaan täytäntöön kaupunkisuunnittelua koskevan säännösten voimaantulon myötä. Käytännösäännöillä on yksinkertaistettava ja yhdenmukaistettava tapaa, jolla alueelliset ja yleiset kaupunkisuunnitelmat raportoidaan, päivitetään ja saatetaan osaksi maantieteellisiä tietojärjestelmiä, sekä toimenpiteitä energiatehokkuuden parantamiseksi ja ilmanlaadun parantamiseksi sitovien rakennusstandardien avulla kaikilla hallinnollisilla alueellisilla yksiköillä sekä toiminnallisilla kaupunki- ja maaseutualueilla. Säännöstössä on myös oltava päivitettyihin kaupunkisuunnitteluasiakirjoihin määräyksiä, joilla pyritään lyhentämään toiminnallisten kaupunki- ja maaseutualueiden väestön työmatka-aikaa ja -etäisyyttä. Uudessa data-alustassa, joka on osa alueellista seurantakeskusta, on keskitettävä standardoidut ja digitalisoidut kartat ja strategia-asiakirjat, jotka ovat kaupunkisuunnitteluprosessin perustana, ja annettava yleisölle mahdollisuus tutustua kaikkiin suunnitelmiin sekä uusimpiin aluesuunnittelua ja aluesuunnittelua koskeviin asiakirjoihin.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskeva säännöstö tulee voimaan 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä, ja toiminnallisen data-alustan, joka mahdollistaa aluesuunnitteluasiakirjojen täyden digitaalisen saatavuuden osana alueellista seurantakeskusta, on oltava toiminnassa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023.

Investointi 2 Asuntojen rakentaminen nuorille ja terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa avun tarpeessa olevien nuorten ja terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisten mahdollisuuksia saada laadukasta asuntoa syrjäytyneissä yhteisöissä ja syrjäytyneissä väestöryhmissä.

Investointi koostuu uusien asuntojen rakentamisesta heikossa asemassa oleviin yhteisöihin ja ryhmiin kuuluville nuorille kansallisen asuntostrategian ja toimintasuunnitelman säännösten mukaisesti, ja siihen on liitettävä toimenpiteitä, joilla edistetään kohderyhmien sosiaalista ja taloudellista integraatiota. Talot on rakennettava tasapuolisesti terveydenhuolto- ja koulutusalan ammattilaisille kaupunki- ja maaseutualueilla, joilla elää syrjäytyneitä yhteisöjä ja ryhmiä ja joilla on aiemmin havaittu puutteita terveydenhuolto- ja koulutuspalvelujen tarjonnassa. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi

kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 3 Julkisten rakennusten kohtuullinen kunnostaminen hallinnollisten alueellisten yksiköiden tarjoamien julkisten palvelujen parantamiseksi

Investoinnin tavoitteena on parantaa paikallisten julkisten palvelujen tarjontaa. Investoinneilla rahoitetaan julkisten rakennusten maltillista kunnostamista paikallistasolla. Se koskee ainoastaan kaupunkien julkisia rakennuksia, jotka on tarkoitettu julkisten palvelujen tarjoamiseen kansalaisille (esim. kaupungintalo- ja sosiaalipalvelurakennukset). Investointi koostuu 1015481 neliömetrin pinta-alan kunnostamisesta tukikelpoisissa julkisissa rakennuksissa. Peruskorjauksen odotetaan johtavan primäärienergian kysynnän 30 prosentin vähenemiseen, kuten energiatehokkuustodistukset osoittavat.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 4 Aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen kehittäminen/päivittäminen paikkatietojärjestelmän muodossa

Investoinnin tavoitteena on parantaa alue- ja kaupunkisuunnitteluasiakirjojen digitaalista saatavuutta.

Investoinnilla rahoitetaan aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen, myös kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien, kehittämistä tai päivittämistä. Kaikki asiakirjat on laadittava digitaalisessa muodossa aluesuunnittelua, kaupungismia ja rakentamista koskevan säännösten mukaisesti, ja kansallinen tukielin validoi ne. Asiakirjat on ladattava alueellisen seurantakeskuksen foorumille.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

J.4 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
307	Uudistus 2. Toimintapoliittisen kehityksen luominen kaupunkialueiden kestävästä muutosta varten – Romanian kaupunkipolitiikka	Välitavoitteet	Suurkaupunkialueita koskevan lain voimaantulo	Lain säännös suurkaupunkialueista annetun lain voimaantuloa				Q2	2022	Suurkaupunkialueita koskevassa laissa - määritellään metropolialueiden ja niiden poliittisten toimivaltuuksien rajaamisperusteet, joita ovat liikkuvuus, aluesuunnittelu, kaupunkikehitys, asuminen ja muut paikallistasolla tarjottavat julkiset palvelut, joilla puututaan muun muassa marginaali- ja syrjäseutuyhteisöjen ongelmiin, epäviralliset asutusmuodot mukaan luettuina; - perustetaan suurkaupunkialueen tasolla koordinoituihin, joka ohjaa ja valvoo politiikkojen ja investointien täytäntöönpanoa suurkaupunkialueeseen kuuluvilla hallinnollisilla alueellisilla yksiköissä ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										jonka tavoitteena on parantaa yhteyksiä, aluesuunnittelua, vihreän infrastruktuurin kehittämistä sekä työllistymis-, terveys- ja koulutusmahdollisuuksia, myös köyhillä alueilla ja syrjäseuduilla asuville, sekä varmistaa, että taajama-alueiden lähialueilla on enemmän taloudellisia mahdollisuuksia asutusalueille kaupunkien lähistöllä, - varmistetaan avoin ja ennakoitavissa oleva kehys (mukaan lukien perusteet ja menetelmät) kunkin suurkaupunkialueen talousarvion laatimiseksi toiminnallisen kaupunkialueen muodostavien hallinnollisten yksiköiden maksuosuuksien perusteella ja tarvittaessa

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										keskushallinnolta kansallisten kehitysohjelmien kautta vuosittain rahoitettavista siirroista, jotka rahoitetaan valtion talousarviosta ja jotka perustuvat kunkin suurkaupunkialueen tasolla asetettuihin toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyviin suoritusterusteisiin, mahdollistaa tavaroiden ja palvelujen yhteishankinnat toiminnallisten alueiden tasolla.
308	Uudistus 2. Toimintapoliittisen kehyksen luominen kaupunkialueiden kestävästä muutoksesta varten	Välitavoite	Romanian kaupunkipolitiikan puitteista tehdyn hallituksen päätöksen voimaantulo	Hallituksen päätöksen säännös Romanian kaupunkipoliittisen kehyksen				Q4	2022	Valtioneuvoston päätöksellä - määritellään kansallisten ja paikallisten viranomaisten roolit ja vastuut Romanian kaupunkipolitiikan täytäntöönpanossa - sisällytetään kestävä kehityksen periaatteet, myös

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
				voimaantulo sta						soveltamalla luontoon perustuvia ratkaisuja, kaupunkisuunnitteluasiakirjoihin - toteutetaan Romanian kaupunkipolitiikan ensisijaisiin tavoitteisiin perustuvat keskeiset tulosindikaattorit (eli liikkuvuuden parantaminen, aluesuunnittelun parantaminen, asumisolosuhteiden parantaminen, syrjäytyneille/syrjäisille yhteisöille tarjottavat paikalliset julkiset palvelut ja julkisen liikenteen saatavuus) - luodaan vakaa ja ennakoitavissa oleva rahoitusmekanismi kaupunkipolitiikan täytäntöönpanoa varten - edistetään paikallista yhteistyötä edistämällä

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kestävän kaupunkikehityksen hankkeita, joita ehdotetaan toiminnallisten kaupunkialueiden tasolla ja jotka ovat kestävän yhdenmisen kaupunkikehityksen suunnitelmien mukaisia.
309	Uudistus 2. Toimintapoliittisen kehityksen luominen kaupunkialueiden kestävästä muutoksesta varten	Kohde	Elämänlaadun parantaminen kaupunkialueilla		Osuus (%)	30,7 %	40 %	Q2	2026	Tavoitteella viitataan elämänlaadun paranemiseen kaupunkialueilla 10 prosenttiyksiköllä (eli niiden henkilöiden osuuden kasvu, jotka suhtautuvat myönteisesti lausuntoon ”olen tyytyväinen asumaan kaupungissa: Total samaa mieltä”), vuoden 2020 toisesta neljänneksestä (perusskenaario) vuoden 2026 toiseen neljännekseen, mitattuna vastaavalla menetelmällä kuin mitä käytettiin elämänlaadun Euroopan kaupungeissa koskevassa tutkimuksessa.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Kartoitus on tehtävä käyttäen ulkopuolista palveluntarjoajaa.
310	Uudistus 3. Toimintapoliittisen kehyksen luominen maaseudun kestävästä muutoksesta varten: hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisille maaseutualueille		Hallintolain muuttamisesta annetun säädöksen voimaantulo ja hallinnollisten konsortioiden perustaminen toiminnallisina maaseutualueina tai maaseutuvaltaisina alueyksiköinä.	Säädöksen voimaantulo osoittavain säännös				Q4	2022	Hallintolakiin tehtävillä muutoksilla perustetaan toiminnallisia maaseutualueita (jotka on määritelty kaupungistumisasteen (DEGURBA) menetelmän mukaisesti) hallinnollisia yhteenliittymiä, jotka osoittavat jonkinasteista taloudellista ja sosiaalista integraatiota ja/tai joilla on samanlaisia haasteita ja mahdollisuuksia niiden kehittämiseen (esim. läheisyys yhteisiin luonnonvaroihin, altistuminen samoille rakenteellisille häiriöille). Lainsäädännöllisissä muutoksissa on - Määritellään toiminnalliseen maaseutualueita koskevaan lähestymistapaan perustuvien hallinnollisten

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										yhteenliittymien oikeudellinen järjestelmä ja vastuualueet julkisten sosiaali-, koulutus- ja terveydenhuoltopalvelujen tehokkuuden parantamiseksi sekä itsenäisten ammatinharjoittajien tukemiseksi maataloudessa (kuten markkinoille pääsy ja yhteistyön lisääminen) sekä sellaisten investointien tehokkuus, joilla parannetaan alueellista yhteenkuuluvuutta, maaseutualueiden yhdentymistä ja luonnon- ja kulttuuriperinnön kestävää pääomittamista. - Perustetaan kutakin hallinnollista yhteenliittymää vastaava elin, jonka tehtävänä on suorittaa paikallisille viranomaisille tarkoitettuja erityistoimia ja edistää

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										asianomaisten viranomaisten strategisten tavoitteiden toteuttamista. Elimen on hallinnoitava seuraavantyyppisiä julkisia palveluja: alue- ja kaupunkisuunnittelu; julkiset hankinnat sijoituksia; julkisen ja yksityisen sektorin hallinnointi; rahoitus ja kirjanpito; oikeustieteellinen; sosiaalituki, maatalousrekisteri; väestörekisteri; kiinteistörekisteri. - Varmistetaan avoin ja ennakoitavissa oleva talousarvio, joka koostuu hallinnollisten konsortioiden muodostavien hallinnollisten yksiköiden rahoitusosuuksista ja keskushallinnolta tehtävistä siirroista toiminnallisen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										maaseutualueen toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien avointen tulokriteerien perusteella. - Mahdollistaa hallintoyksiköiden ja konsortioiden tarjoamien julkisten palvelujen täydellisen digitaalisen integroinnin, jotta julkiset palvelut voidaan tarjota kansalaisille ja yrittäjille lyhyemmässä ajassa, mukaan lukien tavaroiden ja palvelujen yhteishankinnat toiminnallisen maaseutualueen tasolla.
311	Uudistus 3. Toimintapoliittisen kehyksen luominen maaseudun kestävästä muutoksesta varten: hallinnollisten	Kohde	Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vähentäminen		Prosenttiosuus	45,4 %	38 %	Q2	2026	Vähennetään vähintään 7,4 prosenttiyksikköä köyhyys- ja syrjäytymisestä maaseutualueilla Eurostatin indikaattorin (ILC_PEPS13) mukaisesti käyttäen vuoden 2020 perustaso 45,4 prosenttia.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	yhteenliittymien perustaminen toiminnallisille maaseutualueille		maaseutualueille							
312	Uudistus 4. Asuntojen laadun parantaminen	Välitavoitte	Asumista koskevan kansallisen strategian ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa koskevan säädöksen voimaantulo vakavan asuntopulan vähentämiseksi	Lakiin sisältyvä säännös, jonka mukaan asumista koskevan kansallisen strategian ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa koskeva säädös tulee voimaan vakavan asuntopulan vähentämiseksi				Q2	2022	Säädöksellä varmistetaan kansallisen asuntopolitiikan ja -toimintasuunnitelman täytäntöönpano, jotta voidaan parantaa heikossa asemassa olevien ryhmien ja ryhmien asumisen laatua, mikä vähentää vakavaa asuntopulaa, erityisesti syrjäytyneiden väestöryhmien osalta kaupunki- ja maaseutualueille. Strategiassa ja toimintasuunnitelmassa - lisäksi kartoitetaan asuntotarpeita erityisesti syrjäytyneissä yhteisöissä ja ryhmissä, epäviralliset asutusalueet mukaan luettuina, kaupunki- ja maaseutualueille (marginalisoituneiden yhteisöjen atlaksen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										päivitetyn version mukaisesti). - varmistetaan lähestymistapa, jolla varmistetaan ESR+:sta ja tulevista koheesiopolitiikan rahastoista rahoitettavien nykyisten tai tulevien integroitujen yhteisöjen keskuksen investointien (eli koulutus-, sosiaali- ja perusterveydenhuoltopalvelujen tarjoaminen) täydentävyyden ja vastaa niitä. - varmistetaan täydentävä pääsy syrjäytyneiden yhteisöjen koulutus- ja terveydenhuoltopalveluihin (kuten Marginalisoituneiden yhteisöjen atlaksen päivitettyssä versiossa todetaan) - ei johda sosiaaliseen eriytymiseen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- varmistetaan mahdollisuus käyttää suurkaupunkialueita, hallinnollisia yhteenliittymiä ja yhteisöjen välisiä kehitysyhdistyksiä investointien toteuttamisessa.
313	Uudistus 4. Asuntojen laadun parantaminen	Kohde	Asuintilojen ahtauden väheneminen		Prosenttiosuus	45,1 %	39 %	Q2	2026	Asumisen ahtauden väheneminen 6,1 prosenttiyksikköä Eurostatin indikaattorin (ILC_LVHO05A) mukaisesti käyttäen vuoden 2020 peruslukua, joka on 45,1 prosenttia.
314	Uudistus 4. Asuntojen laadun parantaminen	Kohde	Epävirallisissa asunnoissa asuvan väestön osuuden pieneneminen		Prosenttiosuus	0	20 %	Q2	2026	Tavoitteena on vähentää toiminnallisilla kaupunkialueilla sijaitsevilla epävirallisilla asutusalueilla elävän väestön osuutta ja lisätä heidän integroitumistaan yhteisöihin. Sellaisten henkilöiden lukumäärä, jotka asuvat epävirallisilla asutusalueilla, joilla on heikko tai puutteellinen asunto,

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										vahvistetaan alue- ja kaupunkisuunnittelua koskevan lain mukaisesti kehitetyn kartoitusprosessin perusteella.
315	Uudistus 5. Suunnittelujärjestelmän kehittäminen – Aluesuunnittelua, kaupungismia ja rakentamista koskeva säännöstö	Välitavoite	Kaavoitusta, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskevan säännösten voimaantulo	Lain säännös aluesuunnittelusta, kaupunkisuunnittelusta ja rakentamisesta annetun lain voimaantulo				Q1	2023	Kaavoitusta, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskevalla säännöstöllä pannaan täytäntöön muun muassa - hallinnollisen rasituksen vähentäminen, hallinnollisten toimien antamiselle asetettujen määräaikojen lyhentäminen sekä uusien mekanismien käyttöönotto, jotta voidaan varmistaa tehokkaammat, digitalisoidut ja laadukkaammat hallinnolliset prosessit rakennusallalla, mukaan lukien toiminnallisten kaupunkialueiden tason suunnittelurakenteet.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- kaikkien alueellisten ja yleisten kaupunkisuunnitelmien päivittäminen ja saattaminen osaksi maantieteellistä tietojärjestelmää (GIS) sekä Romanian kaupunkipolitiikan uusien periaatteiden noudattaminen (kestävän liikenteen edistäminen ja liikenneturvallisuuden parantaminen, luontoon perustuvien ratkaisujen/vihreän ja sinisen infrastruktuurin käyttö) myös toiminnallisten kaupunki- ja maaseutualueiden tasolla; - toimenpiteet energiatehokkuuden lisäämiseksi ja ilmanlaadun parantamiseksi sitovien rakennusstandardien avulla kaikilla hallinnollisilla alueellisilla yksiköillä sekä

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										toiminnallisilla kaupunki- ja maaseutualueilla - Päivitettyissä kaupunkisuunnitteluasiakirjoissa on konkreettisia säännöksiä, joilla pyritään lyhentämään työmatka-aikaa ja -etäisyyttä toiminnallisilla kaupunki- ja maaseutualueilla (15 minuutin kaupunkikonseptin täytäntöönpano eli keskitytään lisäämään pääsyä asiaankuuluviin laitoksiin). Ohjeasiakirjan/käsikirjan laatiminen ja hyväksyminen käytäntösääntöjen uusien säännösten täytäntöönpanon helpottamiseksi.
316	Uudistus 5. Suunnittelujärjestelmän kehittäminen – Aluesuunnittelua, kaupungismia ja	Välitavoite	Yhteentoimivan kaupunkien digitaalisen data-alustan käyttöönotto	Digitaalisen alustan käyttöönotto (osana alueellista				Q2	2023	Osana alueellista seurantakeskusta otetaan käyttöön standardoitu data-alusta, joka mahdollistaa - Maan kaikkia alueellisia hallintoyksiköitä koskevien

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	rakentamista koskeva säännöstö		o (osana alueellista seurantakeskusta)	seurantakeskus						uusimpien alue- ja aluesuunnitteluasiakirjojen julkisuus - paikallisviranomaisten mahdollisuus myöntää kaupunkisuunnittelutodistuksia ja rakennuslupia yhteentoimivalla tavalla kaikkien asianomaisten viranomaisten tietokantojen (esim. verohallinnon) kanssa ja käyttää valtion pilvipalvelujen käytettävissä olevaa infrastruktuuria - reaaliaikaisten tietojen (kuten kaupunkisääntelyä, kaikkia rajoituksia ja sallittua maankäyttöä koskevien tietojen) toimittaminen kaikille asianomaisille osapuolille, myös suurelle yleisölle, jotta voidaan varmistaa suunnittelutodistusten ja rakennuslupien myöntämisen avoimuus

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- kaupunkisuunnittelun dynaaminen hallinta (tietojen jatkuva päivittäminen ottaen huomioon tehdyt muutokset – esimerkiksi kaupunkialueiden yleisten kaupunkisuunnitelmien indikaattoreiden muutokset), jonka avulla hallinnolliset yksiköt, myös toiminnallisella kaupunki- ja maaseutualueilla, voivat koordinoita energia-, ympäristö-, asunto- ja liikennepolitiikkojen täytäntöönpanoa paikallistasolla.
317	Investointi 2. Asuntojen rakentaminen nuorille ja terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille	Välitavoite	Allekirjoitetään kaikki rahoitussojpmukset, jotka koskevat asuntojen rakentamista	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Avustusrahoitusjärjestelmä on laadittava kansallisen asunotostrategian ja toimintasuunnitelman säännösten perusteella välitavoitteen 312 eritelmien mukaisesti.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			a heikossa asemassa olevista yhteisöistä ja ryhmistä tuleville nuorille sekä terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille kaupunki- ja maaseutualueilla							Rahoitusjärjestelmä on avoin kaikille hallinnollisille alueellisille yksiköille, metropolialueille/hallinnollisille yhteenliittymille, ja sen on oltava seuraavien pakollisten eritelmien mukainen: A) Nuorisoasuminen myönnetään hallinnollisille alueellisille yksiköille/hallinnollisille yhteenliittymille/suurkaupunkialueille, jotka perustuvat integroituun toimintasuunnitelmaan nuorten elinolojen parantamiseksi haavoittuvassa asemassa olevissa yhteisöissä ja ryhmissä sekä heidän kotitaloudessaan, mukaan lukien toimenpiteet kohderyhmien sosiaalisen ja taloudellisen integroitumisen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										edistämiseksi. Hyötyvien nuorten on täytettävä kumulatiivisesti edellytys, jonka mukaan he tulevat 18–35-vuotiaasta heikossa asemassa olevasta yhteisöstä tai ryhmästä ja joiden tulot perheenjäseniä kohti ovat alle talouden keskimääräisen kuukausipalkan, eivät omista taloa tai taloa, joka asuu tällä hetkellä ahtaasti tai köyhissä asuinoloissa. Kriteereissä otettaisiin huomioon myös se, onko nuorilla yksi tai useampi kotitalouksissaan huollettavana oleva lapsi. B) Lääkintä- ja koulutusalan ammattilaisten asunnot myönnetään hallinnollisille alueellisille yksiköille/hallinnollisille

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										yhteenliittymille/suurkaupunkialueille yhdenntyn toimintasuunnitelman perusteella, jotta voidaan parantaa terveydenhuoltotai koulutuspalveluja heikossa asemassa oleville yhteisöille ja ryhmille erityisesti syrjäytyneiden yhteisöjen ja ryhmien tarpeiden kartoittamisen perusteella. Investointi on myös tehtävä ottaen huomioon investoinnit koulutukseen ja terveyteen (esim. sairaalan esilääketieteen infrastruktuurin kehittäminen, jolla pyritään lisäämään perusterveydenhuoltopalvelujen saatavuutta) ja kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										perusparannusaaltoa koskeviin osatekijöihin sekä nykyisen komponentin investointiin 3 (julkisten rakennusten maltillinen kunnostaminen), toimenpideohjelmiin (2014–2020 ja 2021–2027) tai muihin ohjelmiin.
318	Investointi 2. Asuntojen rakentaminen nuorille ja terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille	Kohde	Heikossa asemassa olevista yhteisöistä/ryhmistä tuleville nuorille rakennetut asunnot		Määrä	0	3 490	Q2	2026	Haavoittuvassa asemassa olevista yhteisöistä tai ryhmistä tulevien nuorten asuntojen määrä, jota tuetaan täydentävillä toimenpiteillä, kuten sosiaalisilla, koulutuksellisilla/työmarkkina toimenpiteillä kaikkien aiemmin yksilöityjen nuorten hyväksi välitavoitteen 317 vaatimusten mukaisesti. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
319	Investointi 2. Asuntojen rakentaminen nuorille ja terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille	Kohde	Terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille rakennetut asunnot		Määrä	0	873	Q2	2026	Niiden asuntojen määrä, jotka on rakennettu terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille kaupungeissa tai maaseudulla, joissa koulutuksen ja terveydenhuollon saatavuus on riittämätön ammattilaisten puutteen vuoksi, kuten välitavoitteessa 317 todetaan. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
320	Investointi 3. Julkisten rakennusten maltillinen kunnostaminen hallinnollisten alueellisten yksiköiden julkisten palvelujen tarjonnan parantamiseksi	Välitavoite	Sopimusten allekirjoittaminen julkisten rakennusten maltillinen kunnostaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Järjestelmässä on vahvistettava kriteerit ja edellytykset, jotka julkisten rakennusten maltillisen peruskorjauksen on täytettävä ja joihin on sisällyttävä muun muassa seuraavat edellytykset: - Ainoastaan kaupungit ja kunnat ovat tukikelpoisia. - Tukikelpoisia ovat ainoastaan julkiset rakennukset, joiden tarkoituksena on tuottaa paikallisia julkisia palveluja (esim. kaupungintalorakennukset, sosiaalipalvelurakennukset). - Maltillisten jälkiasennushankkeiden on johdettava primäärienergian kysynnän vähenemiseen 30 prosentilla, mikä on osoitettava

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										energiatehokkuustodistuksilla. Julkisten rakennusten maltilliseen peruskorjaukseen tehtävissä investoinneissa muiden kuin energiatehokkuusjärjestelmien kustannukset saavat olla enintään 10 prosenttia kokonaiskustannuksista.
322	Investointi 3. Julkisten rakennusten maltillinen kunnostaminen hallinnollisten yksiköiden julkisten palvelujen tarjonnan parantamiseksi	Kohde	Kunnostettujen julkisten rakennusten pinta-ala neliömetreinä		Sqm:n lukumäärä	0	1 015 481	Q2	2026	Tavoite kattaa rakennetun kokonaispinta-alan, joka on tarkoitus kunnostaa kohtalaisesti neliömetreinä ja osoittaa, että primäärienergian kysyntä vähenee 30 prosenttia energiatehokkuustodistuksilla.
323	Investointi 4. Aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelun	Välitavoite	Aluesuunnittelun, kaupunkisuunnittelun ja	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Järjestelmässä on vahvistettava perusteet ja edellytykset, jotka on täytettävä aluesuunnittelun,

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	elua koskevien asiakirjojen kehittäminen/päivittäminen paikkatietojärjestelmän muodossa		kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimista/päivittämistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen.							kaupunkisuunnittelun ja kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämisen/päivittämisen rahoittamiseksi. Asiakirjojen laatiminen/päivittäminen on kehitettävä digitaalisessa muodossa välitavoitteen 288 ja välitavoitteen 315 säännösten mukaisesti. Välitavoitteen 289 säännösten mukaisesti perustettu kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelman optimointia käsittelevä kansallinen ryhmä hyväksyy kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelman, ja aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevat asiakirjat on ladattava alueelliseen seurantakeskukseen. Integrointi välitavoitteen 316

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										mukaiseen digitaaliseen alustaan on varmistettava.
325	Investointi 4. Aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen kehittäminen/päivittäminen paikkatietojärjestelmän muodossa	Kohde	Aluesuunnittelu, kaupunkisuunnittelu ja kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmat on viimeistelty ja siirretty alueellisen seurantakeskuksen foorumille		Määrä	0	298	Q2	2026	Vähintään 298 aluesuunnittelua, kaupunkisuunnittelua ja kaupunkiliikennesuunnitelmaa on kehitettävä digitaalisesti ja hyväksyttävä. Laaditaan 206 yleistä kaupunkisuunnitelmaa koskevaa asiakirjaa (142 kuntaa, 39 kaupunkia, 17 kaupunkia ja 8 kreivikuntaa (Bukarest mukaan luettuna); 4 Kreivikuntien alueellinen aluesuunnittelu 1 alueellista vyöhykesuunnittelua koskevat asiakirjat; 47 Kaupunkialueita koskevien suunnitelmien dokumentointi; ja 40 kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaa. Kaikki asiakirjat on julkaistava alueellisen seurantakeskuksen foorumilla.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Investointi on toteutettava välitavoitteen 323 vaatimusten mukaisesti.

K. OSA-ALUE 11: MATKAILU JA KULTTUURI

Matkailua ja kulttuuria koskevan osa-alueen tavoitteena on lisätä sosiaalista, taloudellista ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja luoda uusia työpaikkoja erityisesti maaseutualueilla. Näitä ovat

- (1) edistetään kestävää sosioekonomista muutosta maaseutualueilla ja epäsuotuisilla alueilla kehittämällä alueellisten matkakohteiden hallintaorganisaatioiden verkosto ja tukemalla paikallisia matkailuinvestointeja;
- (2) tuetaan kestävää liikkuvuutta luomalla kansallinen Velo-verkko, johon sisältyvät Eurovelo-reitit; ja
- (3) kulttuurin saatavuuden erojen kaventaminen maaseutualueiden ja suurten kaupunkialueiden välillä.

Uudistuksilla ja investoinneilla on edistettävä Romanian vuosina 2019 ja 2020 annettujen maakohtaisten suositusten noudattamista. Suositukset koskevat tarvetta keskittää investoinnit vihreään ja digitaaliseen siirtymään, erityisesti kestävään liikenteeseen ja digitaalisten palvelujen infrastruktuuriin (maakohtainen suositus 3, 2020), samalla kun otetaan huomioon alueelliset erot (maakohtainen suositus 4, 2019).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

K.1 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 1. Määräpaikan hallinnoinnista vastaavien organisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen

Uudistuksen tavoitteena on parantaa Romanian matkailualan kilpailukykyä ja edistää kestävää sosioekonomista muutosta maaseutualueilla ja epäsuotuisilla alueilla hyväksymällä tarvittavat puitteet matkailualan hallinto-organisaatioiden käyttönotolle.

Tämän uudistuksen täytäntöönpanoon kuuluu matkailukohteiden hallinnointiorganisaatioiden toiminnan edellyttämän lainsäädäntökehyksen hyväksyminen ja kulttuuriperinnön hyödyntämistä koskevan toimintasuunnitelman laatiminen Romanian matkailualan kilpailukykyyn parantamiseksi.

Määräpaikkojen hallintaorganisaatioiden perustaminen ja käyttöönotto perustuvat Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) suosituksiin, jotka sisältyvät matkailukohteiden hallintaorganisaatioiden toimintaa koskevaan tutkimukseen.

Määräpaikan hallinnointiorganisaatioiden toiminnan edellyttämään lainsäädäntökehykseen on sisällyttävä myös yksityiskohtainen kuvaus rahoitusmekanismista ja selkeä hallintomalli. Toimintasuunnitelma on toteutettava määräpaikan hallintaorganisaation kehittämisstrategiassa ehdotettujen toimenpiteiden mukaisesti ja kartoituksen tulosten mukaisesti.

Määräpaikan hallintaorganisaatio on oikeushenkilö, joka toteuttaa kunkin tietyn kohteen matkailun kehittämispolitiikkaa, mukaan lukien kohdemarkkinointipolitiikka, voimassa olevien säännösten mukaisesti ja joka kokoaa yhteen useita muita organisaatioita, kuten elinkeinoelämän toimijat, julkisen sektorin laitokset, ammattiala- ja työnantajajärjestöt ja sääntelyelimet. Alueelliset matkakohteiden hallintaorganisaatiot on suunniteltava siten, että ne muodostavat tehokkaan verkoston, jossa keskitytään paikallisiin kilpailuetuihin, ja ne toimivat yhteistyössä kansallisen matkailuviranomaisen kanssa.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi 1. 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen

Investoinnin tavoitteena on lisätä valikoitujen matkailukohteiden houkuttelevuutta kehittämällä 12 temaattista matkailureittiä Romanian epäsuotuisilla maaseutualueilla ja luomalla uusia työpaikkoja matkailualalle.

Tämän investoinnin toteuttamiseen on sisällyttävä taloudellinen tuki 12 matkailureitin edistämiseen ja sellaisten matkailukohteiden nykyaikaistamiseen/kunnostamiseen, joilla on kansallisia ja kansainvälisiä vaikutuksia ja jotka sisältyvät optimaalisilla kohdealueilla yksilöityihin 12 reittiin. 12 temaattista reittiä ovat seuraavat: Linnareitti, Curia-reitti, Cula-reitti, perinteisen romanialaisen gastronomian reitti, väkeväytyjen kirkkojen reitti, puukirkkojen reitti, Moldovan luostarien reitti, Saint Ladislaun reitti, roomalaisen Castrumin reitti, Fortressireitti, Tonavan suistoalueen kulttuurimaiseman ennallistaminen, kylien reitti, joilla on perinteinen arkkitehtuuri.

Erityiset matkailukohteet on valittava vähintään 225, ja ne on valittava kunkin matkakohteen hallintaorganisaation optimaalisten kohteiden kartoituksen perusteella sen perusteella, miten ne pystyvät houkuttelemaan kansainvälisiä ja kansallisia matkailijoita ja edistämään kestävää/ympäristölähtöistä sosioekonomista muutosta maaseutualueilla ja epäsuotuisilla alueilla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 2. Museoiden ja muistomerkkien nykyaikaistaminen ja luominen

Investoinnin tavoitteena on lisätä kulttuurimatkailua kehittämällä sorrolle ja konflikteille omistettuja museoita ja muistomerkkejä.

Tämän investoinnin toteuttamiseen kuuluu seuraavien museoiden ja muistopaikkojen nykyaikaistaminen ja perustaminen: Juutalaisen historian ja holokaustin kansallinen museo (Bukarest), 89 vallankumouksen muistomerkki (Timișoara), uhrien muistomerkki (Sighet), vaikenemisvanki (Râmnicu Sărat), ihmisten pakkomuuttoa ja teollistumista koskeva muistomerkki (Satu Mare), kommunismin hirvitysmuseo (Sfântu Gheorghe), The Historical Gallery of Transylvania, robs-joki – The Victims Gorge (Aiud).

Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Uudistus 2. Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla

Uudistuksen tavoitteena on edistää pienten kaupunkien ja maaseutualueiden taloudellista kehitystä hyväksymällä pyöräilyreittejä ja kestäviä matkailumuotoja koskeva lainsäädäntö-, institutionaalinen ja investointikehys.

Uudistuksen täytäntöönpanoon kuuluu sääntelyuudistus, jolla vahvistetaan asiaankuuluvat yksiköt, pyöräilyreittejä koskevat kriteerit ja pyöräilymatkailun edistämiskannustimet.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2022 mennessä.

Investointi 3. Velon kansallisen koordinoitikeskuksen perustaminen ja käyttöönotto

Investoinnin tavoitteena on edistää kestävää liikkuvuutta edistämällä pyöräilyä uuden Velon kansallisen koordinoitikeskuksen kautta.

Tämän investoinnin toteuttamiseen on sisällyttävä kansallisen tason pyörämatkailureittejä koskeva tutkimus, joka muodostaa perustan Velon kiitoteiden ja reittien digitalisoinnille, sekä sellaisen kansallisen eVelo-alustan kehittäminen, jossa on integroitu digitaalinen sovellus kaikille pyörämatkailureiteille, ja erityinen verkkosivusto.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2022.

Investointi 4. 2404 kilometrin pituisen pyöräilyreitin käyttöönotto

Investoinnin tavoitteena on kehittää kestävää liikennettä kehittämällä pyöräilyreittien infrastruktuuria.

Tämän investoinnin toteuttamiseen kuuluu uusien kansallisten pyöräilyreittien kehittäminen Romaniassa 2404 kilometriä. Reittien on sijaittava ensisijaisesti tärkeimmillä matkailureiteillä.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Uudistus 3. Kulttuurialan rahoitusjärjestelmän uudistaminen

Uudistuksen tavoitteena on luoda vakaa, ennustettava ja pitkän aikavälin kestävä oikeudellinen ja hallinnollinen kehys ei-julkiselle (yksityiselle/riippumattomalle) kulttuurialalle ja kulttuurialan työntekijöille luomalla tiedonkeruuvälineitä tulevia julkisia politiikkoja varten ja käynnistää prosessi, joka edistää pienten maaseutu- ja kaupunkialueiden sosiaalista, koulutuksellista ja kulttuurista kehitystä.

Uudistuksen täytäntöönpanoon kuuluu kulttuurihankkeiden rahoitusjärjestelmää ja kulttuurialan työntekijöiden tukemista koskevan lainsäädännön voimaantulo.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

Investointi 5. Kulttuurin saatavuuden parantaminen kulttuurista heikommassa asemassa olevilla alueilla

Investoinnin tavoitteena on parantaa kulttuurin saatavuutta kulttuurisesti heikommassa asemassa olevissa kunnissa.

Tämän investoinnin toteuttamiseen sisältyy yhteistyössä paikallisviranomaisten kanssa toteutettava pilottirahoitusohjelma, jolla tuetaan paikallistasolla toteutettavia vuotuisia tai monivuotisia kulttuuriohjelmia, sekä pilottiohjelma, jolla rahoitetaan kulttuurikasvatushankkeita, joiden edunsaajia ovat maaseutualueilla sijaitsevat oppilaitokset ja pienet kaupungit.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Investointi 6. Digitaalisen järjestelmän kehittäminen kulttuurialan rahoitusprosesseja varten

Investoinnin tavoitteena on kehittää digitaalinen järjestelmä julkisen rahoituksen myöntämiseksi kulttuurialalle.

Tämän investoinnin toteuttamiseen on sisällyttävä sellaisen digitaalisen järjestelmän kehittäminen, joka helpottaa kansallisten kulttuurialan toimijoiden rahoituksen saantia yksinkertaistettujen ja digitalisoitujen sovellusten avulla; rekisteröi kaikki julkiset kulttuurituet, jotka on jo myönnetty päällekkäisen rahoituksen estämiseksi, ja kerää tietoa kulttuurimenoista kuntien tasolla, jotta kulttuuripolitiikan alalla voidaan tehdä näyttöön perustuva päätös samalla kun mahdollistetaan avoin pääsy ei-luottamuksellisiin tietoihin kulttuurihankkeista.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Investointi 7. Elokvien tuotannon ja levityksen digitalisoinnin nopeuttaminen

Investoinnin tavoitteena on vahvistaa mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten valmiuksia elokvien tuotannossa ja nopeuttaa elokvatuottajien ja -jakelijoiden digitaalista siirtymää Romaniassa lisäämällä digitaalisia tuotanto-, jakelu-, markkinointi- ja myyinnedistämisvalmiuksia, mukaan lukien digitaalinen arkistointiteknologia.

Tämän investoinnin toteuttamiseen on sisällyttävä sisällön kehittäminen ja elokvatuottajien ja -jakelijoiden liiketoimintakapasiteetin lisääminen, jossa yhdistyvät hankerahoitus ja yhteisön rahoitus.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2025.

K.2 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
326	Uudistus 1. Määräpaikan hallinnoinnista vastaavien organisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	Välitavoite	Kaikki Romanian alueellisten matkakohteiden hallinnointiorganisaatioiden optimaaliset kohdealueet kartoitettu	Kaikki Romanian alueellisten matkakohteiden hallintoelinten optimaaliset kohdealueet on julkaistu				Q1	2022	Määräpaikan hallinto-organisaatiot määrittävät optimaaliset kohdealueet seuraavien kriteerien perusteella: kyky houkuttaa kansainvälisiä matkailijoita sosioekonomisten ja ympäristöystävällisten muutosten edistäminen maaseutualueilla ja epäsuotuisilla alueilla täydentäen paikallista rahastoa (esim. toiminnalliset maaseutualueet) — mahdollisuudet luoda uusia työpaikkoja.
327	Uudistus 1. Määräpaikan hallinnoinnista vastaavien organisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	Välitavoite	Toimintasuunnitelma kulttuuriperinnön käyttämiseksi Romanian matkailualan kilpailukykyyn parantamiseksi	Kulttuuriperinnön käyttöä Romanian matkailualan kilpailukykyyn lisäämiseksi koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen				Q1	2022	Toimintasuunnitelman on oltava matkakohteiden hallinto-organisaation useiden matkapakettien mukainen. Toimintasuunnitelma kattaa vuodet 2022–2026, ja siihen sisältyy erityisiä vuotuisia ja monivuotisia tavoitteita ja seuraavia päätoimia: sellaisten kohdetyyppien määrittäminen, joilla on kansallisia ja kansainvälisiä vaikutuksia ja joita käytetään matkailun

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										edistämiseen Romaniassa ja joilla edistetään sosioekonomista, kestäväää tai ympäristöystävällistä muutosta maaseudulla ja epäsuotuisilla alueilla; ja b) kartoittamaan kartoituksen tuloksena olevat kulttuurireitit. Siinä on myös esitettävä yksityiskohtaisesti tärkeimmät toimijat, niiden tehtävät ja vastuut sekä odotetut tulokset.
328	Uudistus 1. Määräpaikan hallinnoinnista vastaavien organisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	Välitavoite	Lainsäädäntökehityksen voimaantulo hallituksen poikkeusasetuksella, joka sisältää selkeän kuvauksen matkakohteiden hallintojärjestöjen verkoston kehittämistä tukevasta rahoitusmekanismesta	Lakiin sisältyvä säännös matkakohteiden hallintojärjestöjen perustamisesta annetun lain voimaantulosta				KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2022	Lainsäädäntöön on sisällyttävä selkeä kuvaus rahoitusmekanismista, jolla tuetaan alueellisten ja paikallisten matkakohteiden hallintojärjestöjen verkoston kehittämistä, sekä vankka hallintomalli. Oikeudellisen kehityksen keskeiset osat ovat seuraavat: - Lainsäädännön tavoite, matkakohteiden hallintoelinten määrittely eri aluetasolla sekä niiden kattamat matkakohteiden hallintoryhmät; - Jäsenten yksilöinti; - Vähimmäisvaatimukset, joiden mukaan määräpaikan on voitava

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			nismista ja selkeän hallintomallin							muodostaa matkakohteiden hallintojärjestely kohdetta edustavaksi; - Organisaatiomuoto – matkakohteiden hallintojärjestöllä on oltava yleiskokous, johtokunta ja henkilöstöä, jotka edustavat toimeenpanevaa osaa. Matkakohteiden hallintojärjestöt on rekisteröitävä lakisääteisillä säännöksin, jotta niillä on strategia ja toimintasuunnitelma, joilla on varoja strategian täytäntöönpanoa varten. Matkakohteen matkailualan taloudellisten toimijoiden, matkailuyhdistysten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien sekä paikallis- tai läänitason viranomaisten edustava elin. - Hallituksen ja yleiskokouksen tehtävien kuvaus; - Äänestysjärjestelmä ja päätöksentekoprosessi; - Rahoitusmekanismi;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Matkakohteiden hallintoelinten tavoitteet ja tulosten seuranta ja erityiset tilivelvollisuudet. Perustetaan matkakohteiden hallintoelin, jossa otetaan huomioon maantieteelliset yksiköt (maakunnat, kunnat), jonka tavoitteena on edistää paikallista tai alueellista matkailua.
329	Uudistus 1. Määräpaikan hallinnoinnista vastaavien organisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	Kohde	Matkakohteiden hallinto-organisaatiot on perustettu		Määrä	0	8	Q4	2023	8 Hallitus perustaa määräpaikkojen hallinnointiorganisaatiot (välitavoitteen 328) mukaisesti, mukaan lukien kaikki matkailun ja kulttuurin alalla tietyllä alalla toimivat asiaankuuluvat yksiköt, joita hallinnoi matkakohteiden hallinto-organisaation toimeenpaneva komitea. Matkailu-, elinkeino-, yrittäjyys- ja matkailuministeriö ja matkakohteiden hallintojärjestöjen toimeenpaneva komitea jakavat vastuunsa matkakohteiden hallinnoinnista vastaavien organisaatioiden tuloksista. Määräpaikkojen hallintoorganisaatioiden perustaminen ja käyttöönotto

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										perustuvat Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) suosituksiin, jotka sisältyvät matkailukohteiden hallintaorganisaatioiden toimintaa koskevaan tutkimukseen.
330	Uudistus 1. Määräpaikan hallinnoinnista vastaavien organisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	Kohde	Alueellisten matkakohteiden hallintojärjestöihin kuuluvista kreivikunnista houkuttelevien ulkomaisten matkailijoiden osuuden kasvu		Osuus (%)	0	5 %	Q1	2026	Ulkomaisten matkailijoiden määrän on vuoden 2025 loppuun mennessä oltava vähintään 5 prosenttia vuoteen 2019 verrattuna alueellisissa matkakohteiden hallintoelimissä kansallisen tilastolaitoksen virallisten tietojen sekä talous-, yrittäjäyys- ja matkailuministeriön keräämien tietojen perusteella.
331	Investointi 1. 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	Kohde	Kulttuurireitteihin sisällytettävät kohteet		Määrä	0	225	Q1	2022	Kulttuurireitteihin on sisällytettävä vähintään 225 kohdetta, jotka on valittava kartoituksen perusteella ja sijoitettava pääasiassa maaseutualueille ja epäsuotuisille alueille matkailijoiden houkuttelemiseksi ja uusien

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										työpaikkojen luomiseksi matkailualalle. ”Kohteilla” tarkoitetaan matkailun kiintopisteitä (kuten linnoja, väkeväilyksiä, luostareita ja perinteisiä taloja), jotka sisällytetään 12 kulttuurireitin joukkoon ja jotka komitea valitsee kuulemismenettelyn perusteella. Vähimmäisvalintaperusteet ovat seuraavat: alueelliset, taloudelliset ja sosiaaliset kriteerit, mukaan lukien kasvu, työpaikat, joissa keskitytään vähemmän kehittyneisiin alueisiin; hankkeen kyky vaikuttaa matkailun houkuttelevuuteen ja kulttuurisen osallistumisen lisääntymiseen, ainutlaatuinen luonne kansallisella tasolla, suhteelliset ja kilpailuedut; c) aiemmin alueellisessa toimenpideohjelmassa ja maaseudun kehittämisen kansallisessa ohjelmassa rahoitettujen reittien aihepiiriin liittyvien kohteiden sisällyttäminen, d) kohteiden sisällyttäminen Unescon

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										maailmanperintöluetteloon tai väliaikaiseen tai suuntaa-antavaan luetteloon, e) sellaisten historiallisten rakennusten luokkaan, joita ei pidetä historiallisina muistomerkeiksi. Kulttuurireitteihin on sisällytettävä vain ne kohteet, jotka tällä hetkellä tarjoavat pääsyn matkailijoille.
332	Investointi 1. 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	Välitavoite	12 reitin edistämistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2022	Matkailun kehittämistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen kaikilla kulttuurireiteillä. Tähän sisältyvät seuraavat toimet: Reittiin kuuluvien kohteiden digitalisointi Luodaan vierailijoille tarkoitettu sovellus —Reitin/reitin sisältämien kohteiden merkitseminen ja merkinanto; Yhteisen kulttuuritarjonnan luominen
333	Investointi 1. 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	Välitavoite	12 kulttuurireitin avaaminen	Matkailijoiden käytettävissä olevien 12 kulttuurireitin avaaminen.				Q1	2024	Kohteet on avattava yleisölle, ja reittien on oltava toimivia välitavoitteen 331 sopimusten mukaisesti. Paikkojen, joilla kunnostustöitä on suoritettava, on oltava avoinna vain osittain, kunnes

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ennallistaminen on saatu päätökseen.
334	Investointi 1. 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	Välitavoite	12 kulttuurireitin kohteiden restaurointi- ja kunnostustöitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2026	12 kulttuurireitin rakennusten (valssat, kirkot, linnut) kunnostustöitä koskevien rahoitussopimusten allekirjoittaminen. Niiden kohteiden osalta, jotka ovat osa 12:tä kulttuurireittien restaurointihanketta, on sisällytettävä seuraavat tiedot: - rakennusten kunnostaminen, tarvittaessa sisäänpääsytien luominen, vierailijoiden vastaanotto. - kulkuväylien rakentaminen on hyvin vähäistä toimintaa, joka mahdollistaa ainakin jalankulkijoiden pääsyn. Asfalting-teoksia ei lueta mukaan. Valittujen hankkeiden olisi saatava päätökseen ainakin toteutettavuustutkimukset ja toteutettavuustutkimus ja kaikki asiaankuuluvat asiakirjat ennen rahoitussopimusten allekirjoittamista.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Sorrolle ja konfliktisopimuksille omistettujen museo- ja muistoketjun osalta rakennusten kunnostustöitä, vierailukeskuksia ja digitalisointia varten. Sopimukseen on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna rakennuksen peruskorjausta edeltävään vuotuisen energiankulutukseen, mikä lisää primäärienergian säästöjä 30 prosentilla peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna ja varmistaa, että noudatetaan teknisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01). Sopimukset perustuvat avoimiin tarjouskilpailumenettelyihin, ja niihin sisältyvät seuraavat seikat: - luettelo työmaan kehittämiseen liittyvistä toimista (uudelleenvuokraus, vierailijoiden pääsy ja kaikki pääasiakirjassa kuvatut toimet) - töiden valmistumisen määräajat - selkeä rahoitusmekanismi

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- tekniset vaatimukset ja standardit Luettelo toimista ja kaikista kunkin urakkasopimuksen osatekijöistä laaditaan hankinta-asiakirjoissa olevan (pääasiakirjassa esitetyn) tukitoimien kuvauksen perusteella rakennusurakan erityispiirteiden mukaan. Nämä seikat kuvataan julkisia hankintoja koskevissa asiakirjoissa.
335	Investointi 1. 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	Kohde	Uudet kunnostetut alueet on avattu		Määrä	0	225	Q2	2026	Matkailijoille avataan 225 kunnostettua kohdetta. 12 kulttuurireitiltä on ennallistettava seuraavat kohteet (jotka mahdollistavat sen, että ne ovat täysin matkailijoiden ja yleisön ulottuvilla): - 5 linnaa - 5 curia - 10 puukirkkoa - 5 "cula" (Romanian jalomiehen asunnot) - 5 moldovalaiset luostarit - 5 kirkkoa/aluetta Saint Ladislausin reitillä - 5 Roman Castra - 5 linjoja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- 8 perinteistä taloa Tonavan suistoalueella - 172 perinteistä maaseututaloa
336	Investointi 2. Museoiden ja muistomerkkien nykyaikaistaminen ja luominen	Välitavoite	Museoiden rakennustöitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q1	2023	Uusien sortoa ja konflikteja käsittelevien museoiden rakennustöitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen. Kohteet valitaan sen perusteella, mikä on niiden symbolinen arvo ja yhdistyminen totalitaariisiin hallintoihin (alueet, jotka ovat etnisten ryhmien välisten konfliktien ja hyvien kulttuurienvälisten suhteiden kehityksen kärjessä). Hankintasopimukset on tehtävä avoimen tarjouskilpailumenettelyn perusteella, ja niissä on noudatettava lähes nollaenergiarakennuksia koskevia menettelyjä. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti, mikä on

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Uudet museot ovat seuraavat: 1. Transylvanian historiagalleria (aiemmin Mutra – Transylvanian identiteettien ja konfliktien museo), joka rakennetaan Cluj-Napocan laitumelle. Kaikkien arvojen digitalisoinnin ja museolaitteiden hankinnan on oltava osa kehitystä. 2. Rara Robilor, muistopaikka Audissa Alban maakunnassa vangituille. Osana tätä hanketta paikalle rakennetaan myös vierailukeskus. 3. Ihmisten pakkomuuton ja yliteollistumisen muistomerkki, Satu Mare. Sortoa ja konflikteja käsittelevien museoiden ja muistomerkkien osalta sopimukseen on sisällyttävä rakennusten peruskorjaustyöt, vierailukeskukset ja digitalisointi. Mukaan luetaan seuraavat museot ja muistomerkit:

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										– Juutalaisen historian ja holokaustin kansallismuseo, Bukarest – Muistomerkki 89 vallankumouksesta, Timișoara – Uhrien muisto, Sighet – Hiljainen vankila, Râmnicu Sărat – Kommunismin kauhujen museo, Sfântu Gheorghe.
337	Investointi 2. Museoiden ja muistomerkkien nykyaikaistaminen ja luominen	Kohde	Uudet ja kunnostetut museot avattiin		Määrä	0	8	Q2	2026	Yleisölle avataan kahdeksan uutta tai kunnostettua museota ja muistomerkkiä: - 3 museota – uusi rakennus - 5 museota – restaurointi, kunnostaminen, nykyaikaistaminen.
338	Uudistus 2. Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	Välitavoite	Pyöräilymatkailua koskevan sääntelykehysten voimaantulo	Lakiin sisältyvä säännös pyörämatkailua koskevan sääntelykehiksen				Q1	2022	Pyöräilyreittien käyttöönottoa koskevaan sääntelykehikseen (hallituksen päätökset) on sisällyttävä seuraavat osatekijät: perustetaan laitokset, jotka vastaavat pyöräilymatkailuinfrastruktuurin käyttöönotosta ja seurannasta

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
				voimaantulosta						(mukaan lukien pyöräilyreittien kansallinen koordinoitikeskus) pyöräilyreittien typologioiden ja ominaisuuksien määrittäminen; — pyöräilymatkailun käyttöä koskevat sääntelykannustimet.
339	Uudistus 2. Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	Välitavoite	Velo-reitit perustettu ja toiminnassa oleva kansallinen koordinoitikeskus	Hallituksen päätöksen hyväksyminen pyöräilyreittien kansallisen koordinoitikeskuksen perustamisesta				Q2	2022	Velo-reittien kansallinen koordinoitikeskus perustetaan kehitys-, julkisten töiden ja hallinnon ministeriöön. Kansallinen koordinoitikeskus aloittaa tutkimuksen ja eVelo-sovelluksen laatimisen.
340	Uudistus 2. Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	Välitavoite	Kattava tutkimus kansallisten pyöräilyreittien alueellisesta jakautumisesta	Julkaistu tutkimus				KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2022	Perusteellisessa tutkimuksessa määritetään pyörämatkailuväylien alueellinen jakautuminen (2404 kilometriä pyöräilyreittejä) keskeisten kriteerien perusteella (esim. ruuhkien vähentäminen ja ekomatkailun edistäminen), yksilöidään asiaankuuluvat toimijat ja integroidaan olemassa olevat aloitteet luonnon- ja kulttuuriperinnön parantamiseksi välitavoitteen 338 vaatimusten mukaisesti. Käynnistetään

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tutkimustulosten perusteella pyöräilyväylien käyttöönottoa koskeva hankintaprosessi.
341	Investointi 3. Velon kansallisen koordinoituk eskuksen perustaminen ja käyttöönotto	Välitavoite	Integroitu kansallinen eVelo-alusta ja älypuhelinso vellus	Alustan ja sovelluksen kehittäminen ja julkaiseminen				KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2022	Integroidun digitaalisen sovelluksen kehittäminen ja julkaiseminen pyöräilymatkailuun liittyvien aihekohtaisten tietojen tarjoamiseksi. Yhdenmukaisuus sovellukseen kuuluu kansallisen eVelo-foorumin perustaminen (kansallisia pyöräilyreittejä koskeva verkkosivusto) ja aihekohtainen älypuhelinsovellus välitavoitteen 340 vaatimusten mukaisesti.
342	Investointi 4. 2404 kilometrin pituisen pyöräilyreitin käyttöönotto	Välitavoite	Pyöräilyreitit ja koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q4	2022	Rahoitus sopimusten allekirjoittaminen 2404 kilometrin pituisen uuden pyöräilyreitin rakentamiseksi avoimen tarjouskilpailun perusteella. Tarjouskilpailumenettely aloitetaan julkaisemalla rahoitusjärjestelmä, jossa vahvistetaan hankintakelpoisuus, perusteet ja edellytykset sopimusten tekemiselle. Rahoitusjärjestelmän laatii Velo-reittien kansallinen koordinoitakeskus.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Tarjouskilpailun päätyttyä urakat on aloitettava 2404 kilometrin pituisella pyöräilyreitillä.
343	Investointi 4. 2404 kilometrin pituisen pyöräilyreitin käyttöönotto	Kohde	Rakennettujen ja pyöräilyyn käytettävissä olevien pyöräteiden kilometrit		Kilometrit (km)	0	2 404	Q2	2026	Vähintään 2404 kilometriä uusia ja esteettömiä pyöräilyreittejä paikoissa, jotka on määritelty tutkimuksen tulosten perusteella.
344	Uudistus 3. Kulttuurialan rahoitusjärjestelmän uudistaminen	Välitavoite	Kulttuurialan rahoitusjärjestelmää koskevan lain voimaantulo	Lakiin sisältyvä säännös kulttuurialan rahoitusta koskevan lainsäädäntökehityksen voimaantulosta				KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2022	Välitavoitteessa keskitytään varmistamaan kulttuurihankkeiden vakaa rahoitusjärjestelmä. Päivitetyssä laissa vahvistetaan valtion talousarviosta kulttuurialan vakaa rahoitusmekanismi, jossa keskitytään kavennetaan kuilua kulttuurin saatavuudessa maaseutu- ja pienkaupunkialueiden ja suurten kaupunkialueiden välillä, tuetaan kulttuurista monimuotoisuutta, sosiaalista osallisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa, tuetaan luovia toimialoja ja lisätään kulttuurialan taloudellista potentiaalia. Hyväksyttävät ja voimaan tulevat lait ovat seuraavat:

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										—Kulttuurin rahoittamista koskeva lainsäädäntökehys (hallituksen asetus 51/1998); — Audiovisuaalisen alan rahoitus yhteisön suuntaviivojen mukaisesti. Lainsäädäntömuutokset perustuvat muun muassa tuloksiin, joita saadaan kartoittamalla kulttuuripalvelujen julkista ja yksityistä tarjontaa kansallisella ja paikallisella tasolla, määrittämään ja tarjoamaan lisää ennakoitavissa olevia ja avoimia rahoituslähteitä, hallintomekanismi, jossa valtio- ja paikallistason viranomaisille on osoitettu selkeät vastualueet. rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen.
345	Uudistus 3. Kulttuurialan rahoitusjärjestelmän uudistaminen	Välitavoite	Kulttuurialan työntekijöiden asemaa koskevan lain voimaantulo	Lakiin sisältyvä säännös, joka osoittaa kulttuurialan työntekijöiden asemaa				Q1	2023	Kulttuurialan työntekijöiden asemaa koskeva uusi lainsäädäntökehys tulee voimaan, ja se sisältää monenlaisia politiikkoja ja ehdottaa konkreettisia toimenpiteitä, joilla vastataan taiteilijoiden kohtaamiin

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
				koskevan lainsäädäntökehysten voimaantumisen						erityishaasteisiin ja joiden tarkoituksena on suojella taiteilijoita. Näitä ovat esimerkiksi - selkeä määritelmä työllisyydestä "taidetyössä" ja "kulttuurityössä", sellaisina kuin ne on määritelty kaikissa jäsenvaltioissa ja EU:n asiakirjoissa; - lainsäädännöllisten ja sosiaalisen suojelun kehysten soveltamisalaan kuuluvat vähimmäisvaatimukset (esim. työolot, verotus sekä sosiaaliturvan ja muiden etuuksien saatavuus, oikeudenmukainen palkka); - sosiaalisen suojelun järjestelmien säännökset, joiden avulla kulttuurialan työntekijät voivat saada etuuksia, kuten työttömyyttä, terveyden suojelua, pankkilainoja, rahoitusta ja eläkettä. - välineet freelancer-kulttuuritaiteilijan (taiteilijat ja niihin liittyvät ammatit) (laillinen) tunnistaminen ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										sosiaalisen suojelun järjestelmään kuulumista koskevien mekanismien luominen. - muut menetelmät, joilla parannetaan kulttuurityöntekijän yhteiskunnallista ja ammatillista asemaa ja olosuhteita.
346	Investointi 5. Kulttuurin saatavuuden parantaminen kulttuurista heikommassa asemassa olevilla alueilla	Välitavoite	Rahoitussojpi musten allekirjoittam inen	Sopimusten allekirjoittami nen				Q1	2023	Kulttuurialan toimijoiden ja julkisen rahoituselimen on allekirjoitettava sopimuksia, jotta voidaan luoda oikeudellinen kehys kulttuurin saatavuuden tukemiseen maaseudulla ja pienillä alueilla, joilla on vain vähän tai ei lainkaan julkisia kulttuuripalveluja, kulttuurihankkeiden kautta. Hankintasopimukset tekee kansallinen kulttuurirahastohallinto avoimen tarjouskilpailumenettelyn perusteella. Hankintasopimusten tekemisen valintaperusteet: Edunsaajien/osallistujien lukumäärä/tyypit, koulutusetuudet lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, koulutustavoitteet (historia, maantiede, logiikka jne.),

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										taide- ja luovuuskriteerit, ekologinen/biologinen monimuotoisuus/luonto/ympäristökriteerit, sisällyttämisperusteet.
347	Investointi 5. Kulttuurin saatavuuden parantaminen kulttuurista heikommassa asemassa olevilla alueilla	Kohde	Pienet paikkakunnat, joilla on paremmat mahdollisuudet hyödyntää kulttuuria		Määrä	0	50	Q2	2024	50 paikkaa, joiden asukasluku on alle 50000, hyötty kahden pilottirahoitusohjelman täytäntöönpanosta, joissa kehitetään kulttuuri- ja/tai kulttuurikasvatushankkeita.
348	Investointi 6. Digitaalisen järjestelmän kehittäminen kulttuurialan rahoitusprosesseja varten	Välitavoite	Digitaalinen järjestelmä toiminnassa	Alustat ja digitaaliset järjestelmät otettu käyttöön				KOLMAS VUOSI NELJÄN NES	2023	Tämä välitavoite liittyy sellaisten digitaalisten järjestelmien kehittämiseen, joiden on helpotetaan kansallisten kulttuurialan toimijoiden rahoituksen saantia yksinkertaistettujen ja digitalisoitujen rahoitushakemusten, hankkeiden arvioinnin, sopimusten tekemisen, seurannan ja arvioinnin, rahoituksen maksamisen ja jälkiarvioinnin avulla; rekisteröidä kaikki julkiset kulttuuriapurahat, jotka on jo

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										myönnetty päällekkäisen rahoituksen estämiseksi —käytettävä tiedonkeruuvälineenä, joka liittyy kulttuurimenoihin kaikkien ja kaikkien paikkakuntien ja alueiden tasolla ja joka koskee kulttuurikustannuksia hanketyypeittäin ja jonka avulla voidaan tehdä näyttöön perustuva päätös kulttuuripolitiikan alalla; — mahdollistetaan avoin pääsy eiluottamuksellisiin hankkeisiin, hankkeiden toteuttajille ja suurelle yleisölle.
349	Investointi 7. Elokuvien tuotannon ja levityksen digitalisoinnin nopeuttaminen	Välitavoite	Rahoitussojipimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2023	Sopimukset on allekirjoitettava elokuvien tuottajien ja levittäjien kanssa sellaisen hankepyynnön perusteella, jossa määrätään hallinnollisista tarkastuksista, mukaan lukien vähämerkityksisen tuen myöntämisedellytykset. Rahoituksen ehtona on oltava digitaaliselle erikoistuneiden työntekijöiden vähimmäismäärän houkuttelemisen/vähentäminen. Tukikelpoisia toimia ovat digitaalisten tuotteiden editointi- ja jälkituotantovalmiuksien

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kehittäminen, videosaalien mikroalustojen luominen, markkinointi ja digitalisointi (tietoteknisten laitteiden hankinta – videon editointi, digitaalinen tekstitys, digitaalinen arkistointi), audiovisuaalisen kulttuurisällön kehittäminen ja jakelu sekä henkilöstön kouluttaminen digitaalisten taitojen hankkimiseksi. Tuettavaan investointiin kuuluu myös digitaalisen sisällön tuotannon ja jakelun tukeminen.
350	Investointi 7. Elokuvien tuotannon ja levityksen digitalisoinnin nopeuttaminen	Kohde	Elokuvien tuottajat ja jakelijat, joilla on enemmän digitaalisia taitoja		Määrä	0	40	Q1	2025	40 mikroyritystä, pientä ja keskisuurta yritystä ja muuta oikeushenkilöä (mukaan lukien kansalaisjärjestöt ja suuret yritykset), jotka tuottavat ja jakavat elokuvia, myös elokuvaelokuvia, ja jotka ovat kehittäneet digitaalista sisältöä ja hankkineet digitaalisia taitoja digitaalisten tuotteiden editointia ja jälkituotantoa varten.

L. OSA-ALUE 12: TERVEYDENHOITO

Elpymis- ja palautumissuunnitelman terveydenhuolto-osio koostuu kolmesta uudistuksesta ja kahdesta investoinnista, joilla vastataan terveydenhuoltojärjestelmän keskeisiin haasteisiin. Tärkeimpiä ovat vältettävissä olevan kuolleisuuden vähentäminen, alueellisten, sosiaalisten ja maaseudun ja kaupunkien välisten erojen vähentäminen perusterveydenhuollon saatavuudessa, laadukkaiden terveystalvelujen saatavuuden parantaminen, sairaaloiden ja esisairaaloiden infrastruktuurin parantaminen sekä terveydenhuoltomenojen ja resurssien hallinnan optimointi.

Komponentilla edistetään osaltaan Romanian maakohtaisen suosituksen noudattamista terveydenhuollon saatavuuden ja kustannustehokkuuden parantamisesta muun muassa siirtymällä avohoitoon (maakohtainen suositus 3, 2019). Siinä käsitellään myös suositusta terveydenhuoltojärjestelmän häiriönsietokyvyn vahvistamisesta, myös terveydenhuollon työntekijöiden ja lääkinnällisten tuotteiden osalta, ja terveystalvelujen saatavuuden parantamisesta (maakohtainen suositus 1, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

L.1 Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Paremmat valmiudet hallinnoida kansanterveysrahoitusta

Uudistuksen tavoitteena on tehostaa kansanterveysmenoja toteuttamalla useita lainsäädännöllisiä muutoksia ja kokeilemalla avustusjärjestelmää, jolla palkitaan tehokkaimpia terveydenhuollon tarjoajia objektiivisten ja mitattavissa olevien kriteerien perusteella.

Uudistus koostuu kahdesta osasta. Ensimmäinen toteutetaan toteuttamalla pilottiohjelma, jonka tavoitteena on edistää terveystalvelujen laadun ja kustannustehokkuuden parantamista luomalla, kokeilemalla ja toteuttamalla rahoitusmekanismeja, joilla palkitaan terveydenhuollon tarjoajien suorituskyvystä (terveystalvelujen laaturahaston kautta). Tätä varten terveysministeriö kehittää yhteistyössä kansallisten virastojen ja elinten kanssa ja ulkopuolista asiantuntemusta hyödyntäen terveystalvelujen laatuindikaattoreita, tulospohjaisia maksumalleja ja digitaalisia välineitä indikaattorien keräämistä ja seurantaan varten, ottaa käyttöön tarvittavan lainsäädäntökehiksen, arvioi laaturaportit ja suorittaa maksut kehitettyjen mallien ja arviointien tulosten mukaisesti. Terveydenhuoltopalvelujen laadun parantamiseksi terveystalvelujen laaturahastosta maksettavat maksut (korvaukset) myönnetään palveluntarjoajille, joiden laatuindikaattorit ovat korkeimmat. Järjestelmä kattaa sairaalat ensimmäisessä vaiheessa, ja sitä laajennetaan terveydenhuoltojärjestelmän muille tasoille: avohoitopotilaita ja perusterveydenhuollon tarjoajia, jotta sitä voidaan laajentaa kaikentyyppisiin terveydenhuollon tarjoajiin pilottiohjelman päätyttyä. Toisessa alauudistuksessa kehitetään uusi puitesopimusmalli, jolla säännellään terveydenhuollon tarjoamisen ehtoja ja sen täytäntöönpanosääntöjä. Uudistuksen odotetaan vähentävän täyttämättömistä lääketieteellisistä tarpeista ilmoittavan väestön osuutta.

Uudistuksessa keskitytään myös tiedotus- ja mainontapalveluihin, mukaan lukien tiedotuskampanjat, jotka liittyvät lehdistössä ja verkkolehdistä julkaistuihin lehdistötiedotteisiin, tiedotus- ja mainosmateriaaliin toimista ja saavutetuista tuloksista sekä

verkossa tapahtuvaan myynninedistämiseen (verkkosivustolla ja sosiaalisen median kanavilla). Toimitettu aineisto on laadittava ja sitä on edistettävä koko uudistuksen täytäntöönpanon ajan, ja siitä on raportoitava prosessista, mukaan lukien muun muassa lainsäädäntökehityksen hyväksyminen, pilottihankkeen tärkeimmät tulokset, järjestelmän käyttöönotto julkisiin sairaaloihin sekä ohjelman laajentaminen avohoitopotilaisiin ja perusterveydenhuollon tarjoajiin. Julkinen raportointi on vakiintunut menetelmä, jolla edistetään laadukkaaseen terveydenhuoltoon perustuvaa mallia.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 2. Paremmat valmiudet tehdä investointeja terveydenhuollon infrastruktuuriin

Uudistuksen tavoitteena on lisätä keskus- ja paikallisviranomaisten hallinnollisia valmiuksia hallinnoida tehokkaasti terveydenhuollon infrastruktuurihankkeita perustamalla kansallinen terveysinfrastruktuurin kehittämisvirasto (ANDIS), joka on julkinen laitos, joka on oikeushenkilö ja joka on terveysministeriön alainen. ANDIS pystyy täysin institutionaalisten valmiuksiensa mukaisesti hallinnoimaan merkittäviä kansanterveysalan infrastruktuurihankkeita ja tarjoamaan teknistä asiantuntemusta paikallisviranomaisten pyynnöstä.

Uudistuksen täytäntöönpanoon kuuluu ANDISin perustaminen, sen päätoimipaikan ja henkilöstön perustaminen (mukaan lukien puheenjohtajan ja hallintoneuvoston nimittäminen), henkilöstön koulutustoiminta sekä neuvonta ja tekninen apu JAISin vastuualueeseen kuuluvia hankkeita varten.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

Uudistus 3. Terveydenhuollon hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen

Uudistuksessa on kolme alauudistusta.

R.3.1 Terveydenhuollon hallinnon uudistus

Tämän alauudistuksen tavoitteena on parantaa terveydenhuoltopalvelujen hallinnointiin liittyvien henkilöresurssien tietoja, taitoja ja osaamista Romanian terveydenhuoltojärjestelmän kaikilla tasoilla.

Osauudistus pannaan täytäntöön muuttamalla terveydenhuoltoalaa koskevaa pääasiallista lakia (laki N:o 95 vuodelta 2006). Tämän lain muutosten noudattamiseksi tehdään useita valtioneuvoston päätöksiä. Tämän jälkeen terveyspalvelujen hallinnoinnin alan osaamiskeskuksesta tulee toimintavalmiita ja akkreditoituja henkilöstön koulutusohjelmia (joihin kuuluu sairaaloiden ohjauskomiteoiden jäseniä, jaostopäälliköitä, terveyslaitosten laboratoriopäälliköitä, johtajia, johtavia lääkäreitä ja johtajia) on toteutettava yhteistyössä niiden akateemisten laitosten kanssa, joilla on johtava vastuualue terveyspalvelujen hallinnoinnista vastaavien inhimillisten voimavarojen koulutuksen ja kehittämisen alalla. Koko uudistuksen täytäntöönpanokauden ajan terveysministeriön odotetaan saavan teknistä apua ja asiantuntijaneuvontaa.

Osauudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

R.3.2 Henkilöresurssien kehittäminen terveydenhuollon alalla

Tämän alauudistuksen tavoitteena on vahvistaa Romanian terveydenhuoltojärjestelmän valmiuksia kouluttaa, rekrytoida, säilyttää ja motivoida työvoimaa, joka on valmis vastaamaan väestön nykyisiin ja tuleviin terveystarpeisiin.

Alauudistuksessa kehitetään uusi strategiakehys ja mukautetaan lainsäädäntöä, jolla säännellään terveydenhuollon henkilöresurssien kehittämistä, sekä terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatillisten ansioiden ja palkkioiden eriytetty tunnustaminen. Samaan uudistukseen kuuluu kahden valmiuksien kehittämiskeskuksen rakentaminen ja varustelu, jotka liittyvät 1000 työntekijän kouluttamiseen perus-, yhteisö- ja avohoitolaitoksissa, sairaaloissa ja muissa kansanterveyslaitoksissa. Terveydenhuollon ammattilaisten koulutusta rahoitetaan edelleen vuoden 2026 jälkeen valtion talousarviosta.

Osauudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

R.3.3 Integriteetin lisääminen, haavoittuvuuden ja korruptioriskien vähentäminen terveydenhuoltojärjestelmässä

Tämän alauudistuksen tavoitteena on parantaa eturistiriitojen määrittelyä ja sääntelyä Romanian terveydenhuoltojärjestelmässä ja antaa henkilöstölle mahdollisuus ehkäistä olosuhteita, jotka voivat johtaa korruptio- ja/tai eturistiriitatilanteisiin.

Alauudistuksessa otetaan käyttöön uusi mekanismi terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) myöntämien määrärahojen priorisoimiseksi ja tarjotaan lahjomattomuutta koskevaa koulutusta 3000 henkilölle, jotka työskentelevät terveyteen liittyvillä aloilla keskushallinnossa, hajautetuissa laitoksissa, terveydenhuollon yksiköiden johdossa ja potilaiden suoraa hoitoa tarjoavassa henkilöstössä.

Uudistuksessa keskitytään myös tiedotus- ja mainontapalveluihin, mukaan lukien tiedotuskampanjat, jotka liittyvät lehdistössä ja verkkolehdistä julkaistuihin lehdistötiedotteisiin, tiedotus- ja mainosmateriaaliin toimista ja saavutetuista tuloksista sekä verkossa tapahtuvaan myynninedistämiseen (verkkosivustolla ja sosiaalisen median kanavilla). Tiedotusaineistoa kehitetään ja edistetään uudistuksen koko täytäntöönpanon ajan, ja siinä raportoidaan prosessista ja tärkeimmistä saavutetuista edistysaskeleista, kuten lainsäädäntökehityksen hyväksymisestä, osaamiskeskuksen loppuun saattamisesta ja käyttöönotosta, koulutusohjelmien käyttöönotosta sekä kahden valmiuksien kehittämiskeskuksen rakentamisesta ja varustamisesta.

Osauudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

Investointi 1. Sairaaloiden lääkintäinfrastruktuurin kehittäminen

Investoinnin tavoitteena on parantaa epäsuotuisassa asemassa olevien ja syrjäytyneiden maaseutualueiden asukkaiden mahdollisuuksia saada perusterveydenhuoltoa, mukaan lukien ennaltaehkäisy- ja varhaisdiagnosointi- ja hoitopalvelut, sekä lisätä perusterveydenhuollon, avohoidon ja yhdyskuntahoidon terveystalvelujen monimutkaisuutta. Investointiin on sisällyttävä seuraavat viisi alainvestointia: Syrjäytyneitä alueita/kuntia ovat ne, joilla ei ole perusterveydenhuoltoa tai joilla on rajalliset mahdollisuudet saada perusterveydenhuoltoa. Maailmanpankin työryhmä teki syrjäytyneiden alueiden tai kuntien luokittelun analysoimalla puutetta inhimillisen pääoman, virallisten työpaikkojen ja riittämättömien elinolojen, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riskin sekä palvelujen, terveydenhuollon ja muiden sellaisten perusoikeuksien saatavuuden, joiden saatavuutta on rajoitettu tai olematon.

Syrjäytymistä ja syrjäytymisen astetta koskevat kriteerit vahvistetaan alueellisella tasolla paikallisen inhimillisen kehityksen indeksin ja kehitysindeksin laskentamenetelmien mukaisesti, jotka esitetään syrjäytyneiden maaseutualueiden kartastossa ja paikallisessa inhimillisessä kehityksessä Romaniassa, Romanian syrjäytyneiden kaupunkialueiden

atlaaksessa ja Maailmanpankin mukaan sosiaalista osallisuutta ja köyhyyden vähentämistä koskevan kansallisen strategian perustelututkimuksessa.

I.1.1 Perhelääkärien tai perusterveydenhuollon yhteenliittymien käytännöt

Alainvestoinnin on koostuttava vähintään 2000 perhelääkärien käytäntöjen tai käytäntöjen yhteenliittymän kunnostamisesta tai varustamisesta. Tämä toteutetaan avoimen ehdotuspyynnön perusteella ja keskitetyn hankintajärjestelmän avulla.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

I.1.2 Liikkuvat lääkintäyksiköt

Alainvestointi koostuu kymmenen asuntovaunun hankinnasta, joissa on lääkinnällisiä laitteita, joiden avulla voidaan suorittaa rintasyövän ja kohdunkaulan syövän seulontatoimia alueilla, joilla erikoistuneiden terveydenhuoltopalvelujen saatavuus on rajoitettu. Tämän toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetty toimenpiteen kuvaus ja lieventävät toimenpiteet. Erityisesti ostettavien asuntovaunujen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

I.1.3 Ulkohoitoyksiköt

Investoinnin on koostuttava vähintään 30 avohoitoyksikön kunnostamisesta, nykyaikaistamisesta ja laajentamisesta (myös rakentamalla uusia rakennuksia). Valinnassa on otettava huomioon myös luettelo hankkeista, jotka ovat alueellisen toimenpideohjelman (2014–2020) hanke-ehdotuspyynnön varallaololuettelossa, ja muut hankkeet niiden kehitystason mukaan. Vähintään 20 avohoitoyksikköä on sijaittava vähemmän kehittyneillä alueilla tai kunnissa (jotka määritellään alueiksi/kunniksi, joilla BKT/asukas ja 75 prosenttia EU-27:n keskiarvosta).

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä.

I.1.4 Integroidut yhteisökeskukset

Alainvestoinnin on koostuttava 200 integroidun yhteisökeskuksen rakentamisesta/kunnostamisesta (integroidut yhteisökeskukset ovat osa terveysministeriön hallinnoimia yhteisön terveydenhuolto-ohjelmia, joiden päätavoitteena on parantaa väestön ja erityisesti heikossa asemassa olevien ryhmien mahdollisuuksia saada laadukkaita terveydenhuoltopalveluja) sekä niiden varustaminen kokonaisuudessaan hallituksen päätöksessä nro 324/2019 vahvistettujen vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Infrastruktuurin ja/tai rakennusten on täytettävä energiatehokkuuskriteerit. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

I.1.5 Perhesuunnittelutoimistot

Investoinnin on koostuttava 79 perhesuunnittelukäytännön kuntoutuksesta tai varusteista, joihin sisältyy sukupuolitautilien diagnosointipisteitä, ultraääniskanneri, jossa on ultrasiirrettäviä gynekologisia mittareita, mikroskooppia, tietotekniikkalaitteita, jääkaappia, kuljetusajoneuvoja (sähkö- tai polkupyörät). Investoinnin on katettava myös perhesuunnittelukaappeissa työskentelevän lääkintähenkilöstön koulutuskustannukset.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 2. Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa terveydenhuoltolaitosten potilasturvallisuutta toimenpiteillä, joilla varmistetaan tulipalo, rakennerakentaminen ja maanjäristysturvallisuus sekä parannetaan energiatehokkuutta ja ehkäistään hoitoon liittyviä infektioita. Investoinnin on sisällettävä seuraavat neljä alainvestointia, ja vähintään 42,51 miljoonaa euroa tästä investoinnista osoitetaan tietotekniikkalaitteisiin.

1.2.1 Uusi julkinen sairaalainfrastruktuuri

Alainvestoinnilla rahoitetaan osittain 19 uuden sairaalan tai sairaalayksikön rakentamista. 19 uudesta sairaalasta tai sairaalayksiköstä 15 rakennuksen on täytettävä lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti ja neljän rakennuksen on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

1.2.2 Lääkinnälliset laitteet ja laitteet

Alainvestointi koostuu uusien sairaaloiden tai sairaaloiden varustamisesta lääkinnällisillä laitteilla (kuten erityis- ja yleisosastojen laitteet leikkausta varten, hoitohuoneet, eristystilat, myös tartuntatauteja ja palaneita yksiköitä varten, potilashuoneet, hoitoasemat, lääkintähuoneet, puhtaanapitotilat, ICU:n eristys huoneet, kuntoutustilat, jätehuolto- ja varastointitilat, hätä- ja elvytystilat) ja lääkintälaitteet (kuten: vuodepaikat, puhdistusyksiköt, tietotekniset laitteet, törmäysrasiat, defibrillaattorit, infuusiopumput, fysiologiset seurantajärjestelmät, mukaan lukien keskuskonsoli, akuutin hoidon fysiologiset seurantajärjestelmät, tehohoitoyksiköiden hengityskoneet, yleiskäyttöiset skannausjärjestelmät).

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

1.2.3 vastasyntyneiden intensiiviset hoitolaitokset

Alainvestoinnin on koostuttava uudenaikaistamisesta, laajentamisesta ja uusien laitteiden tarjoamisesta 25:tä vastasyntyneiden tehohoitoa varten kriittiselle potilaalle varhaiseen diagnosointiin, synnytystä edeltävään, vastasyntyneeseen ja synnytyksen jälkeiseen hoitoon. Alainvestointi kattaa erityisesti vastasyntyneille kriittisille potilaille tarkoitetun sairaalainfrastruktuurin kapasiteetin laajentamisen 124 lisävuodessa (mukaan lukien niihin liittyvä infrastruktuuri ja laitteet), 90 olemassa olevan vuoteen varusteet asianmukaisilla lääkinnällisillä laitteilla sekä seulontaohjelman parantaminen varustamalla olemassa oleva infrastruktuuri asiaankuuluvilla lääkinnällisillä laitteilla, 12 liikkuvan

neonatalitehohoitoyksikön hankinta sekä kahdeksan alueellisen koulutuskeskuksen rakentaminen ja varustaminen kriittisiä vastasyntyneitä potilaita varten.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä.

I.2.4 Laitteet ja materiaalit, joilla vähennetään sairaalainfektioiden riskiä

Alainvestoinnin on koostuttava vähintään 25 julkisen sairaalan varustamisesta mikrobiologisella ilmanvalvonnalla laitteilla toimintalohkoissa ja tehohoitoyksiköissä erityisten ilmastointilaitosten sekä lääkintähenkilöstön desinfiointilaitteiden avulla.

Alainvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

L.2 Seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpidet	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
351	Uudistus Paremmat valmiudet hallinnoida kansanterveysrahoja	1. Välitavoite	Terveystoimenpiderahastosta tukea saavien lääkintäyksiköiden valinnassa käytettävien suoritus- ja laatuindikaattorien käyttöönotosta annetun ministeriön päätöksen voimaantulo	Ministeriön päätökseen sisältyvä säännös, josta käy ilmi hoidon laatua koskevien indikaattorien vahvistamisesta annetun ministeriön päätöksen voimaantulo ja tarvittavat menetelmät edunsaajana olevien hoitolaitosten valintaa varten				Q4	2022	Terveysministeriön on kehitettävä ja hyväksyttävä prosessi-, tulos- ja potilaskohtaiset indikaattorit, joita käytetään terveydenhuollon tarjoajien arvioinnissa, sekä menetelmät, joilla vastaanottajalaitokset valitaan suoritusperusteisesti. Indikaattoreihin on sisällyttävä muun muassa seuraavat indikaattorit: haattapahtumia sairastavien potilaiden osuus, kivun määrän paraneminen (visuaalinen analogue-asteikon pistemäärä), sairaaloissa hankittujen infektioiden määrä ja potilaiden saatavilla olevat laatu tiedot.
352	Uudistus Paremmat valmiudet hallinnoida	1. Välitavoite	Hallituksen päätös uudesta mallipuitesopimuksesta, joka koskee ehtoja, jotka	Valtioneuvoston päätöksen sekä terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaiton				Q2	2023	Uuden puitesopimuksen tavoitteena on - Kansallisen sairausvakuutuskassan hallinnoinnin parantaminen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	kansanterveysrahoja		koskevat lääkinnällisen avun, lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden, apuvälineiden ja teknologioiden myöntämistä sairausvakuutusjärjestelmän puitteissa, tulee voimaan	ksen yhteisen määräyksen voimaantulon osoittava hallituksen päätöksen säännös						- Avohoitopalvelujen lisääminen sairaalajärjestelmään kohdistuvan paineen vähentämiseksi - Edistetään ennaltaehkäisevien ja varhaista diagnosointia koskevien palvelujen tarjoamista erityisesti perusterveydenhuollon tasolla - Terveystieteiden palvelujen tarjoamisen etäpalvelujen helpottaminen - Kavennetaan maaseudun ja kaupunkien välistä kuilua sairaanhoidon saatavuudessa luomalla kannustimia perhelääkäreille ja erikoislääkäreille tarjota palveluja syrjäisillä alueilla ja alueilla, joilla palveluja ei ole riittävästi. - Laajennetaan perusterveydenhuollon, erikoishoidon ja yhdyskuntahoidon palvelujen kattavuutta ennaltaehkäisyyn ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpidet	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										varhaiseen diagnosointiin liittyviin palveluihin. Tärkeimmät muutokset koskevat sopimusmenettelyjä ja -ehtoja palveluntarjoajien kanssa, rahoitusmekanismeja ja palvelukokonaisuuksia vakuutetuille ja vakuuttamattomille henkilöille.
353	Uudistus 1. Paremmat valmiudet hallinnoida kansanterveysrahoja	Välitavoite	Talousarviomenojen uudelleentarkastelun tulosten sisällyttämiseksi talousarviomenettelyyn tarvittavan lainsäädäntömuutoksen voimaantulo	Talousarviomenettelyssä otetaan huomioon valtiovarainministeriön vuonna 2023 päätökseen saattaman terveysalan menojen uudelleentarkastelun tulokset.				Q1	2024	Terveysministeriö toteuttaa talousarviomenettelyssään valtiovarainministeriön suorittaman terveysmenojen uudelleentarkastelun tulokset. Tämä tehdään menojen uudelleentarkastelun päättymistä seuraavasta vuodesta alkaen.
354	Uudistus 1. Paremmat valmiudet hallinnoida kansanterveysrahoja	Kohde	Terveystenhuollon saatavuuden parantaminen vähentämällä täyttämättömistä		Prosenttiosuus	4,9	4,2	Q2	2026	Täyttämätön tarve lääkarintarkastukseen ja hoitoon voijohtua 1) taloudellisista syistä, 2) jonotuslistoista ja 3) liian pitkistä matkatarpeista. Eurostatin indikaattorissa, jossa arvioidaan

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpidet	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			lääketieteellisistä tarpeista ilmoittavien henkilöiden osuutta							terveydenhuoltopalvelujen saatavuuden tasoa, otetaan huomioon kaikki kolme syytä. Sairaanhoidolla viitataan yksilöllisiin terveydenhuoltopalveluihin (lääkärintarkastukseen tai sairaanhoitoon, hammashoitoa lukuun ottamatta), joita antavat lääkärit tai vastaavien ammattien harjoittajat tai joita annetaan näiden suoran valvonnan alaisina kansallisten terveydenhuoltojärjestelmien mukaisesti. Tiedot kerätään Euroopan tulo- ja elinolotilastojen tutkimuksesta, ja ne koskevat tällaisia tarpeita edeltävien 12 kuukauden aikana. Terveysterveysten saatavuutta parantamalla täyttämättömistä lääketieteellisistä tarpeista ilmoittavien henkilöiden osuuden odotetaan laskevan vuoden 2019 4,9 prosentista (perustaso) 4,2

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										prosenttiin vuoden 2026 toisella neljänneksellä.
355	Uudistus 2. Paremmat valmiudet tehdä investointeja terveydenhuollon infrastruktuuriin	Välitavoite	Terveystenhuollon infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan kansallisen viraston (ANDIS) perustamista koskevan lainsäädäntökehityksen voimaantulo	Terveystenhuollon infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan kansallisen viraston (ANDIS) perustamista koskevan lainsäädäntökehityksen voimaantulo				Q2	2022	Lainsäädäntökehityksessä vahvistetaan virastolle seuraavat tehtävät: Kansanterveysinfrastruktuuriin liittyvien ensisijaisten investointihankkeiden valmistelu ja toteuttaminen oikea-aikaisesti, eritelmien mukaisesti ja hyväksytyn talousarvion puitteissa; —Antaa ohjeita, suosituksia ja sovellettavia menetelmästandardeja kansanterveysinfrastruktuuriin liittyvien investointihankkeiden valmistelua, toteuttamista ja loppuun saattamista varten; - Erityisavun antaminen julkisen terveydenhuollon infrastruktuuriin liittyvien investointihankkeiden alalla ministeriöille, julkisille sairaaloille tai muille viranomaisille;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Kansanterveysinfrastruktuuriin liittyviä ensisijaisia investointihankkeita koskevan monivuotisen ohjelman laatiminen ja täytäntöönpano; - Seurata kansanterveysinfrastruktuuriin liittyvien investointihankkeiden täytäntöönpanoa; - Osaamiskeskuksen perustaminen julkisen terveydenhuollon infrastruktuuri-investointihankkeiden hallinnointiin; - Kumppanuuksien luominen ja rahoitussopimusten tekeminen kansanterveysinfrastruktuuriin liittyviä investointihankkeita varten. ANDISin puheenjohtaja nimitetään, ja henkilöstön palvelukseenotto valmiin JAISin organisaatiokaavion 15 keskeiseen tehtävään on saatettava päätökseen siihen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpid e	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										mennessä, kun virasto aloittaa toimintansa.
356	Uudistus 3. Terveystuella hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöstöresurssien lisääminen	Välitavoite	Terveystuella hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöstöresurssien lisäämistä koskevan lainsäädäntökehysten voimaantulo	Terveystuella palvelujen ja henkilöstöresurssien hallinnon uudistamista koskevan lainsäädäntökehysten voimaantulo				Q2	2022	Muutokset koskevat terveydenhuoltoalaa koskevaa pääasiallista lakia (laki nro 95 vuodelta 2006, sellaisena kuin se on muutettuna). Lisäksi tulee voimaan useita hallituksen päätöksiä tämän lain muutosten toteuttamiseksi. Uusien säästöjen tärkeimpien sääntöjen on täytettävä seuraavat vaatimukset: mukautetaan pätevyysvaatimuksia, joita sovelletaan terveydenhuollon johtotehtävissä järjestettäviin kilpailuihin; mukautetaan terveyspalvelujen hallinnon koulutusohjelmien laatuvaatimuksia; päivitetään terveydenhuollon ammattihenkilöiden jatkuvaa ammatillista kehitystä koskevat vaatimukset;

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kehitetään ja vahvistetaan terveyspalvelujen hallinnon asiantuntijoiden elintä; — kehitetään terveyspalvelujen hallinnon koulutusohjelmien tarkastusta ja arviointia. Uudella lainsäädännöllä edistetään terveydenhuoltopalvelujen hallinnon ammattimaistamista kehittämällä erityishenkilöstön pätevyysvaatimuksia.
357	Uudistus 3. Terveystuon hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöstöresurssien lisääminen	Välitavoite	Terveystuon henkilöstöresurssien kehittämisen strategista kehystä koskevan lainsäädännön voimaantulo	Terveystuon henkilöstöresurssien kehittämisen strategista kehystä koskevan lainsäädännön voimaantulo hallituksen päätöksellä				Q2	2022	Laissa vahvistetaan uusi strateginen kehys terveysalan henkilöstöresurssien kehittämiseksi terveydenhuoltojärjestelmän yleisten tavoitteiden mukaisesti. Strategiakehyksen keskeiset osatekijät ovat seuraavat: terveydenhuollon henkilöstöresurssit – hankinta II) inhimillisten voimavarojen hallinnointi terveydenhuollon alalla, henkilöstöhallinnon motivaatio IV) Terveystuon työvoiman hallinnointi

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
358	Uudistus 3. Terveystieteiden ja terveysalan henkilöstön lisääminen	Välitavoite	Inhimillisten voimavarojen kehittäminen terveydenhuollon alalla	Terveystieteiden henkilöstöresurssien kehittämistä koskevien alakohtaisten toimintasuunnitelmien hyväksyminen terveysministerin päätöksellä				Q4	2022	Perusterveydenhuollon ja yhteisöterveydenhuollon, avohoidon ja sairaalahoidon sekä kansanterveyden ihmisten voimavarojen kehittämistä koskevissa alakohtaisissa toimintasuunnitelmissa on otettava käyttöön strateginen kehys, jolla muutetaan terveydenhuollon henkilöstöresurssien tietojen, taitojen ja osaamisen tasoa. On laadittava viisi yksilöllistä toimintasuunnitelmaa, joita ovat muun muassa peruskoulutus, jatkuva ammatillinen kehittäminen, taitojen yhdistelmä, tehtävien jakaminen ja tehtävien siirtäminen. Toimintasuunnitelmien odotetaan olevan yhdenmukaisia uudistuksessa 1 esitettyjen julkisten terveysrahastojen hallinnointia varten laadittujen tulosindikaattoreiden kanssa. Terveystieteidenhenkilöstöön kuuluvat lääkärit, sairaanhoitajat,

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										proviisorit, hammaslääkärit, kättilöt ja yhteisösairaanhoitajat sekä muut terveydenhuollon ammattihenkilöiden ryhmät.
359	Uudistus 3. Terveydenhuollon hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	Välitavoite	Terveysministerin asetus, jolla luodaan puitteet terveydenhuollon ammattihenkilöiden ansioiden ja palkkioiden eriytettylle tunnustamiselle, tulee voimaan	Terveysministerin määräyksessä oleva säännös, joka koskee terveydenhuollon ammattihenkilöiden ansioiden ja palkkioiden eriytettyä tunnustamista koskevan kehyksen voimaantuloa				Q4	2023	Ministeriön asetuksella varmistetaan, että kehitetään ja pannaan täytäntöön yhtenäinen kehys, jossa ammatilliset ansiot ja niistä saatavat palkkiot tunnustetaan eriytetysti ja joka perustuu suorituksiin liittyviin indikaattoreihin, joihin kuuluvat muun muassa komplikaatioasteet, kuolleisuusasteet ja potilaan tyytyväisyys. Näihin ryhmiin kuuluvat sairaaloiden lääkintähenkilöstö ja avohoito.
360	Uudistus 3. Terveydenhuollon hallintavalmiuksien ja terveysalan	Kohde	Kahden uuden osaamisen kehittämiskeskustan rakentaminen ja varustaminen kokonaan julkisen			0	2	Q2	2024	Kaksi uutta ja täysin varustettua taitojen kehittämiskeskusta, jotka on tarkoitettu julkisten terveydenhuoltolaitosten henkilöstölle, on tarkoitus ottaa käyttöön.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	henkilöresurssien lisääminen		terveydenhuollon henkilöstölle							
361	Uudistus 3. Terveystieteiden ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	Kohde	Henkilöt, jotka ovat osallistuneet terveydenhuoltopalvelujen hallinnointia koskevaan koulutukseen		Määrä	0	1 000	Q2	2025	1000 sairaalatyöntekijää (kuten: johtajille, johtokuntien jäsenille, jaostojen, laboratorioden/apteekkien päälliköille, läänien kansanterveysosastojen ja läänien sairausvakuutuslaitosten johtajille sekä yksittäisiä tai ryhmittymiä hoitaville perhelääkäreille) on annettava koulutusta. Etusijalle asetetaan syrjäseuduilla ja maaseudulla työskentelevät ammattilaiset. Koulutukseen on sisällyttävä muun muassa terveystieteiden hallinta, terveydenhuoltojärjestelmien organisointi ja rahoitus, terveystieteiden politiikka, henkilöstöpolitiikka, terveystieteen viestintä, terveystieteiden palvelujen laadunhallinta, terveystieteen lainsäädäntö, digitalisaatio ja terveysalan innovointi.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Koulutus on järjestettävä kahdessa uudessa taitojen kehittämiskeskuksessa.
362	Uudistus 3. Terveystieteiden hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöstöresurssien lisääminen	Kohde	Henkilöt, jotka ovat osallistuneet henkilöstöhallintoa koskevaan koulutukseen terveysalan laitokset		Määrä	0	1 000	Q2	2025	Näihin ryhmiin kuuluvat sairaaloiden, kreivikuntien kansanterveysosastojen ja muiden terveydenhuoltolaitosten henkilöstörakenteiden henkilöstö. Koulutukseen on sisällyttävä muun muassa palvelukseenotto ja henkilöstöresurssien valinta, taloudelliset ja muut kuin taloudelliset mekanismit, joilla kannustetaan lääkintähenkilöstöä, sekä lääkintähenkilöstön motivaatio.
363	Uudistus 3. Terveystieteiden hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöstöresurssien lisääminen	Kohde	Lahjomattomuutta koskeviin koulutusohjelmiin osallistuneet terveydenhuollon ammattilaiset		Määrä	150	3 000	Q2	2025	3000 henkilöä, jotka työskentelevät terveyteen liittyvillä aloilla keskushallinnossa, hajautetuissa laitoksissa, terveydenhuollon yksiköiden johdossa ja suoraan potilaille annettavaa hoitoa tarjoavalla henkilöstöllä, on koulutettava erilaisiin eheyteen liittyviin aiheisiin (kuten: korruption ehkäiseminen ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										terveydenhuoltojärjestelmän eturistiriitojen käsittely, väärinkäytösten paljastajien suojeleminen, terveydenhuollon hankintojen avoimuus). Koulutusohjelma olisi kehitettävä uudistuksessa 1 esitettyjen julkisten terveysrahastojen hallinnointia varten laadittujen tulosindikaattoreiden mukaisesti.
364	Uudistus 3. Terveystieteiden hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	Välitavoite	Terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) yhteinen asetus terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) talousarviomäärärahojen priorisointimekanismista tulee voimaan	Terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) yhteisessä asetuksessa oleva säännös, jossa ilmoitetaan talousarvion priorisointimekanismin voimaantulo				Q4	2023	Talousarvion priorisointimekanismin voimaantulo, johon sisältyvät —priorisointikriteerien perustelut ja kehittäminen —terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) väliset yhteistyömekanismit mekanismin täytäntöönpanoa varten —mekanismit, joiden avulla talousarvion priorisointiperusteet vaikuttavat poliittisiin päätöksiin, politiikan arviointiin ja kriteerien jatkuvaan mukauttamiseen.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpidet	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
365	Uudistus 3. Terveystietojen hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	Välitavoite	Julkisten varojen käyttöä koskevan transparenta.ms.ro-portaalin käyttöönotto	Julkisten resurssien käyttöä terveydenhuollossa koskevien tietojen julkaiseminen transparenta.ms.ro-portaalissa				Q4	2024	Julkisten varojen käytöstä on tehtävä avoimempaa yhdistämällä tiedot keskitetysti portaalin transparenta.ms.ro. Tiedoissa on viitattava resurssien käyttöön keskus- ja paikallislaitosten tasolla sekä sairaalatasolla. Julkaistaviin tietoihin on erityisesti sisällyttävä luettelo yrityksistä, joille on tehty julkisia hankintasopimuksia, hankintaviranomaiset ja kartta tehdyistä sopimuksista.
366	Investointi 1. Sairaaloiden lääkintäinfrastruktuurin kehittäminen	Välitavoite	Yhdennettyihin yhteisökeskuksiin tehtävien investointien priorisointikriteerien hyväksyminen	Yhteisön yhdennettyjä keskuksia koskevan käsikirjan hyväksyminen, mukaan lukien ohjeet integroituihin yhteisökeskuksiin tehtävien investointien priorisoinnista				Q4	2021	Integroidut yhteisön keskuksat hyötyvät investoinneista, jotka perustuvat ensisijaisiin metodologisiin suuntaviivoihin, jotka terveysministeriö laatii yhteistyössä paikallisviranomaisten edustajien kanssa. Nämä ensisijaiset suuntaviivat ovat erottamaton osa integroituja yhteisön keskuksia koskevaa käsikirjaa.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
				terveysministerin määräyksellä.						Hallinnollisten alueellisten yksiköiden priorisoinnissa on otettava huomioon haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden määrä yhteisöä kohti (vähintään 500 lääketieteellisesti, sosiaalisesti tai taloudellisesti haavoittuvassa asemassa olevaa henkilöä) mahdollisuus liittyä muihin haavoittuvassa asemassa oleviin paikkakuntiin yhteisösairaanhoidajan ja sosiaalityöntekijän/sosiaaliavustajan olemassaolo alueelliset hallinnolliset yksiköt, joilla ei ole perhelääkäriä tai joilla ei ole riittävästi perhelääkäreitä suhteessa väestöön kunnanvaltuuston päätös integroitujen yhteisökeskusten perustamisesta paikkakunnan määrittäminen syrjäiseksi maaseutualueeksi

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
367	Investointi 1. Sairaaloiden lääkintäinfrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Perhelääkäreiden tai perusterveydenhuollon käytäntöjen yhdistysten käytännöt, jotka on varustettu tai kunnostettu; etusijalle asetetaan syrjäytyneillä alueilla ja kunnissa sijaitsevat käytännöt		Määrä	0	2 000	Q2	2023	Vähintään 2000 perhelääkärien käytäntöä tai käytäntöä edustavaa järjestöä on varustettava tai kunnostettava avoimen ehdotuspyynnön perusteella. Tämä tehdään keskitetysti hankittujen lääkinnällisten laitteiden avulla (terveysministeriön yhteishankintayksikön tai keskitetyn hankinnan kansallisen viraston kautta). Vähintään 75 prosenttia kaikista ammattijärjestöjen/perhelääkäreiden kanssa tehdyistä sopimuksista on sijaittava syrjäytyneillä alueilla tai kunnissa (jotka on määritelty edellä investoinnin kuvauksessa). Lääketieteellisesti heikossa asemassa olevien alueiden valintaperusteet ovat seuraavat: väestön ominaisuudet, ii) Sairausvakuutuksen piiriin kuuluvan väestön kattavuus, iii) tarvittavien henkilöresurssien saatavuus, iv) asianmukaisen fyysisen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										infrastruktuurin saatavuus, v) maantieteellinen saavutettavuus.
368	Investointi 1. Sairaaloiden lääkintäinfrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Rintasyövän ja kohdunkaulan syövän seulontaan varustetut liikkuvat lääkintäyksiköt		Määrä	0	10	Q2	2023	Kymmenessä siirrettävässä lääkinnällisessä yksikössä on oltava laitteet rintasyövän ja kohdunkaulan syövän seulontaa varten. Asuntovaunujen on suoritettava rintasyövän ja kohdunkaulan syövän seulontatoimia alueilla, joilla on rajalliset mahdollisuudet käyttää erikoistuneita terveydenhuoltopalveluja, mukaan lukien epäsuotuisassa asemassa olevat alueet, joilla on enemmistö romani- tai romaniyhteisöistä. Matkailuvaunut (liikkuvat yksiköt) on osoitettava alueellisille keskuksille, jotka parhaillaan suorittavat kohdunkaulan seulontatoimia ja joilla on jo asiantuntemusta tällaisesta toiminnasta. Ostettavien asuntovaunujen on oltava ympäristön kannalta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa,

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										jotta voidaan varmistaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen.
369	Investointi 1. Sairaaloitten lääkärintäinfrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Äskettäin rakennetut/kunnostetut ja varustetut avohoitopalvelut		Määrä	0	30	Q4	2024	Vähintään 30 avohoitoyksikköä on nykyaikaistettava, kunnostettava, laajennettava (myös rakentamalla uusia rakennuksia) ja varustettava. Valinnassa on otettava huomioon myös luettelo hankkeista, jotka ovat alueellisen toimenpideohjelman (2014–2020) hanke-ehdotuspyynnön varallaololuettelossa, ja muut hankkeet niiden kehitystason mukaan. Vähintään 20 avohoitoyksikköä on sijaittava vähemmän kehittyneillä alueilla tai kunnissa. Seuraavia alueita/kuntia pidetään vähemmän kehittyneinä: alueet/kunnat, joilla BKT henkeä kohti on 75 prosenttia EU-27:n keskiarvosta (EU:n määritelmän mukaisesti).

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Investointien on koostuttava seuraavista: — olemassa olevan avohoidon infrastruktuurin kuntoutus, nykyaikaistaminen, laajentaminen ja lahjoittaminen; parannetaan terveydenhuoltopalvelujen ja kulkuväylien saatavuutta; yleisten ja erityisten yleishyödyllisten palvelujen varmistaminen/nykyaikaistaminen (mukaan lukien yhteydet yleishyödyllisiin palveluihin sijoitustavoitteen sijaintipaikassa); —laitteiden hankinta avohoitoinfrastruktuuria varten.
370	Investointi 1. Sairaaloiden lääkintäinfrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Äskettäin rakennetut/kunnostetut ja varustetut integroidut yhteisökeskukset, mukaan lukien asianmukainen henkilöstö		Määrä	0	200	Q2	2025	200 uutta tai kunnostettua integroitua yhteisökeskusta. Integroitujen yhteisökeskusten toimintaan kuuluu tiloja, joissa voidaan tarjota lääkintäpalveluja erityislainsäädännön säännösten mukaisesti sekä lääketieteen, sosiaalis-taloudellisen ja heikossa

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										asemassa olevien ryhmien kysymyksen osalta. Toistuvia kustannuksia, kuten henkilöstökustannuksia, ei oteta huomioon. Infrastruktuurin ja/tai rakennusten on täytettävä energiatehokkuuskriteerit. Kaikkien vasta rakennettujen rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Arvion mukaan 70 prosenttia tämän investoinnin toteuttamiskustannuksista liittyy rakentamiseen (joka on toteutettava noudattamalla lähes nollaenergiarakennus±standardia).

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Syrjäytyneillä alueilla ja kunnissa on sijaittava vähintään 100 integroitua yhteisökeskusta. Tilat on varustettava seuraavilla päälaitteilla: I. Toimistolaitteet: pöydät, toimistotuolit, myös potilaille, tiedostokaapit, sotakaapit, monitoimitulostin (skannerilla varustetut), tietokoneet/kannettavat tietokoneet, joissa on internetyhteys, skootteri/Bicycle/ATV/Electric Car, riippuen paikallisyhteisön erityispiirteistä ja infrastruktuurista – vähintään yksi kuljetuskeino yhteisön keskusta kohti, 24 tunnin toiminnallinen internetrakenne etälääketieteen toimenpiteiden varmistamiseksi. Mainittua kuljetusvälinettä saa käyttää ainoastaan terveydenhuollon palvelujen tarjoamiseen syrjäisillä alueilla. II. Neuvontavälineet: sofa, gynekologinen pöydän tai sofa:n

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										käyttö obstetrisen ja gynekologiseen tutkimukseen, verenpainemonitoriin, stetokooppiin, täydelliseen mikrokirurgiseen pakkaukseen, luonnonmukaisten tuotteiden jääkaappiin ja lääketieteellisiin analyysihin. III. Lääkintäapupaketti (kuten: stetokooppisfygmanometri, sikiön stetoskooppi, pulssioksimetri, lasten ja aikuisten lämpömittari, kertakäyttöinen kirurginen paketti, imeväisten ja aikuisten vaa'at, munuaisalus, minijätesäiliö, pikatesti sikiön kalvomurtuman varalta, PH-paperi, kaulakaulan kaulakaus, lääkintätarvikkeet);
371	Investointi 1. Sairaaloiden lääkintäinfrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Heikosti asutuilla yhteisöillä, myös romaneilla, on mahdollisuus saada yhteisön terveydenhuoltoa		Määrä	0	300	Q2	2025	Vähintään 300 marginalisoitunutta yhteisöä (sitä kuin ne on määritelty edellä investoinnin kuvauksessa), mukaan lukien yhteisöt, joissa on suurin osa romaniväestöstä tai romaniyhteisöistä, on voitava saada terveydenhuoltopalveluja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										integroitujen yhteisökeskusten kautta. Niistä 300 paikkakunnasta, joilla on mahdollisuus saada yhteisön terveydenhuoltoa, 250 on maaseutualueita ja 50 kaupunkialueita.
372	Investointi 1. Sairaaloiden lääkintäinfrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Perhesuunnittelukaapit, jotka on varustettu tai varustettu ja kunnostettu		Määrä	0	79	Q4	2025	79 perhesuunnittelukaappia on varustettava ja/tai kunnostettava. Perhesuunnittelukaapit on kunnostettava ja kunnostettava, ja niissä on oltava lääketieteelliset laboratorio- ja kuvantamislaitteet. Perhesuunnittelutoimistoja ylläpitävät terveydenhuoltoyksiköt saavat rahoitusta ja panevat hankkeen täytäntöön. Tiloja on myös varustettava laitteilla (kuten hoitopiste ja analysaattori – sukupuoliteitse tarttuvia infektioita varten ultraääniskanneri, jossa on ultrasiirrettäviä gynekologisia näytteenottimia, mikroskooppi, tietotekniset laitteet, jääkaapit,

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kuljetusajoneuvot (sähkö- tai polkupyörät)).
373	Investointi 1. Sairaaloiden lääkintäinfrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Niiden maaseutuyhteisöjen lukumäärän vähentäminen, joilla ei ole perhelääkäriä		Määrä	168	109	Q2	2025	Perhelääkäriin ulkopuolella olevien maaseutuyhteisöjen määrä väheni 35 prosenttia (168:sta 109:ään) helmikuuhun 2021 verrattuna. Näihin yhteisöihin kuuluu mahdollisuuksien mukaan romaniväestön yhteisöjä. Sairaaloiden lääkintäinfrastruktuuriin kohdistuvien investointien on tarkoitus kattaa 2000 yleislääkäriin kabinettia ja 200 integroitua yhteisökeskusta, jotka muodostavat yhteensä noin 35 prosenttia aktiivisten yleislääkäreiden määrästä Romaniassa (vastaa tavoitetta vähentää 35 prosenttia yhteisöissä, joissa ei ole toimivaa yleislääkäriä).
374	Investointi 1. Sairaaloiden lääkintäinfrastru	Kohde	Ennalta ehkäisevien kuulemisten lisääminen		Määrä	1 100 000	1 265 000	Q2	2024	Lisätään ennalta ehkäisevien kuulemisten määrää 15 prosentilla alkaen kalenterivuodesta, joka seuraa arvioitua ajanjaksoa

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	ktuurin kehittäminen									lääketieteellisiin käytäntöihin ja perhelääketieteen yhdistyksiin tehtävien investointien loppuun saattamiseksi (30. kesäkuuta 2024 alkaen). Heinäkuun 1. päivän 2023 ja 30 päivän kesäkuuta 2024 välisenä aikana toteutettavien ennalta ehkäisevien kuulemisten kokonaismäärän pitäisi kasvaa 15 prosenttia vuoden 2019 tietoihin verrattuna. 15 prosentin tavoite määritettiin vuonna 2019 järjestetyn ennaltaehkäisevän hoidon kuulemisen perusteella (noin 1100000). Prosentuaalinen lisäys oli noin puolet kunnostettavien yleislääkäreiden ja integroitujen yhteisökeskusten osuudesta. Tarkemmin sanottuna vähintään 35 prosenttia sairaalalääkäreiden kabineteista on saatava elpymis- ja palautumistukivälineestä tukea, joka

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										korreloi palvelujen määrän 15 prosentin kasvun kanssa.
375	Investointi 2. Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Julkiset sairaalat, jotka käyttävät välineitä ja materiaaleja infektioriskin pienentämiseksi		Määrä	0	25	Q2	2024	Vähintään 25 julkisessa sairaalassa on käytettävä laitteita ja materiaaleja, jotka auttavat vähentämään sairaalassa hankittujen infektioiden riskiä, kuten laitteet mikrobiologista ilmanvalvontaa varten toimintalohkoissa ja tehohoitoyksiköissä erityisten ilmastointitilojen ja lääkintähenkilöstön desinfiointilaitteiden avulla (kuten: ympäristön puhdistuslaitteet, sterilointi, jäteastiat).
376	Investointi 2. Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Vastasyntyneet tehohoitoyksiköt, myös vastasyntyneet ambulanssit (alueellisia keskuksia varten)		Määrä	0	25	Q4	2024	25 tehohoitoyksikköä hyötyy investoinneista vastasyntyneiden elintärkeisiin potilasinfrastruktuureihin varhaisdiagnoosia varten, ennen synnytystä/munua edeltävää hoitoa ja synnytyksen jälkeistä hoitoa varten. Investointi koostuu seuraavista:

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										sairaalainfrastruktuurin kapasiteetin laajentaminen vastasyntyneitä kriittisiä potilaita varten (i) lisäämällä 124 vuodepaikkaa – mukaan lukien siihen liittyvä infrastruktuuri ja laitteet; 90 olemassa olevan vuoteen varustaminen asianmukaisilla lääkinnällisillä laitteilla parannetaan seulontaohjelmaa varustamalla olemassa oleva infrastruktuuri: ilma-happisekoitin jakeluhuonetta ja kaesilaajaa varten, SN-monitori, SOC-monitori, kuljetustuuletin, jossa on 21–100-prosenttisesti säädettävä FiO2, kuljetusinkubaattori, laserlaite, kampiskukki, epäsuora silmäskooppi, myös kojeet 12 liikkuvan vastasyntyneen tehohoitoyksikön hankinta (taso 3) kahdeksan alueellisen koulutuskeskuksen (joista kukin 100 neliömetriä) rakentaminen ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										varustaminen kriittisiä vastasyntyneitä potilaita varten. Koulutuskeskusten varusteisiin on kuuluttava: — koulutusohjelmissä vaaditut mannequiinit ja didaktiset simulaattorit, kuten kompleksisimulaattori, joissa on useita moduuleja mekaanisia ilmanvaihtoskenaarioita varten, sydämen ultraäänisimulaattori, Virtuaalinen haptinen simulaattori, endoskopiaa ja kolonoskopiaa varten; — virtuaalitodellisuuteen perustuva bronkoskopian simulaattori, ECMO-simulaattori; — kehittänyt hätäsimulaattori- ja elvytysmalli uusia synnyttäviä epämuodostumia varten; — mekaaninen ilmanvaihto mannequin. Näin parannetaan niiden vastasyntyneiden osuutta, joilla on kriittisiä sairauksia ja jotka saavat

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										asianmukaista sairaanhoitoa, 64 prosentista 83 prosenttiin (arvioitu parannus nykytilanteeseen verrattuna 30 prosenttia).
377	Investointi 2. Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	Kohde	Uusien kansanterveysyksiköiden/sairaaloiden rakentaminen ja/tai varustaminen		Määrä	0	19	Q2	2026	Vähintään 19 kansanterveysyksikköä/sairaalaa on rakennettava ja/tai varustettava osittaisella rahoituksella elpymis- ja palautumistukivälineestä. Kansanterveysalan 19 yksiköstä/sairaalasta vähintään kolme on saatettava päätökseen uudistuksella 2 perustetun terveydenhuollon infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan kansallisen viraston (ANDIS) kautta. Investointien on koostuttava seuraavista: Investoinnit uuteen julkiseen sairaalainfrastruktuuriin tarjota uusia terveydenhuoltopalveluja; nykyisten terveystalvelujen laadun parantaminen Investoinnit terveydenhuollon laitteisiin ja laitteisiin uutta

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										terveydenhuoltoinfrastruktuuria varten, kuten: vuodepaikat, puhdistusyksiköt, tietotekniset laitteet (vähintään 42,51 miljoonaa euroa), törmäysrasiat, defibrillaattorit, infuusiopumput, fysiologiset seurantajärjestelmät (myös keskuskonsoli), akuutin hoidon fysiologiset seurantajärjestelmät, tehohoitoyksiköiden hengityskoneet, yleiskäyttöiset skannausjärjestelmät. Vähintään 346 miljoonaa euroa 661.41 miljoonan euron määrärahasta tai uusien rakennusten on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Tätä vaatimusta ei sovelleta hankkeisiin, joissa investointi koostuu ainoastaan uusien laitteiden hankinnasta. Jotta voidaan varmistaa johdonmukaisuus tämän investoinnin kustannuslaskentaa koskevien tietojen kanssa ja täydentää jo mainittuja perusteita, olisi saavutettava myös seuraavat tavoitteet: • vähintään 900 vuodepaikkaa lähes nollaenergiarakennuksissa • vähintään 780 vuodepaikkaa lähes nollaenergiarakennuksissa (rakennukset, joiden primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus) • varustettava vähintään 3300 vuodepaikkaa • vähintään 3300 vuodepaikkaa, joissa on uudet tietotekniset laitteet

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Nämä 19 sairaalaa ja sairaalayksikköä valitaan seuraavasta luettelosta (mukaan lukien kolme hanketta, jotka on saatu päätökseen äskettäin perustetun terveydenhuollon infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan kansallisen viraston (ANDIS) kautta – perustettiin uudistuksen 2 mukaisesti: 1. Alba Iulian hätäsairaala – syöpäsairaalan yksikön toiminnan siirtäminen ja nykyaikaistaminen sekä interventioiden kardiologian osaston perustaminen 2. Alba Iulian hätäsairaala – tartuntatautiosuuden rakentaminen ja varustaminen 3. Pitești-radioterapialaboratorio 4. Kunnallinen sairaala ”Dr. G. Curteanu” Oradea – tartuntatautien ja keuhkotautien osien rakentaminen ja varustaminen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										5. Piirikunnan hätäsairaala Bistrița – sairaalapaviljongin laajennus rakentamalla uusi rakennus 6. Sydän- ja verisuonitautien ensiapulaitos, prof dr CC Iliescu, Bukarest – uusien tilojen rakentaminen 7. Synnytyssairaala ja gynaekologiasairaala ”Filantropia” Bukarest – sairaalan laajennus 8. Psykiatrian klininen sairaala ”Prof. dr. Alexandru Obregia” Bukarest – lastenpsykiatrisen keskuksen rakentaminen 9. Sfânta Maria Bukarestin klinikkasairaala – elinsiirtokeskuksen rakentaminen 10. Pulmonologian klinikkasairaala, Constanța – Kulmonologian rakennusklinikan paviljonki 11. Sibiu hätäsairaala – uusi sairaala

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										12. Kunnallisen hätäsairaalan Timișoara – uuden äitiyden rakentaminen ja varustaminen 13. Lasten hätäsairaala ”Louis Turcanu”, Timișoara – uuden sairaalan varustaminen lääkintälaitteilla 14. Sairaala nro 2, Vaslui – uusien osastojen rakentaminen tartuntatauteja, psykiatriaa ja kroonisia sairauksia varten 15. Hätäsairaala, Focsani-Vrancea – uusi sairaala 16. Klinikkasairaala, Cluj – uusi sairaala 17. Synnytysgenekologian sairaala, Buftea – Laajentaminen ja varustaminen; olemassa olevien rakennusten purkaminen 18. Uusi monitraumapaviljonki, Brașov 19. Uusi multitraumapaviljonki, Craiova 20. Uusi traumakirurginen paviljonki, Pitesti

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										21. Uusi multitrauma paviljonki, Sibiu 22. Alba Iulian hätäsairaala – kroonisen psykiatrian osuuden rakentaminen ja varustaminen 23. Tartuntatauti- ja pneumofysiologian klininen sairaala, Braşov – uusi rakennus 24. Moniorganinen elinsiirtokeskus, Cluj – uusi sairaala 25. Alueellinen syöpäinstituutti, Timisoara – uusi sairaala 26. Kardiologiaan ja syöpäsairaalaan erikoistunut kunnallinen polikliininen sairaala, Constanţa – uusi sairaala 27. Obstetristen ja gynekologian, neonatologian, lastenkirurgian ja pediatrien osastojen rakentaminen, Arad – uudet yksiköt 28. Niculae Stăncioiu -häätäinstituutti sydän- ja verisuonisairaudet Cluj-Napoca – uusi osio 29. Miercurea Ciuc -sairaalan hätäsairaala – Uuden rakennuksen

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										rakentaminen keuhkotautia ja tartuntatauteja varten 30. Alueellinen hätäsairaala, Braşov – uusi sairaala 31. Bukarestin yliopistollinen hätäsairaala – nykyaikaistaminen, rakentaminen, infrastruktuurin kunnostaminen 32. Professori Agrippa Ionescu -sairaala, Baloteşti – infrastruktuurin parantaminen 33. Professori Dimitre Gerota, Bukarestin hätäsairaala – uusi sairaala 34. ”Dr Teodor Andrei” -sairaala, Lugoj – uusi sairaala 35. Lääketieteen paviljonki, Constanţa – uusi yksikkö 36. Sydän- ja verisuonilääketieteen instituutti, Miroslava – uusi sairaala 37. Piatra Neamţin kreivikunnan hätäsairaala – uusi sairaala 38. Zerlendi Tuberculosis Diagnostics and Treatment Centre, Bukarest – uusi sairaala

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										39. ”Dr. Victor Gomoiu” - lapsisairaala, Bukarest – uusi kopaediatriikan osaamiskeskus 40. Pediatrinen Monobloc-sairaala, Cluj – uusi sairaala 41. Maakunnallinen hätäsairaala, Târgu Mures – uusi sairaalayksikkö 42. Aradin kreivikunnan hätäsairaala – Sydän- ja verisuonilääketieteen sairaalapalvelujen kuntoutus 43. Aradin kreivikunnan hätäsairaala – uusi sädehoito-osasto 44. ”SF. Apostol Andreiin” hätäsairaala, Constanța – pediatrien ja lasten neonatologian ulkoisen osion laajentaminen 45. Ilfov-hätäsairaala, Ilfov – Toimintalohko ja neurokirurgiaosastot ja monitoiminen yleiskirurginen lohko 46. Giurgiuun ensiapusairaala – uusi sairaala, ensimmäinen vaihe (onkologian ja neurologian osastot)

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpite	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										47. Ensiapukeskus, Voluntari – uusi yksikkö 48. Sydän- ja verisuonitautien ja -siirtojen hätäinstituutti, Târgu Mures – uusi yksikkö 49. Kunnallisen ja kreivikunnan hätäsairaala, Bacău – valmistuminen ja integroituminen Lopullinen luettelo sairaaloista ja sairaalayksiköistä riippuu myös infrastruktuuri-investointien priorisointimenetelmästä.

M. OSA-ALUE 13: SOSIAALISET UUDISTUKSET

Tähän osioon sisältyy uudistuksia ja investointeja, joilla vahvistetaan Romanian sosiaaliturvaa.

Osa-alueen tavoitteena on tukea heikoimmassa asemassa olevia, kuten työntekijöitä, lapsia, vammaisia, työelämän ulkopuolella olevia ja ikääntyneitä, parantamalla sosiaalipalvelujen saatavuutta. Investointeja tukeviin uudistuksiin sisältyy sääntelymuutoksia, joilla estetään lasten erottaminen perheistään, puututaan vammaisten henkilöiden laitoshoidosta luopumisprosessiin, aloitetaan osallisuutta koskevan vähimmäistulon täytäntöönpano, vähennetään ilmoittamatonta työtä ja annetaan työelämän ulkopuolella oleville henkilöille mahdollisuus löytää työtä. Toimenpiteillä tuetaan myös ikääntyneiden pitkäaikaishoitopalvelujen uudistamista sekä objektiivisen vähimmäispalkan määrittämismekanismien perustamista. Täydentävät investoinnit liittyvät lasten päiväkeskusten verkoston perustamiseen, vammaisten sosiaalipalvelujen kuntoutukseen ja kunnostamiseen, digitaalisen alustan perustamiseen kotitaloustyöntekijöiden palvelusetelijärjestelmän toteuttamiseksi sekä päivähoito- ja kuntoutuskeskusten perustamiseen ikääntyneille.

Näillä investoinneilla ja uudistuksilla edistetään Romanian kahden viime vuoden maakohtaisia suosituksia ”sosiaalipalvelujen kattavuuden ja laadun lisäämisestä sekä vähimmäistoimeentulon uudistuksen loppuun saattamisesta” (maakohtainen suositus 3, 2019), ”varmistaa vähimmäispalkan vahvistaminen objektiivisten kriteerien perusteella työpaikkojen luomisen ja kilpailukykyyn mukaisesti” (maakohtainen suositus 3, 2019) ja ”laajentaa sosiaalisen suojelun toimenpiteitä ja peruspalvelujen saatavuutta kaikille” (maakohtainen suositus 2, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

M.1 Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. Luodaan uusi oikeudellinen kehys, jolla estetään lasten erottaminen perheistään

Uudistuksen tavoitteena on estää lasten erottaminen perheistään, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa perheissä. Uudistus pannaan täytäntöön antamalla uusi säädös, jolla luodaan puitteet sellaisten toimenpiteiden toteuttamiselle (kuten vanhempien ja lasten neuvonta ja tuki, lasten päiväkeskukset, jotka ovat vaarassa erota vanhemmista, vammaisten lasten päiväkeskukset), joilla estetään tehokkaasti lapsen erottaminen perheestä ja tuetaan perhettä eroaarassa olevan lapsen kasvatuksessa ja hoitamisessa. Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävään säädökseen sisältyy: toimenpiteiden määritely vakaa rahoituslähde, hallintomekanismi, joka sisältää selkeät vastualueet kansallisille ja paikallisille viranomaisille, sekä rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 2. Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistus

Uudistuksen tavoitteena on edistää vammaisten henkilöiden laitoshoidosta luopumista ja estää heidän laitoshoidonsa.

Uudistus pannaan täytäntöön antamalla säädös, jolla hyväksytään laitoshoidosta luopumisprosessin nopeuttamista koskeva opas, joka koskee kaikkia tällä hetkellä laitoshoidossa olevia vammaisia henkilöitä, jotta kullekin henkilölle voidaan määritellä ”itsenäinen elinpolku”. Säädöksessä on oltava määritely vakaa rahoituslähde suuntaviivassa suunnitelluille toimenpiteille sekä maksumekanismi,

jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen, sekä hallintorakenne, jossa vastuualueet on osoitettu selkeästi viranomaisille kansallisella ja paikallisella tasolla. Säädöksen on myös perustuttava kaikkien vammaisten henkilöiden henkilökohtaisen tilanteen kattavaan kartoitukseen, joka on tällä hetkellä vakiintunut Romaniassa, tavoitteena määritellä ”itsenäinen elinpolku” kullekin henkilölle riippumattoman viranomaisen/yhteisön asianhallintaperiaatteiden mukaisesti.

Vammaisia henkilöitä koskevan laitoshoidon ehkäisemistä koskeva uudistus on pantava täytäntöön siten, että voimaan tulee säädös, jolla pannaan täytäntöön hyväksytty laitoshoidon ehkäisemistä koskeva kansallinen strategia, sekä toimenpiteet, jotka koskevat ”itsenäistä elinpolkua” suurimmalle mahdolliselle enemmistölle kaikista vammaisista henkilöistä.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistus 3. Vähimmäistoimeentulon (VMI) täytäntöönpano

Uudistuksen tavoitteena on parantaa sosiaaliapua ja vähentää kaikkein heikoimmassa asemassa olevien köyhyyttä ja samalla keventää kansallisen maksajaviraston, sosiaaliturvan tarkastusviraston, paikallishallinnon ja edunsaajien hallinnollista taakkaa.

Uudistus pannaan täytäntöön saattamalla voimaan lainsäädäntö, jossa vahvistetaan menetelmäsäännöt virtuaalisesta infrastruktuurista annetun lain täytäntöönpanemiseksi säilyttäen samalla vähintään samantasoinen etuuksien ja kelpoisuusehtojen osalta kuin voimassa olevassa sovellettavassa lainsäädännössä säädetään. Tavoitteena on vähentää köyhyyttä, edistää työllisyyttä aktivointitoimenpiteillä ja parantaa koulutustasoa. Vähimmäistoimeentulon maksaminen rahoitetaan Romanian valtion talousarviosta. Tätä uudistusta tukeva digitaalinen alusta kehitetään pilarin II osa-alueen 7 puitteissa. Digitaalinen muutos.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2025 mennessä.

Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen

Uudistuksen tavoitteena on vähentää ilmoittamatonta työtä, tarjota kannustimia työn virallistamiseen ja antaa työelämän ulkopuolella oleville mahdollisuus löytää työtä.

Uudistus pannaan täytäntöön antamalla säädös, joka koskee työsetelijärjestelmän perustamista virallisen työllisyyden edistämiseksi. Tämän arvosetelijärjestelmän pitäisi kannustaa luomaan virallisia työpaikkoja kotitaloustyöntekijöille, jotka on tällä hetkellä kirjattu työttömiksi tai työelämän ulkopuolella oleviksi. Uudistuksen tavoitteena on ottaa käyttöön kotimaista toimintaa harjoittavien henkilöiden maksu- ja rekisteröintijärjestelmä sellaisten työsetelijärjestelmien perusteella, jotka vastaanottaja on ostanut ja jotka kotitalouspalvelujen tarjoaja myöhemmin vaihtaa rahaksi sen jälkeen, kun niistä on vähennetty niihin liittyvät maksut, jolloin he saavat vakuutetun aseman sosiaaliturva- ja sairausvakuutusjärjestelmässä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Uudistus 5. Varmistetaan vähimmäispalkan määrittäminen

Uudistuksen tavoitteena on luoda vähimmäispalkan määrittämismekanismi, joka perustuu objektiivisiin kriteereihin ja on johdonmukainen maan työpaikkojen luomisen ja kilpailukyvyn kanssa.

Uudistus pannaan täytäntöön antamalla säädös, jolla perustetaan uusi mekanismi ja malli vähimmäispalkan määrittämiseksi objektiivisesti ja järjestelmällisesti, työmarkkinaosapuolia kuullen ja ottaen huomioon unionin toimet.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään maaliskuuta 2024 mennessä.

Investointi 1. Asumuserovaarassa olevien lasten päiväkeskusten verkoston perustaminen

Investoinnin tavoitteena on estää lasten erottaminen perheestään. Ennen investointia lasten ja perheiden tarpeet on kartoitettava saatavilla olevien palvelujen ja infrastruktuuripalvelujen avulla lapsille, jotka ovat vaarassa erota perheistä, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa yhteisöissä. Investoinnin on koostuttava 150 päivän palvelukeskuksen verkoston käyttöönotosta, josta vähintään 10 prosenttia sijaitsee yhteisöissä, joissa on merkittävä romaniväestö, jotta estetään lasten erottaminen perheistään. 150 päivän palvelukeskuksista 145:n on täytettävä kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus. 5 on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2024.

Investointi 2. Vammaisten henkilöiden sosiaalisen infrastruktuurin kunnostaminen, kunnostaminen ja kehittäminen

Investoinnin tavoitteena on parantaa vammaisille tarjottavia sosiaalipalveluja laitoshoidosta luopumisen tukemiseksi. Investointien on mahdollistettava 55 uuden yhteisöpalvelun käyttöönotto vammaisille henkilöille (päiväkeskukset, avustus- ja tukipalvelut ja potilaiden hermoston korjauspalvelukeskukset), jotka tarjoavat toimintaa vähintään 4870 vammaiselle henkilölle neljän vuoden aikana itsenäisen elämän turvaamiseksi. 55 uudesta yhteisöpalvelusta 45 on oltava uusia lähes nollaenergiarakennuksia kansallisten suuntaviivojen mukaisesti. 10 on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Investoinnin avulla on myös voitava nykyaikaistaa 50 muuta yhteisökeskusta (päiväkeskusta ja hermostomoottorien palautuskeskusta vammaisille henkilöille) kansallisen ohjelman avulla, jolla rahoitetaan investointeja, kuten kuntoutusta, vakauttamista, nykyaikaistamista ja yhteisöperustaisten palvelujen tarjoamista. Tämän jälkeen 25 päivän keskuksia ja 25 neuroliikkuvuuden avohoitokeskusta aloittavat toimintansa julkista sosiaalipalvelua koskevan avoimen ehdotuspyynnön avulla, joka täyttää näiden investointien tukikelpoisuuskriteerit, mukaan lukien edellytys, jonka mukaan vuosittain on majoitettava vähintään 1000 vammaista henkilöä.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Investointi 3. Työkorttien käyttöönotto kotitaloustyötä varten

Investoinnin tavoitteena on toteuttaa työsetelijärjestelmä varmistamalla yksinkertainen ja digitaalinen saatavuus kaikille käyttäjille: työntekijät ja palvelujen edunsaajat.

Investoinnin on mahdollistettava se, että Romanian kansallinen työvoimatoimisto (ANOFM) toimittaa kotitaloustyöntekijöille tarkoitettuja arvoseteleitä varten toimivan digitaalisen alustan ja hallinnoi sitä, minkä odotetaan mahdollistavan muun muassa seuraavat: suorittaa kaikki arvoseteleihin liittyvät liiketoimet digitaalisesti (kuten osto, työtuntien kirjaaminen), kotitaloustyöntekijöiden toimintaa koskevien tietojen kirjaaminen (kuten tuntimäärä, harjoitetun kotimaisen toiminnan tyyppi) ja yhteentoimivuuden varmistaminen muiden asiaankuuluvien tietokantojen (kuten valtiovarainministeriön, työ- ja sosiaaliturvaministeriön ja julkisten työvoimapalvelujen tietokantojen) kanssa.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

M.2 Seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Seuraa vat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
378	Uudistus 1. Luodaan uusi oikeudellinen kehys, jolla estetään lasten erottaminen perheistään	Välitavoite	Sellaisen säädöksen voimaantulo, joka on tarpeen, jotta estetään lasten erottaminen perheestä ja haavoittuvassa asemassa olevien perheiden tukeminen	Lain säännös, joka koskee sellaisen säädöksen voimaantuloa, joka on tarpeen, jotta estetään lasten erottaminen perheestä ja haavoittuvassa asemassa olevien perheiden tukeminen				Q4	2022	Uudella lailla luodaan puitteet sellaisten toimenpiteiden toteuttamiselle (kuten vanhemmille ja lapsille annettava neuvonta ja tuki, lasten päiväkeskukset, jotka ovat vaarassa erota vanhemmistaan, vammaisten lasten päiväkeskukset), joilla estetään tehokkaasti lapsen erottaminen perheestä ja tuetaan perhettä erovaarassa olevan lapsen kasvatuksessa ja hoitamisessa. Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävään säädökseen sisältyy: - toimenpiteiden määriteltä vakaa rahoituslähde

Seuraavat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- hallintomekanismi, jossa valtio- ja paikallistason viranomaisille on osoitettu selkeät vastuualueet; - rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen.
379	Uudistus 1. Luodaan uusi oikeudellinen kehys, jolla estetään lasten erottaminen perheistään	Kohde	Perheestä eroon joutuneiden ja sosiaalisen suojelun järjestelmään kuuluvien lasten määrän vähentäminen		Määrä	12 139	6 100	Q2	2026	Perheestä eroon joutuneiden ja sosiaalisen suojelun järjestelmään kuuluvien lasten määrä vähenee 31.12.2020 verrattuna.
380	Uudistus 2. Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistus	Välitavoite	Laitoshoidosta luopumisen nopeuttamista koskevan oppaan	Säädöksen voimaantulon osoittava lain säännös				Q4	2022	Laitoshoidosta luopumisen nopeuttamista koskevan oppaan täytäntöönpanoa ja käyttöönottoa

Seuraa vat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljäs	Vuosi	
			täytäntöönpanon ja käyttöönottoa koskevan lain voimaantulo							koskevan lain voimaantulo kaikille vammaisille henkilöille, jotka on tällä hetkellä institutionalisoitu siten, että kullekin henkilölle määritellään ”itsenäinen elinpolku”, joka perustuu asianhallintaan. Laitoshoidosta luopumisen nopeuttamista koskeva opas on kansallisen strategian liitteenä, ja molemmat hyväksytään hallituksen päätöksellä. Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävä säädös sisältää myös: - suuntaviivassa suunniteltujen toimenpiteiden määritelty vakaa rahoituslähde - hallintomekanismi, jossa valtio- ja paikallistason

Seuraa vat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										viranomaisille on osoitettu selkeät vastuualueet; - rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen. Säädöksen on perustuttava kaikkien vammaisten henkilöiden henkilökohtaisen tilanteen täydelliseen kartoitukseen, joka on tällä hetkellä vakiintunut Romaniassa.
381	Uudistus 2. Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistus	Välitavoite	Laitoshoidon ehkäisemistä koskevan kansallisen strategian täytäntöönpanon tukevan lain voimaantulo	Lakiin sisältyvä säännös, josta käy ilmi, että säädos on tullut voimaan, jolla tuetaan hyväksytyn kansallisen strategian				Q4	2022	Voimaan tulee laki, jolla tuetaan hyväksytyn laitoshoidon ehkäisemistä koskevan kansallisen strategian täytäntöönpanoa. Strategiassa säädetään toimenpiteistä, jotka koskevat ”itsenäistä

Seuraa vat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
				täytäntöönpanoa laitoshoidon estämiseksi						elinpolkua” suurimmalle osalle vammaisista henkilöistä ja joka on tällä hetkellä institutionalisoitu. Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävään säädökseen sisältyy: - suunniteltuja toimenpiteitä varten määritetty vakaa rahoituslähde; - hallintomekanismi, jossa valtio- ja paikallistason viranomaisille on osoitettu selkeät vastualueet; - rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen.
382	Uudistus 2. Vammaisten	Kohde	Laitoshoidossa olevat		Määrä	0	8 455	Q2	2026	Vähintään 8455 vammainen henkilöä (50

Seuraa vat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	aikuisten suojelujärjestelmän uudistus		vammaiset henkilöt, jotka saavat yksilöllistä tukea laitoshoidosta luopumiseen ja ”itsenäisen elämänpolkun sa” toteuttamiseen							prosenttia joulukuussa 2020) sai tukea laitoshoidosta luopumiseksi ja ”itsenäisen elämänpolun” toteuttamiseksi.
383	Uudistus 2. Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistus	Kohde	Laitoshoidossa olevien vammaisten henkilöiden kokonaismäärän vähenneminen (verrattuna tietoihin 31.12.2020)		Määrä	16 911	11 500	Q2	2026	Vähennetään institutionalisoituneiden vammaisten henkilöiden määrää sen jälkeen, kun he ovat saaneet asiaankuuluvaa tukea asianhallintaan perustuvan lähestymistavan mukaisesti, jotta he voivat edetä ”itsenäisen elämänpolunsa” 11500:een 16911:sta.
384	Uudistus 3. Vähimmäistoimintatason (VMI) täytäntöönpano	Välitavoite	VMI:n soveltamista koskevat täytäntöönpanon	Lainsäädännön säännös, jossa vahvistetaan VMI:n				KOLMAS VUOSIN ELJÄNN ES	2022	Lainsäädännössä on vahvistettava menetelmät VMI-lain täytäntöönpanoa varten

Seuraa vat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			osäännöt hyväksyvän lainsäädännön voimaantulo	soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt						säilyttäen samalla vähintään samantasoinen etuuksien ja kelpoisuusehtojen osalta kuin nykyisessä laissa (laki 196/2016) säädetään, jotta voidaan vähentää köyhyyttä, edistää työllisyyttä aktivointitoimenpiteillä ja parantaa koulutustasoa.
385	Uudistus 3. Vähimmäistoimeentulon (VMI) täytäntöönpano	Kohde	Parannetun järjestelmän muiden tukikelpoisten perheenjäsent en lukumäärä		Määrä	189 000	245 700	Q2	2024	Muut tukikelpoiset perheet, jotka saavat parannettua järjestelmää (laskettuna päivitetyn lain mukaisen perheellisten edunsaajien lukumäärän arvion perusteella) sen lisäksi, että heillä on nykyisin oikeus saada taattua vähimmäistuloa eli 189000 perhettä 31. joulukuuta 2020. Vähimmäistoimeentulon tai perhetukitulon maksaminen rahoitetaan valtion talousarviosta.

Seuraavat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
386	Uudistus 3. Vähimmäistointeentulon (VMI) täytäntöönpano	Kohde	Vähimmäistointeentulon saaja saa vähintään yhden aktivointitoimenpiteen		% (prosenttiosuus)	0	60 %	Q2	2025	Vähintään 60 prosentin vähimmäistointeentulon saajista viimeisten 12 kuukauden aikana on täytynyt saada vähintään yksi aktivointitoimenpide. Aktivointitoimenpiteen on koostuttava seuraavista: työehdotukset, koulutustoimet, jotka perustuvat asianhallintaperiaatteisiin (ESR:sta rahoitetun INTESPO-hankkeen mukaisesti),
387	Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja työn virallistaminen kotitaloustyössä	Välitavoite	Kotitaloustyöntekijöiden arvostelijärjestelmää koskevan lainsäädännön ja sen täytäntöönpanosääntöjen voimaantulo	Lain säännös, jossa ilmoitetaan työsetelijärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain voimaantulo				Q1	2022	Työsetelijärjestelmän perustamista koskevan lain voimaantulo, jotta voidaan edistää sellaisten kotitaloustyöntekijöiden virallista työllistymistä, jotka on tällä hetkellä kirjattu työttömiksi tai työmarkkinoiden ulkopuolella oleviksi.

Seuraa vat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
388	Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja työn virallistaminen kotitaloustyössä	Kohde	Edunsaajat (kotitalouden työntekijöiden palkkaaminen)		Määrä	0	10 000	Q4	2024	Vähintään 10000 edunsaajan on palkattava kotitaloustyöntekijää arvosetelijärjestelmän kautta.
389	Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja työn virallistaminen kotitaloustyössä	Kohde	Edunsaajat (kotitalouden työntekijöiden palkkaaminen)		Määrä	10 000	30 000	Q1	2026	Vähintään 30000 edunsaajan on palkattava kotitaloustyöntekijää arvosetelijärjestelmän kautta.
390	Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja työn virallistaminen kotitaloustyössä	Kohde	Kotitaloustyöntekijät/palvelujen tarjoajat, jotka on aiemmin kirjattu työttömiksi tai työelämän ulkopuolella oleviksi, tarjoavat palveluja työkorteilla		Määrä	0	20 000	Q4	2024	Vähintään 20000 kotitaloustyöntekijää/palvelujen tarjoajaa, jotka on aiemmin kirjattu työttömiksi tai työelämän ulkopuolella oleviksi, tarjoavat palveluja työkorteilla
391	Uudistus 4. Työkorttien käyttöönotto ja	Kohde	Kotitaloustyöntekijät/palvelujen tarjoajat,		Määrä	20 000	60 000	Q1	2026	Vähintään 60000 kotitaloustyöntekijää/palvelujen tarjoajaa, jotka on

Seuraa vat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	työn virallistaminen kotitaloustyössä		jotka on aiemmin kirjattu työttömiksi tai työelämän ulkopuolella oleviksi, tarjoavat palveluja työkorteilla							aiemmin kirjattu työttömiksi tai työelämän ulkopuolella oleviksi, tarjoavat palveluja työkorteilla
392	Uudistus 5. Varmistetaan vähimmäispalkan määrittäminen	Välitavoite	Uutta vähimmäispalkan vahvistamisjärjestelmää koskevan asetuksen voimaantulo	Säädöksen voimaantulon osoittava lain säännös				Q1	2024	Säädöksellä perustetaan uusi mekanismi ja kaava, jolla vähimmäispalkkataso vahvistetaan objektiivisesti ja järjestelmällisesti työmarkkinaosapuolia kuullen ja ottaen huomioon unionin toimet.
393	Investointi 1. Asumuserovaarassa olevien lasten päiväkeskusten verkoston perustaminen	Välitavoite	Kartoitetaan tarpeet, käytettävissä olevat palvelut ja infrastruktuuri palvelut lapsille, jotka	Tarpeiden, saatavilla olevien palvelujen ja tarjottujen infrastruktuurien kartoitus				Q2	2023	On kartoitettava saatavilla olevat palvelut ja infrastruktuuri lapsille, jotka ovat vaarassa erota perheistä, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa yhteisöissä. Päiväkeskukset on

Seuraa vat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			ovat vaarassa erota perheistä, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa yhteisöissä.							rakennettava tämän kartoituksen tulosten perusteella, jotta voidaan vastata havaittuihin tarpeisiin erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien yhteisöjen osalta (kuten pienituloiset, vammaiset henkilöt, marginalisoituneisiin yhteisöihin kuuluvat henkilöt, mukaan lukien romanit ja maahanmuuttajataustaiset henkilöt). Kartoituksessa on myös yksilöitävä heikossa asemassa olevat/erotetut asuinalueet, jotta voidaan vastata heikossa asemassa olevien tai syrjäytyneiden yhteisöjen tarpeisiin (kuten alhaisen tulotason, korkean työttömyysasteen ja alhaisen koulutustason) tarpeisiin.

Seuraa vat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
394	Investointi 1. Asumuserovaarassa olevien lasten päiväkeskusten verkoston perustaminen	Kohde	Päiväkeskukset, joilla estetään lasten erottaminen perheestä		Määrä	0	150	Q4	2024	150 päivän palvelukeskuksen verkoston käyttöönotto vähintään 10 prosenttia yhteisöissä, joissa on merkittävä romaniväestö, jotta estetään lasten erottaminen perheistä. Uusista rakennuksista 145:n on täytettävä lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti. Uusista rakennuksista viiden on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksella.

Seuraa vat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
395	Investointi 2. Vammaisten henkilöiden sosiaalisen infrastruktuurin kunnostaminen, kunnostaminen ja kehittäminen	Kohde	Nykyaikaistetut yhteisöpalvelut vammaisille henkilöille		Määrä	0	50	Q4	2024	Uudistettujen yhteisöpalvelujen (päiväkeskukset ja hermostontorjuntakeskukset vammaisille henkilöille) määrä kansallisen ohjelman kautta, jolla rahoitetaan investointeja, kuten kuntoutusta, vakauttamista, nykyaikaistamista ja yhteisöperustaisten palvelujen tarjoamista. Tämän jälkeen 25 päivän keskuksia ja 25 neuroliikkuvuuden avohoitokeskusta aloittavat toimintansa julkista sosiaalipalvelua koskevan avoimen ehdotuspyynnön avulla, joka täyttää näiden investointien tukikelpoisuuskriteerit, mukaan lukien edellytys, jonka mukaan vuosittain on majoitettava vähintään

Seuraa vat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										1000 vammaista henkilöä.
396	Investointi 2. Vammaisten henkilöiden sosiaalisen infrastruktuurin kunnostaminen, kunnostaminen ja kehittäminen	Kohde	Uudet yhteisöpalvelut vammaisille henkilöille		Määrä	0	55	Q4	2025	Otetaan käyttöön 55 uutta yhteisöpalvelua (45 uutta lähes nollaenergiarakennusta ja 10 lähes nollaenergiarakennusta +) vammaisille henkilöille (päiväkeskukset, tuki- ja tukipalvelut ja potilaiden neuromoottorien palautuspalvelukeskukset), jotka tarjoavat toimintaa vähintään 4870 vammaiselle henkilölle neljän vuoden aikana itsenäistä asumista silmällä pitäen. Kymmenen uuden lähes nollapäästötason rakennuksen on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin

Seuraa vat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljäs	Vuosi	
										kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
397	Investointi 3. Työkorttien käyttöönotto kotitaloustyötä varten	Välitavoite	Funktionaalisen digitaalisen alustan käyttöönotto kotitaloustyön tekijöiden arvostelien käyttöä varten	Digitaalinen alusta toiminnassa				Q4	2023	Kotitaloustyöntekijöille tarkoitettujen arvosteleiden toiminnallisen digitaalisen alustan toimittaminen, jonka odotetaan mahdollistavan muun muassa - Suorittaa kaikki arvosteliin liittyvät liiketoimet (osto, työaikojen kirjaaminen) digitaalisesti - Kotitaloustyöntekijöiden toimintaa koskevien tietojen koodaaminen (tuntimäärä, harjoitetun kotimaisen toiminnan tyyppi)

Seuraavat kohdat . NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										digitaalisesti yhteentoimivuus muiden asiaankuuluvien tietokantojen kanssa (kuten valtiovarainministeriö, työ- ja sosiaaliturvaministeriö, julkisten työvoimapalvelujen tietokannat).

M.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 6. Yhteisötalouden lainsäädännön parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on lisätä yhteisötalouden yritysten innovointipotentiaalia ja edistää yhteiskunnallisia ja ympäristöön liittyviä haasteita.

Uudistus pannaan täytäntöön muuttamalla yhteisötaloudesta annettua lakia nro 219/2015 ja sen täytäntöönpanosääntöjä, jotta voidaan yksinkertaistaa yhteiskunnallisten yritysten rekisteröintimenettelyä ja varmistaa niiden tosiasiallinen integroituminen työllisyyspolitiikkaan, sekä aktiivisilla työllisyystoimenpiteillä, mukaan lukien toimenpiteet yhteisötalouden rakenteiden kestävyysparantamiseksi, esimerkiksi yhteisötalouden yritysten tuottamien tavaroiden ja palvelujen etuuskohdeltuun perustuvilla julkisilla hankintajärjestelyillä.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

Uudistus 7. Ikääntyneiden pitkäaikaishoitopalvelujen uudistus

Uudistuksen tavoitteena on parantaa ikääntyneiden pitkäaikaishoitopalvelujen laatua.

Uudistus on pantava täytäntöön siten, että se tulee voimaan strategiaa koskevalla säädöksellä, mukaan lukien aktiivista ikääntymistä koskevat politiikat, pitkäaikaishoitoon liittyvät lääketieteelliset tarpeet ja vanhusten yhteisöperustaiset palvelut. Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävään säädökseen sisältyy muun muassa: toimenpiteiden määrittely vakaa rahoituslähde, hallintomekanismi, joka sisältää selkeät vastuualueet kansallisille ja paikallisille viranomaisille, rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulostulokkeittoreiden saavuttaminen ja pitkäaikaishoitopalvelujen vähimmäislaatuvaatimusten tarkistaminen. Säädöksen on myös perustuttava mahdollisesti huollettavana olevan ikääntyneen tai vaarassa olevan väestön (esim. köyhyys, terveys, ilman saattajaa, suuri riippuvuusaste) kattavaan yhteisötason (kunnallinen/kaupungin/maakunnan tasolla) suoritettavaan kattavaan kartoitukseen tarvittavien pitkäaikaishoitopalvelujen tyyppien määrittämiseksi.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2024 mennessä.

Investointi 4. Vanhusten päivähoito- ja kuntoutuskeskusten verkoston perustaminen

Investoinnin tavoitteena on tarjota vanhuksille laadukkaita pitkäaikaishoitopalveluja päivähoito- ja kuntoutuskeskusten verkoston kautta. Investoinnin on mahdollistettava 71 päiväpalvelukeskuksen verkon käyttöönotto. Keskusten on tarjottava sosiaalihoito- ja kuntoutuspalveluja, ja kussakin keskuksessa on oltava vähintään ikääntyneille tarkoitettu liikkuva palveluntarjoajien ryhmä, joka ei voi tulla keskukseseen. Tämän on perustuttava kansallisen pitkän aikavälin strategian mukaisesti tehtävään kartoitukseen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

M.4 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
398	Uudistus 6. Yhteisötalouden lainsäädännön parantaminen	Välitavoite	Yhteisötaloudesta annetun lain nro 219/2015 ja sen täytäntöönpanosääntöjen muutoksen voimaantulo	Lakiin sisältyvä säännös, jossa ilmoitetaan osuus- ja yhteisötaloudesta annetun lain nro 219/2015 muutoksen voimaantulo ja sen täytäntöönpanosäännöt				Q2	2022	Säätelymuutosten on sisällettävä: - Sosiaalisten yritysten yksinkertaistettu rekisteröintimenettely - Taloudellisen toiminnan ja työvoiman käytön parempi kohdentaminen, jotta se vastaisi paremmin heikossa asemassa olevien ryhmien ja syrjäytyneiden yhteisöjen tarpeita - Yksilöity toimenpide yhteisötalouden rakenteiden kestävyysparantamiseksi, esimerkiksi tavaroiden ja palvelujen etuuskohteluun perustuvat julkiset hankinnat.
399	Uudistus 7. Ikääntyneiden pitkäaikaishoito palvelujen uudistus	Välitavoite	Kansallisen pitkän aikavälin strategian hyväksymistä ja täytäntöönpan	Lain säännös, josta käy ilmi hyväksytyn kansallisen pitkän aikavälin strategian				Q4	2022	Laki hyväksytystä strategiasta, mukaan lukien aktiivista ikääntymistä koskevat toimenpiteet sekä toimenpiteet, joilla katetaan pitkäaikaishoitoon liittyvät lääketieteelliset tarpeet ja

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			oikeuden koskevan lain voimaantulo	täytäntöönpanon oikeuden tukevan säädöksen voimaantulo						vanhusten yhteisöperustaiset palvelut. Lakiin sisältyy: - toimenpiteiden määritely vakaa rahoituslähde - hallintomekanismi, jossa valtio- ja paikallistason viranomaisille on osoitettu selkeät vastualueet; - rahoituksen maksumekanismi, jonka ehtona on toimintapoliittisiin tavoitteisiin liittyvien keskeisten tulosindikaattoreiden saavuttaminen - vähimmäislaatuvaatimusten tarkistaminen, Säädöksen on perustuttava huollettavana olevan ikääntyneen tai vaarassa olevan väestön (esim. köyhyys, terveys, ilman huoltajaa oleva, suuri riippuvuusaste) täydelliseen kartoittamiseen yhteisön tasolla

Seuraavat kohdat. NUM.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										(kunnallinen/kaupungin/maakunnan tasolla).
400	Investointi 4. Vanhusten päivähoito- ja kuntoutuskeskusten verkoston perustaminen	Kohde	Vanhusten päivähoito- ja kuntoutuskeskusten käyttöönotto		Määrä	0	71	Q2	2026	71 päiväpalvelukeskuksen verkon käyttöönotto. Keskusten on tarjottava sosiaalihuolto- ja kuntoutuspalveluja, ja kussakin keskuksessa on oltava vähintään liikkuva palveluntarjoajien ryhmä ikääntyneille henkilöille, jotka eivät voi tulla keskuksen. Tämä perustuu kartoitukseen, joka on tehtävä välitavoitteen 399 (Kansallisen pitkän aikavälin strategian hyväksymistä ja täytäntöönpanoa koskevan lainsäädännön voimaantulo) mukaisesti.

N. OSA-ALUE 14: HYVÄ HALLINTO

Osa-alueen tavoitteena on monien uudistusten ja investointien avulla i) parantaa hallintoa ennakoitavalla, tietoon perustuvalla ja osallistavalla päätöksentekojärjestelmällä, ii) varmistaa, että ammattimaiset ja hyvin koulutetut virkamiehet tarjoavat laadukkaita julkisia palveluja, jotka vastaavat asianmukaisesti kansalaisten ja yritysten haasteisiin, tarpeisiin ja odotuksiin. Tämä vahvistaa häiriönsietokykyä ja kykyä sopeutua vihreään ja digitaaliseen siirtymään.

Osa-alueen erityistavoitteet ovat seuraavat:

1. Parannetaan valtion politiikkojen koordinoitua, muotoilua ja täytäntöönpanoa, lisätään avoimuutta ja luottamusta julkiseen sektoriin.
2. Tehokas henkilöstöhallinto julkisella sektorilla.
3. Johdonmukainen julkisen sektorin palkkapolitiikka, joka on sidoksissa tuloksiin ja joka on kestävä pitkällä aikavälillä (oikeudenmukainen yhtenäinen palkka).
4. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden vahvistaminen, oikeussuojan saatavuuden parantaminen ja oikeuslaitoksen tehokkuuden lisääminen.
5. Tehokkaampi kansallinen hankintajärjestelmä, muun muassa vahvistamalla hankintaviranomaisten/hankintayksiköiden hallinnollisia valmiuksia joustavan ja johdonmukaisen oikeudellisen kehityksen puitteissa.
6. Julkisen politiikan ja päätöksentekoprosessien parantaminen sidosryhmien kuulemisen avulla.
7. Valtionyhtiöiden häiriönsietokyvyn parantaminen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden käyttöönoton vuoksi.

Osa koostuu yhdeksästä uudistuksesta ja viidestä investoinnista.

Osa-alueeseen sisältyvien toimenpiteiden odotetaan vastaavan maakohtaisissa suosituksissa esiin tuotuihin haasteisiin, joilla pyritään lisäämään julkisten hankintojen tehokkuutta ja varmistamaan julkisia hankintoja koskevan kansallisen strategian täysimääräinen ja kestävä täytäntöönpano; parannetaan päätöksenteon laatua ja ennustettavuutta muun muassa toteuttamalla asianmukaisia sidosryhmäkuulemisia, tehokkaita vaikutustenarviointia ja virtaviivaistettuja hallinnollisia menettelyjä sekä työmarkkinaosapuolten asianmukaista osallistumista (maakohtainen suositus 3, maakohtainen suositus 4, maakohtainen suositus 5 2019 ja maakohtainen suositus 4, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

N.1 Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1.1 Päätöksentekoprosessien ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinoitua ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla

Uudistuksen tavoitteena on parantaa hallituksen politiikkojen suunnittelua lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä (kehittämällä institutionaalisia strategisen suunnittelun mekanismeja ja kytkemällä ne talousarviosuunnitteluun), vahvistaa sääntelyvaikutusten alustavaa analysointijärjestelmää (menettelyllisten ja institutionaalisten mukautusten avulla), parantaa julkisen politiikan suunnittelun ja muotoilun valmiuksia (uusien hallintomekanismien, koulutuksen tai kokemusten vaihdon avulla

sekä ottamalla käyttöön innovatiivisen hallinnon käsite) sekä vahvistaa horisontaalisten politiikkojen koordinointia hallituskeskuksessa ja ottaa mukaan suuri joukko sidosryhmiä (kuten vihreän kehityksen sopimus).

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

(1) Sellaisten menetelmien ja menettelyjen hyväksyminen ja voimaantulo, joilla parannetaan julkisen politiikan perusteita sekä suunnittelua ja hallinnon yksinkertaistamista (31. maaliskuuta 2022 mennessä). Tämän seurauksena vähintään 50 prosenttia hallituksen vuotuisen työsuunnitelmaan sisältyvistä ehdotetuista lainsäädäntöaloitteista on hyväksyttävä suunnitellussa aikataulussa 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä, ja 25 prosenttia esitys- ja motivaatiovälineistä (eli asetusluonnoksiin liitetystä perusteluista ja perusteluista) on täytettävä asetetut laatuksiteerit (eli niitä arvioidaan erinomaisella tai tyydyttävällä tasolla) sääntelyn vaikutusten arviointia koskevassa ensimmäisessä vuosikertomuksessa (hyväksytty vuonna 2019) hyväksytyn hallituksen menetelmän mukaisesti 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä.

(2) Uuden strategisen johtamis- ja strategisen suunnittelujärjestelmän luominen ja käyttöönotto kaikissa ministeriöissä, kun taas ministeritasolla laadituissa strategioissa ja strategisissa suunnitelmissa on noudatettava edellä mainitun toimen 1 mukaisesti hyväksyttyjen menetelmien säännöksiä, ja ne on ladattava institutionaalisten strategiasuunnitelmien seurantafoorumille sellaisena kuin se on laajennettuna kaikkiin ministeriöihin (30. kesäkuuta 2023 mennessä). Tämän seurauksena kaikkien vastuuministeriöiden on suunniteltava talousarvionsa ohjelmakohtaisesti ja vähintään kolmen ministeriön on myös täytynyt toteuttaa/toteuttaa talousarviot ohjelmaa kohti 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

(3) Sellaisen säädöksen hyväksyminen ja voimaantulo, jolla otetaan käyttöön rakenne tehokkaan lakisäätöisen laadunvalvontamekanismin täytäntöönpanon varmistamiseksi 31. maaliskuuta 2022 mennessä.

(4) Vahvistetaan innovoinnin nykyinen perustaso keskushallinnon tasolla (linjaministeriöt ja hallituksen pääsihteeristö) ja saatetaan päätökseen toimintasuunnitelma innovaatiomekanismien käyttöönottamiseksi ja sellaisen sääntely-ympäristön luomiseksi, jonka avulla julkishallinto voi innovoida (31. joulukuuta 2022).

(5) Parannetaan julkisten kuulemisten laatua ja kehitetään kansalaisyhteiskunnan osallistumista päätöksentekoprosessiin vahvistamalla avoimen hallinnon aloitteiden koordinointia ja tehokasta täytäntöönpanoa koskevaa lainsäädäntö- ja menettelykehystä (avointa hallintoa koskeva aloite). Tämä saavutetaan seuraavin keinoin:

I) Oikeudellisen kehyksen päivittäminen, tietoteknisen alustan laajentaminen, virkamiesten valmiuksien kehittäminen, avoimen hallinnon strategian hyväksyminen. Tämän seurauksena niiden lainsäädäntöehdotusten määrä, joista on järjestettävä julkinen kuuleminen ja sidosryhmien osallistuminen keskustasolla, lisätään 20 prosenttia 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

II) Järjestetään koulutusta kansalaisyhteiskunnan organisaatioille niiden valmiuksien ja taitojen lisäämiseksi, jotta ne voivat osallistua tehokkaasti julkisiin kuulemisprosesseihin. Tämän toimen tuloksena 800 kansalaisjärjestöjen edustajaa koulutetaan 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

(6) Avoimuusrekisterin (RUTI) asianmukaista käyttöä ja valvontaa koskevien ohjeiden hyväksyminen ja voimaantulo julkisen rekisterin asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi (30. syyskuuta 2022 mennessä).

(7) Kiireellisten asetusten käyttöä koskevan menetelmän hyväksyminen ja voimaantulo, jossa täsmennetään olosuhteet, joissa näitä määräyksiä voidaan käyttää ja miten niiden vaikutuksia arvioidaan (jälki- ja etukäteen), sekä niihin liittyvät menettelyt niiden valmistelemiseksi ja hyväksymiseksi (30. syyskuuta 2022 mennessä).

(8) Lainsäädäntötekniikasta annettuun lakiin 24/2000 tehtyjen lainsäädäntömuutosten hyväksyminen ja voimaantulo, jotta varmistetaan lakien koko tekstin julkaiseminen sen jälkeen, kun niihin on tehty muutoksia, joita ei tällä hetkellä tehdä järjestelmällisesti (30. syyskuuta 2022 mennessä).

Uudistus 2. Koordinoinnin tehostaminen hallinnon keskiössä noudattamalla yhdenmukaisia ja johdonmukaisia lähestymistapoja ilmastonmuutokseen ja kestävä kehityksen aloitteisiin

Uudistuksen tavoitteet ovat seuraavat: varmistetaan vihreiden toimenpiteiden ja politiikkojen tehokkuus ja vaikuttavuus ottamalla käyttöön mekanismi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman koordinoimiseksi ja täytäntöönpanemiseksi Romaniassa; ja ii) uudistaa julkishallintoa edistämällä ja koordinoimalla johdonmukaisia julkista politiikkaa kestävä kehityksen edistämiseksi kaikilla tasoilla ja kaikilla valtion aloilla keskittyen digitalisaatioon ja tieteellisen lähestymistavan merkityksen ja käytön lisäämiseen julkisissa kestävä kehityksen politiikoissa.

Tämä saavutetaan perustamalla ja ottamalla käyttöön toimielinten välinen ilmastokomitea, jonka tehtävänä on asettaa ilmastotoimet etusijalle ja seurata edistymistä vuosittain 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä. Tämän toimen tuloksena 90 prosenttia toimielinten välisen ilmastomuutoskomitean vuodelle 2025 asettamista prioriteeteista, jotka ovat yhdenmukaisia energia- ja ilmastosuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisia, on saavutettava 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä ja 2000 virkamiestä on 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä luokiteltava ”kestävän kehityksen asiantuntijaksi” julkisissa laitoksissa keskus- ja paikallistasolla.

Uudistus 3. Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella sektorilla

Uudistuksen tavoitteena on nykyaikaistaa virkamieskunnan hallintoa edistämällä uutta avointa ja osallistavaa rekrytointijärjestelmää, jossa käytetään julkisen sektorin realiteetteihin soveltuvaa osaamiskehystä, joka liittyy suoraan institutionaalsiin tarpeisiin sekä kansalaisten ja heidän palvelimiensa liike-elämän tarpeisiin. Näiden uudistustoimenpiteiden on kuljettava käsi kädessä julkisen sektorin vahvan digitalisoinnin ja virkamiesten digitaalisten taitojen hankkimisen kanssa.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

(1) Kansallisen (pilotti)kilpailun jälkiarvioinnin suorittaminen kahden virkamiesryhmän valitsemiseksi keskushallinnossa (30. kesäkuuta 2023 mennessä).

(2) Vähintään kahden kansallisen virkamieskilpailun suorittaminen vuosittain vähintään kolmessa virkamiesluokassa/palkkaluokassa (31. joulukuuta 2023 mennessä).

(3) Kahden henkilöstöhallintoa koskevan säädöksen hyväksyminen ja voimaantulo: yksi muuttaa virkamiesten uranhallintaa ansioiden perusteella ja ii) sopimussuhteisten toimihenkilöiden johtamiseen julkishallinnossa (31. joulukuuta 2024 mennessä).

(4) Keskushallinnon osaamiskehysten käyttöönotto, johon sisältyy säädöksen valmistelu ja hyväksyminen ja sen tehokas täytäntöönpano (31. joulukuuta 2025 mennessä).

Uudistus 4. Oikeudenmukaisen yhtenäispalkkakäytäntöjärjestelmän kehittäminen julkisella sektorilla

Uudistuksen tavoitteena on varmistaa oikeudenmukainen ja julkisen talouden kannalta kestävä palkkapolitiikka kuromalla umpeen nykyinen palkkakäytäntö talousarviojärjestelmässä, palauttamalla toimintojen hierarkia toiminta-aloilla ja niiden välillä, tarkistamalla bonusjärjestelmää ja ottamalla käyttöön tulokannustinjärjestelmä.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

- (1) Julkista palkkaa koskevan lain yleisen vaikutustenarvioinnin tekeminen, mukaan lukien arvio uuden lain vaikutuksista julkiseen talouteen (31. maaliskuuta 2022 mennessä);
- (2) Virkamiesten palkkoja koskevan uuden oikeudellisen kehyksen hyväksyminen ja voimaantulo (30. kesäkuuta 2023 mennessä).

Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa tuomareiden riippumattomuutta tehostamalla oikeuslaitosten toimintaa Euroopan unionin tuomioistuimen asiaa koskevan oikeuskäytännön mukaisesti ja ottaen huomioon yhteistyö- ja seurantamekanismia koskevissa kertomuksissa, GRECON kertomuksissa, Venetsian komission lausunnoissa ja oikeusvaltiokertomuksissa esitetyt suositukset.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

- (1) Hyväksytään ja tulee voimaan hallituksen päätös, jolla hyväksytään oikeuslaitoksen kehittämisstrategia vuosiksi 2022–2025 (31. maaliskuuta 2022 mennessä). Strategiassa on kaksi pilaria: politiikat, joilla vahvistetaan oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja oikeusvaltioperiaatetta; ja ii) politiikkoja, joilla vahvistetaan resursseja, prosesseja ja hallintoa koskevia institutionaalisia valmiuksia sekä oikeuslaitoksen palvelujen laatua ja tehokkuutta.
- (2) Takavarikoitujen varojen hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston toimivaltaa muuttavan lain hyväksyminen ja voimaantulo (31. maaliskuuta 2022 mennessä).
- (3) Oikeuslakien hyväksyminen ja voimaantulo (tuomareiden asemaa, oikeuslaitosta, ylintä tuomarineuvostoa koskevat lait) (30. kesäkuuta 2023 mennessä). Oikeudenkäyttöä koskevissa uusissa laeissa säädetään muun muassa seuraavista: tuomareiden ja syyttäjien riippumattomuuden vahvistaminen; ammattiin pääsy ja urakehitys ansioihin perustuvista syistä sekä kansallisen tuomariinstituutin aseman vahvistaminen kokeiden ja kilpailujen järjestämisessä ja järjestämisessä; tuomioistuinten, ylimmän tuomarineuvoston ja syyttäjänviraston tehokas toiminta; tuomareiden tosiasiallinen vastuuvollisuus mutta myös heidän suojelemisensa kaikelta sekaantumiselta ja väärinkäytöksiltä; v) tuomioistuinvalvonnan tehostaminen ja riippumattomuuden ja puolueettomuuden parempien takeiden varmistaminen.
- (4) Rikoslain ja rikosprosessilain muutoksen hyväksyminen ja voimaantulo niiden yhdenmukaistamiseksi Romanian perustuslain kanssa perustuslakituomioistuimen päätösten mukaisesti (31. joulukuuta 2022 mennessä).
- (5) Tuomareille, syyttäjille ja kirjaajille järjestetään koulutustilaisuutta (yhteensä 300) oikeusjärjestelmän laadun ja tehokkuuden parantamiseksi (31. joulukuuta 2025 mennessä).

Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen

Uudistuksen tavoitteena on tehostaa korruption torjuntaa hyväksymällä korruption ehkäisemistä ja tukahduttamista koskeva kansallinen strategiakehys, vahvistamalla korruption torjuntaan toimivaltaisen elimen eli DNA:n valmiuksia periä takaisin rikoksen tuottamat vahingot ja tuotot, vahvistaa julkishallinnon lahjomattomuutta ja varmistaa tehokas järjestelmä varojen ja etujen ilmoittamiseksi samalla kun kehitetään ja pannaan täytäntöön uusi korruptiontorjuntastrategia.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

- (1) Uuden kansallisen korruptiontorjuntastrategian hyväksymistä koskevan säädöksen hyväksyminen ja voimaantulo (31. joulukuuta 2021 mennessä). Tämän seurauksena vähintään 70 prosenttia uudessa korruptiontorjuntastrategiassa suunnitelluista toimenpiteistä on toteutettava 31 päivään joulukuuta

2025 mennessä ja takavarikoitujen varojen hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston hallinnoimien takavarikoitujen varojen arvoa on korotettava 50 prosentilla.

(2) Kansallisen korruptiontorjuntaviraston syyttäjien virkojen täyttöaste oli 85 prosenttia (30. kesäkuuta 2023 mennessä).

(3) Hyväksytään ja tulee voimaan laki, jolla väärinkäytösten paljastajien suojelua koskeva direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä (31. maaliskuuta 2022 mennessä).

Uudistus 7. Lahjomattomuuskehystä koskevan lainsäädännön arviointi ja päivittäminen

Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa julkishallinnon lahjomattomuutta ja tehostaa digitalisaatiota ja avoimuutta tarjoamalla tarvittavat resurssit varoja ja sidonnaisuuksia koskevien ilmoitusten toimittamiseksi digitaalisessa muodossa varmennetulla sähköisellä allekirjoituksella.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat erityistoimet:

(1) Lahjomattomuutta koskevien konsolidoitujen lakien hyväksyminen ja voimaantulo (31. joulukuuta 2024 mennessä).

(2) Hallituksen eettisten sääntöjen ja menettelysääntöjen tarkistaminen virkamieskunnan nykyisten sääntöjen lisäksi sekä täytäntöönpanotoimenpiteiden hyväksyminen ja täytäntöönpano (31. joulukuuta 2024 mennessä).

Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen

Uudistuksen tavoitteena on tehostaa julkisia hankintoja koskevaa järjestelmää ja varmistaa hallituksen päätöksellä nro 901/2015 hyväksytyn kansallisen julkisia hankintoja koskevan strategian täysimääräinen ja kestävä täytäntöönpano.

Uudistuksen yhteydessä toteutetaan seuraavat toimet:

(1) Muutoksenhakukeinoja koskevan kansallisen lainsäädännön (laki N:o 101/2016) muutoksen hyväksyminen ja voimaantulo hankintamenettelyn yksinkertaistamiseksi (31. maaliskuuta 2022 mennessä).

(2) Päivitetyt kansallisen julkisia hankintoja koskevan strategian hyväksyminen ja voimaantulo, mukaan lukien horisontaaliset toimenpiteet kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon tukemiseksi (30. kesäkuuta 2023 mennessä).

(3) Paikallisviranomaisten keskitettyjen hankintaelinten käyttöönotto (31. joulukuuta 2025 mennessä).

(4) Julkisia hankintoja koskeva erityiskoulutus vähintään 350 henkilölle (sekä virkamiehille että sopimussuhteisille toimihenkilöille) (31. joulukuuta 2023 mennessä).

(5) Yhteenliittäminen ja yhteentoimivuus muiden julkisten hankintojen sähköisen järjestelmän (SEAP) tietokantojen kanssa (31. joulukuuta 2023 mennessä).

(6) Sähköisen hankintajärjestelmän käyttöönotto, mukaan lukien sähköiset lomakkeet, automaattinen pätevyyden arviointi, sähköiset luettelot, sähköinen laskutus ja sähköiset maksut (31. maaliskuuta 2025 mennessä).

Uudistus 9: Parannetaan menettelykehystä hallinto- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtionyhtiöissä

Uudistuksen tavoitteena on parantaa kaikkien Romanian valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää panemalla täytäntöön OECD:n normit.

Uudistus on pantava täytäntöön siten, että lakiin 111/2016 tehdyt muutokset, joilla poistetaan kaikki poikkeukset hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien normien noudattamisesta, myös valtio-omisteisten yritysten osalta paikallistasolla. Näillä muutoksilla pannaan täytäntöön sääntely- ja omistustoimintojen erottaminen toisistaan, poistetaan valtion omistuksesta mahdollisesti aiheutuva suora tai välillinen etu, olipa kyse sitten markkinasäännöistä tai -määräyksistä, rahoituksesta, verotuksesta tai julkisista hankinnoista, ja varmistetaan, että kaikki valtion omistamat yritykset pyrkivät saamaan voittoa.

Uudistuksella perustetaan hallituksen keskukseseen myös työryhmä, jonka tehtävänä on valvoa hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien standardien soveltamista ja jolla on viime kädessä vastuu avoimen ja kilpailuun perustuvan valintamenettelyn varmistamisesta hallintoneuvoston jäsenten ja valvojien nimittämisen hyväksymisessä sekä arvioinnissa ja valvonnassa. Työryhmän on julkaistava säännöllisesti raportointi tulosindikaattoreista ja pantava täytäntöön seuraamuksia valtion omistamille yrityksille, jotka eivät noudata keskeisiä tulosindikaattoreita. Laaditaan tulostaulu, joka sisältää taloudellisia ja muita tavoitteita ja tulosindikaattoreita kaikille julkisten yritysten luokille (mukaan lukien keskeiset alat, kuten liikenne, energia ja yleishyödylliset palvelut), julkaistaan vuosittain ja sitä käytetään keskitetysti kaikkien valtion omistamien yritysten suoritusten edistymisestä raportoinnissa ja seurannassa.

Romania on elpymis- ja palautumisasiasetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti pyytänyt välineen kautta teknistä tukea teknisen avun antamiseksi sellaisen uudistuksen täytäntöönpanoon, jolla parannetaan valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevaa kehystä. Teknistä apua tarvitaan asiaa koskevan lainsäädännön (laki nro 111/2016 ja hallituksen päätös N:o 722/2016) ja valtion osakkuuspolitiikan muuttamiseksi (mukaan lukien kaikkien asianomaisten osapuolten kuuleminen) sekä asianmukaisen institutionaalisen kehityksen luomiseksi, jotta valtion osakkeenomistajien tehtävät voidaan keskittää yhteen rakenteeseen/laitokseen. Teknistä apua tarvitaan myös valtio-omisteisten yritysten johtamista koskevien institutionaalisten valmiuksien kehittämiseen (valtion omistamia yrityksiä hallinnoivien ministeriöiden hallinnointi- ja ohjausosastojen asiantuntemuksen lisääminen) sekä hallituksen yhteyteen perustetun uuden työryhmän koordinointi- ja seurantavalmiuksien kehittämiseen.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Valtion omistamia yrityksiä (myös paikallistason yrityksiä) koskeva päivitetty lainsäädäntö tulee voimaan 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä. Pysyvän työryhmän, joka varmistaa hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien standardien soveltamisen seurannan ja täytäntöönpanon valvonnan, on oltava toiminnassa 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä. Seurantakojelautan on oltava toimintavalmis 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

Investointi 1 Oikeudellisen infrastruktuurin optimointi oikeussuojan saatavuuden ja palvelujen laadun takaamiseksi

Investoinnin tavoitteena on parantaa oikeusjärjestelmän tehokkuutta ja oikeussuojan saatavuutta.

Tämä on saavutettava rakentamalla kolme uutta tuomioistuinrakennusta, jonka on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Pääsy rakennuksiin on mukautettava vammaisten henkilöiden tarpeisiin, ja tähän mukauttamiseen on liityttävä palontorjuntaa ja teknistä suojelua koskevien normien noudattaminen, mukaan lukien maanjäristyskestävyys. Etusijalle asetetaan oikeusviranomaisien sijaintipaikat taloudellisesti vähemmän kehittyneissä Romanian osissa.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 2 Sellaisen logistisen (muun kuin tietoteknisen) infrastruktuurin kehittäminen, jota tarvitaan korruption torjuntaan ja rikoksen tuottaman hyödyn ja vahinkojen takaisin perimiseen, mukaan lukien koulutus näillä aloilla

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä ANABIn varastointikapasiteettia rakentamalla/kehittämällä vähintään kolme uutta varastoa takavarikoidun omaisuuden varastointia varten, joiden on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2025.

Investointi 3 Paikallisten kumppanuusrakenteiden luominen paikallishallinnon ja kansalaisyhteiskunnan välille

Investoinnin tavoitteena on parantaa vakautta, ennustettavuutta ja tukea julkisen politiikan muotoilua koskevalle kumppanuudelle. Tavoitteena on toisaalta edistää julkishallinnon ja kansalaisyhteiskunnan välisiä pysyviä yhteistyökumppanuuksia ja toisaalta parantaa kansalaisten osallistumista ja aktiivista osallistumista päätöksentekoprosessiin samalla kun lisätään kansalaisjärjestöjen digitalisointia ennakoedellytyksinä päätöksenteon laadun ja ennustettavuuden parantamiselle, millä on myönteinen vaikutus kansalaisille ja yrityksille tarjottavien julkisten palvelujen laatuun.

Tämän seurauksena on perustettava vähintään 50 kumppanuutta paikallisten julkishallinnon viranomaisten ja kansalaisjärjestöjen välille ja toteutettava vähintään 15 toiminnallista valtiosta riippumatonta yhteistyötä koskevaa aloitetta.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2026.

Investointi 4. Lisätään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksia edistää aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa käsiteltyjen sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon ja seurata asiaan liittyviä uudistuksia

Lisätään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksia edistää aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisessa maaseudun kehittämisohjelmassa käsiteltyjen sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon ja seurata asiaan liittyviä uudistuksia.

Näiden investointien tuloksena on perustettava vähintään 15 toimivaa valtiosta riippumatonta yhteistyöaloitetta (verkostot, yhteenliittymät, foorumit, organisaatioryhmät, mukaan lukien ajatushautomot, analyysi- ja tutkimusrakenteet), jotta voidaan varmistaa julkisten kuulemisprosessien jatkuvuus eli seurata vähintään 15 julkisen politiikan tai kansallisen uudistuksen täytäntöönpanoa aloilla, joilla on sosiaalinen tehtävä.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2026.

Investointi 5. Suunnitelman seuranta ja täytäntöönpano

Investoinnin tavoitteena on perustaa ja ottaa käyttöön integroitu tietojärjestelmä, joka on osa valtion pilvipalvelua ja joka on yhteydessä muihin kansallisiin ja EU:n järjestelmiin, joita käytetään elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa.

Investointi koostuu kahdesta vaiheesta:

- ensimmäisessä vaiheessa järjestelmää kehitetään, ja sen on mahdollistettava tietojen kerääminen raportointitarkoituksia varten (elpymis- ja palautumistukivälineen tulostaulujen

mukaisesti), edistymisen seuranta välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisessa, johdon vahvistuslausumien, tarkastustiivistelmien ja maksatushakemusten laatiminen, sidosryhmille asetettavista vaatimuksista tiedottaminen, täydentävyyden seuranta muiden rahoituslähteiden kanssa, ennakoarvioinnin tekeminen päällekkäisen rahoituksen riskin välttämiseksi, kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien edunsaajien toteuttamien hankintamenettelyjen ennakko- ja jälkitarkastus sekä sääntöjenvastaisuuksien, petosten ja eturistiriitojen oikea-aikaisen havaitsemisen ja korjaamisen varmistaminen.

- toisessa vaiheessa on valmisteltava ja toteutettava yhteyksiä muihin EU:n varojen ja kansallisen talousarvion hallinnointi- ja valvontajärjestelmiin sekä integrointi hallituksen pilvipalveluihin.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2021, ennen kuin ensimmäinen maksupyyntö toimitetaan Euroopan komissiolle.

N.2 Seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Seuraavat kohdat. Nr.	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
401	Uudistus 1. Päätöksentekoprosessin ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.	Välitavoitte	Sellaisten menetelmien ja menettelyjen voimaantulo, joilla parannetaan julkisen politiikan perusteita, suunnittelua ja hallinnon yksinkertaistamista	Lakien ja hallituksen päätösten säännökset, jotka koskevat lakien ja hallituksen päätösten voimaantuloa ja joilla pyritään parantamaan julkisen politiikan perusteita ja suunnittelua ja hallinnon yksinkertaistamista				Q1	2022	Seuraavien säädösten voimaantulo: (1) Hallituksen päätös valtion strategioiden kehittämistä, täytäntöönpanoa, seurantaa, arviointia ja päivittämistä koskevista menettelyistä; Hallituksen päätös strategisesta suunnittelusta ja talousarviosuunnittelusta, jotta varmistetaan asianmukainen yhteys poliittisten painopisteiden ja talousarvion laatimisen välillä. Ministeritason talousarvioohjelmissa pannaan täytäntöön menojen uudelleenarviointien suositukset (jotka otetaan käyttöön tämän asiakirjan vero- ja eläkeuudistusta koskevassa osiossa) ja yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa

										kehitetyn menetelmän mukaisesti. (3) Valtioneuvoston päätös asetusluonnoksen vaikutusten ennakoarviointimenetelmän päivittämisestä. Päivitetystä menetelmässä keskitytään innovoinnin ja oletusarvoisen digitaalisuuden periaatteiden käyttöönottoon sekä täytäntöönpanon tehostamista ja vuotuista raportointia koskeviin erityismenettelyihin. (4) Hallituksen päätös hallinnollisen rasituksen vähentämiseen tähtäävän ”yksi sisään, yksi ulos” -menetelmän hyväksymisestä. (5) Valtioneuvoston päätös menettely- ja menetelmäkehyksestä asetusten jälkiarviointia varten.	
402	Uudistus 1. Päätöksentekoprosessin ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja	Välitavoitte	Kaikissa ministeriöissä on käytössä uusi strategisen johtamisen ja strategisen suunnittelun järjestelmä	Uusi järjestelmä on toiminnassa kaikissa vastuuministeriöissä					Q2	2023	Ministeritasolla laadituissa strategioissa ja strategisissa suunnitelmissa on noudatettava välitavoitteessa 401 mainittujen menetelmien säännöksiä, ja ne on ladattava institutionaalisten strategiasuunnitelmien (ISP) seurantafoorumille, koska se

	koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.									on ulotettu koskemaan kaikkia ministeriöitä.
403	Uudistus 1. Pääöksentekoprosessi en ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.	Kohde	Vähintään kolme ministeriötä suunnittelee ja toteutti talousarvioita ohjelmaa kohti		Määrä	0	3	Q2	2025	Vähintään kolme ministeriötä suunnitteli ja toteutti talousarvioita ohjelmaa kohden soveltamalla institutionaalisen strategisen suunnittelun (ISP) menetelmää hallituksen pääsihteeristön ja valtiovarainministeriön tuella. Tavoitteena on täydentää ohjelman talousarviosuunnittelua ministeriön talousarvion tosiasiallisella ohjelmapohjaisella toteuttamisella. Ministeritason talousarvioohjelmissa pannaan täytäntöön menojen uudelleentarkasteluja koskevat suositukset (jotka esitetään tämän asiakirjan vero- ja eläkeuudistusta koskevassa osiossa).
404	Uudistus 1. Parannetaan päätöksentekoprosessi	Välitavoitte	Sellaisen säädöksen voimaantulo,	Lakiin sisältyvä säännös				Q1	2022	Säädös perustuu hallituksen pääsihteeristön tekemään tutkimukseen

	en ennustettavuutta ja tehokkuutta vahvistamalla valmiuksia politiikan koordinointiin ja vaikutustenarviointiin hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.		jolla otetaan käyttöön rakenne tehokkaan lakisääteisen laadunvalvontamekanismin täytäntöönpanon varmistamiseksi	lakisääteisen laadunvalvon tarakenteen käyttöönotosta annetun lain voimaantulosta						laadunvalvontamekanismin perustamisesta valtiolliseen keskukseseen. Uuden rakenteen on valvottava vaikutustenarviointien ja arviointien laatua sääntelyllisesti. Se koostuu asiantuntijalautakunnasta, jota tukee tekninen sihteeristö, joka vastaa tällä hetkellä Euroopan komission tasolla toimivaa sääntelyntarkastelulautakuntaa. Säädöksessä vahvistetaan seuraavat seikat: 1) valintalautakunnan asiantuntijoiden valintamenettely; Johtokuntaa ja teknistä sihteeristöä koskevat säännöt ja menettelyt (mukaan lukien toimenkuvaukset); 3) asiakirjojen laadun arviointia koskevat ohjeet; 4) hallituksessa ja sen ulkopuolella toteutettava viestintästrategia; 5) koulutus.
405	Uudistus 1. Pääöksentekoprosessin ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla	Välitavoitte	Operatiivinen IT-foorumin julkishallinnon innovoinnin	IT-foorumi on kehitetty ja toiminnassa				Q4	2024	Julkishallinnon innovoinnin seurantaan tarkoitettua tietoteknistä foorumia kehitetään ja se otetaan käyttöön. IT-foorumi luo automaattisesti vuotuiset

	politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.		seuraamiseksi							seurantakertomukset Romanian instituutioiden rekisteröimästä edistymisestä innovatiivisten tuotosten ja innovointivalmiuksien osalta.
406	Uudistus 1. Päättöksentekoprosessin ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.	Kohde	800 kansalaisyhteiskunnan järjestöjen edustajaa, jotka on koulutettu lisäämään hallinnollisia valmiuksiaan ja rakenteidensa digitalisointia	Koulutetut edustajat	Määrä	0	800	Q4	2025	Hallituksen pääsihteeristö järjestää vuosittain koulutusta kansalaisjärjestöjen henkilöstölle, jotta voidaan parantaa heidän valmiuksiaan ja taitojaan osallistua tehokkaasti julkisiin kuulemisprosesseihin. Koulutuksessa on pyrittävä käyttämään digitaalista alustaa e-consultare.gov.ro sekä muita oikeudellisen kehityksen tarjoamia mekanismeja/menettelyjä.
407	Uudistus 1. Päättöksentekoprosessin ennustettavuuden ja	Kohde	Julkinen kuuleminen ja		Osuus (%)	0 [2020]	20	Q2	2026	Kuulemisprosessin laadun parantamiseksi kansalaisyhteiskunnan

	tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.		asianomaisten sidosryhmien osallistuminen paranivat lisäämällä 20 prosenttia sellaisten säädosehdotusten määrää, joihin sovelletaan julkista kuulemistä, ja sidosryhmien osallistuminen keskustasolla						organisaatioiden edustajille annettavan koulutuksen (tavoite 406) lisäksi toteutetaan seuraavat toimet: - On hyväksyttävä ajan tasalle saatettu oikeudellinen kehys julkisia kuulemisia ja yleistä etua koskevien tietojen vapaan saatavuuden alalla annettujen säännösten täytäntöönpanon yhdenmukaistamiseksi. - Nykyistä tietoteknistä alustaa www.e-consultare.gov.ro on laajennettava siten, että se toimii keskitettynä palvelupisteenä, joka tarjoaa kansalaisille tietoa osallistumismahdollisuuksista, sekä välineeksi, jolla seurataan ja arvioidaan vuotuista edistymistä. - On luotava koulutusohjelmia/metodologiaa tukea, joilla tehostetaan julkisia kuulemisia koskevien säännösten täytäntöönpanoa ja keskushallinnon (ministeriöiden) ja paikallisviranomaisten (maakuntien ja kuntien)

										virkamiesten vapaata pääsyä yleistä etua koskeviin tietoihin. - Avoimen hallinnon strategia hyväksytään. - Keskushallinnon (ministeriöiden) ja paikallisviranomaisten (maakuntien ja kuntien) virkamiehille tarkoitettujen avoimen hallinnon periaatteiden täytäntöönpanemiseksi on luotava koulutusohjelmia/metodologiaa ista tukea. - Vuotuiset edistymiskertomukset, joissa on lisäohjeita ja -suosituksia, julkaistaan. Tämän tavoitteen saavuttamisen on perustuttava tulostaulussa vahvistettuihin indikaattoreihin (osa vuotuista edistymisen arviointia).
408	Uudistus 1. Pääöksentekoprosessin ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja	Kohde	25 prosenttia esitys- ja motivaatiotyökaluista täyttää asetetut laatukriteerit (eli niitä		Osuus (%)	10	25	Q4	2024	Lainsäädännön laatua arvioidaan hallituksen pääsihteeristössä vuonna 2019 hyväksytyssä sääntelyn vaikutusten arviointia koskevassa ensimmäisessä vuosikertomuksessa vahvistettujen kriteerien

	vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.		arvioidaan erinomaisella tai tyydyttävällä tasolla) hallituksen menetelmän mukaisesti.							perusteella. Vuoden 2019 lähtötaso oli 10 prosenttia eli esitys- ja motivaatiotyökalujen määrä täyttää asetetut laatukriteerit (eli niitä arvioidaan erinomaisella tai tyydyttävällä tasolla). Laatutaso on neljä: erinomainen, tyydyttävä, osittain tyydyttävä ja täyttymätön. Keskipitkällä aikavälillä tästä vastaa tarkastuslautakunta (ks. välitavoite 404).
409	Uudistus 1. Pääöksentekoprosessin ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.	Kohde	Vähintään 50 prosenttia ehdotetuista lainsäädäntöaloitteista, jotka sisältyvät hallituksen vuotuisen työsuunnitelmaan ja jotka on hyväksytty asetetussa määräajassa		Osuus (%)	35	50	Q1	2026	Vähintään 50 prosenttia hallituksen vuotuisen työsuunnitelmaan sisältyvistä ehdotetuista lainsäädäntöaloitteista on hyväksyttävä GAWP:ssä kyseiselle aloitteelle asetetussa määräajassa. Yleisten asioiden työryhmä vahvistaa hallituksen lainsäädäntöohjelman (eli koko hallituksen vuodeksi ehdottamat lainsäädäntötoimet). Tällä tavoitteella on kaksi tavoitetta: tukea johdonmukaista ja toteuttamiskelpoista lainsäädäntösuunnittelua ja ii) lisätä hallituksen

										täytäntöönpanovalmiuksia niin, että lainsäädännön painopisteitä noudatetaan ja ne hyväksytään alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Tätä tavoitetta on arvioitava ottaen huomioon 35 prosentin perustaso (eli aloitteiden hyväksyminen asetetussa määräajassa vuonna 2020).
410	Uudistus 1. Päättökseen ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.	Välitavoitte	Avoimuusrekisterin (RUTI) asianmukaista käyttöä ja täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden voimaantulo	Suuntaviivojen säännös, jossa ilmoitetaan RUTIn käyttöä ja täytäntöönpanoa koskevien suuntaviivojen voimaantulo				KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2022	Ohjeissa ja niihin liittyvissä menettelyissä on pantava asianmukaisesti täytäntöön hallituksen vuonna 2016 perustama julkinen rekisteri, jossa luetellaan (hallituksen) päättökseenkijöiden kokoukset edunvalvojien kanssa ja joka toimii myös vapaaehtoisena rekisterinä eturyhmille.
411	Uudistus 1. Päättökseen ennustettavuuden ja tehokkuuden	Välitavoitte	Poikkeusasetusten käyttöä koskevan	Hallituksen päätöksen säännös poikkeusaset				KOLMAS VUOSI	2022	Poikkeusasetusten (Eos) käyttöä koskevista menetelmistä annetussa hallituksen päätöksessä on

	parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.		menetelmän voimaantulo	usten käyttöä koskevan menetelmän voimaantulos ta				NELJÄ NNES		täsmennettävä olosuhteet, joissa näitä määräyksiä voidaan käyttää ja miten niiden vaikutuksia arvioidaan (jälki- ja ennakkoon), sekä niihin liittyvät menettelyt niiden valmistelua ja hyväksymistä varten sekä valtioneuvoston pääsihteeristön ja oikeusministeriön rooli portinvartijan ja yleisen laadunvalvonnan varmistamisessa.
412	Uudistus 1. Päätöksentekoprosessin ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua	Välitavoitte	Lainsäädäntömuutosten voimaantulo, jotta varmistetaan lakien koko tekstin julkaisemine n muutosten jälkeen	Lain voimaantulopäivän osoittava säännös, jonka mukaan laki julkaistaan kokonaisuudessaan muutosten jälkeen				KOLMAS VUOSI NELJÄ NNES	2022	Lainsäädäntötekniikasta annettuun lakiin 24/2000 tehtävillä muutoksilla varmistetaan, että laki julkaistaan kokonaisuudessaan sen jälkeen, kun siihen on tehty muutoksia, joita ei tällä hetkellä tehdä järjestelmällisesti.

	hallinnon kaikilla tasoilla.									
413	Uudistus 2. Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä noudattamalla yhdenmukaista ja johdonmukaista lähestymistapaa ilmastonmuutokseen ja kestävästä kehitystä koskeviin aloitteisiin	Välitavoitte	Toimielinten välisen ilmastokomitean käyttöönotto	Toimielinten välisen ilmastokomitean toiminnassa				Q2	2022	Ilmastonmuutoskomitea keskittyy ehdotetun toimeksiantonsa mukaisesti i) laatimaan vuotuisia ensisijaisia toimintapolitiikkoja ilmastonmuutoksen alalla Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden ja Romanian kansallisen yhdenmukaisen energia- ja ilmastonmuutossuunnitelman (PNIESC) puitteissa sovitun aikataulun mukaisesti, ii) koordinoimaan, seuraamaan ja arvioimaan PNIESC:n toimintaan liittyvien politiikkojen ja toimenpiteiden täytäntöönpanosta vastaavia viranomaisia ja iii) hyväksymään indikaattorit Romanian ilmastositoumusten mittaamiseksi. Komitean painopisteet vahvistetaan ja päätetään sen kokouksissa, ja ne voivat olla lainsäädännöllisiä, rahoituksellisia tai verotuksellisia, ja ne liittyvät ympäristöä säästäviä investointeja koskevan

										julkisen politiikan kehittämiseen tai metodologisten tai hallinnollisten puitteiden vahvistamiseen. Hallitus hyväksyy painopisteet virallisesti vuosittain, ja kunkin ehdotetun painopisteen saavuttamiseksi toteutettavista toimista laaditaan toimintasuunnitelma, selkeät määräajat kunkin vaiheen toteuttamiselle ja vastuussa oleville instituutioille.
414	Uudistus 2. Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä noudattamalla yhdenmukaista ja johdonmukaista lähestymistapaa ilmastonmuutokseen ja kestäväää kehitystä koskeviin aloitteisiin	Kohde	90 prosentin tavoitteen saavuttaminen toimielinten välisen ilmastonmuutoskomitean vuodeksi 2025 asettamista prioriteeteista		Osuus (%)	0	90	Q1	2026	Toimielinten välisen ilmastonmuutoskomitean vuodeksi 2025 asettamista prioriteeteista on saavutettava 90 prosenttia. Painopisteet hyväksytään toimielinten välisessä ilmastonmuutoskomiteassa joulukuussa 2024.
415	Uudistus 2. Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä noudattamalla yhdenmukaista ja	Kohde	Julkishallinnon keskus- ja paikallistason ”kestävän kehityksen asiantuntijak		Määrä	0	2 000	KOLM AS VUOSI NELJÄ NNES	2025	Tavoite on saavutettava seuraavilla vaiheilla: (1) Laaditaan kertomus, jossa arvioidaan keskus- ja paikallistason hallintovirkamiesten tarpeita ja

	johdonmukaista lähestymistapaa ilmastomuutokseen ja kestävästä kehitystä koskeviin aloitteisiin		si” luokiteltavat virkamiehet							osaamistasoa kestävästä kehityksen alalla; (2) Lainsäädäntömuutokset, joilla täydennetään hallintolain liitettä 5 kestävästä kehityksen asiantuntijaksi, hyväksytään ja ne tulevat voimaan; (3) Koulutusohjelman laativat ja tarjoavat julkiset, yksityiset ja akateemiset laitokset.
416	Uudistus 3. Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella sektorilla	Välitavoitte	Kansallisen (pilotti)kilpailun jälkiarviointi kahden virkamiesryhmän valitsemiseksi keskushallinnossa	Jälkiarviointi raportti julkaistu				Q2	2023	Kansallinen (pilotti)kilpailu kahden virkamiesryhmän valitsemiseksi keskushallinnossa järjestetään ja toteutetaan hallituksen hyväksymien menettelyjen mukaisesti. Pilottihankkeen toteuttamisen jälkeen tehdään tulosten ja saavutettujen vaikutusten jälkiarviointi, jonka avulla voidaan mukauttaa laajempaa kansallista rekrytointikilpailua.
417	Uudistus 3. Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella sektorilla	Välitavoitte	Vähintään kahden kansallisen virkamieskilpailun suorittaminen vuosittain vähintään kolmella	Kahden kansallisen virkamiesten rekrytointikilpailun loppuun saattaminen				Q4	2023	On suoritettava seuraavat toimet: (1) Hallituksen hyväksyntä kansallisen kilpailun järjestämistä ja järjestämistä koskevalle menettelylle, joka on voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti ulotettu koskemaan

			virkamiesura - alueella/palk kaluokassa							julkishallinnon muita yleisten virkamiesten ryhmiä (lukuun ottamatta niitä, joihin sovelletaan lentämistä). Analyysit, jotka perustuvat tiedonkeruuseen, tutkimuksiin, kyselyihin ja rekrytointisuunnitelmiin, joiden tarkoituksena on selvittää, miten kansallinen kilpailu voidaan toteuttaa ennen säädösehdotuksen valmistelua. Järjestetään ja saatetaan päätökseen kaksi kansallista kilpailukierrosta.
418	Uudistus 3. Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella sektorilla.	Välitavoitte	Kahden henkilöstöhallintoa koskevan säädöksen voimaantulo	Lainsäädännön säännös henkilöstöhallintoa koskevien säädösten voimaantulosta				Q4	2024	Hyväksytään ja tulevat voimaan seuraavat säädökset: 1) virkamiesten uranhallinnan muuttaminen ansioiden perusteella ja erityisesti horisontaalisen/kiertoon perustuvan liikkuvuuspolitiikan kehittäminen ja uran jäsentäminen kohdennetummin palveleville virkamiehille. Sopimussuhteisen henkilöstön johtaminen julkishallinnossa.

419	Uudistus Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella sektorilla.	3.	Välitavoit e	Keskushallin non osaamiskehy kset toiminnassa	Osaamiskehy s toiminnassa				Q4	2025	Virstanpylvään kuuluu säädöksen voimaantulo ja sen tehokas täytäntöönpano. Pilottihanketta toteutettaessa käytetään esitystä, joka koskee virkamiesten yleisiä osaamiskehyksiä. Lainsäädäntöehdotuksen tavoitteena on osaamiskehysten vaiheittainen täytäntöönpano julkisissa laitoksissa, ja sen on perustuttava SIPOCA 136 - hankkeessa kehitettyyn malliin/suunnitteluun. Virkamiesten palvelukseenotto- ja valintatoimia koskevassa kertomuksessa vahvistetaan uusien menettelyjen käyttö. Pilottihankkeen päätyttyä on käytettävä kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa pyydettyä teknistä tukea, jotta säädös voidaan mukauttaa ja kalibroida uudelleen jälkiarvioinnin jälkeen. Täytäntöönpano toteutetaan seuraavien vaiheiden avulla: (1) Työtehtävien selkeyttäminen ja

										osaamiskehyksen käyttöönoton valmistelu. (2) Työn luokittelun yksinkertaistaminen ja tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurin ja henkilöstöhallinnon prosessien välinen vastaavuus. (3) Ammatillisen suorituskyvyn arviointi pätevyyden perusteella. Kehyksen täytäntöönpanoa päivitetään säännöllisesti.
420	Uudistus 4. Oikeudenmukaisen yhtenäispalkkajärjestelmän kehittäminen julkisella sektorilla	Välitavoitte	Virkamiesten palkkoja koskevan uuden oikeudellisen kehityksen voimaantulo	Virkamiesten palkkoista annetun lain voimaantulon osoittava lain säännös				Q2	2023	Uudessa virkamiesten palkkoista annetussa laissa (julkista palkkaa koskeva laki) vahvistetaan yhtenäinen laskentamenetelmä, jolla lisätään palkkojen tasapuolisuutta budjettialalla (sama palkka samasta työstä -periaatteen soveltaminen), syrjimätön kohtelu bonuksia määritettäessä ja suorituksen ja maksetun palkan välinen yhteys. Palkkojen uudelleenlaskentaa koskevan ehdotetun menetelmän on oltava verotuksen kannalta kestävä, ja sen on perustuttava seuraaviin:

										- kunkin työtehtäväperheen luokituskertoimien tarkistaminen; - otetaan uudelleen käyttöön paikallishallinnon palkkausasteikkoja, jotka vastaavat julkisia ja sopimusperusteisia tehtäviä; - tarkistetaan bonusjärjestelmää ja rajoitetaan bonusten määrä 20 prosenttiin peruspalkasta päävaltuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän/valtuutetun viranomaisen tasolla. Uusi oikeudellinen kehys on pantava täytäntöön samanaikaisesti kaikkien ammattiryhmien osalta, jotta vältetään uuden epätasapainon syntyminen julkisessa palkkajärjestelmässä.
421	Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	Välitavoitte	Oikeuslaitoksen kehittämisstrategian hyväksyminen vuosiksi 2022–2025 tehdyn hallituksen	Hallituksen päätöksessä oleva säännös oikeuslaitoksen kehittämisstrategian hyväksyminen				Q1	2022	Oikeusministeriö laatii uuden strategian julkisen kuulemisen aikana saatujen sisäisten analyysien ja ehdotusten perusteella, minkä jälkeen strategia hyväksytään ja se tulee voimaan. Strategiassa on kaksi pilaria: Ensimmäinen pilari koskee politiikkoja, joilla vahvistetaan

			päätöksen voimaantulo							oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja oikeusvaltioperiaatetta. Oikeusvaltioperiaatteen lujittamiseen tähtäävien politiikkojen tuloksia arvioidaan objektiivisesti erityisten saavutusten indikaattorien avulla, jotka kehitetään strategian puitteissa. Toimenpiteet ja indikaattorit laaditaan ottaen huomioon oikeusvaltiokertomuksen havainnot. Toinen pilari sisältää politiikkoja, joilla vahvistetaan resursseja, prosesseja ja hallintoa koskevia institutionaalisia valmiuksia, sekä oikeuslaitoksen palvelujen laatua ja tehokkuutta koskevia politiikkoja, kuten: henkilöresurssien tehokas käyttö (esim. työmäärä) tuomioistuininfrastruktuurin optimointipolitiikka, fyysinen infrastruktuuri mukaan luettuna; digitaalinen muutos – seuraavien toimenpiteiden avulla:

										- asianosaisen ja kaikkien asiasta kiinnostuneiden tahojen digitaalinen vuorovaikutus oikeuslaitoksen kanssa, - sähköinen allekirjoitus ja sähköinen leima. - sähköisen asiakirja-aineiston parempien tiedonsiirtojen saatavuus (oikeudenkäyttäjillä on mahdollisuus tutustua oikeudenkäyntiasiakirjoihin sähköisesti). - tuomioistuinten välisen strategian laatiminen fyysisen arkiston digitalisointia varten. Strategian täytäntöönpanon edistymistä seurataan ja arvioidaan käyttämällä indikaattoreita, jotka on kehitetty objektiivisten resurssien, kuten EU:n oikeusalan tulostaulun ja EY:n oikeusvaltiokertomuksen, perusteella.
422	Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	Välitavoitte	Takavarikoitujen varojen hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston	Lain säännös takavarikoitujen varojen hallinnoinnista vastaavan kansallisen				Q2	2022	Säädöksellä saatetaan direktiivi (EU) 2019/1153 osaksi kansallista lainsäädäntöä ja tehdään useita muutoksia, jotka liittyvät toimielinten toimeksiannon

			toimivallan muuttamisesta annetun lain voimaantulo	viraston toimivallan muuttamisesta annetun lain voimaantulo						laajentamiseen ja joissa käsitellään muun muassa seuraavia kysymyksiä: takavarikoidun omaisuuden hallinnointi ja hyödyntäminen sekä yhteistyö muiden asiaankuuluvien elinten kanssa vahingonkorvausten perimiseksi.
423	Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	Välitavoitte	”Oikeuslakien” voimaantulo (laki tuomareiden asemasta, oikeuslaitoksen organisaatiosta, ylimmästä tuomarineuvostosta)	Lain säännös, joka osoittaa oikeudenkäytön koskevien lakien voimaantulon				Q2	2023	Oikeudenkäyttöä koskevissa uusissa laeissa säädetään seuraavaa: 1) tuomareiden ja syyttäjien riippumattomuuden vahvistaminen; 2) ammattiin pääsy ja urakehitys ansiosidonnaisista syistä sekä kansallisen tuomariinstituutin aseman vahvistaminen kokeiden ja kilpailujen järjestämisessä ja järjestämisessä; Tuomioistuinten, ylimmän tuomarineuvoston ja syyttäjänviraston tehokas toiminta; Tuomareiden tosiasiallinen vastuuvollisuus mutta myös heidän suojelemisensa kaikelta sekaantumiselta ja väärinkäytöksiltä;

										5) oikeuslaitoksen valvonnan tehostaminen ja riippumattomuuden ja puolueettomuuden parempien takeiden varmistaminen.
424	Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	Välitavoitte	Rikoslain ja rikosprosessilain muuttaminen	Lain voimaantulon osoittava lain säännös				Q4	2022	Tarvittavat muutokset rikoslakiin ja rikosprosessilakiin hyväksytään ja ne tulevat voimaan, jotta vuonna 2014 voimaan tulleet rikoslain ja rikosprosessilain säännökset saatetaan perustuslain säännösten mukaisiksi rikoslakiin ja rikosprosessiin äskettäin tehtyjen muutosten perustuslaillisuutta koskevien kansallisten perustuslakituomioistuimen päätösten mukaisesti.
425	Uudistus 5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	Kohde	Vähintään 6000 oikeuslaitoksen työntekijää (kuten tuomarit, syyttäjät ja virkailijat) on osallistunut koulutukseen		Määrä	0	6 000	Q4	2025	Tuomareille ja oikeusvirkailijoille järjestetään koulutustilaisuuksia oikeusjärjestelmän laadun parantamiseksi ja sen tehostamiseksi. Järjestetään seuraavat koulutukset: 1) yhdenmukaistamalla uusia lakeja (siviililaki, siviiliprosessilaki, rikoslaki ja rikosprosessilaki) koskeva oikeuskäytäntö,

			oikeusjärjestelmän laadun ja tehokkuuden parantamiseksi.							Julkkiset hankinnat, hallinto-oikeus, verotusmenettely, Kansainvälinen oikeudellinen yhteistyö yksityis- ja rikosoikeuden alalla, perusoikeuksia koskeva Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö, 4) tuomioistuinten virkailijoiden työn hallinnointi, (5) Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntö, 6) rikostuomioiden täytäntöönpano. Näissä 300 koulutustilaisuudessa on tarkoitus järjestää noin 6000 tuomaria, syyttäjää ja kirjaajaa.
426	Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen	Välitavoitte	Uuden kansallisen korruptiontorjuntastrategian hyväksymistä koskevan hallituksen päätöksen voimaantulo	Hallituksen päätöksessä oleva säännös korruptiontorjuntastrategian hyväksymisestä				Q4	2021	Uuden korruptiontorjuntastrategian yleisinä tavoitteina on 1) Korruption kansalaisiin kohdistuvien vaikutusten vähentäminen; (2) Lahjomattomuuden hallinnan ja hallinnollisten valmiuksien vahvistaminen korruption ehkäisemiseksi ja torjumiseksi;

										3) lahjomattomuuden vahvistaminen ensisijaisilla aloilla; Parantaa korruption torjuntaa rikosoikeudellisin ja hallinnollisin keinoin; 5) Korruption vastaisten toimenpiteiden täytäntöönpanon lisääminen. Uuden korruptiontorjuntastrategian erityistavoitteina on 1) ympäristöriskollisuuden ehkäisemiseen ja torjuntaan osallistuvien toimijoiden koulutus; Tarvittavien resurssien osoittaminen DNA:n (kansallinen korruptiontorjuntavirasto), Euroopan syyttäjänviraston tukirakenteen, teknisen yksikön ja oikeuspoliisien vahvistamiseen; 3) edistetään korruptiota koskevan oikeuskäytännön yhtenäistämistä. Tältä osin NAD tekee analyysin korruptiotapauksia koskevasta oikeuskäytännöstä. Uudessa strategiassa esitetään uusia painopistealoja:

										ympäristöön liittyvä korruptio, korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden välinen yhteys sekä kulttuuriomaisuuden suojelun koskemattomuus. Se tarkastelee myös lahjomattomuutta koskevaa lainsäädäntöä, ja sen myötä tehdään mahdollisia parannuksia erityislainsäädäntöön, joka koskee — eturistiriidat, yhteensopimattomuudet; varallisuusilmoitus; pyöröovi (pantouflage); — eettinen neuvonantaja; — yleistä etua koskevien tietojen viran puolesta julkaisemista koskevat yleiset vaatimukset keskus- ja paikallisviranomaisten tasolla (hakemuksen johdonmukaisuuden varmistamiseksi).
427	Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen	Kohde	Takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston hallinnoiman		Osuus (%)	0	50	Q4	2025	Takavarikoitujen varojen hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston hallinnoiman takavarikoidun omaisuuden arvon nousu tapahtuu sen jälkeen, kun on tehty lakimuutoksia takavarikoitujen varojen

			takavarikoidun omaisuuden arvon nousu							hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston (ANABI) oikeudellisen toimeksiannon vahvistamisesta (välitavoite 422) ja varastojen rakentamisesta (kohde 446) takavarikoidun omaisuuden varastointia varten. Tämän tavoitteen perustasona on viraston kesäkuussa 2021 hallinnoiman takavarikoidun omaisuuden arvo (noin 45 miljoonaa euroa).
428	Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen	Kohde	Vähintään 70 % uudessa korruptiontorjuntastrategiassa suunnitelluista toimenpiteistä on saatu päätökseen		Osuus (%)	0	70	Q4	2025	Strategiassa on tarkoitus ottaa käyttöön kattava seurantamekanismi, joka on samanlainen kuin vuosina 2016–2020 onnistuneesti käytetty mekanismi. Siihen kuuluu säännöllinen raportointi, vaatimustenmukaisuuden arviointitehtävät julkisissa laitoksissa, vuotuiset arviointikertomukset, jotka ovat julkisten ja yksityisten asiantuntijoiden validoimia ja validoimia. Strategian vaatimustenmukaisuuden arviointimekanismiin kuuluvat seuraavat:

										— riippumattomien viranomaisten, korruptiontorjuntaelinten, julkishallinnon, liiketoimintaympäristön ja kansalaisyhteiskunnan asiantuntijaryhmät suorittavat julkisissa laitoksissa vertaisarviointeja (tässä välineessä toistetaan osittain kansainvälistä kokemusta, esim. GRECO). — strategian täytäntöönpanoa koskevien ulkoisten väli- ja lopputarkastusten suorittaminen. Ulkoisissa arvioinneissa analysoidaan strategian tavoitteita, sen vaikutuksia, täytäntöönpanotoimenpiteiden tehokkuutta ja vaikuttavuutta sekä sen tulosten kestävyyttä.
429	Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen	Kohde	Kansallisen korruptiontorjuntaviraston syyttäjien virkojen täyttöaste on 85 prosenttia		Osuus (%)	0	85	Q2	2023	Kansallisen korruptiontorjuntaviraston syyttäjien virkojen täyttöaste oli 85 prosenttia.
430	Uudistus 6. Korruption torjunnan tehostaminen	Välitavoitte	Väärinkäytösten paljastajien suojelua	Lain voimaantulon osoittava lain säännös				Q1	2022	Väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevan lain voimaantulo. Lailla on saatettava osaksi kansallista

			koskevan lain voimaantulo							lainsäädäntöä unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta annettu direktiivi (EU) 2019/1937, ja siihen on sisällytettävä kansallista kontekstia koskevia lisäsäännöksiä, jotta lahjomattomuutta koskeviin toimintaperiaatteisiin liittyviin kysymyksiin voidaan puuttua tehokkaasti.
431	Uudistus 7. Lahjomattomuuskeh- ystä koskevan lainsäädännön arviointi ja päivittäminen	Välitavoit- e	Lahjomatto- muutta koskevien konsolidoituj- en lakien voimaantulo	Lahjomattom- uutta koskevan lain voimaantulon osoittava lain säännös				Q4	2024	Lahjomattomuutta koskevat konsolidoidut lait tulevat voimaan. Lahjomattomuutta koskevan lainsäädännön saattaminen ajan tasalle perustuu kyseisten lakien ennakoarviointiin ja - analysointiin sekä normatiivisten säädösten alustavaan yhdistämiseen. Hankkeen toisessa vaiheessa voimassa olevat lait on joko yhtenäistettävä ja saatettava ajan tasalle tai ehdotettava uusia säädöksiä.
432	Uudistus 7. Lahjomattomuuskeh- ystä koskevan lainsäädännön	Välitavoit- e	Hyväksyi hallituksen eettisten ja menettelysää- ntöjen	Lakiin sisältyvä säännös hallituksen eettisten				Q4	2024	Eettisten sääntöjen uudelleentarkastelussa on - selkeytetään eturistiriitoja koskevien nykyisten säännösten

	arviointi ja päivittäminen		tarkistetun version virkamiesku ntaa sekä täytäntöönpa notoimenpite iden hyväksymist ä ja täytäntöönpa noa koskevien nykyisten sääntöjen lisäksi.	sääntöjen ja menettelysää ntöjen tarkistetun version voimaantulos ta						vaikutuksia hallituksen jäseniin riippumatta siitä, voivatko tällaiset ristiriidat paljastua myös varallisuusilmoituksissa ja sidonnaisuuksia koskevissa ilmoituksissa. - laajennetaan määritelmää henkilökohtaisten taloudellisten etujen ulkopuolelle - ottaa käyttöön tapauskohtaista julkistamista koskevan vaatimuksen, jos yksittäisen hallituksen jäsenen erityisten yksityisten etujen välinen ristiriita voi syntyä hallinnollisessa menettelyssä tai muussa tehtävässä, joka liittyy hänen toimeksiantoonsa; - otetaan käyttöön vankat rajoitukset, jotka koskevat lahjoja, vieraanvaraisuutta, suosiota ja muita jäsenille koituvia etuja, ja varmistetaan, että tuleva järjestelmä ymmärretään asianmukaisesti ja että se on täytäntöönpanokelpoinen. - otetaan käyttöön säännöt siitä, miten hallituksen jäsenet ovat yhteydessä edunvalvojiin

										ja muihin kolmansiin osapuoliin, jotka pyrkivät vaikuttamaan lainsäädäntöprosessiin
433	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	Välitavoitte	Oikeussuojakeinoja koskevan kansallisen lainsäädännön muutoksen voimaantulo (laki nro 101/2016)	Oikeussuojakeinoja koskevan lain voimaantulon osoittava lain säännös				Q1	2022	Muutoksenhakukeinoja koskevan kansallisen lainsäädännön lakimuutoksella (laki nro 101/2016) otetaan käyttöön velvoite allekirjoittaa sopimus voittaneen tarjoajan kanssa välittömästi sen jälkeen, kun kansallisen riitojenratkaisuneuvoston (CNSC) päätös on hyväksytty, ennen kuin tuomioistuin antaa ratkaisun, jos neuvoston päätöksestä tehdään valitus.
434	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen.	Välitavoitte	Julkisia hankintoja koskevan strategian voimaantulo, mukaan lukien horisontaaliset toimenpiteet kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon	Valtioneuvoston päätöksessä oleva säännös julkisia hankintoja koskevan strategian voimaantulosta				Q2	2023	Tulevan strategian tavoitteiden on oltava julkisia hankintoja koskevassa Euroopan komission strategiassa esitettyjen strategisten painopisteiden mukaisia. Näin ollen tulevan strategian toimintasuunnitelmaan sisällytettävissä toimenpiteissä on keskityttävä komission strategian kuuteen strategiseen painopisteeseen, joilla pyritään parantamaan julkisia hankintoja koskevia käytäntöjä yhteistyössä

			non tukemiseksi							muiden viranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Julkisia hankintoja käsittelevä ministeriöiden välinen komitea sopii strategiasta ja sen tarkoista toimenpiteistä sekä siihen liittyvästä toteutusaikataulusta ja vastuunjaosta.
435	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	Kohde	Paikallisviranomaisten operatiiviset keskitetyt hankintaelimet		Operatiivisten keskitettyjen hankintaelinten lukumäärä	3 [2021]	7	Q4	2025	Neljä muuta paikallista yhteishankintayksikköä on konfiguroitava ja niille on tarjottava toiminnallisia välineitä ja taitotietoa. Keskitettyjen hankintojen kohteena olevien tavaroiden, palvelujen ja urakoiden tarkat luokat määritetään kunkin yhteishankintayksikön edunsaajien tarveanalyysin perusteella, mutta niihin voivat sisältyä seuraavat: toimistotarvikkeet, polttoaine, tietotekniset laitteet, viestintäpalvelut tilojen hallintapalvelut VI) liikkuvuuspalvelut.
436	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	Kohde	Julkisia hankintoja koskeva erityiskoulutus		Määrä	0	350	Q4	2023	Julkisia hankintoja koskevaa erityiskoulutusta on tarjottava vähintään 350 henkilölle (sekä virkamiehille että sopimussuhteisille)

										toimihenkilöille) erityisesti valtion omistamien yritysten työntekijöille. Erityiskoulutuksen on osaltaan lisättävä sellaisten suurten ostajien ja muiden hankintaviranomaisten hallinnollisia valmiuksia, jotka toteuttavat elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettuja investointihankkeita, ja näin ollen on keskityttävä valtion omistamiin yrityksiin.
437	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	Välitavoitte	Julkisten hankintojen sähköinen järjestelmä (SEAP) on liitetty yhteen ja yhteentoimiva muiden tietokantojen kanssa	SEAP-järjestelmä yhteenliitetty ja yhteentoimiva				Q4	2023	Julkisten hankintojen sähköinen järjestelmä (SEAP) on liitettävä yhteen ja tehtävä yhteentoimiva muiden tietokantojen kanssa: Kansallinen kaupparekisterivirasto, lahjomattomuutta valvova kansallinen virasto, verohallintovirasto, julkisten hankintojen kansallinen virasto, kansallinen valituslautakunta, sisäministeriö, oikeusministeriö, tietojen käyttö sekä hankintamenettelyjen ja tarkastusten yksinkertaistaminen

										menettelyn osanottajien eduksi.
438	Uudistus 8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	Välitavoit e	Toimiva sähköinen hankintajärje stelmä	Sähköinen hankintajärje stelmä toiminnassa				Q1	2025	Seuraavat toimet on saatettava päätökseen ja otettava käyttöön SEAP-järjestelmässä (sähköinen hankintajärjestelmä): Vakiolomakkeiden vahvistamisesta julkisiin hankintoihin liittyvien ilmoitusten julkaisemista varten ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1986 kumoamisesta 23 päivänä syyskuuta 2019 annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2019/1780 säädettyjen uusien lomakkeiden (sähköisten lomakkeiden) kehittäminen ja täytäntöönpano; Sähköisten lomakkeiden kehittäminen ja käyttöönotto julkisten hankintamenettelyjen tarjousten arvioinnissa; 3) maaliskuussa 2021 käyttöön otetun dynaamisen julkisten hankintojen järjestelmän (SAD) toimintojen laajentaminen. Järjestelmät mahdollistavat tutkintojen automaattisen arvioinnin,

										mukaan lukien sähköinen luettelo; 4) sähköiset sopimukset, sähköinen laskutus, sähköiset maksut ja sopimusten hallinnointivälineet (lisäykset, hyväksymisraportit, maksut).
439	Uudistus 9. Parannetaan menettelykehystä hallinto- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtionyhtiöissä	Välitavoitte	Valtion omistamia yrityksiä koskevan päivitetyn lainsäädännön voimaantulo	Lain säännös valtion omistamia yrityksiä koskevan lain voimaantulo				Q4	2022	Muutettu laki 111/2016 tuli voimaan poistamalla kaikki poikkeukset, myös paikallistasolla toimivien valtionyhtiöiden osalta. Näillä muutoksilla on i) erotettava toisistaan sääntely- ja omistustehtävät, ii) poistettava valtion omistuksesta mahdollisesti aiheutuva suora tai välillinen etu, olipa kyse sitten markkinasäännöistä tai -määräyksistä, rahoituksesta, verotuksesta tai julkisista hankinnoista, iii) varmistettava, että kaikki valtion omistamat yritykset pyrkivät saamaan voittoa.
440	Uudistus 9. Parannetaan menettelykehystä hallinto- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden	Välitavoitte	Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan politiikan koordinointi- ja	Pääministerin päätöksen säännös hallituksen pääsihteeristön työryhmän organisaatios				Q4	2022	Riippumattoman asiantuntijajaneelin suositusten perusteella perustetaan OECD:n yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien standardien mukaisesti pysyvä

	täytäntöönpanemiseksi i valtionyhtiöissä		seurantakesk uksen työryhmän toimintaval miuteen saattaminen	ta ja toiminnasta tehdyn pääministerin päättöksen voimaantulos ta						työryhmä, joka aloittaa toimintansa (oikeudellisella toimeksiannolla ja resursseilla), jonka tehtävänä on varmistaa hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien standardien soveltamisen seuranta, ja sillä on viime kädessä vastuu varmistaa avoin ja kilpailuun perustuva valintamenettely hallintoneuvoston jäsenten nimittämisen hyväksymiseksi, seuraa, arvioi, valvoo, valvoo, valvoo ja julkistaa säännöllisesti tulosindikaattoreista raportointia ja panee täytäntöön seuraamuksia sellaisille valtion omistamille yrityksille, jotka eivät noudata keskeisiä tulosindikaattoreita.
441	Uudistus. 9. Parannetaan menettelykehystä hallinto- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi i valtionyhtiöissä	Välitavoit e	Tulostaulun julkaisemine n, jossa on taloudellisia ja muita tavoitteita ja tulosindikaat toreita kaikille julkisten yritysten	Tulosindikaat toreiden dynamiikasta julkaistu tulostaulu, joka sisältää asiaankuuluv at tiedot				Q2	2023	Seurannan tulostaulu on laadittava, julkaistava vuosittain ja sitä on käytettävä keskitetysti kaikkien valtion omistamien yritysten luokkien tulosindikaattoreiden (taloudelliset ja muut kuin taloudelliset) saavuttamisesta raportoimiseen ja seurantaan. Etusijalle on asetettava kaikki yritykset keskeisillä aloilla,

			luokille (mukaan lukien keskeiset alat, kuten liikenne, energia, yleishyödylli set palvelut)							kuten liikenteessä, energia- alalla ja yleishyödyllisissä palveluissa. Tätä varten on suoritettava seuraavat vaiheet: - Arvioidaan kaikki valtion omistamat yritykset ja annetaan suosituksia valtion omistamien yritysten omaisuuden myymiseksi tai luetteloimiseksi; - Määritetään taloudelliset ja ei-toiminnalliset tavoitteet ja tulostaulu, jolla seurataan kaikkia valtion omistamien yritysten luokkia, myös sellaisia aloja kuten energialiikennettä ja yleishyödyllisiä palveluja, koskevia keskeisiä tulosindikaattoreita, jotka ovat työryhmän käytössä; - Työryhmä hyväksyy kaikki taloudelliset ja muut tavoitteet ja keskeiset tulosindikaattorit kaikille valtion omistamille yrityksille, myös energia- ja liikennealoilla.	
442	Uudistus Parannetaan menettelykehystä hallinto- ja	9.	Kohde	Valtion omistamien yritysten hallintoneuv		Osuus (%)	0	50	Q4	2023	Valtion omistamien yritysten johtoon keskustasolla tehtyjen väliaikaisten nimitysten vähentäminen lasketaan

	ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtionyhtiöissä		oston väliaikaisten /väliaikaisten nimitysten vähentäminen 50 prosentilla keskustasolla							vuonna 2022 tehdyssä analyysissa määritettävän perustason perusteella.
443	Uudistus 9. Parannetaan menettelykehystä hallinto- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtionyhtiöissä	Kohde	Valtion omistamat energia- ja liikennealalla julkisesti noteeratut/vuokratut/uudelleenrakennetut valtionyhtiöt		Määrä	0	3	Q2	2026	Vähintään kolme valtion omistamaa valtion omistamaa yritystä, jotka on listattu/vuokrattu/rakennettu uudelleen energia- ja liikennealalla, sen lisäksi, että Hidroelectrican vähintään 15 prosenttia osakkeista on listattu tämän asiakirjan energiakomponenttia koskevassa osiossa, jota käsitellään tavoitteen 122 kohdassa.
444	Uudistus 9. Parannetaan menettelykehystä hallinto- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtionyhtiöissä	Kohde	Väliaikaisten /väliaikaisten hallintoneuvoston nimitysten vähentäminen 10 prosentilla valtio-omisteisten		Osuus (%)	0	10	Q4	2023	Valtio-omisteisten yritysten paikallisen johdon määräaikaisten nimitysten vähentäminen lasketaan suhteessa perustasaan (2020), joka määritetään vuonna 2022 tehdyssä analyysissa.

			paikallisten yritysten osalta							
445	Investointi 1. Oikeudellisen infrastruktuurin optimointi oikeussuojan saatavuuden ja palvelujen laadun takaamiseksi	Kohde	Vihreiden standardien mukaisesti rakennetut tuomioistuinten tilat		Määrä	0	3	Q2	2026	Investointi koskee kolmen uuden tuomioistuinrakennuksen rakentamista. Niiden on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Pääsy rakennuksiin on mukautettava vammaisten henkilöiden tarpeisiin, ja tähän mukauttamiseen on liityttävä palontorjuntaa ja teknistä suojelua koskevien normien noudattaminen, mukaan lukien maanjäristyskestävyys. Etusijalle asetetaan oikeusviranomaisten sijaintipaikat taloudellisesti vähemmän kehittyneissä Romanian osissa.
446	Investointi 2. Kehitetään logistista (ei-IT-infrastruktuuria), jota	Kohde	Takavarikoidun omaisuuden varastointiin		Määrä	0	3	KOLM AS VUOSI	2025	Kunnostus- tai rakennustöiden loppuun saattaminen vähintään kolmessa takavarikoidun omaisuuden

	tarvitaan korruption torjuntaan ja rikoksen tuottaman hyödyn ja vahinkojen takaisin perimiseen, mukaan lukien koulutus näillä aloilla		tarkoitettut varastot otettu käyttöön					NELJÄ NNES		varastossa, joiden on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
447	Investointi 3 Paikallisten kumppanuusrakenteiden luominen paikallishallinnon ja kansalaisyhteiskunnan välille	Kohde	Paikallisten julkishallinnon viranomaisten ja perustettujen ja toimivien kansalaisjärjestöjen väliset kumppanuudet		Määrä	0	50	Q1	2026	Kansalaisjärjestöjen ja paikallisten julkishallinnon viranomaisten välillä tehdään 50 uutta kumppanuutta paikallisyhteisöjen kehittämistä tukevien hankkeiden kehittämiseksi. Konkreettiset toimintasuunnitelmat, joihin kumppanuudet osallistuvat, on määriteltävä kunkin yhteisön tasolla, ja niissä on asetettava etusijalle muun muassa syrjinnän torjuminen, osallistava hallinto ja budjetointi, haavoittuvassa asemassa olevien yhteisöjen (kuten romanien ja asunnottomien) palveleminen, köyhyyden torjuminen ja vihreä siirtymä. Toimintasuunnitelmiin on

										sisällyttävä niihin liittyviä tavoitteita, lyhyen ja pitkän aikavälin suoritteita, talousarvioita ja sitoutumista säännöllisiin, avoimiin ja osallistaviin kuulemisprosesseihin, joissa annetaan selkeät roolit asianosaisille). Toimintasuunnitelmissa on myös määrättävä työvälineistä, joilla pyritään kehittämään kumppanuuteen osallistuvan hallinnon sisäisiä valmiuksia palvella kansalaisiaan. Interventiosuunnitelmien priorisoinnista on järjestettävä yhteinen julkinen kuuleminen. Kunkin interventiosuunnitelman täytäntöönpanoa on seurattava vähintään kahden vuoden ajan kunkin suunnitelman päättymisen jälkeen. Osapuolten välinen yhteistyö ja kuulemisprosessin säännöllisyys/tehokkuus on dokumentoitava koko investointikauden ajan.
448	Investointi 4. Lisätään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksia edistää	Kohde	Valtiosta riippumatto man sektorin toiminnallise		Määrä	0	15	Q1	2026	On perustettava vähintään 15 toimivaa valtiosta riippumatonta yhteistyöaloitetta (verkostot,

	aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa käsiteltyjen sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon ja seurata asiaan liittyviä uudistuksia		t yhteistyöaloi tteet toiminnassa							yhteenliittymät, foorumit, organisaatioryhmät, mukaan lukien ajatushautomot, analyysi- ja tutkimusrakenteet) sen varmistamiseksi, että kansalaisjärjestöt osallistuvat ja osallistuvat tehokkaasti julkisiin kuulemisprosesseihin. Näiden aloitteiden tavoitteena on seurata vähintään 15 sellaisen julkisen politiikan tai kansallisen uudistuksen luomista, hyväksymistä ja täytäntöönpanoa, joilla on merkitystä kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman kannalta ja yhteiskunnallisesti merkittävillä aloilla (kuten terveys, koulutus ja vihreä siirtymä). Yhteistyömekanismit perustetaan ja otetaan käyttöön kumppanuussopimuksilla, joissa vahvistetaan määriteltä toimintastrategia, joka sisältää konkreettiset ja määritellyt suoritteet ja aikataulut ja jossa keskitytään varmistamaan aktiivinen osallistuminen kuulemisprosesseihin ja seuraamaan tietyn kansallisen

										yleisen politiikan täytäntöönpanoa. Tällaisia aloitteita seurataan vähintään 15 ulkoisella seurantaraportilla, jotka laaditaan säännöllisesti kutakin aloitetta varten. Annettava tuki kattaa hankkeen teknisestä ja taloudellisesta täytäntöönpanosta aiheutuvat menot sekä hankkeessa suunniteltuihin toimiin liittyvät suorat ja välilliset toimintakustannukset (kuulemisten järjestäminen, viestintä- ja tiedonlevitystoimet, tiedonkeruu ja -käsittely, eri alojen asiantuntemus).
449	Investointi 4. Lisätään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksia edistää aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa käsiteltyjen	Välitavoitte	Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua koskevan lainsäädännön voimaantulo, jossa säädetään merkityksellisesti ja oikea-	Lain säännös, jossa ilmoitetaan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua koskevan lain voimaantulo				Q4	2022	Työmarkkinaosapuolten kanssa neuvotellun työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua koskevan uuden lain voimaantulo. Laissa on puututtava työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun puutteisiin, jotka on tuotu esiin asiaa koskevassa maakohtaisessa suosituksessa, ja sen on oltava Kansainvälisen työjärjestön

	sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon ja seurata asiaan liittyviä uudistuksia		aikaisesta työmarkkina osapuolten vuoropuhelusta ja työehtosopimusneuvotte luista ILO:n suositusten mukaisesti							huhtikuussa 2018 antamien ja vuoden 2020 maakohtaisten suositusten johdanto-osan 25 kappaleessa tarkoitettujen suositusten mukainen. Laissa säädetään myös toimialojen määritelmän tarkistamisesta alakohtaisen työehtosopimuksen perustana.
450	Investointi Suunnitelman seuranta ja täytäntöönpano	5. Välitavoitte	Tarkastus ja valvonta: tiedot elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon seuranta varten	Tarkastuskertomus, jossa vahvistetaan tallennusjärjestelmän toiminnot				Q4	2021	Elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon seurantaan tarkoitettun tallennusjärjestelmän on oltava käytössä ja toiminnassa ennen ensimmäistä maksupyyntöä (ennakkorahoitusta lukuun ottamatta). Järjestelmässä on oltava vähintään seuraavat toiminnot: tietojen kerääminen ja välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen seuranta; b) kerättävä ja säilytettävä elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 22 artiklan 2 kohdan d alakohdan i-iii

											alakohdassa vaaditut tiedot ja varmistettava pääsy niihin.
451	Investointi Suunnitelman seuranta täytäntöönpano	5. ja	Välitavoitte	Valtioneuvoston asetus investointi- ja Eurooppahankkeiden ministeriön, valtiovarainministeriön ja tarkastusviranomaisen oikeudelliset toimeksiannosta tulee voimaan	Laissa oleva säännös rahoitus-, täytäntöönpano-, valvonta- ja tarkastusmekanismista annetun hallituksen poikkeusasetuksen voimaantulosta, mukaan lukien selkeä valtuutus kolmelle toimielimelle				Q4	2021	Sellaisen hallituksen asetuksen voimaantulo, jolla vahvistetaan kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman institutionaalinen kehys ja siihen kuuluvien toimielinten toteuttamat toimet, joilla MIPE:lle annetaan valtuudet ja valtuudet hoitaa kaikki Euroopan komissiolle toimitettavat maksupyynnöt, johdon vahvistuslausuma ja tarkastustiivistelmä. Samoissa puitteissa valtiovarainministeriölle annetaan myös tehtävät, jotka liittyvät laina- ja rahoitussopimuksen allekirjoittamiseen yhdessä MIPE:n kanssa, sekä myös toimet, joita tarkastusviranomaisen on suoritettava osana kansallista elpymis- ja palautumissuunnitelmaa koskevaa toimeksiantoaan.

O. OSA-ALUE 15: KOULUTUS

Tämä Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelman osa koostuu kuudesta osa-alueesta, joilla vastataan koulutusjärjestelmän keskeisiin haasteisiin. Osa-alueet ovat peräisin ”Educated Romania” -hankkeesta, joka on Romanian koulutusjärjestelmän uudistusta koskeva kokonaisvaltainen strategia. Osakomponentit ovat seuraavat:

- i. Varhaiskasvatus — kehitetään yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä, jolla parannetaan 0–6-vuotiaiden pääsyä ja osallistumista tehokkaan toimielinten välisen yhteistyön ja monialaisen koordinoitimekanismin pohjalta;
- ii. Koulunkäynnin keskeyttäminen: oppivelvollisuuskoulutuksen uudistaminen lisäämällä koulujen autonomiaa koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi sosiaalista osallisuutta edistävien ohjelmien ja yhtäläisten mahdollisuuksien tarjoamisen avulla;
- iii. Ammatillinen koulutus ja harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevä koulutus: täydellisen ammatillisen väylän luominen korkea-asteen teknistä koulutusta varten;
- iv. Koulutuksen digitalisointi: koulutusprosessin digitalisointi, myös muuttamalla oikeudellista kehystä, jotta mahdollistetaan yhdenmetyt lähestymistavat ja parannetaan sekä opiskelijoiden että opettajien digitaalisia taitoja;
- v. Infrastruktuuri: koulujen ja yliopistojen infrastruktuurin parantaminen kaupunki- ja maaseutualueilla muun muassa muuttamalla ja virtaviivaistamalla sääntelykehystä ympäristöystävällisten turvallisuus- ja laatumormien varmistamiseksi;
- vi. Koulujen hallinto: yliopistoa edeltävän koulutuksen hallinnon uudistaminen ja sen hallinnon ammattimaisuuden lisääminen koulujen riippumattomuuden lisäämiseksi vakauden, johdonmukaisuuden ja pätevyyden varmistamiseksi.

Osa-alue sisältää kuusi uudistusta ja 18 investointia sekä kattavan uudistuksen ”Educated Romania” -hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädännön hyväksymiseksi.

Osa-alue edistää Romanian osoitetun maakohtaisen suosituksen noudattamista erityisesti romanien ja muiden heikommassa asemassa olevien ryhmien koulutuksen laadun ja osallistavuuden parantamisesta sekä taitojen, myös digitaalisten, parantamisesta erityisesti lisäämällä ammatillisen koulutuksen ja korkea-asteen koulutuksen työmarkkinarelevanssia (maakohtainen suositus 3, 2019). Siinä käsitellään myös suositusta taitojen ja digitaalisen oppimisen vahvistamisesta ja yhtäläisten koulutusmahdollisuuksien varmistamisesta (maakohtainen suositus 2, 2020).

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

O.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1. ”Educated Romania” -hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpakettin laatiminen ja hyväksyminen

Uudistuksen tavoitteena on hyväksyä ja saattaa voimaan lainsäädäntöpaketti ”Educated Romania” -hankkeen toteuttamiseksi. Kyseessä on kokonaisvaltainen strategia Romanian koulutusjärjestelmän uudistamiseksi. Kaikki myöhemmät uudistukset ja investoinnit ovat olennainen osa tätä strategiaa.

Uudistus koostuu seuraavista vaiheista, jotka johtavat ”Romanian” täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpakettin hyväksymiseen ja voimaantuloon: perustetaan pääministerin koordinoima

ministeriöiden välinen työryhmä, joka seuraa hankkeen toteuttamista; ministeriön päätös, jolla hyväksytään toimintasuunnitelma täytäntöönpanoa varten; ja lainsäädäntöpaketin valmistelu tiiviissä yhteistyössä keskeisten sidosryhmien kanssa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2023 mennessä.

i. Varhaiskasvatus —

Uudistus 2. Yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä

Uudistuksen tavoitteena on parantaa lasten pääsyä varhaiskasvatukseen syntymästä alemman perusasteen koulutukseen keskittyen erityisesti sosioekonomisesti muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluviin lapsiin.

Uudistukseen sisältyy yhteisten, osallistavien ja laadukkaiden varhaiskasvatuspalvelujen kehittämistä koskevan monialaisen puiteohjelman hyväksyminen. Ohjelmaan sisältyy selkeät vastualueet asianomaisille ministeriöille (opetusministeriö, työ- ja sosiaaliturvaministeriö, terveysministeriö sekä kehitys-, julkisten töiden ja hallinnon ministeriö) sekä vuotuiset operatiiviset täytäntöönpanosuunnitelmat. Monialainen puiteohjelma hyväksytään ministeriön päätöksellä, ja se tulee voimaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022.

Uudistukseen sisältyy myös päivitetyn lainsäädäntökehityksen hyväksyminen täydentävien varhaiskasvatuspalvelujen perustamista, järjestämistä ja toimintaa varten.

Uudistuksen odotetaan nostavan 0–3-vuotiaiden osallistumisasteen varhaiskasvatuspalveluihin 19 prosenttiin 31. joulukuuta 2025 mennessä. Lisäksi 3–6-vuotiaiden osallistumisasteen koulutuspalveluihin odotetaan nousevan 91 prosenttiin 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Uudistusta täydennetään kolmella asiaan liittyvällä investoinnilla:

Investointi 1. 110 päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja käyttöönotto

Investoinnin tavoitteena on lisätä varhaiskasvatusjärjestelmän valmiuksia tarjoamalla päiväkoteja, joilla parannetaan pääsyä ja osallistumista tavanomaisiin varhaiskasvatus- ja hoitopalveluihin. Investointeihin kuuluu 110 energiatehokkaan päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja käyttöönotto kansallisella tasolla. Niillä tarjotaan vakioimuotoinen varhaiskasvatuspalvelu 5000–10000 asukasta kohti enintään 4500 lapselle.

Paikallisviranomaisten on rakennettava 110 päiväkotia, joiden kapasiteetti on 40–110 paikkaa pienissä, keskisuurissa ja suurissa päiväkodeissa. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Tämä investointi toteutetaan myöntämällä paikallisille viranomaisille avustuksia, jotka jakautuvat alueellisesti päiväkoteihin, varhaiskasvatukseen ja hoitopalveluihin.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Investointi 2. 90 täydentävän palvelun perustaminen, varustaminen ja käyttöönotto muita heikommassa asemassa oleville ryhmille

Investoinnin tavoitteena on parantaa varhaiskasvatusjärjestelmän kapasiteettia ja laatua sekä parantaa osallistumisastetta sekä esiopetuksessa että esikoulussa palvelemalla noin 4500 heikommista lähtökohdista tulevaa lasta.

Investoinnin on sisällettävä seuraavat toimet:

1. Menetelmien kehittäminen avustusten myöntämiseksi julkisille ja yksityisille toimijoille 90 täydentävän palvelun perustamista ja laitteistoa varten;
2. Avustusten myöntäminen julkisille ja yksityisille toimijoille 90 täydentävän palvelun perustamista, laitteistoa ja käyttöönottoa varten;
3. 90 täydentävän palvelun perustamisen, laitteiston ja toimintavalmiuteen saattamisen loppuun saattaminen.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2024.

Investointi 3. Varhaiskasvatuspalvelujen ammattilaisten jatkokoulutusta koskevan puiteohjelman kehittäminen

Tämän investoinnin tavoitteena on varhaiskasvatuspalveluissa työskentelevän henkilöstön ammatillistaminen vuonna 2019 hyväksytyn varhaiskasvatuksen opetussuunnitelman mukaisten lähestymistapojen mukaisesti ja myös alle 3-vuotiaille lapsille tarjottavien varhaiskasvatuspalvelujen laadun seurantaan osallistuvan henkilöstön ammattimaistaminen.

Investointi koostuu seuraavista:

1. Teknistä apua koskevan sopimuksen suunnittelu, myöntäminen ja täytäntöönpano seuraavien kahden jatkokoulutusohjelman valmistelua, akkreditointia, toteuttamista ja seuranta varten:
 - yksi koulutusohjelma varhaiskasvatuksen kouluttajille: toteutetaan erityinen opetussuunnitelma, johon sisältyy opetushenkilöstölle ja muulle henkilöstölle tarkoitettuja moduuleja, digitaalinen koulutusmoduuli mukaan luettuna;
 - yksi kouluttajien koulutusohjelma (kolmelta alalta: sosiaali-, koulutus- ja terveystieteiden palvelujen laadun seuranta);
2. Menetelmien kehittäminen 42 avustuksen myöntämiseksi koulutuksen tarjoajille koulutusohjelmien toteuttamista varten käyttäen teknisen avun sopimuksen mukaisesti koulutettuja kouluttajia;
3. 42 apurahan myöntäminen 19950 työntekijän (opetushenkilöstö ja muu kuin opetushenkilöstö, 475 kreivikuntaa kohti) koulutukseen, joka työskentelee vakioituissa ja täydentävissä varhaiskasvatuspalveluissa, ja etusijalla ovat vastaperustetuissa palveluissa olevat työntekijät.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

ii. Koulunkäynnin keskeyttäminen:

Uudistus 3. Oppivelvollisuusjärjestelmän uudistaminen koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi

Uudistuksen tavoitteena on a) panna täytäntöön koulutusta koskeva varhaisvaroitusjärjestelmä, jotta voidaan vähentää poissaoloja, parantaa arviointituloksia, lisätä kansallisiin kokeisiin osallistumista ja lisätä oppivelvollisuuskoulun suorittaneiden oppilaiden osuutta hajautetulla lähestymistavalla ja lisäämällä koulujen riippumattomuutta resurssien käytössä; ja b) seurata koulutuksen tietotekniikkavälineen avulla koulun keskeyttämisvaarassa olevia oppilaita ja tukea kouluja asiaankuuluvassa tiedonkeruussa, toteuttaa yksilöllisiä työsuunnitelmia ja koulutusta.

Nämä tavoitteet saavutetaan saattamalla voimaan hallituksen päätös koulunkäynnin keskeyttämistä koskevan kansallisen ohjelman täytäntöönpanosta 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä ja laajentamalla koulutuksen tietoteknistä varhaisvaroitusjärjestelmää kansallisella tasolla ministerin määräyksellä, joka tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2022.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Tätä uudistusta täydennetään kahdella asiaan liittyvällä investoinnilla:

Investointi 4. Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on keski-suuri ja suuri

Tämän investoinnin tavoitteena on vähentää koulunkäynnin keskeyttämistä käyttämällä koulutuksen varhaisvaroitussysteemiä ja tietoteknistä välinettä, jotta kouluille voidaan osoittaa varoja, joilla tuetaan opiskelijoita siirtyessä ala-asteesta toisen asteen koulutukseen. Perimmäisenä tavoitteena on vähentää koulunkäynnin keskeyttämistä.

Investointi on toteutettava seuraavasti:

1. 2–3 vuoden avustusten myöntäminen kahdessa erässä vuosina 2022 ja 2024 vähintään 2500 koululle. Määrärahojen jako perustuu opetusministeriön laatimaan, koulunkäynnin keskeyttämisvaarassa olevien laitosten esivalintaluetteloon, ja se on saatava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2024 mennessä.
2. Täytäntöönpanon seuranta kahdella lopullisella tavoitteella, joissa kaavaillaan 25 prosentin vähennystä kansallisella tasolla niiden koulujen osalta, jotka ovat erittäin tärkeässä asemassa koulun keskeyttämisen osalta, kun kyseessä on koulunkäynnin keskeyttäminen 2–3-vuotisen apurahan päättyessä (30. kesäkuuta 2026), ja koulunkäynnin keskeyttäneiden ohjelmaan kuuluvien 2500 koulun digitalisointi (30. syyskuuta 2024).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 5. Koulutus Romanian yhdenmätyn koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja varhaisvaroitussysteemin (MATE) tietoteknisen välineen käyttäjille ja järjestelmälliset toimet koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi

Investoinnin tavoitteena on kehittää ja toteuttaa koulutusta Romanian integroidun koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja ennakkoarvotussysteemin tietoteknisen välineen (MATE IT) koulujen käyttäjille. Koulutusmoduulit on räätälöitävä opiskelijoiden tarpeiden ja taitojen (osallistava koulutus), opiskelijakeskeisten opetusmenetelmien ja opetusolosuhteiden parantamisen mukaan; koulutuksen tarjoaminen MATE-tietokone-moduulin käyttöä varten; opiskelijoille ja opettajille suunnattujen tiedotuskampanjoiden kehittäminen ja toteuttaminen; parannetaan opiskelijoiden sosioemotionaalisia taitoja oppivelvollisuuskoulutuksen loppuun saattamiseksi.

45000 opettajan on oltava suorittanut erityiskoulutuksen maaliskuuhun 2023 mennessä.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2023.

- iii. Ammatillinen koulutus (kaksivuotinen järjestelmä):

Uudistus 4. Täyden ammatillisen väylän luominen korkea-asteen tekniselle koulutukselle

Uudistuksen tavoitteena on kehittää harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevää koulutusta, jossa keskitytään opiskelijoiden tarpeisiin ja joka vastaa työmarkkinoiden tarpeita, lisäämällä alojen, tutkintojen ja tutkinnon suorittaneiden määrää ja varmistamalla, että kaksi- ja keskiasteen opiskelijoilla on kattava koulutuspolku, jotta he voivat osallistua kolmannen asteen koulutusohjelmiin (tutkinnot 3–7).

Uudistus koostuu seuraavista:

- Sellaisen lainsäädäntökehityksen voimaantulo, jossa on menetelmä, jolla järjestetään kaksiosainen reitti, jonka kesto on neljä vuotta ja jossa pääsy korkea-asteen koulutukseen alkaa lukuvuodesta 2023–2024.
- Uuden ylioppilastutkinnon, myös harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevien tutkinnon suorittaneiden, sääntelyn kehittäminen. Ylennyksen jälkeen tutkinnon suorittaneiden on voitava osallistua yliopisto-opintoihin. Yhtenäistä ylioppilastutkintoa sovelletaan Romaniassa kesäkuun 2027 istunnosta alkaen.

Koko harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevän koulutusreitien järjestämistä koskeva lainsäädäntökehys tulee voimaan 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä. Uudistuksen täytäntöönpanoa seurataan lisäämällä ammattireitille kirjoittautuneiden opiskelijoiden osuutta suhteessa lukiolaisten kokonaismäärään 17 prosentista 40 prosenttiin 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Tätä uudistusta täydennetään neljällä asiaan liittyvällä investoinnilla⁴⁹:

Investointi 6. 10 alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja kymmenen ammatillisen kampuksen kehittäminen ja varustaminen

Investoinnin tavoitteena on varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet laadukkaaseen ammatilliseen peruskoulutukseen kehittämällä kumppanuuksia talouden toimijoiden tai muiden asiaankuuluvien kumppanien kanssa ammatillisen koulutuksen mukauttamiseksi työmarkkinoiden tarpeisiin.

Investoinnin on koostuttava kymmenen alueellisen konsortion perustamisesta, joista kukin koostuu vähintään seuraavantyyppisistä yksiköistä: paikallisviranomaiset, paikalliset yritykset, ammatilliset ja tekniset oppilaitokset sekä tekniset yliopistot tukemaan työnantajia aktiivisessa roolissa oppilaiden ja opiskelijoiden ammatillisen koulutuksen alalla; ja edellä mainittuihin alueellisiin yhteenliittymiin rakennetaan 10 integroitua, keskiasteen ja yliopiston ammattikorkeakoulua ammatillista koulutusta varten.

Investoinnin tulosten on oltava:

- 10 integroitua ja toimivaa harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevää koulutuskonsortiota, jotka liittyvät kyseisen alueen talouden toimijoiden tarpeisiin. Valintaprosessin on perustuttava opetusministeriön kehittämään yhtenäiseen menetelmään, jota sovelletaan kansallisella tasolla sopivimpien ja vaikuttavimpien alueellisten kumppanuusrakenteiden määrittämiseksi. Kunkin kumppanuusrakenteen olisi mieluiten sijaittava yhdellä erillisellä kehitysalueella, jotta varmistetaan tasapuolinen maantieteellinen jakautuminen kansallisella tasolla. 10:tä valittua alueellista ammatillista yhteenliittymää tuetaan tukijärjestelmällä, jolla varmistetaan opiskelijoiden optimaaliset koulutusolosuhteet ja tarjotaan taloudellista tukea neljän vuoden ajan. Etusijalle asetetaan heikommista lähtökohdista tulevat ylemmän perusasteen ja keskiasteen oppilaat, romanit mukaan luettuina.
- 10 integroitua yhdistettyä ammattikampusta (korkeakoulut ja tekniset yliopistot), joiden tavoitteena on luoda moderni fyysinen infrastruktuuri yhdistettyjä ammattiasuntoja varten, alueelliset kumppanuusrakenteet/yhteenliittymät. Täytäntöönpano tapahtuu paikallistasolla, ja kaupunkien ja kuntien odotetaan osallistuvan infrastruktuurihankkeiden toteuttamista koskeviin ehdotuspyyntöihin alueellaan.

Uusien rakennusten on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevaa teknistä ohjetta (2021/C58/01), tulevien hankepyyntöjen tehtävänmäärittäykseen sisältyviin tukikelpoisuusperusteisiin ei lueta seuraavia toimia: fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot, mukaan lukien käyttö loppupäässä⁵⁰; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toimet, joilla

⁴⁹ Investoinnit 13 ja 14 sisältyvät O.3 jaksoon.

⁵⁰ Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastрукtuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteesta annettujen teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja⁵¹; jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin⁵² ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toimet⁵³; ja iv) toiminnot, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle. Tehtävnmäärityksessä on lisäksi edellytettävä, että ainoastaan asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia toimintoja voidaan valita.

Ammatilliset kampukset on rakennettava 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä, ja harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevien koulutuskonsortioiden on toimittava täydellä kapasiteetilla 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä. Täytäntöönpanon seurannasta huolehtivat opiskelijat, jotka ovat kirjoilla täydellä kaksoisreitillä, ja niiden määrä kasvaa 1847:stä vuonna 2020 aina 3000 opiskelijaan kesäkuussa 2026. Rahoitusohjelmien kestävyys vuoden 2026 jälkeen varmistetaan valtion talousarviosta.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 7. Maatalouskorkeakoulujen muuttaminen ammattikoulutuskeskuksiksi

Investoinnin tavoitteena on tukea 57:ää maatalousalan oppilaitosta, jotka järjestetään viiteen alueelliseen keskukseseen, jotka vastaavat viittä Romaniaan sijoittautunutta maatalousyliopistoa. Maatalouskollegioiden rahoitusjärjestelmän, jonka enimmäismäärä on viisi vuotta, on katettava vähintään seuraavat toimintatyytit:

- Koululaboratorioiden, työpajojen ja tietotekniikkalaboratorioiden, ruokaloiden ja opiskelijoiden majoituksen nykyaikaistaminen, kunnostaminen ja laajentaminen.
- Hankkia biologista materiaalia, maatalouslaitteita ja maataloustöitä varten tarkoitettuja koneita.
- Opettajien koulutus, joka perustuu maatalousministeriön ja opetusministeriön laatimiin erityisiin maatalouteen liittyviin opetussuunnitelmiin.

Jokaisessa maatalouskoulussa on oltava tietotekniikkalaboratorio, johon kuuluu simulaattoreita ja ohjelmistoja, joita tarvitaan teoreettiseen ja käytännön opetus- tai oppimistoimintaan.

Peruskorjausten osalta sopimukseen on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen ennen rakennuksen peruskorjausta, mikä lisää primäärienergian säästöjä 30 prosentilla peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosenttia perusparannukseen liittyvistä kustannuksista on liityttävä energiatehokkuuden parantamiseen.

Sopimuksissa on myös edellytettävä, että uudet rakennukset täyttävät tavoitteen, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia

⁵¹ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavien päästöoikeuksien varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluvilla toiminnoilla komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

⁵² Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

⁵³ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitospohjaisesti.

koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2025.

iv. Koulutuksen digitalisointi:

Uudistus 5. Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehyksen hyväksyminen

Uudistuksella pyritään varmistamaan tarvittava oikeudellinen kehys oppilaiden digitaalisten taitojen kehittämiseksi määrittelemällä koulutusalan ammattilaisten osaamisprofiili, tarkistamalla oppivelvollisuuden opetussuunnitelmaa ja tieto- ja viestintätekniikan alojen puitesuunnitelmaa kaikilla koulutasoilla.

Uudistus pannaan täytäntöön koulutusprosessien ja -sisällön digitalisointia ja verkkoarviointien suorittamista koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantuloon mennessä. Lisäksi tällä uudistuksella on asetettava vähimmäis- ja optimaaliset vaatimukset verkkokoulutuksen laadun varmistamiseksi. Uudistuksen odotetaan yhdenmukaistavan koulutusjärjestelmän opiskelijoiden digitaalisia taitoja koskevan eurooppalaisen DigComp-kehysten mukaiseksi muun muassa päivittämällä opetussuunnitelmaa ja kehittämällä digitaalista opetusmateriaalia. Uudistuksessa toteutetaan myös yhteydet opettajan osaamisprofiiliin ja ammatillisen peruskoulutuksen, ammatillisen jatkokoulutuksen ja ammattitaitokoulutuksen opetussuunnitelman välillä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Tätä uudistusta täydennetään neljällä asiaan liittyvällä investoinnilla⁵⁴:

Investointi 8. Opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma

Investoinnin tavoitteena on kehittää opettajien digitaalisia pedagogisia taitoja, mukaan lukien käytettävissä olevien välineiden ja resurssien keräämiseen ja tehokkaaseen käyttöön liittyvät taidot. Investointi kohdistuu kaikkiin erityistoimintoihin, kuten opetukseen, arviointiin, viestintään vanhempien kanssa sekä digitaalisen sisällön ja resurssien luomiseen ja vaihtoon.

Investointi toteutetaan kehittämällä aihekohtaisia kursseja digitaalisen lukutaidon ja digitaalisten pedagogisten taitojen kehittämiseksi erityisesti maaseutualueiden ja muiden heikommassa asemassa olevien ympäristöjen opettajille. Digitaalista osaamista koskeva eurooppalainen kehys ja kansainvälisesti tunnustetut digitaalisten taitojen standardit on otettava huomioon koulutusohjelmaa suunniteltaessa. Koulutusohjelmiin odotetaan osallistuvan 100000 opettajaa. Digitaalisia taitoja koskevaa koulutusta on täydennettävä foorumilla, jossa kerätään multimedia-opintoja, joita voidaan käyttää hyvänä käytäntömallina kullekin opetussuunnitelma-alalle tai oppiaineelle eri koulutustasoilla. 50000 opettajaa hyötyy erityisen alustan kautta tapahtuvasta vaihdosta. Koulutusohjelman pitkäaikaisen vaikutuksen varmistamiseksi on luotava puitteet, joilla seurataan ja arvioidaan hankittujen taitojen käytännön soveltamista, varmistetaan digitaalisten taitojen arviointi ja käynnistetään korjaavia toimia.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2025.

Investointi 9. Digitaalitekniikan laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille

Investoinnin tavoitteena on varmistaa yliopistoa valmisteleville kouluille tarvittava infrastruktuuri ja tekniset resurssit keskittyen epäsuotuisiin alueisiin (etenkin maaseutualueisiin), jotta oppilailla on mahdollisuus käyttää teknologiaa tietotekniikkalaboratorioiden ja erityislaitteiden avulla.

⁵⁴ Investoinnit 12 ja 13 sisältyvät O.3 jaksoon.

Investointi koostuu avustuksista vähintään 4300 tietotekniikkalaboratorion nykyaikaistamiseen, yli 1100 teknologiakeskuksen kehittämiseen (älylaboratorioina) sekä infrastruktuurin ja digitaalisten laitteiden varmistamiseen yli 3600 koulussa, jotka eivät kuulu minkään muun rahoitusohjelman piiriin. Älykkäiden laboratorioden on mahdollistettava oppilaiden digitaalinen ja teknologinen lukutaito, opettajankoulutus työmarkkinoilla tarvittavien perus- ja edistyksellisten digitaalisten taitojen ja osaamisen osalta samalla, kun käytetään uutta teknologiaa 4.0 ja kehitetään soveltavaa luovuutta 3D-tulostuksen ja 3D-suunnitteluohjelmistojen avulla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2025.

v. Infrastruktuuri⁵⁵:

Uudistus 6. Päivitetty sääntelykehys, jolla varmistetaan ympäristöystävällinen suunnittelu, rakentaminen ja lahjoitusvaatimukset yliopistoa edeltävässä koulutusjärjestelmässä

Uudistuksen tavoitteena on a) parantaa oppimisympäristöjen laatua ja turvallisuutta, mukaan lukien opetusmateriaalia, kalusteita ja laboratoriolaitteiden ja teknisten työpajojen laitteita koskeva sääntely; ja b) kehittää ja hyväksyä oikeudellinen kehys, jolla edistetään siirtymistä vihreisiin rakennuksiin kouluissa.

Siirryttäessä vihreisiin ja älykkäisiin rakennuksiin Romanian viranomaisten on saatettava ajan tasalle koulujen suunnittelua, lahjoitusta ja toimintaa koskeva lainsäädäntö, mukaan lukien laboratorio- ja tiedelaboratorioiden opetusmateriaalia, kalusteita ja laitteita koskeva sääntely, ja kehitettävä menetelmät vihreiden koulujen toimintaa ja organisointia varten.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

Uudistukseen liittyy kolme investointia kouluihin liittyvään infrastruktuuriin:

Investointi 10. Vihreiden koulujen verkoston kehittäminen ja vihreiden pienoisbussien hankinta

Tämän investoinnin tavoitteena on varmistaa yliopistoa edeltävien koulujen kestävyys siirtymällä vihreisiin kouluihin ja vihreään liikkuvuuteen (sähköiset pienoisbussit). Kestävään koulutusjärjestelmään siirtymisen varmistamiseksi opetusministeriö aloittaa kestävien ja ympäristöystävällisten koulujen verkoston kehittämisen. 238 905 m²^{koulualueesta} hyötyy rakenteellisista muutoksista, joilla varmistetaan kestävyys (lämpöeristys, aurinkopaneelit, viheralueiden suunnittelu, valikoiva keruu) ja 36 951 m² on rakennettava uusi^{vihreä} koulualue. Vihreiden koulujen valintamenetelmässä voidaan ottaa huomioon muun muassa seuraavat kriteerit: koulun käytettävyys; oppilaiden lukumäärä; palkintojen oikeudenmukainen maantieteellinen jakautuminen; palkintojen tasapuolinen jakautuminen maaseutu- ja kaupunkialueilla alueen pilaantumisen taso; aiempi kokemus hankkeiden täytäntöönpanosta ja ympäristöhankkeiden/-toimien toteuttamisesta.

Uusien rakennusten on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Peruskorjausten osalta sopimukseen on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta vähennetään vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen ennen rakennuksen peruskorjausta, mikä lisää primäärienergian säästöjä 30 prosentilla peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosenttia kustannuksista on liityttävä energiatehokkuuden parantamiseen.

Pienoisbussia 1218 on tarkoitettu maaseutualueiden eristyneisiltä paikkakunnilta tulevien oppilaiden kuljettamiseen. Opetusministeriö tekee kansallisella tasolla yhdessä paikallisten viranomaisten kanssa analyysin sellaisten tilanteiden tunnistamiseksi, joissa oppilaiden kuljettaminen muiden

⁵⁵ Investointi 17 sisältyy O.3 jaksoon.

paikkakuntien kouluihin edellyttää. Tällä investoinnilla täydennetään myös uudistusta 2, joka koskee koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemistä, varmistamalla harvaan asuttujen oppilaiden liikkuvuusmahdollisuudet ja helpottamalla heidän pääsyään laadukkaaseen koulutukseen.

Sähkökäyttöiset pienoibusset on ostettava ja käytössä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024, ja vihreät rakennukset on saatava valmiiksi 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Investointi 11. Tilat yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulun luonnontieteiden laboratorioille/koulukaapeille

Investoinnin tavoitteena on tarjota laatuvaatimusten täyttämiseksi tarvittavat tilat luokkahuoneissa ja koulun luonnontieteiden laboratorioissa/koulukaapeissa, mukaan lukien erikoistuneiden opetustilojen ja -laitteiden tarjoaminen muita heikommassa asemassa oleville oppilaille ja opiskelijoille, joilla on erityisopetusta.

Luokkahuoneita ja koulutieteellisiä laboratorioita/koulukaappeja varten tarvittavat tilat on järjestettävä hajautetusti koulutasolla, maakunnallisissa koulujen tarkastuslaitoksissa ja paikallisissa viranomaisissa. 75000 luokkahuonetta ja 10000 koulutieteellistä laboratoriota/koulukaapia on varustettava.

Investoinnit on asetettava etusijalle niissä oppilaitoksissa, jotka eivät viiden viime vuoden aikana ole investoineet luokkahuoneisiin ja laboratoriolaitteisiin.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Investointi 12. Tuki maaseudun koulujen yhteenliittymille

Investointi on suunnattu kylistä ja pienistä kunnista tuleville opiskelijoille, jotta voidaan parantaa heidän pääsyään laadukkaaseen koulutukseen nykyaikaisissa maaseutu- ja koulukampuksissa.

Maaseudun koulutusympäristön vahvistamiseksi on perustettava kolme maaseudun koulujen yhteenliittymää varmistamalla optimaaliset opetusolosuhteet ja noudattamalla sosiaalisen oikeudenmukaisuuden periaatetta.

Kolme yhteenliittymää rahoitetaan investointi- ja Eurooppa-hankkeista vastaavan ministeriön hallinnoimasta avustusjärjestelmästä, joka valitsee kolme paikallista toimintaryhmää tai paikallisten toimintaryhmien yhteenliittymää, jotka täyttävät vähintään kaksi perustetta: osoittaa mikroalueen demografinen väheneminen vähintään seitsemän vuoden aikana; b) voi esittää maaseutukoulukampushankkeelle paikallisviranomaisten sitovan suostumuksen.

Sen jälkeen on kehitettävä kolme nykyaikaista kampusta, joiden kapasiteetti on 300–1 500 paikkaa. Kampuksilla on oltava nykyaikaiset koulutustilat, työpajat ja laboratoriot, koulun jälkeiset tilat, urheilutilat ja -kentät, epäviralliseen toimintaan tarkoitettut tilat, keittiö- ja majoitustilat oppilaille ja opettajille sekä opettajille tarkoitettut tilat. Kampuksilla on myös oltava kalusto, joka tarjoaa oppilaille päivittäisiä kuljetuksia ja koulumatkoja.

Uusien rakennusten on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

vi. Koulujen hallinto:

Uudistus 7. Yliopistoa edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon uudistaminen ja hallinnon ammattimaisuus

Uudistuksen tavoitteena on, että koulut hyötyvät tehokkaammasta hallinnosta ja riippumattomuudesta. Hallintouudistuksella lisätään koulutason valmiuksia panna täytäntöön kaikki koulutuslalla ehdotetut uudistukset.

Opetusministeriö allekirjoittaa teknistä apua koskevan sopimuksen yliopistoa edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon analysoimiseksi, mukaan lukien suositukset ja suunnitelma järjestelmän hallinnon uudistamiseksi koulujen suuremman riippumattomuuden puitteissa.

Suunnitelmassa on myös esitettävä pilottisuunnitelma, jossa keskitytään 60 koulun opetussuunnitelmien arkkitehtuurikehyksiin ja jolla testataan systeemisten muutosten vaikutuksia niiden mukauttamiseksi, korjaamiseksi ja mukauttamiseksi tarpeisiin ennen niiden laajentamista.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2024.

Tätä uudistusta täydennetään yhdellä investoinnilla⁵⁶.

⁵⁶ Investointi 18 sisältyy O.3 jaksoon.

O.2 Seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
452	Uudistus 1. ”Educated Romania” -hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpaketin laatiminen ja hyväksyminen	Välitavoite	”Educated Romania” -hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpaketin voimaantulo	Lainsäädäntöpaketin säännös ”Educated Romania” -hankkeen voimaantulosta				KOLMAS VUOSINELJÄNNES	2023	Lainsäädäntöpakettiin on sisällyttävä - Perustetaan pääministerin koordinoima ministeriöiden välinen työryhmä, joka seuraa ”Educated Romania” -hanketta. Seurantareportit julkaistaan. - Ministerin asetuksen antaminen määräajoista ja vastuualueista ”Educated Romania” -hankkeen toteuttamiseksi; - Lainsäädännölliset toimenpiteet, joilla varmistetaan ”Educated Romania”

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										-hankkeen toteuttaminen. Lainsäädäntöpaketin valmistelemiseksi järjestetään kuulemisia työmarkkinaosapuolten, vanhempainyhdistysten, yritysten ja kansalaisjärjestöjen edustajien, paikallisyhteisöjen, muiden viranomaisten/yhteisöjen, oppilaiden, opiskelijoiden, opettajien ja asiantuntijoiden kanssa.
453	Uudistus Yhtenäinen, osallistava ja laadukas	2. Välitavoite	Monialaisen puiteohjelman hyväksymisestä annetun ministeriön	— MO:n määräys, jossa ilmoitetaan monialaisen				Q4	2022	Opetusministerin, työ- ja sosiaalisen suojelun ministerin, terveysministerin sekä kehitys-, julkisten

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
	varhaiskasvatusjärjestelmä		päätöksen voimaantulo Täydentävien varhaiskasvatuspalvelujen perustamista, järjestämistä ja toimintaa sääntelevän koulutusorganisaation voimaantulo	puiteohjelman voimaantulo — MO:n säännös, jossa ilmoitetaan täydentävien varhaiskasvatuspalvelujen perustamista, järjestämistä ja toimintaa koskevan asetuksen voimaantulo						töiden ja hallinnon ministerin allekirjoittamalla ministerin asetuksella hyväksytään ja otetaan käyttöön monialaisen puiteohjelman ensimmäisen vuoden aikana yhtenäisten, osallistavien ja laadukkaiden varhaiskasvatuspalvelujen kehittäminen. Ministeriön päätöksen on sisällettävä: - Monialainen puiteohjelma (ISFP), johon kuuluvat kunkin ministeriön vastualueet. - Vuotuiset operatiiviset täytäntöönpanosuunnitelmat ISFP:n täytäntöönpanoa

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
										varten. Näissä vuotuisissa suunnitelmissa määritellään määrääjat ja vastuut ja selvennetään näiden toimenpiteiden täytäntöönpanon seurantaan liittyvän yhteistyön näkökohtia. Lisäksi hyväksytään ministeriön määräys, jolla säännellään täydentävien varhaiskasvatuspalvelujen perustamista, järjestämistä ja toimintaa 31 päivään joulukuuta 2022 saakka avustusjärjestelmän käynnistämisen valmisteleiseksi.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
454	Uudistus Yhtenäinen, osallistava ja laadukas lasten varhaiskasvatusjärjestelmä	2. Kohde	0–3-vuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin		Osuus (%)	14,1	19	Q4	2025	0–3-vuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin kasvaa 4,9 prosenttiyksikköä. Indikaattori ”osallistuminen viralliseen lastenhoitoon 0–3” on otettava EU-SILC-tutkimuksesta. Vakio- ja lisäpalvelupaikkoja voi olla 31. joulukuuta 2025 mennessä noin 15000.
455	Uudistus Yhtenäinen, osallistava ja laadukas lasten varhaiskasvatusjärjestelmä	2. Kohde	3–6-vuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin		Osuus (%)	88	91	Q4	2025	3–6-vuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin kasvaa 3 prosenttiyksikköä. Kansallinen tilastolaitos (INS) laatii vuosittain osallistumisastetta

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										koskevat laskelmat varhaiskasvatuslaitosten toimittamien tietojen perusteella.
456	Investointi 1. 110 päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja käyttöönotto	Välitavoite	Sopimusten allekirjoittaminen julkisten toimijoiden (kuntien) kanssa 110 päiväkodin rakentamisesta, varusteista ja käyttöönotosta	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2022	Päivähoito-, esikoulu-, varhaiskasvatus- ja hoitopalveluja koskevien sopimusten allekirjoittaminen alueellisesti. Avustusjärjestelmä perustuu seuraaviin perusteisiin: I) paikallisen strategian olemassaolo näiden palvelujen kehittämiseksi; enintään 3-vuotiaiden lasten lukumäärä suhteessa olemassa olevien palvelujen kattavuuskapasiteettiin enintään 2/3 km:n säteellä; vanhempien näitä palveluja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										koskevien vireillä olevien pyyntöjen määrä (vähintään 50); tarveanalyysi, jossa otetaan huomioon marginalisoituneiden yhteisöjen erityistarpeet; v) vasta rakennettujen rakennusten on täytettävä tavoite, jonka mukaan primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin kansallisten suuntaviivojen mukainen lähes nollaenergiarakennusta koskeva vaatimus, joka on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
457	Investointi 1. 110 päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja käyttöönotto	Kohde	Uudet, varustetut ja toimintavalmiit päiväkotit		Määrä	0	110	Q4	2025	Sen jälkeen kun avustusjärjestelmä on käynnistetty, on rakennettava 110 päiväkotia niiden rakentamista (ja laitteita) varten välitavoitteen 453 vaatimusten mukaisesti. Paikallisviranomaisten on rakennettava 110 päiväkotia, joiden kapasiteetti on 40–110 paikkaa. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus kansallisten

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										suuntaviivojen mukaisesti, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Uusien päiväkotien on pystyttävä tarjoamaan koulutustukea enintään 4500 lapselle. Suunnitteilla on suurten, keskisuurten ja pienten päiväkotien rakentaminen
458	Investointi 2. 90 täydentävän palvelun perustaminen, varustaminen ja käyttöönotto muita heikommassa asemassa oleville ryhmille	Välitavoite	Muita heikommassa asemassa oleville ryhmille tarkoitettujen täydentävien palvelujen perustamista, varustamista ja käyttöönottoa	Sopimusten allekirjoittaminen				Q1	2023	Opetusministeriö vastaa tukihakemuksen valmistelusta ja käynnistämisestä sekä edunsaajien neuvonnasta ja seurannasta heikommassa asemassa oleville ryhmille tarkoitettujen täydentävien

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			koskevien sopimusten allekirjoittaminen							palvelujen perustamisessa, varustamisessa ja käyttöönotossa. Avustusjärjestelmän vaiheittaisen täytäntöönpanon tuloksena perustetaan, varustetaan ja otetaan käyttöön täydentäviä palveluja. Nämä palvelut on tarkoitettu perustaa yhteisön tai erilaisten julkisten ja yksityisten oppilaitosten tarjoamiin tiloihin syrjäisiltä/epäedullisilta paikkakunnilta, joissa oppilaitos on liian kaukana lapsen kotipaikasta ja joissa 0–6-vuotiaiden lasten määrä on hyvin pieni, minkä vuoksi ei ole perusteltua rakentaa

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										lastentarhaa/kindergart enia, jotta varmistetaan lasten oikeus koulutukseen syntymästä kuuteen vuoteen mahdollisimman lähellä kotiaan. Täydentävät palvelut voivat olla ludoteekki, leikkikeskus, monitoimikeskus jne., ja ne on varustettava lasten pöydillä ja tuoleilla; lasten patjat; opetusmateriaalit ja -laitteet, mukaan lukien digitaaliset laitteet (kannettavat tietokoneet, älykkäät tabletit, digitaalikamerat ja -videot, digitaaliset matot opetustoimintaa varten, digitaaliset kirjoitus- ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										piirustussarjat jne.); materiaali- ja lelukaapit ja kirjaston hyllyt; kylpyhuonekalut, myös vaipanvaihtohuonekalut; hallinnollisten tilojen kalusteet (toimistot, istuimet, kaapit); keittiökalusteet ja -laitteet. Kussakin täydentävässä palvelussa on oltava kaksi luokkahuonetta/ryhmää, jotka perustetaan ja varustetaan. Sen vuoksi täydentävillä palveluilla on voitava tarjota koulutustukea enintään 50 lapselle, jotka ovat syntyneet 6-vuotiaina

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										palvelusaikaa kohti, enintään 4500 lapselle.
459	Investointi 2. 90 täydentävän palvelun perustaminen, varustaminen ja käyttöönotto muita heikommassa asemassa oleville ryhmille	Kohde	Perustetut, varustetut ja toiminnassa olevat täydentävät palvelut		Määrä	0	90	Q1	2024	Vähintään 90 täydentävää palvelua on perustettu, varustettu ja otettu käyttöön välitavoitteen 458 säännösten mukaisesti.
460	Investointi 3. Varhaiskasvatus palvelujen ammattilaisten jatkokoulutusta koskevan puiteohjelman kehittäminen	Kohde	Koulutetut opetussuunnitelman ja seuranta-alojen kouluttajat		Määrä	0	420	Q2	2024	420 kouluttajaa (168 kouluttajaa ja 252 kouluttajaa varhaiskasvatuspalvelujen seurannassa) on koulutettava ja arvioitava kahdessa ohjelmassa, ja heille on annettava erityiset todistukset. Toteutetaan kaksi jatkokoulutusohjelmaa :

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- yksi koulutusohjelma varhaiskasvatuksen kouluttajille: toteutetaan erityinen opetussuunnitelma, johon sisältyy opetushenkilöstölle ja muulle henkilöstölle tarkoitettuja moduuleja, digitaalinen koulutusmoduuli mukaan luettuna; - yksi kouluttajien koulutusohjelma (kolmelta alalta: sosiaali-, koulutus- ja terveyspalvelut), joilla seurataan varhaiskasvatuspalvelujen laatua. Etusijalle asetetaan vastaperustetuissa

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										palveluissa työskentelevät henkilöt.
461	Investointi 3. Varhaiskasvatus palvelujen ammattilaisten täydennyskoulutusta koskevan puiteohjelman kehittäminen	Kohde	Koulutettu henkilöstö, joka työskentelee vakioituissa ja täydentävissä varhaiskasvatustalveissa ja asettaa etusijalle vastaperustetuissa palveluissa olevat		Määrä	0	19 950	Q4	2025	Koulutetaan 19950 henkilöä, jotka työskentelevät vakioituissa ja täydentävissä varhaiskasvatustalveissa (opetushenkilöstö ja muu kuin opetushenkilöstö), joissa etusijalle asetetaan vastaperustetuissa palveluissa olevat henkilöt. Etusijalle asetetaan vastaperustetuissa palveluissa työskentelevät henkilöt (jos ne ovat toiminnassa). Koulutusohjelman 1

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										loppuun saattaminen voisi myös olla etu niille, jotka on palkattava näihin uusiin palveluihin. Näiden koulutusten saajien (475 opetushenkilöstöä ja muuta kuin opetushenkilöstöä kutakin avustusta kohden) on suoritettava teknisen avun ennalta määrittelemät koulutusohjelmat, jotka on määrä antaa etukäteen, sekä arvioitava ja saatava erityinen todistus.
462	Uudistus 3. Oppivelvollisuuden järjestelmän uudistaminen koulunkäynnin	Välitavoite	Koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämistä	Valtioneuvoston päätökseen sisältyvä säännös koulunkäynnin keskeyttämisen				Q4	2021	Tulee voimaan hallituksen päätös, jolla pannaan täytäntöön kansallinen ohjelma

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi		koskevan kansallisen ohjelman täytäntöönpanosta annetun hallituksen päätöksen voimaantulo	vähentämistä koskevan kansallisen ohjelman voimaantulosta						koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi, mukaan lukien ohjelmaan kuuluvien koulujen koulutusta koskevan varhaisvaroitusjärjestelmän täytäntöönpanon, johon sisältyy aikasidonnaisia, näyttöön perustuvia ja kustannustehokkaita tavoitteita. Koulutuksen varhaisvaroitusjärjestelmän täytäntöönpanoa koskevan kansallisen ohjelman on mahdollistettava yhdenmukainen ja järjestelmällinen lähestymistapa paikallisella,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										alueellisella ja kansallisella tasolla.
463	Uudistus 3. Oppivelvollisuuden järjestelmän uudistaminen koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi	Välitavoite	MATE-välineen käytöstä kansallisella tasolla annetun ministeriön määräyksen voimaantulo	MO:n säännös, josta käy ilmi MATE-välineen käytön voimaantulo kansallisella tasolla kaikissa alemman ja ylemmän perusasteen kouluissa				Q4	2022	Ministeriön määräyksessä määrätään MATE-tietojärjestelmämoduulin käytöstä kansallisella tasolla. IT-moduulissa yksilöidään riskit, kun taas kansalliseen ohjelmaan sisältyy koulutusyksiköitä, joilla on suuri keskeyttämisriski (niiden nuorten osuus, jotka eivät ole suorittaneet ylemmän perusasteen koulutusta ja jotka eivät ole koulutuksessa) ja jotka saavat avustuksia.
464	Investointi 4. Sellaisten oppilaitosten	Välitavoite	Avoin ehdotuspyyntö, jolla tuetaan	Ehdotuspyynnön julkaiseminen				Q4	2021	Ehdotuspyyntö, jossa oppilaitoksille myönnetään

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	tukeminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on keskisuuri ja suuri		opiskelijoiden siirtymistä alasteesta toisen asteen koulutukseen. Hankkeet perustuvat koulutuksen varhaisvaroitusjärjestelmässä määritettyihin viiteen indikaattoriin							apurahoja, joilla tuetaan opiskelijoiden siirtymistä ylemmän perusasteen koulutuksesta toiseen. Hankkeet perustuvat koulutuksen ennakkovaroitusjärjestelmässä määritettyihin viiteen indikaattoriin. Kaikki indikaattorit lasketaan painotuksen perusteella, jossa analysoidaan määrää eli opiskelijoiden ja opettajien määrää tai laatua eli kansallisessa arvioinnissa saatuja pisteitä. MATE-koulujen varhaista keskeyttämistä koskevan haavoittuvuusindeksin perusteella MATE-

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										koulut luokiteltiin kolmeen luokkaan toimen prioriteetin mukaan: suuri, keskisuuri ja pieni. Ensisijaisina koulutusyksikköinä, jotka tarvitsevat välittömiä toimia, katsotaan olevan niitä, joiden kokonaispistemäärä on 3,5–5 ja joilla on useita haavoittuvuustekijöitä, kuten suuri määrä korvaavia opettajia, korkea koulunkäynnin keskeyttäneiden osuus, alhainen osallistumisaste ja heikot kansalliset arviointitulokset. Nämä koulut on asetettava etusijalle rahoituksessa.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Tukikelpoisia toimia ovat: - pedagoginen ja tukitoiminta - opetussuunnitelman ulkopuolinen toiminta - pienet rakennusurakat ja tavaroiden ostot, - muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluville oppilaille myönnettävät avustukset, joilla varmistetaan siirtyminen ylemmän perusasteen koulutuksesta keskiasteen koulutukseen oppivelvollisuuden

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										loppuun saattamiseen, - kumppanuus kansalaisjärjestöjen kanssa tuki- ja/tai opetussuunnitelman ulkopuolista toimintaa varten. Koulut vastaavat opiskelijoiden tuloksista ja saavutetusta edistyksestä säännöllisistä päivityksistä siirtämällä nämä tiedot MATE-tietojen keruujärjestelmään.
465	Investointi Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski	4. Kohde	Oppilaitokset, joille on myönnetty avustusjärjestelmä (erä 1)		Määrä	0	750	Q1	2022	750 oppilaitosta saa apurahoja opiskelijoiden tukemiseksi siirtyessä ala-asteesta toisen asteen koulutukseen viiden indikaattorin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
	i on keskisuuri ja suuri									perusteella koulutuksen ennakkovaroitusjärjestelmässä määriteltujen viiden indikaattorin perusteella. Kaikki indikaattorit lasketaan painotuksen perusteella, jossa analysoidaan määrää eli opiskelijoiden ja opettajien määrää tai laatua eli kansallisessa arvioinnissa saatuja pisteitä. MATE-koulujen varhaista keskeyttämistä koskevan haavoittuvuusindeksin perusteella MATE-koulut luokiteltiin kolmeen luokkaan toimen prioriteetin mukaan: suuri,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										keskisuuri ja pieni. Ensimmäisissä koulutusyksiköinä, jotka tarvitsevat välittömiä toimia, katsotaan olevan niitä, joiden kokonaispistemäärä on 3,5–5 ja joilla on useita haavoittuvuustekijöitä, kuten suuri määrä korvaavia opettajia, korkea koulunkäynnin keskeyttäneiden osuus, alhainen osallistumisaste ja heikot kansalliset arviointitulokset. Nämä koulut on asetettava etusijalle rahoituksessa. Tukikelpoisia toimia ovat: - pedagoginen ja tukitoiminta

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
										- opetussuunnitelman ulkopuolinen toiminta - pienet rakennusurakat ja tavaroiden ostot, - muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluville oppilaille myönnettävät avustukset, joilla varmistetaan siirtyminen ylemmän perusasteen koulutuksesta keskiasteen koulutukseen oppivelvollisuuden loppuun saattamiseen, - kumppanuus kansalaisjärjestöjen kanssa tuki- ja/tai

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										opetussuunnitelman ulkopuolista toimintaa varten. Koulut vastaavat opiskelijoiden tuloksista ja saavutetusta edistyksestä säännöllisistä päivityksistä siirtämällä nämä tiedot MATE-tietojen keruujärjestelmään.
466	Investointi 4. Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on keski-suuri ja suuri	Kohde	Oppilaitokset, joille on myönnetty avustusjärjestelmä (erä 2)		Määrä	750	1 750	Q1	2024	1000 uutta oppilaitosta saa apurahoja opiskelijoiden tukemiseksi, jotta he voivat siirtyä ylemmän perusasteen opinnoista toisen asteen koulutukseen, koulutuksen ennakkovaroitusjärjestelmässä määriteltujen viiden indikaattorin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
										perusteella. Kaikki indikaattorit lasketaan painotuksen perusteella, jossa analysoidaan määrää eli opiskelijoiden ja opettajien määrää tai laatua eli kansallisessa arvioinnissa saatuja pisteitä. Koulunkäynnin keskeyttämistä koskevan haavoittuvuusindeksin perusteella MATE-koulut luokiteltiin kolmeen luokkaan tukitoimen prioriteetin mukaan: suuri, keskisuuri ja pieni. Ensisijaisina koulutusyksikköinä, jotka tarvitsevat välittömiä toimia, katsotaan olevan niitä,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										joiden kokonaispistemäärä on 3,5–5 ja joilla on useita haavoittuvuustekijöitä, kuten suuri määrä korvaavia opettajia, korkea koulunkäynnin keskeyttäneiden osuus, alhainen osallistumisaste ja heikot kansalliset arviointitulokset. Nämä koulut on asetettava etusijalle rahoituksessa. Tukikelpoisia toimia ovat muun muassa seuraavat: - pedagoginen ja tukitoiminta - opetussuunnitelman ulkopuolinen toiminta

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- pienet rakennusurakat ja tavaroiden ostot, - muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluville oppilaille myönnettävät avustukset, joilla varmistetaan siirtyminen ylemmän perusasteen koulutuksesta keskiasteen koulutukseen oppivelvollisuuden loppuun saattamiseen, - kumppanuus kansalaisjärjestöjen kanssa tuki- ja/tai opetussuunnitelman ulkopuolista toimintaa varten.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Koulut vastaavat opiskelijoiden tuloksista ja saavutetusta edistyksestä säännöllisistä päivityksistä siirtämällä nämä tiedot MATE-tietojen keruujärjestelmään.
467	Investointi 4. Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on keski-suuri ja suuri	Kohde	Koulupudokkaiden ohjelmaan osallistuvat oppilaitokset, joissa on digitalisoituja luokkahuoneita		Määrä	0	2 500	KOLMAS VUOSINELJÄNNES	2024	Keskeyttämisohjelman kuuluvat 2500 oppilaitosta on digitalisoitava kokonaan hankkimalla tarvittavat laitteet (tabletit, tulostimet, reitittimet).
468	Investointi 4. Sellaisten oppilaitosten tukeminen, joissa koulunkäynnin	Kohde	Niiden koulujen lukumäärän vähentäminen, joissa koulunkäynni		Määrä	2 500	1 875	Q2	2026	Niiden koulujen määrää, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on keski-suuri ja suuri, vähennetään 625:llä.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	keskeyttämisriski on keskisuuri ja suuri		n keskeyttämisriski on keskisuuri ja suuri							Haavoittuvuusindeksiä käytetään vahvistamaan interventiopainotteisesti ensisijaisen kohortin 25 prosentin vähennys, kun perustaso vuoden 2022 toisella neljänneksellä on juuri ennen avustuserän 1 myöntämistä.
469	Investointi 5. Koulutus Romanian yhdenntyn koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja varhaisvaroitusmekanismen (MATE) tietoteknisen välineen käyttäjille____ja järjestelmälliset	Kohde	Koulutetut Romanian yhdenntyn koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja MATE-tietojärjestelmän käyttäjät		Määrä	0	45 000	Q1	2023	Vähintään 45000 käyttäjää on koulutettava käyttämään SIIR- ja MATE-tietojärjestelmää. Kurssin moduulit on räätälöitävä seuraaviin tarpeisiin: - opiskelijoiden tarpeet ja taidot (osallistava koulutus), opiskelijakeskeiset

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
	toimet koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi									opetusmallit, kulttuurienväliset taidot ja formatiivinen arviointi; - opetusolosuhteiden parantaminen; - koulutuksen tarjoaminen MATE-tietokonemoduulin käyttöä varten; - kehitetään ja toteutetaan opiskelijoille ja opettajille suunnattuja tiedotuskampanjoita, joita voitaisiin mukauttaa muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluville opiskelijoille. - parannetaan opiskelijoiden

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										sosioemotionaalisia taitoja oppivelvollisuuskoulutuksen loppuun saattamiseksi.
470	Uudistus 4. Täyden ammatillisen väylän luominen korkea-asteen tekniselle koulutukselle	Välitavoite	Valtioneuvoston päätös, jolla hyväksytään menetelmä täydellisen kaksoisreitillä järjestämiseksi ja kaksoisreitistä johtuvien uusien pätevyysien järjestämiseksi, tulee voimaan	Valtioneuvoston päätöksen sisältävä säännös, jossa ilmoitetaan täydellisen kaksoisreitillä järjestämisessä käytettävän menetelmän voimaantulo ja kaksiosaisesta reitistä johtuvat uudet pätevyysvaatimukset				KOLMAS VUOSINELJÄNNES	2022	Uudessa menetelmässä on - pyrittävä parantamaan ammatillisen koulutuksen oppimistuloksia; - varmistetaan täydellinen koulutuspolku opiskelijoille, jotka on rekisteröity toisen asteen ja kolmannen asteen koulutusohjelmiin (tutkinnot 3–7). - varmistettava vastaavuus kansallisen tutkintojen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
										viitekehyksen tasojen, annettavien koulutus-/pätevyysasiakirjojen, niiden Romanian ammatillisten koulutusohjelmien tyyppin, joiden kautta tutkintotasot voidaan saavuttaa, eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen viitetasot sekä kutakin tutkintotasoa vastaavat pääsyn edellytykset.
471	Uudistus 4. Täyden ammatillisen väylän luominen korkea-asteen tekniselle koulutukselle	Kohde	Ammattireitille kirjoittautuneiden opiskelijoiden osuus suhteessa keskiasteen		Osuus (%)	17 %	40 %	Q2	2026	Ammattireitille kirjoittautuneiden opiskelijoiden osuus kasvoi 23 prosenttia suhteessa keskiasteen koulutukseen opiskelijoihin.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			koulutukseen opiskelijoista							SIIR:n tietojen mukaan lukuvuonna 2020–2021 kolmevuotisella ammattireitillä oli 98430 opiskelijaa, mikä on noin 17 prosenttia lukiolaisten kokonaismäärästä. Koko kaksoisreitillä ilmaantuessa arvioidaan, että ammattireitin houkuttelevuus lisääntyy niin, että lukuvuonna 2025–2026 ammattireitille opiskelevien opiskelijoiden määrä (IPT-opiskelijat, teknologiset korkea-asteen oppilaitokset, mukaan lukien kaksoisreitti) kasvaa lukuvuonna 2025–2026 verrattuna

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										lukiolaisten kokonaismäärään.
472	Investointi 6. 10 alueellisen yhteenliittymän kehittämisen ja kymmenen ammatillisen kampuksen kehittämisen ja varustaminen	Kohde	10 uutta integroitua ammattikampusta		Määrä	0	10	KOLMAS VUOSINELJÄNNES	2025	Ammatillista koulutusta varten on rakennettava 10 integroitua ammattikampusta. Kukin yhteenliittymä saa avustuksen kampus-infrastruktuurin kehittämiseen. Kampukset kuuluvat harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdisteleviin koulutuskeskuksiin. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuks

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
										ia koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Kukin integroitu ammatillinen kampus on varustettava digitaalisia työpajoja varten teknologiakorkeakoulujen ja yliopistojen profiiliin mukautetun digitointikonseptin pohjalta. Näin ollen yliopistot ja teknologiakorkeakoulut, jotka osallistuvat harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdisteleviin koulutuskeskuksiin liittyvään

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kumppanuusrakenteeseen, voivat saada erityisiä avustuksia.
473	Investointi 6. 10 alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja kymmenen ammatillisen kampuksen kehittäminen ja varustaminen	Kohde	Integroidut, valmistuneet ja toimivat harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevät koulutuskonsortiot, jotka liittyvät asianomaisen alueen talouden toimijoiden tarpeisiin		Määrä	0	10	Q1	2026	10 harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevää koulutuskonsortiota, joista kukin koostuu vähintään seuraavantyyppisistä yksiköistä: paikallisviranomaiset, paikalliset yritykset, ammatilliset ja tekniset oppilaitokset sekä tekniset yliopistot, jotta työnantajat voivat osallistua aktiivisesti opiskelijoiden koulutukseen. Valintaprosessin on perustuttava opetusministeriön kehittämään yhtenäiseen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										menetelmään, jota sovelletaan kansallisella tasolla sopivimpien ja vaikuttavimpien alueellisten kumppanuusrakenteiden määrittämiseksi. Valintaperusteet ovat seuraavat: - Harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevän koulutuskonsortion perustamisen perustana olevat kumppanuusrakenteet koostuvat seuraaventyyppisistä yksiköistä: ammatillisen ja teknisen koulutuksen yksiköt, mukaan lukien kaksiosaiset, teknologiakorkeakou

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										lut, taloudelliset toimijat ja paikallisviranomaiset sekä muut asiaankuuluvat kansalliset/eurooppalaiset kumppanit, jotka voivat tuoda lisäarvoa konsortiolle; - Harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevät konsortiot osallistuvat toiminnallisina rakenteina yhteistyösopimuksen perusteella, josta on sovittu ennen osallistumistarjouksen jättämistä; - Sen alueen tarjoamat taloudelliset ja väestörakenteelliset

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										mahdollisuudet, jolla harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevä konsortio toimii; - Kunkin kumppanuusrakenteen olisi mieluiten sijaittava yhdellä/kullakin kehitysalueella, jotta varmistetaan tasapuolinen maantieteellinen jakautuminen kansallisella tasolla. - Jotta voidaan varmistaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen (2021/C58/01) koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01)

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
										noudattaminen, tulevien hankepyyntöjen toimeksiannossa on oltava poissulkemislue
474	Investointi 6. 10 alueellisen yhteenliittymän kehittämisen ja kymmenen ammatillisen kampuksen kehittämisen ja varustaminen	Kohde	Oppilaat, jotka ovat kirjoilla täydellä kaksoisreitillä		Määrä	1 847	3 000	Q2	2026	Lisätään vähintään 60 prosenttia niiden oppilaiden määrää, jotka ovat kirjoittautuneet täyteen kaksoisreittiin. Vuonna 2020 kaksoisreitin valmistui 1847 oppilasta. Harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdisteleviä koulutuskeskuksia tukevien toimenpiteiden jälkeen arvioidaan, että 3000 oppilasta suorittaa kaksiosaisen reitin.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
										Kukin integroitu ammatillinen kampus on varustettava digitaalisia työpajoja varten teknologiakorkeakoulujen ja yliopistojen profiiliin mukautetun digitointikonseptin pohjalta. Näin ollen digitalisaatio on varmistettava.
475	Investointi 7. Maatalouskorkeakoulujen muuttaminen ammattikoulutus keskuksiksi	Kohde	57 maatalouskoulua, joita tuetaan avustuksilla		Määrä	0	57	KOLMAS VUOSINELJÄNNES	2025	57:ää maatalouskoulua tuetaan - Koululaboratorioiden, työpajojen ja tietotekniikkalaboratorioiden, ruokaloiden ja opiskelijoiden majoituksen nykyaikaistaminen, kunnostaminen ja laajentaminen.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- Hankkia biologista materiaalia, maatalouslaitteita ja maataloustöitä varten tarkoitettuja koneita. - Opettajien koulutus, joka perustuu maatalousministeriön ja opetusministeriön yhdessä laatimiin erityisiin maatalouteen liittyviin opetussuunnitelmiin Jokaisessa maatalouskoulussa on oltava tietotekniikkalaboratorio, johon kuuluu simulaattoreita ja ohjelmistoja, joita tarvitaan teoreettiseen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ja käytännön opetus- tai oppimistoimintaan. Opetusministeriö ja maatalousministeriö vastaavat avustusten ja aineellisten menojen myöntämisestä maatalouden toisen asteen koulutuksen laadun parantamiseksi ja koulutustarjonnan houkuttelevuuden lisäämiseksi. Sopimuksiin on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
										ennen rakennuksen peruskorjausta, mikä lisää primäärienergian säästöjä 30 prosentilla peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosenttia perusparannukseen liittyvistä kustannuksista on liityttävä energiatehokkuuden parantamiseen. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus kansallisten

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										suuntaviivojen mukaisesti, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Rakennusurakat, joita tarvitaan energiatehokkuuden parantamiseksi sekä uusissa että vanhoissa rakennuksissa: liittäminen maakaasuverkkoon ja kaasukäyttöisten kattiloiden asentaminen ja/tai olemassa olevien hiili- ja kaasukäyttöisten kattiloiden korvaaminen vanhoissa rakennuksissa; - lämmityskattiloiden asentaminen uusiin rakennuksiin;

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- aurinkosähköpaneelin asentaminen uusiin rakennuksiin, joilla on maa-aluetta tämän lämmitysjärjestelmän käyttöön.
476	Investointi 7. Maatalouskorkeakoulujen muuttaminen ammattikoulutus keskuksiksi	Kohde	Maatalouden toisen asteen oppilaitoksiin rekisteröityneiden oppilaiden lukumäärä		Määrä	18 000	20 000	KOLMAS VUOSINELJÄNNES	2025	Lukuvuonna 2025–2026 57:ään teknologiseen korkeaan kouluun, joilla on pääasiassa maatalousprofiili, rekisteröityjen opiskelijoiden määrä kasvaa lukuvuonna 2025–2026 11,1 prosenttia lukuvuoteen 2020–2021 verrattuna.
477	Uudistus 5. Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökeh	Välitavoite	Ministeriön määräyksen voimaantulo, jotta varmistetaan standardit,	MO:n säännös laitestandardeja koskevan lainsäädäntökehysten voimaantulosta				Q1	2022	Uudessa ministeriön asetuksessa määritellään koulujen teknisiä laitteita koskevat vähimmäisvaatimukset

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	yksen hyväksyminen		jotka koskevat koulujen varustamista teknologisilla välineillä ja resursseilla opetustarkoituksiin verkossa, ja varmistetaan ehdotettujen investointien kestävä vaikutus.							virtuaaliympäristössä ja virtuaaliteknologian avulla toteutettavan koulutustoiminnan laadun varmistamiseksi.
478	Uudistus 5. Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökeh yksen hyväksyminen	Välitavoite	Tulevan digitaalisia taitoja käsittelevän opettajan profiilin vahvistamisesta ja digitaalisten taitojen arvioinnista	Lain säännös, jossa ilmoitetaan tulevan opettajan profiili digitaalisten taitojen ja digitaalisten taitojen arvioinnin osalta vahvistavan				Q2	2022	Uudessa laissa, jossa vahvistetaan tulevan opettajan profiili digitaalisista taidoista ja siitä, miten digitaalisia taitoja arvioidaan koulututkinnoissa, on - Vahvistetaan ammattihenkilön digitaalisten taitojen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
			koulututkinnoissa annetun lain voimaantulo	säädöksen voimaantulosta						profiili koulutuksessa sekä mekanismi opettajien digitaalisten taitojen validoimiseksi koulututkinnoissa opettajien digitaalisten taitojen eurooppalaisen viitekehyksen mukaisesti⁵⁷. - Sisällytetään koulutuksen puitesuunnitelmaan Psycho-pedagogical- ja maisterikoulutusmoduulit tulevien opettajien digitaalisten taitojen kehittämiseksi sekä nykyaikaisten opetusmenetelmien

⁵⁷ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC107466>

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ja -tekniikoiden perehdyttämiseksi ja käyttämiseksi DigCompEdu-puitteissa. - Luodaan puitteet koulujen tarkastuksille (virtuaalisten opetustoimintojen seuranta ja arviointi) Laaditaan verkkoympäristön ja oppilaiden koulusuoritusten arviointimenetelmät, mukaan lukien alusta oppilaiden taitojen turvallista arviointia varten.
479	Uudistus 5. Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökeh	Välitavoite	Korkeakoulutusta koskevan kansallisen digitaalisten	Lainsäädännössä oleva säännös, joka osoittaa digitaalisten taitojen				Q2	2024	Sen lainsäädännön voimaantulo, jossa vahvistetaan kansallinen viitekehys yliopistoa edeltävien

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	yksen hyväksyminen		taitojen viitekehyksen vahvistavan lainsäädännön voimaantulo	kansallisen viitekehyksen voimaantulon						oppilaiden digitaalisten taitojen parantamiseksi DigCompin mukaisesti: Kansalaisille tarkoitettu eurooppalainen digitaalisten taitojen puitekehys ⁵⁸ .
480	Investointi 8. Opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma	Kohde	Opettajat koulutetaan verkko-opetukseen parantamalla erityisiä digitaalisia pedagogisia taitoja		Määrä	0	100 000	KOLMAS VUOSINELJÄNNES	2025	Vähintään 100000 opettajaa on koulutettu integroituun digitaaliseen koulutukseen ja digitaaliseen siirtymään.
481	Investointi 8. Opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma	Kohde	Opettajat julkaisevat avointa opetusmateriaalia		Määrä	0	50 000	KOLMAS VUOSINELJÄNNES	2025	Vähintään 50000 opettajan, jotka osallistuvat välitavoitteen mukaiseen 480

⁵⁸ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC106281>

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			Opetuscred-foorumilla käytäntöjen vaihtoa varten							koulutukseen, on tuotettava alustalla julkaistua avointa oppimateriaalia, joka sisältää kokoelman multimedia-opintoja, joita voidaan käyttää hyvänä käytäntönä kullakin opetussuunnitelman osa-alueella tai oppialalla eri koulutustasoilla.
482	Investointi 9. Digitaalitekno- gian laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille	Kohde	Koulut, joilla on uusia teknisiä resursseja tietotekniikkalaboratorioiden varustamiseen		Määrä	0	4 300	KOLMAS VUOSINELJÄNNES	2024	Vähintään 4300 koulua, joilla on uusia teknisiä resursseja tietotekniikkalaboratorioille välitavoitteen 477 vaatimusten mukaisesti.
483	Investointi 9. Digitaalitekno- gian laitteiden ja resurssien	Kohde	Koulut, joissa on teknologiainfrastrukturi ja -laitteet		Määrä	0	3 600	Q4	2024	Vähintään 3600 koulua, joissa on uusi teknologinen infrastrukturi ja laitteisto 477 kohdan

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	varmistaminen kouluille									vaatimusten mukaisesti.
484	Investointi 9. Digitaalitekniikan laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille	Kohde	Toisen asteen ja lukion oppilaitoksille ostetut älykkäät laboratoriot		Määrä	0	1 100	Q1	2025	Vähintään 1100 älykästä laboratoriot, jotka on hankittu välitavoitteen 477 vaatimusten mukaisesti.
485	Uudistus 6. Päivitetty sääntelykehys, jolla varmistetaan ympäristöystävällinen suunnittelu, rakentaminen ja lahjoitusvaatimukset yliopistoa edeltävässä koulutusjärjestelmässä	Välitavoite	Lainsäädäntökehysten muutosten voimaantulo oppimisympäristöjen laadun parantamiseksi	Lain säännös, josta käy ilmi uuden lainsäädäntökehysten voimaantulo oppimisympäristöjen laadun parantamiseksi				Q2	2022	Kun siirrytään vihreisiin ja älykkäisiin rakennuksiin, koulujen suunnittelua, lahjoitusta ja toimintaa koskevaa sääntelykehystä on uudistettava. Uuteen lakiin on sisällyttävä: - Koulujen ja keskiasteen koulujen rakennusten suunnittelua ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
										käyttöä koskevat säännöt (Normative 010/1997); - Vähimmäismäärärahojen päivittäminen/laadittu saattamalla ajan tasalle seuraavat säädökset: Vähimmäismäärärahat luokille V-VIII, hyväksytty ministeriön asetuksella 3486/2006, alemman perusasteen koulutukseen myönnettäviä avustuksia koskevat vähimmäissäännöt ministeriön asetuksella 3263/2006, esikoulua koskevat vaatimukset ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										määräykset, liite 1 opetusmateriaalia koskevat vaatimukset ja 0 liite 2 varusteita koskevista vähimmäisvaatimuksista, jotka on hyväksytty ministeriön asetuksella 3850/2010. Vihreään rakennukseen siirtymiseen tehtävien investointien täytäntöönpanoa koskevaa sääntelykehystä on täydennettävä vihreiden koulujen toimintaa koskevilla asetuksilla ja vihreiden koulujen toimintaa ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										organisointia koskevilla menetelmillä, mukaan lukien mukautettu opetussuunnitelma, jolla luodaan opetusviivoja, joilla edistetään oppilaiden luonnonympäristöä kunnioittavaa käyttäytymistä.
486	Investointi 10. Vihreiden koulujen verkoston kehittäminen ja vihreiden pienoibussien hankinta	Kohde	Ostetut ja käytössä olevat sähkökäyttöiset pienoibussit		Määrä	0	1 218	Q4	2024	1218 sähkökäyttöistä pienoibussia on ostettava ja niitä on käytettävä opiskelijoiden kuljettamiseen eristyksissä olevilla paikkakunnilla, erityisesti maaseudulla. Tuensaajien valinnassa huomioon otettaviin perusteisiin on sisällyttävä työmatkan

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										pituus, sama maantieteellinen jakauma, koulujen sähköinen yhteys tai halu asentaa latausasema. Sähkökäyttöisiä pienoibusseja koskeva julkinen maksumenettely käynnistetään ISJ:n/UAT:n (County School Inspectorates/Administrative-Territorial Units) kautta.
487	Investointi 10. Vihreiden koulujen verkoston kehittäminen ja vihreiden pienoibusseiden hankinta	Kohde	Yliopistoa edeltävä koulualue, joka on kunnostettu vihreiksi kouluiksi		M 2:n lukumäärä	0	238 905	Q4	2025	Opetusministeriö kehittää kestävien ja ympäristöystävällisten koulujen verkoston, jonka opetussuunnitelma perustuu suurelta osin ympäristökasvatukseen. 238 905 m ² hyöttyä

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										perusparannustoista (lämpöeristys, aurinkopaneelit, luonnontieteiden laboratoriot, viheralueet, valikoivaan jätteenkeräykseen tarkoitetut laitokset). Vihreiden koulujen valinnassa on pyrittävä varmistamaan kansallinen kattavuus sekä maaseutu- että kaupunkialueilla. Peruskorjausten osalta sopimuksiin on sisällyttävä vähimmäisvaatimus vähentää lämmityksen energiankulutusta vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuisen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										energiankulutukseen ennen rakennuksen peruskorjausta, mikä lisää primäärienergian säästöjä 30 prosentilla peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna.
488	Investointi 10. Vihreiden koulujen verkoston kehittäminen ja vihreiden pienoisbussien hankinta	Kohde	Rakennettu ja toiminnassa oleva uusi vihreä koulualue		M 2:n lukumäärä	0	36 951	Q4	2025	Erikoistuneiden rakennusyritysten on rakennettava 36 951 m ² vihreää koulua tietyille väestönkasvualueille. Vihreät koulut ovat energiatehokkaita kouluja, joissa on enemmän luonnonvaloa, parempaa ilmanvaihtoa ja vihreitä rakennusmateriaaleja, kuten mattoja ja maaleja, jotka ovat peräisin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
										luonnonmateriaaleista ja kierrätettävistä materiaaleista. Energian ja veden käyttökustannuksia vihreässä koulussa voidaan alentaa 20–40 prosenttia. Ympäristöystävälliset koulut vähentävät rakennustyyppien ja olemassa olevien laitosten avulla hiilidioksidipäästöjä ja vedenkulutusta huomattavasti, jopa 32 prosenttia. Uusien rakennusten on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennus

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										ia koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
489	Investointi 11. Tilat yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulun luonnontieteiden laboratorioille/koulukaapeille	Välitavoite	Luokkahuoneiden ja kalusteiden asentamista koskevien rahoitussopimusten allekirjoittaminen	Luokkahuoneiden ja kalusteiden asentamista koskevien rahoitussopimusten allekirjoittaminen				KOLMAS VUOSINELJÄNNES	2022	Sellaisten rahoitussopimusten allekirjoittaminen, jotka koskevat yliopistojen esikoulujen luokkahuoneiden, kreivikuntien resurssi- ja koulutusapukeskusten ja kouluverkoston ulkopuolisten koulutusyksiköiden varustamista luokkahuoneiden, laboratorioiden ja koulutyöpajojen varustamista

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										koskevien vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Opetusministeriön on niiden johdonmukaisuuden varmistamiseksi annettava edunsaajille suosituksia eritelmiin sisällytettävistä teknisistä eritelmistä. Etusija annetaan oppilaitoksille, jotka eivät ole hyötäneet tämän tyyppisistä investoinneista viiden viime vuoden aikana.
490	Investointi 11. Tilat yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulun luonnontieteiden laboratorioille/koulukaapeille	Välitavoite	Rahoitus sopimusten allekirjoittaminen koulujen tiedelaboratorioiden/koulukaappien	Allekirjoitettujen rahoitus sopimusten allekirjoittaminen koulujen tiedelaboratorioiden/koulukaappien				KOLMAS VUOSINELJÄNNES	2022	Rahoitus sopimusten allekirjoittaminen koulujen tiedelaboratorioiden/koulukaappien varustamiseksi, kreivikuntien resurssija

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			varustamiseksi	en varustamiseksi						koulutusapukeskusten ja kouluverkoston ulkopuolisten opetusyksiköiden varustamiseksi luokkahuoneiden, laboratorioden ja koulukaappien varustamista koskevien vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Opetusministeriön on niiden johdonmukaisuuden varmistamiseksi annettava edunsaajille suosituksia eritelmiin sisällytettävistä teknisistä eritelmistä. Kaikki koulukaapit ja tiedelaboratoriot, lukuun ottamatta ITC-laboratorioita, on varustettava

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										huonekaluilla, materiaaleilla ja laitteilla, joita käytetään opetuksessa 6 hyväksytyjen lahjoitusstandardien mukaisesti. Etusija annetaan oppilaitoksille, jotka eivät ole hyötäneet tämältyyppisistä investoinneista viiden viime vuoden aikana ja jotka sijaitsevat maaseudulla.
491	Investointi 11. Tilat yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulun luonnontieteiden laboratorioille/koulukaapeille	Kohde	Yliopistoa edeltävät luokkahuoneet, joissa on kalusteet		Määrä	0	75 000	Q2	2024	Kouluverkostossa on oltava 75000 yliopistoa edeltävää luokkahuonetta, kreivikuntakeskusta resurssi- ja koulutusapua varten sekä opetussuunnitelman ulkopuolisia

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										koulutusyksiköitä välitavoitteen 489 eritelmien mukaisesti. Luokkahuoneiden, laboratorioden ja koulujen kabinetin sijoittaminen on tehtävä uudistuksessa R6 hyväksytyjen varausstandardien mukaisesti. Etusijalle asetetaan koulut, joissa on vahingoittuneita kalusteita ja joissa huonekalut eivät ole muuttuneet viimeisten viiden vuoden aikana.
492	Investointi 11. Tilat yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulun luonnontieteiden laboratorioille/koulukaapeille	Kohde	Luonnontieteen llisillä laboratorioilla /koulukaapeilla varustetut		Määrä	0	10 000	Q2	2024	10000 tiedelaboratoriota ja koulukaappia on varustettava välitavoitteen 490 eritelmien mukaisesti.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
493	Investointi 12. Maaseudun koulujen yhteenliittymien avustusjärjestelmä	Kohde	Maaseutukoulujen yhteenliittymien rakennustöiden ja määrärahojen loppuun saattaminen		Määrä	0	3	Q2	2026	Maaseudun koulutusympäristön vahvistamiseksi on perustettava kolme maaseutukoulujen yhteenliittymää varmistamalla optimaaliset opetusolosuhteet sosiaalista tasapuolisuutta kunnioittaen. Yhteenliittymät valitaan vähintään kahden kriteerin perusteella: jos ne osoittavat väestön vähenemisen kohteena olevan mikroalueen seitsemän viime vuoden aikana ja ii) ne todistavat kohdealueesta vastaavien paikallisviranomaisten

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										kirjallisen sitoutumisen. Kunkin yhteenliittymän on rakennettava koulutusprosessin laadun varmistamiseksi tarvittava infrastruktuuri, johon kuuluu 300–1 500 paikkaa käsittävän nykyaikaisen kampuksen perustaminen, mukaan lukien iltapäivähoitotilat, urheilutilat ja -kentät, käytännön työpajojen tilat, laboratoriot, epäviralliseen toimintaan tarkoitetut tilat, keittiö- ja majoitustilat oppilaille ja opettajille.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Uusien rakennusten on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla. Koulujen valinnassa on asetettava etusijalle maaseutualueilla, syrjäisillä ja alikehittyneillä alueilla sijaitsevat koulut.
494	Uudistus 7. Yliopistoa edeltävän koulutusjärjestel	Välitavoite	Teknistä apua koskevan sopimuksen allekirjoittami	Sopimuksen allekirjoittamine				Q1	2022	Hallintouudistuksen on perustuttava ammatillisen koulutuksen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
	män hallinnon uudistaminen ja hallinnon ammattimaisuus		nen hallinnon uudistamista koskevan toimintasuunnitelman laatimiseksi, mukaan lukien johtajien ja tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma							järjestelmän toiminnalliseen analyysiin, ja se toteutetaan kahdella tasolla: I Hallinnon uudistaminen ja II. Hajauttaminen Opetusministeriö antaa ulkopuoliselle tekniselle tuelle: - yliopistoa edeltävän koulutusjärjestelmän nykyisen hallinnon analysointi; - annetaan suosituksia ja suunnitelma koulujen hallinnon parantamiseksi pilottiohjelman avulla; - suuntaviivojen antaminen koulutus- ja valmennusohjelman suunnittelua varten.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Yliopistoa edeltävän koulutuksen hallintojärjestelmän kapasiteetin lisäämiseksi ja koulujen riippumattomuuden lisäämiseksi on laadittava toimenpidesuunnitelma.
495	Uudistus 7. Yliopistoa edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon uudistaminen ja hallinnon ammattimaisuus	Välitavoite	Hallintouudistusta koskevan toimintasuunnitelman julkaiseminen ja täytäntöönpano, mukaan lukien johtajille ja tarkastajille tarkoitettu koulutus- ja	Hallintouudistusta koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen				KOLMAS VUOSINELJÄNNES	2024	Hallintoa koskevalla toimintasuunnitelmalla uudistetaan koulutusalan johtajien henkilöstöpolitiikkaa/palvelukseenottoa, ja se otetaan käyttöön vaiheittain seuraavasti: - Johtajan kilpailumenetelmän uudelleentarkastelu, jotta se voidaan kytkeä yliopistoa edeltävän

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			valmennusohjelma							koulutuspäällikön arviointimenetelmään ja auttaa lisäämään johtajatoiminnon houkuttelevuutta ammattilaisten keskuudessa. - Toimivallan siirtäminen kreivikunnallisilta koulujen tarkastuslaitoksilta kreivikuntien laadunvarmistusosastolle ja ARACIP:n alaiselle koulujen tarkastukselle. - Koulutusministeriön asiantuntijoiden arvioiman hakemuksen perusteella myönnettävä tukijärjestelmä, jolla

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö toimenpiteen määrä	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										tuetaan kouluja tämän lähestymistavan kokeilua varten. Pilottiohjelmaan osallistuvien koulujen on ensin kuultava oppilaiden ja vanhempien johtokuntaa. Pilottihankkeessa, johon 60 koulua osallistuu, on tarkasteltava koulujen opetussuunnitelmia, hallintoa ja johtamista sekä yksilöitävä alat, joilla opetuksen/oppimisen hallinnointia ja laatua voidaan parantaa.

O.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

vii. Ammatillinen koulutus (kaksivuotinen järjestelmä):

Investointi 13 Tietotekniikkalaboratorioiden varustaminen ammatillisissa oppilaitoksissa

Investoinnin tavoitteena on tukea ammatillisen koulutuksen verkostoon kuuluvien koulujen digitalisaatiota ja helpottaa verkko-oppimista. Siihen sisältyy investointeja 909 ammatillisen koulutuksen koulun digitaalisiin infrastruktuureihin ja digitaalisiin opetusvälineisiin.

Investointiin sisältyy myös luokahuoneiden tietoteknisten laitteiden hankinta ja sen perustana olevat infrastruktuurilaitteet, joita tarvitaan digitaalisten opetuslaitteiden käyttöön. Investoinnit toteutetaan koulujen kreivikunnan tarkastuslaitoksen tai paikallisviranomaisten tai koulujen kautta, joiden odotetaan käynnistävän ehdotuspyyntöjä tietoteknisten laitteiden ja laboratorioiden hankkimiseksi ammatillisen koulutuksen yksiköissä.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2023.

Investointi 14. Käytännön työpajojen varustaminen ammatillisissa oppilaitoksissa

Investoinnin tavoitteena on varustaa koulutyöpajoja ammatillisen koulutuksen yksiköissä, mukaan lukien kaksiosaiset koulutusyksiköt (lukuun ottamatta niitä, joilla on maatalouden profiili ja jotka ovat investoinnin 7 kohteina).

Rahoitusjärjestelmän kautta kukin 909 ammatillisesta oppilaitoksesta saa enintään 100000 euron avustuksen käytännön työpajojen varustamiseksi niiden erikoistumisen ja konkreettisten tarpeiden mukaan. Kolmasosa investoinnista on osoitettava työpajojen varustamiseen digitaalisilla laitteilla.

Hankinnat tehdään maakunnallisten koulujen tarkastuslaitosten tai hallinnollisten alueellisten yksiköiden/koulujen kautta.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2023.

viii. Koulutuksen digitalisointi:

Investointi 15. Verkkokoulu: Arviointialusta ja sisällön kehittäminen

Tämän investoinnin tavoitteena on tarjota yhdennetty lähestymistapa opetustoimintaan verkossa tai erityistilanteissa varmistamalla verkkotuntien täydentävyys oppimisalustojen, digitaalisten käsikirjojen ja tukimateriaalien kanssa, joita tarvitaan kattavaan ja monimutkaiseen prosessiin. Sen vuoksi on luotava digitaalinen ekosysteemi digitaalisten taitojen kehittämiseksi koulutasolla sekä etäarviointia ja -testausta tukeva kehys.

Investointi toteutetaan avointen oppimisresurssien kehittämistä koskevalla kilpailuun perustuvalla hankepyynnöllä. Investoinnilla rahoitetaan oppikirjojen nykyisen digitaalisen alustan laajentaminen lisäämällä siihen opetustukea kaikille tieteenaloille ja kaikille toisen asteen koulutuksen luokille, ii) digitaalisen koulutussisällön luominen kolmelle eri tasolle (korjaaminen, saavutettavuus, suorituskky), iii) osallistavien oppimisresurssien kehittäminen vammaisille oppilaille, urheilijoille ja sairaalalaisille oppilaille ja iv) eurooppalaisiin parhaisiin käytäntöihin perustuvan arviointifoorumin kehittäminen.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2025.

Investointi 16. Yliopistojen digitalisointi ja niiden valmistautuminen tulevaisuuden digitaalialan ammatteihin

Investoinnin tavoitteena on parantaa yliopistojen ja opiskelijoiden välistä viestintää ja luoda edellytykset ryhmätyöskentelylle digitaalisessa ympäristössä, automatisoida yliopistojen sisäiset hallintoprosessit, parantaa koulutussisältöjärjestelmien hallintaa ja luoda T & K & K & K & K & I-infrastruktuuri, jolla voidaan käsitellä kehittyneitä teknologioita.

Investointi toteutetaan myöntämällä avustuksia 60 yliopistolle monentyyppisiin investointeihin:

- yliopistojen digitaaliakeskusten käyttöönotto
- digitaalisia taitoja koskevat koulutusohjelmat
- opiskelijoiden yrittäjyystaitojen kehittäminen digitaalialalla
- opiskelijoiden uraohjausohjelmat uusien tieto- ja viestintätekniikan ammattien valitsemiseksi
- koulutusohjelmat uusia opetus- ja arviointitaitoja varten hybridijärjestelmässä
- kehittyneiden digitaalisten taitojen kehittäminen 1000 perus- ja maisteriopiskelijalle
- kandidaatin-, maisteri- ja tohtorintutkintoa suorittavien opiskelijoiden ammatillisten ja digitaalisten taitojen kehittämistä koskeva koulutus osallistumalla eurooppalaiseen digitaalisten taitojen puitekehykseen liittyviin koulutusohjelmiin; kehitetään opetus- ja tutkimushenkilöstön digitaalisia taitoja osallistumalla tutkimus- ja käytäntöhankkeisiin, jotka liittyvät opettajien digitaalisia taitoja koskeviin eurooppalaisiin puitteisiin; tietotekniikka-alan asiantuntijoiden pitkälle vietyjen digitaalisten taitojen kehittäminen uusia teknologioita varten – kvanttilaskenta, tekoäly, lohkoketju, esineiden internet; taitojen parantamista koskevien koulutusohjelmien toteuttaminen digitaali-innovointikeskittymien kautta.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

ix. Infrastruktuuri:

Investointi 17 Korkeakoulujen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat, virkistystilat)

Investoinnin tavoitteena on rakentaa/parantaa kolmentyyppistä infrastruktuuria yliopistokampuksilla turvallisuus- ja laatuvaatimusten mukaisesti korkea-asteen koulutuksen sosiaalisen/osallistavan ulottuvuuden varmistamiseksi.

Investoinnin on katettava:

- 3998:n rakentaminen ja 11547 virkistys- ja lukupaikan laajentaminen/nykyaikaistaminen yliopistokampuksilla, jotka on määrä saatua päätökseen 30. syyskuuta 2025 mennessä;
- 2787:n rakentaminen ja 2488 ruokalan laajentaminen/nykyaikaistaminen yliopistokampuksilla, jotka on määrä saatua päätökseen 30. syyskuuta 2025 mennessä;
- Rakennetaan 3749 majoituspaikkaa ja laajennetaan/uudistetaan 11571 majoituspaikkaa yliopistokampuksilla sosioekonomisesti muita heikommassa asemassa oleville opiskelijoille, vammaisille opiskelijoille, joille on annettava etusija vasta rakennetuille yliopistokampuksille. Työt on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Lopullinen tavoite osoittaa, että vähintään 40 prosenttia uusista ja nykyaikaistetuista oppilaitoksista on suunnattava heikommista lähtökohdista tuleville opiskelijoille 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

Uusien rakennusten on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti, mikä on varmistettava energiategohokkuustodistuksilla.

Peruskorjausten osalta sopimukseen on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen ennen rakennuksen peruskorjausta, mikä lisää primäärienergian säästöjä 30 prosentilla peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosenttia kustannuksista on liityttävä energiatehokkuuden parantamiseen.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2026.

x. Koulujen hallinto:

Investointi 18 Koulunjohtajien ja tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma

Investoinnin tavoitteena on kehittää ajantasainen koulutus- ja valmennusohjelma johtajille ja tarkastajille koulutuksen hallinnoinnin ammattimaistamiseksi. Koulutusohjelman on perustuttava asiantuntijoiden antamiin suosituksiin, jotka tekevät toiminnallisen analyysin koulutusjärjestelmän hallinnosta ja eurooppalaisista parhaista käytännöistä.

Koulutetaan 10000 koulunjohtajaa ja koulujen tarkastajaa puolentoista vuoden ajaksi. Tavoitteena on edistää institutionaalista, taloudellista ja henkilöstöhallintoa, hallintoa ja lainsäädäntöä, jotta voidaan kehittää oppilaitoksen valmiuksia parantaa opiskelijoiden suorituskyyä. Koulutus- ja valmennusohjelmassa, johon sisältyy mentorointi- ja valvontatoimintoja, pyritään erityisesti luomaan taitoja, joita tarvitaan koulutusjärjestelmän hallinnoimiseksi hajautetussa ympäristössä sellaisten akkreditoitujen koulutuksen tarjoajien kautta, joilla on henkilöstöhallinnon asiantuntijoita.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2026.

O.4 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
496	Investointi 13 Tietotekniikkalaboratorioiden varustaminen ammatillisissa oppilaitoksissa	Kohde	Atk-laboratorioilla varustetut ammatilliset oppilaitokset		Määrä	0	909	KOLMAS VUOSINE LJÄNNES	2023	909 ammatillisessa oppilaitoksessa on oltava digitaaliset infrastruktuurit ja opetusvälineet. Investointi käsittää luokkahuonelaitteiden hankinnan (kuten projektorit, videontallennusjärjestelmät, äänijärjestelmät, kamerat ja äänilaitteet oppituntien tallentamiseksi, ohjelmistolaitteet digitaalisten opetusresurssien arkistointia varten) ja kattaa niiden perustana olevat infrastruktuurilaitteet (kuten sähköasennukset, lähiverkot ja langattomat verkot), joita digitaalisten opetuslaitteiden käyttö edellyttää.
497	Investointi 14. Käytännön työpajojen varustaminen ammatillisissa oppilaitoksissa	Kohde	Ammatillisen koulutuksen yksiköt, joissa on toiminnallisia		Määrä	0	909	KOLMAS VUOSINE LJÄNNES	2023	909 ammatillisen koulutuksen yksikköä, joissa on toiminnallisia käytännön laboratorioita. Paikallisviranomaisten on käynnistettävä tukijärjestelmiä koulutyöpajojen varustamiseksi

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
			käytännön laboratorioita							ammattillisen koulutuksen yksiköissä, mukaan lukien kaksiosaiset koulutusyksiköt ja maatalousprofilit pois luettuina, lääninvaltuustojen ja kaupungintalojen kautta. Rahoitusjärjestelmän kautta kukin ammatillinen oppilaitos saa enintään 100000 euron avustuksen käytännön työpajojen varustamiseksi erikoistumisensa ja konkreettisten tarpeidensa mukaisesti. 30 miljoonaa euroa osoitetaan työpajojen varustamiseen digitaalisilla laitteilla (simulaattoreilla).
498	Investointi 15. Verkkokoulu: Arviointialusta ja sisällön kehittäminen	Välitavoite	Sähköinen oppimistulosten arviointiportaali on toiminnassa	sähköinen foorumi oppilaiden taitojen turvallista arviointia varten on toiminnassa, ja sitä				KOLMAS VUOSINE LJÄNNES	2025	Sähköinen oppimistulosten arviointifoorumi otetaan käyttöön. Alustan kehittämisessä on otettava huomioon tuotteiden keskimääräinen lukumäärä missä tahansa oppiaineluokassa, tieteellisessä tuotteessa (jossa edellytetään psykometrisiä taitoja) ja ohjelmistoja (jotka on laadittu

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
				käytetään kaikkien opiskelijoiden (ammatillista koulutusta hakevia opiskelijoita lukuun ottamatta) arviointiin.						tieteellisten tarveanalyysien ja alan asiantuntijoiden kehittämisen järjestelmän (koulutussuunnitelmatestaus, osaaminen) mukaisesti. Ohjelmistoon on sisällyttävä myös mobiiliasiakassovellus (opiskelijoita ja opettajia varten) sekä verkkovalvontatoiminnot.
499	Investointi 15. Verkkokoulu: Arviointialusta ja sisällön kehittäminen	Kohde	Avointen oppimisresurssien kehittäminen (opetusmateriaalit)		Määrä	0	67 000	Q1	2025	67000 Avointen oppimisresurssien kehittäminen (opetusmateriaalit). Avointen oppimisresurssien kehittämisessä keskitytään seuraaviin: oppikirjojen nykyisen digitaalisen alustan laajentaminen lisäämällä siihen opetustukea kaikille oppiaineille ja kaikille ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutuksen luokille; digitaalisen koulutussisällön luominen tietämyksen syventämiselle kolmella eri tasolla (korjaaminen, saavutettavuus,

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										suorituskyky); osallistavien oppimisresurssien kehittäminen vammaisille oppilaille, urheilijoille ja sairaalahoidossa oleville oppilaille. Kokeneiden ammattilaisten on kehitettävä tähän investointiin liittyvät avoimet oppimisresurssit, kun taas investointien 18 kohteena olevat ammattilaiset ovat kokeellisia, ja ne ovat osa ohjelmaan osallistuvien opettajien loppuarviointia.
500	Investointi 16. Yliopistojen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalialan ammatteihin	Välitavoite	Sopimusten allekirjoittaminen yliopistojen innovatiivisille teknologiakeskuksille myönnettävistä avustuksista	Sopimusten allekirjoittaminen				Q2	2022	60 yliopistolle myönnettäviä avustuksia koskevien sopimusten allekirjoittaminen digitaalisen infrastruktuurin parantamiseen ja opiskelijoiden ja korkeakoulujen opetushenkilöstön osaamisen kehittämiseen tähtäävien yhdenmukisten toimenpiteiden rahoittamiseksi: - yliopistojen digitaali-keskusten käyttöönotto - digitaalisten taitojen koulutusohjelmat,

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										- opiskelijoiden yrittäjäyystaitojen kehittäminen digitaalisella, - opiskelijoille suunnatut uraohjausohjelmat uusien tietojen ja viestintätekniikan ammattien valitsemiseksi, - koulutusohjelmat uusia opetus- ja arviointitaitoja varten hybridijärjestelmässä, edistyneet digitaalisten taitojen kehittäminen 1000 perus- ja maisteriopiskelijalle.
502	Investointi 16. Yliopistojen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalialan ammatteihin	Kohde	Yliopistot, joita tuetaan uusilla innovatiivisilla teknologiakeskuksilla tulevaisuuden uusien taitojen luomiseksi		Määrä	0	60	Q4	2025	Yliopistot, joita tuetaan uusista innovatiivisista teknologiakeskuksista tulevaisuuden uusien taitojen luomiseksi uudistamalla jatkuvasti opinto-ohjelmia välitavoitteen 500 vaatimusten mukaisesti.
503	Investointi 17. Korkeakoulujen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat, virkistystilat)	Kohde	Virkistys- ja lukupaikat, jotka on rakennettu tai parannettu ja joita käytetään		Määrä	0	15 545	KOLMAS VUOSINE LJÄNNES	2025	Rakennetaan 3998 ja laajennetaan/uudistetaan 11547 virkistys- ja lukupaikkaa yliopistokampuksilla erityisesti muita heikommassa asemassa oleville opiskelijoille. Tässä

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										yhteydessä vähintään 90 prosenttia perusparannukseen liittyvistä kustannuksista on liittyttävä energiatehokkuuden parantamiseen.
504	Investointi 17 Korkeakoulujen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat ja virkistystilat)	Kohde	Rakennetut tai parannetut ja käytössä olevat ruokalat		Määrä	0	5 275	KOLMAS VUOSINE LJÄNNES	2025	2787:n rakentaminen ja 2488 ruokalan laajentaminen/nykyaikaistaminen yliopistokampuksilla. Sopimuksiin on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuisen energiankulutukseen ennen rakennuksen peruskorjausta, mikä lisää primäärienergian säästöjä 30 prosentilla peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosenttia perusparannukseen liittyvistä kustannuksista on liittyttävä energiatehokkuuden parantamiseen.

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljännes	Vuosi	
										Uusien rakennusten on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
505	Investointi 17 Korkeakoulujen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat ja virkistystilat)	Kohde	Uudet tai parannetut käytössä olevat majoituspaikat		Määrä	0	15 320	Q4	2025	Rakennetaan 3749 ja laajennetaan/uudistetaan 11571 majoituspaikkaa yliopistokampuksilla heikommista sosioekonomisista lähtökohdista tuleville opiskelijoille, jotka ovat vammaisia, joitakin etnisiä vähemmistöjä tai yksinhuoltajaperheitä ja joille on annettava etusija vasta rakennetuille yliopistokampuksille. Sopimukseen on sisällyttävä vähimmäisvaatimus, jonka mukaan lämmityksen energiankulutusta on vähennettävä vähintään 50 prosenttia verrattuna lämmityksen vuotuiseen

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljäsnes	Vuosi	
										energiankulutukseen ennen rakennuksen peruskorjausta, mikä lisää primäärienergian säästöjä 30 prosentilla peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Tässä yhteydessä vähintään 90 prosenttia perusparannukseen liittyvistä kustannuksista on liittyttävä energiatehokkuuden parantamiseen. Vasta rakennettujen paikkojen on täytettävä tavoite saavuttaa primäärienergian kysyntä, joka on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus kansallisten suuntaviivojen mukaisesti, mikä on varmistettava energiatehokkuustodistuksilla.
506	Investointi 17 Korkeakoulujen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat ja virkistystilat)	Kohde	Vähintään 40 % uusista ja nykyaikaistetuista oppilaitoksista, jotka on		Osuus (%)	0	40 %	Q1	2026	Vähintään 40 prosenttia 15545 virkistystilasta, 5276 ruokalapaikasta ja 15320 majoituspaikasta on oltava heikommista lähtökohdista tuleville opiskelijoille.

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljäs	Vuosi	
			tarkoitettu heikommista lähtökohdista tuleville opiskelijoille							Opiskelijat, jotka saavat sosiaalista apurahaa, ovat etusijalla paikkojen hankkimisessa uudistetussa yliopistoinfrastruktuurissa. Tämä edellytys on pakollinen julkisille yliopistoille korkeakoulujen infrastruktuurin nykyaikaistamista koskevien hankkeiden rahoitusoppaassa. Yliopistot toimittavat opetusministeriölle vuosikertomuksen uudistetun infrastruktuurin käytöstä.
507	Investointi 18 Koulunjohtajien ja tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma	Kohde	Johtajat, apulaisjohtajat ja tarkastajat, joilla on suoritettu koulutus- ja valmennusohjelma		Määrä	0	10 000	Q1	2026	Koulutusohjelmaan osallistuu arviolta 10000 johtajaa, apulaisjohtajaa ja tarkastajaa, joilla on johtotehtäviä. Koulutusohjelmaan on sisällyttävä institutionaalinen, taloudellinen ja henkilöresurssien johtaminen ja johtaminen, hallinto ja lainsäädäntö, ja sen on autettava kehittämään oppilaitoksen valmiuksia parantaa opiskelijoiden suoritustuloksia. Koulutusohjelma on suunniteltava sellaisten asiantuntijoiden suositusten

Järjestysnumero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadullisia indikaattoreita (välitavoitteen osalta)	Määrällinen indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava aikataulu viimeisteltäväksi		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö ... toimenpide	Perustaso	Päämäärä	Neljäs	Vuosi	
										perusteella, jotka tekevät toiminnallisen analyysin koulutusjärjestelmän hallinnosta ja eurooppalaisista parhaista käytännöistä.

P. OSA-ALUE 16: REPowerEU

REPowerEU-luvun tavoitteena on vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista Romaniassa tukemalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa ja energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia, jotka kohdistuvat erityisesti heikoimmassa asemassa oleviin kuluttajiin ja lisäämällä sähkönsiirtoverkon kapasiteettia uusiutuvien energialähteiden integroimiseksi.

Komponentissa käsitellään Romanian vuosina 2022 ja 2023 osoitettuja maakohtaisia suosituksia yleisen riippuvuuden vähentämiseksi fossiilisista polttoaineista. Se auttaa erityisesti nopeuttamaan siirtymistä puhtaaseen energiaan, erityisesti ottamalla uusiutuvaa energiaa nopeammin käyttöön ja parantamalla verkkokapasiteettia, jotta uusi kapasiteetti voi toimia markkinoilla. Se myös auttaa nostamaan energiaperuskorjausten tahtia ja kunnianhimoa rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseksi muun muassa parantamalla tiedonsaantia ja kestävien rahoitusvaihtoehtojen saatavuutta. Lisäksi sillä edistetään vihreän siirtymän edellyttämien taitojen ja osaamisen tarjoamista ja hankkimista (maakohtaiset suositukset 3 2022 ja 3 2023).

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpiteistä ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden ja lieventävien toimenpiteiden kuvaus ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (C(2023) 6454 final) mukaisesti.

P.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus 1: Oikeudellisen kehyksen luominen valtion maan käytölle uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien nopeuttamisalueina

Uudistuksella pyritään ottamaan käyttöön uusiutuvia energialähteitä varten erityisiä nopeutettuja alueita, joilla lupamenettelyt ovat erityisen lyhyitä ja yksinkertaisia ja jotka saavat kestää uuden kapasiteetin osalta enintään kuusi kuukautta, lukuun ottamatta hankkeita, jotka edellyttävät täydellisiä ympäristövaikutusten arviointimenettelyjä. Uudistuksessa vahvistetaan asianmukaiset välineet ja tietoaaineistot, joiden avulla voidaan tunnistaa alueet, joilla voidaan ottaa nopeasti käyttöön uusia laitoksia, jotka tuottavat energiaa tuuli- ja aurinkoenergiasta, samalla kun varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen. Julkisten ja yksityisten sijoittajien tasapuoliset toimintaedellytykset on varmistettava käyttöoikeussopimuksia koskevilla säännöllisillä tarjouskilpailuilla.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

Investointi 1: Vihreää energiaa koskevaa osaamista koskeva koulutus

Tämän toimenpiteen tavoitteena on täydentää investointeja uusiutuvan energian tuotantoon vahvistamalla energia-alan työvoimalta vaadittavia taitoja ja valmiuksia, mikä on tarpeen, jotta voidaan toteuttaa tarvittava siirtyminen uusiutuvan energian käyttöönottoon.

Koulutusohjelmien on koostuttava kurseista, joilla parannetaan työvoiman osaamista uusiutuvan energian tuotannon alalla. Investoinnin on koulutettava vähintään 4000 uusiutuvaa tai kestäväää energiaa käyttävän puhtaan teknologian asiantuntijaa. Lisäksi on määriteltävä tai päivitettävä yhdeksän uusiutuvan energian tuotantoa koskevaa ammattistandardia asiantuntijoille ja rakennusalan työntekijöiden pätevyyksille Romanian ammattiluokitusta varten koulutustarpeiden kartoituksen perusteella.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 2: Uusi sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä

Investoinnin tavoitteena on uuden uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin asentaminen kilpailuun perustuvan julkisen tarjouskilpailun avulla. Investoinnilla on saavutettava 950 megawatin uuden uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin asentaminen teknologianeutraalilla julkisella tarjouskilpailulla eri teknologioiden (tuuli- ja aurinkoenergia) välillä, kuten aiemmin sisältyi komponenttia C6 – Energia koskevaan investointiin 1.

Investoinnin on oltava luokitusjärjestelmäasetuksen (EU) (EU) 2020/852 mukaisesti annetun komission delegoidun asetuksen (EU) (C(2021) 2800/3) asiaankuuluvien liitteiden mukainen.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2024.

Investointi 3: Julkisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen

Tämän toimenpiteen tavoitteena on laajentaa toimintalinjaa 2 – investoinnit julkisiin rakennuksiin vihreää ja kestäväää siirtymää varten – investoinnin 1 – perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi – osa-alueella 5 – perusparannusaalto. Toimenpiteen laajentamisen on lisättävä energiatehokkuutta varten kunnostettujen julkisten rakennusten pinta-alaa 466 510 m²^{edellä} mainitun osa-alueeseen 5 tehtävän investoinnin^{perustasosta} (1 797 841 m²).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

Investointi 4: Voucher-ohjelma, jolla nopeutetaan uusiutuvan energian käyttöönottoa kotitalouksissa

Tällä investoinnilla pyritään lisäämään uusiutuvan energian käyttöönottoa ja käyttöä tarjoamalla asunnonomistajille taloudellista tukea uusien aurinkopaneelijärjestelmien (joiden nettokapasiteetti on vähintään 3 kW) tai sähkön varastointijärjestelmien (joiden käytettävissä oleva sähkönvarastointikapasiteetti on vähintään 5 kWh) asentamista varten. Kukin arvo on 5000 euroa. Erilliset sähkönvarastointijärjestelmät (joiden käytettävissä oleva sähkönvarastointikapasiteetti on vähintään 5 kW) ovat tukikelpoisia vain, jos asunnonomistajat jo omistavat aurinkopaneelijärjestelmän (jonka nettokapasiteetti on vähintään 3 kW).

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Investointi 5: Kansallisen sähkönsiirtoverkon digitalisointi, tehokkuus ja nykyaikaistaminen

Investoinnin tavoitteena on lisätä sähköverkon joustavuutta ja puuttua sen pullonkauloihin, jotta voidaan nopeuttaa uusiutuvan energian lisätuotantokapasiteetin integrointia ja lisätä verkon häiriönsietokykyä samalla kun vahvistetaan kyberturvallisuutta parantamalla valmiuksia vastata kyberhyökkäyksiin.

Investointi koostuu kolmesta alainvestoinnista:

- a) Ensimmäisellä alainvestoinnilla pyritään vähentämään Transelectrican omaa sähkönkulutusta vähintään 50 prosenttia 29 sähköasemalla vuoteen 2022 verrattuna ottamalla käyttöön sähkön varastoinnin kanssa yhteensovitettuja verkon ulkopuolisia aurinkopaneelijärjestelmiä sähkönsiirtoverkon sähköasemissa.
Tämän aliinvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.
- b) Toisella alainvestoinnilla on tarjottava uusia digitaalisia ratkaisuja ja laitteita, joilla vähennetään keskimääräistä toimintatuntimäärää sähköverkossa 50 prosentilla vuoteen 2022 verrattuna ja helpotetaan uusien uusiutuvan energian laitosten liittämistä verkkoon.
Tämän aliinvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.
- c) Kolmannella alainvestoinnilla pyritään saavuttamaan sähkönsiirtoverkkojen kyberuhkien sietokyky parantamalla verkkoturvallisuuden hallintaa (laitteet ja ohjelmistot).

Tämän aliinvestoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2026 mennessä.

P.2 Seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu – rahoitustuki, jota ei makseta takaisin

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavo ite /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteide n osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämää rä	Neljän nes	Vuo si	
508	Uudistus 1. Oikeudellisen kehityksen luominen valtion maan käytölle uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien nopeuttamisalueina	Välitavo ite	Valtion alueviraston (ADS) valmiuksien kehittäminen	Toimitettu laitteisto				Q1	202 4	Seuraavat laitteet on toimitettava ADS- järjestelmään: 1. vähintään kaksi palvelinta, jotka tukevat uutta digitaalista järjestelmää, ja neljä kannettavaa tietokonetta, jotka on varustettu vaaditulla ohjelmistolla (esim. Self-CAD, TopoLT, DIGI I Terra); 2. vähintään neljä droonia, joissa on RTK-lähetysasemat; 3. vähintään neljä päästötöntä maastoajoneuvoa.

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavo ite /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteide n osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämää rä	Neljän nes	Vuo si	
509	Uudistus 1. Oikeudellisen kehyksen luominen valtion maan käytölle uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien nopeuttamisalueina	Välitavo ite	Oikeudellisen kehyksen voimaantulo	Voimaantulosää nnös				Q4	202 4	Asiaa koskevaan primaarioikeuteen tai sekundaarilainsäädänt öön, mukaan lukien kansallisen sääntelyviranomaisen säädökset, tehtävät muutokset tulevat voimaan, ja niillä otetaan käyttöön erityinen sääntely- ja tukikehys valtion maa- alueiden kehittämiseksi ja käytölle valtion alueviraston (ADS) hallinnoimana uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien nopeuttamisalueina, mukaan lukien muun muassa seuraavat:

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavo ite /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteide n osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämää rä	Neljän nes	Vuo si	
										1. uusiutuvan energian nopeuttamisalueiden nimeäminen huonontuneella maalla, jota ei käytetä maatalouteen, mukaan lukien käytettävissä oleva kapasiteetti uusiutuvien energialähteiden asentamiseen; 2. oikeudellisten vaatimusten vähentäminen ja lyhyemmät ja yksinkertaistetut lupamenettelyt, jotta uusi kapasiteetti voidaan hyväksyä

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavo ite /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteide n osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämää rä	Neljän nes	Vuo si	
										kuuden kuukauden kuluessa; 3. lupien digitalisointi.
510	Uudistus 1. Oikeudellisen kehityksen luominen valtion maan käytölle uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien nopeuttamisalueina	Välitavo ite	Yhden kansallisen rekisterin perustaminen valtion omistamaa maata varten	Yhteinen kansallinen rekisteri on perustettu ja toiminnassa				Q4	202 4	Valtion omistamaa maata varten on perustettava yksi kansallinen rekisteri, johon on liitettävä asiaankuuluvat tiedot. Maa on luokiteltava selkeiden kriteerien perusteella, jotka koskevat maankäyttöluokkien luokittelua ja määrittämistä, mukaan lukien 84000 hehtaaria maata (joka on ennalta määritetty huonontuneeksi/ei- tuotannolliseksi), joka on nimetty uusiutuvien

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavo ite /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteide n osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämää rä	Neljän nes	Vuo si	
										energialähteiden kiihtyvyyalueiksi, jolleivät riippumattomat pedologiset tutkimukset vahvista soveltumattomuutta.
511	Uudistus 1. Oikeudellisen kehityksen luominen valtion maan käytölle uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien nopeuttamisalueina	Välitavo ite	Käyttöoikeussopimu sten allekirjoittaminen nopeutetun vaiheen alueilla	Sopimusten allekirjoittamin en				Q4	202 5	Ensimmäisen tarjouskilpailukierroks en jälkeen on allekirjoitettava maankäyttöoikeuksia koskevat sopimukset, jotka koskevat uusiutuvista lähteistä peräisin olevan uuden tuotantokapasiteetin käyttöönottoa nopeuttavilla alueilla.
512	Investointi 1. Vihreää energiaa koskevaa osaamista koskeva koulutus	Kohde	Hyväksytyt ammattilliset normit uusiutuvan energian tuotannon alalla		Ammatill iset vaatimuk set		9	Q4	202 4	On laadittava vähintään seitsemän uutta ammattistandardia ja tarkistettava vähintään

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavo ite /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteide n osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämää rä	Neljän nes	Vuo si	
										kaksi jo hyväksyttyä ammattistandardia koulutustarpeiden kartoituksen perusteella.
513	Investointi 1. Vihreää energiaa koskevaa osaamista koskeva koulutus	Kohde	Vähintään 4000 työntekijää, jotka ovat suorittaneet koulutuksen uusiutuvan energian tuotannon alalla		Määrä	0	4 000	Q2	2026	Vähintään 4000 työntekijän on todistettava suorittaneensa uusiutuvan energian tuotantoa koskevan koulutuksen.
124	Investointi 2. Uusi sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä	Välitavoite	Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian (tuuli- ja aurinkoenergia) tuotantoon liittyviä hankkeita koskevan tarjouskilpailun avaamisesta					Q1	2022	Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian (tuuli- ja aurinkoenergia) tuotantoa koskevien hankkeiden valinta koskeva tarjouspyyntö julkaistaan. Valintaperusteilla on

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavo ite /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteide n osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämää rä	Neljän nes	Vuo si	
										varmistettava, että noudatetaan teknisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (C(2023) 6454 final). Ehdotuspyyntö on avoin sekä pk-yrityksille että suurille sijoittajille.
125	Investointi 2. Uusi sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä	Kohde	Uusiutuvista lähteistä (tuuli- ja aurinkoenergia) asennettu kapasiteetti		Megawattia (MW)	0	950	Q4	2024	Vähintään 950 MW kapasiteettia uusiutuvista lähteistä (tuuli- ja aurinkoenergiasta) on otettava käyttöön ja liitettävä verkkoon välitavoitteen 124 ehtojen mukaisesti.
514	Investointi 3. Julkisten rakennusten	Kohde	Julkisten rakennusten päätökseen saatetut energiaperuskorjaukset		Lukumäärä (m²)	1 797 841	2 264 351	Q2	2026	Vähintään 2 264 351 m² julkisia rakennuksia on kunnostettava

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavo ite /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteide n osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämää rä	Neljän nes	Vuo si	
	energiatehokkuuden parantaminen									välitavoitteissa 96 ja 98 asetettujen vaatimusten mukaisesti.
515	Investointi 4. Voucher-ohjelma, jolla nopeutetaan uusiutuvan energian käyttöönottoa kotitalouksissa	Välitavo ite	Hankepyyntöjen käynnistäminen	Ehdotuspyynnö n eritelmien julkaiseminen				Q2	202 4	Aurinkopaneelien ja sähkön varastointijärjestelmie n asentamiseen käytettäviä arvoseteleitä koskevat hankepyynnöt on julkaistava verkossa. Arvoseteleihin sovelletaan valintaperusteita, joiden mukaan kussakin arvostelissä on asennettava uusia aurinkopaneelijärjestel miä (joiden nettokapasiteetti on vähintään 3 kW) tai

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavo ite /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteide n osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämää rä	Neljän nes	Vuo si	
										sähkön varastointijärjestelmiä (joiden käytettävissä oleva sähkönvarastointikapa siteetti on vähintään 5 kWh). Erilliset sähkönvarastointijärje stelmät ovat tukikelpoisia vain, jos asunnonomistajat omistavat jo aurinkopaneelijärjestel män (jonka nettokapasiteetti on vähintään 3 kW).
516	Investointi 4. Voucher-ohjelma, jolla nopeutetaan uusiutuvan energian käyttöönottoa kotitalouksissa	Kohde	Kotitalouksien tuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä ja sähkön		Määrä	0	122 000	Q4	202 5	Aurinkopaneeleista ja/tai sähkön varastointijärjestelmist ä on maksettu 122000 arvoseteliä.

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavo ite /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteide n osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämää rä	Neljän nes	Vuo si	
			varastointijärjestelmi stä							
517	Investointi 5a. Aurinkopaneelien ja sähkövarastojen asentaminen Transelectrican voimalaitoksiin	Välitavo ite	Sopimusten allekirjoittaminen	Tehdyt sopimukset				Q2	202 5	Sopimukset vähintään 11,25 MW:n asennetun aurinkopaneelikapasit eetin ja 5 MW:n varastoinnista 29 sähköasemalle on allekirjoitettava.
518	Investointi 5a. Aurinkopaneelien ja sähkövarastojen asentaminen Transelectrican sähköasemille	Kohde	Vuotuisen sähkönkulutuksen vähentäminen	Vuotuinen sähkönkulutus	GWh	18	9	Q2	202 6	Transelectrican 29 sähköaseman vuotuista sähkönkulutusta on vähennettävä 18 gigawattitunnista vuonna 2022 9 gigawattituntiin.
519	Investointi 5b. Päivitys SMART SA	Välitavo ite	Tavarahankintasopi musten allekirjoittaminen	Tehdyt sopimukset				Q4	202 3	On allekirjoitettava sopimukset, jotka koskevat i) voimansiirtolinjojen ja sähköasemien

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavo ite /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteide n osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämää rä	Neljän nes	Vuo si	
										huoltolaitteiden (kuten voimajohtojen, muuntajien, eristeiden, sähköisten maadoitusten ja nostureiden mittausta- ja ohjauslaitteiden) toimittamista SMART-järjestelmään ja asentamista sekä ii) huoltopalvelujen digitalisointia varten tarkoitettuja ohjelmistoja (kuten SCADA). Kaikkien ajoneuvojen on oltava päästöttömiä.
520	Investointi 5b. Päivitys SMART SA	Kohde	Toimenpiteiden keskimääräinen pituus siirtoverkonhaltijan verkossa		Osuus (%)	100 %	50 %	Q4	2024	Transelectrican verkon tukitoimien keskimääräistä kesto on lyhennettävä vähintään 50

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavo ite /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteide n osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämää rä	Neljän nes	Vuo si	
										prosenttia vuoteen 2022 verrattuna.
521	Investointi 5c. Tietoliikenneverkon optimointi ja datakeskuksen perustaminen – Teletrans SA	Välitavo ite	Tavarahankintasopi musten allekirjoittaminen	Allekirjoitetut sopimukset				Q4	202 4	Sopimukset, jotka koskevat tietoteknisten laitteiden ja ohjelmistojen toimittamista Teletransille uuden datakeskuksen perustamista varten (kuten palvelimet, reitittimet, palomuurit, sähkökontit) ja verkkoliikenneanalyys it (kuten L2–7- liikenneanalyysointia; 4 SFP-satamaa; monitilaiset SFP- lähettimet ja yksimuotoiset SFP- lähettimet) ja verkon turvallisuus (kuten palomuurit, PoE- kytkimet,

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavo ite /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteide n osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämää rä	Neljän nes	Vuo si	
										jakelureitittimet) on oltava allekirjoitettu.
522	Investointi 5c. Tietoliikenneverkon optimointi ja datakeskuksen perustaminen – Teletrans SA	Välitavo ite	Datakeskuksen valmistuminen	Datakeskus on perustettu ja toiminnassa				Q1	202 6	Teletrans- datakeskuksen on oltava täysin toimintavalmis. Datakeskuksen on noudatettava datakeskusten energiatehokkuutta koskevia eurooppalaisia käytännėsääntöjä.

P.3. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus 2: Perustetaan keskitettyjä asiointipisteitä, jotka tarjoavat tuottajakuluttajille energianeuvontapalveluja energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevaa energiantuotantoa varten

Uudistuksella pyritään perustamaan erityisiä toimistoja, jotka toimivat keskitettyinä asiointipisteinä, jotka tarjoavat energianeuvontapalveluja energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja uusien laitosten käyttöönottoa varten, jotta voidaan tuottaa energiaa uusiutuvista energialähteistä. Uudistuksella pyritään lisäämään asunnonomistajien tietoisuutta energiatehokkuutta parantavien peruskorjausten ja uusiutuvien energialähteiden asentamisen hyödyistä, antamaan yleistä tietoa käytännön järjestelyistä ja tukimahdollisuuksista ja siten helpottamaan energiatehokkuutta parantavia peruskorjaustöitä ja uusiutuvien energialähteiden asentamista. Uudistuksella perustetaan myös verkkoyhteyspiste, joka toimii keskitettynä yhteyspisteenä, joka ohjaa energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa varten tarvittavien asiakirjojen laatimista erityisesti energiaköyhille ja heikossa asemassa oleville energiankuluttajille.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2024 mennessä.

Investointi 6: Pilottihanke kelluvien aurinkopaneelien asentamiseksi kastelukanaviin

Investoinnin tavoitteena on 20 MW:n kelluvien aurinkopaneelien asentaminen ja liittäminen sähköverkkoon jo uudistettuihin kastelukanaviin (eli Gălățui – Călărașin kastelukanavaverkkoon), jotka valtio omistaa. Investoinnin toteuttaa maanparannusvirasto.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Investointi 7: Voucher-ohjelma kotitalouksien energiatehokkuuden parantamiseksi

Tällä investoinnilla pyritään vähentämään primäärienergian kysyntää tarjoamalla asunnonomistajille taloudellista tukea arvoseteleinä, jotta heidän asuntoihinsa voidaan tehdä energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia. Kullakin peruskorjauksella on saavutettava vähintään 30 prosentin primäärienergian säästöt peruskorjausta edeltävään tilaan verrattuna. Seismisiin riskiluokkiin Rsl ja RslII luokitellut asunnot jätetään energiatehokkuustoimien rahoituksen ulkopuolelle. Tukikelpoisia ovat ainoastaan energiatehokkuusluokkiin G, F, E tai D kuuluvat rakennukset.

Investointi on toteutettava kahden toimintalinjan mukaisesti:

- a. Toimintalinja I – yhdistetty energiatehokkuuskorjaus ja aurinkopaneelien asentaminen yhden perheen asuinrakennuksiin vain energiaköyhiä kotitalouksia ja haavoittuvia energiankuluttajia varten. Kutakin energiatehokkuutta koskevaa peruskorjausta on täydennettävä asentamalla verkkoon liitettyjä aurinkopaneeleja, joiden nettokapasiteetti on vähintään 3 kW. Arvoseteliä enimmäisrahoitusosuus on 14000 euroa energiatehokkuuden parantamiseen, 5000 euroa aurinkopaneelien asentamiseen ja 1200 euroa energiatehokkuustodistuksiin ja energiakatselmuksiin.
- b. Toimintalinja II – Yksiperheisten asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavat perusparannukset. Arvoseteliä enimmäisrahoitusosuus on 14000 euroa energiatehokkuuden parantamiseen ja 100 euroa energiatehokkuustodistuksiin.

Toimintalinjan II ehdotuspyynnöt käynnistetään toimintalinjan I yhteydessä käynnistettyjen ehdotuspyyntöjen jälkeen. Vähintään 50 prosenttia toimenpiteen talousarviosta osoitetaan toimintalinjaan I.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen viimeistään 31 päivänä elokuuta 2026.

P.4 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavoit e /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämä ära	Neljännes	Vuo si	
523	Uudistus 2. Perustetaan keskitettyjä asiointipisteitä, jotka tarjoavat tuottajakuluttajille energianeuvontapalveluja energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevaa energiantuotantoa varten	Välitavoite	Energia-alan neuvontapalveluja tarjoavien OSS-toimistojen perustamista ja kehittämistä koskevien lainsäädäntömuutosten voimaantulo	Voimaantulosäännös				Q1	2024	Lainsäädäntö, joka muodostaa oikeudellisen kehyksen asunnonomistajille energianeuvontapalveluja tarjoavien OSS-toimistojen perustamiselle ja kehittämiseksi, on tullut voimaan. Siinä on oltava säännöksiä, joissa täsmennetään OSS-toimistojen tehtävät, hallinto ja rahoitusrakenne.
524	Uudistus 2. Perustetaan keskitettyjä asiointipisteitä, jotka tarjoavat tuottajakuluttajille energianeuvontapalveluja energiatehokkuutta parantavia	Kohde	Valmiuksien kehittämistoimet		Määrä	0	84	Q1	2024	84 OSS:n henkilöstön jäsentä on saanut koulutusta, jotta he voivat hoitaa eri tehtäviä OSS-toimistoissa.

Juokse va nume ro	Toimenpide	Välitavoit e /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämä ära	Neljännes	Vuo si	
	peruskorjauksia ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevaa energiantuotantoa varten									
525	Uudistus 2. Perustetaan keskitettyjä asiointipisteitä, jotka tarjoavat tuottajakuluttajille energianeuvontapal veluja energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevaa energiantuotantoa varten	Kohde	Fyysisten OSS- toimistojen avaaminen		Määrä	0	42	Q1	202 4	42 fyysistä OSS-toimistoa on toiminnassa ja avoinna kansalaisille.
526	Investointi 6. Pilottihanke kelluvien aurinkopaneelien	Välitavo ite	Sopimuksen (sopimusten) allekirjoittaminen	Allekirjoitettu sopimus (sopimukset)				Q2	202 4	Sopimus vähintään 20 MW:n kelluvien aurinkopaneelien asentamisesta jo kunnostettuihin

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavoit e /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämä ära	Neljännes	Vuo si	
	asentamiseksi kastelukanaviin									kastelukanaviin on allekirjoitettava.
527	Investointi 6. Pilottihanke kelluvien aurinkopaneelien asentamiseksi kastelukanaviin	Kohde	20 MW verkkoon liitettyjen kelluvien aurinkopaneelien asennettu kapasiteetti		Megawa tti (MW)	0	20	Q4	202 5	Uusituilla kastelukanavilla on oltava vähintään 20 MW:n kapasiteetti kelluvia aurinkopaneeleja, jotka on liitetty sähköverkkoon.
528	Investointi 7. Voucher-ohjelma kotitalouksien energiatohokkuude n parantamiseksi	Välitavo ite	Hankkeita koskevien ehdotuspyyntöjen käynnistäminen	Ehdotuspyynnö n eritelmien julkaiseminen				Q2	202 4	Ehdotuspyynnöt, jotka koskevat arvoseteleiden käyttöä asuntojen energiatohokkuutta parantaviin peruskorjauksiin, on julkaistava verkossa. Arvoseteleihin sovelletaan valintaperusteita, joiden mukaan kullakin peruskorjauksella on saavutettava vähintään 30 prosentin primäärienergian säästöt peruskorjausta

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavoit e /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämä ära	Neljännes	Vuo si	
										edeltävään tilaan verrattuna. Tukikelpoisia ovat ainoastaan energiatehokkuusluokkiin G, F, E tai D kuuluvat rakennukset. Investointi on toteutettava kahden toimintalinjan mukaisesti: - Toimintalinja I, johon tukikelpoisia ovat ainoastaan energiaköyhät kotitaloudet ja heikossa asemassa olevat energiankuluttajat. Tämän toimintalinjan puitteissa investoinnilla on myönnettävä asunnonomistajille arvoseteleinä avustuksia yhdistettyihin

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavoit e /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämä ära	Neljännes	Vuo si	
										energiatehokkuusparannuksiin ja aurinkopaneelien asentamiseen yhden perheen asuinrakennuksiin. Toimintalinjassa I kutakin energiatehokkuutta koskevaa peruskorjausta täydennetään asentamalla aurinkopaneeleja, joiden nettokapasiteetti on vähintään 3 kW. - Toimintalinja II: avoin kaikille kotitalouksille. Tämän toimintalinjan puitteissa investoinnin on tarjottava asunnonomistajille avustuksia arvoseleinä yhden perheen

Juokse va numer o	Toimenpide	Välitavoit e /Kohde	Nimi	Laadullinen indikaattori (välitavoitteiden osalta)	Määrällinen indikaattori tavoite			Aika		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Yksikkö	Perust aso	Päämä ära	Neljännes	Vuo si	
										asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavien peruskorjausten toteuttamiseksi. Toimintalinjan II mukaiset ehdotuspyynnöt käynnistetään toimintalinjaan I kuuluvien ehdotuspyyntöjen jälkeen. Vähintään 50 prosenttia toimenpiteen talousarviosta osoitetaan toimintalinjaan I. Seismisiin riskiluokkiin RsI ja RsII luokitellut asunnot jätetään energiatehokkuustoimien rahoituksen ulkopuolelle.
529	Investointi 7. Voucher-ohjelma kotitalouksien energiatehokkuuden parantamiseksi	Kohde	Päätökseen saatettu asuntojen energiaperuskorjaus		Määrä (asumin en)	0	33 00 0	KOLMAS VUOSINELJÄ NNES	202 6	Vähintään 33000 asuntoa on oltava kunnostettu välitavoitteen 528 vaatimusten mukaisesti.

1.2. Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset

Romanian tarkistetun elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset ovat 28511575217 euroa.

2. 2 JAKSO: TALOUDELLINEN TUKI

2.1. Rahoitusosuus

Päätöksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut erät muodostetaan seuraavasti:

2.1.1. Ensimmäinen erä (avustusmuotoinen tuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
146	C7.R2 Siirtyminen EU-2025:n yhteenliitettävyystavotteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottamiseksi	M	5G-verkon turvallisuutta koskevan lain voimaantulo
69	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Rautatieinfrastruktuurin kehittäminen ja rautatieliikenteen hallinta	M	Rautatieinfrastruktuurin kehittämisstrategian 2021–2025 hyväksyminen ja toimintasuunnitelman soveltaminen
113	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistus, kivihiihen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten	T	Hiilivoiman tuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä
142	C7.R1 Yhtenäisen kehyksen kehittäminen valtion pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	M	Digitalisaatiota koskevien uudistusten ja investointien täytäntöönpanoa ja seurantaa käsittelevä työryhmä, joka on perustettu ja toimiva
150	C7.R3 Kriittisen arvon infrastruktuuria omistavien julkisten ja yksityisten toimijoiden kyberturvallisuuden varmistaminen	M	Kansallisen kyberturvallisuusstrategian 2021–2026 hyväksyminen
211	C8.R6 Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	M	Hankintaan liittyvä tekninen apu, jonka antaa hankintayksikkö, joka on valittava julkisia

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			hankintoja koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti
212	C8.R6 Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	M	Tulee voimaan ministerin määräys, jolla perustetaan seurantakomitea, jonka tehtävänä on tarkastella uudelleen eläkejärjestelmää ja eläkejärjestelmään liittyviä poliittisia toimia teknisen avun tarjoajan tuella
220	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdenmukainen riskinhallinta	T	Verohallinnon kansallisen toimiston tietojärjestelmään liitettyjen kassakoneiden lukumäärä
366	C12.I1 Sairaaloiden lääkintäinfrastruktuurin kehittäminen	M	Yhdenmukaisuuteen tehtävien yhteisökeskuksiin investointien priorisointikriteerien hyväksyminen
426	C14.R6 Korruption torjunnan tehostaminen	M	Uuden kansallisen korruptiontorjuntastrategian hyväksymistä koskevan hallintopäätöksen voimaantulo
450	C14.I5 Suunnitelman seuranta ja täytäntöönpano	M	Tarkastus ja valvonta: tiedot elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon seuranta varten
451	C14.I5 Suunnitelman seuranta ja täytäntöönpano	M	Valtioneuvoston asetus investointi- ja Eurooppa-hankkeiden ministeriön, valtiovarainministeriön ja tarkastusviranomaisen oikeudellisesta toimeksiannosta tulee voimaan
462	C15.R3 Oppivelvollisuusjärjestelmän uudistaminen koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi	M	Koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämistä koskevan kansallisen ohjelman täytäntöönpanosta annetun hallituksen päätöksen voimaantulo
464	C15.I4 Tuetaan oppilaitoksia, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on suuri	M	Avoin ehdotuspyyntö, jolla tuetaan opiskelijoiden siirtymistä ala-asteesta toisen asteen koulutukseen. Hankkeet perustuvat koulutuksen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			varhaisvaroitusjärjestelmässä määriteltuihin viiteen indikaattoriin
		Erän suuruus	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 2037146414 EUROA

2.1.2. Toinen erä (avustusmuotoinen tuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
124	C6.I1 Uusi sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä	M	Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian (tuuli- ja aurinkoenergia) tuotantoon liittyviä hankkeita koskevan tarjouskilpailun avaamisesta
143	C7.R1 Yhtenäisen kehyksen kehittäminen valtion pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	M	Valtion pilvipalveluarkkitehtuurin vaihtoehtojen valmistunut analyysi
191	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	M	Oikeushenkilöiden pakollista merkitsemistä erillisyhtiöön (Virtual Private Space) koskevan oikeudellisen kehyksen voimaantulo
195	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	M	Verohallinnosta ja työsuojelutarkastuksista vastaavan kansallisen viraston yhteisen toimintasuunnitelman käyttöönotto/hyväksyminen harmaan/mustan työn kiertämisen estämiseksi ja rajoittamiseksi
213	C8.R6 Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	M	Sääntelykehyksen muutosten voimaantulo pilarin 2 eläkkeiden kestävyysvarmistamiseksi
387	C13.R4 Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen	M	Kotitaloustyöntekijöiden arvosetelijärjestelmää koskevan lainsäädännön ja sen täytäntöönpanosääntöjen voimaantulo
401	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.	M	Sellaisten menetelmien ja menettelyjen voimaantulo, joilla parannetaan julkisen politiikan perusteita, suunnittelua ja hallinnon yksinkertaistamista
404	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan	M	Sellaisen säädöksen voimaantulo, jolla otetaan käyttöön rakenne tehokkaan lakisääteisen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.		laadunvalvontamekanismin täytäntöönpanon varmistamiseksi
421	C14.R5 Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	M	Oikeuslaitoksen kehittämisstrategian hyväksymisestä vuosiksi 2022–2025 tehdyn hallintoneuvoston päätöksen voimaantulo
430	C14.R6 Korruption torjunnan tehostaminen	M	Väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevan direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annetun lain voimaantulo
433	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	M	Oikeussuojakeinoja koskevan kansallisen lainsäädännön muutoksen voimaantulo (laki nro 101/2016)
465	C15.I4 Tuetaan oppilaitoksia, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on suuri	T	Oppilaitokset, joille on myönnetty avustusjärjestelmä (erä 1)
477	C15.R5 Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehityksen hyväksyminen	M	Ministeriön määräyksen voimaantulo, jotta varmistetaan standardit, jotka koskevat koulujen varustamista teknologisilla välineillä ja resursseilla opetustarkoituksiin verkossa, ja varmistetaan ehdotettujen investointien kestävä vaikutus.
494	C15.R7 Yliopistoa edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon uudistaminen ja hallinnon ammattimaisuus	M	Teknistä apua koskevan sopimuksen allekirjoittaminen hallinnon uudistamista koskevan toimintasuunnitelman laatimiseksi, mukaan lukien johtajien ja tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma
65	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/tieturvallisuus	M	Kansallisen tieliikenneturvallisuusstrategian hyväksyminen
114	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistus, kivihiilen korvaaminen	M	Hiilestä irtautumista koskevan lain voimaantulo, jolla otetaan käyttöön

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	energialähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten		kivihiilen/ruskohiilen käytöstä poistamista koskeva aikataulu
144	C7.R1 Yhtenäisen kehyksen kehittäminen valtion pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	M	Valtionhallinnon pilvipalvelujen hallinnointia koskevan lain voimaantulo
145	C7.R1 Yhtenäisen kehyksen kehittäminen valtion pilvipalvelujärjestelmän arkkitehtuurin määrittelemiseksi	M	Yhteentoimivuuslain voimaantulo
153	C7.I1 Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto	M	Investoinnin toteuttamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen tarjouspyynnön perusteella
147	C7.R2 Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteenliitettävyystavotteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottamiseksi	M	5G-toimilupien myöntämistä koskevan tarjouskilpailun julkaiseminen
200	C8.R3 Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen	M	Talousarvioohjelmien laatimis-, seuranta- ja raportointimenetelmien hyväksymistä koskevan hallituksen päätöksen voimaantulo
355	C12.R2 Paremmat valmiudet tehdä investointeja terveydenhuollon infrastruktuuriin	M	Terveydenhuollon infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan kansallisen viraston (ANDIS) perustamista koskevan lainsäädäntökehityksen voimaantulo
356	C12.R3 Terveydenhuollon hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	M	Terveydenhuollon hallintovalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisäämistä koskevan lainsäädäntökehityksen voimaantulo
357	C12.R3 Terveydenhuollon hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	M	Terveydenhuollon henkilöresurssien kehittämisen strategista kehystä koskevan lainsäädännön voimaantulo
413	C14.R2 Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä noudattamalla yhdenmukaista ja johdonmukaista lähestymistapaa ilmastomuutokseen	M	Toimielinten välisen ilmastokomitean käyttöönotto

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	ja kestävä kehitystä koskeviin aloitteisiin		
422	C14.R5 Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	M	Takavarikoitujen varojen hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston toimivallan muuttamisesta annetun lain voimaantulo
456	C15-I1 110 päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja käyttöönotto	M	Sopimusten allekirjoittaminen julkisten toimijoiden (kuntien) kanssa 110 päiväkodin rakentamisesta, varusteista ja käyttöönotosta
478	C15.R5 Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehyksen hyväksyminen	M	Tulevan digitaalisia taitoja käsittelevän opettajan profiilin vahvistamisesta ja digitaalisten taitojen arvioinnista koulututkinnoissa annetun lain voimaantulo
485	C15.R6 Päivitetty sääntelykehys, jolla varmistetaan ympäristöystävällinen suunnittelu, rakentaminen ja lahjoitusvaatimukset yliopistoa edeltävässä koulutusjärjestelmässä	M	Lainsäädäntökehyksen muutosten voimaantulo oppimisympäristöjen laadun parantamiseksi
		Erän suuruus	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 2147491242 EUROA

2.1.3. Kolmas erä (avustusmuotoinen tuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
22	C2.R1 Metsänhoidon ja metsähallintojärjestelmien uudistaminen kehittämällä uusi kansallinen metsästrategia ja sitä seuraava lainsäädäntö	M	Kansallisen metsästrategian 2020–2030 hyväksyminen
23	C2.R1 Metsänhoidon ja metsähallintojärjestelmien uudistaminen kehittämällä uusi	M	Kansallisessa metsästrategiassa 2020–2030 tarkoitettujen metsitystä ja uudelleen metsittämistä koskevien sitovien sääntöjen vahvistamisesta

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	kansallinen metsästrategia ja sitä seuraava lainsäädäntö		annettujen muutettujen ministeriön asetusten voimaantulo
148	C7.R2 Siirtyminen EU-2025:n yhteenliitettävyystavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottamiseksi	M	EU:n yhteenliitettävyyssvälineistön suositukset on pantu täytäntöön
149	C7.R2 Siirtyminen EU:n vuoden 2025 yhteenliitettävyystavoitteisiin ja yksityisten investointien edistäminen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottamiseksi	M	Radiotaajuuksien käyttöoikeuksien myöntäminen
152	C7.R4 Julkisia palveluja ja digitaalista koulutusta koskevien digitaalisten taitojen lisääminen kansalaisten koko elämän ajan	M	Työministerin ja tilastolaitoksen johtajan ministerin asetus uusien digitaalisten ammattien määrittämisestä ammattiluokituksessa (COR) tulee voimaan
384	C13.R3 Vähimmäistoimeentulon (VMI) täytäntöönpano	M	VMI:n soveltamista koskevien täytäntöönpanosääntöjen hyväksymisestä annetun lain voimaantulo
410	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.	M	Avoimuusrekisterin (RUTI) asianmukaista käyttöä ja täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden voimaantulo
411	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.	M	Poikkeusasetusten käyttöä koskevan menetelmän voimaantulo

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
412	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.	M	Lainsäädäntömuutosten voimaantulo, jotta varmistetaan lakien koko tekstin julkaiseminen muutosten jälkeen
470	C15.R4 Täyden ammatillisen väylän luominen korkea-asteen tekniselle koulutukselle	M	Valtioneuvoston päätös, jolla hyväksytään menetelmä täydellisen kaksoisreitillä järjestämiseksi ja kaksoisreitistä johtuvien uusien pätevyyskierrosten järjestämiseksi, tulee voimaan
489	C15.II1 Tilat yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulujen laboratorioille/työpajoille	M	Huonekalujen asentamista koskevan tarjouskilpailun avaaminen
490	C15.II1 Tilat yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulujen laboratorioille/työpajoille	M	Tutkimuslaboratorioiden/kabinetin varustamista koskevan tarjouskilpailun avaaminen
66	C4.R1. Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/tieturvallisuus	M	Tieliikenneturvallisuuslain voimaantulo – liikenneturvallisuusrikkomusten seuranta, täytäntöönpano ja seuraamuksia koskeva lainsäädäntö
72	C4.II. Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	M	Sopimusten allekirjoittaminen 50 prosentille rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistamiseen, parantamiseen ja uudistamiseen liittyvistä töistä
115	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistus, kivihiiheen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehitykselle uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten	T	Ruskohiilellä toimivan sähköntuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä
121	C6.R3 Valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen alalla	M	Energia-alan valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
151	C7.R3 Kriittisen arvon infrastruktuuria omistavien julkisten ja yksityisten toimijoiden kyberturvallisuuden varmistaminen	M	Romanian puolustusta ja kyberturvallisuutta koskevan lain voimaantulo
192	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	T	Muut oikeushenkilöt, jotka ovat rekisteröityneet erillisyyhtiöön
193	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	M	Verovelvollisten luokitteluun sovellettavat riskikriteerit määrittelevän sovellettavan oikeudellisen kehyksen voimaantulo. Oikeudellinen kehys hyväksytään ANAF:n puheenjohtajan määräyksellä.
194	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	M	Verotarkastusviranomaisten toimintaa koskevan muutetun oikeudellisen kehyksen voimaantulo
199	C8.R3 Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen	M	Muutetun sääntelykehyksen voimaantulo merkittävien julkisten investointihankkeiden monivuotisen talousarviosuunnittelun varmistamiseksi ja finanssipoliittisen neuvoston tekemien menoarvioiden jälkiarvioinnin tekemiseksi
205	C8.R4 Verokehyksen uudelleentarkastelu	M	Romanian verojärjestelmän analyysi, jonka tavoitteena on antaa suosituksia sen varmistamiseksi, että verojärjestelmä edistää ja ylläpitää kestävästä talouskasvusta
206	C8.R4 Verokehyksen uudelleentarkastelu	M	Verolakiin tehtyjen muutosten voimaantulo, joilla pienennetään asteittain mikroyritysten erityisverojärjestelmän soveltamisalaa
215	C8.R6 Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	M	Erityiseläkkeisiin liittyvien menojen vähentämistä koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo
221	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdenmukainen riskinhallinta	T	Verohallinnon kansallisen toimiston tietojärjestelmään liitettyjen kassakoneiden lukumäärä

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
222	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdenmukainen riskinhallinta	T	Verohallinnon suorittamista kokonaistarkastuksista raportoitujen asiakirjatarkastusten osuus – 30 %
230	C8.I4 Sähköisen tullin käyttöönotto	T	Parannettu laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri
288	C10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	M	Kestävää kaupunkiliikennettä koskevan lainsäädännön voimaantulo
289	C10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	M	Ministeriön päätös, jolla perustetaan rakenne teknisen avun antamiseksi kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimista varten, tulee voimaan.
294	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	M	Julkisen liikenteen ajoneuvokannan uusimista koskevien sopimusten allekirjoittaminen (puhtaiden ajoneuvojen hankinta)
298	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	M	ITS:n/muun tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurin tarjoamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen
301	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	M	Sähköajoneuvojen latauspisteiden rakentamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen
351	C12.R1 Paremmat valmiudet hallinnoida kansanterveysrahastoja	M	Terveystietokannasta tukea saavien lääkintäyksiköiden valinnassa käytettävien suoritus- ja laatuindikaattorien käyttöönotosta annetun ministeriön päätöksen voimaantulo
358	C12.R3 Terveystietokannan hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöstöresurssien lisääminen	M	Inhimillisten voimavarojen kehittäminen terveydenhuollon alalla
378	C13. R1 Luodaan uusi oikeudellinen kehys, jolla estetään lasten erottaminen perheistään	M	Sellaisen säädöksen voimaantulo, joka on tarpeen, jotta estetään lasten erottaminen perheestä ja haavoittuvassa asemassa olevien perheiden tukeminen
380	C13. R2 Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistus	M	Laitoshoidosta luopumisen nopeuttamista koskevan oppaan täytäntöönpanoa ja käyttöönottoa koskevan säädöksen voimaantulo

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
381	C13.R2 Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistus	M	Laitoshoidon ehkäisemistä koskevan kansallisen strategian täytäntöönpanoa tukevan lainsäädännön voimaantulo
424	C14.R5 Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	M	Rikoslain ja rikosprosessilain muuttaminen
439	C14.R9 Parannetaan menettelykehystä hallinto- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtionyhtiöissä	M	Valtion omistamia yrityksiä koskevan päivitetyn lainsäädännön voimaantulo
440	C14.R9 Parannetaan menettelykehystä hallinto- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtionyhtiöissä	M	Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan politiikan koordinointi- ja seurantakeskuksen työryhmän toimintavalmiuteen saattaminen
449	C14.I4 Lisätään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksia edistää aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa käsiteltyjen sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon ja seurata asiaan liittyviä uudistuksia	M	Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua koskevan lainsäädännön voimaantulo, jossa säädetään merkityksellisestä ja oikea-aikaisesta työmarkkinaosapuolten vuoropuhelusta ja työehtosopimusneuvotteluista ILO:n suositusten mukaisesti
453	C15.R2 Yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä	M	Monialaisen puiteohjelman hyväksymisestä annetun ministeriön päätöksen voimaantulo Täydentävien varhaiskasvatuspalvelujen perustamista, järjestämistä ja toimintaa sääntelevän koulutusorganisaation voimaantulo
463	C15.R3 Oppivelvollisuusjärjestelmän uudistaminen koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi	M	MATE-välineen käytöstä kansallisella tasolla annetun ministeriön määräyksen voimaantulo
		Erän suuruus	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 1858678580 EUROA

2.1.4. Neljäs erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
207	C8.R4 Verokehityksen uudelleentarkastelu	M	Voimaantulopäivä - Verolakiin (laki nro 227/2015) tehtävät muutokset muiden verokannustimien vähentämiseksi ja/tai poistamiseksi tavoitteena yksinkertaistaa verojärjestelmää ja tehdä siitä tehokkaampi, avoimempi ja oikeudenmukaisempi vuoteen 2024 mennessä - Ympäristöverotuksen laajentamista koskeva lainsäädäntö
214	C8.R6 Julkisen eläkejärjestelmän uudistus	M	Uuden eläkejärjestelmää koskevan lain, jolla korvataan lain nro 127/2019 säännökset, voimaantulo
458	C15.I2 Heikossa asemassa oleville ryhmille tarkoitettujen 412 täydentävän palvelun perustaminen, varustaminen ja käyttöönotto	M	Muita heikommassa asemassa oleville ryhmille tarkoitettujen täydentävien palvelujen perustamista, varustamista ja käyttöönottoa koskevien sopimusten allekirjoittaminen
469	C15.I5 Koulutus Romanian yhdenmätyn koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja varhaisvaroitusmekanismin (MATE) tietoteknisen välineen käyttäjille ja järjestelmälliset toimet koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi	T	Koulutetut Romanian yhdenmätyn koulutustietojärjestelmän (SIIR) ja MATE-tietojärjestelmän käyttäjät
24	C2.R1 Metsänhoidon ja metsähallintojärjestelmien uudistaminen kehittämällä uusi kansallinen metsästrategia ja sitä seuraava lainsäädäntö	M	Voimassa olevaa metsälainsäädäntöä muuttavien ja täydentävien säädösten voimaantulo
122	C6.R2 Energia-alan valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	M	Hidroelectrican vähintään 15 prosentin osakkeiden listaaminen päätökseen
59	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Tieliikenteen hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti	M	Raskaiden hyötyajoneuvojen (kuorma-autojen) uuden matkaperusteisen maksujärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain voimaantulo ja saastuttavimpien henkilöajoneuvojen (autot/linja-autot) korkeampi omistusvero

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			saastuttaja maksaa -periaatteen ja ympäristöverotuksen periaatteen pohjalta
71	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/Purkamisstrategia	M	Merenkulkustrategian hyväksyminen
76	C4.I2 Rautateiden liikkuva kalusto	M	Sopimusten allekirjoittaminen avointen tarjouskilpailujen ja tarjouskilpailujen perusteella
116	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistus, kivihiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten	M	Uuden energialain voimaantulo
158	C7.I3 Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	T	Digitalisoidut kansanterveyslaitokset
163	C7.I4 Oikeuslaitoksen digitalisointi	M	Käyttöön otettujen liiketoimintasovellusten virtualisointi ja keskittäminen
172	C7. I7 Sähköisten lomakkeiden käyttöönotto julkisissa hankinnoissa	M	Sähköisten kansallisten lomakkeiden käyttöönotto julkisissa hankintamenettelyissä EU:n lainsäädännön mukaisesti
201	C8.R3 Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen	M	Menojen uudelleentarkastelun loppuun saattaminen terveydenhuollon ja koulutuksen aloilla
202	C8.R3 Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen	M	Monivuotisen strategian ja aikataulun hyväksyminen menojen järjestelmällistä uudelleentarkastelua varten kaikilla aloilla
219	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdenmukainen riskinhallinta	T	Henkilöstön koulutus riskinhallintajärjestelmästä
227	C8.I3 Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tiedotushaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen	M	Laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuurin sekä sähköisten palvelujen tarjoamista veronmaksajille tukevan infrastruktuurin nykyaikaistaminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	verohallintoviraston digitalisaation avulla		
228	C8.I3 Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tiedotushaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla	M	Valtiovarainministeriön ja ANAF-tietokonejärjestelmän kyberturvallisuuden parantaminen
229	C8.I3 Varmistetaan valmiudet vastata nykyisiin ja tuleviin tiedotushaasteisiin, myös pandemian yhteydessä, valtiovarainministeriön/kansallisen verohallintoviraston digitalisaation avulla	T	80 % tietotekniikka- ja ohjelmistoinfrastruktuurista on enintään 4 vuotta vanha
352	C12.R1 Paremmat valmiudet hallinnoida kansanterveysrahastoja	M	Hallituksen päätös uudesta mallipuitesopimuksesta, joka koskee ehtoja, jotka koskevat lääkinnällisen avun, lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden, apuvälineiden ja teknologioiden myöntämistä sairausvakuutusjärjestelmän puitteissa, tulee voimaan
367	C12.II Sairaaloiden lääkintäinfrastruktuurin kehittäminen	T	Perhelääkäreiden tai perusterveydenhuollon käytäntöjen yhdistysten käytännöt, jotka on varustettu tai kunnostettu; etusijalle asetetaan syrjäytyneillä alueilla ja kunnissa sijaitsevat käytännöt
368	C12.II Sairaaloiden lääkintäinfrastruktuurin kehittäminen	T	Rintasyövän ja kohdunkaulan syövän seulontaan varustetut liikkuvat lääkintäyksiköt
393	C13. II Asumuserovaarassa olevien lasten päiväkeskusten verkoston perustaminen	M	Kartoitetaan tarpeet, käytettävissä olevat palvelut ja infrastruktuuripalvelut lapsille, jotka ovat vaarassa erota perheistä, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa yhteisöissä
402	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja	M	Kaikissa ministeriöissä on käytössä uusi strategisen johtamisen ja strategisen suunnittelun järjestelmä

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.		
416	C14.R3 Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella sektorilla	M	Kansallisen (pilotti)kilpailun jälkiarviointi kahden virkamiesryhmän valitsemiseksi keskushallinnossa
420	C14.R4 Oikeudenmukaisen yhtenäispalkkajärjestelmän kehittäminen julkisella sektorilla	M	Virkamiesten palkkoja koskevan uuden oikeudellisen kehyksen voimaantulo
423	C14.R5 Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	M	”Oikeuslakien” voimaantulo (laki tuomareiden asemasta, oikeuslaitoksen organisaatiosta, ylimmästä tuomarineuvostosta)
429	C14.R6 Korruption torjunnan tehostaminen	T	Kansallisen korruptiontorjuntaviraston syyttäjien virkojen täyttöaste on 85 prosenttia
434	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	M	Julkisia hankintoja koskevan strategian voimaantulo, mukaan lukien horisontaaliset toimenpiteet kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon tukemiseksi
441	C14.R9 Parannetaan menettelykehystä hallinto- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtionyhtiöissä	M	Tulostaulun julkaiseminen, jossa on taloudellisia ja muita tavoitteita ja tulosindikaattoreita kaikille julkisten yritysten luokille (mukaan lukien keskeiset alat, kuten liikenne, energia, yleishyödylliset palvelut)
		Erän suuruus	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 1003031904 EUROA

2.1.5. Viides erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
123	C6.R3 Vihreä varainhoito	M	Vihreän talousarvion suunnittelumenetelmän viimeistely ja soveltaminen
452	C15.R1 Romaniaa koskevan hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpaketin laatiminen ja hyväksyminen	M	”Educated Romania” -hankkeen täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöpaketin voimaantulo
25	C2.I1 Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, kaupunkimetsät mukaan luettuina	T	Metsitetyn tai uudelleen metsitetyn maan uudet alueet
27	C2.I1 Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, kaupunkimetsät mukaan luettuina	T	Uusia kaupunkimetsiä on luotu
73	C4.I1 Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	M	Sopimusten allekirjoittaminen 100-prosenttisesti rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistamiseen, parantamiseen ja uudistamiseen liittyvistä töistä
117	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistus, kivihiihen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten	M	Uusiutuvia energialähteitä koskevien hinnanerosopimusten allekirjoittaminen
203	C8.R3 Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen	M	Talousarvioesitys sisältää terveys- ja koulutusalan menoanalyysien tulokset.
216	C8.I1 Helpotetaan veronmaksajien sääntöjen noudattamista kehittämällä digitaalisia palveluja	M	Digitaaliset palvelut ja kriittiset sähköiset järjestelmät ovat toiminnassa
231	C8.I4 Sähköisen tullin käyttöönotto	M	Tullialan uusia tietojärjestelmiä koskevan sopimuksen tekeminen
234	C8.I5 Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen	M	Päivitetään IT-sovellus BUDGET_NG.
235	C8.I6 Taloudellisen mallintamisen väline (eläkeuudistusten vaihtoehtojen	M	Käytössä oleva taloudellisen mallintamisen väline

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	simulointivälineistö), jolla parannetaan institutionaalisia valmiuksia ennustaa eläkemenoja		(eläkeuudistusvaihtoehtojen simulointityökalupakkimalli)
236	C8.I6 Taloudellisen mallintamisen väline (eläkeuudistusten vaihtoehtojen simulointivälineistö), jolla parannetaan institutionaalisia valmiuksia ennustaa eläkemenoja	T	Ryhmän laajentaminen yhdestä kahdeksaan asiantuntijaan ja keskipitkän ja pitkän aikavälin eläkeuudistuksen valmiuksien parantaminen tarjoamalla kahdeksalle henkilölle koulutusta, jotta he voivat käyttää eläkeuudistuksen vaihtoehtojen välineistömallia
239	C8.I9 Eläkeasiakirjojen arviointiprosessin tukeminen	M	Kaikki uudelleenlasketut eläketiedostot
359	C12.R3 Terveystuhoon hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	M	Terveysministerin asetus, jolla luodaan puitteet terveydenhuollon ammattihenkilöiden ansioiden ja palkkioiden eriytetyle tunnustamiselle, tulee voimaan
364	C12.R3 Terveystuhoon hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	M	Terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) yhteinen asetus terveysministeriön ja kansallisen sairausvakuutuslaitoksen (CNAS) talousarviomäärärahojen priorisointimekanismista tulee voimaan
397	C13.I3 Kotitaloustyöntekijöiden työkorttien käyttöönnoton käyttöönnotto	M	Funktionaalisen digitaalisen alustan käyttöönnotto kotitaloustyöntekijöiden arvosetelien käyttöä varten
417	C14.R3 Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella sektorilla	M	Vähintään kahden kansallisen virkamieskilpailun suorittaminen vuosittain vähintään kolmella virkamiesura-alueella/palkkaluokassa
436	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	T	Julkisia hankintoja koskeva erityiskoulutus
437	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	M	Julkisten hankintojen sähköinen järjestelmä (SEAP) on liitetty yhteen ja yhteentoimiva muiden tietokantojen kanssa
442	C14.R9	T	Valtion omistamien yritysten hallintoneuvoston

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Parannetaan menettelykehystä hallinto- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtionyhtiöissä		väliaikaisten/väliaikaisten nimitysten vähentäminen 50 prosentilla keskustasolla
444	C14.R9 Parannetaan menettelykehystä hallinto- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtionyhtiöissä	T	Väliaikaisten/väliaikaisten hallintoneuvoston nimitysten vähentäminen 10 prosentilla valtiomisteisten paikallisten yritysten osalta
508	C16.R1 Oikeudellisen kehyksen luominen valtion maan käytölle uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien nopeuttamisalueina	M	Valtion alueviraston (ADS) valmiuksien kehittäminen
519	C16.I5b Päivitys SMART SA	M	Tavarahankintasopimusten allekirjoittaminen
353	C12.R1 Paremmat valmiudet hallinnoida kansanterveysrahastoja	Välitavoite	Talousarviomenojen uudelleentarkastelun tulosten sisällyttämiseksi talousarviomenettelyyn tarvittavan lainsäädäntömuutoksen voimaantulo
459	C15.I2 Heikossa asemassa oleville ryhmille tarkoitetun 412 täydentävän palvelun perustaminen, varustaminen ja käyttöönotto	T	Perustetut, varustetut ja toiminnassa olevat täydentävät palvelut
60	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Tieliikenteen hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti	M	Puhtaiden ajoneuvojen käytön lisäämistä ja ajoneuvokannan uusimisohjelmia koskevan lain voimaantulo kotimaisille käyttäjille, yksityisille yrityksille ja julkisille laitoksille
392	C13.R5 Varmistetaan vähimmäispalkan määrittäminen	M	Uutta vähimmäispalkan vahvistamisjärjestelmää koskevan asetuksen voimaantulo
360	C12.R3 Terveystuhoon hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	T	Kahden uuden osaamisen kehittämiskeskuksen rakentaminen ja varustaminen kokonaan julkisen terveydenhuollon henkilöstölle
385	C13.R3 Vähimmäistoimeentulon (VMI) täytäntöönpano	T	Parannetun järjestelmän muiden tukikelpoisten perheenjäsenten lukumäärä
374	C12.I1 Sairaaloitten lääkitäinfrastruktuurin kehittäminen	T	Ennalta ehkäisevien kuulemisten lisääminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
375	C12.I2 Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	T	Julkiset sairaalat, jotka käyttävät välineitä ja materiaaleja infektioriskin pienentämiseksi
460	C15.I3 Varhaiskasvatuspalvelujen ammattilaisten jatkokoulutusta koskevan puiteohjelman kehittäminen	T	Koulutetut opetussuunnitelman ja seuranta-alojen kouluttajat
479	C15.R5 Koulutuksen digitalisointia koskevan lainsäädäntökehyksen hyväksyminen	M	Korkeakouluopetusta koskevan kansallisen digitaalisten taitojen viitekehyksen vahvistavan lain voimaantulo
491	C15.II1 Tilat yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulujen laboratorioille/työpajoille	T	Yliopistoa edeltävät luokkahuoneet, joissa on kalusteet
492	C15.II1 Tilat yliopistoa edeltäville luokkahuoneille ja koulujen laboratorioille/työpajoille	T	Laboratoriot/kabinetit, jotka on varustettu
204	C8.R3 Talousarvion ohjelmointimekanismin parantaminen	M	Finanssipoliittisen neuvoston tehtäväksi annetaan säännöllinen vaikutustenarviointi menojen uudelleentarkastelusta ja täytäntöönpanokertomuksen laatimisesta annetun lain voimaantulo
218	C8.II Helpotetaan veronmaksajien sääntöjen noudattamista kehittämällä digitaalisia palveluja	M	Arvoltaan merkittävien (omaisuustyypin mukaan) arvoltaan merkittävien kiinteistöjen ja liikuteltavien kiinteistöjen huutokauppoja varten perustettu verkkoalusta
466	C15.I4 Tuetaan oppilaitoksia, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on suuri	T	Oppilaitokset, joille on myönnetty avustusjärjestelmä (erä 2)
515	C16.I4 Voucher-ohjelma, jolla nopeutetaan uusiutuvan energian käyttöönottoa kotitalouksissa	M	Hankepyyntöjen käynnistäminen
		Erän suuruus	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 1351912566 EUROA

2.1.6. Kuudes erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
29	C2.I2 Metsänviljelyaineiston nykyaikaisen tuotantokapasiteetin kehittäminen	T	Toiminnassa olevat uudet tai kunnostetut puiden taimitarhot (sijoitetut tai kunnostetut)
482	C15.I9 Digitaaliteknologian laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille	T	Koulut, joilla on uusia teknisiä resursseja tietotekniikkalaboratorioiden varustamiseen
67	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/tieturvallisuus	T	Asennetut ja toimivat laitteet, joilla parannetaan nopeuden valvontaa ja liikenneturvallisuussääntöjen noudattamista
74	C4.I1 Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	T	Rakennustöiden loppuun saattaminen vähintään 50 prosentille kaikista rautatieinfrastruktuuri-investoinneista
154	C7.I1 Hallituksen pilvipalveluinfrastruktuurin käyttöönotto	T	Julkiset laitokset, jotka ovat yhteydessä valtion pilvipalvelujen kautta
159	C7.I3 Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	M	Etälääketieteen järjestelmä käytössä
167	C7.I5 Digitalisaatio ympäristöalalla	M	Paremmat valmiudet valvoa, valvoa ja seurata metsiä integroidun tietojärjestelmän avulla
169	C7. I6 Työllisyyden ja sosiaalisen suojelun digitalisointi	M	REGES-verkkojärjestelmän käyttöönotto
175	C7.I9 Kansalaisjärjestöjen digitalisointi	T	Kansalaisjärjestöjen digitalisaatiota koskevat loppuun saatetut hankkeet
182	C7.I14 Romanian viranomaisille tarjottavien internetpalvelujen tarjoajan infrastruktuuripalvelujen häiriönsietokyvyn ja kyberturvallisuuden parantaminen	T	Keskuskeskukset, jotka mahdollistavat keskitettyjen ja paikallisten yleisen edun kannalta merkittävien laitosten ja yhteisöjen pääsyn Internet-palveluntarjoajien palveluihin
209	C8.R5 Kansallisen kehityspankin perustaminen ja käyttöönotto	M	Kansallisen kehityspankin toimintavalmiuteen saattaminen
217	C8.I1	T	Verkossa saatavilla olevat palvelut yhtiöveron maksajille

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Helpotetaan veronmaksajien sääntöjen noudattamista kehittämällä digitaalisia palveluja		
233	C8.I4 Sähköisen tullin käyttöönotto	T	Tulliselvitystoimien prosenttiosuus, talouden toimijoiden ja tulliviranomaisten välinen tietojenvaihto, jäsenvaltioiden tulliviranomaisten välinen tietojenvaihto sähköisesti suoritettavat
238	C8.I8 Kansallisen kehityspankin toimintavalmiuteen saattaminen	M	Ohjelmistojen (lisenssien) ja laitteistojen (kannettavat tietokoneet) hankinta, henkilöstön tietotekniikkapalvelut, kansallisen kehityspankin henkilöstön ja valtiovarainministeriön henkilöstön koulutus
240	C8.I10 Toiminnan tehokkuus ja kehittyneet sähköiset palvelut eläkejärjestelmän digitalisoinnin avulla	M	Valtion eläkelaitoksen tietotekniikkajärjestelmä toimii
299	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	T	Hallinnolliset alueelliset yksiköt, joilla on kehittyneet/laajennetut järjestelmät – älykkäät liikennejärjestelmät ja sähköiset matkat/muut tieto- ja viestintätekniset infrastruktuurit
365	C12.R3 Terveysthuollon hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	M	Julkisten varojen käyttöä koskevan transparenta.ms.ro-portaalin käyttöönotto
369	C12.I1 Sairaaloiden lääkintäinfrastruktuurin kehittäminen	T	Äskettäin rakennetut/kunnostetut ja varustetut avohoitopalvelut
376	C12.I2 Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	T	Vastasyntyneet tehohoitoyksiköt, myös vastasyntyneet ambulanssit (alueellisia keskuksia varten)
388	C13.R4 Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen	T	Edunsaajat (kotitalouden työntekijöiden palkkaaminen)
390	C13.R4 Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen	T	Kotitaloustyöntekijät/palvelujen tarjoajat, jotka on aiemmin kirjattu työttömiksi tai työelämän ulkopuolella oleviksi, tarjoavat palveluja työkorteilla

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
394	C13.I1 Asumuserovaarassa olevien lasten päiväkeskusten verkoston perustaminen	T	Päiväkeskukset, joilla estetään lasten erottaminen perheestä
395	C13.I2 Vammaisten henkilöiden sosiaalisen infrastruktuurin kunnostaminen, kunnostaminen ja kehittäminen	T	Nykyaikaistetut yhteisöpalvelut vammaisille henkilöille
405	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.	M	Operatiivinen IT-foorumi julkishallinnon innovoinnin seuraamiseksi
408	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.	T	25 prosenttia esitys- ja motivaatiotyökaluista täyttää asetetut laatuksiteerit (eli niitä arvioidaan erinomaisella tai tyydyttävällä tasolla) hallituksen menetelmän mukaisesti.
418	C14.R3 Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella sektorilla	M	Kahden henkilöstöhallintoa koskevan säädöksen voimaantulo
431	C14.R7 Lahjomattomuuskehystä koskevan lainsäädännön arviointi ja päivittäminen	M	Lahjomattomuutta koskevien konsolidoitujen lakien voimaantulo
432	C14.R7 Lahjomattomuuskehystä koskevan lainsäädännön arviointi ja päivittäminen	M	Hyväksyi hallituksen eettisten ja menettelysääntöjen tarkistetun version virkamieskuntaa sekä täytäntöönpanotoimenpiteiden hyväksymistä ja täytäntöönpanoa koskevien nykyisten sääntöjen lisäksi.
483	C15.I9	T	Koulut, joissa on teknologiainfrastruktuuri ja -laitteet

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Digitaaliteknologian laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille		
125	C6.II Uusi sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä	T	Uusiutuvista lähteistä (tuuli- ja aurinkoenergia) asennettu lisäkapasiteetti
467	C15.I4 Tuetaan oppilaitoksia, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on suuri	T	Koulupudokkaiden ohjelmaan osallistuvat oppilaitokset, joissa on digitalisoituja luokkahuoneita
486	C15.II0 Vihreiden koulujen verkoston kehittäminen ja vihreiden pienoishyökkäysten hankinta	T	Ostetut ja käytössä olevat sähkökäyttöiset pienoishyökkäykset
495	C15.R7 Yliopistoa edeltävän koulutusjärjestelmän hallinnon uudistaminen ja hallinnon ammattimaisuus	M	Hallintouudistusta koskevan toimintasuunnitelman julkaiseminen ja täytäntöönpano, mukaan lukien johtajille ja tarkastajille tarkoitettu koulutus- ja valmennusohjelma
509	C16.R1 Oikeudellisen kehyksen luominen valtion maan käytölle uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien nopeuttamisalueina	M	Oikeudellisen kehyksen voimaantulo
510	C16.R1 Oikeudellisen kehyksen luominen valtion maan käytölle uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien nopeuttamisalueina	M	Yhden kansallisen rekisterin perustaminen valtion omistamaa maata varten
512	C16.II Vihreää energiaa koskevaa osaamista koskeva koulutus	T	Hyväksytyt ammatilliset normit uusiutuvan energian tuotannon alalla
521	C16.I5c Tietoliikenneverkon optimointi ja datakeskuksen perustaminen – Teletrans SA	M	Tavarahankintasopimusten allekirjoittaminen
208	C8.R4 Verokehyksen uudelleentarkastelu	M	Verolakiin (laki nr.227/2015) tehtyjen muutosten voimaantulo, jolla vähennetään asteittain rakennusala työskennelevän henkilöstön verokannustimia
438	C14.R8 Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	M	Toimiva sähköinen hankintajärjestelmä

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
484	C15.I9 Digitaaliteknologian laitteiden ja resurssien varmistaminen kouluille	T	Toisen asteen ja lukion oppilaitoksille ostetut älykkäät laboratoriot
118	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistus, kivihiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten	M	Uusiutuvia energialähteitä koskevien hinnanosopimusten allekirjoittaminen
156	C7.I2 Pilvipalvelujen kehittäminen ja muuttoliike	T	Valtiolliset digitaalipalvelusovellukset, jotka on siirretty infrastruktuuriin palveluna – IaaS/Platform-as-a-Service – PaaS/
160	C7.I3 Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	M	Uusi PIA (sairausvakuutuksen tietotekninen alusta) on toiminnassa
161	C7.I3 Sähköisten terveyspalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	T	200:n kansanterveyslaitoksen digitalisointi
176	C7.I9 Kansalaisjärjestöjen digitalisointi	M	Kansalaisjärjestöjen digitaalisen muutoksen resurssikeskus
361	C12.R3 Terveystenhuollon hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	T	Henkilöt, jotka ovat osallistuneet terveydenhuoltopalvelujen hallinnointia koskevaan koulutukseen
362	C12.R3 Terveystenhuollon hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	T	Henkilöt, jotka ovat osallistuneet terveydenhuoltolaitosten henkilöstöhallintoa koskevaan koulutukseen
363	C12.R3 Terveystenhuollon hallintavalmiuksien ja terveysalan henkilöresurssien lisääminen	T	Lahjomattomuutta koskeviin koulutusohjelmiin osallistuneet terveydenhuollon ammattilaiset
370	C12.I1 Sairaaloitten lääkitäinfrastruktuurin kehittäminen	T	Äskettäin rakennetut/kunnostetut ja varustetut integroidut yhteisökeskukset, mukaan lukien asianmukainen henkilöstö
371	C12.I1 Sairaaloitten lääkitäinfrastruktuurin kehittäminen	T	Heikosti asutuilla yhteisöillä, myös romaneilla, on mahdollisuus saada yhteisön terveydenhuoltoa

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
373	C12.I1 Sairaaloiden lääkintäinfrastruktuurin kehittäminen	T	Perusterveydenhuollon saatavuuden parantaminen
386	C13.R3 Vähimmäistoimeentulon (VMI) täytäntöönpano	T	Vähimmäistoimeentulon saaja saa vähintään yhden aktivointitoimenpiteen
403	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.	T	Vähintään kolme ministeriötä suunnittelee ja toteuttaa talousarvioita ohjelmaa kohti
517	C16.I5a Aurinkopaneelien ja sähkövarastojen asentaminen Transelectrican voimalaitoksiin	M	Sopimusten allekirjoittaminen
520	C16.I5b Päivitys SMART SA	T	Toimenpiteiden keskimääräinen pituus siirtoverkonhaltijan verkossa
		Erän suuruus	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 1809818435 EUROA

2.1.7. Seitsemäs erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
162	C7.I3 Sähköisten terveystalvelujen ja etälääketieteen järjestelmien kehittäminen	T	Uuteen PIA-alustaan liitetty terveydenhuollon tarjoajat
179	C7.I12 Kansallisen turvallisuuden kannalta ratkaisevan tärkeiden julkisten ja yksityisten ITC-infrastruktuurien kyberturvallisuuden varmistaminen älykkäitä teknologioita käyttäen	T	Yhteisöt, joilla on suojattu IT & C-infrastruktuuri
415	C14.R2 Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä noudattamalla	T	Julkishallinnon keskus- ja paikallistason ”kestävän kehityksen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	yhdennettyä ja johdonmukaista lähestymistapaa ilmastonmuutokseen ja kestävää kehitystä koskeviin aloitteisiin		asiantuntijaksi” luokiteltavat virkamiehet
446	C14.I2 Kehitetään logistista (ei-IT-infrastruktuuria), jota tarvitaan korruption torjuntaan ja rikoksen tuottaman hyödyn ja vahinkojen takaisin perimiseen, mukaan lukien koulutus näillä aloilla	T	Takavarikoidun omaisuuden varastointiin tarkoitetut varastot otettu käyttöön
472	C15.I6 10 alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja kymmenen ammatillisen kampuksen kehittäminen ja varustaminen	T	10 uutta integroitua ammattikampusta
475	C15.I7 Maatalouskorkeakoulujen muuttaminen ammattikoulutuskeskuksiksi	T	57 maatalouskoulua, joita tuetaan avustuksilla
476	C15.I7 Maatalouskorkeakoulujen muuttaminen ammattikoulutuskeskuksiksi	T	Maatalouden toisen asteen oppilaitoksiin rekisteröityneiden oppilaiden lukumäärä
480	C15.I8 Opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma	T	Opettajat koulutetaan verkko-opetukseen parantamalla erityisiä digitaalisia pedagogisia taitoja
481	C15.I8 Opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma	T	Opettajat julkaisevat avointa opetusmateriaalia Opetuscred-foorumilla käytäntöjen vaihtoa varten
61	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/Tieliikenteen hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti	T	Julkisyhteisöjen hankkimat uudet puhtaat ajoneuvot, jotka ylittävät puhtaita ajoneuvoja koskevassa direktiivissä säädetyt kynnysarvot vähintään 3 prosenttia
70	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/Rautateiden infrastruktuurin kehittäminen ja rautatieliikenteen hallinta	M	Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmän (ERTMS) kansallisen toimintasuunnitelman julkaiseminen ja täytäntöönpano
119	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistus, kivihiilen korvaaminen	T	Ruskohiilen tuotantokapasiteetin poistaminen käytöstä

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	energialähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten		
155	C7.I1 Hallituksen pilvipalveluinfrakstruktuurin käyttöönotto	T	Tason III ja tason IV datakeskukset, jotka on suunniteltu, infrastruktuuri ja teknologia pilvipalveluja varten
164	C7.I4 Oikeuslaitoksen digitalisointi	M	ECRIS V:n (sähköinen asiakirjarekisteri- ja tietojärjestelmä) käyttöönotto saatettu päätökseen
170	C7.I6 Työllisyyden ja sosiaalisen suojelun digitalisointi	T	Digitaalisten palvelujen toteuttaminen työllisyyden ja sosiaalisen suojelun alalla
177	C7.I10 Julkishallinnon digitalisaatio	M	Perustetaan ja otetaan käyttöön interaktiivisia ja yhteistyöalustoja standardoitua henkilöstöhallintoa varten keskushallinnossa.
178	C7.I11 Otetaan käyttöön järjestelmä, jolla tuetaan viestintäpalvelujen käyttöä erityyppisten välineiden avulla ja jossa keskitytään valkoisiin alueisiin	T	Erittäin nopeaan internetiin yhdistettyjen valkoisten alueiden kylät
180	C7.I12 Kansallisen turvallisuuden kannalta ratkaisevan tärkeiden julkisten ja yksityisten ITC-infrastruktuurien kyberturvallisuuden varmistaminen älykkäitä teknologioita käyttäen	M	Vahvistettu kansallinen kyberkeskus
186	C7.I17 Rahoitusjärjestelmät, joilla kirjastoista tulee digitaalisten taitojen keskuksia	T	Digitaalisiin keskuksiin muunnetut kirjastot
196	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	T	Verohallinnon keräämien tulojen osuuden kasvattaminen vähintään 2,5 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen
198	C8.R2 Tullijärjestelmän nykyaikaistaminen ja sähköisen tullin käyttöönotto	M	Tullihallinnon toiminnan parantamiseksi voimassa olevaan oikeudelliseen kehykseen tehtyjen muutosten voimaantulo
223	C8.I2	T	Verohallinnon suorittamista kokonaistarkastuksista raportoitujen asiakirjatarkastusten osuus – 60 %

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdenmukainen riskinhallinta		
224	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdenmukainen riskinhallinta	T	Tarkastusten määrän lisääminen 10 prosentilla
225	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdenmukainen riskinhallinta	M	Täysin toimiva sähköinen riskirekisteri
226	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdenmukainen riskinhallinta	M	Massadatan/analytiikka-alustan perustaminen ja toiminta
232	C8.I4 Sähköisen tullin käyttöönotto	T	Tullin tietotekniset järjestelmät otettu käyttöön
237	C8.I7 Tekninen tuki verotuskehyksen tarkistamista varten	M	Tietotekniikkajärjestelmä, joka mahdollistaa automaattisen kiinteistön arvonmäärittämis- ja käyttönoton
372	C12.II Sairaalojen lääketieteellisen infrastruktuurin kehittäminen	T	Perhesuunnittelukaapit, jotka on varustettu tai varustettu ja kunnostettu
396	C13.I2 Vammaisten henkilöiden sosiaalisen infrastruktuurin kunnostaminen, kunnostaminen ja kehittäminen	T	Uudet yhteisöpalvelut vammaisille henkilöille
406	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinoitui- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.	T	800 kansalaisyhteiskunnan järjestöjen edustajaa, jotka on koulutettu lisäämään hallinnollisia valmiuksiaan ja rakenteidensa digitalisointia
419	C14.R3. Suorituskykyisen henkilöstöhallinnon kehittäminen julkisella sektorilla	M	Keskushallinnon osaamiskehykset toiminnassa
425	C14.R5. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen ja sen laadun ja tehokkuuden parantaminen	T	Vähintään 6000 oikeuslaitoksen työntekijää (kuten tuomarit, syyttäjät ja virkailijat) on osallistunut koulutukseen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
			oikeusjärjestelmän laadun ja tehokkuuden parantamiseksi.
427	C14.R6. Korruption torjunnan tehostaminen	T	Takavarikoidun omaisuuden hallinnoinnista vastaavan kansallisen viraston hallinnoiman takavarikoidun omaisuuden arvon nousu
428	C14.R6. Korruption torjunnan tehostaminen	T	Vähintään 70 % uudessa korruptiontorjuntastrategiassa suunnitelluista toimenpiteistä on saatu päätökseen
435	C14.R8. Kansallisen hankintajärjestelmän uudistaminen	T	Paikallisviranomaisten operatiiviset keskitetyt hankintaelimet
454	C15.2. Yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä	T	0–3-vuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin
455	C15.R2. Yhtenäinen, osallistava ja laadukas varhaiskasvatusjärjestelmä	T	3–6-vuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin
457	C15.I1. 110 päiväkodin rakentaminen, varustaminen ja käyttöönotto	T	Uudet, varustetut ja toimintavalmiit päiväkotit
461	C15.I3. Varhaiskasvatuspalvelujen ammattilaisten täydennyskoulutusta koskevan puiteohjelman kehittäminen	T	Koulutettu henkilöstö, joka työskentelee vakioiduissa ja täydentävissä varhaiskasvatuspalveluissa ja asettaa etusijalle vastaperustetuissa palveluissa olevat
487	C15.I10. Vihreiden koulujen verkoston kehittäminen ja vihreiden pienoishankintien hankinta	T	Yliopistoa edeltävä koulualue, joka on kunnostettu vihreiksi kouluiksi
488	C15.I10. Vihreiden koulujen verkoston kehittäminen ja vihreiden pienoishankintien hankinta	T	Rakennettu ja toiminnassa oleva uusi vihreä koulualue
226a	C8.I2 Vero- ja verohallinnon prosessien parantaminen muun muassa ottamalla käyttöön yhdenmukainen riskinhallinta	M	Verohallinnon järjestelmien käyttöönotto
511	C16.R1 Oikeudellisen kehyksen luominen valtion maan käytölle uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien nopeuttamisalueina	M	Käyttöoikeussopimusten allekirjoittaminen nopeutetun vaiheen alueilla

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
516	C16.I4 Voucher-ohjelma, jolla nopeutetaan uusiutuvan energian käyttöönottoa kotitalouksissa	T	Kotitalouksien asennettu tuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä
		Erän suuruus	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 1548157938 EUROA

2.1.8. Kahdeksas erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

J u o k s e v a n u m e r o	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Vä lit av oit e/t av oit e	Nimi
6 3	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Tieliikenteen hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti	T	Päästöttömien ajoneuvojen määrän lisääminen
6 8	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Liikenneturvallisuus	T	Liikenneonnettomuuksien uhrien (vakavasti loukkaantuneiden ja kuolleiden) määrän vähentäminen 25 prosentilla vuoden 2019 perustasoon verrattuna
1 8 1	C7.I13 Turvallisuusjärjestelmien kehittäminen valtiollisten taajuuksien suojaamiseksi	T	Kansallisella tasolla toimivat vastaanottopaikat
2 9 2	C10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	T	Kaupunkikunnissa tapahtuneiden liikenneonnettomuuksien seurauksena kuolleiden tai loukkaantuneiden määrä vähenee 25 prosenttia viitevuoteen 2019 verrattuna
3 9 1	C13.R4 Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen	T	Kotitaloustyöntekijät/palvelujen tarjoajat, jotka on aiemmin kirjattu työttömiksi tai työelämän ulkopuolella oleviksi, tarjoavat palveluja työkorteilla
4 0 9	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.	T	Vähintään 50 prosenttia ehdotetuista lainsäädäntöaloitteista, jotka sisältyvät hallituksen vuotuisen työsuunnitelmaan ja jotka on hyväksytty asetetussa määräajassa
4 1 4	C14.R2 Koordinoinnin vahvistaminen hallinnon keskiössä noudattamalla yhdenmuettyä ja johdonmukaista lähestymistapaa ilmastomuutokseen ja kestäväää kehitystä koskeviin aloitteisiin	T	90 prosentin tavoitteen saavuttaminen toimielinten välisen ilmastomuutoskomitean vuodeksi 2025 asettamista prioriteeteista

J u o k s e v a n u m e r o	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Vä lit av oit e/t av oit e	Nimi
4 4 7	C14.I3 Paikallisten kumppanuusrakenteiden luominen paikallishallinnon ja kansalaisyhteiskunnan välille	T	Paikallisten julkishallinnon viranomaisten ja perustettujen ja toimivien kansalaisjärjestöjen väliset kumppanuudet
4 4 8	C14.I4 Lisätään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksia edistää aktiivista kansalaisuutta, osallistua ammattimaisesti kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa käsiteltyjen sosiaalisia oikeuksia koskevien julkisten politiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon ja seurata asiaan liittyviä uudistuksia	T	Valtiosta riippumattoman sektorin toiminnalliset yhteistyöaloitteet toiminnassa
4 7 3	C15.I6 10 alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja kymmenen ammatillisen kampuksen kehittäminen ja varustaminen	T	Integroidut, valmistuneet ja toimivat harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevät koulutuskonsortiot, jotka liittyvät asianomaisen alueen talouden toimijoiden tarpeisiin
2 6	C2.I1 Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, kaupunkimetsät mukaan luettuina	T	Metsitetyn tai uudelleen metsitetyn maan uudet alueet
2 8	C2.I1 Kansallinen metsitys- ja uudelleenmetsityskampanja, kaupunkimetsät mukaan luettuina	T	Uusia kaupunkimetsiä on luotu
6 2	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Tieliikenteen hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti	T	Romutetut saastuttavat moottoriajoneuvot (EURO 3 tai sitä seuraavat)
6 4	C4.R1 Kestävä liikenne, hiilestä irtautuminen ja liikenneturvallisuus/ Tieliikenteen hiilestä irtautuminen saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti	T	Kansallisella tasolla asennetut sähkölatauspisteet
7 5	C4.I1 Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistaminen ja uudistaminen	T	Uuden/parannetun operatiivisen rautatieinfrastruktuurin kilometrit

J u o k s e v a n u m e r o	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Vä lit av oit e/t av oit e	Nimi
7 7	C4.I2 Rautateiden liikkuva kalusto	T	Käytössä oleva uusi sähkökäyttöinen liikkuva kalusto
1 2 0	C6.R1 Sähkömarkkinoiden uudistus, kivihiilen korvaaminen energialähteiden yhdistelmässä ja tuki lainsäädäntö- ja sääntelykehykselle uusiutuvan sähkön tuotantoon tehtäviä yksityisiä investointeja varten	T	Uusiutuvan energian lisäkapasiteetti
1 5 7	C7.I2 Pilvipalvelujen kehittäminen ja muuttoliike	T	Valtiolliset digitaalipalvelusovellukset, jotka on siirretty infrastruktuuriin palveluna – IaaS/Platform-as-a-Service – PaaS
1 6 5	C7.I4 Oikeuslaitoksen digitalisointi	M	Oikeusalan keskusviranomaiset digitalisoitu
1 6 6	C7.I4 Oikeuslaitoksen digitalisointi	M	Datakeskus toiminnassa
1 6 8	C7.I5 Digitalisaatio ympäristöalalla	T	Digitalisoidut julkiset ympäristöpalvelut
1 7 1	C7.I6 Työllisyyden ja sosiaalisen suojelun digitalisointi	T	Digitaalisia taitoja koskevaan koulutukseen osallistuvien työntekijöiden lukumäärä
1 7 4	C7. I8 Hyväksytty sähköinen henkilökortti ja digitaalinen allekirjoitus	T	Kansalaiset, joille on myönnetty sähköinen henkilökortti
1 8 3	C7.I15 Uusien kyberturvallisuustaitojen luominen yhteiskunnalle ja taloudelle	T	Kyberturvallisuuskoulutukseen osallistuvat kouluttajat
1 8 4	C7.I15 Uusien kyberturvallisuustaitojen luominen yhteiskunnalle ja taloudelle	T	Tahot, jotka saavat hallituksen välineistöä ja palveluja kyberturvallisuuden kypsyystason nostamiseksi
1 8 5	C7.I16 Pitkälle vietyjen digitaalisten taitojen koulutusohjelma virkamiehille	T	Digitaalisesti koulutetut virkamiehet

J u o k s e v a n u m e r o	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Vä lit av oit e/t av oit e	Nimi
1 8 7	C7.II7 Rahoitusjärjestelmät, joilla kirjastoista tulee digitaalisten taitojen keskuksia	T	Kansalaiset, jotka ovat saaneet digitaalisten taitojen kehittämistä koskevaa koulutusta
1 9 7	C8.R1 Kansallisen verohallintoviraston (ANAF) uudistaminen digitalisaation avulla	T	Alv-vajeen pienentäminen 5 prosenttiyksikköä
2 1 0	C8.R5 Kansallisen kehityspankin perustaminen ja käyttöönotto	M	Ilmoitus Euroopan komissiolle kansallisen kehityspankin EU:n varojen täytäntöönpanoa koskevan pilarin arvioinnin loppuun saattamisesta
2 9 0	C10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	M	Kaikkien vuosina 2021–2026 päättyvien julkisia liikennepalveluja koskevien sopimusten allekirjoittaminen 40 maakunnan osalta
2 9 1	C10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	T	Ilman epäpuhtauspäästöjen vähentäminen
2 9 3	C.10.R1 Kestävän kaupunkiliikenteen puitteiden luominen	T	20 %:n vuotuinen kokonaismatkustajamäärä julkisen paikallisliikenteen avulla vuonna 2026 vuoteen 2019 verrattuna
2 9 6	C10.II Kestävä kaupunkiliikenne	T	Muut päästöttömät ajoneuvot (autot, johdinautot, joissa käytetään päästötöntä moottoria tai akkua, raitiovaunut ja minibussit) (ajoneuvojen lukumäärä)
2 9 7	C10.II Kestävä kaupunkiliikenne	T	Päästöttömiä ajoneuvoja (autot, päästötöntä moottoria tai akkua käyttävät johdinautot, raitiovaunut) käyttävien paikallisten julkisten liikennepalvelujen piiriin kuuluvien matkojen osuuden kasvu vuoteen 2019 verrattuna
3 0 0	C10.II Kestävä kaupunkiliikenne	T	Hallinnolliset alueelliset yksiköt, joiden järjestelmät ovat toiminnassa – älykkäät liikennejärjestelmät ja

J u o k s e v a n u m e r o	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Vä lit av oit e/t av oit e	Nimi
			sähköiset matkat/muut tieto- ja viestintätekniset infrastruktuurit)
3 0 3	C10.I1 Kestävä kaupunkiliikenne	T	Sähköajoneuvojen latauspisteiden lisämäärä
3 5 4	C12.R1 Paremmat valmiudet hallinnoida kansanterveysrahastoja	T	Terveystieteiden saatavuuden parantaminen vähentämällä täyttämättömistä lääketieteellisistä tarpeista ilmoittavien henkilöiden osuutta
3 7 7	C12.I2 Julkisen sairaalainfrastruktuurin kehittäminen	T	Uusien kansanterveysyksiköiden/sairaaloiden rakentaminen ja/tai varustaminen
3 7 9	C13.R1 Luodaan uusi oikeudellinen kehys asianmukaisten ratkaisujen tarjoamiseksi köyhyydessä eläville perheille, joilla on huollettavia lapsia, jotta heidät voidaan pitää perheessä	T	Perheestä eroon joutuneiden ja sosiaalisen suojelun järjestelmään kuuluvien lasten määrän vähentäminen
3 8 2	C13.R2 Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistus	T	Laitoshoidossa olevat vammaiset henkilöt, jotka saavat yksilöllistä tukea laitoshoidosta luopumiseen ja ”itsenäisen elämänpolkinsa” toteuttamiseen
3 8 3	C13.R2 Vammaisten aikuisten suojelujärjestelmän uudistus	T	Laitoshoidossa olevien vammaisten henkilöiden kokonaismäärän väheneminen (verrattuna tietoihin 31.12.2020)
3 8 9	C13.R4 Työkorttien käyttöönotto ja kotitaloustyöntekijöiden työn virallistaminen	T	Edunsaajat (kotitalouden työntekijöiden palkkaaminen)
4 0 7	C14.R1 Päätöksentekoprosessien ennustettavuuden ja tehokkuuden parantaminen vahvistamalla politiikan koordinointi- ja vaikutusanalyysivalmiuksia hallituksen ja koordinoivien ministeriöiden tasolla sekä vahvistamalla välineitä, joilla parannetaan julkisten kuulemisten laatua hallinnon kaikilla tasoilla.	T	Julkinen kuuleminen ja asianomaisten sidosryhmien osallistuminen parantavat lisäämällä 20 prosenttia sellaisten säädösehdotusten määrää, joihin sovelletaan julkista kuulemistä, ja sidosryhmien osallistuminen keskustasolla

J u o k s e v a n u m e r o	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Vä lit av oit e/t av oit e	Nimi
4 4 3	C14.R9 Parannetaan menettelykehystä hallinto- ja ohjausjärjestelmän periaatteiden täytäntöönpanemiseksi valtionyhtiöissä	T	Valtion omistamat energia- ja liikennealalla julkisesti noteeratut/vuokratut/uudelleenrakennetut valtionyhtiöt
4 4 5	C14.I1 Oikeudellisen infrastruktuurin optimointi oikeussuojan saatavuuden ja palvelujen laadun takaamiseksi	T	Vihreiden standardien mukaisesti rakennetut tuomioistuinten tilat
4 6 8	C15.I4 Tuetaan oppilaitoksia, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on suuri	T	Niiden koulujen lukumäärän vähentäminen, joissa koulunkäynnin keskeyttämisriski on suuri
4 7 1	C15.R4 Täyden ammatillisen väylän luominen korkea-asteen tekniselle koulutukselle	T	Ammattireitille kirjoittautuneiden opiskelijoiden osuus suhteessa keskiasteen koulutukseen opiskelevien opiskelijoiden määrään
4 7 4	C15.I6 10 alueellisen yhteenliittymän kehittäminen ja kymmenen ammatillisen kampuksen kehittäminen ja varustaminen	T	Opiskelijat, jotka ovat kirjoilla täydellä kaksoisreitillä
4 9 3	C15.I12 Tuki maaseudun koulujen yhteenliittymille	T	Maaseutukoulujen yhteenliittymien rakennustöiden ja määrärahojen loppuun saattaminen
1 7 3	C7.I8 Hyväksytty sähköinen henkilökortti ja digitaalinen allekirjoitus	T	Kansalaiset, joille on myönnetty sähköinen henkilökortti
5 1 3	C16.I1 Vihreää energiaa koskevaa osaamista koskeva koulutus	T	Vähintään 4000 ammattilaista ja työntekijää, jotka ovat suorittaneet koulutuksen uusiutuvan energian tuotannon alalla
5 1 4	C16.I3 Julkisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	T	Julkisten rakennusten päätökseen saatetut energiaperuskorjaukset
5 1 8	C16.5a Aurinkopaneelien ja sähkövarastojen asentaminen Transelectrican sähköasemille	T	Vuotuisen sähkönkulutuksen vähentäminen
5 2 2	C16.I5c Tietoliikenneverkon optimointi ja datakeskuksen perustaminen – Teletrans SA	T	Datakeskuksen valmistuminen

J u o k s e v a n u m e r o	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Vä lit av oit e/t av oit e	Nimi
		Er än su uru us	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 1809818435 EUROA

2.2. Laina

Edellä 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut erät järjestetään seuraavasti:

2.2.1. Ensimmäinen erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
78	C4.R2 Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	M	Romanian valtateiden ja valtateiden kansallisen yhtiön (C.N.A.I.R.) uudelleenjärjestelystä ja National Investment Company – S.A.:n (C.N.A.I.R.) perustamisesta annetun poikkeusasetuksen nro 55/2016 hyväksymisestä annetun lain nro 50/2021 voimaantulo
1	C1.R1 Vesi- ja jätevesialan kestävän hoidon sääntelykehyksen vahvistaminen ja EU:n direktiivien mukaisten laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen	M	Vesi- ja viemäröintilakiin nro 241/2006 tehtyjen muutosten voimaantulo
247	C9.I2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Säilinsietokyvyn salkkutakuu	M	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen
250	C9.I2.2 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimisalkkutakuu	M	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen
253	C9.I2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Elvytyspääomarahasto	M	Elpymisriskirahaston, jäljempänä 'rahasto', perustamista koskevan Euroopan investointirahaston ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen ja rahaston investointipolitiikan hyväksyminen
259	C9.I2.5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuusinvestoinnit asuin- ja rakennusalaalla	M	Euroopan komission ja Romanian hallituksen välisen rahoitusosuussopimuksen allekirjoittaminen
270	C9.R2 Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen	M	Politiikan tukijärjestelyn (PSF) uudistusten täytäntöönpanosta vastaava yksikkö on perustettu ja toiminnassa
		Erän suuruus	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 907669494 EUROA

2.2.2. Toinen erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
2	C1.R1 Vesi- ja jätevesialan kestävän hoidon sääntelykehyksen vahvistaminen ja EU:n direktiivien mukaisten laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen	M	Sen lain voimaantulo, jolla hyväksytään kansallinen ohjelma ”Ensimmäinen yhteys veteen ja sanitaatioon”
95	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	M	Usean perheen asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroituja perusparannuksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskevan kansallisen tukijärjestelmän perustamisesta
96	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	M	Kansallisen tukijärjestelmän perustaminen julkisten rakennusten energiatehokkuutta parantaville perusparannuksille ja integroiduille perusparannuksille (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus)
189	C7.I19 Järjestelmät työntekijöiden osaamisen parantamiseksi/uudelleen kouluttamiseksi yrityksissä	M	Digitaalitaitojen tukemista koskevan ehdotuspyynnön käynnistäminen
256	C9.I2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – digitalisaatorahasto, ilmastotoimet ja muut alat	M	Rahoitusvälineen, jäljempänä ’rahasto’, perustaminen ja rahaston sijoituspolitiikan hyväksyminen
262	C9.I3.1 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – Pk-yritysten digitalisointia koskeva tukiohjelma	M	Järjestelmän hallinnoijan valinta
326	C11.R1 Määräpaikan hallinnoinnista vastaavien organisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	M	Kaikki Romanian alueellisten matkakohteiden hallinnointiorganisaatioiden optimaaliset kohdealueet kartoitettu
327	C11.R1 Määräpaikan hallinnoinnista vastaavien organisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	M	Toimintasuunnitelma kulttuuriperinnön käyttämiseksi Romanian matkailualan kilpailukyvyyn parantamiseksi
331	C11.I1 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	T	Kulttuurireitteihin sisällytettävät kohteet

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
338	C11.R2 Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	M	Pyöräilymatkailua koskevan sääntelykehyksen voimaantulo
30	C2.R2 Luonnonsuojelualueiden hoitojärjestelmän uudistaminen biologista monimuotoisuutta koskevan EU:n strategian johdonmukaisella ja tehokkaalla täytäntöönpanolla	M	Säädös, jolla perustetaan toimielinten välinen komitea, joka analysoi biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttaviin aloihin sovellettavaa oikeudellista kehystä, tulee voimaan
97	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	M	Ehdotuspyynnöt, jotka koskevat asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroituja perusparannuksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus)
98	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	M	Ehdotuspyyntö, joka koskee energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroituja perusparannuksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) (julkiset rakennukset)
129	C6.I2 Uusiutuvien kaasujen jakeluinfrastruktuuri (jossa käytetään siirtymätöimenpiteenä maakaasua yhdessä vihreän vedyn kanssa) sekä vihreän vedyn tuotantokapasiteettia ja/tai sen käyttöä sähkön varastointiin	M	Uusien elektrolyysilaitteistojen vähintään 100 MW:n rakentamista koskevien sopimusten allekirjoittaminen
133	C6.I3 Joustavan ja erittäin tehokkaan kaasukäyttöisen sähkön ja lämmön yhteistuotannon kehittäminen kaukolämmityksessä syvän hiilestä irtautumisen saavuttamiseksi	M	Tehokasta kaasun yhteistuotantoa ja kaukolämpöä koskevien sopimusten allekirjoittaminen
140	C6.I5 Energiatehokkuuden varmistaminen teollisuudessa	M	Teollisuuden energiatehokkuusinvestointeja koskevan tarjouskilpailun avaaminen
266	C9.I4 Rajatylittävät ja useita maita kattavat hankkeet – matalatehoprosessorit ja puolijohdesirut	M	Valtioneuvoston päätös, jolla osoitetaan tarvittava 500 miljoonan euron rahoitus kansallisten voimavarojen laajentamiseen ensimmäisen teollisen kehittämisen ja useita maita käsittävään hankkeeseen osallistumisen tukemiseksi, tulee voimaan.

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
307	C10.R2 Toimintapoliittisen kehyksen luominen kaupunkialueiden kestävästä muutosta varten – Romanian kaupunkipolitiikka	M	Suurkaupunkialueita koskevan lain voimaantulo
312	C10.R4 Asuntojen laadun parantaminen	M	Asumista koskevan kansallisen strategian ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa koskevan säädöksen voimaantulo vakavan asuntopulan vähentämiseksi
339	C11.R2 Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	M	Velo-reitit perustettu ja toiminnassa oleva kansallinen koordinoitikeskus
398	C13.R6 Yhteisötalouden lainsäädännön parantaminen	M	Yhteisötaloudesta annetun lain nro 219/2015 ja sen täytäntöönpanosääntöjen muutoksen voimaantulo
500	C15.II6. Yliopistojen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalialan ammatteihin	M	Sopimusten allekirjoittaminen yliopistojen innovatiivisille teknologiakeskuksille myönnettävistä avustuksista
		Erän suuruus	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 1080198230 EUROA

2.2.3. Kolmas erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
43	C3.R1 Jätehuoltohallinnon parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	M	Kansallisen kiertotalousstrategian hyväksyminen
46	C3.R1 Jätehuoltohallinnon parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	M	Yhtenäisen jätehuollon toteuttamiseksi tarvittavien säädösten voimaantulo kansallisen jätehuoltosuunnitelman mukaisesti
127	C6.R5 Talouden energiantensiteetin vähentäminen kehittämällä kestävä mekanismi teollisuuden energiatehokkuuden parantamiseksi	M	Alan energiatehokkuuteen tehtäviä investointeja helpottavia toimenpiteitä koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo
241	C9.R1	M	Liiketoimintaan liittyvien menettelyjen virtaviivaistamiseksi,

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta		yksinkertaistamiseksi ja täydelliseksi digitalisoimiseksi tehtyjen lainsäädäntömuutosten voimaantulo
242	C9.R1 Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	M	Pk-yritystestien yksinkertaistamiseksi ja avoimuuden ja soveltamisen yksinkertaistamiseksi tehtyjen lainsäädäntömuutosten voimaantulo
328	C11.R1 Määräpaikan hallinnoinnista vastaavien organisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	M	Lainsäädäntökehyksen voimaantulo hallituksen päätöksellä, johon on sisällyttävä selkeä kuvaus matkakohteiden hallintojärjestöjen verkoston kehittämistä tukevasta rahoitusmekanismista ja selkeä hallintomalli
332	C11.I1 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	M	12 reitin edistämistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen
340	C11.R2 Puitteet pyöräilyreittien käyttöönotolle kansallisella tasolla	M	Kattava tutkimus kansallisten pyöräilyreittien alueellisesta jakautumisesta
341	C11.I3 Velon kansallisen koordinoitikeskuksen perustaminen ja käyttöönotto	M	Integroitu kansallinen eVelo-alusta ja älypuhelinsovellus
344	C11.R3 Kulttuurialan rahoitusjärjestelmän uudistaminen	M	Kulttuurialan rahoitusjärjestelmää koskevan lain voimaantulo
3	C1.R1 Vesi- ja jätevesialan kestävän hoidon sääntelykehyksen vahvistaminen ja EU:n direktiivien mukaisten laadukkaiden palvelujen saatavuuden nopeuttaminen	M	Ensimmäiseen vesi- ja sanitaatio-ohjelmaan osallistuvien paikallisviranomaisten kanssa allekirjoitetut täytäntöönpanosopimukset
79	C4.R2 Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	M	C.N.A.I.R:n, C.N.I.R:n, C.F.R:n, Metrorexin, C.F.R. Călătorin hallituksen jäsenten valinta ja nimittäminen.
86	C4.I4 Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	M	Sopimusten allekirjoittaminen 50 prosentille urakoista avointen tarjouskilpailujen ja saatujen lupien perusteella
90	C5.R1	M	Asuinrakennusten energiatehokkuuden parantamista

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja vihreään ja selviytymiskykyiseen rakennukseen siirtymisessä		koskevaa monivuotista kansallista ohjelmaa koskevaan nykyiseen lainsäädäntökehykseen tehtyjen muutosten voimaantulo (hallituksen poikkeusasetus N:o 18/2009)
91	C5.R1 Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja vihreään ja selviytymiskykyiseen rakennukseen siirtymisessä	M	Vihreään ja digitaaliseen rakennukseen siirtymistä varten tehtäviä investointeja koskeva tekninen sääntelykehys on toiminnassa
93	C5.R2 Strateginen, lainsäädännöllinen ja menettelyllinen kehys rakennuskannan maanjäristyskestävyyden tukemiseksi	M	Maanjäristysriskin vähentämistä koskevan kansallisen strategian hyväksyminen ja täytäntöönpano olemassa olevaan rakennuskantaan jälkiasennuksia varten
94	C5.R2 Strateginen, lainsäädännöllinen ja menettelyllinen kehys rakennuskannan maanjäristyskestävyyden tukemiseksi	M	Rakennusten maanjäristysriskin vähentämistä koskevan lainsäädäntökehyksen voimaantulo
99	C5.II Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	M	Asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja integroitua perusparannuksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskevien sopimusten allekirjoittaminen
100	C5.II Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	M	Julkisten rakennusten energiatehokkuutta parantavia perusparannuksia ja integroitua perusparannuksia (seisminen konsolidointi ja energiatehokkuus) koskevien sopimusten allekirjoittaminen
243	C9.R1 Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	M	Yhtenäistä teollisuuslupaa koskevan lain voimaantulo
264	C9.I3.2 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – de minimis -ohjelma, jolla autetaan romanialaisia yrityksiä listautumaan pörssiin	M	Järjestelmän hallinnoijan valinta

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
268	C9.I4 Rajatyliittävät ja useita maita kattavat hankkeet – matalatehoprosessorit ja puolijohdesirut	T	Olennaisten digitaaliteknologioiden yhteisyrityksen (KDT-yhteisyritys) hankepyyntöihin osallistuvat yhteenliittymät
278	C9.R5 Tuki Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden integroinnille eurooppalaiseen tutkimusalueeseen	M	Sellaisen lain voimaantulo, jolla kannustetaan, helpotetaan ja säännellään tutkimuslaitosten vapaaehtoista ja toiminnallista yhdentymistä ja sulautumista Romaniassa
280	C9.I5 Osaamiskeskusten perustaminen ja käyttöönotto	M	Viiden osaamiskeskuksen perustaminen
308	C10.R2 Toimintapoliittisen kehyksen luominen kaupunkialueiden kestävää muutosta varten	M	Romanian kaupunkipolitiikan puitteista tehdyn hallituksen päätöksen voimaantulo
310	C10.R3 Toimintapoliittisen kehyksen luominen maaseudun kestävää muutosta varten: hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisille maaseutualueille	M	Hallintolain muuttamisesta annetun säädöksen voimaantulo ja hallinnollisten konsortioiden perustaminen toiminnallisina maaseutualueina tai maaseutuvaltaisina alueellisina alueyksikköinä
317	C10.I2 Asuntojen rakentaminen nuorille ja terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille	M	Kaikkien sellaisten julkisten sopimusten allekirjoittaminen, jotka koskevat asuntojen rakentamista haavoittuvassa asemassa olevista yhteisöistä ja ryhmistä tuleville nuorille, hätämajoitusta sekä terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille kaupunki- ja maaseutualueilla
320	C10.I3 Julkisten rakennusten maltillinen kunnostaminen hallinnollisten alueellisten yksiköiden julkisten palvelujen tarjonnan parantamiseksi	M	Sopimusten allekirjoittaminen julkisten rakennusten maltillinen kunnostaminen
323	C10.I4 Aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen kehittäminen/päivittäminen paikkatietojärjestelmän muodossa	M	Aluesuunnittelun, kaupunkisuunnittelun ja kestävä kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimista/päivittämistä koskevien sopimusten allekirjoittaminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
342	C11.I4 3 000 km:n pyöräilyreittien käyttöönotto	M	Pyöräilyreittejä koskevien sopimusten allekirjoittaminen
399	C13.R7 Ikääntyneiden pitkäaikaishoitopalvelujen uudistus	M	Kansallisen pitkän aikavälin strategian hyväksymistä ja täytäntöönpanoa koskevan lain voimaantulo
		Erän suuruus	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 811026482 EUROA

2.2.4. Neljäs erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
41	C2.I5 Investoinnit tällaisille ilmiöille alttiiden metsäalueiden äkkitulvien yhdenmennyttämiseen riskinvähentämisympäristöihin	M	Hankesuunnitelmien hyväksyminen
108	C5.I3 Parannetaan peruskorjausalan ammattilaisten ja työntekijöiden ammatillisia valmiuksia kehittämällä energiatehokkuusrakentamista koskevaa koulutusta	T	Rakennusten energiatehokkuuden sertifiointijärjestelmien perustaminen
126	C6.R4 Suotuisan lainsäädäntö- ja sääntelykehyksen kehittäminen tuleville teknologioille, erityisesti vety- ja varastointiratkaisuille	M	Kansallisen vetystrategian täytäntöönpanoon liittyvien lainsäädäntökehyksen muutosten voimaantulo
334	C11.I1 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	M	12 kulttuurireitin kohteiden restaurointi- ja kunnostustöitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen
336	C11.I2 Museoiden ja muistomerkkien nykyaikaistaminen ja luominen	M	Museoiden rakennustöitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen
345	C11.R3 Kulttuurialan rahoitusjärjestelmän uudistaminen	M	Kulttuurialan työntekijöiden asemaa koskevan lain voimaantulo
346	C11.I5	M	Rahoitus sopimusten allekirjoittaminen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Kulttuurin saatavuuden parantaminen kulttuurista heikommassa asemassa olevilla alueilla		
16	C1.I4.2 Sellaisten olemassa olevien keskittymien kunnostaminen, jotka edellyttävät hätätoimia turvallisen toiminnan varmistamiseksi	M	Hankesuunnitelman hyväksyminen hallituksen päätöksellä/ministerin asetuksella tapauksen mukaan
80	C4.R2 Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	M	C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., C.F.R. Calatorin ja Metrorexin tärkeimpien suositusten täytäntöönpano
248	C9.I2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Säilinsietokyvyn salkkutakuu	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus InvestEU-investointikomitean hyväksymälle välineelle osoitettujen varojen kokonaismäärästä on vähintään 50 prosenttia
251	C9.I2.2 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimisalkkutakuu	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on vähintään 50 prosenttia välineelle osoitettujen varojen kokonaismäärästä ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt
260	C9.I2.5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatehokkuusinvestoinnit asuin- ja rakennusallalla	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on vähintään 50 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt
273	C9.R2 Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen	M	Tulee voimaan hallituksen asetus, jolla perustetaan yksi elin, joka kattaa olemassa olevat neuvostot, varmistaa ministeriöiden välisen koordinaation ja tavoittaa perustetun ja toimivan yksityisen sektorin.
286	C9.I10 Kahdeksan alueellisen uraohjauskeskuksen kansallisen verkoston perustaminen ja taloudellinen tuki osana eurooppalaisen tutkimusalueen osaamisfoorumia	M	Julkisten yliopistojen verkosto, joka isännöi ja toimii 8 tutkijan uraohjauskeskusta

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
315	C10.R5 Suunnittelujärjestelmän kehittäminen – Aluesuunnittelua, kaupungismia ja rakentamista koskeva säännöstö	M	Kaavoitusta, kaupunkisuunnittelua ja rakentamista koskevan säännösten voimaantulo
316	C10.R5 Suunnittelujärjestelmän kehittäminen – Aluesuunnittelua, kaupungismia ja rakentamista koskeva säännöstö	M	Yhteentoimivan kaupunkien digitaalisen data-alustan käyttöönotto (osana alueellista seurantakeskusta)
		Erän suuruus	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 1677245690 EUROA

2.2.5. Viides erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
44	C3.R1 Jätehuoltohallinnon parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	M	Kansallista kiertotalousstrategiaa koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen
348	C11.I6 Digitaalisen järjestelmän kehittäminen kulttuurialan rahoitusprosesseja varten	M	Alustat ja digitaaliset järjestelmät otettu käyttöön
349	C11.I7 Elokuviin tuotannon ja levityksen digitalisoinnin nopeuttaminen	M	Rahoitussopimusten allekirjoittaminen
496	C15.II3 Tietotekniikkalaboratorioiden varustaminen ammatillisissa oppilaitoksissa	T	Atk-laboratorioilla varustetut ammatilliset oppilaitokset
497	C15.II4 Käytännön työpajojen varustaminen ammatillisissa oppilaitoksissa	T	Ammatillisen koulutuksen yksiköt, joissa on toiminnallisia käytännön laboratorioita
9	C1.I2 Jätevesien kerääminen alle 2000 asukkaan taajamissa, jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin	T	Yksittäiset tai muut tarkoituksenmukaiset järjestelmät, jotka on rakennettu ja joita käytetään taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000
34	C2.I3.2 Maa- ja meriluontotyyppien tiukan suojelun mahdollisten alueiden määrittäminen vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian täytäntöönpanemiseksi	M	Säädöksen voimaantulo tiukasti suojeltujen alueiden nimeämisestä (jotka on yksilöity Natura 2000 -suojealueilla, joilla on olemassa olevat hoitosuunnitelmat, tai luonnontilaiset ja vanhat metsät mukaan luettuina)
82	C4.I3 Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus	M	Sopimusten allekirjoittaminen 100 prosentille urakoista avointen tarjouskilpailujen ja saatujen lupien perusteella; YVA (ympäristövaikutusten arviointi) ja asianmukainen arviointi (osa luontodirektiiviä) on annettu ja sisällytetty investointien suunnitteluun
87	C4.I4 Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	M	Sopimukset, jotka koskevat 100:aa prosenttia urakoista, avoimien tarjouskilpailujen ja saatujen lupien perusteella

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
109	C5.I3 Parannetaan peruskorjausalan ammattilaisten ja työntekijöiden ammatillisia valmiuksia kehittämällä energiatehokkuusrakentamista koskevaa koulutusta	T	Vähintään 8000 asiantuntijaa ja työntekijää, joilla on sertifiointi energiatehokkuuteen liittyvän koulutuksen suorittamisesta
128	C6.R6 Lämmitys- ja jäähdytysalan kilpailukyvyyn ja hiilestä irtautumisen lisääminen	M	Lämmitys- ja jäähdytysalan hiilestä irtautumista koskevien toimenpiteiden käyttöönottoa koskevan lainsäädäntökehityksen voimaantulo
274	C9.R3 Tutkijanuran uudistaminen	M	Tutkijan uraa ja asemaa koskevan lainsäädännön voimaantulo
284	C9.I8 Sellaisen ohjelman kehittäminen, jolla houkutellaan korkeasti erikoistunutta henkilöstöä ulkomailta tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimintaan	T	Kansainvälisten tutkijoiden johtamat hankkeet
285	C9.I9 Marie Skłodowska Curie -apurahan saaneille huippuosaamistodistusten haltijoille myönnettävä tuki	T	Huippuosaamismerkkin saajat Marie Skłodowska Curie
329	C11.R1 Määräpaikan hallinnoinnista vastaavien organisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	T	Matkakohteiden hallinto-organisaatiot on perustettu
135	C6.I4 Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien apulaitteet) tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätysketju, liitännäisteollisuudessa käytettävien raaka-aineiden tuotanto ja uusi sähkön varastointikapasiteetti	M	Akkujen ja aurinkosähkön tuotantoketjuihin tehtäviä investointeja koskevien sopimusten allekirjoittaminen
136	C6.I4 Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien apulaitteet) tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätysketju, liitännäisteollisuudessa käytettävien raaka-aineiden tuotanto ja uusi sähkön varastointikapasiteetti	M	Akkuvarastojen tukijärjestelmään kuuluvien sopimusten allekirjoittaminen
267	C9.I4	T	Hankkeeseen osallistumista varten valitut yhteisöt

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	Rajatylittävät ja useita maita kattavat hankkeet – matalatehoprosessorit ja puolijohdesirut		
526	C16.I6. Pilottihanke kelluvien aurinkopaneelien asentamiseksi kastelukanaviin	M	Sopimuksen (sopimusten) allekirjoittaminen
276	C9.R4 Tehostettu yhteistyö yritysten ja tutkimuksen välillä	M	Tutkimus-, kehitys- ja innovaatioinvestointien suotuisaa ympäristöä koskevien lainsäädäntömuutosten voimaantulo
333	C11.I1 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	M	12 kulttuurireitin avaaminen
11	C1.I2 Jätevesien kerääminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000 ja jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat luonnollisiin suojelualueisiin	T	Rakennettu ja toimiva viemäriverkosto taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000
249	C9.I2.1 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Säilinsietokyvyn salkkutakuu	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia InvestEU-investointikomitean hyväksymään välineeseen osoitetuista varoista.
252	C9.I2.2 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Ilmastotoimisalkkutakuu	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia välineelle osoitettujen varojen kokonaismäärästä ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt.
261	C9.I2.5 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Energiatohokkuusinvestoinnit asuin- ja rakennusallalla	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia kohteena olevan rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä ja jotka InvestEU-investointikomitea on hyväksynyt.
263	C9.I3.1 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – Pk-yritysten digitalisointia koskeva tukiohjelma	T	Allekirjoitettujen rahoitussopimusten lukumäärä
347	C11.I5 Kulttuurin saatavuuden parantaminen kulttuurista heikommassa asemassa olevilla alueilla	T	Pienet paikkakunnat, joilla on paremmat mahdollisuudet hyödyntää kulttuuria

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
269	C9.I4 Rajatylittävät ja useita maita kattavat hankkeet – matalatehoprosessorit ja puolijohdesirut	T	Valituille yhteisöille sidotut varat
283	C9.I7 Vahvistetaan huippuosaamista ja tuetaan Romanian osallistumista Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kumppanuuksiin ja missioihin	T	Allekirjoitettujen tutkimusrahoitus sopimusten lukumäärä
523	C16.R2 Keskitettyjen palvelupisteiden perustaminen energianeuvontapalvelujen tarjoamiseksi energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantoa varten	M	Energia-alan neuvontapalveluja tarjoavien OSS-toimistojen perustamista ja kehittämistä koskevien lainsäädäntömuutosten voimaantulo
524	C16.R2 Keskitettyjen palvelupisteiden perustaminen energianeuvontapalvelujen tarjoamiseksi energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantoa varten	T	Valmiuksien kehittämistoimet
525	C16.R2 Keskitettyjen palvelupisteiden perustaminen energianeuvontapalvelujen tarjoamiseksi energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantoa varten	T	Fyysisten OSS-toimistojen avaaminen
528	C16.I7 Avustusohjelma kotitalouksien energiatehokkuuden parantamiseksi	M	Hankkeita koskevien ehdotuspyyntöjen käynnistäminen
		Erän suuruus	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 3287401552 EUROA

2.2.6. Kuudes erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
4	C1.R2 ANAR:n nykyisen taloudellisen mekanismin uudelleenjärjestely, jolla varmistetaan kansallisen vesienhoitojärjestelmän nykyaikaistaminen ja ylläpito sekä vesipolitiikan puitedirektiivin ja tulvadirektiivin asianmukainen täytäntöönpano	M	Vesilain nro 107/1996 muuttamisesta annetun lain voimaantulo
5	C1.I1 Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	T	Rakennetut ja toiminnassa olevat vedenjakeluverkot
7	C1.I1 Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	T	Rakennetut ja toiminnassa olevat viemäriverkot
48	C3.I1a Vapaaehtoisten keräyskeskusten perustaminen	T	Vapaaehtoiset keräyskeskukset on perustettu ja toiminnassa
50	C3.I1b Digitoitujen ekosaaarten rakentaminen jätteiden erilliskeräystä varten paikallistasolla	T	Digitoidut ekosaaarit jätteiden erilliskeräystä varten, perustettu ja toiminnassa
14	C1.I4.1 Nykyisten puolustuslinjojen kunnostaminen tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti	T	Kunnostettu tulvasuojelulinjat tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti
52	C3.I1c Erilliskeräystä koskevat kaupunkitaajamien integroidut keskukset	T	Taajamissa perustetut ja toiminnassa olevat integroidut jätteenkeräyskeskukset
56	C3.I3a Kansallisen ympäristönsuojeluston seuranta- ja valvontalaitteet	T	Valtakunnallinen ympäristökaartin kreivikuntakomissaari, jossa on digitaaliset laitteet jätehuollon seuranta- ja valvontatoimia varten

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
83	C4.I3 Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus	M	Uusien teiden rakentaminen, 50 % valmistuneista töistä
88	C4.I4 Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	M	50 % metrolinjojen investoinneista Bukarestissa ja Cluj-Napocassa
107	C5.I2 Kansallisen rakennusrekisterin täytäntöönpano	M	Perustettu ja toiminnassa oleva kansallinen digitaalinen rakennusrekisteri
110	C5.I4 Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	M	Käytössä on laboratorio, joka testaa uusia materiaaleja ja teknologisia ratkaisuja historiallisia rakennuksia varten
111	C5.I4 Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	M	Historiallisten rakennusmateriaalien keruuta ja uudelleenkäyttöä varten on kansallisen kulttuuriperintöinstituutin puitteissa toimiva pilottikeskus.
254	C9.I2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Elvytyspääomarahasto	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden osuus investointikomitean hyväksymästä rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä on 50 prosenttia
257	C9.I2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – digitalisaatiorahasto, ilmastotoimet ja muut alat	T	Vähintään 30 % tuen kohteena olevista edunsaajista
18	C1.I5 Vesipiirien hallintojen asianmukainen rahoitus tulvien seurantaan, ehkäisyyn ja hätätilanteisiin vastaamiseen	T	Vesipiirihallinnot, joissa on koneet karkeaa pääsyä ja väliintuloa varten, amfibitaaliseen pääsyyn ja kuljetukseen vaikeasti saavutettavilla alueilla, LIDAR-/Flir-/valokuva-antureilla varustetut dronit, patojen runkojen geoelektroresistiset/georadar-teknologiat sekä laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuuri
246	C9.I1 Digitaaliset alustat lainsäädännön avoimuudesta, byrokratian vähentämisestä ja menettelyjen	M	Digitaalisten alustojen perustaminen, liitetty keskitettyyn sähköiseen yhteyspisteeseen ja täysin toimintakykyinen

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	yksinkertaistamisesta yritysten kannalta.		
32	C2.I3.1 Hyväksyttyjen hoitosuunnitelmien päivittäminen	T	Luonnonsuojelualueet, joilla on päivitetty hoitosuunnitelmat, ovat tulleet voimaan
350	C11.I7 Elokuvi tuotannon ja levityksen digitalisoinnin nopeuttaminen	T	Elokuvi tuottajat ja jakelijat, joilla on enemmän digitaalisia taitoja
499	C15.I15 Verkkokoulu: Arviointialusta ja sisällön kehittäminen	T	Avointen oppimisresurssien kehittäminen (opetusmateriaalit)
31	C2.R2 Luonnonsuojelualueiden hoitojärjestelmän uudistaminen biologista monimuotoisuutta koskevan EU:n strategian johdonmukaisella ja tehokkaalla täytäntöönpanolla	M	Luonnon monimuotoisuuden vaikuttaviin aloihin sovellettavan oikeudellisen kehyksen muuttamisesta annetun säädöksen voimaantulo
58	C3.I3b Ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteet kansallisen ympäristönsuojeluviraston käyttöön	T	Ilmanlaadun, radioaktiivisuuden ja melun seurantalaitteiden käyttöönotto
92	C5.R1 Yksinkertaistettu ja päivitetty sääntelykehys, jolla tuetaan investointeja vihreään ja selviytymiskykyiseen rakennukseen siirtymisessä	T	Rakennuslupien myöntämisaian lyhentäminen
265	C9.I3.2 Yksityisen sektorin tukiohjelmat – de minimis -ohjelma, jolla autetaan romanialaisia yrityksiä listautumaan pörssiin	T	Niiden allekirjoitettujen rahoitussopimusten lukumäärä, jotka mahdollistavat listautumisen Bukarestin pörssiin
		Erän suuruus	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 1744335517 EUROA

2.2.7. Seitsemäs erä (lainatuki):

J u o k s e v a n u m e r o	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Väli tav oite /tav oite	Nimi
1 9	C1.I6 Vesirekisterin käyttöönotto	M	Kehitetty ja toiminnassa oleva vesirekisteri
2 0	C1.I7 Kansallisen integroidun sääjärjestelmän (SIMIN) kansallisen seurantaverkoston laajentaminen	T	Ostetut ja toiminnassa olevat sääasemat
3 5	C2.I3.2 Maa- ja meriluontotyyppien tiukan suojelun mahdollisten alueiden määrittäminen vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian täytäntöönpanemiseksi	M	Säädöksen voimaantulo tiukasti suojeltujen alueiden nimeämisestä (jotka on yksilöity Natura 2000 -suojelualueilla, joilla ei ole olemassa olevia hoitosuunnitelmia, ja muilla alueilla)
5 7	C3.I3a Kansallisen ympäristönsuojeluston seuranta- ja valvontalaitteet	T	400 tarkastuskäyntiä, joissa käytetään seuranta- ja valvontalaitteita
8 1	C4.R2 Tulosperusteinen laadunhallinta liikenteen alalla – institutionaalisten valmiuksien ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän parantaminen	T	Rautateiden parempi suorituskyky junien täsmällisyyden osalta
1 1 2	C5.I4 Kiertotalous ja historiallisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	T	Vähintään 200 ammattilaista, joilla on sertifiointi historiallisten rakennusten tukitoimia ja energiatehokkuutta koskevan koulutuksen loppuun saattamisesta
1 3 1	C6.I2 Uusiutuvien kaasujen jakeluinfrastruktuuri (jossa käytetään siirtymätoimenpiteenä maakaasua yhdessä vihreän vedyn kanssa) sekä vihreän vedyn tuotantokapasiteettia ja/tai sen käyttöä sähkön varastointiin	T	Vihreän vedyn tuotanto
1 4 1	C6.I5 Luodaan teollisuuden energiatehokkuutta edistävä kannustinjärjestelmä ja parannetaan teollisuuden häiriönsietokykyä	T	Päätökseen saatettu energiatehokkuushanke
1 8 8	C7.I18 Digitalisaatio ja robotiikan prosessin automatisointi julkishallinnossa	T	Robotiprosessien automaatio (RPA) ja tekoälyn edistäminen julkishallinnossa

J u o k s e v a n u m e r o	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Väli tav oite /tav oite	Nimi
1 9 0	C7.I19 Järjestelmät työntekijöiden osaamisen parantamiseksi/uudelleen kouluttamiseksi yrityksissä	T	Pk-yritykset saavat rahoitusta henkilöstönsä kouluttamiseen digitaalisissa taidoissa
2 4 4	C9.R1 Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	T	Liiketoimintaympäristöön liittyvien sääntelyvaatimusten täyttämiseen keskimäärin kuluvan ajan lyhentäminen
2 4 5	C9.R1 Lainsäädännön avoimuus, byrokratian vähentäminen ja menettelyjen yksinkertaistaminen yritysten kannalta	T	Pk-yrityksiin, joihin testiä sovellettiin, liittyvät säädökset/muutokset
2 7 5	C9.R3 Tutkijanuran uudistaminen	T	Oppilaitokset, jotka ovat noudattaneet eurooppalaista tutkijoiden peruskirjaa ja tutkijoiden työhönottosäännöstöä, käynnistivät toimintasuunnitelmien suunnittelu-, täytäntöönpano- ja arviointiprosessin.
2 8 1	C9.I5 Osaamiskeskusten perustaminen ja käyttöönotto	T	Osaamiskeskusten yksityisen sektorin tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeista saamat määrärahat
5 0 2	C15.I16 Yliopistojen digitalisointi ja valmistautuminen tulevaisuuden digitaalialan ammatteihin	T	Yliopistot, joita tuetaan uusilla innovatiivisilla teknologiakeskuksilla tulevaisuuden uusien taitojen luomiseksi
4 9 8	C15.I15 Verkkokoulu: Arviointialusta ja sisällön kehittäminen	M	Sähköinen oppimistulosten arviointiportaali on toiminnassa
5 0 3	C15.I17 Korkeakoulujen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat, virkistystilat)	T	Virkistys- ja lukupaikat, jotka on rakennettu tai parannettu ja joita käytetään
5 0 4	C15.I17 Korkeakoulujen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat ja virkistystilat)	T	Rakennetut tai parannetut ja käytössä olevat ruokalat
3 9	C2.I4.4 Tonavan alajuoksulla sijaitsevien luonnonvaraisten sampien seurantajärjestelmän käyttöönotto	M	Luonnonvaraisia sammeja koskevien tietojen seuranta-, viestintä- ja siirtoverkko toiminnassa

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite / tavoite	Nimi
101	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	T	Usean perheen asuinrakennusten energiaperuskorjaus valmistunut
104	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	T	Julkisten rakennusten energiaperuskorjausten valmistuminen
505	C15.I17 Korkeakoulujen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat ja virkistystilat)	T	Uudet tai parannetut käytössä olevat majoituspaikat
527	C16.I6. Pilottihanke kelluvien aurinkopaneelien asentamiseksi kastelukanaviin	T	20 MW käyttöön otettujen kelluvien aurinkopaneelien asennettu kapasiteetti
		Erä n suuruus	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 1610155862 EUROA

2.2.8. Kahdeksas erä (lainatuki):

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
15	C1.I4.1 Nykyisten puolustuslinjojen kunnostaminen tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti	T	Kunnostettu tulvasuojelulinjat tulvadirektiivin ja tulvariskien hallintaa koskevan kansallisen strategian mukaisesti
17	C1.I4.2 Sellaisten olemassa olevien keskittymien kunnostaminen, jotka edellyttävät hätätoimia turvallisen toiminnan varmistamiseksi	T	Olemassa olevat padot kunnostetut

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
45	C3.R1 Jätehuoltohallinnon parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	M	Viranomaisille osoitettujen kansallisen kiertotalousstrategian ja toimintasuunnitelman toimien täytäntöönpano
330	C11.R1 Määräpaikan hallinnoinnista vastaavien organisaatioiden toimintavalmiuteen saattaminen	T	Alueellisten matkakohteiden hallintojärjestöihin kuuluvista kreivikunnista houkuttelevien ulkomaisten matkailijoiden osuuden kasvu
507	C15.II8 Koulunjohtajien ja tarkastajien koulutus- ja valmennusohjelma	T	Johtajat, apulaisjohtajat ja tarkastajat, joilla on suoritettu koulutus- ja valmennusohjelma
6	C1.II Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	T	Rakennetut ja toiminnassa olevat vedenjakeluverkot
8	C1.II Vesi- ja viemärijärjestelmien laajentaminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on yli 2000 ja jotka asetetaan etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi	T	Taajamissa rakennetut ja toiminnassa olevat viemäröintiverkot, jotka on asetettu etusijalle nopeutetussa suunnitelmassa EU:n direktiivien noudattamiseksi.
10	C1.I2 Jätevesien kerääminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000 ja jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin	T	Yksittäiset tai muut tarkoituksenmukaiset järjestelmät, jotka on rakennettu ja joita käytetään taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000
12	C1.I2 Jätevesien kerääminen taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000 ja jotka estävät vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamisen ja/tai vaikuttavat suojeltuihin luonnonalueisiin	T	Rakennetut ja toiminnassa olevat viemäriverkot taajamissa, joiden asukasvastineluku on alle 2000
13	C1.I3 Tuetaan pienituloisen väestön liittämistä olemassa oleviin vesi- ja viemäriverkkoihin	T	Vesi- ja viemäriverkkoihin yhteydessä olevat kotitaloudet kansallisen ohjelman ”Ensimmäinen liittäminen veteen ja sanitaatioon” kautta

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
21	C1.I7 Kansallisen integroidun sääjärjestelmän (SIMIN) kansallisen seurantaverkoston laajentaminen	M	Operatiivinen tieto- ja viestintätekniikka muiden sää- ja agrometeorologisten asemien integroimiseksi integroituun kansalliseen sääjärjestelmään (SIMIN)
33	C2.I3.1 Hyväksyttyjen hoitosuunnitelmien päivittäminen	T	Luonnonsuojelualueet, joilla on päivitetty hoitosuunnitelmat, ovat tulleet voimaan
36	C2.I4.1 Vesiväylien esteiden poistaminen, jotta voidaan helpottaa riippuvaisten luontotyyppien ja lajien kytkeytyneisyyden palauttamista	T	Rantaluontotyyppit, joiden yhteenliitettävyyden on ennallistettu
37	C2.I4.2 Niittyluontotyyppien jälleenrakentaminen suojelluilla luonnonalueilla	T	Ekologisesti ennallistettut nurmiluontotyyppit
38	C2.I4.3 Tonavan suiston järvien värin poistaminen Tonavan suistossa rehevöitymisen vähentämiseksi ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi	T	Järvialueet, jotka ovat hyötäneet vesikasvien poistamisesta
40	C2.I4.5 Tonavan suistoalueen julkisten käyttömahdollisuuksien ja vierailuinfrastruktuurin uudelleenjärjestely, jotta voidaan vähentää elinympäristöihin ja lajeihin kohdistuvaa matkailupainetta	T	Vierailevat keskuksissa, jotka on rakennettu helpottamaan matkailun elinympäristöihin kohdistuvaa painetta
42	C2.I5 Integroidut tulvariskien lieventämisjärjestelmät metsävesistöalueilla	M	Tulvantorjuntaan liittyvien nykyaikaistamistöiden loppuun saattaminen
47	C3.R1 Jätehuoltohallinnon parantaminen kiertotalouteen siirtymisen nopeuttamiseksi	T	Osuus (4,5 prosenttia) kansalliseen kierrätystä ja uudelleenkäyttöön valmistelua koskevaan 50 prosentin tavoitteeseen vuoteen 2025 mennessä
49	C3.II.a Vapaaehtoisten keräyskeskusten perustaminen	T	Vapaaehtoiset keräyskeskukset on perustettu ja toiminnassa
51	C3.II.b Digitoitujen ekosysteemien rakentaminen jätteiden erilliskeräystä varten paikallistasolla	T	Digitoidut ekosysteemit jätteiden erilliskeräystä varten, perustettu ja toiminnassa

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
53	C3.IIc Erilliskeräystä koskevat kaupunkitaajamien integroidut keskukset	T	Taajamissa perustetut ja toiminnassa olevat integroidut jätteenkeräyskeskukset
54	C3.IId Kierrätyslaitosten rakentaminen kiertotalouspaketin kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi	T	Rakennetut ja toiminnassa olevat jätteenkierrätyslaitokset
55	C3.I2 Lannan ja muun kompostoituvan maatalousjätteen käsittelyn infrastruktuurin kehittäminen	T	Integroidut järjestelmät kompostoituvan maatalousjätteen keräystä varten, perustettu ja toimiva
84	C4.I3. Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus	T	Uusien teiden rakentaminen, saatettu päätökseen (TEN-T-standardien mukaisesti)
85	C4.I3 Kestävän tieinfrastruktuurin kehittäminen TEN-T-verkossa, tiemaksut, liikenteen hallinta ja liikenneturvallisuus	T	Liikenneturvallisuusmustat/kuumat paikat poistettu
89	C4.I4 Maanalaisen liikenneverkon kehittäminen Bukarestin ja Cluj-Napocan kunnissa	T	Uusien metrolinjojen kilometrit Bukarestissa ja Cluj-Napocassa valmiina
103	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	T	Usean perheen asuinrakennusten energiaperuskorjaus valmistunut
106	C5.I1 Perusparannusaaltorahaston perustaminen nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien töiden rahoittamiseksi	T	Julkisten rakennusten energiaperuskorjausten valmistuminen
134	C6.I3 Joustavan ja erittäin tehokkaan kaasukäyttöisen sähkön ja lämmön yhteistuotannon kehittäminen kaukolämmityksessä syvän hiilestä irtautumisen saavuttamiseksi	T	Tehokkaat yhteistuotantolaitokset ja kaukolämpö

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
255	C9.I2.3 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – Elvytyspääomarahasto	T	Rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia investointikomitean hyväksymästä rahoituksen tai investointien kokonaismäärästä
258	C9.I2.4 Yksityisen sektorin rahoitusvälineet – digitalisaatiorahasto, ilmastotoimet ja muut alat	T	100 % tuen kohteena olevista edunsaajista
271	C9.R2 Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen	T	Vuoden 2026 loppuun mennessä hyväksyttyjen toimintapolitiikan tukijärjestelyn suositusten osuus
272	C9.R2 Tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin hallinnoinnin virtaviivaistaminen	M	Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikan suunnittelua, täytäntöönpanoa, seuranta ja arviointia koskevan pysyvän järjestelmän voimaantulo
277	C9.R4 Tehostettu yhteistyö yritysten ja tutkimuksen välillä	M	Julkisrahoitteisista tutkimus-, kehitys- ja innovointihankkeista 40 prosentissa on mukana vähintään yksi liiketoimintayksikkö kumppanina
279	C9.R5 Tuki Romanian tutkimus-, kehitys- ja innovointiorganisaatioiden integroinnille eurooppalaiseen tutkimusalueeseen	T	Tutkimusinfrastruktuuria ja -laitteistoja käyttävien tutkimusorganisaatioiden prosenttiosuus
282	C9.I6 Horisontti Eurooppa -ohjelman mentorointiohjelmat	T	Horisontti Eurooppa -ohjelman mentorointiohjelman osana myönnetty arvostelut
287	C9.I10 Kahdeksan alueellisen uraohjauskeskuksen kansallisen verkoston perustaminen ja taloudellinen tuki osana eurooppalaisen tutkimusalueen osaamisfoorumia	T	Tutkijat, jotka ovat hyötynet uraneuvontakeskusten palveluista
309	C10.R2 Toimintapoliittisen kehyksen luominen kaupunkialueiden kestävä muutosta varten	T	Elämänlaadun parantaminen kaupunkialueilla
311	C10.R2 Toimintapoliittisen kehyksen luominen maaseudun kestävä	T	Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vähentäminen maaseutualueilla

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	muutosta varten: hallinnollisten yhteenliittymien perustaminen toiminnallisille maaseutualueille		
313	C10.R3 Asuntojen laadun parantaminen hyvinvoinnin parantamiseksi	T	Asuintilojen ahtauden väheneminen
314	C10.R3 Asuntojen laadun parantaminen hyvinvoinnin parantamiseksi	T	Epävirallisissa asunnoissa asuvan väestön osuuden pieneneminen
318	C10.I1 Nuorisoasunto-/asumisyksiköiden rakentaminen terveys- ja koulutusalan ammattilaisille	T	Heikossa asemassa olevista yhteisöistä/ryhmistä tuleville nuorille rakennetut asunnot
319	C10.I1 Nuorisoasunto-/asumisyksiköiden rakentaminen terveys- ja koulutusalan ammattilaisille	T	Terveystenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille rakennetut asunnot
322	C10.I3 Julkisten rakennusten maltillinen kunnostaminen hallinnollisten alueellisten yksiköiden julkisten palvelujen tarjonnan parantamiseksi	T	Kunnostettujen julkisten rakennusten pinta-ala neliömetreinä
325	C10.I4 Aluesuunnittelua ja kaupunkisuunnittelua koskevien asiakirjojen kehittäminen/päivittäminen paikkatietojärjestelmän muodossa	T	Aluesuunnittelu, kaupunkisuunnittelu ja kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmat on viimeistelty ja siirretty alueellisen seurantakeskuksen foorumille
335	C11.I1 12 matkailu- ja kulttuurireitin edistäminen	T	Uudet kunnostetut alueet on avattu
337	C11.I2. Museoiden ja muistomerkkien nykyaikaistaminen ja luominen	T	Uudet ja kunnostetut museot avattiin
343	C11.I4 3 000 km:n pyöräilyreittien käyttöönotto	T	Rakennettujen ja pyöräilyyn käytettävissä olevien pyöräteiden kilometrit
400	C13.I4 Vanhusten päivähoito- ja kuntoutuskeskusten verkoston perustaminen (ei asuinrakennusta)	T	Vanhusten päivähoito- ja kuntoutuskeskusten käyttöönotto
137	C6.I4 Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien apulaitteet) tuotanto- ja/tai	T	Akkujen tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätyslaitokset, jotka on otettu käyttöön

Juokseva numero	Asiaan liittyvä toimenpide (Uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
	kokoonpano- ja/tai kierrätysketju, liitännäisteollisuudessa käytettävien raaka-aineiden tuotanto ja uusi sähkön varastointikapasiteetti		
138	C6.I4 Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien apulaitteet) tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätysketju, liitännäisteollisuudessa käytettävien raaka-aineiden tuotanto ja uusi sähkön varastointikapasiteetti	T	Aurinkosähkökennojen ja -paneelien kapasiteetti
139	C6.I4 Akkujen, kennojen ja aurinkosähköpaneelien (mukaan lukien apulaitteet) tuotanto- ja/tai kokoonpano- ja/tai kierrätysketju, liitännäisteollisuudessa käytettävien raaka-aineiden tuotanto ja uusi sähkön varastointikapasiteetti	T	Asennettu sähkönvarastointikapasiteetti
506	C15.I17 Korkeakoulujen infrastruktuurin varmistaminen (kodit, ruokalat ja virkistystilat)	T	Vähintään 40 % uusista ja nykyaikaistetuista oppilaitoksista, jotka on tarkoitettu heikommista lähtökohdista tuleville opiskelijoille
529	C16. I7 Investointi 7. Voucher-ohjelma kotitalouksien energiatehokkuuden parantamiseksi	T	Yhden perheen asuinrakennusten energiaperuskorjausten loppuun saattaminen
		Erän suuruus	VÄHIMMÄISPÄÄOMA: 3824120173 EUROA

3. 3 JAKSO: LISÄJÄRJESTELYT

3.1. Elpymis- ja palautumissuunnitelman seuranta- ja täytäntöönpanojärjestelyt

Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelman seurannassa ja täytäntöönpanossa on noudatettava seuraavia järjestelyjä:

- Keskustasolla koordinoinnista huolehtii suunnitelman koordinoinnista vastaava ministeriöiden välinen komitea, jonka tehtävänä on tarkastella suunnitelman täytäntöönpanon edistymistä tiiviissä yhteistyössä investointi- ja Eurooppa-hankkeiden ministeriön (MIPE) kanssa. MIPE nimitettiin suunnitelman valmistelusta, neuvottelemisesta ja hyväksymisestä vastaavaksi kansalliseksi koordinaattoriksi valtiovarainministeriön avustamana (laina- ja rahoitussopimuksen allekirjoittamiseen liittyvissä tehtävissä) perustamalla erityinen rakenne.
- MIPE vastaa myös suunnitelman valvonnasta ja seurannasta, välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen seurannasta sekä vakavien sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemisen, havaitsemisen ja korjaamisen varmistamisesta. Sama ministeriö vastaa myös maksupyyntöjen ja johdon vahvistuslausumien laatimisesta ja allekirjoittamisesta.
- Alaministeriöt ja niiden alaiset rakenteet varmistavat suunnitelman täytäntöönpanon tekemällä rahoitussopimuksia MIPE:n kanssa.

3.2. Järjestelyt, joiden mukaisesti komissio saa rajoittamattomasti käyttöönsä taustatiedot

Romanialla on oltava käytössään seuraavat järjestelyt, jotta komissiolla olisi täysi pääsy asiaankuuluviin tietoihin:

Suunnitelman kansallisena koordinaattorina toimiva MIPE vastaa suunnitelman yleisestä koordinoinnista, valvonnasta ja seurannasta. Se toimii erityisesti koordinointielimenä, joka seuraa edistymistä välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisessa, kun taas tarkastukset kuuluvat tarkastusviranomaisen vastuulle. MIPE koordinoi välitavoitteiden ja tavoitteiden, kaikkien asiaankuuluvien indikaattorien mutta myös laadullisten taloudellisten ja muiden tietojen, kuten lopullisia tuensajia koskevien tietojen, raportointia. Tiedot koodataan MIPE:n tietojärjestelmässä.

Kun tämän liitteen 2.1 jaksossa esitetyt asiaankuuluvat sovitut välitavoitteet ja tavoitteet on saavutettu, Romanian on asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitettava komissiolle asianmukaisesti perusteltu pyyntö rahoitusosuuden ja tapauksen mukaan lainan maksamisesta. Romania varmistaa, että komissiolla on pyynnöstä täysimääräinen pääsy asiaankuuluviin taustatietoihin, jotka tukevat maksupyyntöä asianmukaisia perusteluja, sekä maksupyyntöä arviointia varten asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 3 kohdan mukaisesti että tarkastus- ja valvontatarkoituksia varten.